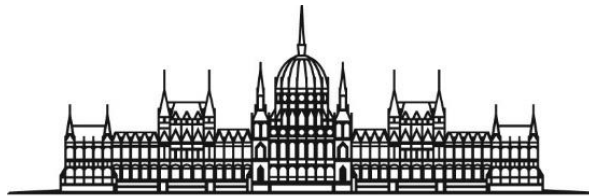

Országgyűlési Napló

*Kövér László, Dúró Dóra, Jakab István,
Lezsák Sándor és dr. Oláh Lajos*
elnöklete alatt

Jegyzők: *dr. Aradszki András, Bakos Bernadett,
Mihálffy Béla, Szabó Sándor*

Tárgyai	Hasáb
Az ülésnap megnyitása.....	18459
Magyarország 2025. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslat általános vitájának megkezdése.....	18459
Időkeret ismertetése:	
Dr. Aradszki András jegyző.....	18459
Varga Mihály pénzügyminiszter, a napirendi pont előadója.....	18460
Dr. Windisch László , az Állami Számvevőszék elnöke.....	18470
Horváth Gábor , a Költségvetési Tanács elnöke.....	18478
Felszólalók:	
Bánki Erik , a Fidesz képviselőcsoportja részéről.....	18487
Dr. Szűcs Lajos , a Fidesz képviselőcsoportja részéről.....	18491
Varju László , a DK képviselőcsoportja részéről.....	18495
Dr. Hargitai János , a KDNP képviselőcsoportja részéről.....	18502
Dr. Tóth Bertalan , az MSZP képviselőcsoportja részéről.....	18510
Vajda Zoltán (MSZP).....	18514
Z. Kárpát Dániel , a Jobbik képviselőcsoportja részéről.....	18519
Dr. Mellár Tamás , a Párbeszéd képviselőcsoportja részéről.....	18529
Szabó Rebeka , a Párbeszéd képviselőcsoportja részéről.....	18533
Toroczkai László , a Mi Hazánk képviselőcsoportja részéről.....	18537
Bakos Bernadett , az LMP képviselőcsoportja részéről.....	18547
Kanász-Nagy Máté , az LMP képviselőcsoportja részéről.....	18551
Ritter Imre , a Magyarországi Nemzetiségek Bizottságának elnöke.....	18556
Varga Ferenc (független).....	18564
Banai Péter Benő pénzügyminisztériumi államtitkár.....	18566
Halász János (Fidesz).....	18568
Varga Zoltán (DK).....	18571
Dr. Latorcai János (KDNP).....	18574
Kunhalmi Ágnes (MSZP).....	18577
Witzmann Mihály (Fidesz).....	18580
Sebők Éva (Momentum).....	18585
Hollik István (KDNP).....	18588
Bencze János (Jobbik).....	18592
Dr. Ferencz Orsolya (Fidesz).....	18595
Szabó Tímea (Párbeszéd).....	18598
Banai Péter Benő pénzügyminisztériumi államtitkár.....	18603
Mihálffy Béla (KDNP).....	18606
Szabadi István (Mi Hazánk).....	18607
Dr. Lukács László György (Jobbik).....	18613
Kanász-Nagy Máté (LMP).....	18614
Font Sándor (Fidesz).....	18615
Földi Judit (DK).....	18619
Mátrai Márta (Fidesz).....	18622
Szabó Sándor (MSZP).....	18626
Banai Péter Benő pénzügyminisztériumi államtitkár.....	18630
Herczeg Tamás (Fidesz).....	18633
Rétvári Bence belügyminisztériumi államtitkár.....	18637
Tóth Endre (Momentum).....	18639
Dr. Vinnai Győző (Fidesz).....	18641
Sas Zoltán (Jobbik).....	18645
Kanász-Nagy Máté (LMP).....	18649
Dr. Salacz László (Fidesz).....	18650
Kálmán Olga (DK).....	18653
Bakos Bernadett (LMP).....	18656
Simon Róbert Balázs (Fidesz).....	18657
Hegedüs Andrea (DK).....	18660
Dr. Maruzsa Zoltán Viktor belügyminisztériumi államtitkár.....	18663
Kanász-Nagy Máté (LMP).....	18664
Riz Gábor (Fidesz).....	18664
Sebián-Petrouszki László (DK).....	18668

Banai Péter Benő pénzügyminisztériumi államtitkár	18671
Dr. Maruzsa Zoltán Viktor belügyminisztériumi államtitkár	18675
Bakos Bernadett (LMP).....	18676
Hegedüs Andrea (DK).....	18677
Hegedüs Barbara (Fidesz).....	18677
Kanász-Nagy Máté (LMP).....	18680
F. Kovács Sándor (Fidesz).....	18681
Dr. Maruzsa Zoltán Viktor belügyminisztériumi államtitkár	18683
Bakos Bernadett (LMP).....	18684
Banai Péter Benő pénzügyminisztériumi államtitkár	18685
Bartos Mónika (Fidesz).....	18685
Kanász-Nagy Máté (LMP).....	18687
Gelencsér Attila (Fidesz).....	18688
Dr. Selmeczi Gabriella (Fidesz).....	18690
Kara Ákos (Fidesz)	18693
Erdős Norbert (Fidesz).....	18697
Gelencsér Attila (Fidesz).....	18699
Nagy Csaba (Fidesz)	18701

Napirend utáni felszólalások:

Sebián-Petrovszki László (DK).....	18704
Erdős Norbert (Fidesz).....	18706

Az ülésnap bezárása	18708
----------------------------------	-------

Az ülésen jelen voltak:

DR. PANYI MIKLÓS, a Miniszterelnökség államtitkára, HIDVÉGGHI BALÁZS, a Miniszterelnöki Kabinetiroda államtitkára, FARKAS SÁNDOR agrárminisztériumi államtitkár, FÜLÖP ATTILA belügyminisztériumi államtitkár, DR. MARUZSA ZOLTÁN VIKTOR államtitkár, RÉTVÁRI BENCE államtitkár, DR. TAKÁCS PÉTER államtitkár, DR. CZEPEK GÁBOR energiaügyi minisztériumi államtitkár, ÁGH PÉTER építési és közlekedési minisztériumi államtitkár, VARGHA TAMÁS honvédelmi minisztériumi államtitkár, DR. RÉPÁSSY RÓBERT igazságügyi minisztériumi államtitkár, DR. DUKAI MIKLÓS közigazgatási és területfejlesztési minisztériumi államtitkár, ZSIGÓ RÓBERT kulturális és innovációs minisztériumi államtitkár, AZBEJ TRISTAN külgazdasági és külügyminisztériumi államtitkár, DR. FÓNAGY JÁNOS nemzetgazdasági minisztériumi államtitkár, VARGA MIHÁLY pénzügyminiszter, BANAI PÉTER BENŐ államtitkár, TÁLLAI ANDRÁS államtitkár.

Az Országgyűlés őszi ülészakájának
12. ülésnapja

2024. november 27-én, szerdán
(9.07 óra - Elnök: Kövér László)

Jegyzők: dr. Aradszki András és Bakos Bernadett)

ELNÖK: *(A teremben lévők felállnak, és ezzel köszöntik a választópolgárok közösségét. Amikor az ülést vezető elnök helyet foglal, a teremben lévők is leülnek.)* Jó napot kívánok, tisztelt képviselőtársaim! Az Országgyűlés őszi ülészakájának 12. **ülésnapját megnyitom.** Tájékoztatom önöket, hogy az ülés vezetésében Bakos Bernadett és Aradszki András jegyzők lesznek segítségemre.

Köszöntök mindenkit, aki figyelemmel kíséri a munkánkat.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik a **Magyarország 2025. évi központi költségvetéséről** szóló törvényjavaslat általános vitájának megkezdése. A törvényjavaslat T/9894. számon, az Állami Számvevőszék véleménye pedig T/9894/1. számon a honlapon megismerhető. Tájékoztatom önöket, hogy az előterjesztést nemzetiségi napirendi pontként tárgyalja az Országgyűlés.

Tisztelt Ház! Engedjék meg, hogy tisztelettel köszöntsem az előterjesztés tárgyalására érkezett dr. Windisch László urat, az Állami Számvevőszék elnökét és Horváth Gábor urat, a Költségvetési Tanács elnökét. *(Taps a kormánypárti sorokban.)*

Tájékoztatom önöket, hogy a törvényjavaslat tárgyalása során a Költségvetési Bizottság jár el a Törvényalkotási Bizottság jogkörében.

Emlékeztetem önöket, hogy az Országgyűlés az előterjesztés 30 órás időkeretben történő tárgyalásáról döntött. A napirendi ajánlás függeléke tartalmazza az időkeretek felosztását.

Felkérem Aradszki András jegyző urat, hogy ismertesse a frakciók mai napon rendelkezésre álló időkeretének felosztását, valamint a vita fontosabb szabályait.

DR. ARADSZKI ANDRÁS jegyző: Tisztelt Országgyűlés! A mai napi 14 órás időkeret megoszlása a következő: a Fidesz képviselőcsoportjának 285 perc; a KDNP képviselőcsoportjának 135 perc; a DK képviselőcsoportjának 80 perc; az MSZP képviselőcsoportjának 63 perc; a Momentum képviselőcsoportjának 63 perc; a Jobbik képviselőcsoportjának 57 perc; a Párbeszéd képviselőcsoportjának 50 perc; a Mi Hazánk képviselőcsoportjának 50 perc; az LMP képviselőcsoportjának 47 perc; a független képviselőknek 10 perc áll rendelkezésre. A frakciók részére biztosított időkeretek magukban foglalják a 30-30 perces vezérszónoki felszólalások idejét is. Tájékoztatom önöket, hogy az egyes ülésnapokon rendelkezésre álló fel nem használt tárgyalási időkeret másnapra nem vihető át.

Tisztelt Országgyűlés! A Magyarországi Nemzetiségek Bizottsága által felkért nemzetiségi képviselő vagy szószóló felszólalására, valamint a további nemzetiségi képviselői és szószólói felszólalásokra szerdán

és csütörtökön 30-30 percben, összesen 60 percben kerülhet sor, amely az időkeretbe nem számít bele.

ELNÖK: Tisztelt Országgyűlés! Az általános vitában a mai napon az előterjesztői nyitóbeszédre 40 perces időkeretben, az Állami Számvevőszék elnökének felszólalására 30 perces időkeretben, a Költségvetési Tanács elnökének felszólalására 30 perces időkeretben, a képviselőcsoportok vezérszónoklataira 30-30 perces időkeretben, a Magyarországi Nemzetiségek Bizottsága által felkért nemzetiségi képviselő vagy szószóló felszólalására 30 perces időkeretben, majd a további képviselői felszólalásokra az egyes frakciók időkeretének mértékéig lesz lehetőség.

A módosító javaslatok benyújtására csütörtökön 16 óráig van mód.

Tisztelt Országgyűlés! Most megadom a szót Varga Mihály pénzügyminiszter úrnak, a napirendi pont előterjesztőjének, ahogy hallotta, 40 perces időkeretben.

(9.10)

VARGA MIHÁLY pénzügyminiszter, a napirendi pont előadója: Elnök úr! Tisztelt Ház! Tisztelt Elnök Urak! Tisztelt Képviselőtársaim! A költségvetés tervezése arról szól, hogy milyen jövőt látunk és akarunk magunk előtt, milyen lehetőségeink vannak, és hogyan tudjuk ezek között a céljainkat elérni. Ez a tizenkettedik költségvetés, amit sorozatban benyújtok. Tudom jól, hogy amikor békeidőszak van, akkor könnyebb kiszámítani a jövőt. Most azonban Európában még háború dúl, a Közel-Keleten is fegyveres konfliktusok vannak, és mindemellett nagyarányú gazdasági átrendeződés zajlik a világban.

Tisztelt Képviselőtársaim! Az elmúlt években a költségvetést szokásosan a tavaszi ülészak végén, a parlamenti nyári szünetet megelőzően fogadtuk el. A jelen időszak azonban nem szokványos, ezért az idén megvártuk ezzel az év második felét. Nem mindegy ugyanis, hogy egy hosszan elhúzódó ukrajnai háborúra kell-e készülnünk háborús költségvetéssel, továbbra is magas energiaárakkal és inflációs veszéllyel, vagy pedig, ha óvatosan is, de egy békeköltségvetéssel újra építkezni kezdetünk. Amint erről képviselőtársaim már áprilisban értesültek, ezért került sor novemberben a költségvetés benyújtására.

Az elmúlt napok eseményei sajnos újfent aláhúzták, hogy rendkívüli időket élünk. Reményeink szerint azonban két hónap múlva a régi-új amerikai elnök beiktatásával új, békepárti szövetségest kap a magyar kormány, és dominánssá válhatnak a világot a béke felé terelő folyamatok. Jelenleg tehát a biztonság megőrzése mellett a békével járó lehetőségekre is fel kell készülnünk.

A költségvetést befolyásoló másik lényeges tényező a világgazdaság nagyarányú átalakulása. Jól láthatják képviselőtársaim, gazdasági hidegháború szele csapja meg Európát, egyre jobban. A járvány, majd a háború olyan változásokat hozott, amelyekhez

a magyar gazdaságpolitikának is alkalmazkodnia kell. Míg az ideai költségvetés védelmi költségvetés volt, a 2025. évi az új gazdaságpolitika költségvetése, amely a tartós konjunktúra alapjainak lefektetéséről szól. A gazdaság újbóli lendületbe hozása érdekében új megközelítésre és új gazdaságpolitikai eszközökre van szükség, olyan stratégiára, amely a társadalom lehető legszélesebb körét képes bevonni a gazdasági növekedés eredményeibe.

Az új gazdaságpolitika akkor lesz sikeres, ha eredményeiből a magyar családok, a magyar vállalkozások is részesülnek. E célkitűzés érdekében a kormány új gazdaságpolitikai akcióttervet indított, amely három pilléren áll: a jövedelmek vásárlóerejének növelésén, a megfizethető lakhatás biztosításán és a hazai vállalkozások helyzetbe hozásán. Az új gazdaságpolitikai akciótterv 21 intézkedéssel járul hozzá ahhoz, hogy a magyar gazdaság bővülése jövőre az Európai Unió élmezőnyébe tartozzon.

Tisztelt Ház! A kormány a felsorolt célokkal összhangban tervezte meg a jövő évi költségvetést. Ez a költségvetés megvédi a 2010 óta elért eredményeket, továbbra is garantálja az ország fizikai biztonságát, és a javuló makrogazdasági mutatók mellett biztosít új lehetőséget a gazdaság minden szereplője számára.

Milyen céljai vannak a 2025-ös költségvetésnek? Hat ilyen célt hadd jelöljek meg. Az első cél, hogy a magyar gazdaság visszatérjen a fenntartható, magas ütemű növekedési pályára. A második, hogy egyúttal megalapozzuk a dinamikus bérnövekedést, a jövedelmek vásárlóerejének növelését. A harmadik, hogy a 2010 óta létrejött egymillió munkahely védelmén túl újabb munkahelyek létrehozását tűzzük ki célul. A negyedik, hogy továbbra is kiemelten kezeljük Magyarország biztonságát; a honvédelmi kiadásokat a bruttó hazai termék 2 százalékán tartjuk. Az ötödik, hogy jövőre is minden szükséges forrást biztosítunk a rezsiköltségek alacsonyan tartásához. S végül a hatodik, hogy a nyugdíjasoknak tett ígéretünket betartva jövőre is megvédjük a nyugdíjak értékét és a 13. havi nyugdíj kifizetését.

Tisztelt Képviselőtársaim! A részletek áttekintése előtt helyezzük kissé tágabb keretbe a jelenlegi kilátásainkat. Az elmúlt időszak számadatai azt mutatják, hogy a magyar gazdaság a mögöttünk hagyott külső sokkok ellenére is képes volt megőrizni a korábban elért eredményeket. A 2021-es rekordméretű, 7,1 százalékos bővülést 2022-ben 4,3 százalékos növekedés követte. 2023-ban aztán egész Európát visszafogott kereslet jellemezte, a háború és a szankciók okozta energiaválság, a magas infláció és a magas kamatkörnyezet visszafogták a gazdasági szereplők aktivitását.

Bár a külső környezet tavaly kifejezetten visszafogta a magyar gazdaságot, a tavalyi év második felétől mégis javuló tendenciákat figyelhetünk meg. Négy ilyen hadd említsek meg az önök számára. Az első az infláció. (Dr. Czepek Gábor tüsszent.) Egészségére! És ez igaz is, s mindjárt rávilágítok, hogy hogyan. A kormányzati intézkedéseknek köszönhetően az inflációt egy év leforgása alatt ígéretünkhöz híven 25 százalékról

egy számjegyre csökkentettük. A 2023-as év utolsó napjaira már 5,5 százalékra mérsékeljük a pénzromlást, az idei évben pedig tovább csökkentettük azt a jegybanki célsávnak megfelelő mértékre. Októberben 3,2 százalék volt az infláció mértéke.

A másik ilyen terület a bérek. Az infláció csökkenésével párhuzamosan a béreket két számjegyre ütemben tudtuk növelni, így már több mint egy éve ismét nőnek a reálbérek. A legutolsó, augusztusi adatok szerint a bruttó bérek 13,1, a reálkeresetek pedig 9 százalékos növekedést értek el.

A harmadik terület a munkaerőpiac. A kihívások ellenére is erős maradt a magyar munkaerőpiac. Ebben a kormány munkahelyvédelmi, valamint munkahelyteremtő intézkedései is jelentős szerepet játszottak. A foglalkoztatottak száma rekord magas, tartósan 4,7 millió fő fölött van - csak emlékeztetnék, hogy ez 2010-ben 3,7 millió volt -, a 4 százalék körüli munkanélküliségi ráta pedig az Európai Unió egyik legjobbjára.

S végül az egyensúlyi mutatók is jelentősen javultak. Hadd említsem meg a folyó fizetési mérleget. Hazánk külső pozíciója jelentősen javult, az év első felében a folyó fizetési mérleg több mint 4,3 milliárd eurós többletet mutatott.

Az idei év egészében tehát a magyar gazdaság újra növekedési pályára fog állni. Azt vélelmezzük, azt várjuk, hogy ez 0,8 százalék körül lesz, és ezzel a járvány előtti szintet közel 5 százalék körüli mértékben haladhatja majd meg.

A mérsékeltebb növekedés mögött külső tényezők állnak, mint akár az Európai Unió és így a német gazdaság gyengélkedése, akár a globális autópiac lassulása. Előre tekintve: a 2024-es visszafogott gazdasági növekedést követően a magyar gazdaság bővülése a legtöbb nemzetközi előrejelzés szerint 2025-ben várhatóan felgyorsul.

(9.20)

A külső elemzők szerint - itt a hitelminősítőket hadd hozsam ide, az egyik legutóbbi értékelés jövőre 3 százalékos - a Fitch Ratings 3,8, a Moody's pedig 3,4 százalékos bővülést jósol jövőre Magyarország számára. Mi egyetértünk ezekkel a feltételezésekkel. A 2025-ös költségvetésben a kormány 3,4 százalékos gazdasági bővüléssel és 3,2 százalékos inflációval számol. Folytatjuk mindeközben a fegyelmezett költségvetési politikát, csökkentjük az államadósság és a költségvetési hiány mértékét. Az államadósságot jövőre 72,6 százalékra fogjuk csökkenteni. Az államadósság kezelésében stratégiai célkitűzésünk, hogy megőrizzük az elmúlt években elért stabil finanszírozási helyzetet. Ennek érdekében egyrészt folytatjuk a bruttó hazai termék-arányos államadósság folyamatos csökkentését, másodsorban továbbra is a több lábon állást tartjuk szem előtt. Eltérő jellemzőkkel, tulajdonsággal rendelkező elemekre osztjuk az adósságportfóliót, csökkentve ezzel a kitéettséget. Harmadsorban növeljük az államadósság futamidejét, és végül

nemcsak fenntartjuk a széles körű piaci jelenlétet, hanem fejlesztjük is. Amint bizonyára jól tudják, az állampapírok értékesítésénél fontos szempont, hogy a lakosság szempontjából mindez adómentes, költségmentes, és teljes körű állami garancia áll mögötte.

Tisztelt Képviselőtársaim! A költségvetési hiányról már áprilisban elmondtuk, hogy milyen célt, milyen pályát követünk. Idén 4,5 százalék, jövőre 3,7 százalék, 2026-ban pedig 2,9 százalékra kívánjuk csökkenteni az államháztartási hiány mértékét. Ennek megfelelően a következő évre 3,7 százalékos hiánycéllal számolunk. Ez a csökkenő hiány biztosítja a költségvetés finanszírozhatóságát, ugyanakkor azokat a forrásokat is garantálja, amelyek a már ismertetett célok és eredmények elérése érdekében szükségesek.

Tisztelt Ház! Az új gazdaságpolitikai akcióterv a gazdasági semlegesség politikájával együttesen, 2025-től ismét növekedési pályára állítja a magyar gazdaságot. Ennek a gazdaságpolitikának fontos eleme egy növekedésen alapuló bérmegállapodás. Munkahelyeket megőrizni és a béreket megemelni csak úgy lehet, ha a munkáltatók, a munkavállalók és a kormány arról megállapodnak, ez a nemzeti kormány évtizedes és jól bevált gyakorlata. Ezt az elvet követtük az idei évben is: hétfőn, amint arról értesülhettek a sajtón keresztül, a miniszterelnök úr aláírta a megállapodást a munkáltatói és munkavállalói érdekképviseletekkel. A 2016. novemberi hatéves bérmegállapodás után, ami 2016-2022 között sikeresen működött, újabb történelmi bérmegállapodás jött létre, amellyel három év alatt közel 40 százalékkal emeljük majd a minimálbért.

Ahhoz, hogy ennek a munkáltatói oldalon is legyen a fedezete, a magyar kis- és középvállalkozások támogatására elindítjuk a Demján Sándor-programot. Mit tartalmaz ez a program? Lesznek új, maximum 3,5 százalékos kamatú kedvezményes hitelek a Széchenyi-kártya-programon belül, lesz exportösztönzés, lesz digitalizáció ösztönzése, adminisztrációcsökkentés, a legnagyobb újdonság pedig a tőkejuttatás. Tőkét adunk a kis- és középvállalkozásoknak, hogy tudjanak hitelt felvenni, új piacra menni, beruházni és növekedni. Azok a kis- és középvállalkozások, akik részt vesznek a programban, növelni tudják a méretüket, akár meg is tudják duplázni majd ezt.

A másik jelentős eleme ennek a támogatási programnak, hogy a kormány a fiatalok lakáshoz jutását is könnyíti. Adókedvezményt nyújtunk azoknak a munkáltatóknak, akik alkalmazottaik béréhez hozzájárulnak. Amint erről értesülhettek, ez havi 150 ezer forintos támogatást is jelenthet, adókedvezménnyel.

A fiatalok számára elérhető piaci lakáshitelkamatot 5 százalékra fogjuk leszorítani, és folyamatban van egy új kollégiumépítési program kidolgozása.

2025-től a SZÉP-kártya és a nyugdíj-megtakarítások is felhasználhatók lakásfelújításra. Bevezetjük a munkáshitelt, vagyis a munkát vállaló fiataloknak is nulla kamatozású hitelt biztosítunk 4 millió forint összegig, tízéves futamidőre biztosítjuk ezt a típusú támogatást.

Hozzátehetem mindezekhez azt is, hogy fennmarad az új lakóingatlanok értékesítésére vonatkozó kedvezményes, 5 százalékos forgalmi adó is. Ezt a kormány már korábban meghosszabbította.

Végül, de nem utolsósorban az 5 ezer fő alatti kis-településeken újraindul az otthonfelújítási program, amelynek keretében akár 3 millió forint vissza nem térítendő támogatás és 6 millió forint összegű, 3 százalékos kamatozású kölcsön igényelhető.

Tisztelt Ház! A kormány a 2025-ös költségvetésben jelentős mértékű beruházásokról is döntött. Ezen intézkedések célja szintén a gazdaság dinamizálása, valamint a munkahelyteremtés. A következő évben több mint 300 új beruházást indítunk, többek között a közlekedési infrastruktúra, az oktatás, az egészségügy területén. Ezek összköltsége meghaladja a 8100 milliárd forintot, a 2025-ös évre eső rész értéke pedig 480 milliárd forint lesz.

Engedjék meg, hogy néhányat hadd emeljek ki ezek közül a beruházások közül! Debrecen, Nyíregyháza vasúti vonalszakasz fejlesztése, a 4-es számú főút Debrecen és Nyíregyháza közötti szakaszának négyavasosítása, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem új campusának ingatlanbővítése, az Óbudai Egyetem új campusának kialakítása, ennek az előkészítése, a Mohácsi Nemzeti Emlékhely, Debrecen város víziközműinfrastruktúra-fejlesztésének előkészítése és megvalósítása, Hajdúháttság vízgazdálkodásának fejlesztése, a fenntartható szigetközi innovációs mintaprojekthez szükséges vízrendezési feladatok végrehajtása, Észak-Nyírség vízgazdálkodásának fejlesztése - hogy néhány példát ragadjak ki a hosszú sorból. Emellett a kormány csaknem 770 milliárd forintot fordít a jövőre befejeződő projektek támogatására, így közel 500 beruházást adunk át vagy zárunk le a következő évben, azaz az év minden napjára juthat legalább egy. Ezek összköltsége a 4200 milliárd forintot is meghaladja.

Néhány kiemelt, 2025-ben elkészülő beruházás, a teljesség igénye nélkül: Békéscsaba-Lökösháza vasúti vonalszakasz pályaépítési munkáinak megvalósítása, az M44-es gyorsforgalmi út M5-ös autópálya és Szentkirály közötti szakaszának megvalósítása, a Budapest-Belgrád vasútvonal Ferencváros-Soroksár szakaszának felújítása, a Szeged-Röszke vasútvonal felújítása, az egykori Vöröskereszt Egyetemen színház újja-építése, a 25-ös számú főút Szent Domonkos és Borsodnádásd közötti szakaszának fejlesztése - csak hogy megint néhány példát ragadjak ki, különböző nagyságrendű beruházásokról van szó. Ezek 2025-ben fognak lezárulni.

Az induló és lezáruló beruházások finanszírozása eléri az 1250 milliárd forintot, a folyamatban lévő projektek biztosítására pedig ennek a többszörösét fordítja a kormány, ezáltal is támogatva a hazai ipart, a hazai beruházásokat.

Összegezve tehát: háború a szomszédban, pénzügyi zsarolás Brüsszelből, a fejlesztéseket az egyensúly javítása mellett is folytatjuk.

Tisztelt Országgyűlés! Ahogyan azt a költségvetés-tervezési javaslat benyújtásakor kiemelttem, 2025-

ben is szinte minden terület több forrással gazdálkodhat, mint egy évvel korábban.

Engedjék meg, hogy néhány területet kiemeljek! Mindjárt hadd kezdjem a családtámogatással, a családtámogatásokra fordított összeggel, amire a kormány több mint 3750 milliárd forint forrást fog 2025-ben biztosítani. Ez azt jelenti, hogy 2010-hez képest négyszer többet fordítunk a magyar családok támogatására, jelenértéken számítva pedig a bő két és félszeresét.

Néhány részterületet hadd említsek meg itt is! 2025-ben a babaváró támogatások kerete eléri a 250 milliárd forintot, valamint tovább növeljük a gyermekétkeztetésre fordítható összeget is. Több önkormányzat, polgármester is jelezte ez irányú kérését a kormányzat felé, itt hadd emlékeztessenem a képviselőtársakat arra, hogy az idei 105 milliárd helyett gyermekétkeztetésre 140 milliárd forint kerül biztosításra jövőre.

(9.30)

A 2020/2021-es tanévtől teljes körűvé vált a tanönyvvellátás ingyenessége. Ennek is biztosítjuk a forrását, a következő évi költségvetésben ez 19 milliárd forintot fog jelenteni.

A családokat érintő adó- és járulékkedvezmény az első házások kedvezményével együtt 2025-ben meghaladja a 440 milliárd forintot. A támogatási rendszer bevezetése óta, vagyis 2011-től kezdődően 2025 végéig összesen mintegy 4400 milliárd forint marad a magyar családoknál. Ezeknek az intézkedéseknek egy fontos része a négy vagy több gyermeket nevelő édesanyák további szja-mentessége; 56 200 olyan édesanya van, aki ezt a kedvezményt már igénybe tudja venni.

A kormány 215 milliárd forintot fordít a 25 év alatti szja-mentességének biztosítására, a 30 év alatt gyermeket vállaló nők szja-mentességére pedig további 20 milliárd forintot. Emellett a jövő év kiemelt intézkedése a családi adókedvezmény két lépcsőben történő megduplázása. Ennek első szakasza 2025. július 1-jétől valósul meg, a második lépésre pedig 2026 januárjában kerül majd sor.

Tisztelt Képviselőtársak! A nyugdíjak értékének védelme becsületbeli ügy a nemzeti kormánynak. Az egyik legfontosabb feladatunk, hogy a nyugdíjasok megbecsülése a mindenkorai költségvetésben is megjelenjen; erről szeretnék most néhány szót szólni. 2010 óta a nyugdíjak összegét a 2025. évi 3,2 százalékos emeléssel már több mint duplájára, egészen pontosan 116,6 százalékkal emeljük, a reálértékét pedig 25 százalékkal javítjuk. Teljesült tehát az a 2010-ben tett kormányzati ígéret, hogy a nyugdíjasok nem lehetnek vesztesei a gazdaság változásának, a reálértékét megtartotta a nyugdíj, sőt az elmúlt években 25 százalékkal ezt növelni is tudta. Az új gazdaságpolitika költségvetésében 7200 milliárd forintra növeljük a nyugdíjakra és a nyugdíjszerű ellátásokra szánt összeget. Ez 655 milliárddal több, mint az idei előirányzat.

A nyugdíjmelésen túl további intézkedésekkel fogjuk segíteni a nyugdíjasokat. A 2025-ös költségvetés

garantálja a 13. havi nyugdíj kifizetését, így jövő februárban is fizetünk 13. havi nyugdíjat, amit állandósítani fogunk, tehát beépül a törvényeink közé. A 13. havi nyugdíjra 2025-ben több mint 530 milliárd forintot fordítunk. Megőrizzük a „Nők 40” programot is, azaz továbbra is biztosítjuk a 40 év jogosultsági idővel rendelkező nők számára a családban és munkában betöltött kettős szerepvállalást elismerő, a korhatár betöltése előtt igénybe vehető nyugdíjat. A nyugdíj mellett munkát vállalók számára továbbra is fenntartjuk a szociális hozzájárulásiadó- és járulékkedvezményt.

Tisztelt Ház! Egészségügyről hadd hozzak néhány számadatot, nem elvéve államtitkár úr kenyerét, de talán érdemes az expozéban is kitérni erre a területre, arra való tekintettel, hogy az egészségügy forrásait 2025-ben 3717 milliárd forintra emeljük. Ez 330 milliárd forintos növekedés az idei évhez képest, a 2010-es összehoznival 2520 milliárd forintra magasabb. Reálértékben ez azt jelenti, hogy a finanszírozás több mint duplájára, egészen pontosan 110 százalékkal emelkedett.

A költségvetés biztosítja a szükséges fedezetet a korábban megkezdett egészségügyi bérfejlesztések folytatásához és a nyugdíj mellett tovább dolgozó orvosok jövedelemkiegészítéséhez is. A többletforrás ugyancsak biztosítja a nagy értékű gyógyszerek és eszközök további beszerzését, illetve a méltányossági gyógyszer- és gyógyászatisegédeszköz-támogatás átalakítását; ahogyan rendelkezésre áll az immár az egész országot lefedő ügyeleti rendszer működtetéséhez szükséges fedezet is.

A 2025-ös források lehetővé teszik a már megkezdett egészségügyi ellátást javító intézkedések további finanszírozását, a tervezett fejlesztéseket és bővítéseket. A gyógyszer-támogatásra fordítható költségvetési forrás 35 milliárd forintra emelkedik, az egészségbiztosítás pénzügyi ellátásaira pedig összességében mintegy 41 milliárd forintra fogunk többet fordítani. A törvényjavaslat továbbá biztosítja a fedezetet többek között a népegészségügyi feladatok ellátásához, az egészségügyi szűrővizsgálatok lefolytatásához, az oltóanyagok beszerzéséhez, a széles körű prevenciók tevékenységéhez is.

Az oktatási terület számára a 2025-ös költségvetés 3876 milliárd forintra emelt keretet biztosít, ami közel 500 milliárd forintos növekedést jelent az idei évhez képest. 2010-hez képest itt is egy nagyon jelentős és egy nagyon komoly változást tapasztalhatnak az ágazatban érintettek: 2440 milliárd forintra magasabb a finanszírozás; ez reálértékben úgyszintén 88 százalékos előrelépést jelent.

Tisztelt Ház! Ezen a ponton szeretném megragadni az alkalmat, hogy az elmúlt hetek néhány félrevezető nyilatkozatára is, állhíreire is reagáljak. A baloldal részéről igyekeztek úgy csűrni-csavarni a számokat, hogy az egyes ágazatoknak jutó többletforrásokból elvonást kreáljanak. Mondhatnánk persze, nincs új a nap alatt, kormányon is ezt csinálták, most ellenzékben is megpróbálnak megszorítani.

A baloldal rendre azt állítja, hogy az ő idejükben a bruttó hazai termék nagyobb arányát fordították

egészségügyre vagy épp oktatásra. Azt elegánsan nem teszik mellé, hogy egy kivérzett gazdaság, egy csődbe vitt ország üres pénztárcájából juttattak akkora vagy akármekkora hányadot. Nézzük tehát a tényeket! A bruttó hazai termék 2010 óta több mint háromszorosára, reálértékben 40 százalékkal nőtt, ez pedig minden területen lehetővé tette a ráfordítások emelését. Ha a 2010 óta számított inflációt is figyelembe vesszük, akkor elmondható, hogy az oktatás esetében a növekedés reálértéken számítva 88 százalékos, ahogy ezt már mondtam, az egészségügy tekintetében pedig 110 százalékos. A nyugdíjakat már nem is részletezném, mivel a baloldali kormányzás alatt reálértékben 10 százalékkal csökkentették a nyugdíjakat. Mi 2010 óta 25 százalékkal növeltük a nyugdíjak vásárlóértékét. A nemzeti kormány alatt tehát minden évben szinte minden ágazat több forráshoz jutott a költségvetésben, még reálértékben is.

Tisztelt Baloldali Képviselőtársak! Nem mindegy tehát, hogy az ország tortáját vagy egy aprósüteményt kell felszeletelni ugyanannyi részre, teljesen téves az az összehasonlítás, ami a csődbe vitt, IMF-hitelre szoruló ország költségvetését kedvezően próbálja feltüntetni a nemzeti kormány költségvetéseivel szemben. A reálértéken is jelentős emelések azt mutatják, hogy az egyes területek egyre nagyobb forráshoz jutnak a költségvetés tortájából, még háborús időszakban is. A magyar gazdaság tehát erősödik, és ebből a különböző ágazatok is profitálnak.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Képviselőtársaim! Folytatva az egyes ágazatokra jutó források ismertetését: a honvédelmi kiadások jövőre is elérik a bruttó hazai termék 2 százalékát. Ezzel Magyarország több más NATO-tagországgal ellentétben teljesíti a NATO-tagságból eredő kötelezettségét.

A honvédelemre tervezett kiadásokra szánt teljes összeg 2025-ben 1753 milliárd forint. Itt felhívnam a figyelmet arra, hogy a 2010-es költségvetésben ugyanerre a célra még csak 225 milliárd forint szerepelt. A rendvédelmi kiadások jövőre megközelítik az 1400 milliárd forintot. Itt is egy jelentős bővülés van 2010-hez képest, több mint megháromszorozódtak azok a támogatások és források, amit rendvédelemre tudunk biztosítani. Ezek a védelmi források tovább erősítik hazánk fizikai biztonságát és növelik Magyarország védelmi képességeit.

Tisztelt Ház! A közszolgálatban dolgozók munkájának elismerése a bérek folyamatos emelésében is megmutatkozik. Ezeket a béremeléseket 2025-ben is folytatjuk. Tovább nő a pedagógusok és a szakképzésben dolgozók bére, elindul a vízügyi dolgozók háromlépcsős béremelése, továbbá a tudománypolitikai ágazatban aktív szakemberek is jelentős bérfeljlesztésre számíthatnak.

(9.40)

A jövő évi költségvetés természetesen biztosítja valamennyi, már megvalósult, illetve 2025-re korábban eldöntött bérfeljlesztés és béremelés fedezetét is.

Ezenfelül sor kerül az igazságügyi ágazat béremelésére is, amit módosító indítvánnyal vezetünk majd át a költségvetésben, tekintettel arra, hogy a napokban született meg az a megállapodás, amit át tudunk vezetni a fejezeti összegeken. Ennek értelmében jelentősen nő a bíróságokon, ügyészségeken dolgozók illetménye, három lépésben, 2025, 2026 és 2027 januárjában emeljük majd az érintettek jövedelmét. Így a bírák jövedelme 48 százalékkal fog növekedni, a bírósági titkároké és fogalmazóké átlagosan 82 százalékkal - igen, jól hallották, képviselőtársaim -, a bírósági alkalmazottaké pedig 100 százalékkal.

Tisztelt Ház! *(Körbetekintve az ülésteremben pillanatnyi szünetet tart.)* A megdöbönt csendet megtörve és folytatva az exozémet *(Derültség.)*, engedjék meg, hogy néhány szót szóljak az európai uniós források kérdéséről, hiszen a sajtóból önök is tapasztalhatják, hogy élénk vita tárgya, hogy mire lehet számítani. Nos, a költségvetés az uniós programokat tekintve összességében több mint 3000 milliárd forint kifizetésével és több mint 2100 milliárd forint uniós bevétel érkezésével számol. Ezzel párhuzamosan Magyarország közel 700 milliárd forinttal, egészen pontosan 698 milliárd forinttal járul hozzá az Unió költségvetéséhez jövőre.

A 2025-ös kiadások fele a 2021-2027-es időszak kohéziós operatív programjaihoz kapcsolódik. Tehát, tisztelt képviselőtársaim, számolunk ezekkel a forrásokkal, ezek a források járnak Magyarországnak. Természetesen ellenzéki felvetés lehet, hogy ezek a források majd nem érkeznek be, de mi azon dolgozunk, a kormányzat, hogy ezek a pénzek, a jogosan járó források Magyarországra megérkezzenek. Ezeknek a programoknak kiemelt célja a versenyképesség növelése, különösen a kedvezőtlenebb helyzetű térségekben. Az új vidékfejlesztési támogatásokat a KAP stratégiai terv foglalja magában. Ebben kiemelt szerephez jutnak a kisebb gazdaságra szabott, célzottabb támogatások és a fokozott ágazati hozzájárulás az Unió környezetvédelmi és éghajlat-politikai céljaihoz. A terv hazai társfinanszírozását az Unióban egyedülálló módon 80 százalékra emeltük. Ez saját hazai forrást jelent.

A 2025. évre tervezett agrár- és halászati támogatások tervezett kifizetése 810 milliárd forint, amit 591 milliárd forint költségvetésen kívüli közvetlen agrártámogatás fog majd kiegészíteni. Habár nem költségvetési kérdés, de érinti az agrárium jövőjét, ezért ide kívánczok egy kitétel: a kormány továbbra is kitarthat azon célja mellett, hogy megvédje a gazdákat a területalapú uniós támogatások megszüntetésére vonatkozó veszélyektől. Azon dolgozunk, képviselőtársaim, hogy a jelenleg is elérhető rendszer jövőre és azt követően is működőképes legyen.

A 2025-ös uniós kiadások további kiemelkedő tétele, közel 430 milliárd forintos tervezett kifizetéssel, a Helyreállítási és Ellenállóképességi Eszköz. Természetesen egy vitakérdés lehet, hogy milyen ütemben fognak beérkezni ezek a források. Itt emlékeztetném arra képviselőtársaimat, hogy ezt a keretet a pandémia után hozta létre az Európai Unió, hogy a pandémia és a

Covid következményeit orvosolja az Európai Unió tagországai. Magyarország eddig az egyik legkevesebb forrást kapta meg ebből a támogatási keretből, miközben kezesként részt vesz ennek a hitelfelvételnek az előkészítésében és kivitelezésében. Az a furcsa helyzet állhat elő tehát, hogy lehet, hogy Magyarország már kezesként valaki miatt törlesztésre szorul, tehát nekünk is vállalni kell a ránk eső részt, miközben még a nekünk jogosan járó forrásokat itt sem kaptuk meg.

Tisztelt Ház! Az önkormányzatokról engedjenek meg néhány szót! A helyi önkormányzatok finanszírozási rendszere az elmúlt években bebizonyította a hatékonyságát. Megszabadítottuk az önkormányzatokat az adósságtól, 1300 milliárd forintnyi adósságot vetünk át az önkormányzati rendszertől, és megelőztük az újbóli eladósodásukat. Egy szigorú rendszert vezetünk be arra vonatkozóan, hogy hogyan és milyen feltételek között vehet fel önkormányzat hitelt. Ezenfelül a települések eltérő adottságaihoz illeszkedő kiegyenlítő rendszert is működtetünk. A helyhatóságok feladatellátásához igazodó központi költségvetési források jövőre is maradéktalanul rendelkezésre állnak. Az önkormányzatok működésének támogatását 1267 milliárd forintra fogjuk növelni, ez 217 milliárd forinttal több, mint az idén. Ezenfelül az emelkedő minimálbér és a garantált bérminimum, valamint a pedagógusok kifizetéséhez szükséges ellentételezést a költségvetés természetesen jövőre is biztosítani fogja.

Az energiaárak emelkedése miatt a kormány az idén többlettámogatást biztosított az önkormányzatoknak a legfontosabb közszolgáltatási feladataik ellátásához. A törvényjavaslat alapján erre 2025-ben is lesz lehetőség, tehát az önkormányzatok megkapják ezt a támogatást. Egy új rendszert indítottunk el a jövő évi költségvetésben, nem Rezsivédelmi Alapként, hanem a lakossági, önkormányzati, vállalkozási és intézményi támogatásokat szétbontva, a tárcák fejezetéhez helyeztük ki ezeket a forrásokat. Mindent egybevetve tehát az önkormányzatok a következő évben mintegy 4380 milliárd forinttal gazdálkodhatnak, amihez a központi költségvetés 1267 milliárd forint támogatást biztosít. Tehát az önkormányzati működés 29 százalékát közvetlenül, direkt módon az állami költségvetés biztosítja.

Tisztelt Ház! Végezetül engedjék meg, hogy a kormány nevében megköszönjem a Költségvetési Tanácsnak, elnök úrnak és munkatársainak, hogy áttekintették a törvényjavaslatot, megfogalmazták a véleményüket, amely szerint a törvényjavaslat minden tekintetben megfelel az Alaptörvényben előírtaknak. Ugyancsak szeretném megköszönni az Állami Számvevőszék elnökének és munkatársainak, hogy szintén elvégezték az ellenőrzést, részleteiben is vizsgálták a tervezés dokumentumait és a költségvetés tervezetét. A Költségvetési Tanács és a Számvevőszék véleménye is megerősíti azt, hogy az Országgyűlés egy megalapozott törvényjavaslat tárgyalását kezdheti meg a következő órákban. Ezúton is köszönöm tehát mindkét szervezet munkatársainak a véleményezés és az ellenőrzés során megtett munkáját.

Tisztelt Ház! Összegezve az elmondottakat: a 2025-ös költségvetés egy új gazdaságpolitika költségvetése, amely tartalmaz minden forrást ahhoz, hogy tovább növeljük a családok támogatását, megerősítsük a vállalkozásokat, megvédjük a rezsicsökkentést, megőrizzük a nyugdíjak értékét, garantáljuk az ország fizikai biztonságát, és továbbra is megvédjük Magyarország határait az illegális migrációtól. Az elhangzottakra való tekintettel kérem önöket, képviselőtársaimat, hogy a magyar költségvetést, Magyarország 2025. évi költségvetését megtárgyalni és elfogadni szíveskedjenek. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypartin oldalon.)*

ELNÖK: Megköszönöm miniszter úr felszólalását, és most megadom a szót Windisch László úrnak, az Állami Számvevőszék elnökének harmincperces időkeretben.

DR. WINDISCH LÁSZLÓ, az Állami Számvevőszék elnöke: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Miniszter Úr! Tisztelt Képviselők! Az Állami Számvevőszék véleménye szerint a Magyarország 2025. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslat megalapozott, a gazdasági folyamatoknak, a törvényjavaslatot megalapozó makrogazdasági prognózisnak megfelelő alakulása esetén a bevételi előirányzatok teljesíthetők.

Az Állami Számvevőszék véleményét annak a feltételezésével alakította ki, hogy a törvényjavaslat alapját képező kormányzati makrogazdasági prognózis szerinti gazdasági növekedés megvalósul. Az ÁSZ azért él ezzel a feltételezéssel, mert másképpen nem tudná az értékelést elvégezni. Például egy fogyasztási típusú adó bevételi előirányzatának teljesülése leginkább attól függ, hogy miképpen alakul a fogyasztás, a szociális hozzájárulási adóból származó bevételt pedig a keresetek növekedése befolyásolja leginkább. Következésképpen a törvényjavaslat előirányzatai megalapozottságának és bevételei teljesíthetőségének az értékelését csak ugyanannak a makrogazdasági prognózisnak az alapján lehet elvégezni, amely prognózisra maga a törvényjavaslat épül.

(9.50)

Ez pedig nem lehet más, mint a kormány által kidolgozott, a költségvetésitörvény-javaslat indokolásának mellékletében ismertett prognózis. Ebből adódóan az ÁSZ a 2025. évi költségvetésitörvény-javaslat megalapozottságának értékelését is annak feltételezésével végezte el, hogy az annak alapját képező kormányzati prognózis szerint alakulnak a makrogazdasági folyamatok.

Mindannyian tudjuk, hogy minden előrejelzés bizonytalan, és teljesülését kockázatok veszélyeztetik, nincs ez másképp a Magyarország 2025. évi központi költségvetését megalapozó előrejelzés esetében sem. E kockázatokat most mégsem sorolom fel, elsősorban azért nem, mert egy munkamegosztás alakult ki a

Költségvetési Tanács és az Állami Számvevőszék között. Ennek értelmében a kormányzati makrogazdasági prognózis teljesíthetőségét a Költségvetési Tanács értékeli, és hívja fel a kormány, majd az Országgyűlés figyelmét a tanács tagjai és szakértői háttéré által azonosított kockázatokra. A tanács véleményét konszenzussal alakította ki, azzal én mint a Költségvetési Tanács tagja egyetértettem. A tanács véleményét a tanács elnöke ismerteti majd önökkel.

Számos makrogazdasági kockázat bekövetkezése független a magyar gazdaságpolitikától. Ez így volt a 2024-re készített előrejelzések esetében, és ez jellemzi a 2025. évet övező kockázatokat is. Az idén a kockázatok mértékét csökkenti az, hogy a költségvetés-törvény-javaslat tárgyalására csak november végén kerül sor, amikor már a 2024. évi gazdasági és költségvetési folyamatok nagyrészt végbementek, ezért a nyár eleji elfogadáshoz képest jobban ismerjük már azt a bázist, amelyre a jövő évi költségvetést építeni lehet. A költségvetés tervezett meghaladó ez évi hiánya ugyanis legalább ezermilliárd forint összegben azzal magyarázható, hogy a bázis, vagyis a 2023. évi teljesítés elmaradt a várakozásoktól; ez elsősorban az általános forgalmi adó esetében okozott kiesést.

Tudjuk, hogy a 2024. évi folyamatok is kedvezőlenebbek a tervezettnél, ezért a törvényjavaslat értékelésekor az első dolgunk annak értékelése volt, hogy annak készítői számoltak-e ezzel a helyzettel. Az első háromnegyed év vártnál alacsonyabb gazdasági növekedése ismeretében a 2024. évre vonatkozó előrejelzését a kormányzatnak lefelé kellett módosítania, de ezt el is végezte, így a 2025. évi előirányzatok bázisai reálisnak tekinthetők.

Tisztelt Országgyűlés! Az Állami Számvevőszéknek a költségvetés-törvény-javaslatról készített értékelését két mondatban lehet összegezni: a Magyarország 2025. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslat megalapozott, a gazdasági folyamatoknak a törvényjavaslatot megalapozó makrogazdasági prognózis szerinti alakulása esetén a bevételi előirányzatok teljesíthetők; független ellenőrző szervként a legjobb szakmai tudásunk és a nemzetközi sztenderdeket figyelembe vevő, nyilvános módszertanunk alapján jutottunk erre a következtetésre.

A tavalyi ÁSZ-vélemény összegző értékelésének is hasonló volt a szövege, a bevételi előirányzatok teljesíthetőségére vonatkozó megfogalmazást azonban idén kiegészítettük azzal, hogy a teljesíthetőség csak a gazdasági folyamatoknak a törvényjavaslatot megalapozó makrogazdasági prognózis szerinti alakulása esetén áll fenn. Az ismertett kiegészítő szövegrész egyúttal rávilágít arra is, hogy az ÁSZ elsősorban a költségvetés-törvény-javaslat konzisztenciáját értékeli. Ez sem kis feladat, mivel a költségvetés-törvény-javaslatnak nemcsak a makrogazdasági prognózissal kell összhangban lennie, hanem az állami feladatok változásával, az új kormányzati programok forrásigényével, a közszférát érintő béremelési intézkedésekkel, a folyamatban lévő adómódosításokkal, a demográfiai folyamatokkal, az energiahordozók árának

várható változásával, és még hosszan sorolhatnám a további tényezőket.

Az utolsó hármát éppen azért emeltem ki, mert ezek tekintetében néhány milliárd forintos eltérés mutatkozik a törvényjavaslat kidolgozói és az Állami Számvevőszék szakértőinek a véleménye között. Ezeket röviden ismertetem csak, részletes kifejtésüket megtalálják az írásos véleményben.

Az energiaágazat befizetései 296,7 milliárd forint összegű előirányzata számításokkal megalapozott, azonban teljesíthetőségéből az ÁSZ számításai szerint 47,7 milliárd forint kockázatos. Az ÁSZ által összegyűjtött historikus adatok, valamint a hazai és nemzetközi előrejelzések adatai alapján ugyanis úgy látjuk, hogy a Brent- és az Ural-kőolaj árkülönbözete kisebb lesz a Pénzügyminisztérium által prognosztizált mértéknél, és így az árkülönbözet arányában befizendő adó összege is alacsonyabb lesz.

A pénzügyintézetek befizetési kötelezettsége kapcsán a véleményben jelzett kockázatot időközben felülírta az, hogy megjelent az extraprofit-adókról szóló kormányrendelet, amelynek a rendelkezései a korábban az ÁSZ rendelkezésére bocsátott tervezethez képest számításaink szerint nagyobb bevételt eredményeznek a költségvetés számára.

Az úgynevezett felülről nyitott, azaz az Országgyűlés külön engedélye nélkül túlléphető kiadási előirányzatok esetében az ÁSZ értékeli, hogy az előirányzatok elégségesek-e az ellátások finanszírozására, illetve a feladatok teljesítésére; ha nem, akkor úgynevezett elégségességi kockázatot állapít meg. Az ÁSZ számításai szerint a 13. havi nyugdíj visszaépítésének a támogatására előirányzott 487,1 milliárd forint tízmilliárd forinttal elmarad a tényleges igényektől, mivel szemben a Pénzügyminisztériummal az ÁSZ a jogosultak létszámának némi emelkedését valószínűsíti. Az M5, M6 autópálya rendelkezésre állási díjak 175 milliárd forintos előirányzata 2,1 milliárd forint összegű túllépésének kockázatát arra alapozzuk, hogy ezen előirányzat számszerűsítésekor az előterjesztő nem a költségvetés-törvény-javaslat megalapozására előírt, hanem annál erősebb forintárfolyammal számolt. A digitális megújulás operatív program plusz esetében a 115,3 milliárd forintos kiadási előirányzatnál egymilliárd forinttal kevesebb kiadás várható. Az előbbiekben ismertett három kiadási előirányzatnak az összesített elégségességi kockázata becslésünk szerint 11,1 milliárd forint, ami a kiadási főösszeghez képest elhanyagolható mértékű kockázatot jelent.

Még egy, az ÁSZ által számszerűsített kockázatra szeretném felhívni a tisztelt Országgyűlés figyelmét. Az „Adósságszolgálatl kapcsolatos bevételek és kiadások” című fejezetben megtervezett, az államadósság finanszírozásával összefüggő kamatkidadások számításokkal megalapozottak és elégségesek is abban az esetben, ha a forint/euró árfolyam éves átlagban a költségvetés-törvény-javaslat makrogazdasági prognózisában a 2025. évre feltételezett évi átlagos 397,5 forint/euró árfolyam közelében lesz. A tényleges forint/euró árfolyam azonban 2024. október 2-a

óta magasabb - ettől a naptól kezdődően az ÁSZ-velemény adatszárásának időpontjáig 398,9 és 410,9 forint/euró közti tartományban alakult -, következőképpen a forint árfolyamának a jelenlegi szinthez képest erősödnie kell ahhoz, hogy a tervezett árfolyam elérhető legyen. A tervezettnél magasabb éves átlagos forint/euró árfolyam a devizában fennálló adósság kamatkidadásait az előirányzathoz képest megemeli. Az ÁSZ számításai szerint a forint euróval szembeni egy forintnyi gyengülése a 2025. év végére tervezett devizában fennálló adósság és követelések állományához kapcsolódó éves pénzforgalmi nettó kamatkidást a tervezett összeghez képest 1,3 milliárd forinttal növeli meg.

Tisztelt Országgyűlés! Az Állami Számvevőszék által feltárt kockázatok előrebocsátása után tömören ismertetem, hogy az ÁSZ milyen módszerrel végezte el a költségvetésjavaslat értékelését, és az milyen eredményre vezet. A módszertan részletes leírása az Állami Számvevőszék honlapján mindenki számára elérhető. Elsőként az ÁSZ arra a kérdésre kereste a választ, hogy a központi költségvetésről szóló törvényjavaslat előirányzatai számításokkal megalapozottak-e. A kérdés megválaszolása érdekében az ÁSZ statisztikai mintavétellel 53 bevételi előirányzatot és 201 kiadási előirányzatot választott ki, amelyek a bevételi főösszeg 95,3 százalékát, a kiadási főösszeg 90,8 százalékát érték el. Ez a lefedettség lehetővé tette, hogy az ÁSZ 95 százalékos megbízhatósággal megállapítsa, vajon a törvényjavaslat előirányzatainak összessége számításokkal megalapozott-e. Értékelésünk szerint a bevételi előirányzatok összegének 99,7 százaléka, a kiadási előirányzatok 99,9 százaléka számításokkal megalapozott.

Hiányosságot állapítottunk meg a vagyoneértékesítések bevétele százmilliárd forint összegű előirányzata, valamint a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alap fejezeten belül a kutatási alaprész 40 milliárd forint összegű kiadási előirányzata és az Állami beruházások fejezet Beruházási Alap 150,3 milliárd forint összegű kiadási előirányzata számításokkal való megalapozottsága tekintetében.

Összességében a költségvetésjavaslat előirányzatai számításokkal megalapozottak. A korábbi évekhez hasonlóan a 2025. évi költségvetésjavaslatban meghatározott előirányzatok megalapozottságát a költségvetési szervek által az ÁSZ rendelkezésére bocsátott dokumentumok visszaigazolják.

(10.00)

Ugyanakkor az elmúlt évek számai azt mutatják, hogy a központi költségvetési szervek többsége az év során a költségvetési törvényben meghatározott előirányzatnál lényegesen magasabb kiadást teljesített. Néhány esetben ez azzal függött össze, hogy a költségvetési törvényben meghatározott előirányzat a szükséges feladatok ellátásához elégtelennek bizonyult, és

a kormányzatnak más előirányzatok átcsoportosításával kellett ezen intézmények működőképességét biztosítani.

A 2025. évi költségvetésjavaslat a hasonló helyzet kialakulásának kockázatát jelentősen mérsékli azáltal, hogy az előző évhez képest a fekvőbeteg-szakellátás intézményei, a Klebelsberg Központ és a rendőrség számára jelentős többlettámogatást biztosít.

A központi költségvetési szervek nagyobb része esetében azonban a törvényi előirányzatok túllépését az okozza, hogy a feladataik ellátásához szükséges támogatás egy részét nem az intézmény költségvetésében, hanem fejezeti vagy központi kezelésű előirányzatokon tervezik meg, s azokat év közben csoportosítják át a feladatot ellátó intézményhez. Ez a megoldás szabályszerűségi szempontból nem kifogásolható, azonban azzal a következménnyel jár, hogy a törvényi előirányzat és az arra alapozott elemi költségvetésük nem irányadó a gazdálkodásuk szempontjából, mivel különféle átcsoportosításokkal a rendelkezésükre álló keretek év közben még jelentősen bővülnek.

A költségvetési véleményezéshez kapcsolódó második kérdés így szól: a bevételi előirányzatok teljesíthetők-e? E kérdés megválaszolásához a törvényjavaslat lényeges összegű bevételi előirányzatait választottuk ki, melyek összértéke a bevételi főösszeg 75,3 százalékát tette ki. Értékelésünk szerint a kiválasztott előirányzatok összegének 99,9 százaléka teljesíthető, és csak 0,1 százaléka hordoz teljesíthetőségi kockázatot. Korábban ismertettem, hogy mely előirányzatokról van szó.

Mindezek alapján összességében a törvényjavaslat bevételei teljesíthetők. Ahogy korábban hangsúlyoztam, ez az értékelés annak feltételezése mellett értendő, hogy a kormányzat makrogazdasági prognózisa megvalósul. A vélemény elkészültekor a teljesülésnek még az is feltétele volt, hogy az Országgyűlés a folyamatban lévő adómódosításokat a kormány javaslata szerinti tartalommal elfogadja, és megszülessen az extraprofit-adókról szóló kormányrendelet. Ez a két feltétel azonban mostanra már teljesült. Ki kell emelnem, hogy az Állami Számvevőszék az uniós bevételeket nem minősítette a teljesíthetőség szempontjából, tekintettel az uniós források biztosításával kapcsolatban felmerült bizonytalanságokra, az elhúzódo döntési folyamatra.

Végül az ÁSZ azt a kérdést válaszolta meg, hogy a törvényjavaslat szerinti államadósság, illetve hiánycél megfelel-e az államadósság-szabálynak és a hiányra vonatkozó törvényi előírásoknak. Ennek kapcsán azt is vizsgáltuk, hogy az azonosított kockázatok a tartalékok figyelembevételével veszélyeztetik-e a törvényjavaslatban kitűzött célok teljesíthetőségét.

Az államháztartás központi alrendszerének pénzforgalmi hiányát a törvényjavaslat 4123 milliárd forintban határozza meg, amely a 2025. évre a törvényjavaslat indoklása szerint előre jelzett, 87 954,5 milliárd forint értékű GDP 4,7 százalékát teszi ki. A tervezett hiány a társadalombiztosítási alapok nullszaldós

egyenlege és az elkülönített állami pénzalapok többlete mellett teljes egészében a központi költségvetés hiányából adódik.

A törvényjavaslat indokolásának levezetése szerint a 2025. évben a kormányzati szektor eredmény-szemléletű, az uniós módszertan szerint számított hiányát 3272,3 milliárd forintban tervezték meg, ami a prognosztizált GDP 3,7 százalékát teszi ki. Ez az érték a Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló törvényben meghatározott feltételt - miszerint a hiány a GDP arányában maximum 3 százalék lehetne - nem teljesíti. Ezért a kormány a Magyarország 2025. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló törvényjavaslatban a stabilitási törvény ezen pontjának módosítását kezdeményezte. A stabilitási törvény előírása szerint a költségvetési törvényben az államadósság-mutató értékét oly módon kell meghatározni, hogy annak a viszonyítási évhez - amely esetünkben a 2024. év - képesti csökkenése legalább 0,1 százalékpontot érjen el.

A költségvetésitörvény-javaslat szerint az államadósság-mutató 2025. december 31-ére tervezett mértéke 72,6 százalék, ami a 2024. december 31-én várható 73,2 százalékos mutatóhoz képest 0,6 százalékponttal csökken. Ezáltal eleget tesz a stabilitási törvény idézett követelményének és egyúttal az Alaptörvényben rögzített államadósság-szabálynak is.

A 2025. évben az államadósság-mutató előző évhez viszonyított 0,6 százalékpontos, tervezett csökkenését az államadósság 6,7 százalékos emelkedése és a nominális GDP 7,5 százalékos prognosztizált növekedése eredményezi; vagyis a 2025. évi államadósság-mutató értékének csökkenése a nominális GDP államadósságnál várhatóan nagyobb ütemű növekedésének köszönhető.

Az államadósság-szabály teljesülése határainak megállapítása céljából az ÁSZ érzékenységvizsgálatot végzett. Azt számszerűsítettük, hogy az államadósság-mutató tervezett 0,6 százalékpontos, azaz a törvényi minimumot 0,5 százalékponttal meghaladó csökkenése mekkora, úgynevezett implicit tartalékot jelent. Ezalatt azt értjük, hogy milyen mértékű makrogazdasági, a GDP alacsonyabb növekedési ütemében kifejeződő, illetve költségvetési, az államadósság magasabb összegében kifejeződő kockázat kezelésére képes.

Az ÁSZ számításai szerint az államadósság-szabály mindaddig teljesül, ameddig az államadósság a nominális GDP prognosztizált növekedése mellett legfeljebb 439,7 milliárd forinttal növekszik a tervezetthez képest, vagy pedig a nominális GDP növekedési üteme a tervezett államadósság mellett meghaladja a 6,8 százalékot.

Ez 2,8 százalékos reál-GDP-növekedést jelentene a prognosztizált 3,4 százalékkal szemben. A 439,7 milliárd forint összegű implicit tartalék jelentősen elmarad az elmúlt években számított implicit tartalék nagyságától, a 2024. évre 2442 milliárd forint, míg a 2023. évre 1511,9 milliárd forint volt, ami azt jelenti, hogy 2025-ben az elmúlt évekhez képest lényegesen kevesebb az államadósság-szabály nemteljesülésének kockázatát mérséklő implicit tartalék.

Milyen explicit tartalék-előirányzatokat tartalmaz a törvényjavaslat? A törvényjavaslatban a központi tartalékok összege 6,2 százalékkal emelkedik a 2024. évi tervezetthez képest, amely két ellentétes irányú hatás eredőjeként alakult így. A „rendkívüli kormányzati intézkedések” előirányzata jelentősen csökken, valamint a „céltartalékok” előirányzatainak összege is csaknem 9 százalékkal mérséklődik. Ugyanakkor a központi tartalékok összegét növeli a „közfeladatot ellátó intézmények rezsikompenzációja” elnevezésű, új tartalék-előirányzat 253,2 milliárd forinttal. Szintén új tartalék-előirányzat „az állami vagyon növelését szolgáló tartalék”, amely a tulajdonosi ügyletek fedezetét biztosítja.

A korábban tartalékként tervezett „járványügyi kiadások” előirányzat 2025. évre megszűnik. A központi tartalékok összegét mérsékli a Beruházási Alap kiadási előirányzatának 2024. évi előirányzathoz viszonyított 94,7 milliárd forintos csökkenése. A „rendkívüli kormányzati intézkedések” előirányzat 100 milliárd forintos összege a törvényjavaslat szerinti kiadási főösszeg 0,23 százaléka, amivel az államháztartásról szóló törvény hatályos előírása, amely szerint a tartaléknak el kell érnie a kiadási főösszeg 0,5 százalékát, nem teljesül.

Ezért a kormány a „rendkívüli kormányzati intézkedések” előirányzat felső és alsó határára vonatkozó előírás hatályon kívül helyezését kezdeményezte a Magyarország 2025. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló törvényjavaslatban. Tekintettel a korábbi évek felhasználási adataira, a rendkívüli kormányzati intézkedések 2025. évre tervezett előirányzata elégséges a normál ügymenet esetén év közben felmerülő kiadások fedezésére, ugyanakkor arra az esetre nem lesz elegendő, ha a szélsőséges események nagy összegű, rendkívüli finanszírozási igényt generálnak.

A további tartalék-előirányzatok nem tekinthetők szabadon felhasználható tartaléknak, mivel előre meghatározott feladatok finanszírozását szolgálják, amelyek esetében a támogatási összegek még nem kerültek kiosztásra a majdani felhasználók költségvetési fejezetéhez.

Ezek közül a legnagyobb összegű a céltartalék 676,6 milliárd forintos előirányzata. Ez elsősorban olyan jogszabály vagy kormányhatározat alapján már eldöntött bér- és illetményemelési döntések finanszírozását szolgálja, amelyek forrásigénye nagyságrendileg ismert, azonban az intézmények közötti felosztására csak az adott évben, tételes felmérés alapján kerülhet sor. Ilyen tételeket jelentenek a köznevelési és a szakképzési intézményekben, a kutatói szférában, a vízügyi ágazatban dolgozók illetményemelési, valamint a minimálbér és a garantált bérminimum, továbbá a nemzetgazdasági átlagkeresethez kötött jutatások emelkedésének várható többlete.

(10.10)

A tervezett kiadások között szerepel továbbá a közérdekű vagyonkezelő alapítványok által fenntartott

felsőoktatási intézmények támogatásának valorizációja is. A céltartalék további jogcíme az ukrainai háborúval kapcsolatos kiadás is. Számításaink szerint az előirányzat elegendő a jogszabályon alapuló, valamint a közszférában már meghirdetett illetményemelések finanszírozására. Az előirányzat felülről nyitott, ami lehetőséget biztosít arra, hogy a kormány ebből az irányzathoz további bérintézkedéseket finanszírozzon, ez azonban a hiányt növelné.

A Beruházási Alap előirányzatából sem lehet új feladatot támogatni, mivel azt már a tervezéskor kiosztották korábban meghatározott feladatok finanszírozására, sőt a kormányhatározatok szerinti 179,5 milliárd forintos igénnyel szemben az előirányzat összege csak 150,3 milliárd forint, ebből következően a Beruházási Alap előirányzatát számításokkal nem megalapozottan minősítettük.

A két új tartalék-előirányzat, a közfeladatot ellátó intézmények rezsikompenzációja, valamint az állami vagyron növelését szolgáló tartalék felhasználása szintén célhoz kötött, amint azt az elnevezésük is mutatja. Az ÁSZ-értékelés összesen 69,7 milliárd forint összegű kockázatot állapított meg, amely alacsonyabb összegű a tervezett tartalékok összegénél, azaz a számszerűsített kockázatok kezelésére a tartalékok elegendők. Ugyanakkor, ha az ÁSZ által jelzett kockázatok tényleg bekövetkeznek, és a tartalékokat ezek kezelésére kell majd felhasználni, akkor ez tovább szűkítené a nem tervezett események miatt szükségessé váló költségvetési kiadások finanszírozására rendelkezésre álló összeget.

A kormánynak több lehetősége is van arra, hogy az év közben jelentkező többletfeladatok finanszírozását más, nem tartalékként tervezett előirányzatok átcsoportosításával oldja meg. Következésképpen a tartalékok viszonylag alacsony szintje nem jelenti azt, hogy egy szükségessé váló, nagy összegű rendkívüli kiadás finanszírozása ne lenne megoldható. Ez azonban más, már ismert feladatoktól vonna el erőforrásokat, így nemcsak rontaná a költségvetés végrehajtásának tervszerűségét, hanem a tervezett feladatok megvalósítását kellene szűkíteni vagy későbbre halasztani.

Szeretnék rámutatni arra is, hogy az előzetesen le nem kötött tartalékok nemcsak előre nem látható többletfeladatok finanszírozására lennének alkalmasak, hanem a bevételi elmaradások kompenzálására is, hiszen ha ezeket a tartalék-előirányzatokat a kormányzat nem használja fel, akkor az így keletkező megtakarítás a hiányt mérsékli. Ilyen célt szolgáló tartalékok a költségvetésjavaslatban egyáltalán nincsenek, ami azt jelenti, hogy a bevételek esetleges elmaradása vagy a hiányt növeli majd, vagy a tervezett kiadásokat kell későbbre átütemezni, netán bevétel-növelő intézkedéseket kell tenni. Ugyanakkor az is igaz, hogy a tartalékok növelése tényleges kiadások előirányzatainak csökkenését igényelné, amit a törvényjavaslat benyújtója el akart kerülni.

Az Állami Számvevőszéknek nem feladata a költségvetésben tükröződő elosztáspolitikai értékelése.

Azt viszont óhatatlanul megnézzük, hogy az év közben végrehajtott számvevőszéki ellenőrzésekben feltárt hiányosságok megszüntetésére való törekvés kiolvasható-e a számokból. Ennek kapcsán nyugtáztuk, hogy az ÁSZ által a közelmúltban ellenőrzött rendőrség, ügyészség és Klebelsberg Központ előirányzata az ez évi előirányzathoz képest jelentős többletet mutat.

Korábbi ellenőrzésében az ÁSZ felhívta a figyelmet arra, hogy a víziközmű-ágazat infrastruktúrájának állagmegőrzésére nem áll rendelkezésre elegendő forrás, és a vízvezetékek rossz állapota miatt nagy az elfolyó víz mennyisége. A víziközmű-hálózat fejlesztésére 2025-re tervezett előirányzat a 2024. évihez képest csökken. Az ágazat kiegyensúlyozott gazdálkodása szempontjából viszont fontos lépés a Víziközmű-fejlesztési és Ellentételezési Alap létrehozása, amely először a 2025. évi költségvetésjavaslatban jelenik meg 122 milliárd forintos előirányzattal.

Ez évi ellenőrzéseink a gyermekvédelem és az idősgondozás területén tárták fel, hogy az állami intézmények jelentős része nem tudja az állandó működési engedélyhez szükséges feltételeket teljesíteni. Szerény előrelépést jelenthet csak, hogy a költségvetésjavaslat az állami fenntartású gyermekvédelmi intézmények infrastrukturális fejlesztésére 415,3 millió forint többletforrást biztosít.

Tisztelt Országgyűlés! A törvényjavaslat számszerű megalapozottságára, a bevételi és az elégségességi kockázatok alacsony összegére tekintettel az Országgyűlés részére a költségvetésjavaslat elfogadását javaslom. Ennek azonban feltétele annak a két említett törvénymódosításnak az elfogadása, amely megteremti az összhangot a benyújtott törvényjavaslat és a jövő év elejétől hatályos szabályozás között. Köszönöm szépen megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypartii padsorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm elnök úr hozzászólását. Most pedig megadom a szót Horváth Gábor úrnak, a Költségvetési Tanács elnökének, szintén 30 perces időkeretben.

HORVÁTH GÁBOR, a Költségvetési Tanács elnöke: Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Miniszter Úr! Első alkalommal állok a tisztelt Ház előtt a tisztségemben. A költségvetési fegyelem ügye már a magyar polgári berendezkedés születésekor is központi figyelmet kapott. Idézem: „A pénzügyek rendezése nélkül nem lehet igazságos kormányzatot fenntartani. Ha adósságot halmozunk fel, akkor nemcsak gazdaságunk, hanem nemzeti függetlenségünk is veszélybe kerül.” Az utóbbi két mondatot a krónikák Kossuth Lajosnak tulajdonítják, és ez az alapvetés a mai napig irányadó.

Tájékoztatom önöket, hogy a Költségvetési Tanács - a továbbiakban tanács vagy KT - 2024. október 31-én kapta meg a 2025. évi központi költségvetésről szóló törvényjavaslat tervezetét, amelyről a 2024. november 7-ei ülésen alakította ki véleményét, küldte meg a kormányt képviselő pénzügyminiszternek és

hozta azt nyilvánosságra. A következőkben összefoglalom a tanács véleményét, annak indoklását, és kitérek a kormány válaszára is.

A testület az Alaptörvényben kapott felhatalmázása alapján a költségvetés tervezetének megalapozottságát ezúttal is a feladatköre által meghatározott nézőpontból, egységében vizsgálta, így makrogazdasági háttérét, bevételeit és kiadásait a rövid és hosszabb távú egyensúlyi követelmények fenntarthatósága, az államadósság-szabály teljesülése szempontjából elemezte. A tanács elosztáspolitikai kérdésekben ezúttal sem foglalt állást.

Előljáróban el kell mondani, hogy a tanácsnak a 2025. évi központi költségvetésről szóló törvényjavaslat-tervezet hitelességére és végrehajthatóságára nézve nem voltak olyan alapvető ellenvetései, amelyek indokolták volna a tervezettel kapcsolatban az egyet nem értés jelzését. Ugyanakkor a tanács - eddigi gyakorlatát folytatva - kötelességének érezte, hogy felhívja a kormány figyelmét több, a tervezett költségvetési célok elérését érintő kockázatra.

A részletes ismertetés előtt még két dolgot szeretnék elmondani. Egyfelől a tanács, elismerve a tavaszi költségvetés készítésének előnyeit is, üdvözölte a 2025. évi költségvetés őszi elkészítését, amellyel csökkennek a költségvetési tervezés makrogazdasági feltételeinek előreláthatósági korlátai, és így lehetővé válik, hogy a költségvetés betöltsé gazdasági iránytű szerepét. Másfelől jelzem, hogy a testület által véleményezett tervezet és a benyújtott törvényjavaslat között nincs lényegi különbség, ezáltal a tanács véleménye érvényes az Országgyűlésnek benyújtott törvényjavaslatra is, bár az eltérések ismertetésére még visszatérek.

Ahogy a tanács is tette, tájékoztatómban először a költségvetés makrogazdasági háttérével, ezt követően az államháztartás, pontosabban a kormányzati szektor hiánycéljával, ezzel összefüggésben a bevételi és a kiadási jellemzőkkel, majd az államadósság alakulásával foglalkozom, minden esetben visszatekintek a bázis, a 2024. év folyamataira is.

A tanács második alkalommal foglalt állást a Magyar Nemzeti Bank tőkeellátottságával összefüggésben a költségvetés kötelezettségéről; erre külön kitérek.

Tisztelt Országgyűlés! A KT első körben a költségvetési tervezés alapját képező makrogazdasági háttérrel foglalkozott. A bázisidőszaki, a 2024. évi folyamatok a hazai és nemzetközi műhelyek előrejelzéseihez, valamint a 2024. évi költségvetés alapját képező kormányzati makrogazdasági prognózishoz képest lényegesen kedvezőtlenebbül alakultak. A legújabb adatok szerint a harmadik negyedévben érdemben a várakozások alatt maradt a gazdasági aktivitás, amit elsősorban a gyenge külső kereslet, a visszaeső beruházások és az aszály miatt csökkenő mezőgazdasági teljesítmény okozott.

Az európai konjunktúra lassulása hazánkat jobban érintette, mint a régió más országait. A tanács véleménye szerint a költségvetési előterjesztésben

2024-re prognosztizált 0,8 százalékos bruttó hazai termék-, GDP-növekedés eléréséhez az év utolsó három hónapjában a gazdasági tevékenység jelentős élénkülése szükséges.

A tanács megállapította, hogy a költségvetésitörvény-javaslat 2025-re 3,4 százalékos gazdasági növekedéssel számol, amely a nemzetközi előrejelzések, valamint a tanács részére elemzést készítő hazai intézmények 2,5-3,8 százalékos előrejelzési sávjának felső részén helyezkedik el. A testület ülését követően, november 15-én tette közzé az Európai Bizottság a makrogazdasági előrejelzését Magyarország vonatkozásában, ez csak 1,8 százalékos GDP-növekedést tartalmaz 2025-re.

(10.20)

A tanács megítélése szerint a kormányzati prognózis szerinti gazdasági növekedés megvalósulhat, de azt kockázatok övezik. A növekedéshez felhasználási oldalról a háztartások fogyasztási volumenének 3,9 százalékos emelkedése, míg a bruttó állóeszköz-felhalmozás 5,1 százalékos bővülése szükséges. A nettó export hozzájárulása enyhén negatív, mínusz 0,1 százalékpont. A fogyasztás élénkülését a stabil foglalkoztatás és az erőteljes reálbér-növekedés támogatja. Ugyanakkor a lakosság továbbra is óvatos, amit a megemelkedett megtakarítási ráta is jelez.

2025-ben csupán 0,1 százalékkal nőhet a foglalkoztatottak száma. A létszámbővülés teljes egészében a versenyszféra folyamataiból ered. A közszférában nem történik változás. Az előrejelzés szerint a feszes munkaerőpiacon fennmarad az évek óta magasán alakuló bérdinamika. A bruttó átlagkereset 8,7 százalékkal emelkedhet, ami 5,3 százalékos nettó reálbér-növekedéssel párosul. Az infláció 3,2 százalékkal lehet. A vásárolt fogyasztás folyóáron számolt értéke 7,8 százalékkal nőhet, ezáltal a költségvetés szempontjából kulcsfontosságú áfa adóalapja érdemben emelkedhet.

Az állóeszköz-felhalmozás szempontjából kritikus tényező a külső konjunktúra, azon belül is az európai, elsősorban a német járműgyártási értékláncok teljesítményének alakulása. Az EU tovább gyengülő külpiazi aktivitása nemcsak az exportot fogja vissza, hanem a beruházásokat is jelentősen mérsékli.

A bruttó állóeszköz-állomány nagymértékű bővüléséhez az elhalasztott beruházások legalább részleges pótlása, továbbá a bejelentett nagyberuházások folytatása is szükséges. Amennyiben a folyamatban lévő nagyberuházások ütemterv szerint termelőre fordulnak, elegendő lendületet adhatnak a kivetel bővüléséhez a megfelelő kereslet megléte esetén.

Látni kell ugyanakkor, hogy a nemzetközi szervezetek 2025-re vonatkozó prognózisai visszafogottabb bruttó állóeszköz-felhalmozást és jellemzően negatívabb nettó export-hozzájárulást feltételeznek. Mindemellert az orosz-ukrán háború és az annak következtében meghozott szankciók tovagyűrűző hatásai 2024-et követően 2025-ben is negatívan érintik a magyar gazdaságot.

Európa energiabiztonsági problémái, bár enyhültek, de nem szűntek meg. Emellett az Európai Uniótól hazánkknak járó források folyósításával kapcsolatos tárgyalások továbbra is elhúzódhatnak. További kockázatot hordoz a közel-keleti háború eszkalációjának veszélye, nemkülönben a globális kereskedelempolitikai konfliktusok, beleértve a kibontakozó vámháborút. Mindezek következtében elsősorban a tervezett gazdasági pályához szükséges pozitív beruházási trendforduló megvalósulását, ezáltal a gazdasági növekedési várakozások megvalósulását kockázatok övezik.

Tisztelt Ház! A tanács az államháztartás, pontosabban a kormányzati szektor hiányával kapcsolatban - összhangban az érvényes jogszabályokkal - kimondta: továbbra is szükségesnek tartja, hogy annak mértéke a GDP 3 százaléka alá csökkenjen a magyar gazdaság és a költségvetés egyensúlyának megteremtésében.

A költségvetés-törvény-javaslat tervezete a kormányzati szektor eredményszemléletű ESA-hiányát 2025-ben a GDP 3,7 százalékában jelöli meg. Ez meghaladja a hazai jogszabályi határértéket, és egyben az Európai Unió alapszerződésében meghatározott kritériumot. A hazai szabályozás átmenetileg megengedte a 3 százalék feletti hiány fenntartását, de az erre vonatkozó felfüggesztés véget ért, így a jelenlegi szabályrendszer jövőre 3 százalékos hiánykritériumot ír elő.

A Pénzügyminisztérium tájékoztatása szerint a kormány e szabály feloldását kezdeményezi úgy, hogy azt az Országgyűlés még a költségvetési törvény hatálybalépését megelőzően elfogadja. A 3,7 százalékos hiánycéllal folytatódhat a hiánymutató csökkenése, amely 2023-ban 6,7 százalék volt, míg 2024-ben 4,5 százalékot vár a pénzügyi kormányzat.

Itt szeretnék megállni és visszautalni a tanács egy korábbi, a 2024. évi központi költségvetés végrehajtásának évközi értékelését tartalmazó véleményére. A 2024-es - évközben 4,5 százalékra megemelt - hiánymérték elérését a tanács csak akkor tartotta lehetségesnek, ha az idei évben meghozott költségvetési intézkedéseket következetesen végrehajtják, valamint év vége felé közeledve az állami kiadásokat szigorú monitoring és kontroll alatt tartják.

Visszatérve, a 2025-ös tervezet alapján a költségvetési hiány csökkenését elsősorban a 2024-ben magas kamatkidadások mérséklődése eredményezi. A GDP-arányos bruttó eredményszemléletű kamatkidadások a 2024. évi 4,8 százalékról 3,8 százalékra csökkennek 2025-ben, amit elsősorban az inflációkövető állampapírok alacsonyabb kamatra történő átárazódása okoz.

A tanács úgy ítélte meg, hogy a 2025. évi hiánycél megvalósulását kockázatok övezik elsősorban a bevételek teljesíthetősége oldaláról. Egyrészt kockázatot hordoz, ha a 2025. évi gazdasági növekedés elmarad a várttól, ami mérsékelné a költségvetés bevételeit. Másrészt a fogyasztáshoz kapcsolódó bevételek 2024. évi alulteljesülése 2023-hoz hasonlóan ezen előirányzatok bázisát ronthatja.

Ezek mellett a tanács kockázatot látott a tervezet szerinti uniós forrásbeáramlás megvalósulásában, ugyanis az uniós források elérhetőségét övező bizonytalanság továbbra is fennáll, ami a Helyreállítási és Ellenállóképességi Alapból, nemkülönben a 2021-2027-es kohéziós forrásokból származó bevételek elmaradása esetén változatlan kiadások mellett növeli a pénzforgalmi hiányt.

A tanács szerint a kockázatok kezelését nehezíti, hogy a rendkívüli kormányzati intézkedések előirányzatában 100 milliárd forintos tartalék szerepel, amely nemcsak elmarad a jelenleg is hatályos szabálytól, amely a kiadási főösszeg arányában legalább 0,5 százalékos, 220 milliárd forint értéket ír elő, hanem alacsony a feltárt kockázatokhoz képest is. A Pénzügyminisztérium tájékoztatása szerint a kormány e szabály módosítását is kezdeményezi majd úgy, hogy azt az Országgyűlés még a költségvetési törvény hatálybalépését megelőzően elfogadja.

A tanács a költségvetés végrehajtását övező kockázatokra tekintettel nem tart célszerűnek olyan törvénymódosítást, amely a kockázatok kezelésére hivatott tartalékok képzésének kötelezettségét csökkenti. A bevételek és kiadások vonatkozásában a tanács több kisebb kockázatot is azonosított. Így észrevételezte, hogy az Egészségbiztosítási Alap „gyógyító-megelőző ellátás” alcímének részét képező nagy értékű gyógyszer-finanszírozás előirányzat 2025-re tervezett összege 180 milliárd forint, amely esetlegesen nem lesz elégséges az ezen előirányzathoz finanszírozott gyógyító feladatok maradéktalan ellátásához, tekintve, hogy a 2024. évi teljesítés várhatóan meghaladja a 200 milliárd forintot.

A tanács a települési önkormányzatok iparüzési-adó-többletének a Területfejlesztési Alap részére történő befizetését és járason belüli újraelosztását célzó új szabályozási elemmel kapcsolatban megjegyezte, hogy a befizetendő többletbevételek mögött az érintett önkormányzatoknál kötelezettségvállalások lehetnek, amelyek nem teljesítése kockázati tényező az önkormányzatok gazdálkodásában.

A tanács pozitívan értékelt az államháztartás egyensúlyának javítása szempontjából az ezt szolgáló adóügyi intézkedéseket, valamint hogy a kormány irányítása alá tartozó központi költségvetési fejezetek és elkülönített állami pénzalapok összesen 350 milliárd forintot kötelesek befizetni a központi költségvetés javára. A tanács üdvözlendőnek tartotta, hogy Magyarország középtávú költségvetési strukturális terve szerint 2026-ban, ha minimálisan is, de már 3 százaléka alá csökkenhet a GDP-arányos ESA-hiány.

Tisztelt Képviselő Hölgyek és Urak! A Költségvetési Tanács megállapította, hogy az Alaptörvény előírásával összhangban az államadósság GDP-arányos mértékét kifejező államadósság-mutató a tervezet szerint 2025 folyamán csökken, annak mértéke a 2024. év végére várható 73,2 százalékról 2025 végére 72,6 százalékra mérséklődik.

A tanács a bázisívvel kapcsolatban itt is látott megjegyezni valót. A jelenleg ismert körülmények

alapján a 2024. évi adósságmutató magasabb lehet a törvényjavaslat tervezetében jelzettnél, ami a jövő évi csökkenést önmagában nem befolyásolja, azonban magasabb adósságpályát eredményezhet.

Itt is vissza kell utaljak a tanács 2024. évi központi költségvetés végrehajtása évközi értékelésére. Abban ugyanis felhívta a figyelmet, hogy az államadósság-mutató tervezett kismértékű csökkenéséhez is feltétlenül szükség van a módosított eredményszemléletű, valamint a pénzforgalmi hiánycél elérésére.

Visszatérve, a 2025-ös költségvetésitörvény-javaslat tervezetében szereplő 0,6 százalékpontos adósságcsökkenés a költségvetés makrogazdasági pályája szerinti nominális GDP-növekedés és a központon kívüli adósságállománynak a tervezetben szereplő 0,5 százalékpontos GDP-arányos csökkenése esetén elérhető.

(10.30)

Az Alaptörvény az államadósság-mutató 50 százalék feletti értéke esetén a költségvetési törvény elfogadására és végrehajtására a mutató csökkentését írja elő. A stabilitási törvény követelménye, hogy az államadósság-mutatónak legalább 0,1 százalékponttal szükséges mérséklődnie az államadósság csökkentésére vonatkozó európai uniós szabályok érvényesítése mellett. Mindezek figyelembevételével a tanács kimondta: a 2025. évi költségvetésitörvény-javaslat tervezete megfelel az Alaptörvényben előírt államadósság-szabálynak és a stabilitási törvény rendelkezésének.

Az európai uniós adósságszabály kimondja, hogy a tagállamok államadósság-rátája nem haladhatja meg a GDP 60 százalékát, vagy ha mégis meghaladja, akkor az adósságmutató kielégítő mértékű csökkentésére van szükség. Az adósság megfelelő mérséklődését 2024-ig az úgynevezett 1/20-os adósságszabály számszerűsítette, mely szerint három év átlagában az adósságráta 60 százalék feletti részének hozzávetőleg 1/20-adával volt szükséges évente csökkenteni az államadósság-mutató mértékét.

Az új uniós szabályrendszerben a szükséges adósságcsökkenés mértékét nem az 1/20-os szabály számszerűsíti, hanem a nemzeti középtávú költségvetési strukturális tervben szereplő adósságpálya. Ennek eléréséhez a hazai költségvetési kiadásoknak meg kell felelnie a tervben szereplő nettó kiadási pályának, ami biztosítja az államadósság kielégítő mértékű csökkenését. A GDP 60 és 90 százaléka közötti induló adósságmutató esetén ennek átlagosan legalább évi 0,5 százalékponttal kell mérséklődnie. E követelmény is teljesül a tervezet szerint.

Az államadósság-mutató 2025. évi alakulása tekintetében kiemelt kockázati tényezők: a várttól elmaradó gazdasági teljesítmény, a központi költségvetésen kívüli adósság lassabb ütemű csökkenése, valamint a központi államadósságon belül 30 százalék közelébe emelkedett devizaarány miatti növekvő árfolyamkockázat. Ezek érdemben nehezíthetik a tervezett államadósság-csökkenés teljesítését.

A tervezet 397,5 forintos euróárfolyammal számol. A forint/euró árfolyam változása a devizaadósság átértékelődésén keresztül hatást gyakorol az adósságmutatóra. Ez a hatás annál kisebb, minél alacsonyabb az államadósságon belüli devizaadósság aránya. Jelenleg a forint/euró árfolyam 10 forintnyi változása mintegy 0,6 százalékponttal módosítja a GDP-arányos államadósságot.

Végül a tanács üdvözölte itt is: Magyarország középtávú költségvetési strukturális terve szerint az államadósság GDP-arányos mértéke 2027 végére 70 százalék alá csökkenhet. Látni kell, hogy a középtávú adósságpálya megvalósulása - az éven belüli folyamatokhoz hasonlóan - függ a gazdasági növekedéstől, a költségvetési hiánytól és az árfolyam alakulásától.

Ígéretem szerint kitérek a tanács által véleményezett tervezet és a benyújtott törvényjavaslat közötti különbségre. Ahogyan a bevezetőmben jeleztem, a kettő között nincs lényegi eltérés. A honvédelem, a sport és a kutatás területén végrehajtott belső átrendezések mellett nagyobb változás az egyenlegjavító 350 milliárd forintos tételnél jelentkezett. A tervezetben még úgy szerepelt, hogy a kormány irányítása alá tartozó központi költségvetési fejezetek és elkülönített állami pénzalapok összesen 350 milliárd forintot kötelesek befizetni a központi költségvetés javára. Pozitívum, hogy a törvényjavaslatban ennek az előirányzati szintű bontását elvégezték, így a végrehajtás nem maradt 2025-re.

A döntően kiadáscsökkentő, kis részben bevétel-növelő módosítások eredményeként a benyújtott törvényjavaslatban mind a kiadási, mind a bevételi főösszeg kerekítve 304 milliárd forinttal alacsonyabb lett, a pénzforgalmi és az ESA-hiány változatlansága mellett.

Tisztelt Ház! A tanács a stabilitási törvény rendelkezése alapján vizsgálta, hogy a Magyar Nemzeti Bank, MNB, megfelelő tőkeellátottsága érdekében szükséges-e 2025-ben költségvetési térítés nyújtása. A tanács a saját tőke 2024. évi alakulása, valamint az MNB igazgatósága által áprilisban jóváhagyott és átadott előrejelzés, továbbá a nemzetközi tapasztalatok áttekintése alapján arra a következtetésre jutott, hogy a hatályos szabályozás alapján jelenleg nincs szükség az MNB feltőkésítésére.

A tanács a véleménye kialakításában elsősorban a következő szempontokat vette figyelembe. A koronavírus-járvány kitörése utáni válságkezelő lépések jegybankmérleget növelő hatása, illetve az infláció letörése érdekében alakított monetáris politika következtében az MNB saját tőkéje 2023-ban negatívvá vált, és mínusz 1855 milliárd forintot tett ki. Fontos azonban hangsúlyozni, hogy míg a monetáris politikai lépések kedvező hatása a nemzetgazdaság minden szereplői körénél jelentkezett, addig ezek költsége a jegybanknál koncentráldott.

A jegybanki eredmény a kamatsökkentéseknek köszönhetően fokozatosan javul. A 2024. évi első félévi veszteség ellenére az MNB saját tőkéje 2024. június végére közel 90 milliárd forinttal javult, amiben

szerepet játszott az arany-, illetve a devizaárfolyamok elmozdulása is.

A közeljövőben a korábbi programok kifizetésének mérlegszűkítő hatása miatt az MNB eredménye és saját tőkéje jelentősen javulhat. A monetáris politikai folyamatokon kívül számos más belföldi és külföldi változó is nagymértékben módosíthatja az MNB saját tőkéjének alakulását.

Az MNB által áprilisban átadott prognózis alapján a saját tőke jövőbeli pályája - több lehetséges scenárió szerint is - hosszabb távon meghaladhatja a jegyzett tőke szintjét. Ezek megvalósulásához az ország kockázati felárának csökkenése szükséges, amit a sikeres dezinfláció, a fegyvelmezett költségvetési politika és a versenyképesség növelése tud támogatni.

A tanács az MNB közreműködésével szeptember 12-én nemzetközi online konferenciát tartott a jegybanki tőke szerepéről. Ennek egyik legfontosabb megállapítása volt, hogy a jegybank negatív saját tőke mellett is hatékonyan elláthatja a törvény által rá bízott feladatokat. Több olyan jegybank is van, amelyeknek a saját tőkéje már hosszabb ideje negatív, mégis zavartalanul és hatékonyan működik, és sikeresen éri el az árstabilitást.

Továbbá a szakértők a jegybanki tőkepótlás elfogadott módjának tekintik a későbbi évek nyereségének erre a célra történő felhasználását is. A tanács ezek alapján mondhatta ki: elfogadható, hogy a 2025. évi központi költségvetésről szóló törvényjavaslat tervezete nem tartalmaz az MNB tőkehelyzetének javítását szolgáló térítést a költségvetés terhére.

Tisztelt Országgyűlés! A kormánynak a tanács megállapításaira, észrevételeire adott válaszát a törvényjavaslat csatolmánya tartalmazza, ezért arra igen röviden, néhány tételre szorítkozva térek ki. A kormány álláspontja változatlan: szerinte a költségvetés csökkenő hiánypályája megfelel az új uniós szabályrendszernek, ami fokozatos javulást ír elő. A hazai hatályos jogszabályok ugyanakkor valóban 3 százalékos hiánykritériumot feltételeznének 2025-re is. A kormány fenntartotta a törvényi szabály feloldására vonatkozó szándékát.

A KT kifogásolta, hogy a rendkívüli kormányzati intézkedések előirányzata nem éri el a jelenlegi szabályozás szerint előírt, a kiadási főösszeg 0,5 százalékának megfelelő összeget. Emellett a tanács a költségvetés végrehajtását övező kockázatokra tekintettel nem tartott célszerűnek olyan törvénymódosítást, amely a kockázatok kezelésére hivatott tartalékok mértékét csökkentené. A kormány itt is fenntartotta a szabályok módosítására vonatkozó szándékát.

A kormány nem osztotta a tanács azon aggályát, miszerint az adósságpálya szempontjából fokozódó kockázatot jelent, hogy a központi államadósság devizaaránya az utóbbi időszakban - fokozatosan emelkedve - megközelítette a 30 százalékos értéket, érdemben növelve az adósság árfolyam-érzékenységet.

A kormány válasza szerint a devizaadósság korlátozására vonatkozó stratégiája továbbra is érvényes, az állam devizaadóssága pedig jellemzően

hosszú lejáratú, kedvező kamatozású állampapírokból áll.

A tanács a nagy értékű gyógyszerfinanszírozás-előirányzat elégtelenségét jelezte. A kormány szerint ez nem következhet be, mert jövő évtől kezdődően a méltányossági rendszer átalakítása következtében további 20 milliárd forint nem a nagy értékű gyógyszerfinanszírozás-előirányzaton, hanem a méltányossági-gyógyszer- és gyógyászatisegélyezéstámogatás-előirányzaton került megtervezésre, így a jövőbeli kiadások fedezetére a forrás a költségvetésitörvény-tervezetben rendelkezésre áll.

A tanácsnak a települési önkormányzatok iparűzésiadó-többletének elvonásából fakadó kockázatra történt felhívásával sem értett egyet a kormány. Válasza szerint az iparűzésiadó-bevétel látványos növekedést mutatott az elmúlt években. E növekmény elegendő forrást nyújthat az önkormányzati kötelezettségvállalásokra. A többletiparűzésiadó-bevétel ezentúl a területfejlesztési alapba kerül, amely azt járási szinten visszaosztja. Így a kormány szerint számos önkormányzati beruházás az alap finanszírozásán keresztül valósulhat meg, összhangban mind az országos, mind a helyi területfejlesztési szempontokkal.

(10.40)

Tisztelt Országgyűlés! Hozzászólásom végén szeretném megköszönni a pénzügyminiszter úrnak és munkatársainak, hogy a tanács munkáját messzemenően segítették.

Tisztelt Képviselő Hölgyek, Urak! Megköszönve megtisztelő figyelmüket, jó munkát kívánok a 2025-ös költségvetési törvény javaslatának és a kapcsolódó módosító indítványoknak a megvitatásához. *(Taps a kormánypartti padsorokban.)*

ELNÖK: Megköszönöm elnök úr felszólalását. Tisztelt Országgyűlés! Mielőtt folytatnánk munkánkat, ülésvezetési kérdésben kell döntenie a képviselőknek.

A Magyarország 2025. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslat tárgyalása során várhatóan az Országgyűlés alelnökei is részt kívánnak venni a vitában. Az alelnök asszony és urak képviselői felszólalásuk esetén az önálló indítvány további tárgyalása során csak akkor vezethetik az ülést, ha ehhez az Országgyűlés hozzájárul.

Kérdezem tehát a tisztelt Házat, hozzájárul-e ahhoz, hogy Dúró Dóra alelnök asszony, valamint Latorcai János, Lezsák Sándor, Jakab István és Oláh Lajos alelnök urak az előterjesztés további tárgyalása során vezethessék az ülést. Kérem, kézfelemeléssel szavazzanak! *(Szavazás.)* Köszönöm szépen.

Úgy látom, hogy a jelenlévők ezt egyhangú szavazással támogatták.

Tisztelt Ház! Most a vezérszónoki felszólalásokra kerül sor, 30-30 perces időkeretben. A Fidesz képviselőcsoportja jelezte, hogy két felszólaló ismerteti a frakció álláspontját. Először Bánki Erik képviselő úrnak adom meg a szót. Parancsoljon!

BÁNKI ERIK, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Miniszter Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Ahogy megszokhatták már, minden évben igyekszem valami találó mondással, szólással indítani a költségvetés vitájához fűzött gondolataimat. Idén sportolót választottam, méghozzá a világ labdarúgásának egyik legkiemelkedőbb alakját, Cristiano Ronaldót. Cristiano Ronaldo a következőt mondta, amikor az utolsó fennálló rekordot is megdöntötte, azt, amire soha senki nem számított: nem én hajszolom a rekordokat, hanem a rekordok követnek engem.

Nagyon találó mondás, tisztelt képviselőtársaim! Valahogy így volt ezzel Magyarország Kormánya is a 2010-es évek elején, amikor - ahogy miniszter úr is fogalmazott az exozéjában - egy gyakorlatilag államcsődben lévő országot vettünk át, amely az IMF hiteleiből tudta csak fenntartani magát; és bár az európai héják akkor is fölöttünk köröztek, és minden alkalommal megerősítették, hogy az a gazdaságpolitika, amelyet a magyar kormány - a magyar kormánypártok, a Fidesz és a KDNP támogatásával - célul tűzött ki és megfogalmazott, nem vezethet sikerre, mégis bebizonyítottuk a világnak, hogy a magyar út egy külön út, egy olyan különutas politika, amely járható, sőt kifejezetten sikeres. 2013 és 2019 között ennek a gazdaságpolitikának köszönhetően sorra döntöttük a rekordokat. Közel egymillió új munkahelyet teremtettünk. Annak ellenére - soha nem felejttem el, országgyűlési képviselőként itt ültem -, hogy amikor 2010-ben a székfoglaló beszédében a miniszterelnök úr azt mondta, hogy a következő tíz évben egymillió új munkahelyet fogunk teremteni Magyarországon, az ellenzék padsoraiban ülő képviselők hangos nevetéssel fogadták a miniszterelnök úr bejelentését. Ami nemcsak azért volt szánalmas, mert egy határozott kormányzati politikát, egy szándékot gúnyoltak ki, hanem azért is, mert az emberek számára a legfontosabb dolgot, hogy munkahelyük legyen és ebből megélhetésük legyen, azt gúnyolták ki az ellenzéki képviselők. Minket ez a legkevésbé sem zavart, mert amit ígértünk, azt megtartottuk, és mára már több mint egymillió új munkahelyet sikerült teremtenünk.

De a rekorddöntésekkel nem álltunk le, hiszen évről évre az Európai Unió gazdasági növekedési átlagának a kétszeresével nőtt a magyar gazdaság. Úgy is szoktunk fogalmazni, hogy a 2013 és 2019 közötti korszak a magyar gazdaságtörténet aranykora.

Aztán tovább döntöttük a rekordokat. A működőtőke-beáramlás is évről évre nőtt, sőt elértük azt 2016-ot követően, hogy azóta minden évben az európai uniós tagországok közül a két legjobban teljesítő ország között vagyunk ezen a téren, hiszen minden évben az első vagy második helyen voltunk a működőtőke-beáramlás nagyságrendjét tekintve.

Végül exportteljesítményünk is a gazdasági növekedésnek és a szerkezetváltásnak köszönhetően folyamatosan nőtt, itt is évről évre rekordokat tudtunk dönteni.

Aztán 2020-ban jött a Covid-világjárvány, amely leállított mindent, de ebből a krízisből is győztesen tudtunk kikerülni, sőt kilőni. De aztán szembejött velünk az orosz-ukrán háború 2022-ben, amely nemcsak Magyarországot, hanem az egész európai gazdaságot megbénította. Mindeközben, ahogy a miniszter úr fogalmazott, elérte Európát a gazdasági hidegháború szele. Ebben a helyzetben pedig különösen fontos az, hogy a magyar gazdaság hatékony és sikeres válaszokat tudjon adni ebben az érzékeny, mondhatni, kritikus időszakban.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Tisztelt Képviselőtársaim! Ezeket a válaszokat foglalja magában a tisztelt Ház előtt lévő, vitát képező költségvetésitörvénytervezet, melynek elfogadásával újra sikeressé tehetjük Magyarországot. A tisztelt Ház asztalán lévő 2025. évi költségvetés az új gazdaságpolitika költségvetése, mely megteremti a lehetőséget arra, hogy a magyar gazdaság visszatérjen a járvány előtti dinamikus és fenntartható növekedési pályára.

A növekedés alapja a munka. Ezen a téren történelmi előrelépést hajtottunk végre, hiszen ahogy említettem, 2010 óta több mint egymillió új munkahelyet tudtunk teremteni Magyarországon.

A 2011-ben meghirdetett és egyébként az ellenzék által akkor is kigúnyolt keleti nyitás politikája pedig szintén egy nagyon jelentős lépés volt. Különösen ma láthatjuk ezt; ha akkor nem kezdte volna el a kormány ezt a fajta, egyébként a gazdasági semlegességre épülő politikát kiépíteni, és a keleti nyitással nem tudott volna Ázsiában olyan stratégiai partnereket szerezni magának, akik bíznak bennünk, és akiknek köszönhetően az elmúlt három évben a legnagyobb működőtőke-beáramlás Kínából, Japánból és Dél-Koreából érkezett, akkor ma súlyos gondokkal kellene küzdenie a magyar gazdaságnak.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! A munkaalapú gazdaság a válságok idején is megvédte Magyarországot, hiszen meg tudtuk tartani a munkahelyeket. Mindeközben 2010 óta 60 százalék fölötti reálbér-növekedést tudtunk elérni. Több mint háromszorosára emeltük a magyar gazdaság teljesítményét. Mindemellett alacsonyan tartottuk a munkanélküliséget. Európa gazdasági válsága ellenére is immár egy éve a reálbérek újra emelkednek Magyarországon, a magyar családok újra több pénzből tudnak gazdálkodni. A Központi Statisztikai Hivatal legfrissebb adatai alapján 2024 szeptemberében a bruttó átlagkereset Magyarországon 627 400 forintot tett ki. Ez pedig azt jelenti, hogy ez közel 70 ezer forinttal, azaz 12,5 százalékkal emelkedett egyetlen év alatt.

Tisztelt Ház! A gazdasági semlegesség alapjaira építjük új gazdaságpolitikánkat. Az új gazdaságpolitikai akcióterv a jövő évi költségvetés alapja is egyben. A gazdaság újbóli lendületbe hozása érdekében elfogadott új gazdaságpolitikai akcióterv a gazdaság fellendítését és fenntartható növekedési pályára állítását tűzi ki a legfontosabb céljai között. Az akcióterv három legfontosabb eleme: a jövedelmek vásárlóerejének növekedése, a megfizethető lakhatás biztosítása, valamint a

hazai vállalkozások erősítésének növelése, amelyek hozzájárulnak a háztartások fogyasztásának, valamint a beruházások nagyságának bővüléséhez. Az exportlehetőségek jobb kihasználásával pedig még tovább tudjuk javítani a költségvetésünk egyenlegét.

Jövőre is kiemelt terület lesz hazánk biztonságának megőrzése. Ahogy miniszter úr is mondta, ragaszkodunk ahhoz, hogy tartsuk magunkat a NATO előírásaihoz és elvárásaihoz, tehát a honvédelem költségvetését a GDP, a bruttó hazai össztermék legalább 2 százalékában finanszírozzuk. Ez a jövő évi költségvetésben is benne van, így 1750 milliárd forintot fogunk kitenni a katonai kiadások, a rendvédelmi kiadások pedig meghaladják az 1400 milliárd forintot.

Tisztelt Országgyűlés! A gazdaságpolitikai akcióterv egyik legfontosabb területe a jövedelmek vásárlóerejének növelése. Ennek elemei: a minimálbér jelentős emelése; a családi adókedvezmények két lépcsőben történő megduplázása; valamint a munkáshitelprogram útjára indítása, melynek köszönhetően 308 ezer 17-25 év közötti fiatal munkavállaló és vállalkozó pályakezdéséhez tudunk segítséget nyújtani a következő két évben. A szabadon felhasználható, tízéves futamidejű, kamatmentes munkáshitel maximális összege 4 millió forint lesz.

A 2016-os, mondhatni, történelmi jelentőségű hatéves béremelési megállapodást követően idén újabb, ezúttal hároméves megállapodás került aláírásra, méghozzá ezen a héten, éppen a hétfői napon.

(10.50)

Ennek köszönhetően jövőre 9, két év múlva 13, három év múlva pedig 14 százalékkal nő a minimálbér Magyarországon, így a három év alatt átlagosan 12 százalékos növekedést fogunk tudni elérni. A dinamikus béremelésekkel az a célunk, hogy 2027-re a minimálbér elérje az akkori átlagbér 50 százalékát. Fontos megjegyezni, hogy a garantált bérminimum is megmarad mindemellett, az jövőre 7 százalékkal fog emelkedni. A bérmegállapodás megadja tehát a lehetőséget arra, hogy 2028-ra a minimálbér összege meghaladja a 400 ezer forintot, az átlagbér pedig elérje az 1 millió forintos szintet.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Az új gazdaságpolitikai akcióterv másik kiemelt területe a lakhatási helyzet jelentős javítása. Kiemelt céljaink között szerepel az olcsó lakáshitel, ez ügyben a bankokkal sikerült megállapodnunk egy maximum 5 százalékos kamatozású hitelkonstrukció indításáról, illetve annak ösztönzése, hogy hazánkban évente legalább 25 ezer új lakás tudjon megépülni.

Lényeges és fontos intézkedés a jövő évi költségvetés soraiban, hogy 150 ezer forintos összeghatárral a SZÉP-kártyával azonos adózású, tehát kedvezményes adózású lakhatási támogatást adhat minden munkáltató a 35 év alatti korú munkavállalóinak. Mindez azt jelenti, tisztelt hölgyeim és uraim, hogy a jelenlegi éves 450 ezer forintos munkáltatói támogatás megmarad, azon felül kaphatja a havi 150 ezer forint, azaz éves

szinten 1 millió 800 ezer forintnyi kedvezményes adózású, 18,5 százalékos adó- és járulékkerterhet viselő bérfeletti vagy bérjellegű juttatást minden 35 év alatti munkavállaló. Ez egy óriási segítség a lakhatási program részeként.

A megfizethető lakhatást segíti elő többek között a vidéki otthonfelújítási program és a fiataloknak szóló lakhatási program is. Lehetővé válik a Széchenyi-pihenőkártyára érkező juttatások 50 százalékának és az önkéntes nyugdíjpénztári megtakarításoknak az egyéni döntésen alapuló, átmeneti lakáscélú felhasználása. Fennmarad az új lakóingatlanok értékesítésére vonatkozó kedvezményes, 5 százalékos áfa kulcs is.

A gazdaságpolitikai akcióterv harmadik kiemelt területe a Demján Sándor-program. Ennek a programnak a keretében eddig nem látott eszközökkel és soha nem látott mértékben tudjuk segíteni a magyar kis- és közepes vállalkozásokat. A program egy jelentős tőkejuttatást foglal magában, illetve az export növelését célzó hitelkonstrukciót, tartalmaz vissza nem térítendő támogatásokat, visszatérítendő támogatásokat, illetve a digitalizáció ösztönzését célzó forrásokat. Kiemelendő az „1+1” kvv-élénkítő támogatási program, ahol a kormány minden egyes forint mellé, amelyet a vállalkozások beruházásra, fejlesztésre fordítanak, 1 forintnyi támogatást is ad.

Az új gazdaságpolitikai akcióterv 21 intézkedése hozzájárul ahhoz, hogy a magyar GDP bővülése az Európai Unió átlagos növekedését meghaladva fenntartható módon növekedjen a következő években is.

Tisztelt Országgyűlés! A jövő évi költségvetésben is kiemelt célunk a magyar családok további erősítése, támogatása, valamint az egyedülállóan széles körű családtámogatási rendszer további bővítése. A jövő évi költségvetésben a családok támogatására több mint 3750 milliárd forintot fordítunk, 447 milliárd forinttal többet, mint ebben az évben. Ezzel nemcsak megőrizzük Európa legerősebb, legszélesebb családvédelmi támogatását, hanem még növeljük is az erre jutó forrásokat. Ez, tisztelt képviselőtársaim, pontosan 2800 milliárd forinttal több annál, mint amit a baloldali kormányok a legutolsó költségvetésükben a családtámogatásokra kívántak fordítani. Azt gondolom, hogy erre méltán lehetünk büszkék valamenynyien.

A családokat érintő adó- és járulékkedvezmény az első házások kedvezményével együtt 2025-ben meghaladja a 440 milliárd forintot. A támogatási rendszer bevezetése, tehát 2011 óta a 2025. év végéig, a jövő év végéig számítva ez összesen 4400 milliárd forintot jelent. Tisztelt Képviselőtársaim! Ez azt jelenti, hogy 4400 milliárd forint maradt az elmúlt években a magyar családoknál.

Tisztelt Képviselőtársaim! Nagy Sándor világhódító macedón király a következőket mondta azoknak, akik arról faggatták, hogy vajon hogy érte el sikereit. Nagyon egyszerű magyarázatot adott erre: aki igazán magasra akar törni, annak a legnehezebb utat kell választania. Hasonló helyzetben vagyunk mi is, hiszen

ahogy miniszter úr is fogalmazott, nem elég baj nekünk az orosz-ukrán háború, nem elég probléma nekünk az Európai Unió számos elhibázott szankciós intézkedése, de még az amerikai-kínai gazdasági hidegháború is begyűrűzik Európába. Ilyen nehéz körülmények között, ilyen viharos időkben kell Magyarország hajóját sikeresen és eredményesen kormányozni. Ezt csak akkor tudjuk megtenni, ha világosak a céljaink, tudjuk, hogy melyik kikötőbe tartunk, és azt is tudjuk, hogy azt a szelet, ami velünk szembe jön, hogyan tudjuk úgy a vitorlánkba fogni, hogy az ne hátráltasson, hanem segítsen bennünket.

Ez nagyon komoly kihívás, de a kormány készen áll arra, hogy ezeknek a kihívásoknak megfeleljen. A jövő évi költségvetés tartalmazza azokat a forrásokat, amelyek az általam említett kiemelt célok megvalósításához szükségesek, azt a gazdasági növekedési várakozást pedig, amely 3 százalékos fölötti, a költségvetési törvény tervezete szerint 3,4 százalékos gazdasági növekedést jelent, nemcsak Magyarország, nemcsak Magyarország Kormánya, hanem az Európai Bizottság, az IMF és a nagy nemzetközi elemző intézetek is alátámasztják.

Arra kérem tehát képviselőtársaimat, hogy támogassák ezt a költségvetésitörvény-tervezetet, mert ez valamennyi magyar család, valamennyi magyar polgár jólétének és életminőségének a javítását célozza. Köszönöm szépen a figyelmet. *(Taps a kormánypárti sorokban.)*

ELNÖK: A Fidesz vezérszónoki felszólalását Szűcs Lajos képviselő úr folytatja a maradék időkereten belül. Parancsoljon!

DR. SZŰCS LAJOS, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Mélyen tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! A korábbi évek gyakorlatától eltérően az idei évben a kormány összesen nyújtotta be a jövő évi költségvetést. Itt már álljunk meg egy pillanatra, mert a következő időszakban azért sokat fogják hallani majd, hogy mennyire megtervezett, mennyire kiszámítható és mennyire betartható ez a költségvetés.

Az ellenzéki padsorokból, bár elég kevesen vannak, minden évben meg szoktuk kapni: ha májusban nyújtjuk be, akkor az a baj, ha ősszel nyújtjuk be, akkor az a baj. A Költségvetési Bizottság ülésén már elhangzott ez a kérdés pontosan a miniszteri meghallgatáson, hogy ha most nyújtják be, akkor az a baj, ha tavasszal, akkor pedig az a baj. Pedig mindenki tudja, hogy az elhúzódó orosz-ukrán háború egy komoly bizonytalansági tényezőt jelenthet hazánk gazdaságára nézve, és éppen ezért döntött úgy a kormány, hogy megvárjuk az amerikai elnökválasztás eredményét. Az eredményt ismerjük, és egyértelműen bizakodhatunk abban, hogy egy mihamarabbi béketárgyalás és egy tűzszünet fog bekövetkezni a jövő év elején. Éppen ezért 2024. november 11-én terjesztette be a kormány a 2025. évi költségvetést.

Miniszter úr is elmondta, ő azt a címkét ragasztotta erre a hatalmas irodai paksamétára, hogy az új

gazdaságpolitika költségvetése. Én még annyit szeretnék hozzátenni, hogy egy kiszámítható, biztonságra törekvő költségvetés, betartható és reményeink szerint békeköltségvetés készült el november 11-ére.

A 2021. évi rekordméretű, 7,1 százalékos bővülést 2022-ben 4,3 százalékos nemzetiössztermék-növekedés követte. A háború és az elhibázott brüsszeli szankciók nyomán kibontakozó energiaválság és a magas infláció negatív hatásai, a restriktív kamatkörnyezet az elmúlt években visszafogták a gazdasági szereplők aktivitását. A külső környezet nem támogatta a magyar gazdaságot, mivel egész Európát lanyha kereslet jellemzi 2023 óta.

Alapvetően az idei év második felében látszódnak már inkább az élénkülés jelei, ami ha tovább folytatódik a következő évben, az bizakodásra ad okot, és elérhető lesz a 3-4 százalékos növekedés.

(11.00)

Az előttünk fekvő költségvetési törvényben szereplő hivatalos növekedési célszám pedig 3,4 százalékos.

Annak érdekében, hogy a gazdaságot dinamizálni tudja a kormány, sok új beruházás elindításáról döntött. Miniszter úr is tényszerűen felsorolt néhányat. Összességében 300 beruházást tartalmaz a költségvetési javaslat, és mintegy 8100 milliárd forintnyi költséssel bírnak ezek a költségvetésben. Ebből a 2025-re eső rész 480 milliárd forint.

(Az elnöki széket Lezsák Sándor, az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

A jövő évre várható gazdasági növekedés második lába a reálbérek markáns növekedése és az ennek következtében élénkülő fogyasztás lesz. A kormány várakozása szerint a gazdasági növekedésben továbbra is meghatározó szerepe lesz a termelőkapacitásokat bővítő beruházásoknak és a hatékonyságot javító technológiai fejlesztéseknek egyaránt. A kedvezőtlen külső körülmények ellenére 2023-ban 26 százalékon állt a beruházási ráta, amely 2025-ben ismét növekedésnek indulhat.

Tisztelt Képviselőtársaim! Hasonlóan az elmúlt évekhez, az állam működése tekintetében jövőre is egyensúlyos lesz a költségvetés. Lassan mondom: a közszolgáltatások költségét az állam továbbra is a működési bevételeiből finanszírozza. A nullaszázalékos működési hiány mellett továbbra is biztosítottak a fejlesztési források, így az államháztartási hiány mértéke várhatóan 3,7 százalékos lesz.

2025-ben a költségvetés összesen 100 milliárd forintot központi tartalékkal számol. Ez elmarad a jelenleg hatályos szabályoktól, amely a kiadási főösszeg arányában legalább 0,5 százalékos, mintegy 220 milliárd forintot ért el. Minderre tekintettel a kormány a 2025. évi költségvetést megalapozó törvényjavaslatban a vonatkozó államháztartási szabály módosítását kezdeményezte, hogy a költségvetési törvény hatálybalépésekor már a módosított előírás legyen hatályos.

Itt szeretném megjegyezni, hogy komolyan várjuk majd az ellenzék költségvetési törvényt módosító javaslatait, amelyekben mindig egy srófra jár az agyuk, és többszörösen költik el azokat az összegeket, amelyeket módosításra lehet használni. S itt jegyezném meg azt is, hogy az elmúlt évekhez hasonlóan, mivel már lezárult a zárszámadási törvény, arról is be tudunk számolni, hogy ebben az évben is csak egy alkalommal módosította tényszerűen a kormány a költségvetési törvényt. Az őáltaluk mondotthoz képest nincs rendeleti költségvetés, hanem a költségvetési törvény keretszámain belül működik a kormányzati költségvetési költés. Éppen ezért fontos az, hogy az Állami Számvevőszék és a Költségvetési Tanács is olyan véleménnyel látta el a költségvetési javaslatot, amely szerint bár vannak benne olyan kérdések, amelyek bizonytalanságot szülhetnek, mégis betarthatónak és végrehajthatóknak mondták a költségvetési javaslatot.

Az elhúzódó háború miatt a költségvetésben továbbra is számolni kell az ország védelmével. A legfontosabb cél, hogy az ország kimaradjon a háborúból, a határok pedig biztonságosak maradjanak. A honvédelmi kiadások meghaladják az 1750 milliárd forintot, amely a nemzeti össztermék 2 százalékát teszi ki, a rendvédelmi kiadások összesen pedig elérik az 1400 milliárd forintot.

A kormánynak továbbra is célja, hogy 2026-tól a rendőrök és a katonák ismételtlen megkapják a fegyverpénzt, és ahogy miniszter úr is elmondta, mind a bírósági, mind az ügyészségi szervezetben dolgozók is jelentős béremelésre számíthatnak. Emellett jövő évben a kormány 1600 milliárd forintot biztosít az oktatásban dolgozók bérére. Az elmúlt évek béremelési programjának köszönhetően teljesíti a kormány azt a vállalást, hogy a tanárok fizetése érje el majd a diplomátlagbér 80 százalékát.

Mélyen tisztelt Képviselőtársaim! Az idős, nyugdíjas honfitársak kiemelt támogatást érdemelnek, hiszen évtizedeken át dolgoztak az ország építésén, miközben a jövő generációját nevelték fel. A kormány 2010-ben megígérte a nyugdíjak vásárlóerejének megőrzését, amit betartott, sőt felül is teljesített. A nyugdíjak forintösszege 2010 óta több mint a kétszeresére emelkedett, a vásárlóerejük pedig 25 százalékkal javult. A kormány 2022-ben visszaépítette a 13. havi nyugdíjat, amelynek fedezetét 2025 februárjában is biztosította, és ahogy azt a miniszter úr exposzejában hallhattuk, ezt be is fogjuk építeni a költségvetési törvénybe, hogy ez minden évben meg tudjon történni.

2025-ben a költségvetés nyugellátásokra és nyugdíjszerű ellátásokra összesen 7200 milliárd forintot fordít. Ebből a nyugellátásra 6545,7 milliárd forint jut, a 13. havi nyugdíjak pedig összességében mintegy 530 milliárd forintot tesznek ki a költségvetésben. Ez megközelítőleg 2,5 millió jogosult többlettámogatását fedezi 2025 februárjában.

A kormány a nők családban eltöltött szerepének elismerését 2025-ben is biztosítja, így tehát a 40 év

jogosultsági idővel rendelkező nők számára a korhatár előtti öregségi nyugdíj igénybevételének lehetőségét fogja biztosítani. A központi költségvetés erre 2025-ben több mint 490 milliárd forintot biztosít.

Azokat az idős embereket is támogatja a kormány, akik nyugdíjasként továbbra is aktív szereplői kívánnak maradni a munkaerőpiacnak. Részükre 2025-ben is fennmarad a nyugdíjas munkavállalók jövedelmének szociális hozzájárulásiadó- és járulékmertessége.

Tisztelt Képviselőtársaim! Elkerülhetetlen, hogy a jövő évi költségvetés kapcsán a legfontosabb gazdasági mutatókról is beszéljünk. A jövő évi központi költségvetés bevételi főösszege 38 739 milliárd forint, míg a kiadási főösszeg várhatóan 42 862 milliárd forint lesz. Miniszter úr is elmondta, de én is egy pár számmal hadd kedveskedjek önöknek: 2008-ban az ország költségvetésének főösszege 8800 milliárd forint volt, tehát 8800, most pedig 38 739 milliárd forint. 2010-ben a bevételi főösszeg 12 703 milliárd forint volt, a kiadási főösszeg pedig 13 568 milliárd forint. Azt gondolom, ez a hatalmas reálértékű növekedés is mutathatja azt, hogy a költségvetési főösszeg mindannyiunk munkájának eredményeként növekedhetett ilyen mértékben, éppen ezért fontos az, hogy az adósságszolgálatot, illetve az államháztartási hiányt hogyan tudjuk kezelni. Mint ahogy az Alaptörvény ezt meg is szabja a parlamentnek és a kormánynak, a 2025. december 31-ére tervezett GDP-arányos hiány 72,6 százalékban fog teljesülni.

Ahogy az exposzejában is elhangzott, ebben az évben 25 százalékról 5,5 százalékra sikerült csökkenteni az inflációt, az év végére pedig 3,5 százalékra sikerül leszorítani. A bruttó bérek 13 százalékkal, nettó összegben pedig 9 százalékkal bővülhettek az idén, és a jövőben is dinamikus növekedésre számíthatunk.

Fontos kijelenteni azt, hogy a munkaerőpiacon mintegy 4,7 millió fő van jelen, és ezzel teljesítettük az egymillió munkavállaló bővülését (*sic!*), amit 2010-ben ígértünk, és az egyensúlyi mérlegünk is jobb volt ebben az évben, 4,3 milliárd forint eurótöbblettel zártunk, mint a tavalyi évben.

(11.10)

A költségvetéssel kapcsolatban többször elhangzott már, hogy elsősorban külső okai vannak annak, hogy ezt a költségvetést nyújtottuk be. A miniszter úr is elmondta, hogy komolyan számítunk arra, hogy az uniós bevételek meg fognak érkezni, én innen is mindenkit kérek arra, hogy aki teheti, inkább ne akadályozza, hanem segítse az uniós források Magyarországra jutását.

Végül szeretném megköszönni a Költségvetési Tanácsnak, illetve az Állami Számvevőszéknek, hogy az idén is megtárgyalta és hasznos észrevételekkel látta el a költségvetés tervezését.

Tisztelt Képviselőtársaim! Úgy vélem, hogy az előttünk fekvő törvényjavaslat minden tekintetben segíteni fogja a magyar gazdaságot, és remélhetőleg

hozzá fog járulni az új magyar gazdaságpolitika megvalósításához és sikeréhez. A költségvetés tervezését és tervezetét megalapozottnak tartjuk, éppen ezért kérem önöket a Fidesz képviselőcsoportja nevében, hogy valamennyi képviselőtársam tárgyalja meg, és lehetőség szerint a módosításokkal együtt támogassák az indítványt. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypartok padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Szűcs Lajos képviselő úr. Most megadom a szót Varju László képviselő úrnak, a DK képviselőcsoportja vezérszónokának, aki a pulpitusról mondja el gondolatait.

VARJU LÁSZLÓ, a DK képviselőcsoportja részéről: Elnök úr, köszönöm szépen a lehetőséget. Tisztelt Ház! Hát, nem folytatom azt az összhangzatot, ami az elmúlt órákban előállt. Ha megengedik, akkor mindjárt az elején néhány olyan reakciót is tennék, amelyek most itt elhangzottak. Már csak azért is, mert csábítóan ott van, amit elnök úr is mondott, hogy a rekordok követnek engem. Hát, valóban így van: követik önöket, követi az általános forgalmi adó világbajnok száma, követi önöket az államadósság nominális értékének növekedési aránya, ami megháromszorozódott. Európa-rekord lett az infláció. Vagy ugyanúgy mondhatnám, hogy sajnálatos módon ott van az is, hogy a Covid-áldozatokban is olyan helyzet teremtődött Magyarországon, amiben sajnos a világ élvonalába tartozunk.

Tehát követik önöket a rekordok, de ez nem a magyar embereket szolgálja, és éppen ezért azt gondolom, hogy ezek nélkül, ezek figyelembevétel nélkül azok, amiket elmondtak, nem érvényesek.

De ugyanezt kell mondanom akkor, amikor Szűcs Lajos képviselőtársam beszélt arról, hogy milyen növekedéseket értek el - a rekordokat folytatva -, csak elfelejti megemlíteni, hogy ebben az időszakban, mint ahogy említettem, az államadósságot megháromszorozták, az európai uniós forrásokat felélték, rendre támogatatták, és ez a növekedéshez hozzájárult a magyar gazdaság teljesítményén túl. Ebben önök kevesebbet tettek, mint lehetett volna - mondok egy példát is erre -, például azzal, hogy az a 300 projekt, amelyre most éppen hivatkoznak, azzal kapcsolatban elfelejtette képviselőtársam elmondani, hogy 272-t meg éppen leállítottak. Csak annak az volt a sorsa, hogy a választás előtt megígérték, majd a választás után leállították. Most haladunk egy újabb választás felé, újabb ígéretet tesznek, és újra azzal próbálkoznak, hogy majd ezt valaki beveszi önöknek.

De ebbe a sorba tartozik az, amit pénzügyminiszter úr is mondott - és az ő állítását is vitatom -, miszerint a NER folytatja az államadósság csökkentését, ami magyar nyelven azt jelenti, hogy növekedni fog az államadósság mértéke, és éppen ezért ezt ezen a szemüvegen keresztül kell nézni.

Ami ebben a költségvetésben ebben a formában megjelenik: valóban szakítottak azzal az elavult, rossz gyakorlattal, hogy novemberre csúsztatták a büdzsé

benyújtását, és most erre a megoldásra jutottak, bármilyen ok miatt is. A változtatásra vonatkozó indoklásuk igazából érdektelen, a lényeg az, hogy most többet tudnak a jelenről, és így felelősebben lehetne tervezni a jövőt; lehetne, de mégsem teszik. A magyarizálásunk nem állja meg a helyét. A valódi ok az, hogy a júniusi önkormányzati és európai parlamenti választások előtt közvetlenül nem akarták egy lehangelő gazdasági pályára taszított ország költségvetését bemutatni az országnak.

Így aztán kaptunk egy „Mekk Elek-költségvetést”, egy tákolmányt. A magyar gazdaságpolitika irányítóinak törekvései egyre komolyabban konfrontálódnak a lehetőségekkel. Ezzel párhuzamosan a kormányzati kommunikáció folyamatosan ellentmondásba keveredik a tényekkel. Szárnyaló perspektívák érzékelhetők a kormányzati oldalról, és nemzetközi elszigetelődés, sőt ellehetetlenülés az Európai Közösség és a demokratikus berendezkedésű államok irányából. Ennek következményeként a magyar gazdaság 2022 második félévétől már recesszióba került, a gazdasági folyamatok a múlt év egészében is zsugorodást eredményeztek. Az idei évre 4 százalékos növekedést tervezett a kormány, erre a dinamikára alapozott költségvetést fogadott el 2023 nyarán az Országgyűlés, melynek akkor sem volt semmilyen realitása. Ennek megfelelően a költségvetési törvényük már januárra irreálissá vált.

Idén a harmadik negyedévben ismét technikai recesszióba került a gazdaság - harmadszor. Jellemző a kormányzati gazdaságpolitika irányítóinak realitásérzékére, hogy a 2022-es választási évet követő kilenc negyedévből hatban csökkent a gazdaság teljesítménye az előző negyedévhez képest. Ez az a gazdasági teljesítmény, amire önök alapozhatnak. Az idei év egészében 0,5, illetve 1 százalék között bővíthet a GDP, azaz a magyar gazdaság teljesítménye a 2022. évi alatt marad. A kormányzati bejelentések valójában most is csak kommunikációs célokat szolgálnak. Egyértelműen a 2026. évi választások előtti, nagy hatásúnak tűnő, ám egeret vajdó kormányzati pénzköltést alapozzák meg. A kormány 21 pontos gazdaságpolitikai akciótervet fogadott el, mely 3-6 százalékos jövő évi gazdasági növekedésre épül. Ennek realitása még az idei 4 százalékos kormányzati várakozását sem éri el, pedig a NER biztonságos működéséhez önöknek legalább 5 százalékra van szükségük. De ennek semmilyen alapja nincsen.

Megfelelő gazdaságpolitikával, elfogadhatóan alakuló nemzetközi környezetben a GDP az alsó határ közvetlen közelében lehetne, de a kormány által változatlanul erőltetett magasnyomású gazdaság ezt elérhetlenné teszi. Az elképzelt osztogatást akadályozza a magas államháztartási hiány. Az idei költségvetésben szereplő 2,9 százalékos deficit nem tartható, a valóságban várhatóan ez a hiány 5 százalék felett lesz.

A kormány ugyan a kommunikációban igyekszik bagatellizálni az európai uniós források elapadását, miközben ez alaposan leszűkíti a kormány mozgásterét. Az eddig bejelentett és csak említés

szintjén körvonalazott intézkedések egy része költségvetési forrásokra épít, jelentős részük a bankok által nyújtandó hitelkedvezményekre támaszkodik. Az utóbbiak is természetesen valamikor legalább részben államháztartásból finanszírozandó kompenzációt igényelnek. Az intézkedések egy része kimondottan inflációt gerjesztő. Ugyancsak az áremelkedést gerjeszti az Országgyűlésnek benyújtott adómódosító csomag, amellyel bizonyos adók kulcsát évente az árindexszel valorizálni akarják. Így az ez évre várható, 4 százalékos körüli fogyasztóiár-index jövőre a kormány 3,2 százalékra tervezett értékével szemben az ideit meghaladó mértékű lehet; különösen akkor, ha a Magyar Nemzeti Bank vezetésében azok a változások is iránymutatók lesznek, mint amire a kormány törekszik.

De nézzük akkor az általános problémákat, amelyeket sorolni szeretnék! Törvényességi problémák vannak a benyújtott költségvetéssel. Nem felel meg a törvényi előírásnak a 3 százalékos meghaladó éves költségvetési hiány. A stabilitási törvény megfelelő szakasza az előirányzott maximális 3 százalék helyett... - annyi lehetne. A kormány ezt módosítani kívánja, de csak utólag, állítása szerint január 1-jéig ez a módosítás bekövetkezett, de ez nem módosítja azt a helyzetet, hogy önök törvénytelenül nyújtották be, törvényellenesen nyújtották be ezt a törvényt.

(11.20)

A jelenlegi szabályok szerint az államadósság adott évi csökkentésének mértékét úgy kell meghatározni, hogy az államadósság-mutatónak a viszonyítási évhez viszonyított csökkenése az államadósság csökkentésére vonatkozó európai uniós szabályok érvényesítése mellett legalább 0,1 százalékpontot érjen el. Ez az előírás formailag teljesül, csak egyetlenegy probléma van: a „mihez képest” nem tisztázott. Hiányos és nem egyértelmű a stabilitási törvény előírása, amely szerint, ahogy el is mondtam, a viszonyítási év államadósság-mutatóját a viszonyítási év utolsó napján várható államadósság és a viszonyítási év várható bruttó hazai terméke, a költségvetési év államadósság-mutatóját a költségvetési év utolsó napján ... - hazai terméke alapján kell számításba venni. E szerint a szabály szerint kellene eljárni. Az ilyen módon körülírt számítási módszer nem tartalmazza, hogy a várható értékek megállapítására ki jogosult.

Nem felel meg az államháztartási törvény előírásának a rendkívüli kormányzati intézkedésekre előirányzott százmilliárd forintos tartalék, mivel az előírt minimális érték a kiadási főösszeg 0,5 százaléka, ami egyébként 200 milliárd forint felett lenne.

Nem ismeretesek a hatásvizsgálatok, és ha vannak is, azok eredményét önök nem teszik közzé.

Nem volt társadalmi egyeztetés. Ugyan ez nem kötelező a költségvetésnél, de azt gondolom, hogy ajánlott. Célszerű volna itt is előírni, ahogyan egyébként ez az adótörvényeknél gyakorlat.

Az előirányzatok rövid értékelését szeretném elmondani; ezt hozzászóló társaim még majd részleteiben is megteszik. A költségvetési javaslatban a kormány 3,4 százalékos gazdasági növekedéssel és a lakossági fogyasztás 3,9 százalékos növekedésével számol. Tervek szerint az állami bevételek drasztikus adóemelések nélkül is emelkedni fognak: fogyasztási adóból származó bevételekből több mint 7 százalékkal, gazdálkodó szervezetek befizetéseiből több mint 8 százalékkal, a lakossági befizetésekből több mint 7 százalékkal, és további bővülések várhatók, amelyek a magyar gazdaságot sarcolják. Több adót inflációkövetővé alakítottak, továbbá megemelték a tranzakciós illetéket, amit jövőre a bankok a lakosságra terhelnek majd át, és így 230 milliárd forintos adóemeléssel tekinthető, amit egyébként csak közvetett módon hajtanak be. Elemzői becslések szerint az összes adóemelt egybevéve közel 1500 milliárd forinttal magasabb bevételt vár a kormány 2025-ben, mint 2024-ben.

A jövő évi költségvetés azért is zavaros, mert viszonylag kedvező gazdasági helyzetet feltételezve is, azal számolva elég jelentős hiánycélt fogalmaznak meg. Miért? Mire van szükség, hogy 3,7 százalék legyen, miközben ehhez önöknek jelentősen el kell térni az önök által is meghatározott szabályoktól? A 3,4 százalékos gazdasági növekedés mellett arra számítanak, hogy az államadósság csökkenni fog, ami nagyon szerény célkitűzés, hiszen a 73,2 százalékról csak 72,6 százalékot irányoznak elő. Ezek a jelek arra mutatnak, mintha a kormány maga sem hinne az előirányzatokban. Ezt a későbbiekben indokolni is fogom, mert ez nagyon látványosan így van. A kormánytól független szereplők jellemzően kizártnak tartják, hogy sikerül majd a 3,7 százalékos hiánycélt teljesíteni, a legtöbben már most 4,3 százalék feletti, 4,9 százalék körüli költségvetési hiányt jósolnak jövőre. Ebben az esetben azonban az államadósság csökkentése nem fog megvalósulni. Ebből is látszik, hogy önök csak a papírnak dolgoznak, a valódi költségvetés nem itt látható.

Az idei költségvetés részben azért bukott meg, mert az államnak óriási összeget kellett kifizetnie a korábban felvett hitelei kamataira. A legnagyobb mennyiséget a prémium állampapírok után fizették, itt több ezer milliárd forint adósságra kellett 16-17 százalékos kamatot fizetni. Ez 2025-ben csak kicsivel lesz kevesebb: az idén a GDP 4,8 százaléka volt a kamatokra, jövőre 3,8 százalékban jelenik meg; 3876 milliárd forintot fizetünk erre.

A 2025-ös költségvetés teljesülésében óriási kockázatok vannak, és egyébként, mint ahogy hallhattuk, ennek egy jó részét a Költségvetési Tanács is előre jelzi. Ezek egy része azzal kapcsolatos, hogy a tervezett bevételek jó része nem megalapozott. Itt, igen, jól érzi fideszes képviselőtársam, ezt fel kell emlegetni, fel kell hozni, mert az európai uniós források elérhetőségéért önök lényegében nem tesznek semmit. Nyilvánvalóan alulbecsült a forint/euró árfolyam szintjének beállítása, és a növekedési előirányzatot pedig olyan tényezők is befolyásolják, mint ahogy itt a külső körülményekre önök is utaltak.

Összességében úgy tűnik, hogy a kormány a költségvetés összetákolásakor három dolgot próbált meg sikertelenül összeegyeztetni: a növekedési várakozásait, a 2026-os választás elé megálmodott állami költsékeztést és a jelenlegi, önök által előidézett rendkívül kedvezőtlen gazdasági helyzetet. Ennek következménye: mivel ezt a problémát nem tudták és nem is akarják megoldani, ezért ebből ez a tákolmány, Mekk Elek költségvetése keletkezett.

A kormány jövő évi költségvetése a magyar gazdaság növekedési képességén múlik, ami főleg attól függ, hogy növekedik-e a lakosság fogyasztása, változik-e a vállalkozói bevételek, a befektetői bizalom, javulnak-e a magyar exporttermékek piaci lehetőségei. Az elemzői várakozások alapján mondhatjuk, hogy nagyon kétséges ezekben bízni, de ez a kormányt egyébként nem fogja zavarni a költségvetés elfogadásakor, nem a teljesítések, annak elfogadásakor, mert érdektelen az önök szerint, hogy ebből mi keletkezhet. Ezekre a kérdésekre a kormány évek óta a megszokott tűzoltó módszerekkel válaszol, a költségvetést várhatóan jövőre is mindig a pillanatnyi helyzethez igazodva módosítgatják majd.

Stratégiai döntéseknek, a versenyképesség érdemi javítását megalapozó intézkedéseknek a költségvetési javaslatban nyomuk sincsen. Éppen ezért az általános összefoglalóm alapján nyugodtan lehet mondani azt, hogy ez a költségvetésitörvény-javaslat nem elfogadható, a pénzügyminiszter úrnak emellett nem érvelni, egy ilyen költségvetés benyújtása után lemondani kellene.

Mondom ezt azért is, mert van további okom arra, hogy mi az, ami a költségvetés benyújtásának komolytalanságára utal. Mégpedig azt a kérdést nem lehet megkerülni, hogy a gazdasági növekedés - az ehhez kapcsolódó, nemrég publikált előirányzatokat összevetve, a parlament elé, ugyan nem kötelező, de a kormány nem merete behozni - a konvergenciaprogrammal, annak számaival, mondhatnám úgy, hogy köszönőviszonyban sincs. Néhány hónapja azt állították az Európai Unió illetékesei felé, illetve a magyar szakembereknek, elemzőknek, most pedig azt kell látni, hogy a konvergenciaprogramban előirányzott 4,1 százalékos növekedéshez képest jelentősen csökkentetten, 3,4 százalékra terveznek, vagy említsem, hogy több ezer milliárdos eltérés van az adósságszolgálat teljesítése terén. Hát, melyik az igaz? Amikor önök ilyen számokat leírnak, melyik papírt kell komolyan venni?

Nem stimmelnek a bruttó adósságnövekedés százalécai sem. Ezek a különbségek már önmagukban is megkérdőjelezzik a számítások alaposságát, komolytalan, Mekk Elek mesterműve lett az egész költségvetés, tehát tákolmány. Ez a látélet pontosan mutatja, hogy önök nem tisztelik a jogállamot, benne a parlamentet, annak ellenőrző szerepét, és nem tisztelik a választópolgárokat. Önök nem hajlandók a valódi költségvetésüket benyújtani, és ezt az állampárti túlhatalommal visszaélve, a parlamentarizmust lejáratva, a tevékenységüket illiberálisnak titulálva állnak itt most előttünk.

(11.30)

Ez a szó, jelentésének megfelelően, valóban kicsinyes és méltatlan országunkhoz. Én feltételezem, hogy van valódi pénzköltési nyilvántartásuk, de ezt ne hívjuk költségvetésnek, nagyjából úgy néz ki, mint a Tisza folyó kanyargása, vízfolyása: ahogy esik, úgy puffan. Amennyi pénzt az adókkal sikerül behajtani, abból először kielégítik a NER-gazdaság érdekeltjeit, megkapják a mindennapi állami megrendelésüket, koncesszió folytatását a működéshez, és imára tett kézzel reménykednek abban, hogy a német gazdaság megerősítse magát. Emellett nem marad a kórházakban a napi működés fenntartására sem.

A kormány a gazdasági növekedés egyik kulcsfeltételének tartja a semleges gazdaságpolitika tételét, ami főként azt jelenti, hogy a piaci aktivitást blokksemlegesen kell alakítani, és így nagyobb energiát kell fordítani a keleti piacokra. Véleményem szerint a baj ott van, hogy ez nem más, mint amikor úgy járunk mi, emberek, hogy egy vakuval a szemünkbe villantanak, és utána sokáig nem látunk semmit, ráadásul közben még meg is lopnak bennünket. Ugyanilyen például, hogy az európai uniós forrásokhoz való hozzáférést ellehetetlenítő korrump politikájuk helyettesítésére ezt találták ki, hiszen ez mennyivel jobban hangzik annál, mint hogy tízezzrel behurcolt keleti munkásokkal építtetnek környezetszennyező gyárakat. Önök nem ügyes szemfényvesztő csalók, akiknek a közönség tapsol, hanem illiberális, azaz kicsinyes diktátorok, akik például ezzel a költségvetéssel becsapják és meglopják az embereket.

Az államadósság csökkenése önmagában is érdekes lehetne, de ahogy mondtam, a stabilitási törvényben megszabott alapvető követelmény, amelynek egyébként nem fognak megfelelni. Aggasztó, hogy a devizában fennálló államadósság jelentősen növekszik, 2022-ben, annak végén 10 ezer milliárd forint volt, 2023 végén a 11 ezer milliárd forintot is meghaladta, ez egy év alatt 12 százalékos növekedést jelent, ami nagyban ellentmond a deklarált törekvéseknek, hogy mérséklődjön az államadósság devizarésze, és ezzel együtt növekedjen a lakosság által vásárolt belső, forintalapú állampapírok része. 2024-ben is nő a devizában jegyzett adósság részaránya, de a fő baj nem is ez, hanem az, hogy a jogállami problémák miatt a jóval olcsóbb és részben vissza nem fizetendő, vissza nem térítendő európai uniós hitelekhez, támogatásokhoz való hozzáférés egyelőre teljesen ellehetetlenült.

Ha a teljes forint- és deviza-államadósságot tekintjük a GDP-hez viszonyítva, a csökkenés elfedi azt a tényt, hogy az államadósság tömege évek óta folyamatosan növekszik és tíz év alatt háromszorosára emelkedett. Így néz ki, amikor Mekk Elek gazdálkodása egy ilyen költségvetés keretében valósul meg. A kormány nem tett érdemi lépéseket, intézkedéseket a Helyreállítási és Ellenállóképességi Eszközökből való hozzáférés érdekében, a strukturális alapokból származó források megszerzésében részleges teljesítményük van, s

ezzel súlyosan veszélyeztetik a gazdaság érdemi fejlődését, a magyar emberek boldogulását.

Erdemes hangsúlyozni, hogy az európai uniós forrásokkal kapcsolatos bizonytalanságok mellett még egy komoly akna van elrejtve a költségvetésben, bár ezt a Költségvetési Tanács valamilyen módon nem vette komolyan, ez pedig a Magyar Nemzeti Bank utóbbi években felhalmozott kolosszális veszteségének pótlása. Ugyan egy kis jogi csúrcsavar után ma már nem az állam azonnali gondja ez, de amennyiben elfogadható időn belül nem sikerül a jegybanknak magának megoldania a veszteség eltüntetését, akkor az államnak kell helytállnia. Ez pedig akár 2-3 ezer milliárd forint terhet is jelenthet.

Továbbra is előszeretettel alkalmazza a kormány az elkülönített állami pénzalapok rendszerét, és ezek 2025-ben 712 milliárd forintos nagyságrendben lesznek. Ezek valamely közfeladat részben vagy egészben államháztartáson kívüli forrásból történő ellátására létrehozott pénzalapokhoz kapcsolódó előirányzatokat jelentenek. Az alapokkal az a fő probléma, hogy részben a költségvetési szabályoktól és köztartozásoktól függetlenül működhetnek, ellenőrzésük lazább, még annál is lazább, mint amit jelenleg a kormány a parlamenttel kapcsolatos viszonyában, például a költségvetésnél megtesz.

Fontos kiemelni, hogy a költségvetési szerv, az elkülönített állami pénzalapok, valamint a társadalombiztosítás pénzügyi alapjai gazdálkodásával kapcsolatos korlátozó rendelkezések tiltják többek között az államháztartás központi alrendszerébe tartozó költségvetési szervek költségvetésének támogatási jellegű felhasználását, így a támogatások, adományok nyújtását és minden más ellenérték nélküli kötelezettséget. Kivételek képeznek ez alól a törvényben, jelen esetben a költségvetési törvényben meghatározott egyes esetek. A kivételek jogilag tehát szabályozottak, de mégis aggályosak, mivel általában nincsenek részletezve.

Tisztelt Ház! Mindezek alapján azt kell mondanom, hogy a 2025. évre benyújtott költségvetési tervezetük, részleteiben tekintve is, nem elfogadható és a Demokratikus Koalíció frakciója nem fogja támogatni.

Szeretnék visszaidézni önöknek egy korábbi gondolatot, amely az önök által betervezett törvény és a pénzügyminiszter úr által is említett néhány beruházás megvalósulására vonatkozik. 2025-ben terveik szerint több mint 300 új állami beruházás indul el majd, amelyek összköltsége meghaladja a 8100 milliárd forintot. Szeretném jelezni, hogy véleményem szerint ezzel továbbra is csak egy feltételnek tesznek eleget, ahogy ezt 2022-ben megtették, amikor a választások előtt megígérték valamit a választópolgároknak, majd a választásokat követően 272 projekt visszavonásával ellentmondtak és lemondtak ezekről a projektekről. Éppen ezért ezek a leállított projektek, úgy látom, most jól jönnek, és egy újabb választáshoz akarnak ezzel ugródeszkat biztosítani maguknak, ezért újra betervezik. Ezeket az ígéreteket, azt gondolom, nem lehet komolyan venni.

Nézzük azonban még a továbbiakban azt, hogy a költségvetés tervezésénél a kormány nem vette érdemben figyelembe az antiinflációs politika, a társadalmi kohéziót elősegítő bér-, nyugdíj- és szociális intézkedések szempontjait és alapelveit. A költségvetés számításából változatlanul a gazdasági növekedés erőltetése, a szociális ellátások, azaz az egészségügy, az oktatás leépítése, a nyugdíjrendszer színvonalának további csökkenése következik. A szociális érzéketlenség, a szegények helyzetének folyamatos romlása a mi közösségünknek, szociáldemokrata értékeket képviselő pártunknak elfogadhatatlan. De hogy önök is értsék: elfogadhatatlan számunkra, hogy a NER-gazdaságba illeszthető repülőteret és Vodafone-t vásárolnak és finanszíroznak nyugdíjmelés és elfogadható színvonalú egészségügy, kórházi adósság megfizetése helyett, és ahelyett, hogy ezt finanszíroznák.

A költségvetés előirányzataiból az is kitűnik, hogy Magyarországon a közteherviselés nem igazságos, a bérből és fizetésből élők, az elesettek számottevően nagyobb részt vállalnak a közkiadások fedezéséből. Az Európában legalacsonyabb társasági adón keresztül a vállalkozások közteherviselése jóval alacsonyabb az elvárhatónál. A bérekből történő levonásokon keresztül a munkavállalók a vállalkozókhoz képest tízszeres arányban viselik a közterheket, ráadásul a világbajnok áfa következtében a kormány túladóztatja a fogyasztást is. Tovább torzítja a helyzetet a Fidesz-kormányok évtizedes gyakorlata, amely szerint a politikai érdekek alapján támogatnak egyes társadalmi csoportokat, rétegeket.

Összességében véve tehát azt kell mondanom, hogy ez a költségvetési tálcolmány nem szolgálja a magyar emberek, nem szolgálja a magyar gazdaság érdekeit, és nem biztosítja azokat a megfelelő szolgáltatásokat, melyeket az államtól elvárhatnánk sem az egészségügy, sem az oktatás területén. Éppen ezért ezt a költségvetést mi nem fogjuk támogatni. Köszönöm szépen. *(Egy taps az ellenzéki padosorokból.)*

(11.40)

ELNÖK: Köszönöm szépen, Varju László képviselő úr. Most megadom a szót Hargitai János képviselő úrnak, a KDNP képviselőcsoportja vezérszónokának.

DR. HARGITAI JÁNOS, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Mindig szerencsésnek érzem magam a költségvetési vitában, hogy én vagyok az első, aki egy ellenzéki megszólaló után szólhat fel, mert egy vitának nyilvánvalóan azért van értelme, hogy egymással vitázzunk. Figyeltem, figyeltem mind a 24 percet, amit Varju képviselő úr előadott, de rendkívül nehéz helyzetbe hozott azzal, hogy megpróbált valamifajta szakértő által megírt anyagot felolvasni, és láthatóan nemcsak a felolvasás sikerességével küzdött, hanem a megértéssel is. Akkor én, aki vitatkozni akarnék, hogyan

tudnék vitatkozni egy olyan emberrel, aki szerintem nem minden szempontból értette azt, amit itt előadott? A mondandójának a kulcsa talán ez a „tákolmány” kifejezés, a „Mekk Elek-költségvetés” meg a „törvénytelenségek” emlegetése, és ezek közé próbált a képviselő úr tényanyagokat is hozni, nem sok sikerrel.

De figyeltem a másik két megszólalót is, nyilvánvalóan a miniszteri expozé utáni másik két megszólalót, az Állami Számvevőszék elnökét és a Költségvetési Tanács elnökét, hiszen ez az a két szereplő, akik nem politikai szereplőként mondják el a költségvetésről a véleményüket, és ezzel minket helyzetbe hoznak. Az Állami Számvevőszék elnöke teljesíthetőnek minősítette a betervezett költségvetést, de sok kockázatra is felhívta a figyelmet, és ebben a tónusban beszélt a Költségvetési Tanács elnöke is, szintén nagyon sok kockázatot is említve, de teljesíthetőnek gondolja a 2025. év költségvetési keretszámaikat. Ő egy reformkorrig visszanyúló gondolattal, talán egy Kossuth-gondolattal indította a mondandóját, amikor a pénzügyi fegyelemre hívta fel a figyelmünket.

Én, aki mindig megszólalok a költségvetési vitában, többször elmondtam, most is teszem, hogy a 2010 utáni kormányra kerülésünk után azon politikai sikereinknek, amelyeknek mi részesei lehettünk - ez nyilvánvalóan választási sikerekben mérhető -, az alapja a gazdaságpolitikánk és az ezt a gazdaságpolitikát alapvetően megtestesítő és megtámogató szigorú költségvetési politika volt; ez végig jellemezte az Orbán-kormány időszakát, a Covid-válságig is jellemezte Varga Mihály pénzügyminiszteri időszakát. Ez az a pénzügyi fegyelem, amit újra viszont akarunk látni itt ilyen nehéz, válságos időszakok után, amin nemcsak Magyarország botladozik a költségvetése kapcsán, hanem az európai gazdaság is, és erre szeretnék most röviden kitérni. Tehát nem azért nyúlok vissza a 2010-es időszakokhoz, hogy Varju képviselő úrnak azt mondjam, hogy előtte önök még véletlenül sem találtak el egyetlen tervezési számot se, meg egy államszűből kellett kimenekíteni az országot, mert ez már történelem, és ha csak ennyit tudnánk mondani, ez nem segítene rajtunk.

Ezt az időszakot azért kell felemlíteniünk, mert ez egy olyan időszak volt 2010-2013-tól 2019-ig, amikor a költségvetési tervezésünk minden szempontból állt, a költségvetések által hozott főszámokat mindig teljesíteni tudtuk. Ebben az időben volt egy átlagban 2,9 százalékos növekedési időszakunk, éppen ezért ez egy felzárkózási időszakot is jelentett a gazdagabb, fejlettebb nyugati világ felé.

Ha a rendszerváltás óta nézzük a teljes időszakot, akkor sikeres, felzárkózó időszaknak csak ezt a 2010-től 2019-ig terjedő időszakot tekinthetjük, amit, mondom, erőteljes pénzügyi fegyelem is jellemezett ennek az átlagban 2,9 százalékos GDP-növekedésnek a teljesítésével. Aztán jött a Covid-válság, ami nyilvánvalóan megroppantotta a magyar gazdaságot és az európai gazdaságot is. 2020-ra mínusz 5,1 százalék volt a GDP szintje, és erről a mélypontról nagyon gyors visszapatannással 2021-ben 7,1 százalékot produkált a magyar költségvetés.

Itt azt gondoltuk, hogy újra lendületet vehet az ország, és nyilvánvalóan nem kalkulálhattunk előre a Covid második hullámával, és ami ennél sokkal nagyobb baj: nem kalkulálhattunk azzal, hogy a szomszédunkban háború fog kitörni Oroszország és Ukrajna között, ami teljesen más pályára állította a teljes európai gazdaságot, amitől Magyarország sem tudja nyilvánvalóan függetleníteni magát. 2022-ben még 4,3 százalék volt a GDP növekedése, 2023-ban már negatív tartományba került. El kell ismernünk, hogy a 2024. évet, amelynek a zárása előtt állunk, viszonylag optimistán 4 százalékos növekedésre terveztük, és ez persze semmilyen módon teljesülni nem tud, mert a növekedés, ahogy a miniszter úr itt megfogalmazta, talán 0,8 százalékon tud teljesülni. És innen kellene valami újat, valami mást csinálni 2025-től kezdve, visszatérni ahhoz a növekedési pályához, amitől a Covid, de még inkább az orosz-ukrán háború minket eltérített.

Nyilvánvalóan ahhoz, hogy visszatérjünk a növekedési pályára, különböző intézkedéseket kell tenni, ezekről szólni fogok még a mondandóm hátralévő részében, de azt gondolom, hogy érdemes egy pillanatra kitérni arra, hogy csak Magyarországnak vannak-e nehézségei a háború miatt, vagy ez igaz az egész európai térségre. Ha a Covid előtti időszakot, tehát a 2019. évet a GDP növekedése szempontjából 100 százaléknak tekintjük, akkor Magyarország ma a GDP 104,5 százalékan áll, tehát 4,5 százalékkal növekedett azóta a GDP. Az európai átlag 105 százalék, tehát azt mondhatom, hogy Magyarország körülbelül az európai átlagon teljesít. Az eurózóna, tehát a legfejlettebb világ 104,6 százalékon áll, szinte ugyanott, ahol a magyar gazdaság teljesítménye a GDP növekedését illetően. Azt is el kell ismernünk, hogy vannak nálunk jobban teljesítő országok, elsősorban Lengyelországra gondolok itt a mi régióinkban, de azt megállapíthatjuk, hogy az, amit a magyar gazdaság a Covid óta követ, nem gyenge, nem kiugróan lesajnáló, ahogy azt képviselő úr a DK képviselőjeként tette, hanem körülbelül az Európai Unió átlagának megfelelő mozgás.

Az igazi kérdés az - és ez a mi nehézségünk -, hogy mi történik Németországban ez alatt az időszak alatt. Ha Németországban is a 2019. évet vesszük 100 százaléknak, azóta a német gazdaság 0,2 százalékkal tudott csak növekedni, tehát Európa legerősebb gazdasága a nagyon rosszul teljesítők között van azóta, és ez az, ami megfog minket. Amikor mi gazdasági semlegességről beszélünk, azt azzal a tudatossággal tesszük, hogy nyilvánvalóan attól a környezettől, amit Európa jelent - a mi exportunk alapján az első számú felvevőpiacunk Németország -, mi nem tudjuk függetleníteni magunkat, és nem is akarjuk függetleníteni magunkat. A keleti nyitás vagy a gazdasági semlegesség gondolata nem az Európai Unió vagy a jelenlegi piacaink ellenében történik, hanem annak valamifajta kiegészítése.

Amikor gazdasági semlegességről beszélünk, akkor azt mondjuk, hogy a magyar gazdaságnak, a

magyar piacnak meg kell adni azt a normál működési lehetőséget, ami egyébként a piac működésében benne van, vagyis onnan szerzek be, ahonnan nekem érdekemben áll, és oda teljesítek, oda exportálok, ahol a legjobb árat kapom a termékeinkért, nem elfelejtve az Európai Uniót. Az európai piacnak mi kiszolgáltatói vagyunk, és erre a legjobb példa Németország: ha a német háziasszony nem vásárol, márpedig ebben az időszakban nem vásárol, mert rosszul teljesít a német gazdaság, azt mi megérezzük. Ezért nagyon figyelünk arra, hogy mi történik Németországban az elkövetkezendő hónapokban, hisz ezzel a gazdaságpolitikával, amit elsősorban Németországban a „méregZöldek” határoztak meg, jutott Németország oda, hogy talán a történelemben először a német kormány nem tudja kitölteni a mandátumát, ott választások lesznek.

(11.50)

A választások során azzal kalkulálhatunk, hogy abban a lehetetlen gazdaságpolitikában, amit a német kormány követett, változás lesz, és nyilvánvalóan valamilyenfajta pozitív változás. Csodára nem számítok, mert a csoda akkor következne be Németországban, ha ott a választások teljes áttörést hoznának. Ez az én olvasatomban egyébként az AfD-t jelentené. Sokkal jobban fognak szerepelni, mint bárki azt gondolná, de áttörés nem lesz. Nyilvánvalóan a Néppárt és a szociáldemokraták nagykoalíciója várható, ezért elmozdulás lesz, de áttörés nem lesz. De a németországi kicsi változások is számunkra óriási jelentőséggel bírnak, mert mondom, az exportpiacaink meghatározó részét jelentik.

Itt kell talán kitérnünk a zöldátállás gondolatára. Magyarország erre épített. Lehet ezt ócsárolni, Varju képviselő úr, lehet ezt környezetszennyezőnek mondani, az autóipar átállását, elsősorban az akkumulátorgyártást. De 500 ezer magyar családról van szó. Mi úgy működünk e tekintetben, mint egy délnémet tartomány, az autóiparunkat tekintve. Minden meghatározó autóipari cég itt van Magyarországon. Ez nekünk érdekünk, hogy itt legyen, és érdekeltek vagyunk az ő sikeres átállásukban. Ehhez a keleti tudást, tőkét és technológiát párosítani kell - Debrecenben, Győrben és mindenhol - az itt lévő német technológiával. Magyar embereknek jelent nyilvánvalóan munkalehetőséget egy ilyen sikeres átállás, és meggyőződésem, hogy ez az lesz, még ha van is átmenetileg megtorpanás, a zöldátállás az autóiparban be fog következni, és ha ezt a pillanatot elérjük, akkor Magyarország ennek a nyertese lesz. Támadhatják önök ezt, mint ahogy tették is, de meggyőződésem, hogy a magyar gazdaságnak ez egy érdemi kitörési pontja.

Még egy pillanatra az elemzés, tehát a konkrét költségvetés számai előtt hadd mondjak néhány mondatot arról, hogy hogy állunk a régiók versenyében. Az USA-ban '24. harmadik negyedévében 2,7 százalék volt a gazdaság növekedése, Kínában 4,6 százalék. A globális világot, az egész világot nézve 3 százalékos

növekedéssel kalkulálhatunk, de Európában és az eurózónában ez csak 0,8 százalék növekedés. Ez az a gazdasági, világgazdasági környezet, amibe Magyarország kényszerből is illeszkedik, és azt kell megállapítanunk, hogy Európa lemaradóban van, végzetesen lemaradóban van. Ezek a realitások. Ezekről függetleníteni nem tudjuk magunkat, és ezért van értelme, mondom, annak a gondolatnak, amit mi gazdasági semlegességgel irunk le.

Igen, a költségvetés benyújtásával szakítottunk a korábbi, meggyőződésem szerint jó gyakorlatunkkal, hogy korán, korábban nyújtottuk be a költségvetéseket. Most kényszerből kivártunk, mert annyira bizonytalan elsősorban az ország külpiaci helyzete. Megvártuk, hogy mi történik az Egyesült Államokban. Azt gondolom, ami ott történt Donald Trump megválasztásával, az számunkra kedvező.

Nem azt gondolom, hogy megoldódtak a gondjaink. Óriási viták várhatók a gazdaságpolitikai elképzeléseket illetően, akár a magyar kormány és az Egyesült Államok elképzelései között is, de van végre egy olyan partnerünk, akivel tárgyalni lehet. Ha ez a partner Amerika érdekeit képviseli, a vele tárgyaló Orbán Viktor Magyarország és így Európa érdekeit képviseli, akkor két gondolkodó ember biztos, hogy megállapodásra is fog jutni. Addig, ameddig csak ideológiavezérelt gondolkodás van a világban, és ennek rendelnek mindent alá, akkor a megállapodás lehetősége is igen csekély. Tehát ez az elmozdulás, az Egyesült Államokban történt nagy változás, azt gondolom, a világ számára is, Magyarország számára is előnyös lehet, és előnyös is lesz.

Szóba került többször a költségvetési hiányunk finanszírozása, és mint kockázati tényezőt ezt említeni lehet, és ezt elfogadom, hogy így is van. Bődületesen nagy számot kell fordítanunk arra, hogy az adósságszintünket finanszírozzuk. Ahogy itt elhangzott, az idei évben a GDP 4,8 százalékát költjük erre, és ha beigazolódnak a növekedési várakozásaink, akkor ez a '25. évben is 3,8 százalék lesz. Ez önmagában 3876 milliárd forint, amit sárga csekken feladunk évente a hitelezőinknek.

Itt azonban mindig azok a demagóg megjegyzések vagy összevetések is kísérik ezt a gondolkodást, hogy bezzeg a versenytársaink esetében ez mennyivel kisebb szám. Ez így is van. Ha tehát a kelet-európai országok ilyenfajta adósságteljesítési mutatóit nézem, az összehasonlíthatatlan a magyarral, és mi meg kénytelenek vagyunk ennyit fizetni az adósságaink után.

Csak itt mindig el kell mondani azt is, hogy a rendszerváltás óta cipeljük magunkkal ezeket az adósságterheket, tehát még a szocializmus időszakából egy hihetetlen mértékű adósságot görgetünk magunk előtt. Addig, ameddig versenytársainknak vagy nem volt ilyen adóssága, amikor ott bekövetkezett a rendszerváltás, vagy alig volt... - ez nyilvánvalóan óriási különbség. Ezt az adósságot csak kinőni lehet, kifizetni nyilvánvalóan nem. Tartós növekedés kell ahhoz, hogy ezeket a fizetési kötelezettségeinket egyre kedvezőbbnek élhessük meg.

Ha a '25. év fő számaikat tekintjük, akkor, ugye, kalkulálunk egy 3,4 százalékos növekedéssel. Ezt a növekedést milyennek lehet ítélni? Ambiciózus növekedés. Azt tehát be kell látni, hogy ez nem fog magától teljesülni. Orbán Viktor miniszterelnök úr most egy-két napja valamilyen fórumon is úgy beszélt... - ja, a bérmegállapodás kapcsán beszélt erről, hogy a magyar gazdaságnak nyilvánvalóan többet kell produkálnia az elkövetkezendő évben, hogy ez a 3,4 százalékos növekedési várakozás teljesüljön. De itt, mondom, a két független szakember, az ÁSZ elnöke és a Költségvetési Tanács elnöke is azt mondta, hogy ez egy reális és teljesíthető cél.

A hiányt 3,7 százalékban rögzíti ez a költségvetés, az adósságmutatónk pedig 72,6 százalékon állna meg. A jelenlegi, az idei évben ez 73,2 százalékon van, tehát egy nem túl nagy, de érzékelhető adósságcsökkentéssel is kalkulálunk; és az inflációt 3,2 százalékban határozza meg a '25. év költségvetése.

Na most, ahhoz, hogy ezek a makromutatók teljesüljenek, nyilvánvalóan az igazi kérdés az, hogy mit tesz ennek érdekében a költségvetés, hogy ezek a mutatók teljesülhessenek. És itt kell nyilvánvalóan rámutatni arra, hogy egy új gondolkodással, régi-új gondolkodással egy 21 pontos gazdasági akciótervet hirdetett meg a kormány, és ennek az akciótervnek nyilvánvalóan minden egyes tétele a költségvetési számokat illetően is beépül ebbe a költségvetésbe.

Ez az akcióterv három pilléren nyugszik. Az első - mindegyik izgalmas, tehát fölösleges különbséget tenni köztük -, tehát az első pillér mindaz, amit bérek kapcsán a kormány a költségvetés számain keresztül generálni akar a magyar gazdaságban. A kormány önállóan és szabadon jár el, amikor a saját munkavállalóit, tehát az állami vagy önkormányzati alkalmazottakat fizeti, saját akaratából jár el. A gazdaság realitásait itt is figyelembe kell venni.

Megéltünk mi olyan időszakot, amikor béreket is hitelből emeltünk, és ettől fejre is állt az ország. A magyar gazdaság kitermelt teljesítményéből kell az állami szférában is béreket emelni. Varga miniszter úr itt bejelentette, hogy van egy megállapodás a bírói világ béreinek rendezése kapcsán, amit nyilvánvalóan mindannyian üdvözlünk, ez be fog épülni a költségvetésbe; és más ilyen tételek is vannak az oktatás világában, a rendőrököt illető jövedelemnövekedés kapcsán, a vízügyi ágazatban. Jó, hogy mondom, mohácsi képviselőként sokszor megélem a vízügyi ágazat nagy-szerű munkáját, amikor árad a Duna, tehát a vízügyi dolgozók jövedelemnövekedése is megjelenik ebben a költségvetésben.

De rendkívül fontos az, ami az elmúlt napokban történt, az a bérmegállapodás, ami munkáltatók és munkavállalók között kötött meg.

(12.00)

Számítottam arra, hogy ez létrejön, de hogy ilyen gyorsan megtörténik, ez engem pozitívan meglepett, azóta a kormány ezt már jogszabályban ki is hirdette.

Tehát a minimálbérek a '25. évben 9 százalékkal, az azt követő évben 13 százalékkal és egy évvel később 14 százalékkal növekednek. Ez nyilvánvalóan az egész bértáblát alulról feszíteni fogja, lökni fogja, az emberek jobban fognak keresni, és ez belső keresletet generál. Mert a GDP növekedésének az egyik sarokköve, hogy a magyar háztartások is elkezdjenek fogyasztani, legyen bizalmuk a magyar háztartások háziasszonyainak is a vásárlásaik során, mert ez a belső kereslet erőteljesen fűti - vagy nem fűti - a gazdaság növekedését.

Nagyon fontos ebben a szegmensben az, amit a családi jövedelemadó (*sic!*) kapcsán teszünk. Az is ambiciózus, de teljesíteni fogjuk, hogy a gyereket nevelő szülőket az elkövetkezendő időszakban még inkább támogatni fogjuk. Már a jövő évben egy 50 százalékos növekedés lesz, és az azt követő év január elején elérjük azt, hogy az eddig kapott támogatások gyakorlatilag megduplázódhatnak.

Ebben a körben említhetem még meg a munkáshittel kapcsolatos döntéseinket is, amelyek szintén fontosak. Tehát hogy megint Varju képviselő úr egyik állítására reagáljak, amikor ön felemlégeti azt, hogy az áfánk Európa-rekorder, akkor arra kell emlékeztetnem önt, hogy amellet, hogy ez igaz, de összességében a magyar adórendszer, amit létrehoztunk abban a boldog időszakban - amire kitértem -, 2010 után, azt alapvetően a külvilág értékítélete alapján is az egyik legversenyképesebb adórendszernek írják le szakértők. Ezért is jön hozzánk a külföldi tőke. Ez a rendszer alapvetően a fogyasztás adóztatására épít, szemben a munkabérek terhelő adókkal. Tehát a személyi jövedelemadó nálunk mérsékelte, és a családokat még plusztámogatások is illetik a személyijövedelemadó-rendszeren keresztül.

A másik ilyen pillére ennek az akciótervnek mindaz, amit a lakhatás témakörével írhatunk le. Ha újra lendületet vesz az építőipar, ez sokak foglalkoztatását megoldja, a GDP növekedésére pedig pozitív hatással van. Én egy vidéki térséget képviselek, Mohács térségét illetően nyilvánvalóan a vidéki otthonfelújítási programnak - ami eddig is sikeres volt - a továbbvitele a '25-ös költségvetésben az én részemről csak üdvözlés tárgya lehet. A Széchenyi-pihenőkártyán lévő összegek egy részét is majd lakhatási kérdések javítására lehet fordítani a '25-ös évben, de ilyen az önkéntes nyugdíj-megtakarítások tétele is. Marad az 5 százalékos áfa az új lakások építése során, akik pedig lakás építésébe vágják a fejszájukat, azok ezt 5 százalékos maximált hitelekkel tehetik meg.

A harmadik pillére ennek a 21 pontos gazdasági akciótervnek pedig mindaz, amit a kis- és középvállalkozások kapcsán generál a költségvetés. Mindig kritika tárgya volt önkéntől - mondom ott a kevés túlloldali képviselőnek -, hogy azzal vádoltak minket (*Varju László: Leszünk többen!*), hogy a gazdaságpolitikánk igazán csak a külföldi tőkét segíti Magyarországra, igazán csak olyan gazdaságpolitikánk van, ami a nagy cégeket preferálja. Hát, itt van most a kis- és középvállalkozókat preferáló úgynevezett Demján

Sándor-program, üdvözlő mondatokat mégsem halunk önköztől. De fontos minden olyan lépés, ami itt a költségvetésben megjelenik, tehát ezeknek a kicsi vállalkozásoknak a tőkejuttatása fontos, hogy a termelési hierarchiában egy polccal följebb kerüljenek, fontos az exportösztönzésük, azok a cégek, amelyek közel vannak ahhoz, hogy exportpiacokra tudjanak teljesíteni, azok élhessenek is ezzel a lehetőséggel, a beruházásaik kedvező hitelekkel történő támogatása, a digitalizációs program, és még folytathatnám a sort. Tehát ez az az eszközrendszer, ez az a 21 pont, amin keresztül teljesíteni akarjuk a költségvetés fő számain, leginkább nyilvánvalóan ezt a 3,4 százaléknyi növekedést.

Ha a költségvetés kiadási oldalán néhány tételről csak említést teszek, akkor nyilvánvalóan elsősorban a családok támogatását hoznám szóba ebben a megközelítésben. A '25-ös évben több mint 3750 milliárdot fordítunk a családok támogatására, a GDP-nek ez 4,3 százalékat jelenti, tehát egy nagyobb tétel, mint mondjuk, amit adósságtörlesztésre vagyunk kénytelenek elkölteni. A növekmény az előző évhez képest is 447 milliárd, tehát ez egy 13,5 százalékos növekedés.

Egy beszédes szám, képviselő úr, mondom önnek - megint a DK-s képviselő úrnak - egy összevetés kapcsán, hogyha '11 és '25 között nézzük azt a számot, amit családtámogatásokra ott hagytunk vagy ott hagytunk a családoknál, ez önmagában 4400 milliárd forint, ami a mi családpolitikánk nélkül nem maradt volna ott a gyermekeket vállaló családok kezében.

Nemcsak a családokat segítjük direkt támogatásokkal, hanem a családokat segítő szolgáltatásokat, amiket már eddig is működtettünk, azokat is fenntartjuk, és továbbvisszük ebben a költségvetési költségvetésben. Ilyen, mondjuk, a gyermekétkeztetésre fordított 140 milliárd forint, az ingyenes tankönyvekre biztosított 19 milliárd forint, és még sorolhatnék jó néhány tételt. Idő hiányában nem fogok külön beszélni arról, majd más képviselőtársaim megteszik, hogy a fiatalok milyen támogatási rendszert élvezhetnek ebben a költségvetésben.

Beruházások felelőletésével köszönök el önköztől, és ezt lehozom egy választókörzet szintjére, nyilvánvalóan ez a mohácsi választókörzet lesz. A beruházások, amelyek újraindulnak vagy megint elindulnak, egy fontos tétel. Ahhoz, hogy a GDP 3,4 százalékkal nőjön, belső keresletet kell élénkítenünk, kell egy egészséges exportkörnyezet. Itt sokat beszéltem Németország kérdéséről, nyilvánvalóan ezt nem nagyon tudjuk befolyásolni innen, de kellene újra hazai beruházások is. Itt az államnak szerepe van, ezért nagyon komoly... - és a költségvetési törvény fel is sorolja, hogy hol indulnak ilyen típusú beruházások vagy hol zajlanak ilyen beruházások.

Most ha csak egy választókörzetet említek önnek, és ez legyen a mohácsi, ön ezt úgy közelítette meg, hogy persze, megint valamit bedobunk, mert közelegnek a választások, és utána ezeket megint elfelejtjük. Hát, akkor én tényként rögzítem önnek, hogy ez a kormány mit csinált csak ebben a választókörzetben.

Most fejezte be az M6-os autópályát, tehát az országhatárig ér már az M6-os autópálya. Ez Baranyában egy óriási jelentőségű dolog, végre kinyílik a világ dél felé, Trianon óta mindentől elzárt volt ez a térség. Épül Mohácson a gazdasági célú kikötő. Dél-Dunántúlnak ilyen kikötője nem volt, épül. És ami a legnagyobb horderejű dolog, Pécs és Szeged összeköttetése kapcsán elindult - tényként mondom, elindult - a Duna-híd építése. Ez önmagában egy hatalmas tétel, ehhez fogható beruházást Baranya nem látott az elmúlt száz évben. Ezek nem jelszavak, ezek tények, amiket itt sorolni tudok önnek.

Persze ehhez képest kisebb tétel, szimbolikus és nagyon fontos, még a miniszter úr is megemlítette, hogy a Mohácsi Nemzeti Emlékhely átalakítása is elindult. Ez kicsi tétel, önmagában 16 milliárd forint egy nagy emlékezetpolitikai eseményre készülve. Azt is remélem, hogy Lázár miniszter úrral éppen a holnapi napon még további, Mohács 500-hoz kötődő beruházásokról is meg tudunk állapodni.

Tehát ne bagatellizálja el azt, amit a kormány csinal beruházások kapcsán, mert tényszerűen tudom igazolni, hogy ezek nem jelszavak, hanem ezek épülő beruházások. Higgye el, Mohács térségében a választók nekem hisznek, mert látják, hogy ott mi történik, és nem önnek, aki itt egészen más tónusban beszél. Egy reális költségvetés van előttünk, teljesíthető, kockázatokkal nehezített időszakban, de teljesíthető költségvetés van előttünk, ezért én azt kérem önköztől, hogy segítsék ennek a megvalósítását. Egy helyen hatékonyan segíthetnék: európai uniós források megszerzése.

(12.10)

Eddig mindent megtettek azért, hogy ez ne történjen meg. Ez az a kicsi kis metszete a költségvetésnek, ahol önöknek is szava lehetne. Várjuk az önök támogatását ezeknek a forrásoknak a megszerzésében. Köszönöm. *(Taps a kormánypárti padsorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Hargitai János képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Az MSZP képviselőcsoportja jelezte, hogy két felszólaló ismerteti a frakció álláspontját. Mindketten a pulpitusról fognak majd beszélni. Elsőként megadom a szót Tóth Bertalan képviselő úrnak. Öné a szó, képviselő úr.

DR. TÓTH BERTALAN, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselőtársaim! Szeretném egyszer megélni, amikor Hargitai képviselő úr arról is beszámol majd a parlamentben, hogy az Ormányságban milyen beruházásokat eszközölt a kormányzat. *(Közbeszólások a kormánypárti sorokból: Rengeteg! Sokat!)* Nyilván az ott élők most mélyen elgondolkodnak, hogy annak idején a mohácsi csatának lehet, hogy inkább arrébb kellett volna lezajlani, és akkor ők is részesedhetnének ezekből a csodákból, de sajnos ez nem így van.

A másik dolog, hogy ha megvizsgáljuk az eddigi költségvetések, az önök által az elmúlt években elfogadott költségvetések terveit, és azt összehasonlítjuk a tényekkel, akkor nagyon nehéz komolyan venni Hargitai képviselő úr szavait. Ami a 2025-ös költségvetés körül most zajlik - és ez korábban is jellemző volt -, az egy színjáték. Úgy teszünk, mintha az előttünk fekvő törvényjavaslaton múlna, hogyan lesznek újra elosztva az adóbevételek, mekkora lesz a hiány, vagy éppen mekkora lesz év végén az államadósság. Az a rossz hírem van, képviselőtársaim, hogy ez nem így van.

Ez az eljárás és ez a törvényjavaslat csak egy színjáték, egy rosszul megrendezett színjáték, amelynek a műfaja a tragédiához áll közelebb. A helyzet ugyanis az, hogy lassan öt éve rendkívüli jogrendben élünk, lassan öt éve rendeleti kormányzás van Magyarországon.

Teljesen mindegy, hogy mit ígér itt nekünk a pénzügyminiszter, teljesen mindegy, hogy milyen kockázatokot lát a Költségvetési Tanács, és teljesen mindegy, hogy az eljárás végén milyen törvényt fogad el az Országgyűlés, Orbán Viktor kormányát mindez semmiben nem köti, nem akadályozza. Úgy térnek el rendelettel, kormányhatározattal a költségvetési törvénytől, ahogyan akarnak. Ahogyan az elmúlt években is egyik napról a másikra, egyetlen éjszaka alatt százmillárdokat csoportosítottak át a költségvetésen belül, vagy éppen rendelettel új sarcokat vetettek ki, ezt a jövőben is bármikor megtehetik.

Nincs szükségük önöknek az Országgyűlésre, legfeljebb csak annyiban, hogy el lehessen bábozni, hogy Magyarországnak van egy ilyen intézménye. De ez már csak egy kirakatintézmény. Szerintünk ez így nincs jól. Meglátjuk, meddig tart még ez a sötét korszak Magyarországon. *(Balla György: Már nem sokáig!)*

Tisztelt Képviselőtársaim! Színjáték ez a javaslat, mert a tervezési kereteknek a valósághoz nem sok köze van. A Varga-Matolcsy-Nagy Márton trió rosszabb arányban találta el a makrogazdasági adatokat az elmúlt években, mint az időjós a másnapi időjárását, mégis a Meteorológiai Szolgálatról rúgtak ki embert, ez a trió viszont a helyén maradt. Az előttünk fekvő törvényjavaslat tervezési kerete is leginkább a korábbi „A fele sem igaz” című vetélkedőt juttatják eszünkbe.

Tisztelt Képviselőtársaim! Természetesen a színjátékokat is meg lehet nézni, és lehet róluk kritikát mondani. A Fidesz 2025. évi költségvetési javaslatáról szóló színjáték egy több felvonásból álló tragédia része.

Nézzük meg, milyen megoldásokat tervez a költségvetésen keresztül Orbán és kormánya egyes társadalmi, gazdasági problémákra! Tudták-e, hogy soha nem született olyan kevés gyermek Magyarországon, mint 2023-ban? Nyilván tudták, sőt a tendencia idénre is áthúzódott. Próbálja-e kezelni a helyzetet valamilyen ösztönzővel a kormány? Nem.

Tudták-e, hogy a családi pótlék, a gyes, a gyet, az anyasági támogatás 16 éve nem emelkedett? Persze, hogy tudták. És vajon akar-e változtatni a kormány ezeken a juttatásokon? Nem.

Tudták-e, hogy a nyugdíjasok fele 200 ezer forintnál kisebb ellátást kap havonta, miközben az emberek szerint 250 ezer forintra van szükség a szűkös megélhetéshez is? Tudták-e, hogy a nyugdíjminimum összege 16 éve változatlan? Tudták-e, hogy a nyugdíjak értéke folyamatosan leszakad a bérekhez képest? Persze, hogy tudták. Vajon akar-e ezen változtatni Orbán és kormánya? Nem.

Tudták-e, hogy miközben a miniszterelnök adófizetői pénzeiből meggazdagodott szűk baráti köre magánrepülővel röpköd születésnapot ünnepelni, addig Magyarországon ismét növekszik a szegénységben élők aránya? Tudták-e, hogy a lakosság harmada nem tudna kifizetni egy váratlan százezer forintos kiadást? Persze, hogy tudták. Vajon van-e valamilyen megoldás erre a 2025-ös költségvetésben? Nincs.

Tudták-e, hogy az államadósság összege több mint kétszeresére nőtt 2010 óta? Tudták-e, hogy a forint 2010 áprilisához képest 50 százalékkal gyengült az euróhoz képest? Tudták-e, hogy egyes alapvető élelmiszerek korábbi árak többszörösére drágultak 2010-hez képest? És tudták-e, hogy 14 év alatt a költségvetés úgy alakult át, hogy az állam sokkal több pénzt költ el magára és egyes gazdasági szereplők támogatására, mint oktatásra, jóléti kiadásokra? Arányaiban ezekre kevesebbet költ az ország.

Az a rossz hírem van, hogy ezen sem változtat a 2025-ös költségvetés. GDP-arányosan sokkal kevesebb pénz jut ezekre a területekre, mint 2010-ben, amikor az MSZP kormányzott. Oktatásra jövőre a GDP-nek mindössze 4,4 százaléka jut, miközben az uniós országok átlagosan 4,9 százalékot költenek. Ennél sokkal tragikusabb, hogy az EU országai átlagosan a GDP 7,7 százalékát fordítják egészségügyre, míg a Fidesz csak évi 4,2 százalékos kiadást szán a magyar emberek gyógyítására.

Az egyre nehezebb megélhetést még tetézi a kormány által előidézett lakhatási válság is. A Fidesz a lakástámogatások átalakításával azt érte el, hogy kevesebb lakás épül, mint 2010 előtt. Ráadásul a rosszul célzott átalakításokkal az Orbán-kormány azt is elintézte, hogy a magyar lakások uniós viszonylatban is elképesztő mértékben drágultak, és elképesztő mértékben emelkedtek az albérleti díjak a nagyvárosokban és a fővárosban. Ez mind a Fidesz eddigi költségvetéseinek az eredménye.

De még rosszabb a helyzet, ha az ország általános gazdasági állapotát nézzük. A Fidesz-kormány ugyanis egyre nagyobb adósságba taszítja a magyar embereket, a csecsemőktől az aggastyánokig. Tavaly év végén az államadósság mértéke a GDP 69,7 százaléka volt. Idén az idei első félév végére már a GDP 76,1 százalékát is elérte az ország adóssága.

Tudták-e például, tisztelt képviselőtársaim, hogy a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. vagyonkezelési eredménye masszívan veszteséges, mert a Fidesz elajándékozta a vagyonkezelő alapítványoknak az állami MOL- és Richter-részvénycsomagot? Nincs már osztalékbevétele a magyar államnak ezektől a cégektől, cserébe például a Fidesz janicsárképzőjét gazdagítja.

Tudták-e, hogy ahogyan a felcsúti kisvasút sem térül meg soha, a megvásárolt repülőtér megtérülése is erősen kétséges? De legalább csak 1600 milliárd forint adófizetői pénzt kellett beletenni; persze az adófizetők pénze mindig mindenre is elég.

Tudták-e, hogy Budapest éves bevételeinek tripláját rejtegetik magántőkealapokban? Már 1452 milliárd forintnyi vagyont rejtenek azok a magántőkealapok, amelyek az Orbán-rendszer oligarcháihoz, családtagjaikhoz tartoznak. Ezeknek a vagyonoknak a közös teherviselésbe történő bevonásáról szintén nincs szó a költségvetési tervezetben.

Ahelyett, hogy az Orbán-kormány mindent megtenne azért, hogy végre jöjjenek az európai uniós pénzek, inkább óriási hitelek vesznek fel, cserébe pedig részletekben eladják az országot Kínának, vagy éppen elajándékozzák közös javainkat a miniszterelnök szűk családjának, baráti körének.

Tisztelt Képviselőtársaim! A 2025. évi költségvetési javaslat alapján megállapíthatjuk, hogy folytatódik a gazdaságpolitikai kínlódás Magyarországon. Az elmúlt két és fél év brutális mértékű megszorítása mellett a kormány csak az eladósodás egyre gyorsuló fokozásával tudta menedzselni a költségvetési folyamatokat. Ahelyett, hogy a kormány mindent megtenne végre az EU-val való megegyezés érdekében azért, hogy végre a magyar gazdaság hozzájusson az uniós forrásokhoz, rombolja a jogbiztonságot, rendeleti úton éjszaka vezetnek be újabb és újabb különadókat és más adóemeléseket.

Az is egyértelműen látszik, hogy a Fideszt továbbra sem érdekli az összeomló közoktatási, egészségügyi rendszer, ahogyan a szociális háló sem, hiszen 2010-ben GDP-arányosan is sokkal többet költött az akkori költségvetés ezekre a területekre, mint a Fidesz 2025-ben fog.

(12.20)

Sőt, a többi szektorban a legtöbb soron látható növekedés is messze az infláció alatt alakul, vagyis reálértéken csökkennek a támogatások, így megszorításokról van szó.

Tisztelt Képviselőtársaim! Ez a tragédia így nem a béke költségvetése, hanem a bukás költségvetése: buknak rajta a nyugdíjasok, a dolgozók, a családok és a fiatalok. Ezen a költségvetésen buknak a betegek, a diákok és a szociálisan rászorulóak. Ezzel a költségvetéssel az egész ország bukik, hiszen a Fidesz brutális megszorításai miatt egyre kevesebben leszünk. Tehetséges fiatalok, egész családok költöznek külföldre, menekülve ennek a rezsimnek az intézkedéseivel.

Ami pedig nincs benne, azt is látjuk: látjuk, hogy a Fidesz félti a hatalmát, fél a választóktól, és nem tud elszámolni azzal, hogy szociális, gazdasági, bizalmi és morális válságba sodorta Magyarországot. Ezért készül a kormánytöbbség az Alaptörvény módosítására; ezért nyúlnak hozzá a választási eljárási szabályokhoz; és ezért próbálják bebetonozni a pártkatonáikat

a hivatali székekbe. Hamarosan azonban eljutunk oda, hogy a bukás költségvetésének hatásait már semmivel nem tudják eltakarni.

Az MSZP-nek továbbra is az emberek, az emberek megélhetése a legfontosabb, ezért nyújtjuk majd be módosító javaslatainkat. Kérem az országgyűlési képviselőket, támogassák azokat. Köszönöm, hogy meghallgattak. *(Taps a DK padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Tóth Bertalan képviselő úr. Most megadom a szót a pulpitusról felszólaló Vajda Zoltán képviselő úrnak. Öné a szó.

VAJDA ZOLTÁN, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Kedves Kollégák! Hát, meghallgathattuk a miniszteri expozét, ahol biztosítottak bennünket arról, hogy fantasztikus évünk lesz jövőre. Hát, csak az a baj, hogy minél többet sulykol a kormány valamit, annál inkább erősödik mindenben a gyanú, hogy ennek már megint nem sok köze lesz a valósághoz, és én ezt a Költségvetési Bizottság elnökeként sajnos tapasztalatból mondom, hiszen kétszer annyi költségvetésitörvény-javaslatukkal kellett dolgoznunk, mint ahány év eltelt, ami szerintem fekete-fehér bizonyítványt állít ki arról, hogy a költségvetési és gazdaságpolitikájuk egy merő kínlódás. Kínlódás, mert egyetlen fontosabb tervezési számot nem tudnak eltalálni évek óta. Kínlódás, mert a harmadik éve beigért világmegváltó GDP-növekedés korszaka csak nem akar beköszönteni szeretett hazámban, Magyarországon.

Éppen ezért az elmúlt évek költségvetéseinek tükrében kell megítélnünk ezt a törvényjavaslatot, amit maguk, hát, költségvetésként próbálnak eladni a képviselőknél, mert 2024-re vonatkozóan is meghallgathattuk önöktől, hogy milyen jó lesz majd nekünk. Nagy Márton, a gazdaság-visszafejlesztési miniszterük egyenesen fel van háborodva azon, hogy mi, magyarok nem tudjuk, hogy milyen jó is nekünk. Hát, akkor a teljesség igénye nélkül néhány beszédes adat és tény, hogy milyen jó is nekünk, magyaroknak 2024-ben. Ahogy a miniszter úr is az expozéjában, én is 7 pontban foglalom ezt önöknek össze.

Az első, hogy az Európai Unió tagállamainak gazdaságai közül a magyar teljesített a legrosszabbul az idei harmadik negyedévben.

A második, hogy a magyar gazdaság teljesítménye az idei harmadik negyedévben 0,7 százalékkal csökkent az előző év azonos időszakához mérten, és az előző negyedévhez képest is sajnos éppen 0,7 százalékos volt a csökkenés mértéke.

A harmadik, hogy ismét - sajnos ismét - folyamatosan nő az élelmiszer-infláció. Az októberi adat megint megdöntötte az idei rekordot.

A negyedik, hogy szeptemberre az építőiparban a Covid óta nem látott mélységbe zuhant a termelés.

Az ötödik: nem megy jól a feldolgozóipar 27 százalékat adó járműgyártásnak sem; szeptemberre a teljesítménye 11,4 százalékkal esett vissza az előző év azonos hónapjához mérten.

A hatodik mutató: a magyar ipar megösszesítésében sem tud magára találni, hiszen a szeptemberi teljesítménye 5,4 százalékkal csökkent az előző év azonos időszakához képest. És hosszan sorolhatnám a sort, de végül a hetedik mutató, hogy 1-1,5 éves mélypontra esett az üzleti és a fogyasztói bizalmi index a GKI mérése szerint, amelyben azt látjuk, hogy bár már nyár óta egyre pesszimistábbak a fogyasztók és a befektetők is, de ez a romlás novemberben sajnos felgyorsult. A bizalmi index 2-3 pontot is csökkent az előző hónaphoz, októberhez képest.

A legborúlátóbb ágazat pedig a kereskedelem. Már ez is jól mutatja, hogyan szegényedik el a lakosság, és költ egyre kevesebbet. Hát ennyi! Mondom: kínlódás, amit önök tudnak produkálni. Fantasztikus ígéreteket ígérnek, és aztán szembejön a valóság, a realitás.

Ha tehát a tapasztalataimból indulunk ki, akkor ez a törvényjavaslat nem más, mint rengeteg számmal teleírt, sok száz oldalas papírkupac, ami csak több kérdést vet fel, mint amennyit megválaszol.

Hát akkor kezdjük az elején! A büdzsé benyújtásának eseményén elmondta a pénzügyminiszter, tudják, a leendő jegybankelnök úr, hogy - idézem tőle -: továbbra is háborús helyzet uralkodik, na de Donald Trump ismételt amerikai elnökké választásának köszönhetően közelebb kerülhetünk a békéhez, ami a magyar költségvetésre is hatással van - idéztem pénzügyminiszter urat. Konkrét, ő úgy mondta, Trump-elemként azt is említette, hogy a biztonsági kiadásokra fordított összeget, amelyet így a NATO-minimumra tudnak szorítani, vagyis ennek - ő azt mondta - köszönhetően a honvédelmi kiadásokat mérsékelte a kabinet. Hát először is, a kijelentés - hogy is mondjam csak - a dátumokkal makacs - makacs - viszonyba keveredett, hiszen a Költségvetési Tanács hivatalosan elfogadott véleményében rögzítésre került, és a mai nap folyamán Horváth Gábor, a tanács elnöke itt is elmondta önöknek, hogy a minisztertől a kormány által elfogadott, véglegesített tervezetet már 2024. október 31-én - még egyszer: '24. október 31-én - elküldték a tanács részére. És a Tanács és annak elnöke biztosan nem tévedett, hiszen Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló törvénye értelmében a Költségvetési Tanácsnak tíz napja van, hogy a törvénytervezetről véleményt nyilvánítson. Na de az Amerikai Egyesült Államok állampolgárai viszont majd' egy héttel később, csak november 5-én járultak személyesen az urnákhoz, és az előzetes eredmények pedig közép-európai idő szerint valamikor november 6-án hajnalban láttak napvilágot.

Mindezek alapján szerintem jogosan merül fel a kérdés: hogyan tudott dönteni a kormány a 2025. évi költségvetés-tervezet véglegesítéséről legkésőbb október 31-én, benne a Donald Trump győzelme miatt lecsökkentett honvédelmi előirányzatokról, ha Trump megválasztásáról csak november 6-ára virradóra döntöttek az amerikai szavazók? Miniszter úr időutazó, és az időutazásra vonatkozó képességére vonatkozó gyanút ugyanakkor az viszont csökkenti,

hogy ő azt is bejelentette, hogy a kormány jövő évtől vissza akar térni a mindenkori költségvetés elfogadásának tavaszi ütemrendjéhez. Ehhez meg nem kell jövőbe látni, de elég a múltat elemezni. Évek óta totális kormányzati, mondjuk, mellélövés annak erőltetése, hiszen már sem az emberek, sem a vállalkozások, sem a pénzpiac nem tekint ezekre a, mondjuk, irományokra többként, mint valamilyen sokoldalas papírhalmazra, valamilyen tákolmányra, hogy idézzem ezt a kifejezést, minden realitás nélkül. Akkor mégis miért erőltetik önök annak idő előtti elfogadását, hogy aztán számtalan alkalommal módosítsák?

Na, de akkor beszéljünk még egy kicsit a Költségvetési Tanács itt elhangzott véleményéről is! Ugyanis a tanács a véleménye írásos változatában hosszan kitért arra, hogy már a tavalyi évben is számos kockázatot látott előre, amelyeket a kormány a túlzott optimista tervezése során nem vett figyelembe. A 2024-es költségvetés teljes félreecsúszását jelzi a tanács szerint, hogy a kormány egy év alatt a GDP 69,7 százalékaról annak 66,7 százalékára akarta csökkenteni az államadósság mértékét. A valóságban azonban az államadósság aránya a tavalyi év végén a GDP 69,7 százaléka helyett 73,5 százalékon alakult. Ez a mutató 2024 nyarára tovább emelkedett 76,1 százalékra, ami így összességében már majdnem egy 10 százalékpontos különbség az eredeti tervezet-höz képest.

Miután a Költségvetési Tanács véleménye részletesen bemutatta, hogy csúszott szét teljesen az idei költségvetés, ahhoz hasonlóan véleményezte a 2025-ös tervezetet is, szintén megfogalmazva az aggályait. Az első ezek közül rögtön az, hogy a kormány a tavalyi esethez hasonlóan elég optimista a jövő évi gazdasági növekedéssel kapcsolatban.

(12.30)

A tanács szerint a jövő évi költségvetéssel kapcsolatos egyik legnagyobb kockázat, hogy a magyar állam különböző okokból nem juthat annyi bevételhez, mint amennyivel tervez. Szerintük ugyanis - még mindig a tanácsról beszélek, tőlük idézem -: az uniós források elérhetőségét övező bizonytalanság továbbra is fennáll. Hát, így mondják, mondjuk, optimistán azt, tisztelt kollégák, hogy a Fidesz önös politikai okokból, tudatosan elzárja Magyarországot az uniós forrásoktól. És ez az uniós forrás egyre égetőbben hiányzik hazánknak, a településeinknek, a vállalkozásoknak. Maguk ezt nagyon jól tudják, és mégis tudatosan nem tesznek semmit ellene.

Másik téma, amiről szeretnék beszélni, az a propaganda a költségvetésükben, amiben láthatóvá fogom tenni önöknek, hogy nyugdíjra, egészségügyre és oktatásra is kevesebbet költ a maguk kormánya GDP-arányosan, mint tették azt 2010-ig. Varga Mihály pénzügyminiszter a 2025-ös költségvetést bemutató sajtótájékoztatóján és itt is, a parlamentben azzal dicsekedett, hogy a jövő évben mennyivel többet szánnak majd különböző területekre. Sőt, ezt láthatóan

olyan fontosnak tartották, hogy a törvényjavaslat szövegébe is beleírták a propagandaszövegeket. Erre tudomásom szerint korábban soha nem volt példa; ahogyan arra sem, hogy itt a parlamentben a miniszteri expozé kapcsán reagáljon a mi állításainkra - ezt egyébként köszönöm.

A fogyasztói árak kapcsán: 2010 óta 64 százalékkal emelkedtek, ezért sokkal reálisabb összehasonlításra ad lehetőséget, még egyszer, ha GDP-arányosan vetjük össze a költségeket. Először is, a jóléti kiadásokról el tudjuk mondani, hogy sajnos nagyot csökkentek; amíg 2010-ben a GDP 30,7 százaléka ment erre a célra, ez jövőre csak 24,6 százalék lesz. Drasztikusan, 2,7 százalékkal csökkentek GDP-arányosan a nyugdíjkiadások. Ez a korhatáremelések és az inflációhoz kötött nyugdíjemelés következménye, 2010 előtt ugyanis a nyugdíjemeléseket az általános béremelkedéshez és az inflációhoz köthették - ez volt a vegyes indexálás -, és míg az elmúlt tíz évben a magyar bérek növekedtek, a nyugdíjak csak helyben jártak, hiszen azokat önk minden évben csak az infláció mértékével emelték. Vagy a családi pótlékokra fordított GDP-arányos kiadások is megfeleltek. Ami nem meglepő, hiszen a családi pótlékot 2008 óta nem emelték, a gyerekek száma pedig sajnos folyamatosan csökkent. E téren érdemi változásokat sem ez a békeköltségvetés, sem az ezt elvileg megalapozó törvényjavaslat nem hoz sem a gyermeket nevelő családok, sem a nyugdíjasok, sem a szegénységben élők számára. Pedig már a hivatalos statisztikák is azt mutatják, hogy egyre nagyobb szükség lenne érdemben és pozitívan beavatkozni az államnak a családok jövedelmi helyzetébe, mivel még mindig egekben az infláció, és így brutálisan romlanak a szegénységi mutatók, főleg sajnos különösen az időseknél.

Az öröndetes ugyan, hogy a kormány végre rájött, lakhatási válság van Magyarországon, csak kár, hogy most, és kár, hogy máshogyan értelmezik ezt is, ugyanis leginkább gazdasági kérdésként fogják fel, sokkal kevésbé valódi szociális problémaként. Egy szakértő úgy fogalmazott, idézem tőle: ha ezek és csak ezek az intézkedések vannak a tarsolyban, akkor az fog történni, hogy a magasabb jövedelműek ismét jól járnak, és a lakhatási szegénység és a lakhatási válság pedig velünk marad.

Látjuk, hogy visszaestek az oktatásra és az egészségügyre fordított kiadások is. Vagyis nem igaz az a kormányzati mantra, hogy a kormány lényegesen többet költ akár az oktatásra, akár az egészségügyre, mint a 2010 előtti kormányok, hanem ennek éppen az ellenkezője igaz, bármit is mondott a miniszter úr itt a parlamentben is például. És sajnos nemzetközi összehasonlításban is rosszul teljesít Magyarország ezen a két fontos területen, hiszen az Eurostat adatai szerint az Európai Unió országai átlagosan, 2019-2022 átlagában 4,9 százalékot költöttek oktatásra, ezzel szemben nálunk jövőre a GDP-nek csak 4,4 százaléka jut erre. Ugyanez az adat 2010-ben még 5,8 százalék volt, vagyis ma sokkal kevesebbet költ a kormány, mint

tette ezt Magyarország a 2008-as világválság után. Vagy az egészségügy: az Európai Unió országai az egészségügyre a GDP 7,7 százalékát költötték, ezzel áll szemben a magyar valóság a jövő évi csupán 4,2 százalékos kiadással.

2010 óta az államadóssággal kapcsolatos kamatkiadások azonban jelentősen - jelentősen! - nőttek. Ahogyan a tegnapi napon is elmondtam itt a Házban, most is el fogom önöknek mondani, hogy maguknak hála, a fideszesek miatt jutottunk el odáig, hogy minden egyes magyarnak, a csecsemőtől az aggastyánig mindennap, naponta ezer forintot kell fizetnie az államadósság kamatai után. Még egyszer, jól hallották a kollégák: minden egyes nap minden magyar ember maguk miatt ezer forintot fizet, csak azért, hogy a Fidesz-kormány hiteleit finanszírozza, és ebben egy fillér töketörlesztés nincs. Azt hihetnénk, hogy legalább ezzel kezdenének valamit a jövő évi költségvetésben, de ezzel is önk csak kínlódni tudnak, és nem tudnak érdemben változtatni. Rémisztő azt látni, hogy az egészségügyre nem költünk annyit jövőre, mint csak a kamatokra.

Apropó, egészségügy; itt még mondom a végén hét tény az egészségügyről. Az egy lakosra jutó egészségügyi kiadások a hatodik legkisebb nálunk az Európai Unió tagországai között. Több ezer egészségügyi dolgozó hiányzik a rendszerből. 18,5 százalékos tb-járulék befizetése után is minden harmadik egészségügyre költött forintot a magyarok saját zsebből kell hogy fizessenek. Október 1-jétől Budapesten összesen három darab gyermekháziorsói ügyelet van. A kormány, önk úgy szervezik az egészségügyet, hogy ne csak szakorvos láthasson el szakorvosi feladatokat. Több mint 210 ezer gyermeknek nincs saját háziorsó, és közel másfél millió magyarnak nincs saját háziorsó.

Kedves Kollégák! Akkor összefoglalóan, hogy én mit látok. Hát, összességében azt látom, hogy a kormány a jövő évi költségvetés összeállításakor is csak kínlódni tudott. Vért izzadva próbálta összeegyeztetni a növekedési várakozásait, a 2026-os választás elé tervezett állami kiköltekezést és a most éppen sajnos drámaian kiábrándító gazdasági realitást. A jövő évi költségvetés sorsa is egyértelműen azon múlik, mennyivel tud végre nőni a magyar gazdaság, és a kormány hurráoptimista hozzáállásával szemben sem a Költségvetési Tanács, sem az elemzők nem tartják ezt reálisnak, sőt a fogyasztói várakozások szerint már a családok és a vállalkozások sem hiszik ezt el.

Úgyhogy azt látom, hogy maguk az előző évekhez hasonlóan a költségvetést várhatóan jövőre is, mindig a pillanatnyi helyzethez igazodva módosítgatják majd. És végül azt tudom mondani utolsó mondatként ebben a témában most itt, hogy találóan foglalja össze ezt a büdzsét a szakértők álláspontja, miszerint, idézem tőlük: hát, nem feltétlenül érdemes nagyon komolyan venni.

Kínlódás, kínlódás, kínlódás. Ezt látom önöknél. Köszönöm szépen. *(Taps az ellenzéki pártok sorai-ban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Vajda Zoltán képviselő úr. Megadom a szót Z. Kárpát Dániel képviselő úrnak, a Jobbik képviselőcsoportja vezérszónokának.

Z. KÁRPÁT DÁNIEL, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Szerezzel üdvözlök mindenkit a párhuzamos vélemények fórumán, hiszen itt olyan egymás melletti elbeszélés zajlik a különböző véleménybuborékok között, hogy az valami egészen elképesztő. Érthető módon a kormánypárti képviselőtársak próbálnak egy valamifajta vállalható gazdasági látképet adni erről az egészről, mintha itt a jövő felsejlene már a háttérben, és valami egészen pozitív készülődne. Én pedig úgy látom, és ezt tíz pontban fogom tudni alátámasztani, hogy Magyarország Kormánya feléli a magyar jövőt ezzel a költségvetéssel, és igazából nem tud olyan területeket megnevezni, amelyekkel alátámasztaná a miniszter úr állítását egy újfajta magyar gazdaságpolitikáról.

Azt látjuk, hogy amióta a Fidesz kormányon van, volt egy egyirányú, nagyon kitett, nagyon függő gazdasága. Ez tipikusan a német autógyártás felé történő elköteleződés alapján alakult így, és kis túlzással élve, a német autógyárak negyedéves prospektusai döntöttek a magyar GDP-adatról, és ha a németeknek nem ment, akkor a magyar gazdaságnak sem. Erre azért egy nemzetállam nem szokott büszke lenni a történelem boldogabb szakaszaiban.

Ezt az egyirányú függőséget szisztematikus, nagyon kemény munkával egy kétirányú függőségre cserélte a kormány azzal, hogy a keleti, jellemzően kínai tőke számára biztosította a piacot, és sokszor nagyon-nagyon előnytelen feltételekkel hívta be a külföldi tőkét. Ebben egyébként több mint harminc éve brutális verseny folyik az akkori balliberális kormányok és önök között.

(12.40)

A külföldi tőke becsábításáért majdnem mindent megtesznek önfeladó módon, és ez az önfeladás már gyalázatos, vállalhatatlan szituációkba fordult most, egészen a közelmúltban.

Az a helyzet, hogy jelen pillanatban, napjainkban - bár a kormány erről egyáltalán nem beszélt egyetlen szóval sem - a harmadik típusú függőség kialakulása van folyamatban, ugyanis az emberiség történelmének a legdurvább, legkeményebb technológiai forradalma zajlik. A mesterséges intelligencia a rémségek korát hozhatja el, okosan szabályozva, jól használva viszont komoly potenciált és lehetőségeket tartogatna. A helyzet az, hogy Magyarország Kormányának a látképén ez egyáltalán nem látható. Az ilyen cikisebb vagy rázósabb témákat, vagy amivel nem tud mit kezdeni, általában kiszervezi ez a kormány. Csinál egy outsourcingot - tette ezt az Airbnb-vel korábban, és most a mesterséges intelligenciával is azt csinálja -, fog egy külső szervezetet, egy koalíciót, azt megbízza, hogy alkosson egy stratégiát, és ő mint kormány azt mondja, hogy mi elfogadjuk azt egy az egyben. Meg

egyébként az európai uniós AI-t, tehát a mesterséges intelligencia-direktívát vagy diktátumot is elfogadta a kormány egy szó nélkül, azzal együtt, hogy az AI komolyan csorbítja a nemzetállamok fogyasztóvédelmi lehetőségeit azt illetően, hogy az emberiség legdurvább technológiai forradalma közepén beavatkozzon és megvédje a saját állampolgárait.

A Fidesz eredménysoara tehát egy egyirányú, a német autógyárak irányú függőségből egy háromirányú függőségbe torkollik, amellett, hogy a keleti irányú kitettség is brutálisan nőtt. Ez nyilvánvaló módon olyan dolog, amire nem szoktak büszkék lenni.

Ami félrevezetés az egész költségvetési fellevezetésben, az a GDP-adatra való hivatkozás, s nemcsak azért, mert rosszul tippelt a kormány az elmúlt években, mert ilyen azért előfordult Európa más részein is, ebben legyünk korrektek, olyan időket élünk, amikor a prognózis nem mindig tartható. Egyébként nincs baj a módosítással sem, ha azt a parlament csinálja, és nem kézi vezérléssel a kormány. Az én problémám a GDP-vel az, hogy saját maguk kimondták többször, amikor erre rákérdeztem, hogy nem annyira alkalmas a magyar gazdaság teljesítményének a mérésére. Pont a Magyar Nemzeti Bank volt az, amely az utóbbi hónapokban egy kiváló, 64 pontból álló szempontrendszerrel alkotott meg a GDP-mérés kizárólagosságának a leváltására. Aki ismeri Róna Péter professzor munkásságát, tökéletesen tudhatja, hogy professzor úr a mostani GDP mintegy 2 százaléka teszi azt a royalty összeget és azt a több ezer milliárdos összeget, amit az itt működő multik megtermelnek és adózatlanul kitalicskáznak az országból. Ha ezt a 2 százalékot levonom a mostani GDP-adatból, önök mínuszban vannak. Az előnytelen feltételekkel idecsábított multicégek teljesítménye ellenére is masszív mínuszban van a magyar gazdaság, és nem hónapok, hanem évek óta.

A helyzet az, hogy ezzel a pénzszivattyúval önök ugyanúgy nem tettek semmit, mint ahogy korábban a balliberális kormányok sem. Őket is vádoltuk emiatt, és önöket is vádoljuk emiatt. Egy különbség van: a multiknak adott vissza nem térítendő támogatások összegét önök nagyságrendileg megháromszorozták a 2010 előtti kormányokhoz képest, pedig őket is politikailag ütöttük-vertük azért, hogy ezt ne tegyék, mert a magyar adófizetők pénze nem erre való. Ehhez képest most mi történik? Az SK, a Samsung, az Intercontinental és különböző cégek folyamatosan jelentik be a leépítéseket, rúgják ki az embereket. Nem csak vendégmunkásokat, magyarokat is rúgnak ki. Mi a közös ezekben a cégekben, képviselőtársaim? Az önök döntéséből kifolyólag kitömték ezeket a cégeket közpénzzel, munkahelyteremtési támogatással meg infrastrukturális támogatással. És mit csinálnak a közpénzzel munkahelyteremtésre támogatott cégek? Leépítik a munkahelyeket, kirúgják a magyar embereket, és sokszor vérlázító módon. Délkelet-Magyarországon ez történt meg, úgy rúgták ki a magyar munkavállalót, hogy a vendégmunkásaikat megtartották.

Ebben a költségvetési tervezetben én nem látom ennek a problémának a kezelését, nem látom azt, hogy akár büntetőkamattal visszafizettetnék ezekkel a mult cégekkel azokat a támogatási összegeket, amelyeket a magyar adófizetők pénzéből adtak oda helytelenül nekik. És azt is mondtuk, hogy ha egy multi úgy rúgja ki a dolgozóit, hogy a vendégmunkást megtartja, a magyaroknak pedig mennie kell, akkor ne számolgassunk, ne matekozzunk, az állami támogatás összegének a kétszeresét, a dupláját tessék visszafizettetni velük. Lázár miniszter úr nyitottnak tűnt ennek a problémának a meghallgatására, és tett is annak érdekében, hogy ez így legyen. A kormány miért nem tesz? Az a helyzet, hogy a kormány nem tanúsítja azt a bátorságot ezen a területen sem a multikkal, sem a bankokkal szemben, amit mondjuk az ellenzékiek karaktergyilkolása során tanúsított.

A helyzet az, hogy önöknek a multcégeket be kellene húzni a közteherviselés dimenziójába, megadóztatni őket, nem jobban, mint a magyarokat, de nem is kevésbé. Mit üzennek önök egy magyar kisvállalkozónak azzal, hogy a multi sokkal kevesebb adót fizet? Van olyan autógyár, amely minden kedvezmény figyelembevételével bizonyos időszakban az elmúlt években 1 százalékos alatti adóterhet vállalt. A nemzeti önfeladás csúcса, amit csináltak. A globális minimumadó nekem sem a szívem csücske, azt szeretem, ha egy nemzetállamban nálunk dőlnek el a dolgok, de önök versenyeztek a globális minimumadó koncepciójával szemben, hogy kevésbé adóztathassák meg a külföldi cégeket, mint ahogy az egyébként Európa vagy a világ országaiban szokás. Ez is elképesztő önfeladás volt. Az állami támogatás vissza nem kérése is.

És ha már a vendégmunkásoknál tartunk, meg kell állnunk egy pillanatra, képviselőtársaim. Miniszter úr expozéja őszinte volt, elmondta az eredményeket a munkaerőpiac frontján. Ezt a négy indikátorrendszer egyikeként jelölte meg, ami komoly előrelépést mutat. De folytassuk a folyamatábrát. 4,7 millió; jó, ebben benne van az egy órát dolgozó diákmunkás, és benne van az egyetemi professzor is, tehát nincs egy bontás a ledolgozott órák száma, vagy bármilyen egyéb mérés alapján. De amikor az Európai Unió felé megmagyarázzák azt, hogy miért kellene a forrásokat azonnal rendelkezésünkre bocsátani - ennek én örülnék a legjobban egyébként -, akkor azt is megmagyarázták, hogy további 500 ezer munkahelyet fognak létrehozni Magyarországon, legalábbis ez a terv. A keserű igazság viszont az, hogy a magyar munkaerő-tartalék sehogy sem tud 230-250 ezer fölé menni. Önök 500 ezer új munkahelyet ígérnek, a magyar munkaerő-tartalék 230-250 ezer, és a Nyugatra kényszerülteket nem hívják haza semmilyen módszerrel, semmilyen eszközzel. Nincs már „Gyere haza, fiatal”, nincs már lakhatási program nekik, sajnos nem is volt. A helyzet az, hogy a különbözetet csak és kizárólag a harmadik világ vendégmunkásaiból tudják feltölteni.

Ha viszont ezt tervezik, egy több százézes vendégmunkás-behozatalt a mostani magas szinthez képest is, erről őszintén beszélniük kellene a költségvetés vitája során. Színt kellene tehát vallani. Mert ha

önök megtűrik azt a helyzetet, hogy több százezer magyar fiatal kényszerből Nyugaton dolgozik, és behoznak ide több százezer harmadik világbeli dolgozót, az nagyon brutális folyamatokat indíthat el. Németországban is így kezdődött! A török vendégmunkásokkal a megjelenésük első néhány évében talán kevesebb probléma volt, mint manapság. Akkor még nem voltak párhuzamos társadalmak, nem voltak no-go zónák. És ne is csak saját magukra gondoljanak, hanem gondoljanak arra, hogy egyszer jön majd egy teljesen megjósolhatatlan összetételű kormányzat, teljesen megjósolhatatlan ideológiával vagy ideológiákkal a hátuk mögött, és ha önök a vendégmunkásimporttal megágyaznak ennek a problémának, egy kapcsolót átkapcsolnak, és azt mondják, hogy mehetnek a család-egyesítések. Hát önök is ezt mondták! A két kiemelt nagyberuházásnál önök a család-egyesítések felé már kinyitották a kiskaput. A kérdés az, hogy a kiskapuból lesz-e nagykapu. Én nem szeretnék olyan országban élni, ahol több százezer vendégmunkás nekiáll család-egyesíteni, ugyanis az én ideám a szülőföldön való boldogulás ideája mindenki számára. Boldoguljon a vendégmunkás is a saját szülőföldjén.

Önök megpróbálják úgy beállítani ezt a vendégmunkáskérdést, hogy pörög, működik a magyar gazdaság, értsük meg, hogy amúgy önök által érthetetlen okokból kevés gyermek születik, a munkaerő-utánpótlás is szegényes, hát valahogy meg kell oldani, hogy működjön a mezőgazdaság meg az építőipar. Óriási a különbség közöttünk. Az én szememben ez nem adottság. Nemcsak azért, mert amikor én felnőttem, akkor még nem volt ez a helyzet, mint most Magyarországon, hanem azért, mert látom a beavatkozási pontokat vagy lehetőségeket, és ezeken a beavatkozási pontokon a kormány vagy tétlen marad, vagy pedig kudarcot vallott.

Nem a vendégmunkásimportot kellene felpörgetni, hanem változtatni kellene Európa leginkább szűkmarkú munkanélküliségi-ellátási rendszerén. Meg kéne nézni, hogy az a 230 ezer honfitársunk, aki munka nélkül van, és három hónapig kap mérhető támogatást, ott mi a probléma, mi az elakadás oka. Ha csak a felüket egy ingyenes átképzési programmal vissza lehet hozni a munkaerőpiacra, akkor az önök mostani vendégmunkásimportjára semmi, de semmi szükség nincsen a világon. És igen, azon kell gondolkodniuk, hogy ha bizonyos munkaköröket nem akarnak tömegesen betölteni, akkor milyen motivátorokkal, milyen ösztönzőkkel lehet elérni, hogy mégis ezt akarják.

(12.50)

Egészen durva mai hír, hogy egy somogyi, 950 lelkes faluban a tehenészetben filippinók dolgoznak. Ezt nem tudják nekem Európa volt éléskamrájában megmagyarázni, és eladni azt, hogy hát, ez a dolgok természetes rendje. Ez nem a dolgok természetes rendje! Ez egy ilyen kifacsarodott világrendnek az előképe, és én nem akarom, hogy tovább súlyosbodjon ez

a helyzetet. Önöknek tehát nem a vendégmunkásimporrtal meg annak szervezésével kellene foglalkozni, hanem ezzel, a magyarok hazacsábításával és a munkanélküliek ingyenes átképzésének biztosításával.

Innen pedig már csak egy lépés a mesterséges intelligencia világa. Én tényleg nem értem önöket. A miniszterük, Nagy Márton a tavalyi AI-, mesterségesintelligencia-konferencián - én ott ültem végig - egy nagyon profi előadást vetített le ebben a témában, ahol OECD-adatokra hivatkozva elmondta, hogy a magyar munkahelyek 37 százaléka veszélyben van rövid vagy középtávon a digitalizáció miatt. A digitalizáción belül a legnagyobb munkahely-veszélyforrás jelen pillanatban a mesterséges intelligencia térnyerése. Önök tisztában vannak ezzel a problémával, az egyik miniszterük elmondta már tavaly, és semmit nem tesznek. Kiszervezik egy külső társaságnak a mesterségesintelligencia-stratégiát, átveszik az európai uniós díktátumot és verdiktet, a magyar fogyasztóvédelem pedig semmit nem tesz ehhez hozzá.

Egy utolsó reménysugár lehet az újonnan felálló fogyasztóvédelmi szuperhatóság. Én egy nagyon őszinte és tiszta szívű szurkolója vagyok ennek a hatóságnak, annyi jogkört adnék neki, amennyit csak lehet jogállami keretek között, hogy szorítsa vissza azt az örületet, ami a mesterséges intelligencia terén közeledik. A különböző, a TISZA Párt és a Fidesz közötti csörték lejárató kampányai ennek a politikai előképét már mutatják, amikor nem lehet semmilyen felvételtől vagy digitális anyagról eldönteni, hogy az eredeti, manipulált vagy sem, és ami még súlyosabb, hogy amikor valódi visszaélésekről fognak megjelenni valódi anyagok, mindenki simán azt mondhatja, hogy ezek manipulált felvételek, ezek távol állnak a valóságtól. A rémálmodok politikai korát fogja mindez elhozni, ahol már senki nem hihet semminek, ahol az átlagos műveltségű ember nem is képes tájékozódni, hiszen egy felvételtől hogy állapítsuk meg azt, hogy ezt mesterséges intelligencia manipulálta, vagy sem. Innentől vallásháborúkká alakulhatnak a politikai kampányok és választások, mert önök nem szabályozzák a mesterséges intelligencia térnyerését, még annyira sem, amennyire egy nemzetállam szabályozhatná.

Kérdezhetik, hogy mit tehetünk mi, Magyarország ezzel a jelenséggel szemben. Megmondom: fel kell állítani a magyar munkahelyvédelmi alapot, meg kell adóztatni a mesterségesintelligencia-forradalmon hasító óriáscégeket, a bevételük utáni 1 százalékos adó kivetésével önök több száz milliárd forintot tudnának beletölteni a magyar munkahelyvédelmi alapba. Ebből két dolgot lehetne megcsinálni: egyrészt a munkájukat elvesztett magyarok ingyenes átképzését lehet biztosítani akár éppen AI-érintettségű szakmákban, másrészt lehet támogatni azt, hogy magyar vállalkozások végre részt vegyenek ebben a digitális és technológiai forradalomban.

A helyzet az, hogy önök ebből kimaradnak, önök mellett elmegy a világ, önök nem vesznek részt a mesterséges intelligencia forradalmában, de úgy nem

vesznek benne részt, hogy a veszélyeit ráháritják a magyar lakosságra, tehát a veszélyeit helyben hagyják, részt venni az esetleges előnyeiben pedig nem szeretnének, legalábbis jelen állás szerint nem.

Csak az egészségügyi diagnosztikában egyébként óriási tartalékok lennének AI fronton, több tízezer magyar ember életét menthetné meg az, ha korszerűbb eszközökkel és a megfelelő adatvédelmi rendelkezések mellett, de nagy mintákon azt tudnák elérni, hogy a magyar betegek, a magyar páciensek vizsgálatai hatékonyabbak legyenek, gyorsabbak legyenek és gyorsabban elérhetőek legyenek.

És ha már egészségügy, itt megint egy ilyen GDP-arányos dobálózás folyik. Persze, amikor a kormány azt mondja, hogy régen kicsi volt a GDP, most meg nagy, és ha most kisebb a százalék GDP-arányosan, az is magasabb összeget jelent, akkor ez már egy egészen furcsa szintje a vitának, hiszen van közben egy mindennapi érzékelés. Tudják, olyan ez, mint a bűnözés. A bűnözési statisztika javult nagyon sok téren, mert fölment a szabálysértési értékhatár, mondjuk, 5 ezer-ről 50 ezer forintra, de van egy szubjektív biztonságérzet, amiről az állampolgárok be szoktak számolni országgyűlési választáson is, az meg egészen máshogy alakult az elmúlt években bizonyos országrészekben.

Az egészségügynél is ez van, hogy nem ebben nőtünk fel. Tehát magánorvos, magánlabor, magánkórház, magánvizsgálatok mindenkinek, magánrendelők egymás hegyén-hátán. A magánegészségügybe befizető magyarok bizonyos statisztikai számítások szerint átlagosan 20-30 ezer forint közötti összeget ott hagynak a magánegészségügyben havonta. 800 milliárdos tételről beszélünk. Tehát az állami egészségügy mellé úgy épült ki a magán, mintha az a világ legtermészetesebb dolga lenne. De nem azért épült ki, mert a magyar emberek kényelmesek vagy lusták, hanem azért, mert a mostani várólisták mellett egyszerűen képtelenek megfelelő színvonalú ellátáshoz jutni. Aki gyermeket nevel, és nagyon sokan vannak a teremben, akik vagy kisgyermekes szülők, vagy van gyermekük, tökéletesen látja, ha beteg a gyerek, és három vagy négy hónapot kellene várni egy vizsgálatra, nagyon-nagyon kevés szülő van, aki nem gondolkodik el azon, hogy akkor befizetek a magánba, és három nappal később csináljunk valamit. Ebbe kényszerítik az embereket a szakemberhiánnyal és az intézmények hiányával.

Még ilyen teljesen apró témákban, mint mondjuk, az SNI-s gyermeket nevelő családok utazási költségtérítése, még ott sem engedékenyek. Még a miniszterelnök úr is azt mondta, hogy ez egy értelmes javaslat, nyitott rá, jó ötlet, és a kormány valahogy mégsem csinálja meg, és 21 forintos kilométer-térítést kapnak az SNI-s gyermekek családtagjai, amikor az infláció alapján már 60 forintot kellene kilométerenként, hogy ne vigye el a gyod teljes összegét az, hogy viszik a gyermeket fejlesztőközpontokba, amelyeket az állam nem biztosít a lakóhelyükhöz közel; még ilyen apróságokban sem.

Az egészségügynél tehát ne tegyenek úgy, mintha a magánegészségügy egy olyan adottság lenne, amit ki

kell fizetni, mint egy havi adót. Nem! Kellene, hogy legyen színvonalas állami egészségügy, és mellette, aki gyorsítópályát akar magának vagy a gyerekének, annak legyen színvonalas magán is. A helyzet az, hogy nem ez történik.

Mi egyetlen rövid távú áthidaló megoldást látunk erre. A Jobbik közössége szerint a befizetett tb-járulék hordozhatósága jelenthetne egy olyan gyorsítópályát, amivel ha nem tud az állam megfelelő időn belül, normális várólista idején belül szolgáltatást biztosítani, akkor a befizetett tb-járulékunkat vihessük el a magánellátásba. Mi következik ebből? Az állami várólista rövidül, aki felhasználja az így említett tb-járulékát, az gyorsabban jut ellátáshoz, és azok is jól járnak, akik kívül maradnak a felhasználáson, hiszen a rövidebb várólista miatt előrébb kerülnek a sorban. Ez csak egy áthidaló vészmegoldás lehet. Az igazi az lenne, ha normális egészségügy működne, de épeszű kormánypárti vagy ellenzéki képviselő nem mondhatja azt, hogy bármilyen változtatással itt fél éven belül működhetne az egészségügyi rendszer, mert nem.

Amiről nem beszélnek, az itt is a szakemberhiány. Tehát hogy van az, hogy egy Sopron környéki idősek otthonában már harmadik világbeli vendégmunkások ápolnak időseket? Nekik kellene elmagyarázni, hogy fáj a hátunk vagy bizserog a derekunk. Ez komoly kihívásokat fog a következő évtizedekben okozni. És a kormány egy szót sem szól arról, hogy honnan lesz ide szakember. Honnan? Honnan lesz szakember egyébként az összes többi hiányszakmában? Tehát a demográfiai vészhezlyettel úgy bánik a kormány, mintha az eredmények, amiket az elmúlt tíz évben felmutatni vélt, a kormány eredményei lennének, ha negatív folyamatok vannak, az meg világfolyamat, egész Európa fogyatkozik, mindenhol ez van, akkor nálunk miért nem lenne ez.

Egyébként hozzáteszem, sajnos a magyar termékenységi mutató most bezuhant, jóval az európai átlag alatt van. Az európai átlagra való hivatkozás is egy kicsit fonák ebben a helyzetben, mert ott a bevándorlás nagyban fölfelé tolja bizonyos országokban a termékenységi arányszámot, a francia sikerek vagy sikernek mondott jelenségek mögött jellemzően ez áll. De a helyzet az, hogy Magyarországon egy vészhezlyet van. És a kormány költségvetésében mit látunk? Egy kényszeredett ragaszkodást az általa korábban kitalált családtámogatási rendszerhez, aminek egyébként én szimpatizánsa vagyok, nem szurkolója, de szimpatizánsa. Azért nem vagyok szurkolója, mert látom, hogy a nagyon sok odacsoportosított pénz ellenére minimális az eredmény, nagyon harmatos a végeredmény. A kormány mégsem azt mondja, hogy látom, hogy romlanak a számok, és valamit módosítok a pályán, hanem a kormány azt mondja, hogy van egy rosszul működő, sok pénzt fel-emésztő, kevés eredményt hozó rendszer, és ragaszkodom ehhez, és kapaszkodom, és egyébként igyekszem valamennyire az értékállóságát megőrizni. Látszik, hogy ez nem lesz elég. Látszik, hogy még kevesebb gyermek születik.

Önök egyébként hagyták a Ratkó-unokákat is kifutni a szülőképes korból úgy, hogy nem biztosítottak számukra megfelelő motivációs rendszert a szélesebb körű gyermekvállaláshoz. Tehát az utolsó esélyt szalasztották el, hogy nagyszámú gyermek szülessen néhány év alatt Magyarországon.

Innen ez csak rosszabb lesz, az ellenzéknek is üzenem, nincs olyan demográfiai megoldás, amely az élveszületések számát képes lenne rövid távon és nagymértékben emelni. A bevándorlattal meg ne is próbálkozzanak ebben a tárgykörben, mert az sem oldja meg a demográfiai problémákat.

A kormánynak ki kellene mondania, hogy vészhezlyet van, ennek a vészhezlyetnek ő maga, tehát a kormány az egyik előállítója, nem a kizárólagos, de az egyik előállítója, és vizsgáljuk meg, hogy mit lehet tenni ebben a helyzetben, például hogyan lehet hazasábítani magyar fiatalokat nyugatról tízezerrel, hogyan lehet olyan lakhatási programot alkotni, ami erre alkalmas.

(13.00)

A demográfia terén én annak nagyon örülök, hogy a dicshimnuszokat abbahagyták. Még néha tart az, hogy két évvel ezelőttig fölment 1,56-ra a termékenységi arányszám, és ez milyen jó, tényleg jó volt, csak két év alatt most bezuhant. Ez nem egy átmeneti jelenség, ez így is marad. A helyzet az, hogy önök nem tudnak az eddigi eszközök újrapörgetésével egy megváltozott helyzeten javítani. Az élveszületések számának az alacsony mivolta nem a külföldi folyamatok miatt történik, hanem az itthoni depresszió, kilátástalanság, egymást pusztító sötét jövőkép miatt van így, és önök ezzel nem szembesülnek, nem hajlandóak szembesülni.

A családtámogatási javaslatok is - most már az utolsó előtti témánál tartok - ezt demonstrálják, hogy nem értik azt, hogy változtatni kellene. Bevezetnek egy családi adókedvezményt, helyesen. 2011-et írunk, 2012-től lehetett ezt realizálni, aztán hagyják ezt évről évre elinflálni, a kétgyermekeseknél egyszer beavatkoznak, de az 1-3 gyermekeseknél nem. Eltelik jó pár év, a családi adókedvezmény elvesztette az értékének több mint a felét. Most pedig bejelentik, hogy megduplázzák, egyébként helyesen, a családi adókedvezményt, tehát a megduplázással a nullpont alá fognak visszaérni reálértéken az érintett családok, visszapótolták nekik az infláció által elvitt összeget, de kérdezem én, államtitkár úr, hogy hol van a családi adókedvezmény megduplázása mellől az inflációkövetés. Tehát benne van az a rendszerben, hogy minden évben az infláció mértékével ezt megemelik? Mert én nem találtam az önök tervében.

A családi pótlékról is lehetne sokat beszélni, de volt már róla szó. Mi ezt megdupláznánk. Ugye, a balliberálisokkal ellentétben mi családi kártyán dupláznánk meg, ahol - őszinték leszünk - azt akarjuk, hogy a gyerek érdekkörében hasznosuljon az összeg. Nem szerencsejátékra, nem dohánytermékre, nem élvezeti

szerre, nem vagyunk előítéletesek, utóítéletesek vagyunk ebben a témakörben, de azt szeretnénk, hogy a családi kártyával csak alapélelmiszereket és gyermeknevelési cikkeket lehessen megvásárolni. De ha megdupláznák a családi pótlékot és a családi adókedvezményt egyszerre, akkor érnének vissza nullpontra a családok. De önöknél az inflációkövetés egyáltalán nem szerepel.

Ezt a két családtámogatási formát tudják a legtöbben igénybe venni. Hivatkozhatnak önök az összes többire, de hogy mondjak negatív példát is: hol van a nagycsaládosok autóvásárlási kedvezménye? Egyébként ez az autótörténet jobb- és baloldalon egyaránt egy érzékeny téma, tehát önök leépítik a nagycsaládosok autóvásárlási kedvezményét, a Karácsony-féle főváros pedig most épp azzal van elfoglalva, hogy bizonyos nagycsaládosoknál dupla parkolási díjat fizetessen azért, mert az autó meghalad egy bizonyos üzemméretet, és ezért ők dupla parkolási díjat akarnak kivetni. Tehát valahogy a több gyereket vállaló nagycsaládos a sor végén vagy a nap végén mindig ilyen hátrányokat szenved el. Önök leépítik a vásárlási programját, a másik duplán parkoltatja, tehát Magyarországon szimbolikusan nem sikerül az, hogy elismerjük, hogy a sok gyermek nevelése igenis egy nagyon pozitív dolog, és a legfontosabb dolog, amit lehet tenni ezért a hazáért és ebben a hazában.

És nem kerülhetjük meg a lakhatás témáját sem. Még nagyon sok témáról lenne érdemes beszélni, de a lakhatás frontján lezajlott egy olyan lakhatási vitanap a kezdeményezésemre a parlamentben, amire jó tíz évig nem került sor. A kormány igazából azt sugározta sokáig, hogy nincs itt a lakhatás frontján semmi látnivaló, követelheti itt a Z. Kárpát Dániel a bérlakásprogramot, de a magyar emberek igazából saját tulajdonú ingatlanban szeretnek élni, semmi másra nincs tehát szükség. A helyzet az, hogy mind abban szeretünk élni, persze egyértelmű, csak van több millió honfitársunk, akinek ez nem fér bele, nem teheti meg.

Éppen ezért ebben a költségvetési tervezetben nem beszélni kellene róla, hogy vizsgáljuk a problémát 14 év kormányzás után, hanem látni kellene a lakhatási programokat. Ezek közül egy köszön vissza a költségvetést megalapozóban, ez pedig a lakhatási támogatás. Sokan örültek, hogy a kormány végre magához tért, hogy 260-270 ezer forintos fővárosi albérlési díjak mellett nem lehet családalapításra, jövőépítésre gondolni, vagy nem olyan könnyen, és jön egy lakhatási támogatási rendszer. De hát a helyzet az, hogy önök ezt megint csak kiszervezték, mint minden ilyen rázós kérdést: a munkáltatók kezébe adták a döntési jogot, akik vagy biztosítják a munkavállalónak, vagy nem. Felhívtam a figyelmet egy veszélyre: mi van akkor, ha fizetésemelés helyett biztosítják ezt az újfajta támogatást? Még a nyugdíjalap sem fog növekedni tőle, tehát nem lehet az a cél, hogy a fizetésemelések helyett vagy annak terhére a cégek adjanak ilyen támogatást, mert önöknek kellene.

Tegnap megkaptam egy nagyon korrekt államtitkári választ azt illetően, hogy mi van akkor, ha

adókedvezmény formájában biztosítjuk a lakhatási támogatást. Én nyitott vagyok efelé, és mondjuk, a családi adókedvezmény meg a lakhatási adókedvezmény már több, mint amennyit érvényesíteni, realizálni tud egy polgár. Az én megoldási javaslatom erre a negatív adó, amit be kell vezetni. A negatív adóval ugyanis a különbözetet, amit nem tud a polgár lehívni, közvetlen kiutalással oda kell rakni a számlájára vagy akár készpénzben neki, ha úgy választja, és ha ez megy havonta a családi adókedvezménnyel, akkor a lakhatási támogatással is menjen; nem a cégre bízva, a költségvetésből kell ezt megoldani. A helyzet az, hogy sokan mondhatnák, hogy mi ez a negatív adó, hát jön itt egy ellenzéki képviselő ilyesmivel, ez példátlan a magyar piacon! Tegnap államtitkár úr korrekt módon elmondta, hogy a munkáltatók javára már létezik ilyen intézmény, ezt használja most is Magyarország, a kormány ismeri ezt az intézményt.

Amit tehát én kérek, hogy ne csak a munkáltatók kapjanak negatív adó formájában kedvezményt és pluszlehetőséget, hanem minden magyar irányába nyissuk ezt ki. Hozzáteszem: ezt a javaslatomat többször meg kell még tárgyalnunk, hiszen a családi adókedvezmény megduplázása után bőven lesznek olyanok, akik a fizetésük alacsony mivolta miatt nem tudják teljes egészében érvényesíteni az adókedvezményt, még járulékkedvezménnyel együtt sem. Őket is olyan helyzetbe kell hozni, hogy megkaphassák a teljes, őket megillető kedvezményt.

Összességében tehát tíz pontban igyekeztem felvázolni azt, hogy: miért éli fel a jövőt a kormányzat, vagy ahol beavatkozik, ott ezt sajnos miért nem teszi meg elégséges módon. Nem látom a költségvetési tervben azt, hogy évente 5-10 ezer új építésű bérlakást építenénk, nem látom azt sem, hogy a 700 ezer üresen álló ingatlanak akár csak a 10 százalékát bérlakásként hasznosítanánk, nem látom azt sem, amit én nagyon szeretnék, hogy büntetőadóval sújtsuk a külföldi és pusztán spekulációs célú tömeges ingatlanvásárlásokat, mert ezek is okozzák az albérléttárak felferését, és azt sem láttam sem az adótörvényben, sem a megalapozóban, hogy adókedvezménnyel vagy -mentességgel támogatnánk azt, aki magyarnak, fiatalnak, hallgatónak hosszú távra adja ki az ingatlanát. Ezek mind-mind szükségesek lennének egy lakhatási forradalomhoz, egy szolgálatilakás-rendszer is kellene vagy éppen egy olyan szociális pontrendszer, amely előnyben részesíti a családalapítókat, a gyermekeseket, a védőnőket, az egészségügyi dolgozókat, nem zárva ki senkit, de igenis fejezzük ki, hogy ezek a honfitársaink viszik a hátukon nemcsak a nemzetgazdaságot, de a nemzet egészét.

Nagyon sok lenne tehát még a teendő. A kormánynak nyilván egy kiskapuja ilyenkor még nyitva áll a költségvetési módosítók befogadása terén. Nincsenek illúzióink, de az is komoly eredmény, ha kormánypárti képviselők az imént elmondott javaslatok alapján saját maguk módosítják azt, amit letettek az asztalra, mert ami előttünk fekszik, az feléli a magyar

jövőt, és nagyon sok ponton kellene hozzányúlni ahhoz, hogy felelős ellenzéki képviselő igennel szavazzon rá. Köszönöm a figyelmet.

*(Az elnöki széket Dúró Dóra,
az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)*

ELNÖK: Köszöntöm képviselőtársaimat. A Párbeszéd képviselőcsoportja jelezte, hogy két felszólaló ismerteti a frakció álláspontját. Elsőként Mellár Tamás képviselő úr, aki jelezte szintén, hogy a pulpitusról kívánja elmondani a felszólalást. Parancsoljon, öné a szó.

DR. MELLÁR TAMÁS, a Párbeszéd képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök asszony. Tisztelt Ház! Kedves Képviselőtársaim! A 2025-ös költségvetési törvény kapcsán, az elején mindjárt hadd mondjak egy pozitív dolgot! Én nagyon örülök neki, hogy az idén ősszel kerül elfogadásra, megtárgyalásra a költségvetési törvény, és örülök annak is, hogy a Költségvetési Tanács és az Állami Számvevőszék is hasonlóképpen nyilatkozott erről, hogy ez sokkal, de sokkal jobb. Reményeimet szeretném kifejezni, hogy a Pénzügyminisztérium is meg fogja változtatni az álláspontját és véleményét a tekintetben, hogy jövőre is, majd ősszel kerüljön ez benyújtásra, attól függetlenül, hogy jövőre valószínűleg nem lesz elnökválasztás az Amerikai Egyesült Államokban. Semmilyen érv ugyanis nincs amellett, hogy tavasszal kellene ezt megtárgyalni, mert a vállalatoknak a felkészülési lehetősége egy illuzórikus dolog olyankor, amikor az elmúlt években az látszott, hogy évenként legalább százszor megváltoztatják a költségvetést.

Elolvasva a költségvetési törvényt, rögtön az elején egy 21 pontos új gazdaságpolitikai alapvetés jelent meg.

(13.10)

Ez engem emlékeztet egy száz évvel ezelőtti programra, Szovjet-Oroszországban a novaja ekonomicseszkaja politykára. Én merem remélni, hogy ez csak a véletlen, és semmi tudatosság nincs benne. Annál is inkább, mert az a régi NEP-program bizony nagyon-nagyon kudarcos volt, hiszen az éhínségbe torkolt, és több millió ember halálát okozta.

Én a továbbiakban a makropályáról szeretnék beszélni, hogy ez hogyan is néz ki. Az előzmények vonatkozásában érdemes azt megjegyezni, hogy '23-ban és '24-ben igen gyenge gazdasági növekedés valósult meg. '23-ban mínusz 0,9, '24-ben 0,8 várható. Ebből következően a jövő évi költségvetés bázisa a '22-es GDP-szint lesz, és ez önmagában is korlátokat hoz. De még erőteljesebb korlátokat jelent az, hogy a felhalmozás, az állóeszköz-bővítés területén is komoly problémák vannak. '23-ban és '24-ben is jelentős mértékben csökkent a felhalmozás, 7,8 és 9,9 százalékkal, ami egyébként azt jelenti, hogy jelen pillanatban az állóeszköz-

bővítés nincs biztosítva. Tulajdonképpen ezek a felhalmozások jó esetben is csak a pótlásra voltak elegendők.

Az államháztartási hiánnyal kapcsolatban nagyon komoly problémák vannak, hiszen 2020 után azt lehet látni, hogy minden esztendőben 5 százalék fölötti államháztartási hiány volt. Ez '24-ben reményeink szerint nem lesz 5 százalék fölötti, csak 4,5 százalék. De ez is untig elég, és ez is azt jelenti, hogy ez a kormány is beleesett abba a bűnbe, amelyet úgy hívhatunk, hogy fiskális alkoholizmus, amelyben egyébként az önöket megelőző kormány is - hogy gyurcsányozzak én is - beleesett. Ezt nemcsak én mondom, hanem az Európai Tanács is, amely túlzottdeficit-eljárást indított 2024 júliusában Magyarország ellen - talán nem véletlen.

Az adósság/GDP-hányados '23-ról '24-re, ha minden igaz, akkor 73,5 százalékról 73,2-re, vagyis 0,3 százalékkal csökken. Na de hogyan? Azért ennek a számítása megér egy misét, mert véletlenül egy olyan GDP-deflátort sikerült a Pénzügyminisztériumban találni, amely 8 százalékos. Tehát nyilvánvalóan a meglévő adósságot úgy lehet relatíve csökkenteni, ha a GDP-t növeljük. Ez a 8 százalékos GDP-deflátor azért problematikus, mert ugyanakkor pedig a fogyasztóiár-index 3,7 százalék. Ez nem szokott összejönni. Nem jött össze egyébként '23-ban, meg a '25-ös tervben sem. Egyébként teljesen nonszensz, hogy ilyen mértékben elszakadjon egymástól a GDP-deflátor, ami a GDP-t alkotó tényezőknek az árindexét jelenti - csak azoknak mondom, akik esetleg nem járatosak a GDP-deflátorban. Tehát nagyon kérdéses, hogy egyáltalán teljesülni fog-e ez az egész dolog.

A '25-ös esztendő tervszámaira áttérve: 3,4 százalékos gazdasági növekedést jelez előre, ezt a tervet fogalmazta meg a kormányzat. Végre valahára egy növekedést ígérnek, de ez engem egy régi filmre emlékeztet, hogy holnap lesz fácán - majd a jövő évben akkor lesz gazdasági növekedés. Kérdés persze, hogy miből, mert igazából nem lehet látni, hogy a tőkeállomány bővült volna dinamikusán, hiszen az előbb éppen arról beszéltünk, hogy itt csökkenés van a felhalmozás vonatkozásában, és hát, nincs bevonható munkaerő se, és a termelékenység is igen alacsony.

Ezt egyébként nemcsak én mondom, hanem a Költségvetési Tanács is felhívta a figyelmet a külső kockázatokra, és azt egyébként ők is közölték, hogy egy beruházási trendfordulóra lenne szükség ahhoz, hogy valóban egy ekkora növekedést meg lehessen valósítani.

A költségvetési tervben szerepel a 3,7 százalékos ESA-hiánycél, amely önmagában is problematikus. Problematikus egyrészt azért, mert a törvényi előírásokkal nem egyeztethető össze, ott is egy 3 százalékos korlát van betéve. Az pedig egy elég cinikus dolog, hogy na jó, hát akkor majd módosítjuk a törvényt, hogy férjen bele. Szóval, akkor most nem a törvényeknek felel meg a költségvetési törvény, hanem akkor aszerint alakítjuk a törvényeket, ahogy a költségvetés ezt megkívánja?

De természetesen emellett még további bajok és problémák vannak - és erre nemcsak én hívtam fel a

figyelmet, hanem a Költségvetési Tanács is -, hogy na és mi van akkor, ha nem teljesül a növekedési terv, és mi van akkor egyébként, ha a fogyasztás nem nő olyan mértékben, tehát akkor bevételi oldalon bizony problémák jöhetnek elő. S természetesen van még egy fontos eleme, az európai uniós források, hogy vajon rendelkezésre állnak-e. Ezt egyébként a Pénzügyminisztérium is szép csöndesen beismerte, hogy illuzórikus ezt elképzelni, mert ugyanakkor a pénzforgalmi hiányt pedig 4,7 százalékra tette föl, szemben a 3,7 százalékos ESA-hiánnyal, ami nyilvánvalóan azt mutatja, hogy ez jóval közelebb áll a valósághoz, és valóban ezt kell majd finanszírozni.

A kamatkiadások vonatkozásában örömhír az, hogy az idei 4,8 százalékos kamatfizetési kötelezettség jövőre már csak 3,8 százalék lesz, de sajnálatos módon azt kell megállapítanom az egész törvénytervezetből, hogy ezt is újabb hitelek felvételével fogja majd a kormány mindenképpen kifizetni, merthogy borzasztó egyszerű a számítás: ha lesz 3,4 százalékos gazdasági növekedés, és ugyanakkor pedig, ahogy ők tervezték a Pénzügyminisztériumban, lesz egy belföldi kiadás-, belföldi felhasználásbővülés 3,8 százalékkal, akkor az azt jelenti, hogy a növekedést, a növekményt teljes egészében elviszi a belföldi felhasználás, aminek folyamányaként nincs meg az a többlet, amiből a kamatokat fizethetnénk. Ha azt szeretnénk, hogy ne adósodjunk el tovább, akkor bizony a belföldi felhasználást kellett volna 3,5-4 százalékkal csökkenteni, és nem növelni. Szóval, ez egy igen problémás része ennek az egész költségvetésnek.

Aztán a következő problémánk a tartalékokkal kapcsolatos, amit szintén a Költségvetési Tanács is megemlített, hogy a beállított tartalékok igen kevesek, nem elégségesek, különös tekintettel akkor, ha látjuk azt, hogy milyen kockázatok vannak e tekintetben. Az adósság/GDP pályáról már az előbb tettem néhány szó említést. Ugye, itt '23, '24, '25 vonatkozásában végignézve, hogy a 73,5-ről 73,2-re, majd 72,6-ra fog csökkenni a tervek szerint az adósság/GDP hányados, ez szinte minden esetben hibahatáron belül van, és a kockázatok viszont egyre nagyobbak, már csak azért is, mert az államadósság devizaaránya megemelkedett, az most már közel 30 százalékon van, és ebben a vonatkozásban viszont, hogy mekkora lesz ennek a terhe, igen erőteljesen függ majd attól, hogy milyen lesz a forint árfolyama.

Itt érkezünk el a következő ponthoz, amit már évek óta a Pénzügyminisztérium úgy tervez, hogy az inflációt is és az árfolyamot is kifejezetten optimista módon nagyon alultervezi, pontosan amiatt egyébként, hogy ebből legyen a Pénzügyminisztériumnak egy-egy bizonyos tartaléka, hiszen ha az infláció nagyobb lesz, akkor ez mindenképpen pozitívan fog a költségvetésre visszahatni, hiszen a költségvetési bevételek ebben az esetben növekedni tudnak.

Van még egy fontos elem, és itt viszont nem értek egyet a Költségvetési Tanáccsal, hogy ő is egyetértőleg mondja azt, hogy nincs szükség az MNB feltőkésítésére, merthogy az MNB úgy is tud jól működni, ha a költségvetésből nem történik meg a feltőkésítés.

(13.20)

Ez kétségkívül így van, de itt most nem arról van szó, nem az MNB működéséről, hanem az ország költségvetéséről. Ha ezt az összeget, tehát ha az MNB vesztességét nem finanszírozza meg a költségvetés, akkor az a közgazdaságtan érvényes szabályai szerint azt jelenti, hogy egy pénzfinszírozás történik, vagyis többletpénz kerül a gazdaságba, ami önmagában inflatorikus hatású. Tehát a feltőkésítésre ezért lenne feltétlenül szükség, és ezért van egyébként egy ilyen előírás a világon mindenhol. Persze, ha a kormány felvállalja azt, hogy az inflációt fel akarja pörgetni, akkor ez tulajdonképpen egy jó döntés, de legyünk annak tudatában, hogy ez bizony egy klasszikus pénzfinszírozás, tehát az államháztartási hiány pénzfinszírozása.

Végezetül: mit tudunk elmondani erről a költségvetésről? Alapvetően egyetlenegy jelzőt tudok mondani: ez egy nem fenntartható költségvetés. És ezt nem én mondom egyébként, hanem ez benne van a tervszámokban. Elfogadom Windisch ÁSZ-elnök úrnak azt a feltételezését, hogy a kormányzat makrogazdasági prognózisa teljesül, tegyük fel, hogy teljesül. Az egyik ok, hogy nem fenntartható, az az, hogy lesz 3,4 százalékos gazdasági növekedés, de lesz 3,8 százalékos belföldi felhasználásbővülés, ami körülbelül egálba el is viszi, és akkor a kamatkiadásokat miből lehet finanszírozni? Csakis hitelből.

A másik elem pedig az, amit egyébként ma is elmondott miniszter úr is és Bánki Erik is, mindezt dicsekedve, hogy micsoda fantasztikusan jó dolog az, hogy a reálkeresetek jelentős mértékben növekedtek. Ez az utóbbi két esztendő vonatkozásában úgy néz ki, hogy '24-ben 9 százalékos reálkereset-növekedés lesz, '25-ben a tervek szerint 5,6 százalék. Ez a kettő, ugye, 14,6 százalék. Ehhez képest a termelékenység növekedése viszont '24-ben 0,4 és '25-ben a terv szerint 3,3, azaz összesen 3,7 százalék. Vagyis a kettő közötti különbség több mint 10 százalékpont. Mit jelent ez magyarul? Azt jelenti, hogy több jövedelem áramlik ki a gazdaságba, mint amennyi reália megtermelődik e tekintetben, e vonatkozásban, tehát a kettő közötti különbséget valamilyen módon fedezni kell. Vagy az inflációt felpörgetik, de akkor nem lesz akkora reálkereset-növekedés, vagy pedig újabb hiteleket vesznek föl. Ugye, a nettó exportunk egyébként romlani fog ebben a situációban.

De ez egyébként egy általános dolog. 2010 és '24 között, Bánki Erik gazdasági bizottsági elnök úr azt mondta, hogy 60 százalékkal növekedtek a reálkeresetek. Ez egy nagyon örömteli szám. Varga Mihály miniszter úr pedig azt mondta, hogy a reál-GDP 40 százalékkal nőtt 2010-hez képest, a foglalkoztatás pedig 20 százalékkal. Nos, a kettőből ki lehet számolni, hogy a termelékenység mennyivel nőtt: 20 százalékkal. A 60 százaléknyi reálkereset-bővülés, illetve a 20 százalékos termelékenységnövekedés közötti 40 százalékos gap, 40 százalékos különbség vajon miből finanszírozódott az elmúlt tizenötvalahány esztendőben? *(Jelzésre:)* Úgy van, köszönöm szépen, államtitkár úr, ez bizony adósságból finanszírozódott.

Félreértés ne essék, én nem irigylem és nem sajnálom a dolgozóktól a fizetéseket, a kereseteket, itt nem ők a hibásak ebben, hanem az a kormány, amelyik olyan munkahelyeket teremtett, amelyeknek alacsony a termelékenysége, és így nem képesek megtermelni azt a termékmennyiséget, amely az ő normális életvitelük-höz szükséges lenne.

Tehát ez itt a nagy probléma. És ez a rendszer nyilvánvalóan mindaddig fenntarthatatlan marad, ameddig nem történik egy jelentős szerkezetváltás, amikor is majd áttérhetnénk esetleg egy intenzív gazdasági növekedésre, amelyben nagyobb hozzáadott érték-tartalmú termékeket tudnánk előállítani, és amelyben a termelékenység is lépést tudna tartani a reálkeresetekkel. Ettől most mi még nagyon messze vagyunk. Köszönöm szépen a figyelmet. *(Taps az el-lenzéki padsorokból.)*

ELNÖK: A Párbeszéd képviselőcsoportjának másik vezérszónoka Szabó Rebeka képviselő asszony. Parancsoljon!

SZABÓ REBEKA, a Párbeszéd képviselőcsoportja részéről: Nagyon szépen köszönöm a szót. Kedves Képviselőtársaim! Valóban, ahogyan Mellár Tamás is elmondta, azért ez a jövő évi költségvetés elég sok sebből vérzik, és nekem elsősorban az, ami eszembe jut, hogy vajon miért hívja ezt a költségvetést a kormánypropaganda a béke költségvetésének - ugye, ezt elég sok helyen hallhattuk az utóbbi időben -, pedig sajnos az ukrainai orosz agresszió még mindig nagyon erős, sőt egyenesen eszkalálódik, és azt látjuk, hogy az állami költségek nagy nyertese a honvédelem és tulajdonképpen a fegyverkezés. Mert hát hogyan is lehetne a béke költségvetése az, ami büszkén hirdeti, hogy egyre többet költ a hadseregre? Ugyanis a hadsereg költségvetése, a Honvédelmi Minisztérium költségvetése nominálisan a tavalyi évhez képest a háromszorosára nőtt, 1900 milliárd forint. És hogy vajon mire költik ezt a pénzt? Hát, olyan békés célokra, mint például a gyalogsági harci jármű, páncéltörő harckocsi és tüzéreképesség, lőszerbeszerzés. Erre, ugye, csak - csak! - 500 milliárdot költenek. Illetve a következő évekre vadászpilóta repülőgépek és légvédelem fejlesztésével is számolnak 200 milliárd forinttal.

Továbbá, bár eddig úgy tűnt, hogy számos civil szervezetet üldöz a kormány, de úgy tűnik, persze csak azokat, amelyek függetlenek a kormánytól, ehhez képest a honvédelemmel foglalkozó civil szervezeteknek kétszer annyi pénzük lesz, 2 milliárd forintjuk. Miközben egyébként van véleményem szerint sok nemes célt támogató, szolgáló intézmény és civil szervezet, valamint önök olyan szervezeteket támogatnak jelentős költségvetési forrásokkal, amelyek gyakorlatilag ölni tanítják a középfokú oktatást már elvégzett fiatalokat.

Véleményem szerint ez azt jelenti, hogy egyfajta lopakodó militarizáció költségvetése ez a mostani, ami előttünk van, és az égvilágon semmi köze a békéhez, amit egyébként önök előszeretettel emlegetnek,

de szemmel láthatólag nemhogy semmit nem tesznek ebben az irányban, hanem a fegyverkezést próbálják erősíteni Magyarországon. Az én véleményem az, hogy ehhez képest az oktatásra és az egészségügyre kellene sokkal több pénzt költeni, vagy akár a környezetvédelemre, a valódi fenntarthatóságra és a valódi zöldátállásra kellene költeni azokat a súlyos százmilliárdokat meg ezermilliárdokat, amit önök a lopakodó militarizációra, a fegyverkészítésre és a fegyverkezés-re költenek a béke helyett.

Tehát összességében azt látjuk ebben a költségvetésben, hogy az eddigi tapasztalataink alapján gyakorlatilag semmi nem úgy történik, ahogyan le van írva. A másik pedig az, hogy a legtöbb terület, ami az ország jövője szempontjából életbevágóan fontos, és amiket az előbb itt oktatás, egészségügy és zöldátállítás, környezetvédelem címen említettem, azok gyakorlatilag reálértékben egyre kevesebb pénzt kapnak.

Nyilván zöldképviselőként a fenntarthatóság szempontjából nézem a költségvetést, és azt kell hogy mondjam, hogy például, ha a környezeti biztonságot tekintjük, akkor ez a költségvetés inkább az összeomlásé lesz. Kezdeném két beszédes adattal. „Az államháztartás funkcionális kiadásai pénzforgalmi szemléletben” című táblázat szerint a környezetvédelemre szánt források a 2023-as évhez képest közel 200 milliárd forinttal csökkenni fognak; és hasonlóan informatív, hogy az Agrárminisztérium kiadási soraiban eltűnt a környezetvédelmi és természetvédelmi feladatok sor. Elképzeltető, hogy néhány feladatot itt máshová helyeztek át, de én azt gondolom, hogy már az is nagyon sokat üzen egy költségvetés funkciójáról és szerkezetéről, hogy mi az, amit egyébként külön sorban nevesítenek benne.

Mondhatnám vicceskedve, hogy pont jókor csökkentik 200 milliárddal a zöldcélokat, hiszen végül is semmi problémája az országnak, csak éppen a termőföldjeinket egyszerre sújtja az aszály és az árvíz; a klímaváltság éppen ránk szakad; a vizeink és az erdeink ökológiai állapota tragikus; a vasúti közlekedés, ugye, összeomlik; az ivóvízhálózatunk látványosan szétrohad, folyamatosak a csőtörések és az ivóvíz elfolyása; a hulladékgazdálkodás hátrafelé megy; pár városunk levegőtisztasága a legrosszabbak között van az Unióban.

(13.30)

Hát, végül is akkor mikor spórolna egy okos, jövőbe tekintő kormány a fenntarthatóságon, ha nem pont most? A tavalyi költségvetéshez képest ez a mínusz kétszázmilliárd tulajdonképpen csak a harmada annak, amit önök elköltenek a Tiborcához és társaihoz tartozó mindenféle irodaházak hirtelen felvásárlására, túlárazott felvásárlására, másfelől viszont ez rengeteg pénz, hiszen Magyarország a nemzeti parkjaira 15 év alatt költ ennyit. Tehát csak szeretném jelezni az arányokat, hogy amennyit eltapsolnak túlárazott és egyébként piaci alapon nyilván értékesíthetetlen irodaházakra, az mennyivel több, mint amit a nemzeti parkokra költünk ebben az országban.

Ez a pénz hiányozni fog nagyon. Hiányozni fog, ahogy említettem, a nemzeti parkoktól, a természetvédelmi őrszolgálatoktól, a környezetikár-elhárításból, az egyébként már uniós szinten kötelező természetvédelmi helyreállítási programból, a szemléletformálásból és a környezeti nevelésből vagy az erdei iskoláktól, a civil környezet- és természetvédő szervezetek támogatásából, az állatvédelemből és az állatmenhelyektől, a levegőtisztaság méréséből, és az azért tett intézkedésekből, hogy tisztább legyen a levegő, az akkumulátorgyárak valós környezetszennyezésének méréséből és egyáltalán a tiszta környezetünkől, az egészséges életéveinkből, gyakorlatilag abból a majdnem hatévnnyi különbségből is hiányzik ez a pénz, kedves képviselőtársaim, ami mondjuk, egy spanyol és egy magyar polgár születéskor várható élettartama között van, mert a magyar emberek születéskor várható élettartama kifejezetten alacsony az uniós összehasonlítást tekintve.

Gyakorlatilag az az ember érzése, hogy a kormány szakpolitikai prioritásait éppen fordítva kötötték be. Önöknek nem fontos a nukleáris biztonság, mert a Központi Nukleáris Alapba is jóval kevesebb pénzt helyeznek. Nem fontos a vízgazdálkodás, mert a tervezett árvízmelegelőzésre ugyanúgy nulla forintot szánnak, mint amennyit idén adtak, pedig idén éppen tízéves az a vízstratégia, amely elmondja, hogy a megelőzési célú árvízvédelemre kell felkészülni, de persze megelőzni csak úgy lehet, ha pénz is jut rá. Na, de ha nem idén, akkor majd biztos jövőre, vagy jövő után? Nem tudom, ezt önök hogy gondolják.

Aztán itt van a vízmegtartó tájgazdálkodás, ennek a fejlesztésére sem látunk forrásokat az önök költségvetésében. Aztán ott van a légi közlekedés környezeti kárainak enyhítése, erre sincsen pénz a költségvetésben. Teljesen érthetetlen, hogy miután a kormány teljesen közpénzből megvásárolta a Ferihegyi repteret, a légitársaságok hozzájárulása címén az idei 39 milliárd helyett csak 3 milliárd forintot terveznek beszédni, így még akkor is csökken a repülésből befolyó állami bevétel, ha egyébként a légi közlekedési környezetterhelési adó címén tényleg begyűjtik a tervezett 20 milliárd forintot. Még ez is csökkenést eredményez. Kérdezem, hogy hogyan fog a reptérvásárlás megtérülni, és ki fogja fizetni a repülőtér közelében élők érdekében az egészségkárosító zajszennyezés csökkentését. Nem lesz ezt miből finanszírozni.

Szerintem az is a fenntarthatósághoz tartozik, hogy a bányajáradékból az idei 192 milliárd helyett jövőre csak 129 milliárd folyik be az önök tervei szerint. Persze, ha azt is figyelembe vesszük, hogy az ország legnagyobb bányavállalkozásai közvetlenül vagy közvetve az Orbán családnak termelik a profitot, akár közvetlenül a miniszterelnök úr édesapjának, akkor valamelyest tisztul a kép, hogy miért nem akarnak tőlük olyan túl sok járulékot, adót beszédni. Csak hát, a költségvetésnek nem arról kellene szólnia, hogy hogyan lesz még gazdagabb a semmiből a 2010 óta ezermilliárdos vagyont felhalmozó Orbán és Mészáros család, hanem arról, hogy lesz-e tiszta környezet, iható

ivóvíz, működőképes vasúti közlekedés, és hogy hogyan fogja ezt az állam a mi adónkból finanszírozni.

Ha már a vasút szóba került egy olyan év után, amikor a MÁV szolgáltatása látványosan összeomlott, a kormány nem szégyelli beleírni a költségvetésbe, hogy a vasúti személyszállítási közszolgáltatások költségterítése nominálisan is csökken, 282 helyett 279 és fél milliárdra. Persze tisztában vagyunk vele, hogy önök évtizedek óta nem ültek vonaton, mert még a szomszédba is autóval mennek, a szomszéd megyébe meg néha helikopterrel. Egyedül Orbán Viktor éves utazásaira több pénzt fordít az ország, mint amennyi egy megyeszékhelyen a közösségi közlekedésre jut. De Magyarország lakossága nem csak önből áll, és ebben az országban egyelőre azért a vasút még egy nagyon fontos közlekedési eszköz, így elvárjuk, hogy ezt működtessék. Bár, gondolom, önöknek nem fontos a működés, hiszen akkor Orbán Viktor nem mondaná pont a vasúti botrányok idején, hogy Lázár János az egyik leghatékonyabb minisztere. Sajátságos értelmezése ez a hatékonyságnak. Mi inkább azt értenénk hatékonyságon, hogy az állampolgárok befizetik az adójukat, a vasút pedig elviszi őket A-ból B-be. Vagy a HÉV. Mert, ugye, a HÉV-kocsik modernizációjára sincsen egyáltalán pénz. Tömegek vannak akár elvágva a külvilágtól vidéken a falubuszok működtetésének hiánya miatt, önök meg inkább vasútvonalakat zárnak be, a kényszerűségből otthon maradó magyarok helyett pedig ázsiai vendégmunkásokat importálnak.

Visszakanyarodva arra, hogy mit kívánna még a jövő nemzedékek iránti aggodalom: szakmai számítások szerint a szétkorhadó, 40 százalékos vízvesztéssel működő vízvezeték-hálózat felújítására 3000 milliárd forintot kellene fordítani, no persze, nem egyszerűen, hanem ütemezetten. De az a helyzet, hogy ebből gyakorlatilag nem látunk semmit, miközben az akkumulátorgyárakat már legalább ezermilliárd forint állami támogatással kompenzálták, és nekik bezeg építik a víziközműveket meg a vízvezetékeket, csak a lakossági ivóvízhálózatot nem újítják fel.

Az a helyzet, hogy a környezetvédelmet, a környezeti biztonságot tekintve sokkal jobban le vagyunk maradva Ausztriától, mint az életszínvonal terén. Ha önök ezt az irányt akarják, akkor nem az osztrákokat, hanem a mi 76 évünk helyett átlagosan alig 63 évig élő oroszokat fogjuk hamarosan utolérni. Persze tudjuk, hogy Orbán Viktor és Orbán Balázs nem is bánná ezt a keleti lezárkózást, de a többi tízmillió magyar nevében mégiscsak szólnunk kell, hogy nem teljesen ezt ígérték.

Mi szokás szerint most is be fogjuk nyújtani a nagy, zöld, rendszerszintű módosító javaslatunkat. Bár nincsenek illúzióim annak kapcsán, hogy önök ezt vajon támogatni fogják-e, de azért szeretném elmondani, hogy hogyan néz ki az a valódi zöldátállás alatt. Egyébként kormánypárti felszólalásokban hallhattuk, hogy önök a zöldátállásról beszélnek, csak éppen néhány dolgot kifejejtenek belőle, amit mi a módosító csomagunkban be fogunk nyújtani. Most csak példaként sorolom fel. Például bizonyos

ökoadókat bevezetése, a cégek társasági adókedvezményének a csökkentése, az önkormányzatok közösségi közlekedésre szánható forrásainak a növelése, a légi forgalmi hozzájárulás visszavezetése, a biológiai szünyoggyérítés támogatása, hogy ne folyamatosan méreggel fűjjük le az embereket és a többi ízeltlábút az egész nyár folyamán, az országos állatvédelmi alap létrehozása és abból közvetlen működési támogatás az állatvédelmet hátukon hordó civil szervezeteknek.

Mi szeretnénk a vasúti infrastruktúrát valóban fejleszteni és nem bezárni a vasútvonalakat, és nem hagyni, hogy folyamatosan összeomljon a vasúti közlekedés. A vízmegtartó tájgazdálkodás fejlesztésére is szeretnénk pénzt allokálni. Ezenkívül a Balaton, illetve a Velencei-tó és a Tisza-tó ökológiai helyreállítására, a nemzeti parkok dologi kiadásának növelésére, az ökológiai gazdálkodás támogatására, a zöldszervezetek, valamint a környezet- és természetvédelemmel foglalkozó civil szervezetek támogatására.

Tehát csak példaként soroltam fel, hogy ezeket szeretnénk mi látni egy olyan költségvetésben, amely valóban a jövő nemzedékek érdekeit és a jelent, a valódi zöldátállást is figyelembe venné. Az a helyzet, hogy amennyiben önök ezeket a célokat továbbra sem hajlandók támogatni, és azt gondolják, hogy a zöldátállás csak az akkumulátoripar fejlesztését jelenti, ami kifejezetten káros Magyarország környezetére, akkor ezzel hosszú távú bűnt követnek el nemcsak a jövő, de már a jelen generációk ellen is. Köszönöm a figyelmet.

ELNÖK: A Mi Hazánk képviselőcsoportjának vezérszónoka, Toroczkai László frakcióvezető úr következik, aki jelezte, hogy felszólalását a pulpitusról kívánja elmondani. Parancsoljon, öné a szó.

TOROCZKAI LÁSZLÓ, a Mi Hazánk képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök asszony. Tisztelt Országgyűlés! Mielőtt végigmennénk a központi költségvetés adatain, konkrétumokon, szerintem a legfontosabb, hogy arról beszéljünk, mi az a gazdaságpolitika, amely adja vagy biztosíthatja ezt a költségvetést és főként a költségvetés bevételi oldalát. Ha a gazdaságpolitikai szerkezetre vagy elképzelésekre, koncepciókra gondolunk, akkor azt látjuk, hogy évtizedek óta, tulajdonképpen az elsikkasztott rendszerváltozás óta változatlan a gazdaságpolitikai irányvonal. Jöttek a balliberális kormányok, aztán jöttek a Fidesz által vezetett kormányok, de mindig maradt ugyanaz a gazdaságpolitikai elképzelés, amely már a kilencvenes években elvette Magyarország fejlődésének és jövőjének rengeteg alapját.

Ugyanis általunk és általam is nagyra tartott közgazdászok, szakemberek véleményével mélyen egyetértve, mint például Csath Magdolna professzor asszony, úgy látjuk, hogy a magyar gazdaság szerkezete merev, rugalmatlan, vagy a szintén az általam nagyra tartott és tisztelt Hossó Andrea véleményével egyetértve, egyenesen gyarmati gazdasági szerkezet az, ami Magyarországon van.

(13.40)

Ez egészen biztosan nem jó, és a magyar jövőt nem tudja megalapozni.

Hogy mire gondolok egészen konkrétan? A magyar vállalkozások 99,9 százaléka jelenleg is a kkv-szektorhoz, tehát a kis- és közepes vállalkozásokhoz tartozik. Ehhez képest az elmúlt 30-35 év gazdaságpolitikája arról szólt, hogy őket büntették, velük szemben a globális nagyvállalatokra építik az ilyen költségvetéseket. Ez a jelenleg előttünk álló tervezet elképzelése, és az a koncepció, amit a kormánytól hallunk, szintén erről szól, miközben a mai napig, tehát még 2024-ben is a foglalkoztatásért 72 százalékban - 72 százalékban! - ez az előbb említett magyar kkv-szektor és nem pedig a globális nagyvállalatok a felelősök. Ezért rendkívül fontos, hogy magáról a gazdaság szerkezetéről beszéljünk, mielőtt végigmennénk pontról pontra a költségvetésen vagy akár a konkrét számokon.

Ha már itt tartunk, ma is elhangzott többször, és Orbán Viktor miniszterelnök nagyon büszkén hangoztatja, hogy ez a béke költségvetése, de megmondom őszintén, nem igazán értem, hogy mire épít. Kezdjük ott, hogy éppen most hívta meg Orbán Viktor miniszterelnököt, kormányfőt Magyarországra - ezzel fellázadva, szembemelve a Nemzetközi Büntetőbíróság döntésével -, aki ellen elfogatóparancsot adtak ki háborús bűncselekmények gyanúja miatt. Ezzel Orbán Viktor nemcsak azt üzeni, hogy nagy ívben tesz a nemzetközi törvényszék döntéseire, hanem azt is üzeni, hogy a Közel-Keleten nem a békét, hanem a háborút támogatja. Miközben folyamatosan azt halljuk, hogy itt a szomszédban, Ukrajnával kapcsolatban - amivel egyébként egyet tudunk érteni - békére van szükség, aközben a másik oldalon Orbán Viktor Benjamin Netanjahu szinte egyedül maradt szövetségeseiként támogatja a háborút. Úgyhogy ez az eskaláció, amit a Közel-Keleten látunk, semmiféleképpen nem támogatja a béke költségvetésének az elképzelését.

Ami az ukrajnai háborút illeti, azért ott sem ennyire tiszta és egyszerű a helyzet. Nagyon örvendetes, hogy úgy tűnik, talán majd januártól valamilyen pozitív fordulat állhat be az Amerikai Egyesült Államok Ukrajnával kapcsolatos politikájában, de éppen a napokban tárgyalnak arról az Egyesült Királyság és Franciaország vezetői, hogy Emmanuel Macron korábbi ötletét megvalósítva, akár szárazföldi csapatokat küldjenek Ukrajna területére, miközben azért Kurszk környékén ott állomásoznak az észak-koreai katonák is. Tehát egyelőre még a béke azért messze van, bár nagyon szurkolunk annak, hogy tényleg eljőjön a béke, de erre építeni 2024 végén egy 2025-ös költségvetést vagy akár a következő évekre tervezni, mindenféleképpen felelőtlen.

Viszont nézzük akkor azokat a konkrétumokat, amelyeket mi kifejezetten olyan gátnak érzünk, ami miatt nem tud a magyar gazdaság igazából fejlődni. Persze, itt a GDP-re lehet hivatkozni - bár ebben az

évben nem nagyon tud a kormány a GDP folyamatos növekedésére hivatkozni -, de minket inkább az érdekel, hogy az emberek, tehát a magyarok érzik-e a saját fizetésükön, a béreiken, vagy amikor elmennek vásárolni a boltba, hogy valóban növekszik a magyar gazdaság, vagy hogy jobban élnek.

Ha ezzel kapcsolatban a költségvetésre ránézünk, akkor úgy nagy általánosságban máris elmondható, hogy az a két szokásos terület - és ezt minden évben szóvá szoktuk tenni - még mindig nincsen megfelelően kezelve, ami rendkívül fontos a magyar jövő szempontjából: ez az oktatás és az egészségügy. Mi egy tudásalapú társadalom megteremtését szeretnénk Magyarországon, ehhez képest azt látjuk, hogy nem hatékony például az innovációs finanszírozás, a felnőttképzés, és az oktatás és egyáltalán a képzés elhanyagolása is az egyik oka annak, hogy folyamatosan leszakadunk a versenyképesség szempontjából.

Ha itt azért konkrétan megnézzük a legújabb kimutatásokat, ranglistát, akkor azt látjuk, hogy 67 ország közül az 54. helyre estünk vissza, nyolc helyet estünk vissza a versenyképességi ranglistán. Bizony, itt voltunk a múltkor, hallottuk Orbán Viktor cinikus megjegyzését, aki Romániába küldte azokat, akik kétkednek abban, hogy bizony a románok is kezdenek minket leghagyni, gazdasági értelemben mindenféleképpen. Hát, az a rossz hír, hogy a versenyképesség tekintetében a legújabb - márpedig ez Svájcban és a világ minden pontján elismert - ranglista kimutatása alapján a románok e tekintetben is megelőztek minket, és ezt elég szomorúan mondom ki. Nem azért mondom, hogy mindenféleképpen belerúgjunk a kormányba, hanem hogy ez a szomorú helyzet, hogy itt tartunk: a versenyképesség vonatkozásában már annyira leszakadtunk, hogy bizony a románok is megelőztek minket, és ennek az egyik oka az, hogy az oktatást, a képzést és az innováció alulfinanszírozását folyamatosan tovább folytatja a jelenlegi kormány, a kormányzat is.

De említhetném azt is, hogy a feldolgozóipar elhanyagolása, a feldolgozóipar háttérbe szorulása, ami szintén ennek a 35 évnek a sajátja, megint csak okozója ennek a folyamatos leszakadásnak. Érezzük, látjuk azt, hogy a viseigrádi négyek közül szinte mindenki most már szépen, finoman megelőzött minket. Emlékszünk még a valamikori lengyel piacokra, de hol van már az az idő! Ha ránézünk a lengyel gazdaságra, a lengyel mutatókra, akkor látjuk, hogy nemcsak a feldolgozóipar vonatkozásában, hanem minden területen elhagytak minket a lengyelek.

Ami a feldolgozóipar termelékenységét illeti, az előbb említettük, hogy 2016 és 2023 között a legalacsonyabb volt a mi mutatónk a V4 országai vonatkozásában; ez kifejezetten rossz irány. És hogy mi ennek az oka? Az, amivel kezdtem, és amit az általunk nagyra tartott professzor asszony úgy fogalmaz meg, hogy a magyar gazdaság szerkezete rugalmatlan, a magyar gazdaság szerkezete merev. Hossó Andrea ezt még kiegészíti azzal, hogy egy ilyen gyarmati gazdasági szerkezet van Magyarországon. A mostani költségvetés, a

mostani gazdaságpolitika ugyanezt az irányt akarja folytatni. A járműipart, az akkumulátorgyár-nagyhatalom elképzelését adja elénk, és ez az ő jövője, az ő jövő-elképzelése. Biztos, hogy ebből nem lesz magyar fejlődés vagy magyar felemelkedés, és nem lesz egyre jobb költségvetés, ahhoz egy sokkal jobb gazdasági szerkezetre lenne szükség, ahhoz a versenyképesség, a termelékenység szempontjából sokkal jobb helyzet kellene.

Ha már itt tartunk, a versenyképesség mutatói vagy javítása szempontjából nemcsak az előbb elmondott tételek fontosak, hanem a demográfiai fejlődés is. Ami a demográfiai helyzetünket illeti, a 2010 utáni néhány éven keresztül mutatkozó pozitív irány az elmúlt években szinte semmivé vált, és főleg a Covid megjelenését követő években, de mondhatjuk ezt az elmúlt évre is, elképesztő visszaesésnek vagyunk tanúi; ha minden így halad tovább, akkor visszajutunk a 2010 környeki születési és demográfiai adatokhoz. Ez megint rendkívül aggasztó.

Ha már a béke költségvetéséről beszéltem, akkor ugyan ez nem háborús helyzet, de a kínai gazdaság felől is rossz hírek érkeznek, ott is csökkenő tendenciát látunk, illetve Magyarország és a magyar kormány számára egy másik nagyon fontos gazdasági nagyhatalom, Németország esetében sem jönnek túlságosan biztató jelek. Így aztán a magyar kormány gazdaságpolitikája és ez a költségvetés is, amely továbbra is azt mutatja, hogy a globális nagyvállalatokra, a járműgyártásra, az akkumulátorgyárakra, összeszerelő üzemekre akarja építeni a magyar fejlődést, rendkívül elhibázott.

Ezzel szemben a Mi Hazánk Mozgalom egy teljesen másfajta gazdaságpolitikai irányt mutat, egy egészen másfajta gazdaságpolitikát szeretnénk: mi az előbb említett kkv-szektorok, tehát a magyar vállalkozások 99,9 százalékának a támogatását szeretnénk az egyébként is dúsgazdag multinacionális, globális nagyvállalatok helyett. Ahogy az előbb mondtam, még mindig ők a legnagyobb foglalkoztatók, a munka 72 százalékát még mindig ők adják a munkavállalók számára, lehetőséget ők biztosítanak. Ha ehhez képest a támogatásokat megnézzük, akkor még mindig rendkívül torz ez a kormányzati gazdaságpolitika.

Hiába hirdet tehát Orbán Viktor gazdasági semlegességet, hiába mondja azt, hogy mondjuk, az eddigi németországi gyökerű, globális nagyvállalatokkal vagy akár amerikai nagyvállalatokkal szembeni kiszolgáltatottságunkat vagy a gazdaságunk kitettségét csökkenti az, ha Kínából hozunk majd globális nagyvállalatokat, valójában alapvetően semmi nem fog változni, ugyanúgy óriási lesz a kitettségünk, egy kitett gazdaság, egy merev, rugalmatlan gazdasági szerkezet lesz Magyarországon, és a versenyképességünket sem fogja ez növelni.

(13-50)

A vendégmunkások és a bevándorlók számát viszont növelheti ez a gazdaságpolitika, ez az elképzelés és ez a támogatási rendszer, hiszen ezekben a

gyárakban, teszem hozzá nem titkoltan, hiszen látjuk ezt Szegeden, a szegedi beruházásnál, a BYD beruházásánál, a CATL esetében is láthattuk ezt Debrecenben, hogy maguk a beruházók már a beruházás pillanatában sem titkolják azt, hogy bizony külföldi munkaerőre is építenek. Most még azt mondják, hogy „is” építenek, hosszú távon, látjuk, hogy a világ más pontjain ez mindig úgy szokott kinézni, hogy végül szinte csak olcsó vendégmunkások behozatalára építik ezeket a nagyvállalatokat.

Ami pedig az akkumulátorgyártást és a járműipart illeti, természetesen nem szeretnék a jól működő autógyárakat bezárni vagy megszüntetni, és utcára küldeni az ott dolgozó magyarokat. Nem erről van szó, hanem egyszerűen arról, hogy ezt a fajta kitettséget okozhatja ez a fajta, járműiparra, az összereselő üzemekre épülő gazdaságpolitika. De Orbán Viktor miniszterelnök és a kormány nem hivatkozhat mindig arra, hogy ha gazdasági visszaesés van, mint az elmúlt hónapokban láthattuk, akkor ennek a világpolitika, a világgazdasági okok az első számú okai, hanem be kellene látni, hogy egy más típusú gazdaságpolitikára van szükség, ami a magyar tudásra, a magyar adottságokra, a magyarokra, a magyar emberekre, a kkv-szektorra, a magyar termelőkre, a magyar családi gazdaságokra épít.

Ha már itt tartunk, az elmúlt 14 évben - na, erre aztán igazán nem lehet büszke az Orbán-kormány - a családi gazdaságok terén óriási pusztítást végeztek. Ángyán tanár úr elmondta annak idején, hogy hogyan esett vissza, most már nagyjából olyan 150 ezer családi gazdaság maradt meg - majd mondjuk, egy jövő évi felmérésnél látni fogjuk, hogy ez mennyi pontosan -, de hogyha 150 ezerről beszélünk, az is óriási visszaesés a korábbi több száz ezres számokhoz képest. Ezt bizony okozta, hogy az önkormányzatoktól, az önkormányzatoktól, és hiába kongatta a vészharangot Ángyán tanár úr, hogy átalakították a nagybirtokrendszer felé a mezőgazdaságot, a vidéki gazdaságpolitikájuk lényege is ez volt.

Márpedig ezek a nagybirtokrendszerek megint csak nem a magyar jövőt és a magyarok itthon maradását, a vidék megmentését fogják majd szolgálni, de szolgálhatják azt, hogy mondjuk, az európai uniós támogatások nagy része így aztán nemcsak globális oligarchákhoz, hanem magyarországi oligarchákhoz, Mészáros Lőrinc, Csányi Sándor érdekeltségéhez vándorol, hiszen az Európai Unió is hibásan áll hozzá. Élek a gyanúperrel, hogy Brüsszel nem véletlenül alkalmazza ezt a hibás politikát, hogy nem rászorultsági alapon támogatja a mezőgazdaságból élőket - azért mégiscsak agrárország voltunk sok száz éven keresztül -, hanem területalapú támogatásokat ad, tehát az egyébként is gazdag oligarchák zsebébe vándorol.

Orbán Viktor egyik nagy barátja, Babiş úr az egyik legnagyobb hasznélvezője egyébként Európában ezeknek az agrártámogatásoknak, úgyhogy ezt a politikát szeretné, úgy látszik, Magyarországon támogatni az Orbán-kormány, miközben állítólag mindig szembe megy Brüsszellel. Ez egy rossz brüsszeli politika, ebben az esetben pedig mégiscsak kiszolgálja Orbán Viktor,

Orbán Viktor kormánya - mint ahogy már nagyon sokszor láthattuk - az ilyen nemzetellenes brüsszeli lépéseket, elképzeléseket, politikát.

Én arról beszéltem, hogy mi a magyar adottságokra, a magyar feldolgozóipar, a kkv-szektor, a termelők, a családi gazdaságok támogatására fordítanánk azokat a lehetőségeket, amelyeket itt, ebben a költségvetésben látok. De akkor hadd éljek egy olyan példával, ami mindenféleképpen unikumnak számít ebben az Országgyűlésben!

Nem nagyon volt még arra példa, hogy olyat tegyen parlamenti párt, amit a Mi Hazánk Mozgalom tesz, hogy azon kívül, hogy itt szóban elmondjuk 10-20-30 percen belül a kritikáinkat a kormány gazdaságpolitikájával kapcsolatban, mi az állami támogatásunkból fordítunk arra is, hogy bebizonyítsuk a kormánynak, hogy van még olyan igény, van még annyi akarata a magyarságban, hogy változtasson ezen a gazdaságpolitikán. Tehát nem tudnak önök majd arra hivatkozni, hogy persze, jól hangzik az, amit a Mi Hazánk Mozgalom akar, de hát nem is akarják ezt gyakorlatilag a magyarok, mert nem is akarnak ők már földet művelni, nem akarnak családi gazdasággal foglalkozni, nem akarnak a kkv-szektorban dolgozni, ők igenis akkumulátorgyárakban akarnak dolgozni, vagy el akarnak menni külföldre.

Ezzel szemben mi megrendeztük, most már hónapok óta tart a „Hazai vásár” sorozat, amelynek az a lényege, hogy minden hónapban egy másik vármegyében rendezünk egy olyan vásárt, ahol a magyar termelő, a magyar gazda, a magyar manufaktúra, kézműves tudja a saját termékeit árusítani. Természetesen mi egy forintot sem kérünk helypénzként tőlük. Azoknak a magyaroknak tudják eladni a termékeiket, akik nem akarnak beletörődni abba a jelenlegi kormányzat és egyébként az előző balliberális kormányzat által is képviselt gazdaságpolitika következményeibe, hogy ma már az olcsó, de silány, sokszor mérgező élelmiszer vagy élelmiszer-hulladékot kell megvásárolni a magyaroknak a hipermarketekben, jó esetben, hogyha nem mennek külföldre vásárolni.

Hiszen azt is látjuk, éppen ezeket a számadatokat mutattuk be itt a múltkoriban a parlamentben, hogy a magyar bankkártyás vásárlások tekintetében óriásit növekedtek azok a számok, amely pénzt a magyarok külföldön, tehát a szomszédos országokban költik el. Ez azt jelenti, hogy átmennek, szépen ingáznak, és bevásárolnak a szomszédos országokban, legyen az Románia, Partium vagy éppen a Felvidék, ki merre lakik, vagy mondjuk, akár Délvidékre átruccannak. Mert hogy most már az elsődleges és a legfontosabb nagyon sok ember számára, hogy minél olcsóbban meg tudja venni az élelmiszert a hipermarketekben, ha itt nem tudja, akkor elmegy külföldre.

*(Bakos Bernadettet a jegyzői székben
Szabó Sándor váltja fel.)*

Na, ez biztos, hogy nem jó a magyar költségvetésnek, biztos, hogy nem jó a magyar jövőnek vagy a

magyar gazdaságnak, nem beszélve arról, hogy ezt a silány, sokszor mérgező élelmiszer-hulladékot behozzák Magyarországra, de nem csak Magyarországra, az Európai Unióhoz később csatlakozott tagállamokba sorban behordják, ráadásul sokszor ugyanazzal a névvel, ugyanabban a csomagolásban. Ezt sem a magyar kormány, hanem a szlovák kormány bizonyította be laboratóriumban, be tudták azt bizonyítani, hogy sokszor ugyanabban a csomagolásban, ugyanazon név alatt silányabb terméket vagy mérgezőbb terméket hoznak be Magyarországra vagy akár Szlovákiába, Lengyelországba vagy éppen Romániába. Ez biztos, hogy nem jó irány.

(Mihálffy Béla elfoglalja a jegyzői széket.)

Ehelyett mi azt bizonyítjuk a hazai vásárokkal, hogy van igény, sok százan, mondhatom azt, hogy több ezren vesznek részt a hazai vásárokon. Éppen most vasárnap Mórton voltunk, előző hónapban Csongrád városában voltak több ezren ezeken a vásárokon. Van tehát igény a magyarok részéről. Arra várnak, hogy önök olyan gazdaságpolitikát és olyan költségvetést alkossanak, ahol a támogatáspolitikát, az adópolitika is változni fog, és a magyar kkv-szektor, termelőt, gazdát, kézművest fogja majd támogatni, és akkor a magyarok is meg tudják venni a magyar termékeket. Az önellátás felé kellene elmozdulni. Szégyen, hogy Magyarország élelmiszerimportra szorul, amikor nagyon nagy mértékben önellátó lehetne, legalább az élelmiszer területén.

Ha ránézünk erre a költségvetésre, akkor azt is látjuk, hogy az export növekedése tekintetében is arra számítanak, hogy majd ezek a globális nagyvállalatok, a járműipar vagy az akkumulátorok majd növelik az exportot, és ha éppen nem nő az export, akkor könnyű arra mutatni a kormány vagy a kormányfő részéről, hogy most a világpolitikai helyzet olyan, hogy az emberek nem akarnak autókat venni.

De hát ez a problémánk, hogy önök nem foglalkoznak azzal, hogy mást is elő lehetne állítani Magyarországon, mint olyan akkumulátort vagy éppen járművet, amelyhez nem tud mit beszállítani a magyar kkv-szektor. Tehát semmiféle hasznuk nem lesz a magyaroknak belőle, mert az alapanyagot külföldről hozzák, külföldre akarják eladni, és egyébként majd vendégmunkások fognak a gyárban dolgozni. Hát, akkor ebből hosszú távon biztosan nem lesz a magyaroknak semmiféle haszna. Ehelyett olyan export kellene - ehhez kellene például a feldolgozóipart támogatni -, ami valóban a magyarokat segíti ki a világpiacra.

Az a jó hírem, hogy ezzel kapcsolatban is olyat tesz, illetve tett már a Mi Hazánk Mozgalom, amelyet parlamenti párt még soha nem tett meg. Mi nem bohóckodunk árnyékkormányok létrehozásával, hanem megmutatjuk, hogy hogyan kellene kormányozni - lehet ezt is árnyékkormányzásnak nevezni -, ezért szerveztünk egy olyan expót és konferenciát Hungulf fantázianéven, amely például megmutatta azt, hogy az Öböl menti országokban milyen óriási piaclehetőségek

vannak a most még megmaradt, bár önök által igen csak sanyargatott kkv-szektor vagy például az olyan termelők, az olyan magyarok számára, akik még mindig méhésszettel próbálkoznak.

Közel negyven méhész jött el, hogy a portékáját eladja, a prémium minőségű méznek segítünk piacot találni az Öböl menti országokban. Képzeljék el, az összes érintett ország nagykövetsége rendkívül jó ötletnek és hiánypótlónak tartotta a kezdeményezésünket. Nemcsak hogy eljöttek, a nevüket adták ehhez az expóhoz, ehhez a konferenciához a Hungexpón, hanem azóta nagyon sok olyan kapcsolat kötöttet az ott megjelenő külföldi üzletembereknek köszönhetően, ami megint csak azt mutatja, és ezt bizonyítja a mi Hazánk Mozgalom, hogy mi nem csak beszélünk, hanem bizonyítani tudjuk azt, hogy óriási lehetőségek vannak az export tekintetében is, amit persze a kormány nem vesz figyelembe, vagy a kormány ezzel egyáltalán nem foglalkozik. Sokkal egyszerűbb lesz mutogatni, mondjuk, majd az Audi-gyárra az exporttal kapcsolatban.

(14.00)

És akkor nézzük ezzel a költségvetéssel kapcsolatban - ha már a gazdasági szerkezetéről beszéltem igencsak kimerítően -, hogy mi van a gazdaságpolitikán túl! Egrészt sokszor arra hivatkozik a kormány, hogy a bérek, a jövedelmek növekednek, csak arról nem beszél, hogy mi a helyzet a vásárlóerővel. E tekintetben sincsenek kifejezetten biztató prognózisok.

Persze lehet most megállapodást kötni a munkáltatókkal, csak ha nem sikerül majd tartani az itt jelzett számokat akár az infláció, vagy akár a GDP növekedése tekintetében, akkor ezek a mostani vállalt szerződések biztosan nem lesznek majd tarthatók. A munkaadók nem fognak tudni majd kifizetni akár egymillió forintos béreket. Ezzel is kellene foglalkozni. Megint egyszerű lesz majd akkor a kormánynak a munkaadókra mutogatni, hogy hát, ők nem fizetik ki, tehát a kormány szeretne magasabb bért, de a munkaadó nem ad magasabb bért. Ha nem tesznek semmit egy másfajta gazdaság megteremtéséért, egy más gazdasági szerkezet megteremtéséért, akkor a munkaadónak sem lesz lehetősége magasabb béreket fizetni.

Ami az ipar teljesítményét illeti, 2023 minden hónapjában csökkent éves összehasonlításban az ipar teljesítménye. Erre is nagyon sokszor felhívtuk már a figyelmet, mint ahogy a költségvetési hiánnyal kapcsolatban is elmondtuk, hogy az bizony rendkívül veszélyes, hogy önök ekkora hiányra építenek. A mostani költségvetésben már látható az, hogy készülnek a 2026-os országgyűlési választásokra, és itt megint lesz majd egy olyan felelőtlen osztogatás, amely aztán 2026-ban akár összeomláshoz vezethet, vagy megint újra elszabadult inflációhoz is vezethet.

Ha megnézzük a hiteleket, önök még mindig nem ragadták ki, nem szabadították ki Magyarországot az adósságrabszolgaságból, pedig erre már 2010-ben

nagyon sokan felhívtuk a figyelmet, hogy az egyik legfontosabb feladata kellene hogy legyen egy új kormányának, főleg, ha rendszerváltást ígér - emlékszünk, még valamikor 2010-ben mit ígért a Fidesz -, hát, ebből nem sok valósult meg, illetve lehet végül is egy NER-rendszer. A NER-rendszer például az előbbi nagybirtokok hasznélvezője, és szinte örült annak, hogy a rengeteg családi gazdaság tönkrement, mert így lehetett még több, nemcsak állami földeket szereztek, hanem még a családoktól is meg lehetett szerezni a földeket; de nem ilyen rendszerváltozást ígért nagyon sokaknak, a szavazóinak 2010-ben a Fidesz.

Viszont ezt a hiányt, ezt a folyamatosan növekvő hiányt, folyamatosan növekvő adósságot a kormány továbbra is hitelekkel próbálja megoldani, finanszírozni, a magyar gazdaság, a magyar költségvetés működőképességét fenntartani. Megmondom őszintén, minket egyáltalán nem érdekel az, hogy ha azt mondja Orbán Viktor miniszterelnök, vagy a kormány bármelyik tagja, hogy a jó hír az, hogy ezeket a hiteleket most nem azoktól fogják fölvenni, mondjuk, nyugati irányból, akiktől az előző kormányok vették fel, még akkor sem, ha az általunk egyébként az előbb említett Hungulf Expóra kereskedelmi, gazdasági, akár politikai szövetségesként meghívtuk Katart is. De nem szeretnénk, ha Katar úgy jelenne meg Magyarországon, hogy hitelt ad Magyarországnak, hanem mi a kölcsönös tisztelet alapján gazdasági, politikai együttműködést szeretnénk Kattal, nem pedig újabb és újabb hiteleket, vagy akár Kínától újabb hiteleket fölvenni. Ezzel kapcsolatban azért fontos megjegyezni, hogy 2023-ban Magyarországon volt a GDP-arányos kamatterher a legnagyobb az Európai Unióban, és a hiteleket továbbra is az átlagos európai uniós szintnél drágábban kapjuk, ez pedig növeli a költségvetés terheit.

A mi kérdésünk az, hogy nem tart-e a kormány mindezek miatt egy esetleges romló hitelminősítéstől. Úgyhogy ennyit az adósságrabszolgaságról meg a hitelpolitikáról, amivel természetesen abszolút nem értünk egyet.

A kormányzati elképzelések között szerepel a Demján Sándor-program. A kormány észrevette, hogy mennyire elhibázott a gazdaságpolitikája, és a Mi Hazánk Mozgalomnak igaza van, erre reagálva gyorsan egy ilyen Demján Sándor-programmal előállt, ami persze nagyon jól hangzik, ez annyira jól hangzik, mint a munkáshitel, csak ha valaki komolyabban megnézi, hogy mi van emögött, akkor látja a problémákat. Az van emögött, amiről az előbb már sokat beszéltem, hogy mennyire fontos a kkv-szektor, és hogy mennyire elhanyagolta a kormány. Viszont nem gondoljuk azt, hogy ez önmagában elég, mert sokkal fontosabb lenne, ha a piacteremtésben segítene a kormány, amiben próbál a Mi Hazánk Mozgalom példát mutatni. Most nem elsősorban akár a tőke, vagy akár a fejlesztéssel kapcsolatos hitel lesz hosszú távon a megoldás, hanem az, ha segít a kormány vagy a Külgazdasági Minisztérium abban, hogy minél inkább és minél biztosabb alapokon álló, stabil gazdaságok piacként tudjanak a magyar

kkv-szektor számára szóba jönni. Nyilván erre akar reagálni a kormány ezzel a Demján Sándor-programmal. Ehhez kapacitásnövelés kell, ahhoz, hogy kapacitást tudjanak növelni a magyar vállalkozások - az előbb említettem, hogy 99,9 százalékuk, hangsúlyozom, a kkv-szektorhoz tartozik -, olyan támogatási rendszerre van szükség, amely a kapacitás növelését fogja majd segíteni ezeknek a magyar vállalkozásoknak.

Az extraprofit-adókkal kapcsolatban. Amit itt látunk, hogy a légi közlekedést terhelő, illetve a távközlési és a gyógyszergyártói különadó és a közműadó megszűnik. Ez nyilván jól hangzik, főleg úgy, hogy tudjuk, hogy ezekkel az extraprofit-adókkal vagy különadókkal kapcsolatban még mindig nem tudta a kormány, vagy nem akarja azt megakadályozni. Most már élünk azzal a gyanúperrel, hogy nem is nagyon akarja, hiszen ő maga is érdekelt lett a bankszektorban, bocsánat, a hozzá közel álló üzletemberek, a NER-rendszer érdekelt lett a bankszektorban. Látjuk azt, hogy a bankok folyamatosan áthárítják megint csak a magyarokra ezeket a különadókat ugyanúgy, mint ahogy általában a multik ezt megteszik. A kormány ezt sem tudja és nem is akarja megakadályozni, és még mindig nem látjuk azt, hogy e tekintetben túl sokat tudna tenni.

Amit rendkívül problémásnak tartunk a költségvetésre ránézve és a kormányzati elképzeléseket végighallgatva, az az inflációkövető adóemelések. Idő hiányában nem megyek végig azon, hogy ez milyen adónemeket érint. De azt a megdöbbentő megállapítást kellett tennem, amikor végignéztem ezeket, hogy a kormány ugyanazt csinálja, mint Karácsony Gergely Budapesten, egyfajta autósüldözést. Az autósokat most már nemcsak a cégautóadóval büntetik - jövőre 20 százalékkal emelik -, hanem minden autótulajdonost folyamatosan büntetnek, és mi ezt megengedhetetlennek tartjuk. Nem lehet az autósokat büntetni. Nagy hívei vagyunk a kerékpárosok támogatásának, a kerékpárutak építésének, de ez nem járhat azzal, amit Budapesten is látunk, hogy az autósokat tönkre akarják tenni, tönkreteszik az életüket. Ez megint csak teljességgel elfogadhatatlan.

Szintén látjuk ebben a költségvetésben, hogy nemcsak az autósokat üldözi továbbra is a kormány, hanem az önkormányzatokat is, amit szintén vérlázítónak tartunk. A jól működő önkormányzatokat bünteti nagyon régóta, évek óta a kormány. Új szabályozási elem, hogy a települési önkormányzatok iparűzésadó-többletének a Területfejlesztési Alap részére történő elvonása és a járáson belüli újraelosztása megjelent. Mi ezzel - még egyszer mondom, az előbb említett okok miatt - nem tudunk egyetérteni.

Végezetül a honvédelemre fordított összegek ügye. 2025-ben is a tervezet szerint elérik a GDP 2 százalékát a honvédelemre fordított összegek. Nem értünk egyet, sőt nagyon rossz történelmi emlékeket idéz fel az, amit a balliberális képviselőktől hallunk ezzel kapcsolatban, hogy ne költsünk honvédelemre. Látjuk, hogy a világ sajnos nem a világbéke felé halad, hanem egyre veszélyesebb a világ, és egyre több háború, egyre

több eszkalációs lehetőség van. Tehát ebben a helyzetben a honvédelmet fejleszteni kell. Nem ezzel van a problémánk.

Ugye emlékszünk arra, volt olyan hadügyminiszter a magyar történelemben, aki azt mondta, hogy nem akar magyar katonákat látni. Ennek lett a következménye Trianon. Most ugyanezt halljuk a balliberális képviselőktől. Erre a történelmi párhuzamra szeretném felhívni a figyelmet. Ez életveszélyes. Ezt mindenféleképpen csírájában el kell folytani. A honvédelmet kell erősíteni.

Novák Előd, a Mi Hazánk Mozgalom képviselője, frakcióvezetője volt az, aki éppen a minap mutatott rá arra - és az írásbeli kérdésére még várja a minisztertől a választ -, hogy miért túlárzottak ezek a honvédségi beszerzések. Továbbra is gondunk van a korrupcióval, továbbra is gondunk van a kormányzati gazdaságpolitikával, amire lehetne egy olyan költségvetést tervezni, ami minden magyarnak jó lenne. Ez a költségvetés nem az, ezért nem tudjuk támogatni. Köszönöm szépen. *(Taps a Mi Hazánk soraiból.)*

ELNÖK: Az LMP képviselőcsoportja jelezte, hogy két felszólaló ismerteti a frakció álláspontját. Elsőként megadom a szót Bakos Bernadett képviselő aszszonynak. Parancsoljon!

BAKOS BERNADETT, az LMP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Asszony! Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Országgyűlés! A jövő évi költségvetésről az első és talán egyetlen egyértelmű pozitívum, amit el lehet mondani, hogy most, november végén tárgyaljuk. Számptalan alkalommal kritizáltuk azt a gyakorlatot, amit a jelenlegi kormány vezetett be, hogy a költségvetést már a tavaszi ülészakára betervezzük, és nyár elején megszavazzák.

(14.10)

A hangoztatott kiszámíthatósággal szemben ugyanis ez épphogy a nagyfokú bizonytalanságot jelenti. Gyakorlatilag úgy fogadnak el részletes költségvetést, hogy a következő évi gazdasági folyamatokról, sőt még az adott év nagy részéről is minimális információval rendelkeznek. Ezt egyébként korábban Windisch László, az Állami Számvevőszék elnöke is hangsúlyozta itt nemrég.

Ennek következménye, hogy még az életbelépése előtt módosítani kell azt. Az elfogadott költségvetéseket többször módosítják, és később is folyamatosan. Riasztó példa és állatorvosi ló a 2023. évi költségvetés, aminek a végrehajtásán nem is olyan rég tárgyaltuk itt az Országgyűlésben. Ez a költségvetés már az életbelépése előtt megbukott, hiszen december végén rendeleti úton adtak ki újat, és ezt is összesen 55 alkalommal módosították.

Ez a gyakorlat, a korai költségvetés-alkotás és a rengeteg módosítás teljesen hiteltelenné tette a költségvetés-tervezést, és kiszámíthatatlanná tette egyébként a költségvetéstől függő szférák gazdálkodását is.

Tehát realisabb, jobb, hogy most születik meg a költségvetés.

Minden más tekintetben a költségvetés viszont erős kétségeket ébreszt egyrészt azon tekintetben, hogy mennyire realis és megalapozott ez a tervezet, másrészt - és ez talán még fontosabb -, hogy mennyire hasznos ez az országnak. Ami a megalapozottságot illeti, véleményünk szerint a költségvetés tervezete szakmailag megalapozatlan, és lényegében homokra épít légvárakat. Ezt a Költségvetési Tanács is ki mondta, és itt is hallhattuk egyébként, igaz, egy picikét finomabban becsomagolva. Hiteltelenek a sarokszámok. A növekedés túltervezett; nem látszik, hogy honnan lenne ilyen forrása egy ilyen nagymértékű felpattanásnak.

A bevételek túltervezettek, mert egyrészt az adóbevételek növekedése feltételezi a fogyasztás dinamikus emelkedését, ami még most sem látszik, pedig a fogyasztási adókból származó bevételek 7,5 százalékkal, a gazdálkodó szervezetek befizetései 8,9 százalékkal, a lakossági befizetések 7,9 százalékkal, a szociális hozzájárulási adóból és egyéb járulékokból származó bevételek pedig 9,3 százalékkal nőnének a tervezet szerint. Másrészt ugyanúgy, mint tavaly, mintegy 3500 milliárd forint EU-s forrással számolnak. Idén is ennek az elmaradása volt a költségvetés felborulásának egyik nyomós oka, hiszen 2024 első 10 hónapjában mindössze 1000 milliárd forint jött a tervezett 3900-ból.

Persze, kellő cinizmussal azt mondhatják, hogy a túltervezett adóbevételek akár teljesülhetnek is, ha a hivatalosan várt 3,2 százalékos inflációnál magasabb lesz a pénzromlás, amire egyébként sajnos van esély, nem utolsósorban a forint gyengülését látva.

A megalapozottságon túl a legfontosabb kérdés, hogy így, ebben a szerkezetben jó-e az országnak ez a költségvetés, segíti-e az emberek boldogulását, a gazdaság működését és a társadalmi jólét növekedését, természetesen az ökológiai rendszerek épségének megőrzésével. Véleményünk szerint erre a kérdésre a válasz nemleges. Ez a költségvetés káros, tovább rombolja a jövőnket. Tovább folytatja az ország eladósítását, tovább folytatja a létfontosságú közszolgáltatások, az oktatás, az egészségügy, a közösségi közlekedés, az igazságszolgáltatás és az önkormányzatok rombolását; és tovább folytatja azt a zsákutcás politikát, ami hazánkat a multik gyarmatává, összeszerelő üzemévé silányítaná.

Az egyetlen, aki profitál belőle, az a jelen kormány szűk baráti köre, ők továbbra is megkapják a százmilliárdjaikat, és cserébe semmivel nem járulnak hozzá az ország felemelkedéséhez. Illetve a gazdaságot összeszerelő üzemé silányító ázsiai multik is a nyertesek, akik akkor is megkapják a százmilliárdos támogatásaikat, ha nem teljesítik még a szűk termelési elvárásokat sem, nemhogy a környezeti, munkaügyi és biztonsági előírások, jogszabályok betartását.

Ez a költségvetés az eladósítás költségvetése, folytatva az elmúlt éveket. A megálmodott növekedési számokkal szemben van valami, ami tényszerűen és

elképesztő ütemben nő: ez pedig az adósszolgáltatokra kifizetett összeg. Évi átlagban 28,5 százalékos a növekedés 2020 óta, minden évben átlagosan plusz 513 milliárd forinttal fizetünk többet. 2020 óta az akkori 1025 milliárd forintról 2025-re 3590 milliárd forintra, 3,5-szeresére nő a nettó adósságszolgálat. Ennyi pénz folyik ki a költségvetésből a semmire, azaz a jövő évben 2565 milliárd forint az a pluszterher, amit az adósság elszállása miatt kell az adófizetőknek feláldozniuk a kormány szakszerűtlen gazdaság- és energiapolitikája miatt, mert ennek az adósságelszállásnak a fő oka a kockázatokat halmozó és azokkal mit sem törődő gazdaságpolitika, amit a jelenlegi kormány folytat.

Az infláció és a költségvetési hiány drámai növekedését az okozta, hogy a kormány fittyet hányt arra a kockázatra, amit a külső energiahordozóktól való függés - és itt különösen az orosz viszonylattól való függés - jelent. 2022-23-ban emiatt 8000 milliárd forinttal volt magasabb az ország energiaszámlája, mint korábban. Az infláció letérése és a költségvetési hiány finanszírozása pedig megemelte az adósságot és az adósságszolgálatot.

Kijelenthető, ha a jelenlegi kormány hallgatott volna arra, amit korábban is mondtunk, és amit egyébként költségvetési módosító formájában idén is beadunk, és energiahatékonysági és megújuló energiás beruházásokkal csökkentette volna a lakossági igényt és növelte volna a belső kínálatot, az orosz agresszió miatti veszteségünk feleekkorá sem lett volna, azaz több ezer milliárd forintot spóroltunk volna 2022 óta, és újabb ezermilliárdokkal több maradna a költségvetésben most évről évre.

Égészen elképesztő, hogy az egyoldalú oroszgáz-függést - szemben minden más európai országgal - továbbra sem akarja felszámolni vagy csökkenteni a kormány. Sem az orosz viszonylatot, sem a lakosság függését a gáztól nem csökkentik az energiahatékonysági programokon keresztül. Ez azt jelenti, hogy a következő sokknál, a következő ármegugrásnál ugyanúgy padlóra kerülünk majd, mint korábban, és ez büns felelőtlenség.

Az államadósság mellett tovább növeli a kormány a belső adósságokat is, ami a közszolgáltatások lerontását jelenti. Folyamatosan nő az a beruházási igény a közszektorban, ami pusztán a szinten tartáshoz kellene. A jelenlegi kormány szándékosan alulfinanszírozza a közszolgáltatásokat, óriási adósságokat halmozva fel ezzel. Ez, azon túl, hogy rontja az emberek életszínvonalát, megmagyarázza, miért várja a kormány minden évben hiába a fellendülést, ugyanis folyamatosan növelik az emberek megélhetési költségeit. Jól működő egészségügy helyett magánegészségügyi ellátás, az alulfinanszírozott közoktatás mellett szükséges magánoktatás, kiterjedt, elérhető infrastruktúra és közszolgáltatások helyett mobilitási kényszerek, jó minőségű tömegközlekedés helyett pedig drága egyéni autózás. Ezek a lehetőségek. Miből költenének többet, miből ruháznának be az emberek, mitől élnének jobban a családok, ha önök folyamatosan ilyen költségekbe verik őket?

Ha mindezt az állam szolgáltatná széleskörűen, olcsóbban, hatékonyabban, akkor több maradna az emberek zsebében. Nem irigység tehát vagy álságos moralizálás ez, hanem kőkemény közgazdasági tény. Az ellopott és a birtokokba, jachtokba folytatott ezermilliárdok most nagyon-nagyon hiányoznak a közszolgáltatásokból és így a gazdaságból is.

A korrupciónak és a neoliberális politikának nagyon súlyos következményei vannak ezen a területen is. Az adósságok halmozása, az elmaradt beruházások drasztikusan rontják tehát a közszolgáltatások színvonalát és ezáltal a társadalmi jólétet is. Ez csak a víziközmű-szolgáltatásban 1000 milliárd forintra tehető, ennyi az elmaradt beruházások nagyságrendje. A víz 25 százaléka egyszerűen elfolyik, elszivárog a hálózatból. A hazai vízellátó rendszerek közel 56 százaléka túlnyomóan kockázatos állapotú, és erre egyébként szintén - korábban - a mai napon Windisch László felhívta a figyelmet. Tehát ennek ellenére is jelezte ő is, hogy a területen a források csökkennek; nemhogy nem növekednek, csökkennek.

A közműadó 16 milliárd forintos eltörlése jó, végre egy pozitív példa, ám csupán csepp a tengerben. Valójában 100 milliárdos visszapótlásra lenne szükség ahhoz, hogy az egyre gyorsuló romlás legalább megálljon, és a szinten tartás megtörténhessen. Ez nem történik meg, sőt a kormány - igen irritáló módon - a kínai akkumulátorgyáraknak megadja azt, amit a magyar embereknek nem, hiszen tíz- és százmilliárdokat költ az ő vízellátásuk fejlesztésére. Ez az, amit a magyar emberektől eközben megtagadnak. Óriási ütemben építik ki a víziközműveket az akkumulátorgyárak kiszolgálására, mindeközben pedig a lakossági szolgáltatás leépül. Ezt mutatja, hogy hiába van egy víziközmű-fejlesztések sor a költségvetésben 42 milliárd forintos kerettel, ez a debreceni déli gazdasági övezet kiszolgálását jelenti.

(14.20)

A víz- és csatornahálózat kiépítését kizárólag a gyárak kiszolgálásáért finanszírozzák. Az elmaradt beruházások legnyilvánvalóbb következménye a közösségi közlekedésben van, különösen a vasút finanszírozásában. Ezt mindannyian tapasztalhatjuk nap mint nap, akár csak a Mávinform oldalát lapozgatva. Ha önök nem is utaznak vasúttal, akkor is javasolom, hogy nézzék nap mint nap a bejegyzéseket ezen az oldalon, és látni fogják, hogy milyen állapotban van a magyar vasút jelenleg.

Lázár János feltette a koronát az elmúlt harminc év vasút- és vidékellenes politikájára, ami valahogy mindig a néhány milliárd forintos megtakarításokat sem jelentő mellékvonal-bezárásokban éli ki magát a fejlesztés helyett. A jelenlegi költségvetési tervezetből is látszik, hogy amíg százmilliárdok mennek autópályák építésére, koncessziók biztosítására, vasútfejlesztésre szinte semmi. Pedig még most novemberben is nagyívű ígéretek hangzottak el Lázár János szájából. Volt itt 10 000 milliárd forintos fejlesztés, s most

hétfőn is azt ígerte nekem az interpellációra válaszolva, hogy 2025-től minden megváltozik majd, csak hát ennek nyoma sincsen a költségvetésben. Persze tavalyra is egy 6000 milliárdos tízéves vasútfejlesztési tervet ígért, de abból sem lett semmi.

Ezek jelenleg üres, fedezetlen ígéretések, hiszen kizárólag a befagyott EU-s pénzekből és a majd felveendő hitelekkel akarnak fejleszteni. A költségvetésben hazai forrásból a hazai vasút fejlesztésére összesen 5 milliárd forint - igen, 5 milliárd forint - van be tervezve. A fenntarthatósági és modernizációs vasúti fejlesztések soron van ez az összeg, a Szeged-Röszke vonal felújítására. A sor fennmaradó része, 25 milliárd forint pedig megint nem hazai forrást, hanem az Európai Beruházási Banktól felvett hitelt fordítaná különböző meg nem nevezett pályafejlesztésekre.

S belefért a költségvetésben az állami beruházások fejezetbe egy 20 milliárd forintos vasútfejlesztési tétel is, ám megint csak kiderül, hogy ez sem a hazai igények kielégítését, a végletesen leromlott állapotok felszámolását, a magyar emberek mobilitási igényeit szolgálja, hanem a debreceni ipari övezetek bekötését. Tehát megint csak az akkumulátorgyárakra mennek el az adóforintjaink, nem pedig a lakosság jólétét fokozandó, az életüket könnyebbé teendő fejlesztésekre.

Mindezekkel szemben áll a közúti közlekedés támogatása. Bár pontosabb volna úgy fogalmazni, hogy az autópálya-koncessziókon és építkezéseken keresztül szivattyúzzák ki a pénzt a közös kasszából, mert hogy az autóval közlekedőknek ettől nem lesz jobb az élete. Csak az új koncessziós autópályák fenntartására és felújítására 370 milliárd forintot fizetünk ki idén. A régi koncessziók is elvisznek 175 milliárdot. Jut még 88 milliárd olyan állami közútfejlesztési beruházásokra, amelyek jó része megint csak az akkumulátorgyárak kiszolgálására történik. Mindez azt jelenti, hogy miközben a környezetkárosító közúti közlekedés fejlesztésére csak jövőre százmilliárdokat ad adóforintokból a kormány, és még többet ígér, a fenntartható vasúti közlekedésre szinte semmit.

Torz prioritások ezek, amik óriási gazdasági, társadalmi költséggel járnak, és ezeket nem önök, nem a NER-elit és nem is a kínai akkumulátorgyárak fogják megfizetni, hanem a magyar emberek, a magyar adófizetők. Éppen ezért ezt a költségvetési tervezetet nem tudjuk támogatni. Köszönöm a figyelmüket. *(Taps az LMP soraiban.)*

ELNÖK: Az LMP frakciójának másik vezérszónoka Kanász-Nagy Máté képviselő úr. Parancsoljon, öné a szó.

KANÁSZ-NAGY MÁTÉ, az LMP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Asszony! Tisztelt Ház! Én ott szeretném folytatni, ahol Bakos Bernadett képviselőtársam abbahagyta. A forráskivonásról szeretnék beszélni, a közszolgáltatások leépítéséről, ami elsősorban az oktatási szférát, az egészségügyet vagy a magyar szociálpolitikát, szociális rendszert érinti. De először szeretném megvilágítani,

illetve folytatni, hogy miért probléma általában ez a forráskivonás, vagy az, hogy ezeket a területeket nem látja el megfelelő támogatásokkal, finanszírozással, normatívákkal a magyar kormány.

Az egy közhely és fejlődés-gazdaságtani alap, hogy azok az országok a fejlettebbek, ott jobb az élet, ott jobb az életminőség, ott jobb élni, ahol a közszolgáltatások kiterjedtek és magas szintűek. Nyilván ennek megvan a forrásigénye. Ezekre a területekre forrásokat, nagyon sok pénzt kell szánni, ahogy számos ország ezt meg is teszi. Azt is látjuk, hogy kiterjedt közszolgáltatást fenntartani sokkal olcsóbb és hatékonyabb, mintha az egyének egyenként szereznék be ezeket a szolgáltatásokat vagy jószágokat, tehát ha a magánpiacról vásárolnák meg saját maguk.

Ha megnézzük a két szélső példát a világban, akkor talán a latin-amerikai országokat hozhatnánk mint rossz példát arra, hogy milyen közszolgáltatásokat biztosítanak, és erre mennyit szánnak, a másik oldalon pedig a jó példa a skandináv országok, amelyek az elmúlt évtizedekben, gyakorlatilag az ötvenes évek elejétől hagyományosan sokat és egyre többet költenek erre a területre, és nagyon magas szintű közszolgáltatásokat biztosítanak az állampolgáraik számára. Hogy ennek milyen fenntarthatósági oldala van a skandináv országok részéről? Itt sok kritikát lehetne megfogalmazni, de életminőség szempontjából, az ott élők életének szempontjából ezek ténykérdések.

Sajnos nagyon úgy néz ki, hogy a magyar kormány tagjai, a Fidesz-KDNP politikusai ezt az összefüggést nem ismerték fel, de az is lehet, hogy tudatosan nem akarják alkalmazni. Ha megnézzük a miniszterelnök úr kijelentéseit, akkor ebből egy neoliberais politika süt, mintha a thatcherizmus téveszméje járná be ismét Európának legalábbis ezt a részét, Kelet-Közép-Európát. De maga Margaret Thatcher mondta, hogy nincs is társadalom, egyének vannak, atomjaira, darabjaira hulltak a közösségek. Mintha ezt képzelni el, ahol a „kaparj kurta, neked is jut” elvét próbálják ráoktrojálni a társadalomra, és azt mondják, hogy akinek semmije nincs, az annyit is ér. Egyébként ezt maga Lázár János jelentette ki néhány évvel ezelőtt, és úgy látszik, ő ebben hisz.

De azért van különbség a klasszikus angolszász kapitalista, neoliberais felfogáshoz képest, ugyanis az egy versenyalapú gazdaságról és egy versenyalapú társadalomról szól, ahol a verseny érvényesül, ahol mindent a piac, a piaci elosztási mechanizmus határoz meg. Nagyon úgy tűnik, hogy a kormány holdudvara, ismerősei, barátai számára viszont pont hogy ki akarják iktatni ezt a versenyt, őket próbálják megvédeni ezektől a hatásoktól, és különböző forrásokkal, koncessziókkal, támogatásokkal, projektekkel látják el őket. Így biztosítják az ő boldogulásukat, miközben a társadalom nagyobb része ezekből a jótékony hatásokból és támogatásokból természetesen nem részesülhet.

Mindez egyébként oda is vezet, és a kormány ezt ösztönzi - az egészségügy terén ez nagyon is látható, és az oktatásban is vannak erre példák -, hogy a közszolgáltatások leromlanak, hiszen erre keveset költenek.

Az előttünk fekvő költségvetés is sajnos ezt a hagyományt folytatja, amely hagyomány természetesen nem 2010-ben kezdődött, sajnos az előző kormányok gazdaságpolitikájára is jellemző volt. S az is jellemző az önök politikájára, hogy emellett egy magán-ellátórendszer szeretnének kiépíteni. Ez tudatos politika, hiszen egyre többeket szeretnének átterelni a magánellátásokba. Természetesen azokat tudják átterelni, akik meg tudják fizetni ezeket a magánellátásokat, de a többségnek nincs arra pénze, hogy a több tízezer forintos vizitdíjakat megfizesse, a magántanárt megfizesse, a magán-időotthonbeli ellátást megfizesse. Nekik maradnak az egyre inkább romló közszolgáltatások, és ez nagy probléma és nagy igazságtalanság.

Térjünk rá a különböző területekre! Itt van rögtön az oktatáspolitiká. Azt látjuk, hogy továbbra is több ezer főre becsült Magyarországon a pedagógushiány, a tanárhiány. A kormány a pedagógusok több év óta tartó tiltakozását valóban sikeresen letörte. Ez egy sikeres hatalompolitikai - hogy mondjam? - folyamat végeredménye, de ezzel a problémákat nem sikerült megoldani. Az igaz, hogy beindult valamiféle béremelési politika ebben a szektorban, de hát gyakorlatilag az égő házban próbálták oltani a tüzet, ha ezt a szektort nézzük. Az oktatáspolitikai minőségi problémái, az iskola-rendszer szelektivitása, igazságtalansága, kétosztatúsága nem oldódott meg, és ezek a mai napig nagyon komoly problémát jelentenek. Nagyon komoly problémát jelent, hogy nincs enyhülés a tanárok, pedagógusok vagy az ő munkájukat segítők túlterheltségén, nagyon nagy terheket kénytelenek elviselni, és ez az adminisztratív terhekben is megmutatkozik.

(14.30)

Egyébként a Tárki egy nem túl régi felmérése szerint a pedagógusok pont ezeket a terheket nevezték meg az egyik legnagyobb problémaként, és akkor tantervekről, tanmenetekről még nem is beszéltünk. Nyilván ezeknek a problémáknak csak egy részét lehet finanszírozással megoldani, de legalább erre szükség lenne, és több pénzt kellene erre a területre fordítani.

Egyébként azt mondják, hogy a 2025-ös költségvetésben az oktatási kiadások elérik a 3900 milliárd forintot, és ez önök szerint közel 500 milliárd forinttal több, mint 2024-ben. Ugyanakkor, ha megnézzük a reálérték alakulását, mondjuk, 2010-hez viszonyítva, ha megnézzük a GDP-arányos finanszírozást, és összehasonlítjuk az Európai Unió átlagfinanszírozásával, nyugat-európai országok átlagfinanszírozásával, hogy ők mennyit költenek oktatásra: jelentősen elmaradnak ezek a számok. Ez egyébként abból adódik, hogy óriási deficit képződött az oktatási rendszeren belül; ez az egészségügyben, szociális rendszerben, kultúrában, általában a társadalompolitika terén igaz. Ez a deficit pedig abból adódik, hogy önök az elmúlt lassan másfél évtizedben folyamatosan, évről évre száz- és ezermilliárd forintokkal alacsonyabb összegben finanszírozták ezeket a területeket, mint ahogy egyébként kellett volna.

Szeretnek beszélni felzárkózásról; néha előkerül, hogy utolérjük Ausztriát öt év múlva, tíz év múlva, huszonöt év múlva, ki tudja, mikor. Hát, kérem szépen, ha ezeket a területeket folyamatosan alulfinanszírozzuk, és látjuk, hogy GDP-arányosan folyamatosan kevesebbet költünk, mint ők, soha nem lesz ebből semmilyen felzárkózás, semmilyen utolérés egyébként.

Mindig szeretek szólni külön a pedagógusok munkáját segítő, nevelést-oktatást közvetlenül segítő kollégákról. Szerintem egészen tragikus az, hogy az ő bérhelyzetüket nem is akarják megváltoztatni. A pedagógusok esetében, nagyon helyesen, elindult valamekkora béremelés; ez sem elégséges, de a NOKS dolgozók esetében - több tízezeren vannak, 30-40 ezer kolléga dolgozik ezen a területen, és nélkülük elképzelhetetlen az oktatás működtetése - nem akarják bővíteni a helyzetüket. Gyakorlatilag a garantált bérminimum összegének megfelelő összeget keresik, ilyenolyan pótlékokkal lehet, hogy 15-20 ezer forinttal ennél egy picit többet keresnek, de hát ez édeskevés; szakvégtzettséggel rendelkező munkatársakról van szó. Nem tartalmazza a költségvetés az ő érdemi béremelésüket.

És még egyszer, ebben a szférában azért óriási szükség lenne a beavatkozásra és a forrásokra; hadd utaljak itt vissza a PISA-eredményekre. Ezekből tudjuk, hogy a magyar oktatás nem képes arra, hogy az otthonról hozott hátrányokat kompenzálja, sőt sok esetben még ezeket a hátrányokat nemcsak hogy megőrzi, hanem erősíti is. Szerintem ez az egyik legnagyobb igazságtalanság Magyarországon, és ennek a jövőre nézve, a jövő gazdaságára, társadalmára nézve is nagyon komoly negatív hatásai vannak.

Nézzük meg az egészségügy területét: tulajdonképpen a tendenciában ugyanezt látjuk. Hivatkozunk arra, hogy 2010-ben mennyi volt az egészségügy finanszírozása, és most - ez egy retorikai elem - állítólag 2500 milliárd forinttal többet költenek egészségügyre, mint 2010-ben. 2010-ben a GDP-arányos finanszírozás 4,5 százalék volt. Emlékszünk rá, ugye, a 2008-as világgazdasági válság utáni években járunk, valóban csökkent a területek finanszírozása 4,5 százalékpontonra. Mit gondolnak, most mennyi lesz jövőre az egészségügy GDP-arányos finanszírozása: 4,2. Tehát a 2010-es értékhez képest még mindig 0,3 százalékponttal alacsonyabb ennek a területnek a finanszírozása. És ahogy az oktatás terén utaltam az európai tendenciákra, az európai átlagra, most hadd nevesítem: az Európai Unió átlaga, amit egészségügyre költ, az 7,6 százalék. 7,6 százalék áll szemben a mi tervezett 4,2 százalékkal. Óriási az elmaradás.

Ami pedig a magánszektort érinti, a magánszektornak talán a legnagyobb aránya az egészségügyön belül van, hiszen az összes egészségügyi kiadásnak közel a fele egyébként magánkiadás, hiszen egyre többeket kényszerítenek, terelnek, ösztönöznek - itt különböző megfogalmazásokat lehet alkalmazni - a magánegészségügyi ellátásba. Gyakorlatilag ki lehet jelenteni, hogy a társadalom jelentős része számára fizetősé tettek az egészségügyet. De itt nem a korábbi - ki emlékszik már

erre? - 200 (sic!) forintos vizitdíjról kell beszélni, hanem itt azért, ha elmegyünk egy magánellátásba, csak az, hogy ránk néz az orvos, még meg sem vizsgált, 20 ezer forintnál, 30-40 ezer forintnál kezdődik, ha a különböző szakellátásokat nézem.

Természetesen igaz az, hogy az egészségügyben nőttek a bérek, és talán a társadalompolitikai területeken belül itt látjuk a legkomolyabb eredményeket. Ezek valódi eredmények, szükség volt rá; összeomlás előtt állt az ágazat. Ami kritikánk van, hogy későn történt meg ez a béremelés. Lehet, hogy már nem alkalmas arra, hogy megfelelő kollégát, fiatalat a pályára hozzon, vagy pályaelhagyókat, akik úgy hagyták el a pályát, hogy a magyarországi pályát hagyták el és külföldön teljesítenek szolgálatot, ott gyógyítják az embereket, visszahozza őket. Ez egy probléma, hogy későn érkezett; illetve az is egy probléma, hogy a szakdolgozói állomány esetében nem látjuk ezeket a komolyabb emeléseket, amire szintén szükség lenne. Gondoljunk csak az ápolókra, az egészségügyi dolgozók többi részére!

És végül, de nem utolsósorban szeretnék beszélni a szociális területről, szociálpolitikáról, gyermekvédelemről, ahol szintén az alulfinanszírozottság az egyik legfontosabb probléma; Fülöp Attila államtitkár urat innen is szeretném köszönteni. Gyakran érvelek azzal ebben az ülésteremben is, és vitatkozom a kormány tagjaival, hogy milyen is a bérhelyzet. Hát, a tények egyértelműek, és itt a KSH számait hozom. Jelenleg Magyarországon az átlagbér a KSH számításai szerint bruttó 628 776 forint. Ehhez képest, ez KSH-adat, a szociális dolgozók átlagbére - ugye, itt százezer emberrel beszélünk és családjaikról - 347 154 forint. Ez pontosan a nemzetgazdasági átlagbér 55,2 százaléka. Tehát itt kollégák tízezrei nettó 200-250 ezer forintból kénytelenek megélni, jelentősen elmaradnak tehát a bérek a nemzetgazdasági átlagtól. Általában a szociális szféra az a terület, amire a legkevesebb pénzt szánják, az itteni kollégák megbecsülésére a legkevesebb pénzt szánják a közszolgáltatások területein, a közszférán belül. Ezért is szorgalmazzuk ezen a területen is a béremelést, és nyújtunk be módosító javaslatot, amelyben átcsoportosítanánk mintegy 200 milliárd forintot, hogy legalább elkezdjük ezt a béremelést.

Mindig elmondom, és itt a költségvetési vita során is el kell mondani, hiszen nem tartalmazza a költségvetés, hogy amit nagyon helyesen a Covid-időszakban az egészségügyi dolgozók megkaptak 500 ezer forintos megbecsülést, jutalmat, azt a szociális dolgozók esetében elfelejtették kifizetni. Holott láttuk, hogy a Covid alatt ők is, ezek a kollégák is nagyon komolyan helyálltak, nagyon-nagyon sok múlott rajtuk is a védekezésben, hogy ennél a katasztrófális helyzetnél nem történt még nagyobb baj. Tehát tényleg igazán mindent megtettek. Oda kellene adni nekik is ezt az 500 ezer forint megbecsülést még évek múltával is. Mi rájuk is gondolunk ebből a szempontból.

Az egyik utolsó gondolatom, hogy itt év eleje óta az ismert botrányok után, akár ellenzék, akár kormánypárt részéről nagyon sokat beszélnek a gyermekvédelmi rendszer megerősítéséről, és ez ügyben

különböző jogszabály-változtatásokat már elfogadott a parlament, és ezek életbe is léptek. De ezt a megerősítést önök, tisztelt kormánypárti képviselők, kormánytagok, nem úgy képzelték el, hogy több pénzt adnak ennek a területnek, hiszen a kórosan alulfinanszírozottság maradt a szociális szférában. Látjuk a bérhelyzetet, látjuk az intézmények helyzetét, az infrastrukturális állapotot, a szolgáltatáshiányokat, az ellátási fehér foltokat, a kapacitáshiányokat. A szociális rendszer szinte minden területén látjuk ezeket, de nem akarták ezeket a teljesítményeket megadni, visszatáplálni a rendszerbe, a kapacitásokat odaadni, a forrásokat odaadni, hanem itt különböző szabályozásokkal éltek. Lehet, hogy itt születnek olyan törvények, amelyek során pszichológiai alkalmassági vizsgálattal és kifogástalanélelmód-vizsgálattal, úgy fogalmazok, hogy vizsgálják és/vagy végzálják a kollégákat; hiszen azt gondolom, hogy a kifogástalanélelmód-vizsgálat esetében végzálásról van szó, ami nem fogja vagy nem minden esetben tudja elérni a célját. A pszichológiai vizsgálatnál megengedőbb vagyok, az szükséges lehet. Lényeg a lényeg, hogy ezekkel a módosításokkal nem lehet önmagában kezelni ezeket a rendszereket, ezeknek a rendszereknek a problémáját.

A szabályozáson túl forrásokra, költségvetési forrásokra lenne szükség. Arra lenne szükség, hogy az előttünk álló költségvetés megadja ezeket a forrásokat, hogy az elmúlt évek elvonásait visszapótolja, hogy a nyugat-európai átlaghoz, európai átlaghoz próbálja felzárkóztatni a közszférában a béreket, a normatívákat. Sajnos nem látjuk ezt a költségvetésben. Mi megfogalmaztuk a módosítóinkat, de a beterjesztett költségvetést jelen formájában nem fogjuk tudni támogatni. Köszönöm szépen.

(14.40)

ELNÖK: Tisztelt Országgyűlés! A vezérszónoki felszólalások végére értünk. Most a magyarországi nemzetiségeket képviselő bizottság által felkért felszólaló ismerteti a bizottság álláspontját összesen 30 perces időkeretben. Megadom a szót Ritter Imre nemzetiségi képviselőnek, aki nemzetiségi nyelven ismerteti felszólalásának első mondatait, majd magyarra fordítja azokat. Parancsoljon, képviselő úr!

RITTER IMRE, a Magyarországi Nemzetiségek Bizottságának elnöke: Sehr geehrte Frau Vorsitzende! Sehr geehrtes Parlament! Erlauben Sie mir bitte, dass ich im Namen und im Auftrag des Ausschusses der in Ungarn lebenden Nationalitäten unseren Standpunkt bezüglich des Gesetzentwurfs Nr. T/9894. über den ungarischen Haushalt für 2025 im Zusammenhang mit dem Nationalitätenbedarf übergreifende Teilen erörtere.

Wie es schon gewöhnt ist, fange ich wieder meinen Diskussionsbeitrag mit einem Zitat von Johann Wolfgang von Goethe an. Er hat gesagt: „Toleranz sollte eigentlich nur eine vorübergehende Gesinnung

sein: sie muss zur Anerkennung führen. Dulden heißt beleidigen.”

Tisztelt Elnök Asszony! Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Ház! Engedjék meg, hogy a Magyarországi Nemzetiségek Bizottsága nevében kifejtsem álláspontunkat a 2025. évi központi költségvetésről szóló T/9894. számú törvényjavaslat nemzetiségi igényeket érintő részeivel kapcsolatban.

Hozzászólásomat a költségvetésitörvény-javaslatához már hagyományosan Johann Wolfgang von Goethe idézetével kezdem, mely magyarul így hangzik: „A tolerancia csak egy átmeneti állapotot jelölhet, mely elismeréshez kell vezessen. Az elfogadás önmagában sértés.”

Az elfogadás tehát nem elég, csak az elfogadás önmagában nem elég. Többet szeretnénk, többet várunk: elismerést. Az elismerés őseink élete elégséges alapot adott; mi még dolgozunk érte. Az elismerés feltétele, alapja a megismerés, a megismerés pedig egy hosszú és fáradságos folyamat.

De most mindenekelőtt szeretném a mai és a holnapi hozzászólásom lényegét és alaphangját megadni a legszűkebb, de a napirend szempontjából legfontosabb nemzetiségi ténnyel, mely a következő: a Magyarország Kormánya által benyújtott 2025. évi központi költségvetésről szóló T/9894. számú törvényjavaslat az ideit, tehát a 2024. évi költségvetésben biztosított összeghez képest a Miniszterelnökséghez tartozó 12 nemzetiséget érintően 2 milliárd 331 millió forinttal magasabb, kerekén 14 milliárd forint támogatást tartalmaz a költségvetési törvény XI. fejezet 30/31. és 32. soraiban.

A Magyarországi Nemzetiségek Bizottsága és a Miniszterelnökséghez tartozó 12 nemzetiség nevében ezt a támogatásemelést szeretném megköszönni a magyar kormánynak, a kormányzati frakcióknak, és jelezni, hogy a törvényjavaslatban lévő támogatáson felül további közvetlen támogatási igényt nem kívánunk idén benyújtani, és a Magyarországi Nemzetiségek Bizottsága részéről a költségvetésitörvény-javaslat elfogadását támogatni fogjuk.

Külön köszönöm, hogy az általunk kért támogatásokat már a parlament részére benyújtott T/9894. számú törvényjavaslat is tartalmazta, és nem nekünk kellett a parlamenti eljárás során ezt kiharcolnunk. Erre a parlamenti nemzetiségi részvételünk 11 költségvetési törvényjavaslatából a 2016. évet követően mindössze második alkalommal került sor. Ez számunkra egy kegyelmi állapot - köszönjük.

Különösen fontos és pozitív irányváltásnak tartjuk a 2025. évi költségvetésitörvény-javaslatban lévő 2 milliárd 331 millió forint nemzetiségítámogatásemelést annak tudatában, hogy az elmúlt két évben nemhogy támogatásemelés nem volt, de jelentős elvonásra került sor. A 2022. évi elfogadott költségvetési törvényhez képest a 2023. évi költségvetésben a Gazdaságvédelmi Alap torzító hatását is figyelembe véve, a nemzetiségi támogatások 1 milliárd 198,9 millió forinttal csökkentek, majd még ugyanebben az évben a 2023. évi költségvetés módosításával további

852,8 millió forint nemzetiségi támogatás került elvonásra. Ehhez a módosított 2023. évi költségvetéshez képest a 2024-es költségvetési törvényben ismét 968,9 millió forinttal került csökkentésre a Miniszterelnökséghez tartozó 12 nemzetiség támogatása.

Ézt jelentette, hogy két év alatt a költségvetési törvényben 3 milliárd 20,6 millió forint nemzetiségi támogatás került összességében elvonásra, mely a 2022. évi 14 milliárd 689,6 millió forintnak közel 21 százaléka, több mint az ötöde. Teljesen egyértelmű, hogy a nemzetiségi támogatások ilyen irányú elvonása messze meghaladta azt a mértéket, amelyet a teljes költségvetési törvény vonatkozásában az országos nehézségek miatt szigorítani kellett.

A 2023. és 2024. évi elvonás így összesen 5 milliárd 72,3 millió forint volt. Ennek nagyon nem örülünk, de tisztában lévén a háborús helyzettel, az inflációval, az energiaválsággal és egy sor más problémával, az elvonásokat fegyelmezetten tudomásul vettük, és próbáltunk túlélni. Minden erőfeszítésünket arra koncentráltuk, hogy a megelőző tíz évben kiépített intézményhálózatunk alapvető működését biztosítani tudjuk, és a beindított hosszú távú programjaink - mint például a nemzetiségipedagógus-hallgatói ösztöndíjprogram - ne törjön meg, ne essen szét, mert az a közvetlen jövőnket lehetetlenítette volna el.

A rendkívül jelentős nemzetiségítámogatás-elvonások mellett természetesen korrektül meg kell említeni, sőt, megköszönni a kormánynak, hogy a helyi és országos nemzetiségi önkormányzati fenntartásban lévő közel 110 nemzetiségi köznevelési intézmény részére külön kormányrendeletekkel az energiakompensációra a 2023. és 2024. évben mintegy 2 milliárd 600 millió forintot biztosítottak, mellyel a mintegy 20 ezer nemzetiségi gyermek neveléséhez, oktatásához szükséges alapvető feltételeket biztosítani tudtuk.

Itt külön köszönöm azt is a kormánynak, a Pénzügyminisztériumnak és a Miniszterelnökségnek, hogy a kormányrendeletek előzetes egyeztetése során kellő rugalmasságot tanúsítottak, amellyel egy új, az intézményenkénti tényleges költségeken alapuló elosztási rendszert tudtunk bevezetni. Ennek lényege, hogy a Pénzügyminisztérium összességében a nemzetiségi köznevelési intézmények energiakompensációs juttatását ugyan az intézményenként megállapított gyermeklétszámra vetített fajlagos összeg alapján határozta meg, de az összeg felosztásánál lehetővé tették, hogy a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.-n keresztül az országos nemzetiségi önkormányzatok bevonásával az egyes nemzetiségi köznevelési intézmények között a ténylegesen, objektíve felmerülő valós energiaköltségek arányában osszuk fel a kompenzáció összegét. Ez ugyan jelentős többletmunkát jelentett az egyes országos nemzetiségi önkormányzatoknak, elsősorban a legnagyobb nemzetiségi köznevelésiintézmény-hálózattal rendelkező Magyarországi Németek Országos Önkormányzatának, de az intézményeink érdekében ezt természetesen szívesen vállaltuk.

(14.50)

A 2024-es energiakompensáció záró elszámolására ugyan még csak 2025 februárjában kerül majd sor, de azt már most egyértelműen kijelenthetjük, hogy az új rendszer osztatlan elismerést aratott. Itt szeretném viszont rögtön leszögezni, hogy a két év alatt elvont 5 milliárd 72,3 millió forint nemzeti támogatás és a két év alatt nyújtott 2 milliárd 600 millió forint energiakompensáció közé nemcsak azért nem szabad semmilyen szempontból egyenlőségjelet tenni, mert az elvonás mintegy duplája a kormányrendeletekkel adott kompenzációknak, hanem azért sem, mert az energiakompensáció a világpolitikai helyzet miatt drasztikusan megemelkedett energiátöbblet-kiadásokat fedezte, amely mögött értelemszerűen semmilyen nemzeti támogatás nem volt. Ugyanakkor viszont az 5 milliárd 72,3 millió forint effektíve a nemzeti tevékenységektől lett elvonva, és csökkentette drasztikusan ezen tevékenységek megvalósításának pénzügyi lehetőségeit.

Egyúttal itt szeretnék államtitkár úrnak egy kérdést is feltenni a jövő évi rezsikompensációval kapcsolatban. Varga Mihály miniszter úr a napokban a sajtóban jelentette be, hogy a 2025. évi költségvetési törvényben megszüntetik a Rezsivédelmi Alapot, de a rezsicsökkentett árak maradnak. A támogatási intézkedések a különböző tárcák fejezeti kezelésén keresztül biztosítva maradnak az önkormányzatok, a vállalkozások és a családok számára is - jelentette a miniszter úr. Remélem, és mivel a nemzeti fenntartású nemzeti köznevelési intézmények 2023-2024. évi energiakompensációjára vonatkozó rendeletekből nem tudom, hogy milyen alapról kerültek biztosításra, de feltételezem, hogy nem a megszüntetett Rezsivédelmi Alapból. Ugyanis az intézményeink részére 2025-ben az elmúlt két évhez hasonlóan nagy bizonyossággal továbbra is szükséges lesz a rezsikompensáció, és nincs tudomásom arról, hogy ez a Miniszterelnökség fejezeti költségvetésében bármilyen módon a 2025. évre be lenne tervezve.

Ezért kérem megnyugtató választ, hogy 2022-2023-hoz hasonlóan ugyanúgy számíthatunk jövőre, a 2025. évben is a kormányrendelettel biztosított rezsikompensációra a nemzeti önkormányzati fenntartású nemzeti köznevelési intézményeink részére. Válaszát előre is megköszönöm, és egyúttal röviden jelezném, hogy az elmúlt tíz év gyakorlatától eltérően, amikor minden költségvetési tárgyalásnál mindvégig reggeltől estig itt voltam, mivel most nem állok olyan stabil lábakon, mint a költségvetés - remélem, hogy lassan igen - el kell majd menjek, hogy holnap is tudjak jönni, de természetesen a választ figyelemmel kísérem, úgyhogy nem tiszteletlenségből megyek majd el hamarabb.

Tisztelt Elnök Asszony! Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Ház! Ezen kitérő után szeretnék visszatérni a Magyarország 2025. évi központi költségvetéséről szóló T/9894. számú törvényjavaslat nemzeti támogatásaira, mely a XI. fejezeti soron kerekén 14

milliárd forint, és amint bevezetőmben említettem, ehhez további támogatásemelést nem fogunk kezdeményezni. Ugyanakkor az egyes sorok között viszont két átcsoportosítást, átvezetést fogunk bizottsági módosítóval kezdeményezni. Konkrétan: a XI. Miniszterelnökség, 30. fejezeti kezelésű előirányzatok, 1. célirányzatok, 31. nemzeti célú költségvetési támogatások, „1. nemzeti szakmai támogatások” sorról 874,9 millió forint átvezetését a következő két sorra. Egyrészt a Miniszterelnökség 30. fejezeti kezelésű előirányzatok, 1. célirányzatok, 31. nemzeti célú költségvetési támogatások, „2. országos nemzeti önkormányzatok támogatása” sorra 754,3 millió forintot, másrészt a XI. Miniszterelnökség, 32. központi kezelésű előirányzatok, „4. települési és területi nemzeti önkormányzatok támogatása” sorra 120,6 millió forintot.

Az országos nemzeti önkormányzatok támogatására átvezetésre kerülő és kért 754,3 millió forint esetében ez azt jelenti, hogy a 9. melléklet I. részében foglalt táblázat 9. és 10. sorában az országos nemzeti önkormányzatok és média támogatását 408,9 millió forinttal, míg az országos nemzeti önkormányzatok által fenntartott intézmények támogatását 345,4 millió forinttal szükséges emelni, természetesen megbontva, mind a tizenkét országos nemzeti önkormányzatra, amely egységesen 20 százalékos emelésnek felel meg. Az összegek országos önkormányzatok szerinti megbontását most nem sorolnám fel, de a 2024. december 3-án, kedden benyújtásra kerülő módosító indítványunk értelemszerűen tartalmazni fogja azt.

Tisztelt Elnök Asszony! Tisztelt Ház! A 2014-ben lezajlott parlamenti választást követően kezdhettük meg mint országgyűlési szószólók és a Magyarországi Nemzetiségek Bizottsága a parlamenti munkát, és első ízben a 2015. évi költségvetésnél volt érdemi rálátásunk, beleszólásunk, javaslattevési lehetőségünk a központi költségvetési törvény kialakításába.

Az országos nemzeti önkormányzatok esetében azt a gyakorlatot folytattuk, hogy két évente javasoltunk emelést, így 2015-ben, majd 2017-ben és ismét 2019-ben. Ezt követően viszont döntően a pandémiás helyzet okozta válság miatt a 2021-es támogatásemelés elmaradt, és két év helyett csak három év után, 2022-ben volt ismét támogatásemelés. Ezen támogatásemelés a 2022. évben egy egységes elvek alapján, valamennyi önkormányzatra elvégzett vizsgálatok után, több területen országos nemzeti önkormányzatonként differenciáltan került elvégzésre, figyelembe véve a 2018-2019. évi, országos nemzeti önkormányzatokat érintő törvénymódosítások eredményezte változásokat is.

Első területként az országos nemzeti önkormányzatok működése és média támogatásánál egyrészt a legalacsonyabb fajlagos költségvetéssel rendelkező és működő országos nemzeti önkormányzatok költségvetését havi 100 ezer forint/közgyűlési tag szintig kiegészítettük. Ez a tizenhárom országos nemzeti önkormányzatról nyolcat érintett.

Másrészt a 2019. évi országos nemzetiségi önkormányzati választásnál három nemzetiségnél - a horvát, a német és a szlovák nemzetiségnél - a nemzeti névjegyzékbe regisztráltak száma alapján nyolc fővel nagyobb közgyűlést kellett választani. Részükre megtörtént a közgyűlés működési költségeinek létszamarányos kiegészítése.

Harmadrészt a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény 2018. január 1-jei módosítását követően az országos nemzetiségi önkormányzatok átvették előbb az általuk fenntartott köznevelési és kulturális intézmények épület- és építményállományaik a vagyonkezelői jogát, majd a 2020. szeptember 1-jei módosítást követően az országos önkormányzatok által fenntartott nemzetiségi köznevelési intézmények tulajdonjogát is. A tulajdonjog átvételével az országos nemzetiségi önkormányzatokat terhelő, az általuk fenntartott intézmények vagyonbiztosítási díját kompenzáltuk.

*(Az elnöki széklet dr. Oláh Lajos,
az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)*

Negyedrész: az elmondott, előző három differenciált támogatáskiegészítés mellett az országos nemzetiségi önkormányzatok és média a közgyűlések költségeivel csökkentett 2021. évi támogatási összegének 15 százalékos emelését javasoltuk és kaptuk is meg.

(15.00)

Második területként az országos nemzetiségi önkormányzatok és fenntartott intézményeik támogatása - szeretném a félreértések elkerülése végett kiemelni, hogy nem a nemzetiségi köznevelési intézményekről, hanem egyéb kulturális intézményekről beszélünk - esetében pedig először a már említett tulajdonjog-átvétel miatt egy 2 százalékos intézményfelújítási keretet képeztünk az érintett 39 intézményre vonatkozóan.

Másodszer: 5 országos nemzetiségi önkormányzatnál, az úgynevezett kőszínházakkal rendelkező bolgár, horvát, német, ruszin és szlovák önkormányzatnál az előző három évben összesen 10 új nemzetiségi intézmény lett létrehozva, vagy meglévő intézményben történt jelentős nagyságrendű fejlesztés, amelyek éves működési költségei kerültek biztosításra.

Harmadrész: a bolgár, horvát, német, szerb és szlovák nemzetiségnél az állandóan működő kőszínházak részére, akik a korábbiakban a támogatásukat eseti jelleggel, egyedi támogatásként kapták, amelyek esetlegessége nem tette lehetővé a színházak tervszerű, gazdaságos és hatékony működését, ezek tervezésére kerültek.

Negyedszer: a 2020. május 19-én elfogadott, a kulturális intézményekben foglalkoztatott közalkalmazottak jogviszonyának átalakulásáról, valamint egyes kulturális tárgyú törvények módosításáról szóló 2020. évi XXXII. törvény szerint a kulturális szférában foglalkoztatott közalkalmazottak közalkalmazotti

jogviszonyának megszüntetésével és bérfejlesztésének biztosításával kapcsolatos kompenzáció történt meg az érintett nemzetiségi önkormányzatok részére.

Ezen négy differenciált támogatásemelés mellett, lényegében a törvényi változásokból eredő emelések mellett az országos nemzetiségi önkormányzatok és fenntartott intézményeik általános működési támogatása 7,5 százalékkal került megemelésre. Az előzőekben ismertetett 2022. évi országos nemzetiségi önkormányzatok és média esetében tehát 15 százalékos, az országos nemzetiségi önkormányzatok és fenntartott intézmények esetében 7,5 százalékos emelést követően most ismételt a korábbi két éves gyakorlat helyett csak három évvel később kerül sor újabb támogatásemelésre, mindkét területen egységesen 20 százalékos mértékben.

Indoklásként el kívánom mondani, hogy 2022 óta nagyságrendileg növekedett a minimálbér - 29 százalék -, a garantált bérminimum - 24 százalék -, az általános bérszínvonal is, ami jelentős terhet jelentett az országos nemzetiségi önkormányzatok költségvetései számára. Jelenleg a személyi kiadások teszik ki kiadásuk mintegy 70 százalékát. Erőfeszítéseik ellenére nem képesek követni az általános béremelkedést. A leszakadó bérek veszélyeztetik az országos nemzetiségi önkormányzatok hivatalainak és intézményeinek működőképességét, folyamatos szakemberhiánnyal küzdenek.

További bérfejtéshez vezetett a pedagógusok bérének egyébként indokolt és számunkra rendkívül örömteli emelése is. A bérek kifizetése után fennmaradó összeg egyre kevésbé teszi lehetővé a kiegyensúlyozott és biztonságos működést az országos nemzetiségi önkormányzatoknál. Az energiahordozók árának emelkedése miatt nőttek a rezsizámlák, az utazási költségek, emelkedtek a távközlési és egyéb szolgáltatások költségei. Ennek okán nem marad forrás a működést szolgáló ingatlanok állagmegóvására, karbantartására, az elhasználandó eszközök pótlására. Mindezek alapján az országos nemzetiségi önkormányzatok ezen 20 százalékos támogatásemelésének indokoltsága és szükségessége megkérdőjelezhető.

Szintén a 9. melléklet I. részében foglalt táblázatban részletezzük a települési vagy területi nemzetiségi önkormányzatok működési támogatásának emelését abban az esetben, ha a települési vagy területi nemzetiségi önkormányzat nemzetiségi köznevelési intézmény fenntartója. Ennek okán a települési és területi nemzetiségi önkormányzatok működésének támogatása jogcímen egy új jogcímszámon vezetnénk be az ő emelt támogatásukat, amelynek fajlagos összege 3 millió 120 ezer forint/év nemzetiségi köznevelési intézményt fenntartó nemzetiségi önkormányzatonként. Az erre szánt összeg a második átvezetésben említett 120,6 millió forint, amely 58 nemzetiségi önkormányzatot érint, amelyek 79 nemzetiségi köznevelési intézményt tartanak fenn.

Az érintett köznevelési intézményt fenntartó helyi nemzetiségi önkormányzatok körét előzetesen a

MÁK nyilvántartásával a Pénzügyminisztériummal is egyeztetettük. Ez esetben indoklasként el kell mondanom, hogy a nemzetiségi köznevelési intézményt fenntartó helyi nemzetiségi önkormányzatok működési támogatásának külön emelt összeggel történő támogatása a fenntartók közvetlen költségeinek az átvétel miatti direkt növekedése - például bankköltségek -, valamint az intézményfenntartásból fakadó jelentős többletfeladatok finanszírozása és ezáltal az átvett intézmények stabil működtetéséhez elengedhetetlenül szükséges.

S ha már a nemzetiségi köznevelési intézményt fenntartó helyi nemzetiségi önkormányzatoknál tartunk, akkor engedjék meg, hogy tekintettel a 2024. június 9-én megtartott országos területi és települési nemzetiségi önkormányzati választásokra, röviden kitérjek ezek eredményére. Örömmel tájékoztatom önöket, hogy a nemzetiségi választások érdemi probléma nélkül, rendben lezajlottak, majd 2024. október 1-jét követően az új nemzetiségi önkormányzatok megalakultak. Ennek keretében újjáalakult mind a 13 nemzetiségi önkormányzat: a bolgár, a görög, a horvát, a lengyel, a német, az örmény, a roma, a román, a ruszin, a szerb, a szlovák, a szlovén és az ukrán országos nemzetiségi önkormányzat. A 13 nemzetiségnél 64 területi, azaz megyei vagy fővárosi önkormányzat alakult, és a 13 nemzetiségnél összesen 2199 települési nemzetiségi önkormányzat alakult meg, összesen 1498 településen, illetve budapesti kerületben. Az érintett települések száma és a nemzetiségi önkormányzatok száma közötti különbség abból adódik, hogy vannak olyan települések és budapesti kerületek, ahol több nemzetiség is alakított önkormányzatot. Például Pécsnél 11 nemzetiségnek is van nemzetiségi önkormányzata.

A 2024-ben alakult helyi nemzetiségi önkormányzatok számában 2019-hez képest 12 nemzetiségnél nincs érzékelhető nagyobb változás. Egyedül az ukrán közösségnél nőtt jelentősen a 2019. évi 33-ról 53-ra, 20 helyi önkormányzattal, gyakorlatilag 60 százalékkal a települési ukrán nemzetiségi önkormányzatok száma. Ez a változás nyilvánvalóan a szomszédunkban már több mint ezer napja zajló szörnyű háború által okozott menekültválságból adódik.

Úgy gondolom, hogy a 2025-ös központi költségvetési törvényben a nemzetiségeket érintő támogatások a korábbiakban ismertetett két főösszegegen belüli, sorok közötti átvezetéssel együtt pozitív, biztató helyzetet teremtenek valamennyi őshonos magyarországi nemzetiség újra megalakult vagy esetleg újonnan alakult országos területi és helyi nemzetiségi önkormányzata részére, az újonnan induló, kivételesen nem öt-, hanem négy és féléves ciklusra. Köszönöm, hogy meghallgattak. Danke für Ihre Aufmerksamkeiten! (*Taps.*)

(15.10)

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelettel köszöntöm képviselőtársaimat, a kormány jelen lévő tagjait és a kollégákat, akik segítik az ülés vezetését.

Tisztelt Országgyűlés! Most az elsőként jelentkező független képviselő szólhat. Megadom a szót Varga Ferencnek. Parancsoljon, képviselő úr!

VARGA FERENC (független): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Ház! Nem nagyon bírom ki, hogy ne reagáljak a Fidesz vezérszónokának a hasonlatára, amit megengedett magának a felszólalásában. Ő azt mondta, hogy a magyar kormány és a Fidesz olyan, mint Cristiano Ronaldo, aki egyszer azt nyilatkozta, hogy nem ő éri el a rekordokat, hanem a rekordok követik őt. Hát, azért van baj a fejekben bőven! Mondják már meg nekem, hogy Cristiano Ronaldo hányszor rúgott öngólt az elmúlt időszakban! Önök néhányszor rúgtak, tehát ha maradunk ennél a hasonlatnál, akkor inkább azt mondanám, hogy az önök tevékenysége nagyjából olyan, mint egy megye IV-es, kezdő, szerény képességekkel megáldott futballistáé. (*Cserenyés Péter: Jaj, Istenem!*) Talán ez így jobban megállja a helyét.

És ha már a rekordoknál és az öngóloknál tartunk, akkor nézzük, hogy milyen rekordokat tartanak önök negatív értelemben, a teljesség igénye nélkül. Például nálunk volt a legmagasabb a Covid idején a halálozások száma. Egy öngól. Nálunk volt a legnagyobb az infláció. Két öngól. Nálunk a legnagyobb az áfa, világrekorderek vagyunk; önök minden egyes magyar embert sújtanak ezzel az adónemmel. Folyamatosan nő nálunk az államadósság. És amiben a legnagyobb rekorderek, az pedig az uniós pénzek ellopása és a magyar emberek nyomorban tartása.

Azt is mondják, hogy önök teremtettek egymillió új munkahelyet. Lehetséges, de nézzük már meg, hogy milyen munkahelyeket teremtettek, hol áll ma a magyar emberek bérszínvonala, milyen ma a minimálbér, és hogy néz ki egyáltalán a munka világa ma Magyarországon. Merthogy én azt látom, hogy igen, lehet, hogy megvan az egymillió új munkahely a közmunkával, de sajnos ma nem tudjuk azt mondani, hogy aki dolgozik, az megél a munkájából. Én vidéki vagyok, én nagyon jól látom magam körül, hogy ha egy családban az édesanya és az apuka is dolgozik, tisztességesen, kétkezi munkát végez, nagyon sok esetben a hónap végén már kölcsön kell kérni. És hiába dolgoznak 8-10-12 órában mind a ketten, és emellett még gyermeket is nevelnek, utána egyébként elmennek a boltba, megveszik a világrekorder áfával terhelt termékeket, vagy akár ha kisgyermekeket nevelünk, akkor megvesszük a szintén világrekorder áfával terhelt gyermeknevelési cikkeket.

És maradjunk annyiban, hogy a munkásokkal kapcsolatban is önöknek nagyjából a „hitel” szó jut eszébe, nemhiába vezetik most be a munkáshitelt.

Szícs Lajos képviselő úr dicsekedett vele, hogy 300 új beruházás van a költségvetésben, és ez nagyjából 8100 milliárd forint értékű. Akkor adjanak nekünk, csongrádi és Szentés környéki embereknek ebből nagyjából 4-5 százalékot, és elmondom önöknek, hogy melyek azok a fejlesztések, amelyek nem az én fejből pattantak ki, nem én találtam ezeket ki,

önök voltak azok, akik ezt megígérték kettő, három, öt, tíz vagy akár tizenöt évvel ezelőtt, és azóta sem történt ezekkel a fejlesztésekkel semmi, sőt gyakorlatilag kampányról kampányra ezekkel a fejlesztésekkel hülyítik az embereket Szentes és környékén.

Kezdjük rögtön a legégetőbb problémával, amelyvel az elmúlt időszakban rengeteget foglalkoztam, hála önöknek, merthogy folyamatosan osztályokat zárnak be a szentesi kórházban, és folyamatosan problémák jelentkeznek a betegek ellátásában is. Önök 2013 óta ígértek egy műtőtömb megépítését, ez minden egyes kampánynak a fő témája. Ebben a műtőtömbben kapna helyet az aktív betegellátás mellett az intenzív, a traumatológia, az urológia és a fül-orr-gégészet is, bár azt önök néhány hónappal ezelőtt bezárták. Gyakorlatilag egy hatalmas költséghatékonyságot jelentene ez a kórháznak; és azt is jelentené, hogy most már nem leépítenék, hanem elkezdnék fejleszteni a szentesi dr. Bugyi István Kórházat. Viszont a helyzet az, hogy nem nagyon látjuk ennek a megvalósulását, hiszen a gyermekosztályon ott vannak az örökbefogadásra váró csecsemők, akikkel az állam nem igazán tud mit kezdeni; bezárták a szülészeti osztályt, a tavalyi évben éppen csak háromszor ígérték meg, hogy újranyitják, és sorolhatnám a problémákat. Szóval, itt van a lehetőség, építsék meg ezt a műtőtömböt. Egyébként a szomorú az benne, hogy amikor a fenntartónál jártam nem olyan régen, akkor elárulták, hogy nagyjából másfél évvel ezelőtt, amikor átvették a kórházat, akkor megnézték, hogy milyen folyamatban lévő fejlesztések vannak a kórház környékén. Egyetlenegy darabot találtak, ez a szóban forgó műtőtömb volt, aminek az engedélye sajnos rá néhány hétre lejárt. Úgyhogy lehet újra tervezni, lehet újra engedélyt kérni, és kérem, hogy lássanak neki a műtőtömb megvalósításának.

Aztán egy újabb ígéret: a szentesi sportcsarnok újjáépítése. Ugye, ez 2021 decemberében égett le. Nagyon jól jött az önök kampányához, sajnos azt kell hogy mondjam, merthogy a körzet országgyűlési képviselője, Farkas Sándor hetente tartott sajtótájékoztatókat arról, hogy mikor, hogyan és milyen formában fogják ezt a sportcsarnokot újjáépíteni. Hát, mondanom sem kell, hogy gyakorlatilag azóta sem történt semmi a sportcsarnok újjáépítésével kapcsolatban; gyakorlatilag egy torzóként áll a városközpontban, és nem igazán kezdtek vele semmit sem. Pedig ez a sportcsarnok egyébként nemcsak sporteseményeknek adott otthont, hanem a város és a környékbeli települések iskoláinak rengeteg oktatási és kulturális rendezvénye volt itt. Úgyhogy ismét azt kérem önöktől, hogy tartsák be az ígéretüket, és lássanak neki.

Aztán itt van megint egy hatalmas ígéret, a 451-es számú főút. Ez egy 40 kilométeres útszakasz, Szentes-től Kiskunfélegyházáig tart. Viccesen mondhatnám, hogy ez a negyedik zenélő út az országban, a 67-es út, a Nélküled és az Érik a szőlő után itt van a Csongrád megyeiek zenélő útja. Ez úgy adja ki egyébként a hangot, hogy ha megfelelő gyorsasággal megyünk, akkor az autónak a lengéscsillapítója ilyen

hard rock metált játszik körülbelül. Szóval, ennek is neki lehetne látni. Önök ígérték meg, úgyhogy tessék, valósítsák meg.

És végezetül hadd hozzam ide a csongrádi emberek problémáját. A XXI. században azt gondolná az ember, hogy mindenkinek alapvető joga, hogy tiszta és egészséges ivóvízet ihasson. Jöjjenek el velem Csongrád városába - egyébként egy nagyon szép városról beszélünk -, kérdezzük meg itt az embereket, hogy milyen náluk az ivóvíz minősége, merthogy folyamatos panaszok érkeznek az ivóvíz minőségére, gyakorlatilag barna üledéket, hordalékot hoz magával az ivóvíz. Volt itt nem olyan régen egy körforgalomfelújítás - na, legalább ez, ha már a 451-es út nem -, és itt feltárták a közműhálózatot - a szakembereket is meglepte, hogy mi az, amit láttak. Szóval, nem csodálkozom azon, hogy a csongrádiak többsége már a köz-kifolyókról, a szabad kifolyású kutakról hordja a vizet, hogy egészséges ivóvízhez juthasson. Úgyhogy itt van a lehetőség. Ez egyébként nem egy hatalmas nagy város, de nem is egy nagyközség vagy egy falu, hogy több mint tízezer embernek gyakorlatilag az ivóvízellátását megoldhassák.

Azt tudom mondani, tisztelt képviselőtársak, hogy nagyobb szerénységet, ne Cristiano Ronaldóhoz hasonlítsák magukat, hanem próbáljanak meg tenni az országban élő emberek érdekében. Sorolhatnám órákig, napokig azt, hogy milyen problémák vannak az oktatásban, az egészségügyben, milyen problémák vannak a közlekedésben, gondoljunk csak a MÁV-ra, mint Lázár Jánosnak, a legtehetségesebb és legjobban dolgozó miniszternek a portfóliójára, hogy mi történik ebben az országban. Gyakorlatilag az állam ma már nem szolgáltat, hanem élőködik az emberek nyakán. Változtassanak ezen, itt van a lehetőség, van még durván másfél évük. Sok sikert kívánok! *(Taps az ellenzéki padsorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm. Megadom a szót Banai Péter államtitkár úrnak. Parancsoljon!

BANAI PÉTER BENŐ pénzügyminisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Engedjék meg, hogy szándékaim szerint röviden, de néhány pontban reagáljak a vezérszónoki felszólalásokra. Először is, szerintem a legfontosabb azt tisztázni, hogy az a törvényjavaslat, ami a tisztelt Országgyűlés előtt van, megalapozott-e, vagy sem. Számos hozzászóló megkérdőjelezte az adatok pontosságát, úgyhogy engedjék meg, hogy felidézzem egyrészt az Állami Számvevőszék elnökének, másrészt a Költségvetési Tanács elnökének a tisztelt Országgyűlés előtt elmondott szavait, illetve felidézzem azokat a dokumentumokat, amelyeket az említett szervek közltek.

(15.20)

A két független szerv egyöntetűen úgy látta, hogy az önök előtt lévő törvényjavaslat megalapozott, a

számok valósak, tehát azt gondolom, érdemes arról beszélni, hogy milyen gazdaságpolitikai célok valósulhatnak meg azon számok alapján, amelyeket - ismétlem - a kormánytól független szervek a költségvetési-törvény-javaslatban valóságnak láttak. A második kérdés az, hogy ha valóságnak tekinthetjük a költségvetés tervezett bevételi-kiadási számait, és ezek megalapozott számok, akkor az a gazdasági növekedés, amire építünk, miből jöhet, illetőleg hogyan látják az említett két független állami szerven túl a többi nemzetközi szervezet, az elemzők a jövő évi kilátásokat.

Azt tudom elmondani, hogy a kormánytól független szervek jövőre egyöntetűen reálisnak tartják a 3 százalékos körüli gazdasági növekedést. Felidézném Varga miniszter úr expozéjából azt, hogy a Standard & Poor's 3 százalékos növekedéssel számol, a Moody's 3,4-gyel, a Fitch legutóbbi anyagában pedig 3,8 százalékos növekedés volt. Tehát azt gondolom, hogy összességében a 3 százalékos körüli növekedés kapcsán nincsen vita, és ebből fakad az, hogy igen, jövőre az összes elhangzott állítással szemben a legtöbb főbb kiadási területre többletforrásokkal számolhatunk.

Talán az oktatás és az egészségügy volt az a két terület, amelyet legtöbben az ellenzéki padosorokból kritikával illettek. Hadd mondjam el, hogy az önök előtt lévő törvényjavaslat oktatási területen közel 500 milliárd forinttal, egészségügyi területen közel 330 milliárd forinttal számol több kiadással 2025-ben, mint 2024-ben. Ezek nemcsak nominális, hanem reálértelemben is növekvő számok. Ha hosszabb időszakot tekintünk át 2010-hez képest, akkor is megáll az az állítás, hogy mind nominális, mind reálértelemben növekvő kiadásokról beszélhetünk. És természetesen a gazdasági növekedés adja a hátterét annak, hogy az eddig elért eredményeket meg tudjuk védeni.

Keveset hallottam arról, hogy melyek azok az eredmények, amelyeket fontosnak tartanak ellenzéki padosorokban. Azzal természetesen egyetértek, hogy jó lenne minden területre még több pénzt költeni, jó lenne még nagyobb béremeléssel számolni, de mégis csak azért az elmúlt 10-15 évben a magas foglalkoztatási szintet, amit 2010 után fokozatosan értünk el, sikerült megőrizni. Sikerült megőrizni a széles családtámogatási rendszert, sikerült megőrizni a nyugdíjak reálértékét is. Ezzel számolunk jövőre is, és nemcsak a nyugdíjak reálértékének megőrzésével, hanem a 13. havi nyugdíj biztosításával is, mint ahogy az értékek között a családtámogatások széles köre, a magas foglalkoztatás megőrzése mellett, a nyugdíjak reálértékének megőrzése mellett a rezsitámogatási rendszer megőrzése is szerepel az indítványban.

Ritter Imre nemzetiségi képviselő úr konkrét kérdést is feltejt, nevezetesen azt, hogy a nemzetiségi fenntartású intézmények, egyéb közintézmények rezsitámogatása hol szerepel. Elmondhatom a tisztelt Országgyűlésnek, hogy a jövő évi költségvetési tervezet 253 milliárd forintot tartalmaz a központi tartalékok között önálló előirányzaton a közfeladatot ellátó intézmények rezsikompenzációja néven. Tehát a

konkrét kérdésre az a válasz, hogy a nemzetiségi intézmények is és más közfeladatot ellátó intézmények, iskolák, kórházak, szociális intézmények számolhatnak azzal, hogy a rezsikhoz jövőre is nyújthat támogatást a kormány, amennyiben az indítványt, a törvényjavaslatot a tisztelt Országgyűlés elfogadja.

Végül: abban természetesen egyetértek mind a kormánypárti, mind az ellenzéki hozzászólókkal, hogy jó lenne számos területre még többletforrást biztosítani. Ismétlem, jó lenne, ha még nagyobb béremeléssel számolhatnánk, az utolsó pontom azonban az, hogy reálisnak kell maradnunk, akár a kilátásainkat, akár azt tekintve, hogy mondjuk, a külpiacainkon milyen rendeződés várható, vajon Németország milyen ütemű gazdasági növekedést tud elérni, és ez mennyire tudja húzni a magyar gazdaságot. Tehát summa summarum: nemcsak a hazai várható viszonyokat, hanem az Európában, a világon várható viszonyokat is figyelembe kell vennünk, a realitás talaján kell állnunk. Ha a realitás talaján szeretnénk állni, akkor addig nyújtózkodjunk, ameddig a takarónk ér.

Végül: fenn kell tartanunk az államháztartás csökkenő pályáját. Ez az utolsó gondolat. Tehát természetesen, ismétlem, számos területen jó lenne még többet költeni, még több beruházást megvalósítani, még nagyobb béremelést végrehajtani, de ha az ellenzéki padosorokból is sokan fontosnak tartják azt, hogy az adósságszolgálatot csökkentjük, fontosnak tartják azt, hogy az államháztartási hiányt egy mérsékelt szinten tartsuk, akkor, azt gondolom, célszerű azt a hiánycsökkentési pályát tartani, amelyet a kormány bemutatott. Ez a hiánycsökkentési pálya azzal jár együtt, hogy a többek által emlegetett adósságszolgálati kiadás mérséklődhet, ugyanúgy, ahogy az infláció szintje is folyamatosan mérséklődik, jövőre 3,2 százalékkal számolunk, és ez esetben meglátásunk szerint az adósságszolgálati kiadások is az idei évhez képest mintegy 1 százalékponttal csökkenhetnek.

Tehát összességében azt tudjuk elmondani, hogy az eredmények megvédése, számos területen többletforrás biztosítása fegyelmezett pénzügyi gazdálkodással párhuzamosan valósulhat meg. Köszönöm, hogy meghallgattak. *(Taps a kormánypárti oldalon.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Országgyűlés! Most a további képviselői felszólalások következnek. Megadom a szót Halász Jánosnak a Fidesz képviselőcsoportjából. Parancsoljon, képviselő úr!

HALÁSZ JÁNOS (Fidesz): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Továbbra is a vesztélyek korában élünk. A lassan egy évtizede tartó illegális migrációs nyomás és az egész világot megrendítő Covid-járvány után sorra törtek ki fegyveres konfliktusok az elmúlt években. Ezek közül a szomszédunkban zajló orosz-ukrán háború, majd az arra adott elhibázott brüsszeli szankciók legyengítették egész Európát.

A 2025-ös évre viszont végre újra optimista geopolitikai várakozásokkal tekinthetünk. Pár órája érkezett

például a hír, hogy Libanonban ma reggel tűzszünet lépett hatályba, miután mindkét fél elfogadta az Egyesült Államok és Franciaország közvetítésével létrejött megállapodást. Ezzel több mint egy évnyi harc érhet véget Izrael és a Hezbollah között. Szintén nagy bizakodásra adhat okot Donald Trump győzelme az amerikai választásokon. Trump megválasztásával új esély nyílt egy orosz-ukrán békemegállapodásra is.

A béke szele Európa és Magyarország gazdaságára is pozitív hatással van. A béke lehetővé teszi, hogy a 2025-ös költségvetésben úgy tudjunk pénzt fordítani gazdaságfejlesztésre, béremelésre, otthontermelésre és családtámogatásra, hogy közben a védelmi kiadásokat is tovább tudjuk emelni és tovább is emeljük a védelmi kiadásokat, mert miközben a békét és Donald Trump hivatalba lépését várjuk, aközben valószínűleg a háború két legveszélyesebb hónapja előtt állunk. Miközben felcsillant a remény, hogy belátható időn belül lezárható lesz az orosz-ukrán konfliktus, addig a bukott Biden-adminisztráció további eskalációt és ezzel elképesztően veszélyes helyzetet idéz éppen elő. Békére készülünk, de továbbra sem árt szárazon tartani a puskaport.

Tisztelt Ház! Az előttünk fekvő 2025-ös költségvetés szilárd védelmi biztonsági lábakon áll, amit a számok is alátámasztanak. A honvédelmi kiadások a tervezet szerint meghaladják majd az 1750 milliárd forintot, a rendvédelmi kiadások pedig el fogják érni az 1400 milliárd forintot. Ezzel a védelemre tervezett kiadások 2025-ben is elérik a GDP 2 százalékát, teljesítve ezzel NATO-kötelezettségünket. Az inflációkövető béremelések mellett a kormány célja, hogy a rendőrök, a katonák és az összes fegyveres testület tagjai 2026 januárjától újra megkaphassák a fegyverpénzt. A legfontosabb cél továbbra is az, hogy Magyarország kimaradjon a háborúból, a határok pedig biztonságosak maradjanak. A magyar emberek továbbra is joggal várják el a kormánytól, hogy a veszélyekkel szemben védje meg őket. A 2025-ös költségvetés tervezésével kapcsolatban is ezt tartom az egyik legfontosabbnak. Csak rendben és biztonságban lehet újraindítani a gazdaságot, csak békében és nyugalomban érnek célba az új családtámogatások. Az Országgyűlésnek benyújtott, most tárgyalt költségvetési tervezet fejezeteit átolvasva kijelenthetjük, hogy minden, a magyar emberek védelmének biztosításához szükséges költség fedezete megtalálható benne.

Tisztelt Ház! A továbbiakban mint a Nemzetbiztonsági Bizottság alelnöke a titkosszolgálatok jövő évi támogatásáról szeretnék bővebben beszélni.

(15.30)

Talán azt nem kell hosszán részletezni, hogy a nemzetbiztonsági szolgálatok munkája egy háborús, veszélyekkel és fenyegetettségekkel teli időszakban mennyire fontos feladat; korábban nem tapasztalt mértékben megszorodó kibertámadások, információs hadviselés, eskaláció a magyar részvétellel zajló

nemzetközi katonai missziók helyszínein, hogy csak néhány aktuális példát említsék.

Továbbra is életbevágóan fontos nemzeti szuverenitásunk védelme. Ennek a védelemnek a fő bástyája továbbra is a katonai és a polgári hírszerzés, a pontos, gyors, naprakész, humán, illetve technikai úton megszerzett információik nélkülözhetetlenek szuverenitásvédelmünk szempontjából. Szintén a magyar emberek biztonsága múlik az elhárítók munkáján. Európában erősödik az antiszemitizmus, újabb és újabb terrorista csoportok erősödnek meg, a terroristák, illetve gyakran az ellenérdekeltektől is a háborús konfliktusok okozta menekültáradatokat kihasználva próbálják embereiket bejuttatni Magyarországra.

Tisztelt Ház! A nemzetbiztonsági szolgálatokat az elmúlt 14 évben megerősítettük, tevékenységük hatékonyabbá vált, de ez az a terület, ahol soha nem lehet hátradőlnünk. Az utóbbi években több szerkezeti változás is történt a nemzetbiztonsági szolgálatok működési struktúrájában, ezek mind az adott időszak indokolt lépései voltak. Jelenleg is a tisztelt Ház előtt van az átalakítások egyik utolsó mozzanataként a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok személyi állományának új jogállásáról szóló törvényjavaslat. A polgári szolgálatok munkatársai az új törvénnyel kikerülnek a rendvédelmi dolgozók köréből, és számukra egy önálló, a speciális tevékenységükhöz illeszkedő jogállás jön majd létre. Ezzel egy hosszabb folyamat zárulhat le, melynek eredményeként mind a jogszabályi háttér, mind a finanszírozás, mind az intézményi struktúra és a kormányzati irányítási szerkezet a lehető legjobban tudja biztosítani a szolgálatok számára a legfontosabb feladataiknak, a nemzeti szuverenitás védelmének és a nemzetbiztonság garantálásának az ellátását. A 2025. évi költségvetés biztosítja az új jogállással együtt járó kiemelt, versenyképes illetmények fedezetét is.

Tisztelt Ház! A nemzetbiztonsági szolgálatok 2025-ben korábban soha nem látott nagyságú költségvetésből gazdálkodhatnak majd. Az öt titkosszolgálatnak együttesen 162 milliárd forintot irányoz elő a törvényjavaslat; ez az összeg négyszer akkora, mint amennyit az utolsó, baloldal által készített 2010-es költségvetés tartalmazott. A hivatásos állomány így bővített létszámmal, anyagi megbecsültségben és újabb képességekkel rendelkezve végezheti nélkülözhetetlen munkáját.

Az Alkotmányvédelmi Hivatal a tervezet szerint 2025-ben 28 milliárd forintból gazdálkodhat majd, ami közel 1,5 milliárd forintos emelkedés a 2024. évhez képest. 2010-ben a jogelőd Nemzetbiztonsági Hivatal még csak 8 milliárd forintot kapott.

A Nemzetbiztonsági Szakszolgálat jövőre 48 milliárd forintból gazdálkodhat. Személyi juttatásokra 37 milliárd forintot költhetnek, ami közel 3 milliárddal több, mint idén. Ez közel 9 százalékos emelkedést jelent, a Gyurcsány-korszak utolsó büdzséjének pedig több mint a háromszorosa.

Az Információs Hivatal támogatása 24,5 milliárdról 29,6 milliárdra emelkedik 2025-ben, ami több

mint 5 milliárdos többletet jelent. A polgári hírszerzés így négy és félszer akkora támogatást kap jövőre, mint 2010-ben.

A Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat idén 31 milliárd forint költségvetési támogatást kap, jövőre 50 százalékkal növekszik majd a büdzséjük, és el fogja érni a 46,9 milliárd forintot. Ez az összeg közel négyszerese annak, amennyire a Gyurcsány-korszakban számíthattak a katonai titkosszolgálatok.

A Nemzeti Információs Központ az idei közel 7,5 milliárd után jövőre 9,2 milliárd forintra számíthat, ez több mint 20 százalékos emelkedés. Összességében a nemzetbiztonsági szolgálatok támogatása jövőre először fogja meghaladni a 160 milliárd forintot.

Tisztelt Ház! Magyarország ma Európa egyik legbiztonságosabb országa, Budapest pedig Európa talán legbiztonságosabb fővárosa; ez nagyban köszönhető a magyar nemzetbiztonsági szolgálatoknak is. A megemelt támogatások és a szerkezeti átalakítások eddig beváltották a hozzájuk fűzött reményeket, ezt a Nemzetbiztonsági Bizottság ülésein is tapasztaljuk. A Nemzetbiztonsági Bizottság a szolgálatoktól átfogó, részletes elemzéseket, tájékoztatókat kap mind szóban, mind írásban. Igaz ez az aktuális és régóta velünk lévő témákra, de a bizottság egyedi hírigényeit is maradéktalanul kiszolgálják. A beszámolóiban szakszerű elemzéseket olvashatunk az ország biztonsági és bűnügyi helyzetéről, gazdaságbiztonságról és a szuverenitásunkat érintő kérdésekről is. A Nemzetbiztonsági Bizottság kihelyezett ülésein, illetve a szolgálatoknál tett látogatások során személyesen is meggyőződhettem arról, hogy mind a hírszerző, mind az elhárító szervezeteink jól használják fel a megemelt költségvetési forrásokat; meggyőződésem, hogy ez 2025-ben is így lesz majd. A nemzetbiztonsági szolgálatoknál dolgozó hivatásos állomány hazájukat szerető, hozzáértő és elhivatott emberekből áll, akikre számíthatnak a magyar emberek. Szeretném megköszönni áldozatos munkájukat.

Tisztelt Ház! Zárásként szeretném ismét kiemelni, hogy a katonai és a polgári szolgálatok 2025-ös költségvetési támogatása megteremti a pénzügyi hátterét annak, hogy a feszült, veszélyekkel teli geopolitikai helyzet ellenére Magyarország békéjét, biztonságát és nemzeti szuverenitását megvédjük. Éppen ezért arra kérem tisztelt képviselőtársaimat, hogy a költségvetési törvényt támogassák majd. Köszönöm szépen a figyelmüket. *(Taps a kormánypartok sorai-ban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Megadom a szót Varga Zoltánnak a DK képviselőcsoportjából. Parancsoljon!

VARGA ZOLTÁN (DK): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Ház! Az a helyzet, hogy mindig érdeklődve figyelem Halász János képviselő úr munkássága mellett a felszólalásait is. Valójában sok esetben szívemből szólt, hiszen ha jól értelmeztem vagy jól dekódoltam a szavait, akkor egy picit aggódott Magyarország

határai, függetlensége és biztonsága miatt, aztán próbált megnyugtatni mindenkit, hogy rendben van itt minden. Én nem tudom, hogy képviselő úr figyelmét elkerülte-e az, amikor arról beszélt, hogy nem engednek be semmiféle külföldi ellenséges kémiszolgálatot az országba, hogy azért az orosz titkosszolgálat és a Putyinhoz köthető hekkerek gyakorlatilag úgy járnak be, mintha otthon, a ház hátsó udvarába járnának virágot szolgálatni. Tehát én javaslom, hogy azért erre is fordítsanak nagyobb figyelmet.

Érzem, hogy egy picit leült a hangulat itt a teremben, hiszen egy komoly témáról beszélgetünk, mindamelllett, hogy sok mindent hallottunk már. Én köszönöm szépen Banai Péter Benőnek a hozzászólását, ő szakmailag mindig kítűnő, tehát az biztos, hogy abban, amit ő mond, a matek mindig kijön, kettő meg kettő mindig négy, ez így van, de nem is azzal van baj a költségvetésnél, hogy matematikailag nem jó a költségvetés, hanem az a baj, hogy a politikai tervezése nem jó ennek a költségvetésnek.

Hogy egy kicsit oldjam a hangulatot, egy sztorit mesélek el. Tegnap egy liftben láttam, aztán ma már megjelent ez a közösségi hálón is. Biztos ismerik azt a képet, amit - hozzá kell hogy tegyem mielőtt felhagdnának - természetesen meghekkelték: a kormányfő van a képen, és alatta az a kis szövegbox van narancssárga háttérrel, hogy „Csak a Fidesz!”. Na most, hogy is hekkelték ezt meg? Nyilván, ez önöknek is ismerős. Hozzá kell tegyem, hogy a meghekkelt része is ismerős lesz, mert találkoznak ezzel nap mint nap, legalábbis azzal, ami történik. Aktualizálták ezt a kormányfői fotót, bár erről tapintatosan hallgatni szoktak önök, nem nagyon szoktak beszélni róla. Idézem akkor: „Ilyen sokat ilyen kevesen ilyen kis országból soha nem lopott még senki!”, majd alatta meghagyták a Fidesznek a szövegdobozát, hogy „Csak a Fidesz!”. És csak szólok, hogy ez egyre inkább egy meggyökereedett és kialakult véleménye a társadalom többségének most már, amit már nem lehet az ismert és milliárdos hazug propagandával, amire most megint irdatlan sok pénz van amúgy a költségvetésben elkülnöztve, palástolni.

Tudom, hogy nem fogják, de azért mégiscsak érdemes lenne végiggondolniuk, meddig is lehet önöknek lóvá tenni és fosztogatni egy népet. Mikor jön el az a pillanat önök szerint, amikor mindenféle előtűnk fekvő költségvetési hókuszpokusz ellenére majd azt fogják mondani a magyar emberek, hogy köszönjük szépen, de ebből elég volt? Miközben persze tudjuk azt - és itt elnök úrnak szólnék mielőtt engem megfedd, hogy minden mondatom a költségvetéshez fog kapcsolódni -, hogy a nemzeti gázszelő kedves feleségének születésnapjára az elmúlt napokban irdatlan mennyiségű pénzt égettek el - és ezt lehet szó szerint is venni, hiszen azt tudjuk nagyon jól, én is megnéztem a repülési adatokat, hogy két gép is repült felváltva gyakorlatilag Budapest és egy franciaországi város, Bordeaux között kétszer egymás után, majd két nap múlva jöttek vissza -, miközben a kormányfő családjához szó szerint ömlenek a közpénzmilliárdok,

miközben Tiborcz István kastélyokat gyűjtöget, és a 2025-ös költségvetésbe is - kapaszkodjanak meg, nem tudom, hogy megfigyelték-e - sikerült a kormányfő kedvenc vejének, igen, Tiborcz Istvánnak kiszorítani mintegy 120 milliárd forintocskát, kizárólag nyilván a családbarát kormányzás jegyében, és miközben végre sikerült elkészíteni szökőkutastul, medencéstül és pálmaházastul az Orbán család hatvanpusztai kastélyát, de ha stílusosak akarunk maradni és maradunk a putyini világnál, akkor a dácsáját, és miközben a NER fideszes nagyságos urai amúgy a Várban mulatnak, addig újabb és újabb százezrek és magyar családok tízezrei zuhannak bele a reménytelenség, a kilátástalanság, a nincstelenség és a szegénység mocsarába, ahonnan bizony - én vidékiként nagyon jól tudom - sokaknak már nincs és nem is lehet kiút.

(15.40)

Nos hát, ők azok, akiket leginkább tapos, és erről itt már szó volt, az orbáni infláció, a világelső 27 százalékos áfa - tudják, ez a szegények adója, amit mindenki megfizet, és aki szegény, az a legszegényebb, ezt tudjuk nagyon jól -, az elmúlt másfél évtizedben a lerohadt egészségügy, a tönkretett oktatás és a szétmállott szociális háló.

A tavalyi vitában - emlékszem, hiszen megvan a papírjaim - a 2024-es költségvetésről azt mondtam, hogy az a költségvetés nem más, mint az aljasság, az embertelenség költségvetése. Egy olyan beismerő vallomás, amelyből kiderül, hogy önök nem látnak, nem akarnak tovább látni a saját zsebüknél, önöknek nem létezik más, csak önmaguk és az Orbán-család. És az a legnagyobb baj, tudják, hogy ez bőven igaz most is, ezt bőven elmondhatnám most is. Olyannyira, hogy még a tavalyihoz képest is sikerült taposni egy hatalmasat, egy irdatlan nagyot, újabb esetben sikerült hasba rúgni a rászorultakat, a társadalom javát.

És hogy mondjak egy pár adatot is, amit majd nyilván elemezni fognak, talán államtitkár úr is, például a védőnői szolgáltatásra, az anya-, a gyermek- és ifjúságvédelemre, az Országos Vérellátóra tervezett kiadások, a szociális és gyermekvédelmi, gyermekjóléti feladatellátásra fordított kiadások, a nyugdíj melletti egyszeri segély reálértékben nagymértékben csökkent. A gyermekgondozást segítő ellátás 5 százalékkal, mindezek mellett a nyugdíjnál a korhatár alatti ellátás 4,6 százalékkal, az egészségügyi intézmények fejlesztése, a rendkívüli támogatás majdnem 50 százalékkal csökkent nominálisan.

Összességében a jóléti funkciókra tervezett összeg az ideai költségvetéshez képest, a GDP-hez viszonyítva 3,3-ról 3,1 százalékra csökkent. Ezen belül az egészségügyre a 2024-es évhez képest a GDP-hez mérten 8 százalék helyett 7,8 százalék, míg a tb- és jóléti szolgáltatásokra a GDP-hez viszonyítva 14,9 százalékról 14,8 százalékra fogják ezt csökkenteni. Persze erre azt mondhatják, hogy ez kevés. Lehet, hogy

matematikailag ez kevésnek tűnik, azonban ha valaki ezt a saját bőrén kell hogy megérezze, akkor ez egy irdatlan nagy visszalépés.

Elmondhatjuk, hogy a jóléti kiadások részaránya csökken, az inflációt is figyelembe véve pedig reálértéken hatalmas csökkenés várható. De beszélhetnénk a nyugdíjról is, hiszen én mint a Népjóléti Bizottság elnöke, sajnos a mindennapokban érzem, hogy miről is beszélek. A nyugdíjminimum összege - tudják, az a 28 500 forint - jövőre sem változik, így már 15 éve be van betonozva. Ráadásul ez valójában nemcsak a nyugdíjasokat érinti vagy az érintett nyugdíjasokat érinti, itt mintegy 20-25 ezer főről beszélünk, azért ez sem kevés, hanem mindezek mellett mesterségesen alacsonyan tartja azokat az ellátásokat, amelyek összege a minimálnyugdíjhoz van kötve, ez pedig már százezreket érint a magyar társadalomból, például az időskorúak járadékát, a gyermekfelügyeleti támogatást, az ápolási díjakat, a közgyógyellátást, és lehetne sorolni szinte a végtelenségig. A nyugdíjrendszer továbbra is igazságtalan, nem gondoskodó, nem rugalmas, és hosszú távon nem lesz fenntartható.

Az az igazság, borzasztó hosszán tudnék beszélni a témáról, úgy is, mint a bizottság elnöke, úgy is, mint mezei parlamenti képviselő, úgy is, mint debreceni állampolgár, de sajnos le fog telni az időm.

Azt tudom mondani, hogy az előttünk fekvő költségvetés, bár jól kozmetikázott, nem más, mint az embertelenség, a szemfényvesztés költségvetése. Aki ezt a költségvetést megszavazza, az ugyanolyan bűnös és embertelen, mint Orbán és klánja, az cinkosa és kiszolgálója egy elnyomó diktatúrának. Mi biztosan nem fogjuk megszavazni. Köszönöm, elnök úr. *(Szórványos taps a DK soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Megadom a szót Latorcai János alelnök úrnak a KDNP képviselőcsoportjából. Alelnök úr, parancsoljon!

DR. LATORCAI JÁNOS (KDNP): Köszönöm a szót. Igen tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Államtitkár Úr! A miniszter úr expozéja során ismertette a 2025-ös költségvetés legfontosabb sarokszámait, amelyek közül néhány adatot azért is szükséges felidézni, mert érdemben kell hogy reagáljak néhány előttem történt felszólalásban hallottakra.

Egyfelől ki kell emelnem, hogy a kormány csökkenő hiánypályával számol, amely jövőre ugyan még 3,7 százalékos, 2026-ra azonban már 3 százalék alá mérséklődik. Ezzel egyidejűleg az államadósság GDP-arányos mértéke is 72,6 százalékra csökken, és ugyancsak mérséklődő pályával számol a kormány az elkövetkező további években is. Mindez természetesen akkor lehetséges, ha ismét sikerül a magyar gazdaságot az orosz-ukrán háború előtti növekedési pályára állítani. A nemzetközi politikában Trump elnök úr megválasztásával jelentős lépés történt a béke előmozdítása irányába, ugyanakkor mi magunknak is mindent el kell követnünk annak érdekében, hogy ne

csak a béke, hanem a magyar gazdaság felpörgése is megtörténjen.

A kormányzat az elhangzottak alapján számtalan ez irányú lépéssel készül, amelyek elősegítik a 3,4 százalékos, a nemzetközi hitelminősítők által is teljesíthetőnek ítélt, tervezett gazdasági növekedés megvalósulását 2025-ben. Ellenzéki képviselőtársaim közül többen nemcsak túlzottan optimistának ítélték a várható növekedés mértékét, hanem több kockázatot is nevesítettek, de azon túl nagyon sok esetben emberileg nehezen elfogadható minősítéseket alkalmaztak, amelyek már-már személyes jellegben domináltak. Úgy hiszem, egy szakmai vita keretében ezekre semmi, de semmi szükség nincs, főleg akkor, ha valóban közösen, együtt akarunk gondolkodni ennek az országnak a jelenéről és jövőjéről.

Engedjék meg, hogy most kiemeljek néhány olyan pozitív tényezőt, amelyek eddig nem kerültek kellően megvilágításra. Elsőként ki kell emelnem, hogy az idei év második felében az elemzői várakozásoknál gyorsabban csökkent az infláció. Ez egy rendkívül fontos tényező, így egész valószínű, hogy bármi is történjen az év hátralévő másfél hónapjában, az idei évre tervezett 6 százalékos inflációt jelentősen alulmúljuk. Az infláció az elemzői várakozások szerint idén 3,8 százalékos körül fog alakulni, s ez alapján a jövőre tervezett 3,2 százalékos mértékű fogyasztóiár-növekedés még a hitelminősítő intézetek által is elfogadható és egyértelműnek minősíthető. Az idei, vártnál gyorsabb ütemben csökkenő infláció következtében a jövőre esedékes bruttó kamatkiadások terhei jelentősen csökkenhetnek, és ezáltal nagyságrendileg a GDP egy százaléka körüli összeg szabadulhat fel.

A csökkenő kamatpályával összefüggésben szólnom kell a jelentős értékű lakossági állampapír-állományról is. Jelentős eredmény, hogy a magyar államadósság meghatározó része ma már belföldi lakossági hitelezők kezében van, akik kockázatmentes és jellemzően inflációt meghaladó hozamokat realizálhatnak. Az idei alacsony infláció következtében a lakossági állampapírok hozama csökkenő pályára került - akinek van, és követi ezeknek a változását, az már tapasztalhatta is -, így várhatóan a jövő év elején az állampapírpiacon jelentős, szakértői becslések szerint akár ezermilliárd forintot meghaladó pénzállomány áramolhat majd a reálgazdaságba, s itt is elsősorban az építőiparba. Ez egyfelől a már most is éledező lakossági fogyasztás számára adhat komoly löketet, másfelől a beruházások, és mint ahogy említettem, különösen az építőipari beruházások számára biztosíthat új forrásokat, figyelembe véve a kormány elkötelezettségét a lakhatás megoldásával kapcsolatban.

Ezt is figyelembe véve úgy gondolom, hogy a költségvetés benyújtásakor a Varga miniszter úr által kiemelt öt fő területre minden bizonnyal elegendő és kiszámítható forrás fog jutni. Nem árt ismételnem ezt, hogy mi is ez az öt fő terület: a családok támogatása, a vállalkozások és azon belül is a kis- és középvállalkozások erősítése, a rezsicsökkentés megvédése, a

nyugdíjak értékének a megőrzése és a fizikai biztonság garantálása.

(15-50)

Tisztelt Képviselőtársaim! A továbbiakban részben a tágan értelmezett családtámogatásokat szeretném egy kicsit boncolgatni, különösen azért, mert ezen a területen fokozottan kell érvényesülnie a társadalmi szolidaritásra épülő kereszténydemokrata politikának. Évek óta visszatérően és büszkén mondhatjuk el, hogy Magyarországon a világ egyik legbőkezűbb családtámogatási rendszere működik, melynek legfontosabb célja: ne kerülhessen sor arra, hogy pusztán anyagi okok miatt bárki kénytelen legyen lemondani egy tervezett gyermek megszületéséről. Ennek érdekében jövőre 3754 milliárd forintot biztosít a kormány a családoknak, ami 447 milliárd forinttal több, mint az előző évi, a 2010-es támogatásoknak pedig mintegy négyszerese.

Érdemes itt is megállni egy pillanatra. Ebből az összegből új programok is indulnak, ugyanakkor a korábbi években bevált támogatási formák is megmaradnak. Közülük is ki kell emelnem a gyermekvállalás megkönnyítését célzó adókedvezményeket, köztük az első házások kedvezményét, a 25 év alattiak szja-mentességének biztosítását, valamint a 30 év alatt gyermeket vállaló nők személyijövedelemadó-mentességét. Ezek igen komoly eredmények. Ezeknek együttes összege mintegy 440 milliárd forint többletforrást biztosít majd a családoknak 2025-ben.

És akkor még nem beszéltünk az egyik legfontosabb kedvezményről, a családi adókedvezmény két ütemben történő megduplázásáról. A tervek szerint első lépcsőként 2025. július 1-jétől egy gyermek esetében 15, két gyermek esetében 33, több eltartott esetén pedig gyermekenként 49 500 forintra emelkedik az adókedvezmény összege. Az emelés második lépéseként 2026. január 1-jétől egy gyermek esetében 20, két gyermekenél 40 ezer, három vagy több eltartott esetén pedig gyermekenként már 66 ezer forintra növekszik az adókedvezmény mértéke.

A már régóta bevált babaváró hitel, vagy akár a 2025-től induló szakmunkáshitel pedig az otthonteremtéshez vagy az otthonok felújításához jelenthet nagy segítséget a gyermekvállalásban gondolkodó vagy már gyermeket nevelő családok számára.

A családok megfelelő lakókörülményeinek elősegítése érdekében egy korábban már alkalmazott támogatási forma is újra bevezetésre kerül. A vidéki otthonfelújítási program, amely a nagy sikerű otthonfelújítási program folytatásának tekinthető, 2025-ben az 5 ezer fő alatti településeken élő gyermekes családok számára biztosít majd állami támogatást otthonaik korszerűsítéséhez. A kormány előzetes várakozása szerint több mint százezer család tud majd élni az új vidéki otthonfelújítási program lehetőségével.

A méltán népszerű falusi CSOK-kal együtt ez a lépés újabb fontos segítség a vidéken élő gyermekes családok számára. Meggyőződésem, hogy ez a célzott

támogatás a kistelepülések fejlesztését és - egy nagyon fontos dolog - az elvándorlás megállítását is fogja segíteni. A felújítási programnak köszönhetően várhatóan a vidéki ingatlanok energetikai korszerűsítése is megtörténik, amely nemcsak a családok érdeke, hanem nemzetgazdasági szempontból is meghatározó nemzetgazdasági érdek.

A mi felfogásunk szerint a család nem korlátozódik csupán a szülőkre és a gyermekekre, hanem kiterjed a nagyszülőkre, a dédszülőkre is, ezért tartjuk különösen fontosnak a nyugdíjak reálértékének megőrzését, valamint a 13. havi nyugdíj teljes visszaállítását.

Szeretném külön kiemelni, hogy a nyugdíjak forintösszege 2010 óta több mint a kétszeresére emelkedett, a vásárlóerejük pedig 25 százalékkal javult. Ezek tények. Hisszük, hogy az általunk korábban bevezetett nagyszülői gyed és gyes intézménye nem csupán arra jó, hogy az aktív keresőtevékenységet folytató anya vagy apa mihamarabb visszatérhessen a munkaerőpiacra, hanem arra is, hogy erősítse a családon belüli szolidaritást. Ezek fontos családösszetartó erőt képező támogatások.

Összefoglalóan tehát elmondhatom: a költségvetés 2025-ben is biztosítja majd, a gyermekvállalásról szóló döntés meghozatalától egészen életünk végéig közvetlen és közvetett támogatási formákon keresztül részesülhessünk a családtámogatások rendszeréből. Mindez természetesen a jövőbe vetett hit is, hiszen a családok és gyerekek nélkül egész biztosan nem lehet, és nincs magyar jövő a Kárpát-medencében.

Tisztelt Képviselőtársaim! A 2024-es büdzsé védelmi költségvetés volt - már annyiszor megfogalmaztuk -, a 2025-ös pedig kellő óvatosság mellett, de reményeink szerint az új gazdaságpolitika költségvetése lesz, fókuszban a lakhatás, az építkezések megteremtésével, a családok támogatásával. A Kereszténydemokrata Néppárt támogatja a költségvetési javaslatot. Kérem, önök is támogassák annak elfogadását. Köszönöm a megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypárti padsorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm, alelnök úr. Megadom a szót Kunhalmi Ágnesnek, az MSZP képviselőcsoportjából. Parancsoljon!

KUNHALMI ÁGNES (MSZP): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Köszönöm a szót. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Engedjék meg, hogy először a közoktatás részét érintsem a jövő évi, 2025. évi költségvetésnek, majd aztán az általános jóléti kiadásokat egy pár szám tükrében megvizsgáljam!

Nézzük meg, mit mondanak a számok és az adatok, amelyek kizárólag a kormánytól, a múlt esetében pedig a KSH-tól származnak! A közoktatásra fordított összegek ugyan ebben a tervzetben az előző évihez képest valamivel valóban nőttek, de az az összeg messze nem tudja pótolni a 2010 óta GDP-arányosan kivont forrásokat. Az ágazat 2010 óta mostohagyermek a kormánynak, de az minimum elvárás lehetne,

hogy a közoktatásnak visszaadják mindazt, amit az elmúlt 14 évben elvontak GDP-arányosan.

Az oktatás nemzetgazdaságilag meghatározó terület, de a kormány nem a tudásgazdaság felé vette az irányt az elmúlt években, nem a tudásipar és a hozzáadott érték növelését tekintette a magyar társadalom és a gazdaság egyik kitörési pontjának, hanem az alacsony bérekkel, alacsony tudással a Nyugat összeszerelő és kiszolgáló üzemévé tette Magyarországot. Egy olyan országnak, mint Magyarországnak, sokféle foglalkoztatási formára van szüksége valóban, de ez nem azt jelenti, hogy a hozzáadott értéket vissza kell vágni, a tudást le kell építeni, az oktatás fejlesztését háttérbe kell szorítani.

Még mielőtt azzal vágna vissza a kormány, amivel ilyenkor rendszerint szokott, hogy ne bíráljuk a pedagógusokat és az igazgatók teljesítményét, le kell szögezni, hogy nem ők tehetnek erről. Erről kizárólag a kormány tehet és a miniszterelnök politikája. Egy igazgató és egy tanár nem tehet a forráshiányos tankerületekről, az iskolai körülményekről, nem tehet a sokszor használhatatlan egyentankönyvekről vagy az eszközök hiányáról és az agyonhajszoltságot eredményező, sokszor feleslegesen túlzott adminisztrációról, munkakörülményekről.

A pedagógus, az egy értelmiségi pálya, amit a kormány lefokozott és megszegyenített az elmúlt tizenvalahány évben. Természetesen nehézségek 2010 előtt is voltak, talán rossz szakmai döntések is, de a rendszerváltás után - ezt kell világosan megértenie mindenkinek - sohasem volt politikai koncepció az, hogy egy egész ágazatot lefokozzanak, és a szakmaiságot teljesen felváltsa a politikai szempontok alapján való irányítás, mint ahogy ez 2010 után bekövetkezett a magyar oktatásban.

2023-ban a zárszámadás szerint a költségvetés összes oktatási kiadása 2905 milliárd forintot tett ki, amely a nagyon magas infláció miatt 2022-höz képest 5,6 százalékos reálérték-csökkenést jelentett. 2024-ben ugyanez az előirányzat 3434 milliárd forint volt, melynek teljesítéséről természetesen információkkal még nem rendelkezhetünk.

(16.00)

2025-re ez az előirányzat 3876 milliárd forintra emelkedett, amely 442 milliárdos növekményt jelent, de pozitív hatása csak akkor lehet, ha a kormány inflációs előrejelzése reális, ami iránt az elmúlt évek tapasztalatai miatt, különösen '22-t és '23-at is figyelembe véve, erősen kétségeink vannak. Az alapfokú oktatásra a tavalyi 373,4 milliárd helyett jövőre 448,8 milliárd az előirányzat, középfokú oktatásra 475,8 milliárd helyett 558,3 milliárd, felsőfokúra pedig 840,3 milliárd helyett 840,7 milliárd, de ez nem tartalmazza az alapítványi fenntartású egyetemek költségvetési támogatását.

Az oktatásban dolgozók bérét ezek az adatok nem tartalmazzák, az egy külön 1600 milliárd forintos alapon jelenik meg. Az előterjesztés indoklása

szerint ez az 1600 milliárd forintnyi összeg a 2010. évnek kétszerese, arról azonban az előterjesztés hallgat, hogy 2010-hez képest 2023 végéig az infláció 78 százalék volt, így a növekmény alig teszi ki a 100 milliárd forintot. Reálértékben valóban némi növekmény, de csak csupán töredéke a kormányzati állításnak.

A mostani első közelítésben a növekmény azonban nem feleltetheti, hogy az annyszor emlegetett 2010-es évhez viszonyítva továbbra is jelentős a GDP-arányos visszaesés. 2010-ben az oktatási költségvetési intézmények a GDP 4,6 százalékát tették ki a KSH-adat szerint, az összes oktatási kiadás pedig GDP-arányosan 5,5 százalék volt. 2023-ban azonban ez az 5,5 százalék visszaesett 3,9-re. Ez sajnos jóval alatta van az európai uniós átlagnak. A jövő évi magasabb előirányzat és az az ígéret, hogy a pedagógusok átlagbére elérje az értelmiségi átlagbér 80 százalékát, nem orvosolja azt a mérhetetlen jövedelemkivonást az oktatásból, ami az elmúlt 14 évben történt Magyarországon.

A pedagógusok béremelése mellett továbbá szükséges lenne a nevelést-oktatást közvetlenül segítő bérének minimum 20 százalékos emelése is. A jelenlegi garantált bérminimum mellett nem ettől szállna el a költségvetés.

Továbbá a pedagógusok béremelését - amelyről tudunkkal még jelenleg is tárgyalások zajlanak, és amelyből 386 milliárdot az állam, 186 milliárdot pedig az Európai Unió utófinanszírozással biztosít - a céltartalékba tették, de mi azt javasoljuk, hogy ezt az összeget a rendes költségvetési soron nevezzék meg. Csak így lehet garantálni azt, hogy 2025-ben a pedagógusok bére elérje a diplomásbérek 80 százalékát.

A másik további követelésünk pedig az, hogy a költségvetésben azonos módszertan szerint biztosítsák a dologi kiadásokra a normatív támogatást az egyházi és állami oktatási intézményeknek. Vagyis az állami oktatási intézmények és gyerekek ugyanannyi pénzt kapjanak, mint az egyházi intézmények és gyerekek. Nem az egyházaktól sajnáljuk a pénzt, hanem igazságos elosztást szeretnénk. Amennyit egy egyházi iskolába járó gyerek kap, annyit kapjon az állami iskolába járó gyerek is Magyarországon. Azt hiszem, KDNP-s képviselőtársaim, ez méltányolható kérés.

Egyetértek a szakszervezetek követelésével is, hogy az iskolakezdési támogatás járjon automatikusan minden oktatásban dolgozó munkavállaló köznevelésben tanuló gyermeke után, és ne a munkáltató mérlegelési jogkörébe tartozzon az, hogy részül-e valaki ilyen béren kívüli juttatásban. Ennek fedezetét be kell építeni a következő évi költségvetésbe. A tankerületek pénzhíányra hivatkozva utasították vissza ezen szülők kérelmeit, merthogy pénzhíányosak a tankerületek - ami nem igazán jó hír, és nem igazán a kormányzati sikerpropagandát támasztja alá - a 2024-25-ös tanévben. Nem az a baj, hogy minden határon túli gyermek kap 100 ezer forintot tanévközdéskor, a bajunk az, hogy itthon, a határokon belül nem jut mindenkinek ugyanez. Ahogy azt kérjük,

hogy az egyházi iskolába járó gyerekek után is járjon támogatás, illetve ugyanannyi járjon az államiba járó gyerekek után, mint az egyháziba, így a határon túli magyaroktól sem sajnáljuk a 100 ezer forintot, de azt a belföldön élő gyerekek is kapják meg. Így lenne igazságos és fair Magyarországon.

Végezetül, a jóléti kiadások GDP-arányosan továbbra is alacsonyok 2010-hez képest, az akkori 31,1 százalékos GDP-arányos jóléti kiadások 2025-ben már csak 24,6 százalék, de korábban sajnos volt már alacsonyabb is. A nyugdíjagnál az arány 2,7 százalékkal kisebb, mint 2010-ben. 11,1 százalék volt akkor, a 2025-ös költségvetési irányzat pedig csupán 8,4. De ez az arány korábban, 2021-ben sajnos volt, ha jól emlékszem, 7 százalék is. Tehát a nyugdíjasokon továbbra is spórol a kormány, a 13. havi nyugdíj ellenére is, mert nem hajlandó a minimálnyugdíjat emelni, és nem hajlandó azt a bizonyos svájci indexálást visszaállítani. Vagyis, tisztelt nyugdíjasok, akik ezt látják, a 13. havival még azt sem adják vissza önöknek, amit elvettek 2010 óta a nyugdíjasoktól Magyarországon.

Az egészségügyben a ráfordítások GDP-arányosan ugyan a Covid miatt nőttek, de egyre erőteljesebb a lakosság magánegészségügyben történő kiadásainak aránya, amit nyilván minden háztartás és ember érez a saját bőrén, amely az összes egészségügyi kiadásnak már körülbelül egyharmada, 30 százaléka, ami jóval magasabb az európai uniós átlagnál, miközben fizetik az emberek ezenfelül a társadalombiztosítási járulékat is. A legnagyobb baj ezzel az, hogy a társadalom jelentős részének, már az alsó középosztálynak sem kifizethető a magánegészségügyi szolgáltatások, mert olyan drágák.

Miközben a lakhatásra 2010-ben 1,69 százalékot fordítottak GDP-arányosan, ez az összeg már csak 1,03 százalék a 2025-ös tervezetben. És sorolhatnám még, hogy a jóléti kiadások GDP-arányosan hogyan csökkennek. Varga Mihály pénzügyminiszter a nyilatkozataiban állandóan arról beszél, hogy a 2025-ös költségvetésben egy jelentős jóléti fordulat következik be, az adatok azonban nem ezt bizonyítják. Ha így marad a magyar gazdaság teljesítőképessége, ha hosszabb távon nem következik be egy tudásalapú gazdaság irányába történő részbeni fordulat, valamint ha az adóztatásban a tőke továbbra is Magyarországon alacsonyabban adózik, mint a magyar polgárok, akkor semmilyen pozitív dologra nem számíthatunk a jövőben sem Magyarországon. Köszönöm szépen, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Megadom a szót Witzmann Mihálynak, a Fidesz képviselőcsoportjából. Parancsoljon, képviselő úr!

WITZMANN MIHÁLY (Fidesz): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Az előttünk fekvő 2025-ös költségvetés az új gazdaságpolitika költségvetése. A kormány a gazdaság újbóli lendületbe hozása érdekében új gazdaságpolitikai akciótervet fogadott el, amely a

gazdaság fellendítése mellett célul tűzi ki a társadalom és a gazdaság lehető legszélesebb körének, különösen a magyar családok és a magyar mikro-, kis- és közepes vállalkozások bevonását a konjunktúra helyreállításába.

Joggal jöhet a kérdés, hogy miért is van szükség egy teljesen új megközelítésű gazdaságpolitikára, egy új gazdaságpolitikai akciótervre, amely egyébként 21 pontból áll. Nos, azt gondolom, mindannyian látjuk, hogy olyan kihívásokkal és válságokkal teli világot élünk, amelyre talán mondhatjuk, hogy néhány évvel ezelőtt nem számíhattunk, nem gondoltunk volna, maximum csak a történelemkönyvekből ismerhettük ezeket a kihívásokat, mint a tömeges és illegális népvándorlás, a pénzügyi, gazdasági vagy éppen energia-válságok sora. A sorozatosan elhibázott európai uniós, brüsszeli szankciók sorozata, a világjárvány, a háború mind-mind olyan kihívás, amelyek valóban mindannyiunkat komoly próbatétel elé állítanak. Azt gondolom, hogy ehhez a mindenkori gazdaságpolitikának és a mindenkori kormánynak is megfelelő módon kell alkalmazkodnia.

A legnagyobb válság számunkra kétségkívül a szomszédunkban dúló háború. Szomorúan tapasztaljuk azt is, hogy Brüsszel a háborút támogatja, továbbra is a háború folytatását akarja, és mindent megtesz ennek támogatása, segítése érdekében. De nemcsak katonai konfliktust próbálnak Brüsszelből támogatni, hanem sajnálattal látjuk, hogy gazdasági tekintetben kereskedelmi háborút is akar indítani a keleti világ fejlődő országaival, például Kínával és más keleti országokkal szemben az Európai Unió vezetése, a brüsszeli bürokraták. Magyarország válasza a magyar érdekeket szem előtt tartva nem is lehet más, mint hogy mi a háborúkat, úgy általánosságban véve katonai konfliktusokat és a kereskedelmi háborút is elutasítjuk, ugyanis Magyarországnak nem érdeke a blokkosodás, ezért minden olyan tervet, amely ezt élénkíti, erősíti és támogatja, következetesen el kell hogy utasítsunk.

(16.10)

Magyarország sikerének kulcsa ugyanis a gazdasági semlegesség kell hogy legyen, ami pedig azt jelenti, hogy akár a gazdaság területén, akár a kereskedelemben, a különféle kapcsolatrendszerek kiépítésében, a beruházásokban, a piacok feltárásában, keleti és nyugati irányban is kapcsolatokat, együttműködésekkel kell és akarunk is építeni, illetőleg a már meglévő keleti nyitásból adódó kapcsolatokat is tovább szeretnénk fejleszteni.

Ugyanis a gazdasági növekedéshez a gazdasági semlegességre van szükségünk, és ez a 21 pontból álló, előbb általam is említett gazdaságpolitikai akcióterv pontosan azt a célt szolgálja, hogy ha ez a gazdasági növekedés megvalósul, akkor akár a béremelések tekintetében - gondolhatunk itt egyfelől az inflációkövető béremelési programok folytatására, de gondolhatunk arra a többéves megállapodásra is,

ami pontosan a napokban, ha jól emlékszem, hétfőn a munkáltatók, a munkavállalók és a kormány együttes megállapodása révén - biztos alapját teremti meg a garantált bérminimum, illetőleg a minimálbér folyamatos és ütemezett emelésének; és amivel tulajdonképpen előre kiszámítható módon, a tervek szerint el lehet majd érni a 400 ezer forintos minimálbért és az egymillió forintos átlagbért Magyarországon.

Sokan csóválták erre a fejüket, de ugyanígy voltak azok is, akik annak idején, 2010-ben csóválták a fejüket az egymillió új munkahely kapcsán. Az is igaz lett, kérem, hogy akik csóválják a fejüket, higgyenek továbbra is abban, hogy ezek az impozáns számok is megvalósuljanak; egyébként az az érdekünk mindannyiunknak, hogy meg tudjanak valósulni a jövőben Magyarországon.

Fontos pillére ennek az akciótervnek a hazai kis- és középvállalkozások támogatása tőkejuttatás, feltőkésítés révén, hitelfelvétel segítése révén, kedvező kamatozású, államilag támogatott hitelkonstrukciók révén, az adminisztráció csökkentése révén, a digitalizáció támogatásával, vagy éppen az export ösztönzésének a segítségével. Összefoglaló néven a Demján Sándor-program megvalósításával kívánja a kormány segíteni a hazai kkv-szekort.

Legalább ennyire fontos pillére ennek az akciótervnek a lakhatás támogatása a kollégiumi férőhelyek létesítésétől az ingatlanok magántulajdonban lévő, családi tulajdonban lévő ingatlanok értékét növelő beruházások támogatásán át, a lakáshoz jutás segítésén át, az 5 százalékos lakásáfa folytatásán keresztül, a vidéki otthonfelújítási program meghirdetésén át, említhetnénk akár, hogy a SZÉP-kártyán vagy az önkéntes nyugdíj-megtakarításokban szereplő összegek lakásfelújításra szánt összegének a felhasználhatóságán keresztül, azt hiszem - vagy éppen a munkavállalók lakbérhez való munkáltatói hozzájárulásával -, valóban komoly segítséget tudnak biztosítani ezek az intézkedések a lakástámogatások, a lakhatás támogatása tekintetében a magyar embereknek.

Éppen ennyire fontos pillére ennek a gazdasági akciótervnek, ennek a programcsomagnak a 13. havi nyugdíj megvédése és állandósítása. Láttuk, hallottuk azokat a brüsszeli terveket, amelyek a 13. havi nyugdíj elvételeiről szólnak. Bármit is mondjanak, bármit is jelentsenek ki ezzel kapcsolatban, pontosan tudjuk, hogy mi az igazság, és azt is tudjuk jól, hogy az inflációkövető nyugdíj-emelés is egy olyan intézkedés az elmúlt években, amely folyamatosan azt szolgálta, hogy a pénzromlás mértékével egyenes arányban a nyugdíjak emelkedni tudjanak.

A családtámogatásokról hosszasan lehetne beszélni. Nemzetközi összehasonlításban is egyedülálló az a magyar modell, az a családtámogatási rendszer, amely az elmúlt években, 2010 óta folyamatosan bővül. Ennek a bővítési folyamatnak egy újabb jelentős állomása és folytatása lesz a családi adókedvezmény kiterjesztése, kibővítése két ütemben, konkrétan a duplájára emelése, amely, azt gondolom, hogy a családalapítást és a gyermekvállalást nagymértékben fogja a jövőben is segíteni.

És ha már családalapítás, gazdasági intézkedések, gyermekvállalás segítése, akkor engedjék meg, hogy a munkáshitelről is néhány gondolatot részletesebben beszéljek önöknek, hiszen egy teljesen új gazdasági intézkedésről beszélhetünk. A gazdaságpolitika egy teljesen új eleméről beszélhetünk akkor, amikor a munkáshitelt említjük. Tulajdonképpen a diákhitelhez hasonló támogatási konstrukcióról, egy teljesen új támogatási formáról van szó, amelyet a kormány 2025. január elsejével kíván bevezetni, elsősorban a fiatalok számára, a magyar gazdaságpolitika teljesen új elemeként, ahogy említettem is.

Tulajdonképpen ez egy olyan életkezdesi, pályakezdesi támogatás lesz, amelyet a frissen érettségizők, de munkát vállalni szerető vagy kívánó fiatalok vagy éppen a szakképzésben még tanuló fiatalok vehetnek majd igénybe. 17-25 év közötti fiatalokra vonatkozik ez a program, tízéves futamidejű, államilag kamattámogatott, kamatmentes hitel-konstrukció, szabadfelhasználású hitel-konstrukció igénybevitelére van lehetőség, maximum 4 millió forintos keretösszegig.

Ilyen eddig nem volt sem Magyarországon, sem a környező országokban nem tudunk ilyenről. A büdzsében durván egy olyan 500 milliárd forintos keretösszegből úgy kalkulál a kormány előre, hogy mintegy 300 ezer fiatalnak tud olyan érdemi segítséget nyújtani ennek a szabad felhasználású hitelnek a biztosítása révén, amely egyrésztől kamatmentes, másrésztől pedig a munkahely beindításához, egy üzlethelyiség vagy egy műhely bérléséhez, akár a munkába járáshoz szükséges gépkocsi megvásárlásához vagy éppen eszközbeszerzéshez is felhasználhatja ezt a fiatal munkavállaló.

Természetesen vannak feltételei, mint minden kamattámogatott hitelnek. Ilyen feltétel többek között, hogy minimum három hónapos társadalombiztosítási jogviszonnal kell rendelkeznie a hitelfelvevőnek, tehát vagy foglalkoztatotti munkaviszonnal, vagy legalább három hónapos bejelentett vállalkozói tevékenységgel kell rendelkeznie. Fontos kritérium az is, hogy heti minimum 20 órás munkaviszonnal vagy vállalkozói tevékenységgel kell rendelkeznie, és ezt igazolnia kell; és talán kiemelésre érdemes mindenféleképpen az a kritérium is, hogy a folyósítástól számított öt évig magyarországi lakcímmel kell a hitelfelvevőnek rendelkeznie, és Magyarországon is kell vállalnia munkavállalói vagy vállalkozói tevékenységet. Természetesen feltétel még a büntetlen előélet, a magyar lakcím, vagy feltétel még az adósság-, tartozásmentesség is, amely más hitelkonstrukciónál is általában előírás szokott lenni.

Kiemelném a munkáshittel kapcsolatban, hogy nem pusztán gazdasági intézkedésről, hanem társadalompolitikai intézkedésről is beszélhetünk, hiszen van egy családtámogatási vagy ha úgy tetszik, gyermekvállalást segítő lába is ennek a konstrukciónak. Ha ugyanis hölgyről van szó a hitelfelvevő esetében, és gyermeket vállal, ha a gyermeke megszületését követően 180 napon belül ezt bejelenti a folyósító hitelintézet számára, akkor két évig felfüggesztésre kerül a hitel törlesztése. Ha abban az örömben van része,

hogy egy második gyermeket is tud vállalni, a második gyermeke is megszületik neki, akkor ez a hitelfizetési, -törlesztési moratórium további két évre meghosszabbodik, és a fennálló hiteltartozásának a fele elengedésre kerül. Ha egy harmadik gyermeke is születne a hölgynek, akkor pedig munkavállalóként további kedvezményt kap, ugyanis a teljes hitelösszeg, a fennálló hiteltartozása eltörlésre kerül.

Ha a jövő évi költségvetési tervet nézzük, akkor azt mondhatjuk, hogy tulajdonképpen mintegy valamivel több mint 4000 milliárd forint szerepel ebben a gazdaságpolitikai akciótervben a családtámogatásokra és a kkv-szektor támogatására. A családtámogatásokra, kiemelném, hogy több mint 2600 milliárd forint, a kkv-szektor támogatására pedig több mint 1400 milliárd forint támogatással lehet számolni. Abban hiszünk, hogy a fiatalok sikere a nemzet sikere is egyben, ezért az olyan, valóban jövőbe mutató és unikális kezdeményezéseknek, mint a munkáshitel, azt gondolom, hogy mindenféleképpen lesz jövője a magyar gazdaságpolitikát tekintve.

Fontos említést tenni még a költségvetés kapcsán arról is, hogy jövőre is kiemelt figyelmet kap hazánk biztonságának megőrzése, hiszen a honvédelmi kiadások 2 százalékos GDP-arányos szintjének megtartása továbbra is biztosítva van, éppen úgy, ahogy természetesen a rezsivédelem megőrzése is.

Az erősödő gazdasági növekedés mellett a jövő évi költségvetés azzal számol, hogy folytatódik a költségvetési hiány csökkenése és az államadósság mérséklése is. A tervek szerint a gazdasági növekedés 3,4 százalékos lesz; ezt egyébként nemcsak mi mondjuk, hanem a nemzetközi hitelminősítők is, ahogy államtitkár úr szavaiból, illetve a pénzügyminiszter úr szavaiból is hallhattuk már ezt. Az államháztartási hiány is mérséklődik 3,7 százalékos GDP-arányban, az államadósság/GDP arányában 73,2-ről a tervek szerint 72,6 százalékra csökken, az infláció pedig 3,2 százalékos mértékre van tervezve.

Nem titok, hogy a most benyújtásra kerülő költségvetés tulajdonképpen a háború lezárásával és a békével számol, ezzel kalkulálunk. Ebben nagy előnyt jelenthet számunkra az Amerikai Egyesült Államokban lezajlott elnökválasztás és annak eredménye is, azt gondolom, hogy Donald Trump elnök úr elnöki székbe való beülésével a békepartiak tábora nagymértékben tud erősödni.

Somogyi országgyűlési képviselőként rendszeresen járva az általam képviselt somogyi 4. választókerület településeit, városait, falvait, pontosan tudom, hogy akár a bérek, a családtámogatások, a lakhatási lehetőségek, a helyi kis- és középvállalkozások támogatása, a nyugdíjasok helyzete, a nyugdíjak védelme vagy éppen a fiatalok segítése mind egyaránt fontos kérdésként merülnek fel nálunk, Somogyországban is.

(16.20)

Olyan rendkívül fontos kérdések, illetve tématerületek ezek, amelyek akár a Balaton partján járva,

akár délebbre haladva a somogyi lankák ölelésében vagy akár a somogyi vármegyeszékhely szomszédságában lévő településeken egyaránt rendszeresen felmerülő kérdések. Éppen ezért is örülök annak, hogy az előttünk fekvő törvénytervezetben ezek a szempontok elhelyezésre kerültek, és ebben a tekintetben a kormány úgy tervezi a jövő évi büdzsét, hogy újabb határozott előrelépést tudjunk elérni.

Éppen ezért azt javaslom és kérem tisztelt képviselőtársaimtól, hogy az általános vita lefolytatását követően próbáljuk meg a politikai nézetkülönbségeket félretenni és valóban a magyar érdeket előtérbe helyezni. Ennek a gondolkodásmódnak a fényében kérem és biztatom önöket arra, hogy valóban frakcióktól függetlenül támogassuk a jövő évi költségvetés elfogadását. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. *(Taps a kormánypártok padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Megadom a szót Sebők Évának, a Momentum képviselőcsoportjából. Parancsoljon!

SEBŐK ÉVA (Momentum): Köszönöm a szót. Tisztelt Ház! Tisztelt Országgyűlés! Békés megye bajban van, különösen Békés megyének a déli része: kórházunk folyamatos küzdelemben áll. Rendszeresek az egyes osztályokon a szünetelő ellátások; rendszeresek az egyes osztályokon az orvoshiány miatti leállások; rendszeresek voltak az elmúlt években az osztálybezárások.

Kórházunk bajban van Orosházán: nagyon hosszú ideje nem volt érdemi befektetés a kórház és a szakrendelő jövőjébe, és ez ezzel a költségvetéssel sem módosul, pedig kórházunk megmentése létkérdés Békés megye déli része szempontjából. Ezért az idei évi költségvetéshez módosítót fogok benyújtani annak érdekében, hogy a kórház elinduljon egy európai úton; egy európai úton, de mondhatnám úgy is, hogy egy magyar úton, hiszen kórházunk és szakrendelőnk Orosházán még a magyar átlagtól is jelentősen le van szakadva.

Az idei évben nagyon jelentős volt a sajtóban azoknak a híreknek az aránya, amelyek az egyes kórházakban a klíma leállításáról és a javításra való várakozási idő hosszáról szóltak. Mi nem szembesülhünk ilyen problémával Orosházán, hiszen kórházunkban és szakrendelőnkben sosem volt kiépített klímarendszer, pedig mindannyian tudjuk, hogy a gyógyulás szempontjából, a szövődmények elkerülése szempontjából a megfelelő hőmérséklet fontos tényező a lábadozás során, és mi sem érdemlünk kevesebbet, mint a budapestiek; nem érdemlünk kevesebbet, mint a dunántúliak. Éppen ezért módosítót fogok benyújtani a költségvetéshez, melyben kérelmezem az orosházi kórház és szakrendelő klimatizálását.

Tisztelt Országgyűlés! Békés megye s különösen annak déli része bajban van: az elmúlt években számos nagyadózónk, számos nagyfoglalkoztatónk zárt be végleg. Nemrégiben voltak hírek a Henkelről; kicsit régebben, bizonyára önök is emlékeznek, a

szarvasi kávéfőzőgyár bezárásáról, de szűkebb házamban, Orosházán az elmúlt időszakban zárt be az AKG. Jelenleg bezárás alatt áll a síküveggyár, és sajnos elbocsátásról érkeznek hírek a Linamarból is.

Nem lehet elmenni amellett, hogy nem is igazán érkeznek új gyárak, új nagymunkáltatók, új nagyadózók a térségünkbe, és ennek azért okának lehet tekinteni azt, hogy borzasztóan rossz a térségünk bekötése az ország vérkeringésébe. Az elmúlt években lett volna lehetőség ezt orvosolni az M44-essel, de nem így történt. Az M44-es elkerül minket. A helyzet tovább fog romlani az Arad-Nagyvárad sztráda megépülésével. El fognak minket kerülni a nagybefektetések, ha nem javítunk sürgősen és jelentősen az infrastruktúránkon.

Jelen pillanatban nem csupán elkerül minket az M44, de a hozzá való bekötésünk is tragikus, hiszen a Nagyszénás-Kondoros szakaszon át kell mennünk annak érdekében, hogy az M44-esre meg tudjunk érkezni, amely jelenleg olyan állapotban van, hogy mindkét oldalról annyira el van porladva az út, hogy a gyakorlatban lényegében egysávosnak lehet tekinteni. Éppen ezért módosítót fogok benyújtani ehhez a költségvetéshez, és kérem fogom, hogy sürgősen tegyünk félre pénzt arra, hogy a Nagyszénás-Kondoros és a Nagyszénás-Szarvas út meg tudjon újulni. Ez a térségünk túlélése, gazdasági fejlődése, sőt gazdasági szinten tartása szempontjából is elkerülhetetlen; sürgős, és nem lehet tovább hanyagolni.

Nem csak közúton vagyunk nagyon rossz helyzetben. Békés megye s különösen annak a déli része bajban van: a vasúti közlekedésünk is kritikus. A minket is érintő, Szegedet Békéscsabával összekötő vasúti vonalon több mint ötvenéves járművek közlekednek, melyeken klíma nincs; műszakilag meglehetősen elavultak már, és gyakran megbízhatatlannak bizonyulnak. Éppen ezért kezdeményezni fogom, hogy a Szeged-Békéscsaba vonalon új vasúti járműveket szerezzünk be.

Békés megye s különösen annak a déli része bajban van: nemcsak a Szeged-Békéscsaba vonalon kell elavult járművekkel szembesülnünk, de elavult pályával és elavult járművekkel kellett szembesülnünk az Orosháza-Szentes, valamint a Battonya-Mezőtúr vonalon is. Ezek a szakaszokon annyira rossz a vasúti közlekedés, hogy Battonya és Mezőhegyes között jelenleg vonatpótló buszok közlekednek, miközben az Orosháza-Szentes vonalon 20-30 kilométer/per óras korlátozás van érvényben most már hosszú ideje, melynek köszönhetően a mindössze 32 kilométeres vonatot több mint egy órába telik. Ezek a vasúti vonalak így nem lesznek még középtávon sem fenntarthatók. Ez nem európai minőségű szolgáltatás, ennél a Békés megyeiek jobbat érdemelnek. Éppen ezért módosítót fogok benyújtani a költségvetéshez, és kérelmezni fogom, hogy ezek a vonalak frissüljenek fel, az Orosháza-Szentes kerüljön felújításra, a Battonya-Mezőtúr kerüljön felújításra, és szerezzünk be új járműveket.

Erre már csak azért is nagyon nagy szükség van, hiszen nálunk olyan vasúti járművek közlekednek,

amelyeket az ország boldogabb részein már régen leselejtezték. Ki kell mondani, hogy jelen pillanatban Románia és Szerbia vasútjármű-parkja is fiatalabb, mint Magyarorszáé. Mi Békés megyében, mi Dél-Békésben nagyon szívesen vennénk részt a vasúti jármű-park fiatalításában. Nagy-nagy szeretettel várjuk az új vasúti járműveket.

Tisztelt Országgyűlés! Békés megye és különösen annak a déli része bajban van: Gyopáros egykor ennek a térségnek az ékköve volt. Orosháza életében a fürdő nagyon nagyon-nagyon jelentős szerepet töltött be; mára ez már a múlté. A kapcsolódó tavak állapota is egyre rosszabb, és komolyan félnünk kell attól, hogy 15-20 éven belül a gyopárosi tavak is ugyanarra a sorsra fog jutni, mint amire a Kakaszi-tó jutott - egy kopár, szétrepesztett földdarab maradt belőle.

Ahogy tavaly és tavalyelőtt, idén is kezdeményezem, hogy a gyopárosi tavakat rehabilitáljuk, mert ez az egyetlen út ahhoz, hogy hosszú távon meg tudjuk menteni ezt, ami közös kincse Magyarországnak, amely különleges kincse térségünknek. A térségünkben nagyon nagy problémát okoz az utak állapota. Nemrégiben utaztam Dombegyháza felől Csanádapácára, és az a helyzet, hogy olyan állapotban van a 4439-es mellékút, hogy azon egy újszülöttel nem mernék végigmenni. Annyira rossz állapotban van az út, hogy félt volna egy újszülött esetén, hogy egy megrázott csecsemő szindróma ki tudna alakulni. Idén tervbe volt véve a Közútnál ennek az útszakasznak a felújítása, azonban nem került rá sor. Nem lehet tovább halogatni! Nem csupán Dombegyházát érinti a kérdés, hiszen ez az út vezet többek között Nagybányhegyesre, Kunágotára, Magyardombegyházra is. Ezeknek a településeknek létkérdés, hogy érdemben és jó minőségben legyenek kötve a megye, az ország életébe. A 4439-es mellékút, Dombegyházától a csanádapácai bekötőútig a 4432-esig való útszakasz felújítása nem tűr további halasztást. (Sic!)

(16.30)

Én arra kérem a képviselőtársakat, hogy egy picit gondoljanak bele a helyzetünkbe. Közúton és vasúton is egyaránt érdemben el vagyunk vágva az ország jelentős részétől, hiszen közúton és vasúton sem ingázható a terület. Nagyon-nagyon nehéz kimozdulnunk onnan, ahova születünk, arról a csodálatos térről, arról a csodálatos területről, amelyre oly büszkék lennénk, oly büszkék szeretnénk lenni, és amelyben ott a potenciál egy igazán varázslatos jövőre.

Az Arad-Nagyvárad sztráda felépítése gazdaságilag nagyon nagy károkat fog okozni a mi térségünknek. Ezt csak akkor tudjuk megelőzni, ha most és azonnal befektetünk az infrastruktúrába, ha most és azonnal befektetünk a kórházunk megmentésébe, ha most és azonnal befektetünk tavaink és turizmusunk megmentésébe. Nem fognak hozzánk sem új gyárak érkezni, nem fognak hozzánk új nagy munkáltatók érkezni, új nagy foglalkoztatók érkezni, ha nem

hiszünk abban, hogy érdemes érték befektetni a térségbe.

Ne mondjunk le Dél-Békésről! Azt kérem, hogy támogassák a módosító javaslatokat. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Megadom a szót Hollik Istvánnak, a KDNP képviselőcsoportjából. Parancsoljon, képviselő úr!

HOLLIK ISTVÁN (KDNP): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Én a költségvetés gazdaságtámogató részével kívánok foglalkozni, és ha így teszek, akkor nem tudom azt elkerülni, és szerintem helytelen is lenne, ha a kormány úgy alkotna meg egy költségvetést, hogy figyelmen kívül hagyja a geopolitikai és a világgazdasági valóságot. Hiszen mégiscsak egy tízmilliós ország vagyunk, egy rendkívül nyitott, exportorientált gazdasággal, ezért nem szabad figyelmen kívül hagynunk, hogy mi zajlik a világban, és mi zajlik szűkebb otthonunkban, Európában. A kormány egyébként így is tett.

Viszont az a rossz hírünk, hogy ha körbenézünk és megnézzük ezt a valóságot, akkor azt kell mondjuk, hogy az az Európai Unió és az az európai gazdaság, amelynek szervesen és leginkább része vagyunk, óriási bajban van. És nemcsak azért van bajban, mert a szomszédunkban háború zajlik, hanem azért van bajban, mert az Európai Bizottság a háborúra rossz válaszokat adott, és olyan rossz politikai döntéseket, katasztrofális döntéseket hozott, amelyek romba döntötték az európai versenyképességet. Tehát nekünk úgy kell most a háború árnyékában, egy béke reményében felpörgetni a magyar gazdaságot, hogy a minket körülvevő európai gazdaság romokban hever.

Milyen a világgazdasági realitás? Ha a GDP-t nézzük, akkor sajnos azt kell lássuk, hogy a 2024-es, az idei gazdasági várakozások az Európai Unió tekintetében még az 1 százalékot sem érik el, 0,9 százalék. Ezzel szemben Amerika majdnem 3 százalék, Kína pedig, a két nagy globális versenytársunk közül a második, az meg közel 5 százalék. A német autóipar, amelyre évtizedekig büszkék lehettünk, romokban van. Nem gondoltuk volna akkor, amikor olyan híreket hallhatunk 10-15 évvel ezelőtt, hogy a Volkswagen éppen melyik márkát vásárolta fel, hogy arról fogunk híreket hallani - márpedig most arról hallunk híreket -, hogy a Volkswagen gyárakat zár be, és nem akárhol, hanem az otthonában. Németországban három gyárat zár be, tízezer embert küld el, a többi Volkswagen-munkavállalónak pedig elveszi a korábban járó juttatásait, fizetesen felüli prémiumait, sőt a fizetésüket is csökkenteni fogja, és egyébként a termelését is. Azt láthatjuk, hogy ezzel szemben ez év szeptemberéig 1,31 milliárd elektromos járművet állítottak elő Kínában, ez éves alapon 48 százalékos növekedést jelent. Tehát miközben a mi versenyképességünk romokban, aközben Kína meg elképesztő tempót diktál.

Nem véletlen az sem, hogy ha a világ top 10 cégét megnézzük, akkor azt láthatjuk, hogy azok között

egyetlenegy európai sincs. Sőt, szomorúan kellett megállapítanom, megnéztem, hogy a legértékesebb német vállalkozás tizedannyit ér, mint a top 10 tizedik helyezettje, amely egyébként a Tesla. Nem véletlen, hogy a kockázati tőkének, amely az innovációt és a lehetőséget keresi, mindössze az 5 százaléka választja Európát; a maradék, döntő többség nagyjából fele-fele arányban az Amerikai Egyesült Államokat és Kínát választja.

De hát nem kell ezen csodálkozni, mert ha megnézzük, hogy az ipart az energia működteti, és látjuk az energiaárakat, most direkt megnéztem: míg az Európai Unióban átlagosan egy liter benzin ára 1,9 euróba kerül, addig az Amerikai Egyesült Államokban és Kínában egy liter 95-ös benzinért kevesebb mint a felét kell fizetni. Hát nem lehet versenyképes európai gazdaságot működtetni úgy, ha többszörösét fizetjük az energiának, mint a versenytársaink!

Ez hát a szomorú világgazdasági valóság, és ennek ellenére kell a magyar gazdaság - ahogy a közgazdászok szokták mondani - potenciális gazdasági növekedését elérni, magyarul, kihozni a magyar gazdaságból annyit, amennyi benne van.

Én a vitát végig figyeltem, és szomorúan kell megállapítanom, hogy a parlamenti ellenzék részéről valódi alternatíváját a kormány által beterjesztett 2025. évi költségvetésnek nem láttam. Sőt, itt nemrég azt hallhattuk Varga képviselőtársunktól a Demokratikus Koalíciótól, hogy szerinte a költségvetés matematikailag stimmel; bár ahogy ők terveztek 2010 előtt költségvetést, ezt inkább költségvetési kockázatként kell értékelni.

Viszont azt látjuk, hogy a brüsszeli magyar ellenzék ad alternatívát a 2025-ös költségvetésnek, hiszen éppen ma szavaztak az Európai Parlamentben az Európai Bizottságról, az Európai Bizottság elnök asszonyáról, arról az Ursula von der Leyenről, aki személyi és a legnagyobb felelőse annak, hogy az európai versenyképesség annyit romlott az elmúlt öt évben, mint amennyit még sohasem az Európai Unió történetében. És a brüsszeli magyar ellenzék, azzal, hogy büszkén megszavazták Ursula von der Leyent és az ő kudarcos Bizottságát, egyértelműen hitet tettek a Bizottság politikája mellett, és ezt javasolják alternatívaként a 2025-ös költségvetésnek.

Ez mit is jelent? Ez azt jelenti, hogy „Brüsszel” Péter azt javasolja, hogy ne békét teremtsünk, hanem folytassuk és támogassuk a háborút, ameddig csak kell; as long as it takes - ahogy mondta Ursula von der Leyen asszony. Azt javasolják, hogy ne használjuk ki azt a geopolitikai lehetőségünket, hogy a két nagy versenytárs között helyezkedünk el, és ezért Európának minden lehetősége megvan arra, hogy egy találkozási pont legyen. Ők azt mondják, hogy blokkosodjunk, szakadjunk le a keleti gazdaságról, szakadjunk le teljes mértékben az olcsó orosz energiáról, zárkózzunk be. Azt javasolják emellett, hogy tartsuk fenn azt a szankciós rendszert, ami egyébként az európai versenyképesség romlását okozta és az európai energiaárak egekbe szökését eredményezte. Azt javasolják,

hogy tartsuk fenn azt az ideológiavezérelt, gazdaságilag egyáltalán nem racionális zöldítést, amit az Európai Unió elhatározott, és aminek köszönhetően egyébként a német autóipar ott tart, ahol tart, amit már elmondtam.

„Brüsszel” Péter azt javasolja ennek keretében, hogy azt az ideológiailag erőltetett genderpropagandát hozzuk be Magyarországra, hiszen a Bizottság is ezt akarja. És „Brüsszel” Péter azzal, hogy megszavazta a Bizottságot, azt mondja, hogy azt a migrációs politikát, amely egyébként megszüntette nemcsak az európai versenyképességet, hanem az európai emberek mindennapos biztonságát, Magyarország azt a migrációs paktumot is fogadja el.

(16.40)

Ez a brüsszeli magyar ellenzék, ez „Brüsszel Péter” alternatívája és javaslata a magyar emberek számára.

Mi ezt, az elhibázott EU-diktátumokat nem akarjuk követni. Mi úgy akarunk része maradni az európai piacnak, hogy közben nem bezárkózunk, hanem nyitunk, és más piacokat is keresünk. Tehát mi békét akarunk, és azt, hogy Magyarország találkozási pont legyen. Erre alapul az új gazdaságpolitikai akcióterv, amelyet tartalmaz az előttünk levő költségvetési javaslat.

Talán szimbolikus is lehet, hogy éppen jövő évben fog megnyitni a BMW gyára, amely mellett néhány száz méterrel ott van a kínai akkumulátorgyár, erről beszélünk, így akarunk találkozási pont lenni, a legmodernebb nyugati technológiát így találkoztatjuk a legmodernebb távol-keleti technológiával, és ennek egyértelműen a nyertese a magyar gazdaság lesz. És ha a magyar gazdaság nyer, az azt jelenti, hogy a magyar emberek is nyerni fognak.

Tehát azt gondolom, hogy ez a gazdasági megközelítés, amely egyébként benne található a költségvetésben, egyedül helyes, ez szolgálja a magyar nemzeti érdeket, és ez a gazdaságpolitikai megközelítés lesz képes arra, hogy Magyarországot újra arra a növekedési pályára állítsa, amelyet megtapasztalhattunk 2019 előtt, amelynek egyébként jellemzője volt - és egyébként, ha a költségvetés számait nézzük, abból is az olvasható ki, hogy ismét az lesz -, hogy az európai növekedés többszörösét fogja tudni elérni a magyar gazdaság, mert '19 előtt volt jó néhány olyan év, amikor nemhogy kétszerese, hanem több mint kétszerese volt a magyar gazdaság növekedése az európai átlagos gazdasági növekedésnek. Ez tehát a cél, és ezen belül én most kicsit fókuszálnék a gazdaságpolitikára.

Itt azt a célt határozta meg a kormány, és ez olvasható a költségvetésben is, hogy mivel az elmúlt években számos, legmodernebb technológiát alkalmazó céget a magyar kormány Magyarországra tudott csábítani, hiszen a gazdasági környezet rendkívül kedvező, ezért ők már itt vannak, most az a feladatunk, hogy a kis- és középvállalkozásokat minél jobb pozícióba hozzuk, minél jobb helyzetbe hozzuk, hogy

ők beszállítóként tudjanak együttműködni ezekkel a multivállalatokkal, illetve hazai szereplőkből régiós szereplőkké tudjanak válni. Azaz, az a célja a gazdaságpolitikai akciótervnek, hogy minden támogatást megadjon a hazai kis- és középvállalati szektornak, a hazai kkv-knak.

Erről szól a Demjén Sándor-program, amely azt az ambiciózus célt tűzte ki, és ehhez eszközöket is ad, ott van benne a költségvetésben, hogy a kkv-k méretének megduplázódása történjen meg. Ez a program sokrétű, magában foglal tőkefinanszírozást is, exportnövelést is, sőt az exportpiacok megtalálását is. Az a cél, hogy minden olyan vállalkozás, amely úgy érzi, hogy képes az exportra, ezt meg is tudja tenni, és ebben segít a kormány, illetve vannak benne olyan kedvező hiteltermékek is, amelyek azt a célt szolgálják, hogy a hazai kkv-k növekedni, fejlődni tudjanak és képesek legyenek az egyre éleledő regionális piaci versenyben is helytállni. Illetve ránk rúgta az ajtót a mesterséges intelligencia és a digitalizáció, és ezek a támogatások, amelyek a Demjén Sándor-tervben benne foglaltatnak, azt a célt tűzték ki, hogy a digitalizáció és a mesterséges intelligencia előnyeit ne csak a nagy multik, hanem a magyar kkv-k is ki tudják használni. Illetve ez a terv tartalmaz olyan adminisztrációcsökkentő intézkedéseket is, melyek keretében például a kötelező könyvvizsgálati értékhatár alkalmazási feltétele is enyhítésre kerül.

Ha már a gazdaságról beszélünk, hiszen a gazdaságot mégiscsak nagyrészt a kkv-k és nagyrészt a szakemberek működtetik, beszélnünk kell arról, hogy egy régi adósságát törleszti akkor a Fidesz-KDNP és a kormány, amikor gondol azokra a szakképzett emberekre is, akik szakképzettséget szereztek, és így akarják elkezdni az életüket, nekik szól a munkáshitel-program elindítása. Munkáshitelre az lesz jogosult, aki a 17. életévét már betöltötte, de a 26. életévét nem. A munkáshitel szabadon felhasználható, kamatmentes, maximális összege 4 millió forint lesz. Nyilván a diákhitelre jogosultak munkáshitelt értelemszerűen nem vehetnek föl. Ez a támogatási forma pontosan ugyanúgy fog működni, ahogy a babaváró-támogatást korábban megismerhették. Tehát ha gyermek érkezik a családba, akkor felfüggesztődik ez a hitel, illetve a harmadik gyerek vállalása esetén a teljes önálló tartozást a kormány elengedi. Én azt gondolom, hogy ez egy fiatal szakembernek, aki vállalkozást indít, egy óriási lehetőség.

Tehát azt gondolom összességében, hogy a 2025. évi költségvetés megteremti annak a lehetőségét, hogy nehéz világgazdasági és európai gazdasági körülmények között a magyar gazdaság újra növekedni tudjon, és ebből a növekedésből mindenki részesedni tudjon, ne csak az itt lévő nagyvállalatok, hanem elsősorban a hazai kis- és középvállalkozások, a magyar munkavállalók, akiknek a bére egyébként emelkedni fog, köszönhetően a hároméves minimálbér-megállapodásnak, és ez a gazdasági növekedés lehetőséget biztosít arra, hogy továbbra is tudjuk támogatni a családokat, fenn tudjuk tartani a rezsicsökkentést, és a

13. havi nyugdíjat is meg tudjuk védeni. Köszönöm szépen, elnök úr. *(Szórványos taps a kormánypárti sorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Megadom a szót Bencze Jánosnak, a Jobbik képviselőcsoportjából. Parancsoljon!

BENCZE JÁNOS (Jobbik): Tisztelt Elnök Úr! Köszönöm a szót. Tisztelt Ház! Eljutottunk ebben az évben is a költségvetés vitájához. Én nagyon örülök neki, hogy ennyi mindenre van pénz, és ilyen jól állunk. Én úgy döntöttem a mai délelőttön, hogy úgy jövök be a parlamentbe, úgy tisztelem meg az Országházat, hogy előtte egy rövid vidékjárásra megyek, Észak-Tolna, Somogy megye egy része, és meghallgatom az embereket, hogy mi a kívánságuk, elhozom önöknek, és elmondom a problémákat, hogy ők miben szeretnének többletpénzt látni a költségvetésben.

Nagyon fontos probléma a magyar vidéken élő emberek számára a külterületi út. Tetszik, nem tetszik, nem jut rá elég pénz, és a pénz sokszor nem jó helyre jut. Jártam Felsőrácegrespusztánál, Pálfánál ma reggel, Tamási Tuskós, ha valakinek mond valamit a név, Tamási Szurokhegy - szürreális körülményekkel lehet találkozni, olyan emberekkel, akik tisztességes adófizetői Magyarországnak, gyereket vállalnak, de valahogy nem jut rájuk pénz. Ugyanezt tapasztaltam a közutakon. És igenis látszik, hogy van pénz, és valahova jut. Elmentem a Tolna megyei Kiszékelybe, ahol egy kormányközeli jóember magánbirtokáig felújították az utat, de a faluig már elfelejtették. Tehát van pénz, csak nem jó helyre jut. Arra kérem itt önöket a költségvetésnél, hogy úgy gondolják végig, hogy jó helyre jusson az a pénz.

Vagy elmentem a Somogy megyei Fiadra, ahol megdöbbentő állapotokkal szembesültem: a faluban egy viszonylag rossz út, egy részén borzalmasan rossz út, és akik kihívtak, megmutattak nekem egy magánbirtokra vezető, önkormányzat által megpályázott önkormányzati utat, arra jutott pénz. Lássatok csodát, az a lóistálló és magánbirtok, ami ott van, valamiféle szegregátum, mert a pályázat fejlécét valahogy sikerült kikérnem, mert máshoz nem jutok hozzá, az a társadalom peremére szorult csoportok felzárkózását segíti. Lehet, hogy az oligarchák a társadalom peremén élnek.

Tehát arra kérem önöket, hogy a realitás jegyében a tisztességes embereknek juttassanak pénzt, ne a saját oligarcháiknak.

Pálfán elmondtak még egy problémát, ami nem az utakhoz tartozik, hanem az egészségüghöz. Én itt számtalanszor megkaptam, hogy milyen frankó minden, az orvosi ügyelet nagyon jól működik, óránként egy beteg jut egy darab orvosra - persze, mert nem ér ki időben. Ma mondta el Pápán egy idős hölgy, illetve a hozzátartozója, hogy azért nem mentek ki a paksi orvosi ügyeletről, mert messze van, és nincs rá idejük. Ez egy valós információ a mai napról. Tehát lehet összevissza beszélni, propagandát terjeszteni, de ez a mai magyar valóság.

Tehát arra kérem önöket, hogy a költségvetésben az a frankó kis kétharmad adja vissza az orvosi ügyleteket, adjon rá pénzt, hogy működjön, hogy ne ilyen esetekkel szembesüljünk, hogy a simontornyai mentőállomáson dolgozókat ne kötelezzék 24 órás szolgálatra, és hétvégén az egyik mentőautónkat ne vezényeljék fel Budapestre mindenféle statisztikai büvészkedéssel, hogy igenis van mindenhol mentő. Nincs mindenhol mentő.

(16.50)

Tehát a vidéki emberek ilyeneket kérnek önöktől, hogy a költségvetésbe ezeket tegyék bele. Önök döntenek, én csak a problémákat tudom elmondani.

Hogy járnak az önkormányzatok? Ugyanez a témakör, majd elveszik valamilyen módon az iparüzési adót, újraosztják, mint az államszocializmusban, mint '90 előtt. Ez pont ugyanaz, bedobjuk a nagy kalapba, aztán az a tanácselnök - önöknél polgármesternek hívják -, aki jól gulyásztatja, mulattatja a tisztelt képviselő urat, az majd kap belőle többet, mert a párthoz tartozik, a többiek meg úgy jártak, ahogy most. Hát, kérem, ne tegyék!

Ugyanez van a gépjárműadóval, önök az önkormányzatok mozgásterét, az önálló mozgásterét szűkítették be. Miért kellett ezt? Azért, mert nem jól teljesít a gazdaság. Beszélnek itt, meghallgattam számtalanszor: önállóság, szuverenitás, stratégiai iparágak. Hát, tőlem nem messze van Dunaújváros. Nagyon jó viszonyban vagyok a polgármesterükkel, és az acélipar, a vasipar stratégiai iparág mindenhol. Önök rendezkedtek be egyfajta védelmi költségvetésre, hirdetve, hogy Magyarország ráállt a hadiiparra, acél- és vastermékek kellenek, nyersanyag. Mi van a hírekben? Tönkrement a Dunaújvárosi Vasmű. És van rá jó példa, van rá megoldás. Azt sem látom a költségvetésben. Arra kérem önöket, rakják bele. Lengyelországban, Csehszlovákiában képesek voltak államosítani a lengyelek a tönkremenő vasművet, mert szükségük van vasra. Nekünk nincs szükségünk vasra? Akkor önök nem mondanak igazat a stratégiai iparágakkal. Nagyon kérem, rakják bele!

Apropó, Dunaújváros: tavaly ugyanígy a költségvetés vitájában közvetítettem az önök irányába egy tiszteletteljes kérést. Önök megígérték Dunaújvárosnak egy MRI-gépet. Hát, dr. Mészáros Lajos egy posztban még - nevezzük úgy -, hogy rám is rontott, hogy merek ebben az ügyben felszólalni, ez lényegében megvan. Jelentem, a mai napig nincs meg, csak ígéret van, de az dögvél. Tehát arra kérném önöket, passzírozzanak bele ebbe a hatalmas költségvetésbe, mondjuk, a propaganda helyett a stratégiai iparágakra pénzt és egy MRI-gépet Dunaújvárosnak, hogy megérkezzen, hogy meggyógyuljanak az emberek.

Milyen ágazatokba kellene még pénzt tolni? És honnan jönne pénz? Mert mindig azt mondják, hogy csak osztjuk a pénzt az ellenzéki oldalról. Aprópénzes dolgot mondok: most kerül majd szabályozásra a gépjárműveknél, ahogy megadták a miniszter úrnak

a lehetőséget, hogy nevezzük úgy, hogyan lehet tuningautót építeni Magyarországon, gépjárművet átépíteni. Ez igenis bevételt generálna, de csak reális keretek között. Tehát arra kérem önöket, a költségvetés számaiba figyelembe tartva úgy hozzák meg ezt a jövőbeni jogszabályt, amiben nagyon szívesen segítünk, hogy ez az autós réteg szívesen fizet, de nem Mészáros Lőrinc szintjén. Gondoljanak az aprópénzes autósokra és azokra az átalakításokra, amelyek egy autósnak megérnek 50, esetleg 100 ezer forintot, hogy megkapjon rá egy átalakítási engedélyt akár egy TÜV-papír alapján, és gondoljanak azokra a forgalmazókra - mert ez szerte a világon hatalmas iparág -, akik ezeket a termékeket forgalmazzák! Ez mind-mind áfabevétel. Inkább a sűrű fillér, mint a ritka forint, én ezt tanultam nagyapáméktól, én önöket is erre biztatnám. Itt lehetne reálisan tervezni.

Van pénz a költségvetésben, itt van az agrárium. Az önök politikájával 14 év alatt zsákutcába jutottunk az agráriumban. Az ágazatom a méhészet, de akkor mesélhetnék a víziszárnyas-tenyésztőkről, az állattenyésztőkről. Statisztikával nem lehet az agráriumban termelni. A források felhasználása nagyon rossz. Protekciós alapon tehetségtelen emberek kapták meg a forrásokat, építettek belőle húsfeldolgozót, mézfeldolgozót, akár nevezzük úgy, hogy kínai hamis méz, aztán csodálkoznak, ha berogyik az ágazat. Oda kellene juttatni a pénzt, ahová lengyel kollégák tették. Lengyelország ránk vert ebben, a lengyelek jórészt odaadták a termelőiknek a pénzt. Biztos, hogy ott is tűnt el belőle, de a java része hasznosult. Ezért van lengyel burgonya a boltokban, a szabolcsi almát ezért nyomta le a lengyel alma, ezért nyomnak le minket minden ágazatban, akár a zöldség-gyümölcs ágazatban is.

Arra kérem önöket, hogy a költségvetési pénzek kiosztásánál ezt gondolják végig, mert az a pénz termel, ami forog, ami adóbevételt ad, és valódi termelő emberhez kerül, nem a tehetségtelen cimborához. Mert hova jutott? Oligarchákhoz, földspekulánsokhoz. Ők nem termelnek. Azok termelnek, akik a földet művelik, akik terméket dolgoznak fel. Ezt lehet mondani a propaganda szintjén, de a valóságban nem ez van.

Zárszóként azt tudnám mondani, ha propagandával gyógyítani lehetne, a kormánypropagandával, akkor Magyarországon a televízió keresztül mindenkit meg lehetne gyógyítani. De nem így van. A társadalom egyre betegebb, a gazdaságunk az önök által elmondottakkal szemben egyre rosszabb állapotban van. A magyar vidék is egyre rosszabb állapotban van, mert nem gimnasztikai parkokra van szükségünk meg térköves piacterekre, hanem valódi termelő munkahelyekre.

Én arra kérném önöket tisztelettel, hogy ebbe az irányba tolják el a költségvetést, abba, hogy valódi érték teremtsék, ne csak propaganda. Köszönöm. *(Taps a Jobbik soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm. Megadom a szót Ferencz Orsolyának, a Fidesz képviselőcsoportjából. Parancsoljon, képviselő asszony!

DR. FERENCZ ORSOLYA (Fidesz): Köszönöm a szót. Tisztelt Ház! Tisztelt Elnök Úr! Köszönöm szépen a lehetőséget, hogy néhány szóban én is beszélhetek a ma előttünk lévő költségvetés-törvény-tervezetről.

Mielőtt magáról erről a költségvetésről beszélnék egypár szót, pont az előttem elhangzó vélemények miatt szeretném emlékeztetni a tisztelt Házat például a tegnapi vitára, amikor itt zajlott le a parlamentben az úgynevezett HUN-REN - a Hungarian Research Network rövidítése a HUN-REN - Magyar Kutatási Hálózatról szóló törvényjavaslat vitája. Erről fontos beszélni, mert egy olyan javaslatról van szó, amely pontosan Magyarország versenyképességének javítása érdekében egy olyan átlátható, a kutatási tevékenységet, a magas hozzáadott értéket előállítani képes kutatásokat ténylegesen serkentő, ösztönző szervezetit és finanszírozási hátteret kíván bevezetni és biztosítani a Kutatási Hálózat jövőbeni működéséhez, ami elősegíti azt, hogy Magyarország versenyképesebb legyen. Nem a semmiből érkezett ez a törvényjavaslat, előtte nagyon hosszú ideig, talán közel egy évig tartó felmérés, átvilágítás zajlott le a HUN-REN intézeteiben.

A törvényjavaslatot egyébként az összes kutató-intézmény véleményezte, mind a 19 kutatóintézmény, és mögé álltak ennek a javaslatnak. A sajtóban egy eléggé kemény, éles hangú bírálattömeget lehetett olvasni (*Földi Judit: Nem véletlen.*), azonban pont a tegnapi, illetve a mai nap során a kutatóintézetek igazgatói álltak be a törvényjavaslat mögé. Ez a bizonyos törvényjavaslat pontosan arról szól... - és mindjárt rá fogok térni arra, hogy ez a költségvetés számára miért érdekes, és miért érdekes mindazon szempontok számára, amit az előbb itt akár az ellenzéki padosrokból is felvetettek.

Nem várjuk el azt a baloldaltól, hogy bármit is támogatasson vagy helyesljen a kormány döntései közül, hiszen ellenzéki oldalon ülnek, azonban ennek a bírálattömegnek a vehemenciája mindenképpen meglepő volt. Ez az ügy jelentőségéhez egyébként méltatlan, hiszen pontosan arról beszélünk, hogy versenyképessé kell tennünk a magas hozzáadott tudást kívánó ágazatokat.

Ennek a törvényjavaslatnak a következtében egyébként a most előttünk lévő költségvetésben feketén-fehéren benne van, hogy a HUN-REN Magyar Kutatási Hálózat jövőre 18 milliárd forinttal több költségvetési forráshoz fog jutni, ami 50 százalékkal haladja meg az ideai forrásokat. Ez egyébként jelentős béremeléseket is fog akkumulálni és indítani ebben az ágazatban. 2026-ban ismét emelni kívánja majd a kormány a Kutatási Hálózat költségvetését, ami az ideai bázishoz viszonyítva már 75 százalékos növekményt, növekedést fog lehetővé tenni, és nagyjából két év múlva fogunk ott tartani, hogy a rendelkezésre álló források duplájából gazdálkodhat majd a HUN-REN Kutatási Hálózat, amit ráadásul hat évre garantál a kormány a közfeladat-finanszírozási szerződésben.

Ez egy olyan fontos üzenet, ami egyébként a körülöttünk lassan négy éve zajló, nagyon komoly válságok... - most annyian mondták már el előttem, hogy

hadd ne menjünk rajta végig, de nyilván a Covid-helyzettel találtuk igazán először válságos helyzetben magunkat. Onnantól kezdve aztán a háború, az energia-krisz és az összes többi, ebből származó következmény érintette a magyar gazdaságot, és ez bizony valóban, ahogy egyébként itt már előttem elmondták, messze nem csak minket érint. Ez az európai gazdaságokon mindenütt lemérhető, és egyelőre úgy tűnik, hogy az Európai Unió tagállamaiban még nagyon komoly kihívások érkeznek 2025-ben is a gazdasági kérdésekben.

(17.00)

Ezzel kell szembenézni, és ezzel egyidejűleg - egyébként nagyon sok jogos szempontot felvetetek itt az előttem szólók - rendezni kell nagyon sok olyan feladatot, ami nélkülözhetetlen ahhoz, hogy Magyarország fejlődése meglegyen és folyamatos legyen.

Ilyen az orvosok bérendezése, ilyen a pedagógusok fizetésemelése, ilyen a 13. havi nyugdíj, ilyenek az adókedvezmények, beleértve a családpolitikánkat, aminek egyik kulcseleme a családi adókedvezmény. Ilyen a rezsi-csökkentés fenntartása. Ne felejtjük el, amikor összehasonlítjuk más európai uniós tagállamokkal Magyarország helyzetét, akkor a teljes kép összehasonlításához szükséges az is, hogy azokat a támogatásokat is vegyük figyelembe, amiket például a rezsi-csökkentéssel a magyar családok kapnak. Ehhez tartozik a kutatók béremelése, a kutatóhálózat strukturális átalakítása és fejlesztése.

Különösen azért is időztem el ezen a ponton egy picit hosszabban, mert Kunhalmi Ágnes képviselőtársam többször is említette, hogy milyen fontos az, hogy tudásalapú gazdaságra álljunk át, olyan magas hozzáadott értékű szaktudással rendelkezünk, és olyan gazdasági ágazatokba investáljunk, ahol magas hozzáadott értékű tudásra van szükség, ami az alacsony tudást, az összeszerelő üzemeket helyettesítve Magyarország gazdaságát reziliensebbé tudja tenni.

Azért tudom a saját szakpolitikai munkámból ezt a példát hozni, mert pontosan a HUN-REN-nel együttműködésben, a HUN-REN kutatóhálózatra építve zajlik például az az úrhajósprogram, ami most már három és fél éve nagyon sok, több száz szakembernek biztosít nagyon komoly lehetőséget, óriási hozzáadott értéket. Magyarország számára kinyitott egy egyébként a világban rendkívül kurrens és nagyon fontos hozzáadott szaktudást igénylő iparágat, ami azt jelenti, hogy itt még bőven van mit fejlődünk, de már most látszik az, hogy itthon tudunk tartani mérnök-generációkat. Egyetemeken indítottak el szakirányú továbbképzéseket, ahova a jelentkezés évről évre nő, és ezek a fiatal emberek itthon is tudnak találni maguknak olyan kiemelt, komoly nemzetközi programokat is, amikben a tudásukat kamatoztatni tudják.

Ehhez itthon kell őket programokkal ellátni és lehetőséghez juttatni, természetesen nemzetközi együttműködésben, hiszen pontosan ezt tesszük mi is. Ennek a programnak a keretében az Európai Úrügynökséggel,

az Amerikai Űrügynökséggel és az amerikai partnerekkel közösen dolgoznak a magyar szakemberek, anélkül, hogy el kellett volna hagyni Magyarországot, hogy ilyen programhoz csatlakozni tudjanak. Tehát azt tudom mondani, hogy óriási jelentősége van annak, ha a kutatás-fejlesztésbe további forrásokat juttatunk.

Egy másik terület, ahol hangzottak el bírálatok itt pár órával ezelőtt, hogy miért kell nekünk fegyverekre, haderőfejlesztésre, védelemre költeni; szeretném jelezni, hogy azon túlmenően, hogy a NATO tagjai vagyunk és a GDP-arányos 2 százalékos ráfordításra kötelezettséget vállaltunk, egyébként azon országok közé tartozunk - messze nem mindenki tartozik a NATO-országok közül ezek közé, de mi azok közé tartozunk -, akik ezt a vállalásunkat teljesíteni is tudjuk, sőt egy kicsit felül is tudtuk már múlni.

Szeretném jelezni, hogy egyébként pont az ellenzéki padsorokban is mélységesen tisztában vannak képviselőtársaim azzal, hogy milyen borzasztó fegyveres konfliktus zajlik a keleti szomszédunk, Ukrajna területén, és pont önök, illetve az önökhöz tartozó politikusok számtalan esetben felhívták arra a figyelmet, hogy az álláspontjuk szerint minden támogatást meg kell adni ahhoz. Volt olyan miniszterelnök-jelöltjük is, aki még két évvel ezelőtt azt mondta, hogy akár fegyvereket is meg kell adnunk a keleti szomszédunknak, Ukrajnának ahhoz, hogy ebben a háborús konfliktusban győzni tudjon, illetve minél előnyösebb pozícióval tudjon majd a tárgyalóasztalhoz ülni.

Nem lehet egyszerre, egy szájjal hideget és meleget fújni. Azért az mégsem járja, hogy egyfelől vannak olyan véleményeket hangoztató politikusaik, akik azt mondják, hogy szükség van a magyar fegyveres erők támogatására, adott esetben a felkészítésre, kiképzésre, eyebekre, hiszen milyen komoly konfliktus van - ami igaz -, másfelől viszont azt mondják, hogy minek költünk erre forrásokat. Azt tudom mondani, hogy egy katonai szövetségi rendszerben, a NATO-ban ez egyébként Magyarország szövetségi kötelezése is, de túl ezen, egy biztonságpolitikai krízishelyzetben van jelenleg geopolitikailag Európa és egyébként a világ is. Biztos önök is hallották, hogy Németországban elkezdték összeírni az óvóhely-létesítményeket. Tehát messze nem áll egyedül azzal a magyar kormány, ha úgy ítéli meg, hogy szükséges a haderőfejlesztés és a védelemipari fejlesztés.

*(Az elnöki széket Jakab István,
az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)*

Úgyhogy erre tudom azt mondani, hogy ha a baloldal annak idején nem dobta volna a lovak közé a gyeplőt, és a NATO-csatlakozás után, 2002-2010 között nem kezdte volna el olyan elképesztően leépíteni a magyar haderőképeséget, a magyar fegyveres erőket, mint ahogy tették, amikor gyakorlatilag működőképes technikákat kidobtak, szétvágtak, elajándékoztak, és helyette nem rendszeresítettek semmit sem, akkor most sokkal könnyebb lenne akár a költségvetés helyzete is, hiszen egy nagyon jól felépített alapra

már kisebb mennyiségű fejlesztéssel is tovább lehetne lépni egy erősebb védelmi képesség megszerzése érdekében.

De hát most itt vagyunk. Nemcsak a beszerzések terén kell a védelmi kiadásokban gondolnunk a fejlesztésre, hanem az emberállományban is. A tartalékos katonai szolgálatnál például ezerszer elmondták már, hogy 2010-ben 17 tartalékos katonáról tudtunk, a sajtóban legalábbis ezt a számot lehetett itt-ott látni. Mostanra azonban már ez a szám bőven... - akár azt is mondhatnánk, hogy akár öt számjegyű számot is gondolhatunk ide. Nyilván ezek az adatok nem publikusak, de mindenesetre nagyon jelentős növekedés következett be ezen a téren.

Ezek azok a jövőbe mutató és mindannyiunk számára fontos fejlesztések és költségvetési tételek, amelyeket nem szabad kifelejtenünk a jövő évi költségvetésből. De ha már az egészségügyet említette az előttem szóló képviselő úr, itt van államtitkár úr, ő majd biztosan részletesebben is reagál.

Néhány adatot lehet mondani. Orvosbéremelés: 2010-ben egy 41 éve dolgozó orvosnak 262 ezer forintos fizetése volt, 2024. január 1-jétől 2 millió 380 ezer forint. Rengeteget mondhatunk még, beleértve azt is, hogy például 2010-ben egy egészségügyi szakdolgozó átlagos havi keresete 170 900 forint volt, az idei március 1-jei béremelést követően 800 ezer forint. Nyilván ez nem a vége a bérfelértékelésnek. A jövő évi költségvetés is tartalmaz szignifikáns bérfelértékelést az egészségügyi szektorban is. De szeretném, ha legalább annyit elismerne az ellenzék - bár nincsen semmiféle illúzióm e tekintetben -, hogy nagyon-nagyon komoly előrelépések történtek például csak ezeken az általam említett területeken.

Kérem, hogy támogassák a jövő évi költségvetést azért, hogy tovább lehessen folytatni például ezeket a fejlesztéseket. Köszönöm. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Köszöntöm képviselőtársaimat. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Szabó Timea képviselő asszonynak, Párbeszéd-képviselőcsoport.

SZABÓ TIMEA (Párbeszéd): Köszönöm a szót, elnök úr. Először is hadd reagáljak itt az előttem felszólaló fideszes képviselő asszony - hát, mondjuk, legyünk jóindulatúak - félretájékoztatására a HUN-REN-nel kapcsolatban.

Történetesen elég jól ismerem a HUN-REN működését, számos volt kollégánk dolgozik a HUN-REN-ben, nem véletlenül kerestek meg rengetegen minket a Tudományos Dolgozók Demokratikus Szakszervezetétől is, hogy teljes mértékben elfogadhatatlan az önök által benyújtott javaslat. Ugyanúgy államosítani akarják a HUN-REN-t és a kutatóhálózatokat, ahogy azt minden mással, ahogy az alapítványi kiszervezéssel az egyetemeket is befoglalták.

Ott lesz egy vezetői tanács, aminek az elnökét a miniszterelnök választja ki, miniszterelnök nevezi ki.

Akkor miért mondja azt, hogy itt egy független kutatóhálózat marad, amikor ennek tökéletesen az ellenkezője igaz? Pontosan azt is jelezték a kutatók egyébként, hogy ez az átalakítás, ez a centralizáltság annyira veszélyezteti az ő függetlenségüket, a kutatói szabadságot, a kutatói munkát, hogy még később az Unió is fog erre reagálni, és ahogy az Erasmus-programban, eleshetnek a kutatók, a kutatóhálózatok uniós forrásoktól.

(17.10)

Tehát önök totálisan szétverik most megint a kutatóhálózatokat, abból az egy dologból kifolyólag, hogy rátegyék a kezüket ezekre is, mert ezek még függetlenek, ezek még nem hódoltak be önöknek, és ez, ugye, az önök szemében egy elfogadhatatlan tény.

Szintén csak tényleg néhány mondat erejéig érőrl a költségvetési hurráoptimizmusról, hogy mi mennyire jól teljesítünk Európában. Szóval, nézzük már meg, hogy éppen ma 413 forint az euró; soha nem látott mértéket öltött, rekordmértéket öltött az államadósság; a GDP-számok, a gazdasági mutatók nálunk lettek néhány héttel ezelőtt a legrosszabbak egész Európában. Hát, mínuszban vagyunk! Miről beszélnek önök, hogy itt nem tudom, micsoda fellendülés van! Most már senki nincs itt a fideszes sorokban - hárman ülnek itt, bocsánat -, de Hollik István, aki ezt említette, történetesen nincs itt, aki valami olyan fényes jövőt festett itt le előttünk, mintha nem arról lenne szó, hogy 900 ezer nyugdíjas embernek, akik végigdolgozták az egész életüket, kevesebb mint 100 ezer forint a nyugdíja. Majdnem egymillió idős emberről beszélünk, akik a létminimum alatt élnek! Hát, hogy képzelik, hogy van önöknek képe azt állítani, hogy itt aztán minden olyan marha jól megy?!

Ne haragudjon, tisztelt Ferencz képviselőtársam, hogy mondhatja azt, hogy az egészségügy jól teljesít, amikor egy évet kell várni egy gerincműtetre, amikor nincs orvos, amikor nincs ápoló, amikor olyan várólisták vannak, hogy már arra is időpontot kell kérni, hogy időpontot kérhessünk, egy időpontkérésre egy egyszerű vizsgálatra?! (Dr. Ferencz Orsolya közbeszól.) Mi az, hogy nem igaz? Miért mondja azt? Óbuda-Békásmegyer képviselőjeként pontosan látom, hogy a Szent Margit Kórházban mi történik. Ez történik, éveket kell várni! Kirúgták egyébként a Margit Kórház igazgatóját, aki finoman szólva nem vádolható ellenzékiséggel, Nagy Mihályt, aki egy nagyszerű igazgatója volt a Margit Kórháznak. Se szó, se beszéd, indoklás nélkül kirúgták hónapokkal ezelőtt. Azóta sincs igazgatója a Margit Kórháznak. Na, így foglalkoznak önök az egészségüggyel Magyarországon!

Szeretnék még néhány szót ejteni a gyermekvédelem helyzetéről. Miközben önök itt gyakorlatilag a százszorosát költik most már honvédelemre, különböző honvédelmi kiadásokra békeköltségvetés néven - tényleg, Rákosi elvtárs a tíz ujját megnyalná ilyen elnevezésekre, hogy békeköltségvetés -, miközben Zalaegerszegen tankokat gyártanak, Várpalotán

lőszereket gyártanak, Győrben és más helyeken folyamatosan megy a fegyvergyártás. Annak ellenére, hogy néhány hónappal ezelőtt maga Orbán Viktor mondta azt egy ellenzéki képviselői felszólalásra, hogy ne bohóckodjon már, képviselő úr, hogy támadna már meg minket Oroszország, amikor a NATO tagjai vagyunk. Hát, úgy látszik, hogy akkor a miniszterelnök úr marha nagy biztonságban érezte magát. Akkor nem értem, hogy miért kell a százszorosára emelni a hadi kiadásokat. Miközben titkosítják azt, hogy egyébként magyar katonákat hol vetnek be külföldön, például, hogy a miniszterelnök fia most éppen Csádban bohóckodik, vagy valamelyik másik országban költi a magyar adófizetők pénzét. Mert önök akkora nagy békeköltségvetés-pártiak meg békepártiak, hogy magyar katonákat küldenek Csádba. Miért? Miért költünk milliárdokat a magyar költségvetésből, a magyar adófizetők pénzéből csádi misszióra? Na, ezekre azért nem kapunk választ.

Térjünk rá egy picit az egyik nagy vesztesére a 2025-ös költségvetésnek, ez pedig nem más, mint a gyerekvédelem. Az egész idei év arról a szegyenletes esetről szólt, hogy önök hogyan adtak kegyelmet pedofil bűnelkövetőknek, hogyan tüntettek ki pedofil bűnelkövetőket. Persze, utána leszedtek két nőt, az államfőt, illetve az igazságügy-minisztert is, majd ezzel, úgy tűnik, hogy elvégzettnek tekintették a munkájukat. Miközben, ha valamikor, akkor pont most derült ki vagy derült fény még jobban azokra az áldatlan állapotokra, amelyekben gyerekek ezrei, tízezrei szenvednek a magyar állam ellátásában.

Itt beszélünk arról, hogy hány állami gondozott gyerek van, hányan élnek nagy intézményekben, hányan élnek úgy nagy intézményekben, hogy azzal tulajdonképpen a kormány törvényt sértesben van. A KSH-nak a 2023-as - ez a legfrissebb - adatai szerint a gyermekvédelmi szakellátásban részesülő kiskorúak száma 21 428, ebből gyermekotthonokban ellátottak száma 7293, nevelőszülőknél ellátottak száma 15 922, a nevelőszülők száma pedig 5811. Itt még egyszer: tehát hangsúlyozzuk azt, hogy a nevelőszülőknél majdnem 16 ezer gyermek van, miközben a nevelőszülők száma 5800. Pontosan tudjuk, hogy több mint ezer nevelőszülő hiányzik most a rendszerből. A korábbi átlagos kettőtől háromra ment fel azon gyerekek száma, akiket ugyanahhoz a nevelőszülőhöz helyeznek el, azért, mert olyan mértékben nincsenek megfizetve, és nincs elég nevelőszülő Magyarországon.

Többször elmondtam már, nem győzöm hangsúlyozni, a magyar nevelőszülők több mint 90 százaléka 2 ezer főnél kisebb településen él Magyarországon. Ez azt jelenti, hogy a nevelőszülők 90 százaléka a legszegényebb régiókban él. A kormány törvényt sértesben módon kiemelt gyerekeket szegénység miatt családokból, majd ugyanolyan körülmények közé beteszi, a legszegényebb településekre, azért, mert nem hajlandó áldozni. És most sem hajlandó áldozni, a 2025-ös költségvetésben! Egyébként látjuk - ugye, itt mindig GDP-arányosan érdemes rátekinteni ezekre a számokra, mert önök mondanak abszolút számokat,

aminek semmi értelme nincsen, amikor önök is mindig mondják, hogy a gazdaság teljesítőképességéhez kell ezeket a számokat hasonlítani -, hogy a jóléti kiadások 2008-ban GDP-arányosan 31,3 százalékosak voltak, míg a 2025-ös költségvetésben 24,6; majdnem 7 százalékos csökkenés van a 2025-ös költségvetésben a jóléti kiadásokban a 2008-as évhez képest. Az oktatásban GDP-arányosan ez 6 százalékról lement 4,4 százalékra; az egészségügyben 4,7 százalékról 4,2-re; a nyugdíjellátásokban 10,3-ról 7,4-re; a családi pótlékban - és ez is tragikus - 2 százalékról 1,2 százalékra ment le GDP-arányosan a kormány költsége. Lakásügyekben 1,8-ról 1-re. Egyedül a sportban, ebben az ágazatban a sportban ment föl, 0,3-ról 0,4 százalékra. Mert önöknek a jóléti kiadásokban, a szociális kiadásokban a sport az egyetlen, ami számít. Minden más drasztikusan csökkent. És ennek megint az állami gondozásban élő legkiszolgáltatottabb, legelesettebb gyerekek látják a kárát.

Az is nagyon szembetűnő ebben a költségvetésben, hogy miközben abszolút számban növekszik valamennyire, néhány milliárddal, 8-9 milliárddal a gyerekvédelemre fordított összeg - ezt, ugye, azért nagyon nehéz összeadni, mert szét van dobálva, az UNICEF ajánlása ellenére még mindig nincs egy gyermekvédelmi költségvetés, hanem a különböző ágazatokban van szétdobálva, ha összeadjuk ezeket, mondjuk, 8 milliárddal növekednek majd előreláthatóan ezek a kiadások, de ebből 7 milliárd forint beépül a bérminimum és a minimálbér emelkedésébe. Most az a helyzet, hogy akkor ez azt jelenti, hogy körülbelül 1-2 milliárd forinttal szánnak többet önök arra a gyerekvédelemre, amiről kiderült, hogy a béka feneké alatt van, és hogy gyerekek tízezreinek szenvedését, napi szenvedését okozza.

Ami még ennél is felháborítóbb, az, hogy kiviláglik a kormányhatározatokból, hogy közel 2 milliárd forintot költöttek önök nem ezeknek az állami intézményeknek a felújítására, nem béremelésre a gyerekvédelemben, nem a jelzőrendszer erősítésére, hanem a dolgozók átvilágítására.

(17.20)

Miközben összesen 415 millió forint többletforrást biztosítanak a jövő évre az intézmények, a gyermekotthonok felújítására, 415 milliót, aközben kétmilliárd forintot költöttek el az átvilágításra, amelynek az lett az eredménye, hogy még több szakember menekült el a gyermekellátásból. Még egyszer: itt olyan gyerekekről beszélünk, akiknek vagy nincsenek szülei, vagy akiket elhagytak a szülei, vagy olyan körülmények között élnek, amelyet még az ellenségünknek sem kívánunk. Ehhez képest 415 millió forintot szánnak önök - még egyszer - gyermekotthonok felújítására, miközben most vásároltak 22 milliárd forintért egy új luxus-magánrepülőt azért, hogy Andi és Lölö utazgathassanak a Maldív-szigetekre.

Ez az önök költségvetése, ez! Szégyelljék magukat! Mi történik? Hogy néznek azoknak a gyerekeknek a

szemébe, akik állami gondozásban szenvednek? Hogy néznek azoknak a nevelőszülőknek a szemébe, akik nem tudják eltartani a gondozásba vett gyerekeiket? Az ombudsman elmondta, hogy amíg a nevelőszülői hálózatra nem költenek önök érdemben többet, addig nem is lesz több nevelőszülő. Nem véletlen az, hogy nagyvárosokban gyakorlatilag nincsenek nevelőszülők, mert azért a juttatásért, ahogy az előbb is elmondtam, csak a kétezer főnél kisebb településeken élők tudnak bármit kezdeni és gyereket nevelni. Már egy kisebb, közepes, no pláne nagyvárosban élő házaspár nem tudja vállalni ennyi pénzből azt, hogy magához vesz állami gondozásban élő gyerekeket.

Ezért van az a mai napig, hogy törvénysértésben vannak, miközben a magyar törvények is előírják, hogy 12 éven aluli gyermekek nem lehetnek nagyintézményben, eközben, ahogy látogatom sorra a gyermekotthonokat, sorra látok 5-6-7 éves gyerekeket állami nagyintézményben. Ez a törvénysértés netovábbja, gyerekek szenvedésének túrése, miközben - még egyszer mondom - 22 milliárd forintért vásároltak új luxus-magánrepülőt maguknak!

Persze vannak fenntartásaim, hogy mennyire fogják megfogadni, de benyújtottam a gyermekek védelmében egy költségvetési módosító javaslatot azért, hogy legalább tegyünk kísérletet arra, hogy az állami gondozásban élő gyerekeknek egy kicsit könnyebb legyen. 130 milliárd forintot tartalmazó javaslatot nyújtottam be arra vonatkozóan, hogy 50 százalékkal megemeljük a gyermekvédelemben dolgozók bérét. Értsék meg, hogy amikor a bicskei gyermekotthonban jártam, ott is elmondták a vezetők, hogy egy gyermekvédelmi szakember nettó 240-250 ezer forintot visz haza, egy nem szakember, mondjuk, aki a konyhán dolgozik, takarító s a többi, 170 ezer forintot visz haza havonta! Ez a gyermekvédelem önök szerint?! 130 milliárd forintról beszélünk, semmi ahhoz képest, amiket önök eltapsolnak a luxuskiadásokra. Ha Tiborcz Istvánnak az irodaházát meg tudják vásárolni 600 milliárd forintért, ha a repülőteret meg tudják vásárolni 1200 milliárd forintért, akkor nincs ennek a tizede, 130 milliárd forint arra, hogy a gyermekvédelmi dolgozók bérét megemeljük? Hát, szégyelljék magukat!

Szintén tettünk módosító javaslatot az étkeztetés támogatására, 20 milliárd forintot javasolunk. Olyan alacsony az a napi étkezésre szánt összeg, amiből egy gyerek nem tud jóllakni ezekben az intézményekben. Legyen már önöknek szíve! Nem lehet ennyiből eltartani gyerekeket. Tessék felújítani ezeket az intézményeket, tessék megemelni a gyermekvédelemben dolgozók bérét, és tessék tisztességesen felvállalni azt, hogy itt van 21 ezer gyerek, akiknek vagy nincsenek szülei, vagy elhagyták őket a szülei, vagy nem tudják őket felnevelni, és senki nem gondoskodik róluk! Az állam feladata lenne, de önök ezt nem teszik meg. Ez nem békeköltségvetés, ez a gyerekek jogainak az eltiprása, ez az önök, a Fidesz luxusköltségvetése, a lopás költségvetése. Ennek véget kell vetni. Tessék a gyerekekre áldozni!

Végül szeretnék néhány szót szólni Óbuda-Békásmegyer országgyűlési képviselőjeként is a III. kerületről. Lakosságszámban Magyarország hatodik legnagyobb városának számít, mégsem látunk érdemi költségeket itt. Nem is tudom megszámlálni már a két kezemen sem, hogy hány éve kérjük azt például, hogy az árvízvédelemre végre költson a kormány. Tessék a Római-partnál, a Nánási út-Királyok útján lévő véd-műt megerősíteni! Erre 25 milliárd forintos módosító javaslatot nyújtottunk be.

Szintén nagyon fontos a kerületben a Békásmegyeri Veres Péter Gimnázium felújítása, amely országosan benne van a top 10 legjobb gimnáziumban. Ehhez képest omlik le a vakolat, szó szerint a tanárok és a diákok fejére esett le az esőzések után a plafon. Évek óta könyörgöm a kormánynak, hogy tessék ezekre az iskolákra áldozni, nem 22 milliárd forintért Lölőnek és Andinak új luxusmagángépet vásárolni, hanem ennek a töredékéért, ennek a negyedéért fel lehet újítani a Veres Péter Gimnáziumot.

Ugyanúgy törvénysértésben van a kormány az Óbudai Gázgyár területének kármentesítése kapcsán, amire tízmilliárd forintot szántunk. Ott mérgező, rákkeltő cianidok és egyéb anyagok vannak. 200 ezer tonnányi - 200 ezer tonnányi! - mérgező anyag van a talajban, amit önök évek óta nem hajlandóak megtisztítani. Ez alacsony vízállás esetén ráadásul közvetlenül belefolyik a Dunába, veszélyeztetve ott a fürdőzőket, a gyerekeket, a kutyásokat és a családokat, akik arra sétálnak.

Szintén régi ígérete és elmaradása a kormánynak a HÉV felújítása, amit orosz érdekből egyszer már elhalasztottak. Most Lázár János azt ígérte az én megkeresésemre személyesen, hogy a következő négy évben ez szerepelni fog a kormány tervei között. Ezt a „következő négyéves” mantrát azonban már nagyon sokszor hallottuk, ezért én személyesen benyújtottam erre is egy költségvetési módosító javaslatot, külön kiemelve a békásmegyeri HÉV-megálló és a Tímár utcai HÉV-megálló akadálymentesítését. A békásmegyeri HÉV-megállót, ahonnan szintén tízezrek járnak be a városba, nem lehet megközelíteni, csak lépcsőn. Nincsen akadálymentesítve, nincs lift, nincs mozgólépcső, semmi nincs. Nem tudnak a babakocsis anyukák, nem tudnak a mozgáskorlátozottak, nem tudnak az idősek felmenni egy HÉV-megállóba, ami kötőtpályás, vagyis a leggyorsabb módja annak, hogy eljussanak a városba. Ugyanígy a Tímár utcai HÉV-megállót is fel kell újítaniuk.

Számos más módosító javaslatot nyújtottam be a III. kerület érdekében. Azt kérem, hogy ha a luxuskiadásokra jut ennyi, arra tudnak költeni, akkor igenis költsenek Magyarország hatodik legnagyobb városának fejlesztésére is. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő asszony. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Banai Péter Benő államtitkár úrnak, miniszterhelyettesnek. Parancsoljon!

BANAI PÉTER BENŐ pénzügyminisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr!

Tisztelt Országgyűlés! Fontosnak tartom, hogy amikor a tisztelt Ház a jövő évi költségvetésitörvény-javaslatról tárgyal, vitatkozik, akkor tényszerű információk szerint tegye ezt meg. Azért kértem szót, mert Szabó Timea képviselő asszony néhány ponton véleményem szerint úgy fogalmazott, hogy az számszakilag nem teljesen felelt meg a valóságnak. *(Font Sándor: Az biztos! - Szabó Timea közbeszól.)*

Először is, a képviselő asszony úgy fogalmazott, hogy közel egymillió fő, 900 ezer fő nyugdíjas juttatása nem éri el a százezer forintot. Képviselő asszony így fogalmazott. Akkor nézzük a tényeket! Magyarországon ma kicsivel több mint kétmillió öregségi nyugdíjas van. Itt van előttem a statisztika a decilisekről: az alsó decilist, az alsó 10 százalékot mondom, amiben tehát 200 531 fő van; ez augusztusi adat. Az ő nyugdíjuk felső határa 123 485 forint.

(17.30)

Tehát ismétlem: az alsó decilisben 200 ezer fő van, az ő nyugdíjuknak úgymond a teteje 123 485 forint. Tehát nem tudom, hogy ez a 900 ezer fős... *(Szabó Timea: El fogom küldeni akkor államtitkár úrnak!)* Tisztelettel kérem képviselő asszonyt, hogy ellenőrizze a számokat! Ez az első. *(Szabó Timea: El fogom küldeni!)*

A második dolog: nagyon fontos, kik vannak az alsó decilisben, és miért ennyi a nyugdíjuk. Azoknak a 87,2 százaléka, akiknek, mondjuk, az 50 ezer forintot nem éri el a nyugdíja, nemzetközi nyugdíjat kap. Miért? A magyar nyugdíjrendszer biztosítási elvű, és a nyugdíjak összegét az határozza meg, hogy mennyi ideig dolgozott, és mennyi volt a fizetése, mennyit fizetett be. Olyan emberekről beszélünk ezeknél a kis nyugdíjaknál, akik jellemzően külföldön dolgoztak, olyan életpályájuk van, hogy valamennyi időt Magyarországon is eltöltöttek, de külföldön dolgoztak. A teljes decilisben 21 százalék azoknak az aránya, ismétlem, akik európai uniós nemzetközi nyugdíjban részesülnek.

Akkor nézzük meg azt, hogy ha valaki végigdolgozik egy életet, 40 évet minimálbérrel, akkor mennyi a nyugdíja! 137 200 forint. Tehát ismétlem: 40 év minimálbérel. *(Szabó Timea: Hát, szuper!)* Képviselő asszony!

ELNÖK: Államtitkár úr, bocsásson meg, elnézést kérek! Államtitkár asszony... *(Szabó Timea: Államtitkár?)* vagy képviselő asszony. Én nem emlékszem rá, hogy miniszterhelyettes úr egyszer is közbeszólt volna, amíg ön beszélt. *(Szabó Timea közbeszól.)* Kérem, szíveskedjen megtartani ezt a nagyon egyszerű kérést! Köszönöm. Parancsoljon!

BANAI PÉTER BENŐ pénzügyminisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen, elnök úr. Ismétlem: szerettem ebben a Házban mindenki egyetért azzal, hogy jó lenne minél több összeget adni a nyugdíjasoknak, azoknak, akik végigdolgoztak egy életet, csak a tényekkel szerintem kár vitatkozni. Tisztelettel, én azért

kértem szót, mert azok az adatok, amelyeket képviselő asszony mondott, nem felelnek meg a valóságnak. A jövő évi költségvetésitörvény-javaslat természetesen azzal számol, hogy nemcsak minden nyugdíjas nyugdíjának a reálértéke megmarad, hanem azzal is, hogy a 13. havi nyugdíjat februárban minden érintett megkaphatja.

A másik dolog, amit szükségesnek és célszerűnek tartok elmondani, az az egészségügyi kiadásokra vonatkozik. Természetesen itt is igaz az, hogy jó lenne minél több bért adni az érintetteknek, de mégis a tények azért azt mutatják, hogy az államháztartás bérjellegű kiadásain belül az egészségügyi ágazatban kifizetett összegek a következőképp alakultak: 2010-ben az egészségügyi bérjellegű kiadások nem egész 270 milliárd forintot tettek ki, az idei évben ez több mint 1100 milliárd forint, jövőre pedig több mint 1180 milliárd forint; 2010-hez képest a növekedés több mint négyszeres. Ismétlem: több mint négyszeres az összes egészségügyi bérjellegű kiadás. Az önkormányzatok előtt lévő törvényjavaslat az egészségügyön belül, a bérjellegű kiadásoknál 72,5 milliárd forintos növekményt tartalmaz.

A harmadik dolog, amire tisztelettel felhívom a képviselő asszonyt és az Országgyűlés figyelmét, a jóléti kiadások. Képviselő asszony idézte a jóléti kiadásokat, és azon belül kiemelte a családi pótlék összegét, és kiemelte azt, hogy a családi pótlékre szánt összeg kisebb ma, mint néhány évvel ezelőtt volt. Természetesen az egyéneknek kifizetett családi pótlék összege nem változott, de mivel sajnos a gyermeklétszám csökkent, ezért a summaösszeg mérséklődik. Viszont azt azért fontosnak tartom elmondani, hogy ha gyermekek támogatásáról beszélünk, akkor ne csak a családi pótlékról beszéljünk, hanem arról a széles családtámogatási rendszerről is, amely természetesen a családi pótlékot is, a családi adókedvezményt is és számos más támogatási formát magába foglal; ez jövőre bőven meghaladja a GDP 4 százalékát. A családtámogatások teljes spektruma jelenleg jóval szélesebb és a GDP arányában is nagyobb, mint az ön által említett 2010-es időtartamban volt. Az önkormányzatok előtt lévő törvényjavaslat is azzal számol, hogy a családi adókedvezmény összege két lépcsőben emelkedhet, 2025-ben, valamint 2026-ban.

Ami a jóléti kiadások teljes összegét érinti, itt megint azt tényszerűen hadd mondjam el, hogy ebben a kategóriában benne vannak például a munkanélküli-ellátások is. Örüljünk annak, hogy a GDP-arányos munkanélküli-ellátások mértéke jelentősen csökkent, köszönhetően annak, hogy a foglalkoztatás európai mértékben is kimagasló százalékos aránnyal növekedett. Tehát azt gondolom, hogy komplexebb a kép, mintsem hogy egy-egy kiadást csoportot a GDP-arányos szám alakulása végett értékeljünk, meg kell nézni a részleteket. Vannak olyan jóléti jellegű kiadások, ahol örülhetünk annak, ha növekszik a GDP-arányos kiadási tétel vagy az abszolút tétel, és vannak, ahol kifejezetten örülnünk kell a csökkenésnek, ilyen például a munkanélküliségi ellátások területe.

És végül a gyermekétkeztetés, képviselő asszony ezt is mondta. Tisztelettel az Országgyűlés figyelmébe ajánlom azt, hogy a gyermekétkeztetésre szánt források összege 2010-ben 32 milliárd forint volt, ez gyakorlatilag minden évben növekszik. Az önkormányzatok előtt lévő törvényjavaslat 140,8 milliárd forinttal számol 2025-re. Ez megint értelemszerűen nemcsak nominális értelemben, hanem reál értelemben is egy jelentős szám.

Ismétlem: mindnyájan azt szeretnénk, ha még többet lehetne különböző területekre fordítani, de azt gondolom, hogy a stabilitás, a pénzügyi fegyelem jelentőségét mindnyájan tudjuk. Nem lenne jó a gyermekeinket adósrabszolgaságba dönteni, épp ezért a gazdaság teljesítményével összhangban célszerű az egyes területekre többletforrást biztosítani. Mi abban bízunk, hogy jövőre az említett 3 százalék körüli, azt némileg meghaladó növekedés mellett a képviselő asszony által említett területekre is úgy tudunk több forrást biztosítani, hogy megőrizzük az államháztartás stabilitását. Köszönöm szépen. *(Taps a kormány- pártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Mihálffy Béla képviselő úrnak, KDNP-képviselőcsoport. Parancsoljon!

MIHÁLFY BÉLA (KDNP): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! A kormány a gazdaság lendületbe hozatala érdekében új gazdaságpolitikai akciótervet fogadott el, amely a gazdaság fellendítése mellett célul tűzi ki a társadalom és a gazdaság lehető legszélesebb körének, különösen a magyar családok és a magyar mikro-, kis- és középvállalkozások bevonását a konjunktúra helyreállításába. A kormány kiemelt gazdaságpolitikai céljaival összhangban a 2025. évi költségvetés középpontba állítja a fenntartható növekedési pályára való visszatéréssel összefüggő kormányzati célok elérését oly módon, hogy biztosítja a fedezetet az új, 21 lépéses gazdaságpolitikai akcióterv megvalósítására és számos más, családokat célzó további intézkedések megvalósítására.

Tisztelt Ház! A 2025-ös költségvetés egyik kiemelt tétele a családtámogatásokra fordítható összeg, amelyre több mint 3754 milliárd forintot biztosít a kormány. Ez a forrás több mint a magyar GDP 4 százaléka, valamint 280 milliárd forinttal magasabb, mint a baloldali kormány által beadott utolsó költségvetésben szereplő családtámogatások összege. 2010-hez képest pedig négyszer többet fordít a kormány a magyar családok támogatására a jövő évben.

A családbarát adórendszer jelentős anyagi segítséget hagy jövőre a magyar családok zsebében. A családokat érintő adó- és járulékedvezmény az első házasság kedvezményével együtt 2025-ben meghaladja a 440 milliárd forintot. A támogatási rendszer bevezetése óta, 2011-től 2025 végéig összesen mintegy 4400 milliárd forint marad a magyar családoknál. Azt gondolom, üdvözlendő, hogy a 30 év alatti édesanyák

adókedvezményére további 20 milliárd forintot, a négygyermekes édesanyák adókedvezményére pedig 52,5 milliárd forintot fordít a kormány a jövő évben. Ezen intézkedések csak a saját választókerületemben, Csongrád-Csanád vármegye 2. számú választókerületében, amely Szeged egy része mellett 12 homokhátsági települést foglal magába, több mint 27 ezer családot érintenek.

(17.40)

Az intézkedéseken és a források biztosításán is látszik: a magyar kormány azon dolgozik, hogy a magyar családokat megerősítse, és az egyedülállóan széles körű családtámogatási rendszert tovább bővítse. A cél az, hogy anyagilag ne járjon rosszabbul, aki gyermeket vállal. Ennek érdekében jövőre olyan intézkedéseket kell hozni, amelyek segítik a fiatalok életkezését, erősítik a családok pénzügyi pozícióit, valamint megfizethető lakhatást biztosítanak. Ezért a családtámogatások részeként a kormány jövőre 215 milliárd forintot fordít a 25 év alattiak szja-mentességének biztosítására, a 30 év alatt gyermeket vállaló nők személyi jövedelemadó-mentességére további 20 milliárd forintot, a babaváró támogatások kerete pedig 250 milliárd forint lesz 2025-ben. Tovább fog nőni a gyermekétkeztetésre fordítható összeg, ahogy államtitkár úr is elmondta, meg fogja haladni a 140 milliárd forintot. Ez 110 milliárd forinttal több, mint 2010-ben volt.

A gyermekes családokat tovább segíti, hogy a tankönyvellátás ingyenessége teljeskörűvé vált a 2020-21-es tanévtől kezdve. Erre a célra a jövő évben további 19 milliárd forintot fordít a költségvetés. Nagycsaládosként, négy lánygyermek édesapjaként pontosan tudom, hogy ezek a támogatások mit jelentenek egy család életében.

Tisztelettel kérem a képviselőtársaimat, hogy szavazatukkal támogassák a 2025. évi költségvetés elfogadását és a kormány családtámogatási törekvéseit. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Szabadi István képviselő úrnak, Mi Hazánk- képviselőcsoport. Parancsoljon!

SZABADI ISTVÁN (Mi Hazánk): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Ház! Az előttünk fekvő törvényjavaslat szerint a 2025-ös költségvetés az új gazdaságpolitika költségvetése, ami a gazdasági semlegesség alapjára épül. Miniszterelnök úr szerint a gazdasági semlegesség politikájának első és talán legfontosabb eleme, hogy Magyarországnak a 3 és 6 százalék közötti gazdasági növekedési tartományban kell hosszabb távon helyet foglalnia, magasan az EU-s átlag fölött.

Ebből is látszik, hogy hiába az - idézőjelben - új gazdaságpolitika elnevezés, a kormány ugyanazt fogja

csinálni, mint eddig: a politikai túlélés érdekében a GDP-t növeli bármilyen áron, miközben önálló magyar nemzetgazdaság felépítése helyett még inkább függővé teszi az országot. A kormány 2025-re 3,4 százalékos GDP-bővüléssel számol, amihez a háztartások fogyasztásának és a beruházásoknak a növekedése egyaránt hozzájárul. Érdekes módon a 2024-es költségvetésben szinte szó szerint ugyanezt írták. A 2024. évi költségvetési törvényben 4 százalékos gazdasági növekedéssel számoltak, amit a háztartások fogyasztásának, a beruházásoknak és az exportnak a bővülésétől vártak. Ehhez képest a Pénzügyminisztérium a költségvetés akkori elfogadása után két hónappal lefelé módosította a növekedési várakozását, jelenleg pedig a 2024-es évre a kormány maga is 0,8 százalékos gazdasági növekedést prognosztizál.

Magyarország gazdasági szerkezetét a beruházási politika igazítja. Külföldi transzferekből élünk, nincs saját organikus gazdaságunk, sajnos úgynevezett gyarmati gazdaságszerkezetünk van. A kormány energiaigényes és anyagigényes gazdaságot alakított ki, miközben az országnak egyik sincs. Ezzel növeljük a függőségünket. A magyar gazdaság autóiparra és kapcsolódó tevékenységként akkumulátorgyártásra épül, miközben ezek a leginkább válságnak kitett ágazatok.

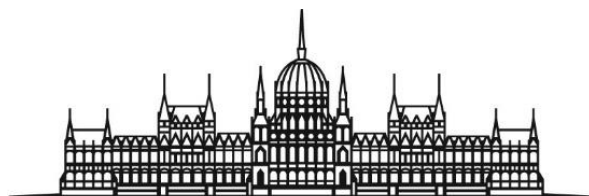
Tisztelt Országgyűlés! A kormány óriási gazdasági és politikai kockázatot vállalt azzal, hogy Magyarországot akkumulátorgyár-nagyhatalommá akarja tenni. 2017 óta nagyságrendileg 8000 milliárd forint akkumulátorgyár- és 3000 milliárd forint elektromosautógyár-beruházást jelentettek be, ami összesen 11 000 milliárd forint beruházást jelent. A kormány kockázatvállalása azonban nem jött be. Tavaly a GDP 0,9 százalékkal csökkent, idén a harmadik negyedévben pedig a gazdaság teljesítménye 0,7 százalékkal elmaradt az előző negyedévtől, és ismét technikai recesszióba kerültünk. Akkumulátorgyár ide vagy oda, a növekedést nem hozta magával.

A GDP csökkenésében a fogyasztás és a beruházások visszaesése mellett kiemelt szerepet játszik a feldolgozóipar és különösen az autó- és akkumulátoripar gyengélkedése, amit a német autóiparnak való jelentős kitértségünk okoz. Szeptemberben a német feldolgozóipari termelés az előző havihoz képest 2,5 százalékkal esett vissza. Elemzői várakozások szerint Németország GDP-növekedése 2025-ben mindössze 0,6 százalék lehet, ami jelentős visszaesés a korábban prognosztizált 1,2 százalékhöz képest. Németország gyenge konjunkturális helyzete az erőteljes gazdasági függés miatt baljós előjel lehet Magyarország számára, különös tekintettel arra, hogy Donald Trump védővámokkal akarja lenyomni a német autóipart az Egyesült Államokban.

(Folytatás 130/2-ben!)

Országgyűlési Napló

A gyenge ipari teljesítményt szeretné a kormány keleti kapcsolatokkal kompenzálni. A gazdasági semlegesség politikája tulajdonképpen arról szól, hogy mindenkivel kereskedni kell annak érdekében, hogy Magyarország legyen a nyugati és keleti világ gazdaságának találkozóhelye. Álláspontunk szerint azonban a gazdasági semlegesség annyit jelent a magyar emberek számára, hogy már nemcsak a nyugati multiktól fogunk függeni, hanem a keletiektől is. Sajnos a kormány ipari szeméttelépé zülleszteti az országot, és tízezerrel ömlenek ránk a más kultúrájú vendégmunkások. A gazdasági semlegesség semmit sem ér, ha nem teremtjük meg a magyar önellátás és függetlenség alapjait, mert mindig a magyar érdek az első. Ebből semmit sem lehet engedni. A Mi Hazánk Mozgalomnak mindenképpen a magyar érdek minden előtt.

Tisztelt Ház! Nagy Márton miniszter úr tavaly azt nyilatkozta, hogy 2030 után az uniós pénzeket teljesen ki lehet váltani külföldi működőtőke-beruházásokkal, például akkumulátorgyárakkal. Álláspontja szerint a működő tőke beáramlásának a beruházások ötödét meg kell haladnia. A sors fintora azonban, hogy annak idején a működőtőke-beruházások felénkülését pont az uniós csatlakozástól várták. Nemhiába szerepelt a csatlakozási feltételek között, hogy olcsó munkaerőt biztosítunk a német összeszerelő műhelyek számára. Itt azért szeretném mindenképpen megjegyezni, hogy azt a gondolkodásmódot, hogy olcsó munkaerőként áruljuk az értékes magyar munkaerőt, nagyon gyorsan és örökre ki kellene verni mindenki fejéből.

Az sem véletlen, hogy a külföldi székhelyű és tulajdonú nemzetközi nagyvállalatok támogatására szolgáló úgynevezett beruházásösztönzési céllelőirányzatot még a csatlakozás előtt, 2003-ban létrehozták. Ennek célja a működőtőke-beáramlás elősegítése a munkahelyteremtés ösztönzése érdekében, aminek az lett a súlyos következménye, hogy a profit folyamatosan kiáramlik az országból.

Tisztelt Ház! Magyarország borsos árat fizet a beruházásokért. Az EU-ban GDP-arányosan Magyarország költi a legtöbbet a gazdaság ösztönzésére, ami 10,5 százalék. Emellett a magyar állam a beruházások költségének több mint 10 százalékát magára is vállalja. Ebben benne van az állami támogatás, adó- és K+F-kedvezmények, állami infrastruktúra-fejlesztések, energia- és vízellátás, valamint a külföldi munkaerőkölcsönzés alaplogisztikája. Ha Magyarország akkumulátorgyártó nagyhatalom lesz, Lantos Csaba miniszter úr szerint a hazai áramfogyasztás 2030-ra évi 44 terawattóráról 68 terawattórára nő, vagyis annyival, mint a működő paksi erőmű éves termelése.

A 2025-ös költségvetésben 3,4 százalékos GDP-növekedéssel számol a kormány, ami jóval nagyobb, mint az utóbbi hetekben megjelent piaci előrejelzések. Optimizmusát arra alapozza a kormány, hogy jövőre egyszerre nyitja meg kapuit Debrecenben a BMW új gyára és Szegeden a kínai autógyártó óriás. Csak szeretném jelezni, hogy ettől még nem önellátóak leszünk, hanem kiszolgáltatottak. A multinacionális vállalatok

államilag támogatott beruházásai tehát a GDP-t csak papíron növelik meg. Egy vállalat az ország GDP-jéhez az adózás előtti eredményével, a gépek, berendezések amortizációjával és a munkaerőköltséggel járul hozzá.

(17.50)

Valójában azonban a realizált profitot kiviszik az országból, a gépeket eleve külföldön veszik meg, a béreket pedig a külföldi vendégmunkások nem Magyarországon költik el. A működő tőke a hiány finanszírozásában egyszeri hatásként jelentkezik, a multik azonban évente GDP-arányosan 6-7 százalék profitot vonnak ki az országból, ami a folyó fizetési mérleget rontja - nemhiába tűzte ki célul Nagy Márton miniszter úr, hogy a profitot bent kell tartani az országban.

Tisztelt Képviselőtársaim! A Mi Hazánk Mozgalom nem ért egyet azzal sem, hogy a kormány gazdaságpolitikája a nemzeti vagyongazdaságon kívüli másik elemét, a természeti környezetet egyáltalán nem veszi figyelembe, amelynek legfontosabb tényezői a termőföld és a vízkészlet. A környezetszennyezést és az egészségi problémákat okozó ipari termelés növeli a GDP-t, de a társadalmi jóléthez, a magyar emberek életminőségének javulásához aligha járul hozzá.

Nemzetgazdasági érdekekre hivatkozással kiváló minőségű termőföldeket betonoznak le, stratégiai ágazatnak az élelmiszeripar helyett az akkugyártást tekintik, ami meggondolatlan gazdasági viselkedés, és ezekkel a döntésekkel a szűkös hazai költségvetési forrásból külföldi érdekeket szolgálnak ki ráadásul, amelyek beruházásaikkal folyamatosan csökkentik a nemzeti vagyont, és gyarmati sorba taszítanak bennünket, nem beszélve arról, hogy a beruházások jó része hitelből, még hozzá kínai hitelből épül. Ez azért nagyon lényeges kérdés, mert Magyarországon az államháztartás hiánya pillanatnyilag a második legmagasabb az Európai Unióban.

A magyar költségvetési hiány 2023-ban 6,7 százalék volt. A 2024. évi költségvetésben a hiány eredetileg ugyan 2,9 százalékra volt betervezve, a kormány a GDP 4,5 százalékára emelte a hiánycélt, ami nem került átvezetésre a költségvetési törvényben, de ez várhatóan GDP-arányosan 5 százalék közelében lehet valójában.

A 2025. évi költségvetésitörvény-javaslat a GDP-arányos hiánycélt 3,7 százalékban határozza meg, ezzel szemben a hazai szabályrendszer 3 százalékos hiánykritériumot ír elő, erre a Költségvetési Tanács ugyan felhívta a figyelmet, de a rendkívüli kormányzati intézkedések előirányzatában 100 milliárdos tartalék szerepel, ezzel szemben a hatályos szabályok 220 milliárdos értéket írnak elő. A Pénzügyminisztérium tájékoztatása szerint a kormány mindkét szabály módosítását kezdeményezni fogja úgy, hogy az Országgyűlés még a költségvetési törvény hatálybalépése előtt elfogadja, annak ellenére, hogy a módosítást a Költségvetési Tanács nem tartja célszerűnek.

Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Ház! Ez egy fura, sőt, sajátos pénzügyi fejelem, mert ha valamit

nem tudunk teljesíteni, akkor hozzáigazítjuk a szabályokat. Nyilván kétharmaddal ezt meg lehet csinálni - de akkor minek a költségvetés?

A Mi Hazánk Mozgalom rendkívül aggályosnak tartja, hogy az államháztartási hiányt adóssággal finanszírozzák. A 2025. évi költségvetés-törvény-javaslat szerint az államadósság-mutató a 2024. év végére várható 73,2 százalékról 72,6 százalékra csökken, a Költségvetési Tanács szerint azonban kockázatot hordoz, hogy a központi adósság devizaaránya megközelíti a 30 százalékos értéket, érdemben növelve az adósság árfolyam-érzékenységet.

A forint/euro árfolyam változása a devizaadósság átértékelődésén keresztül hatást gyakorol az adósságrátára. A tervezet 397,5 forintos euróárfolyammal számol, ami aligha lesz tartható, ha csak a mai euró/forint árfolyamot is tekintjük. Sajnos amíg a 2022. év végén 1960 milliárd forint volt a devizaállomány, addig ez az összeg idén szeptember 30-án 3280 milliárd forintra, 70 százalékkal emelkedett.

A tervezettnél sokkal nagyobb hiányt leginkább az magyarázza, hogy a kamatkiadásokra rettentő sokat kell költenie az államnak. A kamatfizetés 2023-ban a GDP 4,7 százalékát tette ki, vagyis a kormány GDP-arányosan többet költött kamatokra, mint az egészségügyre; Banai államtitkár úrtól hallottuk pár órával ezelőtt, hogy így is 330 milliárddal több kiadással számolnak az egészségügy területén.

Továbbá idén kell a nagy infláció idején kibocsátott állampapír után a sok kamatot megfizetni az államnak, például csak októberben 587 milliárd forint ment el erre. Idén összesen már 3198 milliárd forint kamatkiadásnál tartunk, ez 899 milliárddal több, mint tavaly ilyenkor. A felsorolt kockázatok miatt a hitelminősítők nemrég éppenhogy a beruházásra ajánlott szintre minősítették Magyarországot; mondjuk, az alatt már csak az úgynevezett bővlikötvények vannak; azért ez nem jó hír.

A kormány szerint az új gazdaságpolitikai akcióterv is hozzájárul majd ahhoz, hogy a magyar gazdaság 2025-ben 3-6 százalék közötti növekedést érhesen el. Ehhez célul tűzték ki a társadalom és gazdaság lehető legszélesebb körének, különösen a magyar családok és a magyar mikro-, kis- és középvállalkozások, a kkv-k bevonását a konjunktúra helyreállításába. Itt engedjenek meg egy példát, amit a költségvetésből ragadtam ki egy kicsit elrettentő példaként, ugyanis egy olyan példát vettem ki a költségvetésből, ami érinti a kkv-szektor és egyben az egészségügyet, ez pedig a gyógyászati segédeszközök területe.

A 2025-ös költségvetés gyógyászati segédeszköz-támogatása nagyon lecsökkent, ugyanis a 2024. évi 24 milliárd forintos keretet a 2025-ös évre 16 milliárd forintban javasolták meghatározni. Ez teljesen ellehetetleníti az egyedi ortetikai, protetikai és ortopédiai cipők területén tevékenykedő kkv-kat, ráadásul úgy, hogy az elmúlt húsz évben még egyszer sem került sor ártárgyalásra, amit nagyon szerettek volna az ebben az ágazatban dolgozók elérni a szaktárca területén. Félő, hogy ha ez a tendencia marad, veszélybe kerül a

beteg biztonságos ellátása gyógyászati segédeszköz-területen.

Ez egy olyan példa, ami egyben érinti a kkv-kat és az abban a szektorban dolgozókat, illetve magukat az embereket is, hogy megfelelő ellátásban részesülhessenek, és ezt például lecsökkentették. Minimum az lett volna várható, hogy ezt növeljék, nemhogy lecsökkentsék. Ennek, gondolom, üzenetértéke van, ezért is választottam ki ezt a példát a költségvetésből.

Beszédes, hogy a kormány a 21 pontos gazdasági akciótervét olyan intézkedésekkel rakta tele, amelyek költségeit nem az államkasszának, hanem a lakosságnak – nyugdíj-megtakarítások, SZÉP-kártya - és a bankoknak - kamatplafon - kell majd megfizetniük. Azt pedig azért jól tudjuk, illúzióink ne legyenek, tapasztalatunk is van arról, hogy amit a bankoknak meg kell fizetni, azt előbb-utóbb a legvégén így is, úgy is a dolgos emberek fizetik meg.

Az akcióterv legfontosabb üzenete az egymilliárd forintos átlagbér és az ezereurós minimálbér, ezek elérését 2028-ra tűzték ki. A béremelés alapja szintén a gazdasági növekedés, ehhez az szükséges, hogy a következő három évben az átlagbérek éves átlagban 10-11 százalékkal emelkedjenek, és a GDP legalább évi 6 százalékkal nőjön. Vagyis a kormánynak ezért is szüksége van a 6 százalékos GDP-növekedésre.

Bár november 21-én megszületett a hároméves megállapodás a kormány, a munkáltatók és a munkavállalók képviselői között, ha pedig a tervezettnél alacsonyabb a gazdasági növekedés, vagy másképp alakul az infláció, újra tárgyalóasztalhoz ülnek a felek, ez azért megvan, ez azért szerepel ebben a megállapodásban. A Vállalkozók és Munkáltatók Országos Szövetsége jelezte, hogy az elmúlt két év gazdasági fejleményei tükrében ambiciózusnak tartja a bérmegállapodást, főleg azért, mert az elmúlt két évben így is havonta ezer társas vállalkozás szűnik meg, 23-24 ezerrel van kevesebb cég, mint két éve. Ha ez felgyorsul, az már nagyon komolyan veszélyezteti a foglalkoztatást Magyarországon.

Tisztelt Képviselőtársaim! A munkaadói oldalon úgy látják, hogy a magyar piac elsősorban a termelékenység növelésével tudná jobban megtartani a munkaerőt, nem pedig a jelentős minimálbér-emeléssel. Az elmúlt évtizedben a környező országok közül a munkatermelékenység Magyarországon nőtt a legkevésbé, ami azt jelenti, hogy a dolgozók nem dolgoznak hatékonyan egy munkaóra alatt, kevés a hozzáadott érték, amit elő tudnak állítani. Ha a termelékenységi szint nem emelkedik egy országban, akkor hosszú távon nem nagyon lehet gazdasági növekedést várni.

A Covid miatt bekövetkezett gazdasági visszaesést az állam az építőipari megrendelések felpörgetésével - például CSOK, babaváró, lakásfelújítási támogatás - akarta ellensúlyozni, ami megnövelte a keresletet.

(18.00)

Aruhiány következett be, az építőanyagárak elszálltak, a Tüzép-telepek óriási haszonra tettek szert.

Ennek ellenére a Gazdasági Versenyhivatal ágazati vizsgálata az építőanyagok tekintetében versenyproblémát nem tárt fel, ami - úgy gondoljuk - égbekiáltó mellélövés, nyilván szándékosan.

A választási költsékezés 2022 első félévében még kitartott, a második félévtől azonban a beruházási lendület elapadt, sem az államnak, sem az embereknek nem maradt pénze. A lakossági beruházások a magas hitelkamatok, az állami beruházások pedig az uniós pénzek hiánya miatt maradtak el. Tavaly a beruházások hozzáadott értéke a 2022. évhez képest 8,7 százalékkal, az építőipari 5,6 százalékkal mérséklődött. A beruházásokat nagyban hátráltatta, hogy a kormány előszeretettel belenyúl adókkal a vállalati életbe, ami a beruházások kockázati prémiumát jelentősen megnövelte.

Mostanra az építőipar már mélyen a Covid-váltság előtti szint alatt teljesít. A KSH adatai szerint Budapesten idén szeptember végéig 3391 új lakásra adtak ki építési engedélyt, ami éves szinten 33,5 százalékos visszaesés. Tavaly ugyanekkor 5101, 2022-ben pedig 8200 volt az új engedélyek száma. Ez egy tényező valószínűsítés, ami azért elszomorító.

Álláspontunk szerint éppen itt az ideje, hogy az új gazdasági akciótervben szerepel a megfizethető lakhatás biztosítása, megállt az idő ugyanis Magyarországon, most is annyi embert érint a lakhatási szegénység, mint 35 éve. A Magyar Máltai Szeretetszolgálat adatai szerint 2-3 millió honfitársunkat sújtja. *(Az elnök csenget.)* A kormány által használt lakáspolitikai eszközöket a lakhatási szegénységben érintett csoportok jellemzően csak korlátozottan, vagy egyáltalán nem tudják igénybe venni. Köszönöm a türelmét, elnök úr. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Most kettőperces felszólalások következnek. Megadom a szót Lukács László György képviselő úrnak, Jobbik-képviselőcsoport.

DR. LUKÁCS LÁSZLÓ GYÖRGY (Jobbik): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Államtitkár Urak! Én igazságos leszek, az egészségügyről itt két percben szeretnék annyit beszélni és elmondani, ami a valóság, és ami a kihívás. Szerintem azt mindenképpen el kell ismerni - és itt az elmúlt években komoly vitáink voltak -, hogy valóban az egészségügyre az elmúlt időszakban több pénz érkezett. Ez egyrészt béremelésekben, másrészt egyéb finanszírozási metodikákban mutatkozik meg.

Viszont továbbra is probléma az - és ezt is el kell ismerni, és ebben önök is legyenek igazságosak -, hogy GDP-arányosan azonban ez nem mutat emelkedést. A GDP-arányos költségünk még mindig európai szinten alacsony. Ez azért probléma, mert az egészségügyre folyamatosan növekvő technológiai nyomás van, és egy előregedő társadalommal nézünk szembe. Tehát az várható és az a prognosztizált, hogy folyamatosan növekedik az az összeg, amit rá kell költeni, és GDP-arányosan is folyamatosan növekedni fog, és

egyre nagyobb százalékot fog elérni. Persze ennek van egy felső limitje, hiszen ezt nem lehet a végtelenségig emelni, és nem is a minőség emelkedését eredményezi már.

Nekünk, a Jobbik Magyarorszáért Mozgalomnak van azért egy javaslata önök felé, és ezt javaslom államtitkár uraknak is megfontolni. Mi arra gondoltunk, hogy az emberek most duplán fizetnek az egészségügyben, hiszen ha nem kapják meg időben az állami ellátást a várólisták miatt vagy elérhetetlen szolgáltatás miatt, sokszor a magánegészségügyben keresik meg az ellátást. Éppen ezért célszerű lenne megteremteni annak a lehetőségét - akár egyéni tb-számlákon keresztül, korábban volt szó arról, hogy egyéni nyugdíjszámlák lesznek -, hogy amit az emberek nem tudnak az államban igénybe venni, de a magánban aztán igénybe vesznek, hiszen gyógyulni szeretnének, az egy hordozható tb formájában legyen. Tehát amit befizettek, azt észszerű keretek, észszerű körülmények között el tudják költeni a magánegészségügyben.

Mi továbbra is a jól finanszírozott, erős állami egészségügyben hiszünk, viszont van egy olyan szelete ennek, hogy az emberek igényeit ki kell szolgálnunk. Mi ezt javasoljuk önöknek elsőként megfontolásra, és innen folytatom a javaslatainkat. Köszönöm szépen a türelmet.

ELNÖK: Köszönöm. Tisztelt Országgyűlés! Kánász-Nagy Máté képviselő úrnak adom meg a szót, LMP-képviselőcsoport.

KANÁSZ-NAGY MÁTÉ (LMP): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Banai Péter Benő államtitkár úrhoz fordulnék, és egy olyan témát hozok elő, amit érintettem a vezérszónoki felszólalásomban is, de most kérdés formájában is szeretném önnek föltenni, államtitkár úr. Szintén a számokra térnék vissza, a GDP-arányos finanszírozásra. Megnéztem az Eurostat legfrissebb számait. Ha a kormányzati kiadásokat nézzük, funkciók szerinti osztályozását - ez a COFOG-adatbázis -, akkor azt látjuk, hogy az egészségügy terén az EU 27-ek átlagához képest a GDP-arányos finanszírozásunk csupán 64 százalék, az oktatás esetében, de nyilván itt azért sok adatot összesítenek, 85 százalék, tehát csupán 15 százalékpontos lemaradásunk, ugyanakkor a szociális védelmi kiadások terén szintén jelentős a lemaradásunk, az európai átlag 67 százaléka.

Ha látjuk ezeket a lemaradásokat, és tudjuk azt, hogy ezek nem most keletkeztek, hanem évekkal ezelőtt, évtizedekkel ezelőtt is hasonló arányokat láthatunk, akkor teszem fel a kérdést: ön azt gondolja-e, hogy ebből lehet-e felzárkózás, lehet-e felzárkózás Nyugat-Európához, Ausztriához, Németországhoz? Tehát ha tartósan alulfinanszírozzuk ezeket a humán területeket, lehet-e ebből osztrák vagy német életszínvonal a jóléti területek finanszírozása nélkül? Hiszen tudjuk azt, hogy a nyugat-európai országok, az észak-európai országok, a skandináv országok azzal tudtak

növekedést elérni, fejlődést elérni, életszínvonal-bővülést elérni, hogy nagyon sokat fordítottak a jóléti területekre.

Egyébként megjegyzem, ha a COFOG-adatbázist és az összes kormányzati kiadást megnézzük, és összevetjük az európai átlagot és a magyar átlagot, akkor közel ugyanaz. Tehát az összes kormányzati kiadás tekintetében az EU 27-ek 50 százalékot költenek, Magyarország 49 százalékot. Ebből az következik, hogy Magyarország a humán területeket az átlagnál alacsonyabb mértékben finanszírozza, a nem humán területeket pedig az átlagnál jobban, ami szintén érdekes, de a kérdésem tehát az: hogy lesz ebből felzárkózás? Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Most az írásban előre jelentkezett második felszólalói kör következik. Megadom a szót Font Sándor képviselő úrnak, Fidesz-képviselőcsoport.

FONT SÁNDOR (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Urak! Tisztelt Képviselőtársaim! Megmondom őszintén, tisztában vagyok vele, hogy a mezőgazdaság egy csendesebb területe a mai nap vitájának és egyáltalán a költségvetésnek. Akkor kerülünk reflektorfénybe, amikor valamilyen külső oknál fogva megszakadnak az áruszállítási láncok, valamilyen külső oknál fogva, netán természeti, időjárási okoknál fogva gyengébb egy mezőgazdasági termelési év, és a fogyasztók ekkor kezdenek figyelni, először kirabolva az áruházláncokat, hogy honnan is van tulajdonképpen élelmiszerünk. Nem csak magyar jelenség, hogy egyre kevesebbet tud egy adott ország lakosa, társadalma arról, hogy mi is történik tulajdonképpen a mezőgazdaságban, hogyan lesz a gazdák munkájának következménye, eredménye egy biztonságos élelmiszer, amelyet gond nélkül lehet a polcra, és kinek az ereje, munkája rejtőzik emögött.

Éppen ezért engedjék meg, hogy csak felsorolás-szerűen itt is hadd ragadjam meg az alkalmat azoknak a területeknek a megemlézésére, amelyek az Agrárminisztériumhoz tartoznak, és amelyekre a '25-re előirányzott költségvetésben az ideihez képest mintegy 12 százalékkal nagyobb forrás áll a rendelkezésre. Állattenyésztés, növénytermesztés. Ezt talán nagyon sokan még tudják, tudhatják. Emögött rejlik azonban egy nagyon komoly állategészségügy, növényegészségügy feltételrendszerének a kidolgozása és számonkérése, és akik ezeket nem veszik komolyan, azoknak sajnos a büntetése és netalán kizárása ezekből a tevékenységekből.

Az alaptevékenységek következtében az élelmiszeripar az, amely a feldolgozott termékekkel végeredményben megjelenik a fogyasztók előtt. De az élelmiszeripar egy élelmiszerláncon keresztül juttatja el a fogyasztókhoz a terméket, és itt már iszonyú nagy kérdés - amit többször is említünk - az élelmiszerbiztonság. Hála istennek, a magyar élelmiszerbiztonság európai és világmércével mérve is a legmagasabbak között van. Az egyik előnyünk és erényünk, hogy

ezt az élelmiszerbiztonságot garantálni tudjuk, éppen ezért exportképesek is vagyunk nagyon érzékeny országok területeire.

(18.10)

Nyilvánvaló, hogy a termeléshez tartozik - a mezőgazdaságban különösképpen - egy kockázat, amely lehet egy külső erő vagy egy természeti okok miatt előálló kockázat is. Egy rendkívül nagy, jól működő és nagy költségekkel működő agrárkárnyhítési rendszer, egy kockázatkezelési rendszer is itt áll a gazdák mögött, hogy amikor a saját munkájukon kívül álló okok miatt valami tragédia történt azon az ágazati területen, akkor egy átmeneti időszakra kárnyhítással tudjuk életben tartani a gazdálkodó vállalkozását, hogy adjunk esélyt az új év, az új tavasz indulásával, hogy újra visszatérjen a normális működéshez a gazdasága.

Idetartozik természetesen egy olyan terület, mint a vízgazdálkodás. Erről nagyon sokat vitatkozunk, főleg akkor, amikor szárazodás van, főleg akkor, mikor magas árhullám van, hogy akkor hogy is működik, hogyan lehetne a magas árhullámot megfogni és a szárazodó területre vinni.

Itt azért tisztázzuk: hegynek fölfelé nem megy a víz, a hegy mindig lefelé lejt, és nagyon nagy beavatkozással lehet csak a magas pontok felé, esetleg hegynek fölfelé vinni a vizet, óriási rendszereket kell ehhez kiépíteni. Ennek a folyamata régóta folyik, és nagyon szép eredményeket tudunk felmutatni annak ellenére, hogy talán a legtöbb tennivalónk itt van, ezen a területen. Ez még a mi akaratunkon, a pénzügyi forrásokon múlik, hogy mekkora területeket tudunk biztonságosan öntözéssel műveléssel esetleg a gazdák rendelkezésére bocsátani.

Van egy régóta elfogadott és az Alaptörvényben is számonkért álláspontunk: GMO-mentes növénytermesztést engedélyezünk csak Magyarországon; és van egy nagyon nagy, szép, távoli jövőnk, álmunk, hogy az összes élelmiszerünk is legyen GMO-mentes. Mít értek ezalatt? Azt szabályoztuk, hogy a növénytermesztésben Magyarországon csak GMO-mentes növénytermesztést lehet folytatni, de az állattenyésztésnél az elfogyasztott fehérjetakarmánynál ez még ma nincs biztosítva, ezért csak a nagyon igényes állattenyésztő gazdálkodók figyelnek arra oda, hogy GMO-mentes legyen a takarmány is, amivel etetik ezeket az állatokat, mert csak ebben az esetben, az így, GMO-mentes takarmánnyal etetett állati termék feldolgozása következtében lehet majd arra a végső élelmiszerre ráírni, hogy az is GMO-mentes. Hála istennek, ezeknek az ösztönzőprogramoknak jelentős hívei, követői vannak, és ma már számos gazdálkodó ezzel a büszke címmel és logóval tudja megjelölni a fogyasztók asztalán és az élelmiszerláncok polcain a végtermékét.

És hát, itt van az egyik legnagyobb pénzforrás a gazdálkodók számára: ez a közös agrárpolitika 1. és 2. pillére, az úgynevezett földalapú, területalapú támogatások

és a vidékfejlesztési programok. A vidékfejlesztési programnál olyan lépést tett a kormány, amelyet egyetlen európai ország, uniós ország ma nem alkalmaz, hogy az Unióból érkező támogatási összegek mellé 80 százalékos nemzeti társfinanszírozást rendelt erre a 2020-27 közötti hétéves pénzügyi időszakra; egész konkrétan 2941 milliárd forint ez a 80 százalékos társfinanszírozás, amely pluszforrásként a magyar gazdák rendelkezésére áll.

Ebből elsősorban egyébként az élelmiszer-feldolgozást szeretnék fejleszteni, hiszen termelni már nagyon magas szinten tudunk, viszont sokszor alapanyagként exportáljuk a termékeinket, és még nagyobb jövedelmezőséghez jutnak, juthatnak a gazdálkodók, ha egy feldolgozott élelmiszerral lépnek piacra Magyarországon és exportterületen. Azért említem meg, hogy exportterületen, mert a magyar élelmiszer-termelés körülbelül kétszer annyi állampolgárnak tud élelmiszert biztosítani, mint a magyar állampolgárok, ami 9,5-9,7 millió; ennek a dupláját vagyunk képesek ellátni. Ebből következik, hogy mintegy magyarországnyi lakos fogyasztási alapját exportáljuk jelen pillanatban is; ez erőssége a magyar mezőgazdaságnak.

És természetesen olyan speciális területekre is odafigyel ez a költségvetésünk, és mindig találunk finanszírozási forrást, amely a speciális, Unió által engedélyezett notifikált társfinanszírozás, amit a magyar költségvetésből kell finanszírozni, de az EU engedélyével tesszük ezt meg. Ezek az állategészségügyhöz, állattenyésztéshez kapcsolódó olyan területek, amelyek leszakadófélben vannak, és segítség nélkül esetleg abba hagynák a gazdálkodók a termelést. De ilyen akár az iskolagyümölcs-program, iskolatejprogram, amely az egyik legnépszerűbb ilyen intézkedése az Agrárminisztériumnak, és természetesen van olyan is, amit a gazdálkodók pontosan tudnak, például az éves szinten egy szabály szerint felhasznált gázolaj, üzemanyag jövedéki adójának a visszatérítése.

Ennél a rendkívül széles, szerteágazó tevékenységnél az a kérdés, hogy jó, jó, de milyen körülmények között végezzük ezt. És itt már úgy érezzük, hogy a nagyobb kihívás nem a magyar költségvetésben keresendő, mert ott próbálok érzékelteni, hogy helyén vannak a dolgok és a számok; ezt a rendszert ezzel az Agrárminisztériumnak szánt költségvetésifejezet-összeggel tudjuk működtetni, azonban körbevesz bennünket olyan kívülálló erő, amely fölött mi nem rendelkezünk.

Az egyik ilyen egy európai uniós belső erő, amely most már, hála istennek, talán lanyhulásban van, ez a zöldőrület, amely az elmúlt öt-nyolc évben felütötte a fejét. Green Deal címén szegezték a gazdálkodóknak, és soha nem látott, európai uniós - és különösen nyugat-európai - tagországokban is gazdatüntetéseknek kellett ahhoz megtörténni, hogy véget vessenek ennek, és valamilyen szinten a legbutább területeken visszább léptessék a zöldőrületet, és gazdabarátta próbáljuk ezekben a pillanatokban is tenni, hogy működőképes legyen az élelmiszer-termelés. Mert azt

azért sokan elfelejtik, hogy mi, emberek élelmiszert fogyasztunk, a gazdálkodók meg élelmiszert termelnek. Magyarul, óriási a függősége Földünk összes lakójának a mezőgazdaságtól, mivel az élelmiszer-termelés a mezőgazdaságban történik.

Ezen az úton kell továbbmenni, de ugyanakkor egy olyan másik terület nyílt meg veszélyforrásként, amelyre nem számítottunk: az orosz-ukrán háború következtében ez a feltétel nélkül engedélyezett ukrán gabona beáramlása az Európai Unióba, amely romba döntötte az addig kialakult kereskedelmi csatornákat. És míg a tőlünk nyugatabbra lévő gazdálkodók főleg a túlszabályozott, lehetetlen zöldfeltételek ellen tüntettek, az adminisztrációs terhek ellen tüntettek, és a gazdálkodókat ért támogatások csökkentése ellen tüntettek - Németország, Hollandia, Franciaország, Spanyolország és Olaszország -, addig az úgynevezett frontországok - Lengyelország, Szlovákia, Magyarország, Románia, Bulgária - döntő mértékben az Ukrajnából beáramló gabonák következtében kialakult katonikus helyzet miatt tüntettek.

Emellett nekünk ugyanúgy óriási csapást jelentettek a Green Deal, a zöldőrület előírásai. Itt látunk egy olyan veszélyhelyzetet, amelyben hamarosan meg fogják nyitni az egyes uniós tárgyalási agrárfejezeteket Ukrajnával, és nem látjuk, hogy ennek mi lesz a következménye, mert egyetlen hatástanulmányt nem készítettek el, nem hozták a gazdák tudomására, hogy milyen veszély fenyegeti őket. Tehát nem egy adott ország nemzeti költségvetése fenyegeti ma a magyar és a környező országok mezőgazdaságát, hanem például a zöldőrület visszább szorításának a lehetősége, Ukrajna esetleges belépése az Európai Unióba.

És hadd említsek meg még egyet, amely nemzetközi szinten is nagyon nagy veszélyforrást jelent, és ellenállást váltott ki, ez a MERCOSUR-szerződés, a Dél-amerikai Közös Piacal történő szerződés. Jelenleg is tartanak Franciaországban ezen szerződés ellen a tüntetések, úgy mellelleg.

Ezek olyan kihívások - a zöldőrület, a MERCOSUR-szerződés, Ukrajna esetleges belépése -, amelyek messze meghaladják azt a kérdést, hogy elégséges-e a forrása a magyar mezőgazdaságnak a most vitatott és majd megszavazandó agrárfejezetben.

(18.20)

Az igazi kihívások a jövőre nézve véleményem szerint ezek lesznek, és az, hogy 2025-ben megnyílik a 2027 utáni közös agrárpolitikai támogatások, elképzelések vitaanyaga, és ennek az előjele egy katasztrofális felütés: Ursula von der Leyen készítettett egy olyan tanulmányt, hogy hogyan lehet átalakítani a támogatási rendszert az Európai Unióban, és rögtön azal kezdte, hogy a földalapú, az úgynevezett I. pilléres támogatás megszűnését vagy feltételekhez kötését javasolja. Lefordítom: úgy tűnik, hogy felkészítik a gazdálkodókat, hogy az ukrainai belépéssel át kell adni az eddigi támogatási mértékeket a belépőknek. Hogy érzékeltessem, miről van szó: az Európai Unió jelenleg

160 millió hektáron gazdálkodik, ennyi az összes bevont és ellenőrzött földterületünk. Ukrajna egyedül 41 millió hektárral fog belépni az Európai Unióba, a jelenlegi gazdálkodási felület 25 százalékaival. Itt akkor majd el lehet gondolkozni, hogy milyen támogatási és I. pilléres vidékfejlesztési és II. pilléres alapok hogyan fognak azonnal lerogyni egy ekkora test megérkezésével, és ekkor milyen kihívásaink lesznek. És akkor hirtelen már nem is a szárazodás meg a magas vízállás, esetleg egyes agrárfinanszírozások keresése lesz az izgalmas, hanem hogy túléljük-e, milyen választ tudunk adni ezekre a kérdésekre. Tartok tőle, hogy az igazi kihívások ezek lesznek az agrárágazat-vezetésnek, a minisztériumnak már a jövő évtől kezdve.

Úgyhogy én nagyon jó szívvel ajánlom mindenkinek, hogy részletesen nézze meg, hogy milyen területekre szeretne az Agrárminisztérium forrást adni és működtetni, de legyen ott a fejünkben, hogy a nagy kihívás az előbb említett, véleményem szerint három súlyponti kérdés, ami nem tőlünk, Magyarországtól függ, hanem európai uniós döntésektől, szerződésektől, amelyeknek csak részesei vagyunk, de nem mindig az irányítói.

Önmagában a költségvetés ezen szakasza, az agrárminisztériumi szakasz részünkről elfogadható, támogatható, és ezt ajánlom képviselőtársaimnak is. Köszönöm szépen a figyelmüket.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Földi Judit képviselő asszonynak, DK-képviselőcsoporthoz. Parancsoljon!

FÖLDI JUDIT (DK): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! A 2025. évi költségvetési javaslatához most már hallotunk több hozzászólást akár kiadási, akár bevételi oldalon. Most olyan költségvetési tételekről szeretnék beszélni, amelyekről eddig még nem esett szó.

Számomra kiemelkedő jelentőségű, hogy Székesfehérváron és környékén mi történik a következő években. A javaslatban azonban csupán egyetlen helyen van szó Székesfehérvárról, mely szerint a 2025. évben kerül átadásra a Fejér Vármegyei Szent György Kórház új tömbje. Sajnos új, kiemelt beruházást nem tartalmaz.

A „Modern Városok” program lezárása miatt végleg elmarad a Fekete Sas Szálloda rekonstrukciója is. A javaslatban nem esik szó az évek óta ígértetett, a székesfehérváriak életkörülményeit jelentősen javító közlekedési fejlesztésekről sem. Sohasem aktuálisabb az M7-es lehajtónál lévő, úgynevezett Auchan-körforgalom átépítése, amely a 2021. évben mintegy 3 milliárd forintból megépíthető lett volna, a tegnapi napon ugyanis egy újabb súlyos baleset történt. Azóta újabb és újabb tervek és határidők vannak.

A székesfehérváriakat igen, a valóságot azonban ezzel nem lehet becsapni. A székesfehérváriak most abban reménykedhetnek, hogy esetleg majd a 2026. évben végre sor kerül erre a beruházásra. Addig maradnak a dugók, a közlekedési veszélyhelyzetek, a környezetszennyezés.

Tisztelt Kormánypárti Képviselők! Felhívom figyelmüket, hogy minden, a beruházás elmaradása miatt keletkezett baleset, sérülés lelkiismereti felelősége önöket terheli.

Ugyancsak nem kapott támogatást az M81-es, legújabb nevén M200-as út megépítésének felgyorsítása sem. Az eredeti tervek 2027. évi kezdésről szólnak, pedig ennek az útnak a megépítése nem várhatna egyetlen percet sem.

A nagy tehergépjárművek Székesfehérváron és a becsatlakozó utakon történő áthaladása miatt mindennaposak a dugók. Székesfehérváron is nagy kihívás a betegek számára, ha MR-, CT- vagy ultrahangvizsgálatra kell menniük. Az állami ellátás keretében nagyon sok esetben akár a több hónapos várakozás sem kizárt. A megoldás egy egészségügyi diagnosztikai központ megépítése lenne, amely révén a székesfehérváriak rövid várakozás után ellátást kapnának, hiszen minél előbb megvan a diagnózis, annál több esély van a gyógyulásra.

Az előttünk lévő törvényjavaslat nem tartalmaz olyan jelentős beruházási elemeket, amelyek felszámolnák például a várólistákat. Ismét kijelenthetjük: az Orbán-kormány nem fontos a székesfehérváriak egészsége. Évek óta személyesen is küzdök azért, hogy a városban legyen meddősségi szakambulancia. Idén ugyan februárban bejelentették nagy csinnadratta keretében, hogy elkezdődtek a szakmai egyeztetések, azonban a mai napig nincsen erről semmilyen információ, nem jelent meg a közbeszerzési eljárás sem, ezért nem látszik előrehaladás ezen a területen sem. A javaslat nem tartalmazza nevesítetten meddősségi szakambulancia létrehozását, ez is csak egy ígéret volt.

A Székesfehérvár városát érintő elvonás viszont, ha nem is nevesítve, de megjelenik a törvényjavaslatban szolidaritási hozzájárulás formájában. A kormány a tehetősebb önkormányzatokat évről évre egyre jobban emelkedő sarccal bünteti. A szolidaritási hozzájárulás 2017. évi bevezetése óta Székesfehérvár 37 milliárd forintot fizetett be a költségvetésbe, a 2024. évben például 8 milliárd forintot.

A javaslat szerint a szolidaritási hozzájárulás összegéből a 2024. évi 308 milliárd forint helyett 360 milliárd forintot kell beszélni, ez több mint 16 százalékos növekedés. Ez azt jelenti, hogy városunknak nagyságrendileg 1,4 milliárd forinttal kell többet fizetni a közös kalapba.

Szívügyem a meddőségkezelés, az, hogy minden vágyott gyermek megszülethessen. Ehhez az államnak kell forrásokat biztosítania. Az Orbán-kormány azonban ezt a területet is vétkesen tette tönkre, a meddő párokat cserben hagyta és külföldre üldözte. Az intézmények államosítása és azok következményei bizony mindenki előtt ismertek. Az elmúlt időszakban bebizonyítottuk, hogy a hazai meddőségkezelési eljárási kapacitások sajnos nem tudják kielégíteni az igényeket. A várólisták miatt egyre több gyermekre vágyó pár dönt úgy, hogy a szomszédos országok intézeit keresik fel. Ezért javaslom, hogy amennyiben fél

éven belül nem kezdődik meg az IVF-kezelés, akkor a külföldi kezelés díját teljes egészében fizesse ki az állam.

A költségvetési javaslat nem emelte jelentősen a meddőségkezelési eljárásokra tervezett kiadásokat, a tavalyi évhez képest mindössze 1,3 milliárd forinttal állt több rendelkezésre. Az évente minimálisan szükséges kezelések számának elvégzéséhez legalább 12 milliárd forint pluszforrásra lenne szükség. A külföldi kezeléseket megtérítése pedig a kormány erkölcsi kötelezettsége lenne, amely számításaim szerint mintegy 1,5 milliárd forintba kerülne. A meddőségkezelési eljárások sikerrátáját emelné, ha a meddő pároknak állami forrást biztosítanának a preimplantációs genetikai diagnosztikai vizsgálat elvégzésére. Ezt a vizsgálatot a legtöbb európai országban ingyenesen elvégzik. A vizsgálatot olyan párok esetében szükséges elvégezni, akiknél magas kockázatot állapítottak meg a szakorvosok. Az Orbán-kormány ezt a vizsgálatot vajon miért nem teszi lehetővé ingyenesen a meddő párok részére?

Évek óta kiállok amellett, hogy minél több oltást kell ingyenesen elérhetővé tenni a lakosság számára önkéntes alapon, hiszen az oltásokkal nagyon sok betegség és azok szövődményei bizony megelőzhetőek lennének. A gyermekek részére ajánlott oltások esetében a szülők, törvényes képviselők el tudnák dönteni, hogy szeretnék-e igénybe venni. Ilyen oltás többek között a neisseria meningitidis nevű baktérium okozta megbetegedésekkel szembeni védelmet nyújtó Bexsero oltás, a rotavírus elleni vakcina vagy a kullancs terjesztette agyvelőgyulladás elleni védekezésre szolgáló oltás. Ez ma egy magyar családnak 100 ezer forintjába kerül.

Beszélhetnék még nagyon sok tételről, amelyet a költségvetési javaslat összeállítói kihagytak. Így például nem látszik, hogy a védőnők bére jelentősen emelkedne a következő évben.

(18.30)

De emelni kellene a gyermekápolási táppénzre szánt összegeket is úgy, hogy magasabb ellátási alapot kell biztosítani. Az ápolási díj emelését évek óta kérjük, hiszen részben állami feladatot látnak el ezek a családtagok, mégsem ismeri el a kormány anyagiakban a munkájukat.

Emelni szükséges a gyermekotthonban elhelyezett gyermekek zsebpénzét, ne havi 5130 forintot kapjanak.

Az elmúlt évek kánikulái megmutatták, hogy milyen fontos lenne az alap- és középfokú intézmények tantermeinek klímával történő felszerelése. Nem látszik a javaslatban, hogy erre mennyit kíván költeni a kormány, vagy egyáltalán tervezi-e azt.

Ha felmerül önökben, hogy mik ezeknek a javaslatoknak a pénzügyi forrása, akkor egyszerű a válaszom: kevesebbet, sokkal kevesebbet kell költeni kormányzati kommunikációra, és máris rendelkezésre állnak a szükséges források. 14 módosító javaslatot

nyújtottam be ezekkel kapcsolatban. Nagyon kérem, hogy ezt a kormánypárti képviselők támogassák. Köszönöm szépen. *(Taps az ellenzéki pártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő asszony. Tisztelt Országgyűlés! Felszólalásra következik Mátrai Márta képviselő asszony, az Országgyűlés háznapja, Fidesz-képviselőcsoport. Parancsoljon, háznap asszony!

MÁTRAI MÁRTA (Fidesz): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Miniszterhelyettes Úr! Államtitkár Úr! Tisztelt Országgyűlés! A T/9894. számon beterjesztett költségvetési törvény Magyarország 2025. évre szóló pénzügyi-gazdasági tervét tartalmazza.

A világiárvány kritikus éveit követően, amely megviselte a magyar gazdaságot és a magyar családokat, alig telt el egy rövid esztendő, és kitért az orosz-ukrán háború. Az Európai Unió szankciós politikája sajnos a mai napig is mindent megtesz annak érdekében, hogy Magyarországnak, a magyar embereknek járó forrásokat, annak folyósítását megakadályozza és a tárgyalásokat késleltesse.

Nagyon vártuk azt a pillanatot, hogy a 2025-ös költségvetés tárgyalására sor kerülhessen. A Teremtő megadta azt a lehetőséget, hogy bizakodva tekintsünk előre és tervezhessük a jövőt, tervezhessük az ország jövőjét, tervezhessenek a családok, a fiatalok, és biztonságos életet tudjunk biztosítani a nyugdíjasoknak. Ez a költségvetés a világban bekövetkezett változások hatására új perspektívát nyit, reményeket és lehetőségeket nyújt mindenki számára. Ehhez új gazdaságpolitikára, gazdasági semlegességre van szükség. Erre tekintettel az előttünk levő költségvetés garanciát jelent a családátogatások növelésére, a kis- és közepes vállalkozások megerősítésére, a rezsicsökkentés megvédésére, a nyugdíjak értékállóságának biztosítására.

Terveink szerint ez a béke költségvetése lesz, egy új gazdaságpolitika alapja. Erre készülünk. Ez egyben a bizalom és a remény költségvetése is. Orbán Viktor miniszterelnök úr úgy fogalmazott, hogy fantasztikus évünk lesz 2025-ben, mert a világban ehhez a föltételek meglettek. Van egy 21 pontos akcióterv, ami az emberek mindennapi életét fogja kedvezően befolyásolni. A várható béke lehetővé teszi, hogy a jövő évi költségvetésben több pénzt fordítsunk a gazdaságfejlesztésre, béremelésre, otthonteremtésre és családátogatásra, ahogy azt a törvény tervezete rögzíti.

Az ország költségvetése az egyik fontos, ha nem a legfontosabb döntése a magyar Országgyűlésnek. Életünk alapvető szükséglete az előrelátás, amennyire ez lehetséges. Az előrelátás egyik lehetséges sarokpontja a központi költségvetés tervezése, amely a kormányzat felelőssége. A költségvetés-tervezet az elmúlt évekhez hasonlóan biztosítja hazánk gazdasági és társadalompolitikai eredményeinek megőrzését, és kiemelten kezeli a pénzügyi stabilitást és a felelős költségvetési gazdálkodás megerősítését. Kiemelt figyelmet élvez a tervezetben a gazdasági növekedés ösztönzése mellett az államháztartási hiány és az államadósság csökkentése.

A költségvetés-tervezetben 3,7 százalékos hiánycéllal számolnak az idei 4,5 és a tavalyi 6,5 százalék után - tette közzé Varga Mihály pénzügyminiszter úr. Mindemellett 3,4 százalékos gazdasági növekedést tervez a makrogazdasági mutatók alapján. A miniszter szerint olyan magas ütemű növekedési pályára áll a magyar gazdaság, amilyen a járvány kitörését megelőzően és a magyar gazdaságtörténet legsikeresebb éveiben volt. Ezt még a Költségvetési Tanács kockázatelemzése sem teszi kérdéssé, amely a 3 százalékos hiánycél elérését tartaná üdvözlendőnek.

Mi hiszünk az európai békében, a szankciós politika gyengülésében és a kereskedelmi kapcsolatok új-jáépítésében, még akkor is, ha a háború káros hatásai nem is enyhülnek egyből. A béke reménye, a semleges gazdaságpolitika pályája, a keleti kapcsolatok megerősítése egyaránt lehetővé tette, hogy a kormány reménybeli gazdasági célokat tűzhessen ki az ország lakosainak és a vállalkozásoknak. A gazdasági kapcsolatok létesítésének kulcsa, alapelve pedig a magyar érdekek kizárólagos érvényesítése a keleti és nyugati kapcsolatokban egyaránt.

A gazdasági semlegesség új, 21 pontból álló gazdaságpolitikai akcióterven alapul, melynek három fő pillére van: a jövedelmek vásárlóerejének növelése, a megfizethető lakhatás és a Demján Sándor-program. A gazdaságpolitikai akcióterv segíti a munkásfiatalokat és bevezeti a munkáshitel intézményét. Ennek keretében a Demján Sándor-program segíti a kisvállalkozások versenyképességének fokozását. A kisvállalkozások gazdasági megerősítése rendkívül fontos, hisz tekintélyes számú munkavállalót foglalkoztatnak, munkahelyet teremtenek és biztosítanak, ezzel nagymértékben járulnak hozzá a gazdasági növekedés és a versenyképesség fokozásához.

A költségvetés lépéseket tesz az olcsóbb lakhatás érdekében. A fiataloknak életkezdési és lakhatási támogatást nyújt, kamatmentes munkáshitelt biztosít; növelni akarja a bérek vásárlóértékét és a gyermekek után járó adókedvezményeket; állandóvá teszi a 13. havi nyugdíjat. A munkavállalók bérének növelése, a családoknak nyújtott adókedvezmények és támogatások, a kamatmentes munkáshitel mind a lakosság jólétének növelése érdekében történik.

A jövő évi költségvetést még számos, előre nem látható körülmény befolyásolhatja. Szerencsére azonban az égi jelek számunkra kedvező irányt mutatnak, ezért a Jóisten segítségével joggal reméljük a terveink megvalósítását. Külön köszönet a pénzügyi kormánzatnak és Varga Mihály miniszter úrnak, hogy több lehetőséget is kidolgoztak. A magyar költségvetésnek azért kell biztosan állni a lábán, mert a magyar családok, a magyar emberek erre készülnek, így vállalnak munkát, vesznek fel hiteleket, vágnak bele vállalkozásba és tervezik a jövőt. A gyermektámogatás, a nyugdíj, az adónemek mind életünk stratégiai célkitűzéseit befolyásoló szabályok.

Az elmúlt évek tapasztalata, hogy az ország pénzügyei működnek. A hitelminősítők is befektetésre ajánlják hazánkat, ami stabil gazdasági képet mutat.

Rendben megérkeznek a fizetések, megérkeznek a nyugdíjak, a támogatások, a szociális kifizetések és minden olyan állami kifizetés, amelynek alapja az állami költségvetés. Életünk biztonságát erősíti, hogy a költségvetés tartozása, azaz az államadósság tervezhető szinten van, a pénzügyi kormányzat tervei szerint csökkenő pályára áll. Az Alaptörvény előírásaival összhangban az államadósság-mutató a tervezet szerint 2025 folyamán csökken, annak mértéke a költségvetés-törvény-javaslat tervezete szerint a 2024. év végére várható 73,2 százalékról a '25. év végére 72,6 százalékra mérséklődik.

Az európai támogatásokról is szólnék, tisztelt képviselőtársaim, ugyanis azt már látjuk, hogy az Európai Unió pénzügyi kötelezettségeinek teljesítésére, kiszámíthatóságára nem lehet tervezni. Szinte alig van olyan határidő, alig van olyan vállalás, amelyre költségvetési szempontból építeni lehetne. Az Európai Unió egyes intézményei, a Magyarországgal ellenséges magyar EP-képviselők megpróbálják saját hazájukat, a gazdaságot tönkretenni, a gazdaság és kultúra egyes szegmenseit aláásni, hogy az ország kiszolgáltatottságát növeljék, és ezzel a liberális világ értékei felé hajlítsák a magyar közvéleményt.

(18.40)

Ez egy nagyon álságos, arcátlan politika, amely veszélyes, és messze távol van és távol áll az Európai Unió alapértékeitől.

Napjainkban beteg gondolatok és ideák hatalmasodtak el Európában. A családellenesség, a gyermekellenesség mind arra utalnak, hogy egyáltalán nincsenek tekintettel a jövőre, az már nem érdekli őket. Gondolok itt a gyermekek védelmét szolgáló törvény folyamatos támadására.

Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Ház! Egy jelentős tétel az agrártámogatások köre. Az Európai Unió gond nélkül elárasztaná az országot kétes minőségű és háborús dömpingáron behozott mezőgazdasági terményekkel, ezzel ellehetetlenítenék a magyar gazdák munkáját és okoznának jelentős pénzügyi veszteségeket. Erre a költségvetés is figyelmet fordít, ahogy azt Font Sándor képviselőtársam felszólalásában bemutatta.

A jövő évi költségvetés azonban biztos lábakon áll. A magyar költségvetés biztonsága a magyar emberek munkájából adódik és a kormány felelős gazdálkodásával valósul meg. Nincs ajándék pénz, csak amit elő tudunk teremteni a magunk tudásából, tehetségéből. Ezzel nem is állunk olyan rosszul, ezt a költségvetésbe történő befizetések, adók, járulékok magabiztosan jelzik. Ezt a tervet a költségvetési szervek összesen 350 milliárd forintos megtakarítási kötelezettsége is támogatja.

A béke lehetősége azt jelenti a 2025. évi költségvetés számára, hogy több pénzt fordíthasson gazdasági növekedésre, gazdaságfejlesztésre, béremelésre és a családok még jelentősebb anyagi támogatására.

A fegyvelmezt költségvetési politikát a külföldi partnereink, a gazdasági és pénzügyi szakemberek is elismerik.

Bizonyára vannak olyan tételek, amelyeket az előttünk lévő költségvetésben a baloldali pártok előrébb vagy hátrébb sorolnának, esetleg elhagynának. A magyar választók azonban arra adtak felhatalmazást az Országgyűlés többségének, hogy az általunk bemutatott értékek alapján soroljuk be az ország szükségleteit rövid és hosszú távon egyaránt. A választók több mint egy évtizede elégedettek ezzel az eljárással, azzal a szakmai munkával, amit a kormány és a pénzügyi szakemberek felmutatnak. Ezért jó szívvel ajánlom az önök figyelmébe a 2025. évi költségvetést, amely többet fordít a családok boldogulására, a nemzeti önkormányzatok feladataira, a romatársadalom felemelkedésére, az ország védelmére és az egyházak támogatására is.

Mindezek mellett még fontos megemlíteni, hogy a gyorsan változó világ megkövetelheti, hogy a kormánynak - mint az operatív intézkedések felelősének - legyen lehetősége a működés közben felmerülő kiadásokhoz, illetve amennyiben indokolt, a változásokhoz igazítani a költségvetés tartalmát. Ezeket a kockázatokat említi meg a Költségvetési Tanács elemzése is, itt például gondolok az energiabiztonság kérdésére, de ugyanakkor ezt a kormány figyelembe veszi, és az utóbbi időszak történései számunkra kellő derűlátásra adnak okot, hogy terveink teljesüljenek.

Tisztelt Képviselőtársaim! A 2025. évi költségvetés alapja a gazdasági semlegesség, amely biztosítja hazánk gazdasági és társadalmi politikai eredményének megőrzését, a rezsi-csökkenést, a családok támogatását, az idősek védelmét, a nyugdíjak értékállóságának megőrzését, a honvédelmi képesség növelését.

A kormány 2022-ben a 13. havi nyugdíjat visszépítette úgy, hogy garanciát vállalt arra, hogy minden év második hónapjában annak kifizetését teljesíti.

Az előttünk lévő költségvetésben a kormány kiemelten kezeli a nők családon belüli szerepvállalásának elismerését is. Ezért 2025-ben is biztosítja a 40 év jogosultsági idővel rendelkező nők számára a korhatár előtti öregségi nyugdíj igénybevételének lehetőségét.

A költségvetésben, hölgyeim és uraim, elegendő tartalék van a reálisan várható gazdasági kockázatok kezelésére, és összhangban van a konvergenciaprogramban előírt feltételekkel, miután kiemelten kezeli a pénzügyi stabilitás és a felelős költségvetési gazdálkodás megerősítését, és kiemelten fókuszál a gazdasági növekedés ösztönzése mellett a költségvetési hiány és az államadósság további csökkentésére.

Nagy tisztelettel kérem önöket, hogy támogassák ezt a fantasztikus költségvetést. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Szórványos taps a kormánypárti sorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, háznagy asszony. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Szabó Sándor képviselő úrnak, MSZP-képviselőcsoport. Parancsoljon, képviselő úr!

SZABÓ SÁNDOR (MSZP): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Ahogy a korábbiakban, a költségvetési felszólalásom központjában az önkormányzatok állnak majd; nyilván előzetesen némileg általánosságban is megfogalmazom véleményemet a költségvetéssel kapcsolatban, és egy kicsit a jóléti kiadásokra is rátérek.

Ha megnézzük a mostani költségvetést, akkor azt lehet elmondani, hogy a 2019. év óta nem készült tulajdonképpen olyan költségvetés, melyet a Pénzügyminisztérium reálisan tervezett volna meg, hiszen ez már az ötödik olyan gazdasági év, amikor tulajdonképpen a tényszámok jelentősen elmaradtak a tervszámoktól. Sajnos egyébként ebben idén sincs változás. Míg a kormány az év elején 3,5 százalékos gazdasági növekedéssel számolt, addig a harmadik negyedévben 0,9 százalékos gazdasági recessziót tapasztalhattunk, hasonlóan a 2023-as évhez, ahol szintén 0,9 százalékos gazdasági visszaesés volt 2022-höz képest.

Ha a hosszabb távot nézzük, akkor azt látjuk, hogy a gazdaság teljesítőképessége tulajdonképpen 2019 óta nem nagyon változott, tehát lényegében öt éve stagnál, mindeközben egyébként azt elmondhatjuk, hogy az infláció meghaladta a 40 százalékot, a forint árfolyama pedig azóta 100 forintot gyengült az euróval szemben, vagy már ki tudja, mennyit, hiszen éppen most 413 forintot jegyzik az eurót.

A Költségvetési Tanács, ahogy tavaly, ismét nyílt kritikával élt a tervezettel kapcsolatban, ugyanis a kormány nem mutatta be, hogy hogyan kívánja kezelni a költségvetési kockázatokat. Részletesen elmondta, hogy hogyan csúszott szét az idei költségvetés, ahhoz hasonlóan véleményezte egyébként a 2025-ös tervezetet is, megfogalmazva ezzel az aggályait. Az első ezek közül rögtön az volt, hogy a kormány a tavalyi esethez hasonlóan elég optimista a jövő évi gazdasági növekedéssel kapcsolatban.

Egyik legnagyobb kockázat, hogy a magyar állam különböző okokból nem juthat annyi bevételhez, mint amennyivel számol vagy tervez, a tanács szerint ugyanis az uniós források elérhetőségét övező bizonytalanság továbbra is fennáll, az ezekből származó bevételek elmaradása pedig változatlan kiadások mellett növelni fogja a pénzforgalmi hiányt.

A pénzügyminiszter úr a 2025-ös költségvetést bemutató sajtótájékoztatóján teljes joggal azzal dicsekedett, hogy a jövő évben mennyivel többet szánnak a különböző területekre, kormánypárti képviselőtársaimtól is hallhattuk, hogy főként családtámogatásokra a következő évben mennyivel többet kívánnak költeni, mint egyébként még 2010-ben ezt a baloldali kormányok tették. Csak ahogy a pénzügyminiszter úr is, úgy a kormánypárti képviselők is elfelejtették elmondani az érem másik oldalát is, hogy a fogyasztói árak viszont 2010 óta 64 százalékkal emelkedtek, ezért reálisabb összehasonlítani a GDP-arányos költségeket, amiről egyébként ma már volt szó, de azért csak ismételjük meg ezeket.

Láthatóan megcsappannak ugyanis a jóléti funkcióra szánt kiadások arányai, mert ha a 2010-es adatot nézem, akkor ott 31,1 százalék volt, jövőre ez már

csak 24,6 százalék lesz, és a legnagyobb vesztes a szociális területet magába foglaló terület lesz.

Drasztikusan, 2,7 százalékponttal csökkentek a GDP-arányos nyugdíjkiadások is. Ez a korhatáremelések és az inflációhoz kötött nyugdíjemelések következménye lett, 2010 előtt ugyanis még a nyugdíjemeléseket az általános béremelkedésekhez és az inflációhoz kötötték vegyes indexálással, míg az elmúlt tíz évben azért az elmondható, hogy legyünk korrektek is, hogy a magyar bérek dinamikusabban növekedtek, a nyugdíjak azonban csak helyben jártak.

A családi pótlékra fordított GDP-arányos kiadások megfeleltek, ami nem meglepő, hiszen a családi pótlék utójára 2008-ban lett megemelve.

(18.50)

Visszaestek az oktatásra, az egészségügyre fordított kiadások is, hiszen az Eurostat adatai szerint az EU országai átlagosan - ezt az átlagot 2019-2022 átlagában nézve - 4,9 százalékot költöttek oktatásra, ezzel szemben jövőre a GDP 4,4 százaléka jut. Ha ugyanezt az adatot megnézzük 2010-ben, akkor ez az érték még 5,8 százalék volt, vagyis mai áron számolva évi mintegy 600-700 milliárddal költ kevesebbet a kormány, mint egyébként a 2008-as világválság után tette ezt az akkori kormány. Az EU országai az egészségügyre a GDP 7,7 százalékát költötték, ezzel szemben a magyar valóság a jövő évi 4,2 százalékos kiadással számol.

Ha folytatjuk, és a következő évi költségvetést nézzük, akkor el kell ismerni, hogy valóban nő a családi adókedvezmény mértéke. Zárójelben szeretném megjegyezni, hogy azért ezt nem mindenki tudja igénybe venni, ezért a tervezet a következő évben a családi pótlékra, anyasági támogatásra, a gyesre, gyetre, étkezési támogatásra, pénzbeli és természetbeni, gyermekvédelmi támogatásokra kevesebbet fordít. Ennek okáról egyébként államtitkár úr már beszélt a Pénzügyminisztériumhoz tartozó sorok kapcsán. Igazából a fejezeti kötetben erre való érdemi információ nem szerepel, de az lehet a háttérben, amiről az államtitkár úr is beszélt, hogy tulajdonképpen csökken a születésszám, a gyermeklétszám, ami egyébként meg, lássuk be, nem annyira mondható a kormányzati intézkedések kiemelkedő jelentőségű ügyének. Sőt, inkább mondhatnánk azt, hogy egyfajta kudarcként kellene ezt megélni.

Kevesebb jut bölcsődefejlesztésre, gyermek-, ifjúsági és családpolitikai programok, szervezetek támogatására is, mint 2023-ban. Ha például megnézzük a bölcsődefejlesztést, egyértelműen kiderül a kulturális tárcához tartozó fejlesztési kötetből, hogy a tatarékosági intézkedések miatt elvonnak 130 millió forintot erről a sorról. Ennek ellenére azonban le van írva, hogy a kormány továbbra is kiemelt feladatának tekinti az új bölcsődei ellátást biztosító férőhelyek kialakítását, a meglévő férőhelyek fejlesztését. Ennek érdekében a bölcsődefejlesztési program támogatása valósul meg a fejezeti kezelésű előirányzatokból.

A nyugdíjakat jövőre is a tervezett infláció mértékével kívánja emelni a kormány, ez 3,2 százalékos lesz. Mindezt úgy, hogy egyébként az adótörvényekben elfogadásra került az inflációkövető adóemelés, aminek a bázisa viszont az előző év közepe lesz, ami egyébként meg 4,1 százalékos emelkedést jelent majd. A 13. havi nyugdíjon kívül tulajdonképpen más többletet nem várhatnak a nyugdíjasok, ugyanis a 3,4 százalékosan tervezett növekedés miatt nyugdíjprémium már nem várható.

Rátérve az önkormányzatokra: elmondható általánosságban, az elmúlt 14 év mérlegét vonva, hogy jelentős mértékű volt a hatáskörök elvonása. Az állam, mint tudjuk, elvette az oktatás, egészségügy, a hulladékgazdálkodás és számos más helyi döntést igénylő terület irányításának a jogát. A hatáskörök átcsoportosításával értelemszerűen a finanszírozás is elvonásra került. Ezzel viszont a települések - sokszor elmondtuk - gyakran több pénzt vesztek, mint amennyi feladatot egyébként átvett az állam. Ebben vitánk van, mi azt mondjuk, hogy az önkormányzatoktól sokkal több forrást vettek el, mint amennyi feladatot az állam átvett.

Feladatfinanszírozás jellemzi most is az önkormányzatokat, az állami támogatásokat kötelező módon csak az adott feladatokra lehet felhasználni. A biztosított összeg azonban nagyon sok esetben, különösen a kistéleplések esetében nem fedezi mindig az ellátni rendelt feladatot, mivel a támogatások mértékét egységesen állapították meg, holott egyébként azok településenként különbözőek.

Ami az önkormányzatokat illeti, a 2025. évi költségvetést számos tekintetben nagyjából a tavalyi számok ismétlődése jellemzi. Rengeteg olyan közfeladat ellátását biztosító sor fedezhető fel, amelyben a magas infláció, valamint a forint árfolyamának romlása ellenére tulajdonképpen ugyanakkora összeg szerepel, mint a tavalyi, sőt már a megelőző években is. Az önkormányzatoknak a költségvetésitörvény-javaslatból származó legnagyobb gondját azonban mégis elsősorban a kormányzati elvonások jelentik, melyek a számottevő bevétellel rendelkező települési önkormányzatok nehéz helyzetbe hozására irányulnak.

Az intézkedések egyértelmű és legfontosabb célpontja Budapest Főváros Önkormányzata, mely költségvetésének már negyede került elvonásra. Nem látszik ugyanakkor alátámasztottnak az a kormányzati érvelés, hogy ebből majd a hátrányos helyzetű térségek önkormányzatait kívánják támogatni. Ezt az állítást ugyanis sem a gyakorlatilag stagnáló állami normatíva, sem pedig a visszaszorulóban lévő „Magyar falu” program nem igazolja. Tehát úgy általánosságban megállapítható, hogy az önkormányzatok továbbra is vesztesei lesznek a következő évi költségvetésnek.

Milyen elvonások voltak az önkormányzatoknál? Lassan, de biztosan emelkedik a költségvetés gépjárműadóiból befolyt összege, ami 2025-ben már 101 milliárd forint lesz. Az összegnek abból a szempontból van jelentősége, hogy a 2020. évi törvénymódosításig ennek a pénznek a 40 százaléka az önkormányzatok saját

bevételeit képezte, ami immár így a negyedik évben teljes egészében a központi költségvetést illeti, ami gyakorlatilag azt jelenti, hogy 40 milliárd forint veszteség éri a korábbiakhoz képest az önkormányzatokat. Ez pedig azért kifejezetten fájó, mert nagyon sok önkormányzatnak ez volt az egyetlen saját bevétele.

Ha megnézzük a szolidaritási hozzájárulást vagy a szolidaritási adót, akkor elmondhatjuk, hogy ez is jelentős mértékben emelkedik. 2020-ban még 43 milliárd, 2022-ben már ennek a háromszorosa volt, 2023-ban már 217 milliárd, 2024-ben 307 milliárd, jövőre pedig már 360 milliárddal tervez a jövő évi költségvetés.

A „Versenyképes járások” program keretében a helyiiparüzésiadó-bevétel, a HIPA többletbevétele tervezte elvenni az önkormányzatoktól a kormány, ez körülbelül 65 milliárdot jelent. Ezt nem tudom, hogyan számolták ki, nyilván nem tudja senki egyébként, hogy mennyi lesz az önkormányzatok HIPA-többletbevétele, és igazából még nem is látunk semmiféle részletes szabályozást, de azt tudjuk, hogy talán ez a pénz a járásokban fog maradni. A járásban lévő települések javaslatot tehetnek arra vonatkozólag, hogy a járásban mire kívánják ezt az összeget költeni, de végső soron nem ők fognak dönteni erről a pénzről. De még egyszer mondom: részletes szabályozást erre vonatkozólag még nem láttunk, úgyhogy nem tudjuk pontosan, hogy mit fog tartalmazni az iparüzésiadó-többlet elvételének a szabályozása.

Ha megnézzük ezt az elvételt, ami tervezetten 65 milliárd, valamint megnézzük a szolidaritási adót, akkor lényegében azt lehet mondani, hogy dupla elvonás jellemzi a településeket, ami a 3200 település esetében ezer települést jelent.

Ha szigorúan a választókerületemre lebontom ezeket a tételeket, amelynek központja Szeged városa, akkor elmondhatjuk, hogy Szeged esetében, ha ezt a néhány számot említjük, akkor a gépjárműadó bevétele ebben az évben 600 millió forintot jelentett a városnak, a szolidaritási adó 4,3 milliárd forintot, a tömegközlekedés támogatásának elmaradása pedig 328 millió forintot jelentett csak ebben az évben, és akkor csak a nagyobb tételeket emeltem ki. Ha a szolidaritási adót megnézem, akkor jövőre ez az összeg Szeged esetében a 4,3 milliárdról, a tervezett számokat figyelembe véve, már 5,1 milliárd forintra fog emelkedni. A HIPA többletbevétele pedig, ha ezzel a 65 milliárddal számolunk, akkor Szeged város esetében egymilliárd forintot fog jelenteni.

Összességében tehát elmondható, hogy a jövő évi költségvetés nem oldja meg az önkormányzatok gondjait, ami főleg egyébként elsősorban 2019 óta keletkezett, az önkormányzati választások óta, amit egyébként a járványhelyzet, az energiaválság tovább súlyosbított a települések tekintetében. Kijelenthető, hogy a bevételek további csökkenése, valamint az önkormányzati elvonások miatt tovább fog romlani az önkormányzatok helyzete, különösen igaz ez a kistételeket érintően.

Éppen ezért módosító javaslatokkal éltünk és élni fogunk a költségvetés kapcsán annak érdekében,

hogy a települések helyzete, pénzügyi helyzete javuljon, ami egyébként teljes mértékben összecseng a különböző önkormányzati érdekvédelmi szervek korábbi álláspontjával. Így a gépjárműadó kapcsán arra teszünk javaslatot, hogy minden egyes forintja maradjon a településeken; ebből a közlekedési infrastruktúra fejlesztésére kerüljön ez a pénz, egyszerűen lefordítva, az utak javítására, hiszen azt gondolom, hogy elmondhatjuk, hogy katasztrofális állapotban vannak a települések útjai is.

Arra fogunk javaslatot tenni, hogy a közösségi közlekedési normatíva kerüljön vissza 3 milliárd forint összegben a költségvetésben, ami nyilván országos pénz, de ebből Szeged városa 400 millió forintot kaphasson meg.

(19.00)

További egyéni módosító javaslatokat is nyújtottam be, engedjék meg, hogy ezeket is ismertessem!

A déli híd előkészítésének megvalósítására 3 milliárd forintot javaslok, hiszen a kiviteli tervek még mindig nem készültek el, de egyébként a híd megvalósítására 2017 óta már több kormányhatározat is született. Javasolom a Szeged-Kübekháza közötti 9 kilométeres szakasz felújítását - mert mint ahogy egyébként számos más helyen, itt is kritikán aluli ennek az útnak az állapota; egyébként ez körülbelül 800 millió forintot jelent -, valamint a Klárafalva és Kiszombor közötti kerékpárút megépítését, amit egyébként már 2014-ben megígért az akkori minisztérium, de azóta ebből a dologból sajnos nem lett semmi.

(Az elnöki széket dr. Oláh Lajos,
az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

Összességében tehát, ha a költségvetést megnézzük, akkor azt állapíthatjuk meg, hogy tulajdonképpen folytatódik egyfajta gazdaságpolitikai kioldódás az országban. Az elmúlt két és fél év brutális megszorítása mellett tulajdonképpen a kormány az eladósodás egyre gyorsuló fokozásával tudta menedzselni a költségvetési folyamatokat. Mi azt javasoljuk, hogy a kormány tegyen meg végre mindent annak érdekében, hogy az EU-val megegyezzen - mindezt azért, hogy a magyar gazdaság végre hozzájuthasson azokhoz az uniós forrásokhoz, amelyek nagyban segítenék nemcsak a költségvetés, hanem az ország helyzetét -, ne pedig rendeleti úton, éjszaka vezessenek be újabb és újabb különadókat, amelyek nyilvánvalóan növelik a bizonytalanságot, és semmiképp sem segítik a kiszámíthatóságot sem a vállalkozások, sem pedig a lakosság számára.

Így ebben a formában számunkra a költségvetés nem elfogadható. Köszönöm, hogy meghallgattak.

ELNÖK: Köszönöm. Megadom a szót Banai Péter államtitkár úrnak. Parancsoljon!

BANAI PÉTER BENŐ pénzügyminisztériumi államtitkár: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr!

Tisztelt Országgyűlés! Engedjék meg, hogy reagáljak néhány fölvetésre, hiszen Kanász-Nagy Máté képviselő úr és Szabó Sándor képviselő úr is arról beszélt, hogy 2010-hez képest a költségvetési törvényben és az önök előtt lévő törvényjavaslatban a GDP-arányos egyes kiadási területek hogyan alakulnak, és vajon az a kiadási szerkezet, amely kétségtelenül több ponton eltér az európai uniós átlagtól, vajon a gazdasági felzárkózást segíti-e, vagy sem.

Engedjék meg, hogy azt mondjam el tényyszerűen - ha már 2010 volt egy viszonyítási pont -, hogy az európai uniós csatlakozásunk után, 2004 és 2010 között az úgynevezett árszínvonalat is figyelembe vevő gazdasági fejlettségi szintet tekintve gyakorlatilag változatlan volt a magyar gazdaság pozíciója. Nem volt felzárkózás 2004 és 2010 között az Európai Unió átlagához. 2010-hez képest a legutolsó 2023-as adat szerint valamivel több, mint 10 százalékpontos volt ez a GDP-felzárkózás. Ez azt jelenti, hogy a magyar gazdaság teljesítménye 2010-ben az Európai Unió átlagához képest 66 százalék volt, 2023-ban ez a 76 százalékot meghaladta. Tehát a statisztikai számok alapján az a gazdaságpolitika és a költségvetésnek az a kiadásszerkezete, amelyet a kormány javasolt és a tisztelt Országgyűlés elfogadott, gazdasági felzárkózást eredményezett.

Kanász-Nagy Máté képviselő úr felhívta a figyelmet az északi országokra, és arra a kiadási szerkezetre, amit skandináv országokban, északi országokban látnak. Kétségtelen, ismétlem, hogy azzal egyetértek, hogy a helyes kiadási szerkezet megválasztása hozzájárulhat a gazdasági növekedéshez, arra ugyanakkor felhívom a figyelmet, hogy ha megnézzük az Európai Bizottság legfrissebb előrejelzését, akkor például az idei évről Finnország és Észtország tekintetében is zsugorással számol az Európai Bizottság. Tehát sajnos Európa legnagyobb gazdasága, Németország mellett több ország, a szomszédos Ausztria vagy az említett északi országok gazdasági teljesítménye is csökkenhet.

Ez tehát azt üzeni, hogy önmagában a költségvetések kiadási szerkezetei nem garantálják azt, hogy egy gazdaság felzárkózó pályán lesz-e, vagy sem. Ismétlem, a magyar adatok-e tekintetben bizakodásra adnak okot, és abban bízunk, hogy az önök előtt lévő törvényjavaslat feltételezései teljesülése esetén a felzárkózás 2025-ben is folytatódhat.

A másik fontos dolog, amit lényegesnek tartok elmondani, hogy ha több képviselő a felzárkózást fontosnak tartja, akkor a gazdasági felzárkózás teremti meg az esélyét annak, hogy a magas foglalkoztatási szint megmaradjon, illetve a bérek növekedjenek. Itt arra hívom fel a figyelmet, hogy európai uniós viszonylatban az egyik legjelentősebb foglalkoztatási bővülés valósult meg az elmúlt években. Ezt a magas szintet meg tudtuk őrizni 2020-2023 között, amikor a Covid, majd az azt követő háború és szankciós problémák bizony egész Európa gazdasági teljesítményét lehűtötték.

Ami pedig a foglalkoztatás mellett a béreket illeti, azért arra hadd hívjam fel a figyelmet, hogy ha a 2016-

os többéves bérmegállapodás után 2017-től az egyes éveket nézem, akkor 10 százalék fölötti, 8 százalék fölötti, 7 százalék fölötti, 6 százalék fölötti, 2021-ben közel 4 százalékos és 2022-ben is 2,5 százalékos reálkereset-növekedés volt. Egyedül 2023-ban, amikor az említett német gazdaság is visszaesett, az infláció szerte Európában csúcsokat döntött, akkor csökkent a reálkeresetek értéke, de az idei évben már 9 százalék körüli a reálkereset-növekedés, és az önök előtt lévő törvényjavaslat pedig 5 százalék feletti reálkereset-bővüléssel számol.

S ez már átvezet ahhoz a ponthoz, amiben én egyetértek mind a kormánypárti, mind az ellenzéki padosorokból hozzászólókkal. Nevezetesen, mind a gazdaság bővülését, mind a bérdinamikát akkor tudjuk fenntartani, ha a termelékenységet tudjuk bővíteni. A hétfőn aláírt többéves bérmegállapodás egyik eleme pont erről szól, hiszen a minimálbér jövő évi 9 százalékos, majd ezt követő években 13-14 százalékos bővülése és ezzel együtt a más bérkategóriáknál a jelentős béremelkedés akkor valósulhat meg, ha a termelékenységen tudunk javítani. Én azt gondolom, hogy az önök előtt lévő törvényjavaslat ezt a célt is szolgálja, például azzal, hogy a felsőoktatás megemelt finanszírozását jövőre is biztosítja, ezáltal hozzájárul ahhoz, hogy a hatékonyság, a képzettség magasabb színvonalú legyen. De azt gondolom, hogy a szakképzési rendszerrel biztosított többletforrások is pont azt a célt szolgálják, hogy a hatékonyságot, a termelékenységet tudjuk javítani.

Ami a jövő évi költségvetésben a gazdasági növekedésből, hatékonyságnövekedésből származik, az az, hogy a sokszor emlegetett nyugdíjak vagy családtámogatások rendszerét meg tudjuk őrizni, fenn tudjuk tartani, a nyugdíjak reálértékét megőrizzük, a 13. havi nyugdíj kifizetésre kerülhet, vagy az említett családtámogatások megmaradnak, sőt a családi kedvezmény bővül. Tehát én azt gondolom, hogy bármilyen szempontból nézzük ezeket a kulcsfontosságú területeket, az önök előtt lévő törvényjavaslat azért azt mutatja, hogy mind az említett nyugdíjtámogatások, családtámogatások - de beszélhetnék a foglalkoztatási adatokról is - kedvezően alakulhatnak.

Végül hadd szóljak az önkormányzati finanszírozásról, hiszen ezt Földi Judit képviselő asszony is szóba hozta, és Szabó Sándor képviselő úr is beszélt az önkormányzatok finanszírozásáról. Abban tényszerűen mindkét képviselőnek igaza van, hogy az önök előtt lévő törvényjavaslat a szolidaritási hozzájárulás nevű tételnél több bevétellel számol, mint 2024-ben azt a költségvetés tartalmazta. De tegyük hozzá, hogy miért számolunk ezzel. Nem azért, mert az önök előtt lévő törvényjavaslatban a szolidaritási hozzájárulás adókulcsai növekednek, hanem azért, mert az érintett önkormányzatoknak az iparűzésiadó-bevétele növekedett, az adóerő-képességük növekedett.

A szolidaritási hozzájárulás arról szól, hogy ha egy településnek nő az adóbevétele, akkor annak egy részét - a gazdagabb településekről van szó - a szegényebb önkormányzatok feladatainak finanszírozására

kell fordítani. Erről szól a szolidaritási hozzájárulás. A szolidaritási hozzájárulás az önkormányzatok előtt lévő törvényjavaslat szerint az önkormányzati kiadásoknak a fedezetét jelenti. Tehát ismétlem, csak akkor fizet több szolidaritási hozzájárulást egy adott település, ha egyébként az adóerő-képessége az elmúlt időszakban növekedett.

A költségvetés-törvény-javaslat, egyébként összehasonlítva a 2024-es eredeti számokkal, az önkormányzati fejezetben növekvő kiadásokat, növekvő állami finanszírozást tartalmaz. A 2024. évi költségvetés-törvény-javaslat és az elfogadott költségvetés 1050 milliárd forint önkormányzati támogatást tartalmazott, az önkormányzatok előtt lévő indítvány pedig közel 1270 milliárd forintnyi kiadást tartalmaz.

(19.10)

Ezen túl értendő a „Magyar falu” program keretösszege, ami szintén kismértékben növekszik, 35 milliárd forint lehet 2025-ben, ha a kormány indítványát az Országgyűlés elfogadja. És itt említtem meg a Területfejlesztési Alapot is, amelyre Szabó Sándor képviselő úr is utalt, ez 65 milliárd forint értékben finanszírozza a járások különböző programjait, ezzel is hozzájárulva az önkormányzati fejlesztésekhez.

És végül: akárhogy nézem az önkormányzatok gazdálkodási rendszerét, finanszírozási rendszerét, természetesen elfogadva azt, hogy vannak egyes önkormányzatok, ahol lehetnek pénzügyi kihívások, de mégis az összes változással, a szolidaritási hozzájárulás rendszerével, a költségvetési támogatásokkal együtt vagy a már említett gépjárműadó-finanszírozási rendszer átalakításával együtt, az önkormányzatok pénzügyi helyzete stabil az önkormányzatok saját beszámolója alapján. Hadd mondjam el a tisztelt Országgyűlésnek, hogy az önkormányzatok kereskedelmi banki számlán lévő pénzeszközállománya és állampapír-állománya 2022 végén mintegy 1063 milliárd forintot tett ki, 2023 végén ugyanez a szám 1147 milliárd forint körüli, és az idei féléves adat közel 1150 milliárd forintot mutat. Tehát, ismétlem, összességében, én azt gondolom, hogy az önkormányzati rendszer finanszírozása stabil. Természetesen mindenütt vannak kihívások, de azt gondolom, hogy ezt a stabilitást az önkormányzatok előtt lévő jövő évi költségvetés-törvény-javaslat nem veszélyezteti. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypartok soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Megadom a szót Herczeg Tamásnak, a Fidesz képviselőcsoportjából. Parancsoljon, képviselő úr!

HERCZEG TAMÁS (Fidesz): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Az eddigi felszólalásokhoz képest egy másik nézőpontból szeretném megközelíteni a költségvetést, a Nemzeti Összetartozás Bizottsága alelnökeként, illetve az Autonomia Albizottság elnökeként szeretnék szólni. Illetve én békéscsabai, Békés

vármegyei vagyok, és 140 kilométernyi hosszúságban érintkezik a vármegye Romániával. Nagyon sokan vannak olyanok, a nagyobb településeken élnek ma, kisebb településeken is Békéscsabától Újkígyóson keresztül Pusztaföldvárig, akik az elmúlt évtizedekben határon túli területekről, jellemzően a Partiumból, Erdélyből, Kárpátaljáról jöttek hozzánk. És máig ezer szállal kötődünk a határon túli magyarsághoz, és jó reményeink szerint ugyanez lesz majd a következő időszakban. A magánszemélyek, családok, iskolai közösségek, civil közösségek, gazdasági társaságok rendkívül sok kapcsolatot ápolnak a határon túliakkal.

És ha már a családot említettem, akkor engedjék meg, hogy egy, a családi viszonyrendszerből származó szóképpel jellemezzem Magyarországot, illetve a határon túli magyarság kapcsolatát. Azt mondhatom, hogy míg 1990 előtt a külhoni magyarság a magyar állam megtagadott gyermeke volt, addig a rendszerváltás után - az 1998 és 2002 közötti időszak kivételével - mostohagyermek volt az államnak, és ebben hozott paradigmászerű változást a 2010-től alakuló új nemzetpolitika, amely már sajátjaként, édesgyermekként kezeli, óvja és erősíti a határon túli tömbben, szórványban vagy diaszpórában élő magyarságot.

A nemzet egyre erősödő egységét is bizonyítja, hogy 2011 óta immáron 1 millió 700 ezer új magyar állampolgárt köszönhetünk magunk között. De továbbra is meg kell harcolnunk minden magyarért a világban, ehhez Magyarország kormánya a lehetőségekhez képest véleményem szerint jövőre is minden pénzügyi feltételt biztosítani fog.

Úgy hiszem, indokolt egy rövid és párhuzamos összehasonlítást tennem a 2010 óta készített költségvetésekkel, mivel mára már jól kivehető, hogy a folyamatosan jelen lévő és jó nemzetpolitikai célokra fordított támogatásokkal milyen eredményeket lehet, milyen eredményeket tudtunk és tudunk elérni. 2010 óta 1374 milliárd forintot költöttünk nemzetpolitikai célokra, de talán úgy is fogalmazhatok, hogy nemzetegyesítésre, határoktól függetlenül a nemzet megmaradására és megerősítésére. Ez az 1374 milliárd forintnyi összeg körülbelül 100 milliárd forintot jelent évenkénti lebontásban. Megjegyzem, hogy 2009-ig ez az összeg évente körülbelül 9 és 10 milliárd forint között volt, megtízszereztük tehát a nemzetpolitikára szánt évenkénti keretösszeget. Amit az elmúlt években ezen a területen elkezdtünk, legyen az program, támogatás, pályázati rendszer, ösztöndíj, azt évről évre mindig tudtuk folytatni, vagy éppen bővíteni, még a legnehezebb időkben is, legyen az a koronavírus okozta gazdasági nehézségek vagy a háború máig tartó időszaka.

Tisztelt Ház! Majdnem minden minisztérium foglalkozik valamilyen mértékben a nemzetstratégiai ágazattal, de a legtöbb feladata a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkárságának van. A „nemzetpolitikai tevékenységek és határon túli magyarok támogatása” alcímen jövőre 3 milliárd 629 millió forintot láthatunk. Ez az összeg biztosítja a nemzetpolitikai szempontból kiemelt jelentőségű partnerek, programok és

fejlesztési célok megvalósítását, illetve az e célra létrehozott intézmények és szervezetek működtetéséhez és fenntartásához szükséges forrásokat, amelyek a határon túli, elszakított országrészek területén és a diaszpórában működő magyar szervezetek, közösségek fennmaradását, megmaradását biztosítják.

Kiemelem ezek közül a Kőrösi Csoma Sándor-programot, amely - egy újabb szóképpel - lánggra lobbantotta a parázsló magyar identitást a diaszpórában. Az indulás óta már több mint ezer fiatal töltött el hónapokat a diaszpóra közösségeit segítve. És legyen ez itt a reklám helye: az északi féltekére már elutaztak idén az ösztöndíjasok, a déli félteke országaiba irányuló program felhívása pedig néhány nappal ezelőtt került meghirdetésre. Várjuk tehát a nemzet iránt elkötelezett, közösségszervezésben jártas, 18. életévüket betöltött magyar állampolgárok jelentkezését. Várjuk tehát azokat, akik úgy érzik, lelkesedésükkel, tapasztalataikkal és tudásukkal segíteni tudnak a diaszpórában élő magyarságot. Ők, akik jelentkeznek a programra, világot látva kilenc hónapot tölthetnek el tevékenyen Ausztráliában, Új-Zélandon, a Dél-Afrikai Köztársaságban vagy Latin-Amerika valamelyik magyar közösségénél. Napjainkban, amikor sokan atomizált környezetben élnek a mindennapjaikat, kiemelten fontos az ifjúsági korosztály közösségbe szervezése.

Szintén az államtitkárság keretéből van biztosítva a Petőfi Sándor-program támogatása, amely a szórvány magyarság közösségszervezését segíti a Kárpát-medencében. Idén 35 fő vett részt ebben a kezdeményezésben, jövőre a forrásoknak megfelelően nagy valószínűséggel marad vagy növelhető ez a létszám.

Az Agrárminisztérium „határon átnyúló agrár- és vidékfejlesztési feladatok támogatása” alcíme rögzíti a magyar-magyar agrárkapcsolatok pénzügyi alapját. Feladat többek között a Kárpát-medencei falugazdász-hálózat működtetése, a külhoni magyar borászok minél teljesebb körű összefogása.

Ugyancsak stratégiai cél a határon túli magyar nyelvű agrárképzést folytató közép- és felsőfokú oktatási intézmények támogatása az agráriumból, az agráriumban élők utánpótlásának biztosításához.

Az agráriumban élők számára lényeges a határon túli magyar gazdaszervezetek szakmai programjainak megsegítése. Erre 1 milliárd 319 millió forint áll rendelkezésre a következő esztendőben.

Ahogy már sokszor hallottuk Szijjártó Péter miniszter úrtól, a magyar külpolitikai stratégia szíve közepe a nemzetpolitika. Ezt mind a tettek, mind a minisztériumhoz delegált sorok is alátámasztják. A Külgazdasági és Külügyminisztérium irányításával a külhoni megvalósuló gazdaságfejlesztési programok sikerrel futnak, ezáltal is valósulhat meg a szülőföldön történő megmaradás, boldogulás biztosítása. Az nyilvánvaló, hogy ez minden oldalról nyerő helyzet, jó a határon túli nemzetársainknak, jó az anyanemzetnek és jó az utódállam gazdaságának. Kimutatható, hogy minden egyes, külhoni befektetett forint plusz egy forint növekedést jelent helyben, ott, ahol a vállalkozás működik.

(19.20)

Az elmúlt tíz év eredménye 431 milliárd forintnyi beruházás külhoni, amelyek a költségvetés által biztosított háttérrel jövőre is folytatódhatnak, így ez az összeg 2 milliárd 432 millió forint lesz. Itt szeretném megjegyezni, hogy az erre a programra szánt keretösszegek nincsenek beleszámítva, nincsenek beleszámolva a felszólalásom elején említett, 2010 óta nemzetpolitikai célokra fordított összegbe.

Szóra érdemes, hogy továbbra is a KKM gondozza a csángó-magyar együttműködési program támogatását. 2025-ben, csakúgy, mint idén, erre a feladatra 1 milliárd 349 millió forintot különítettek el.

Szintén szép missziót végez a Diaszpóra felsőoktatási ösztöndíjprogram, amely 675 millió forintból gazdálkodhat, és ez az összeg szintén a KKM költségvetési során található.

Külön fejezete van a Bethlen Gábor Alapnak, amely többek között nemzetpolitikai célú támogatásokat, a Rákóczi Szövetség tevékenységét segíti, valamint a Határtalanul! programot kezeli. A Határtalanul! program keretei között a kezdetek óta immár 530 ezer általános iskolás anyaországi gyermeknek teremtettük meg a lehetőséget, hogy egy hétre egy elszakított nemzetrész területére, szervezett keretek között elutazva szerezzon saját tapasztalatot, élményt a határon túli életről. Ezek az élmények gyakran egy életre szólóak lehetnek. E tekintetben nagyon sok pozitív tapasztalattal bírunk. Ennek a programnak az eredménye számos kapcsolat, barátság, nem egy szerelem. A program tehát, mondhatni, önálló életre kelt, hiszen a kirándulásokat követően nagyon gyakran élő, folyamatos kapcsolat alakul ki a gyerekek, fiatalok, családok, az iskolák között. A 2024-25-ös tanévben összesen 52 ezer gyermek utazott vagy fog utazni külhoni. Csak erre a programra 6 milliárd 489 millió forint lesz elkülönítve jövőre.

Sajnos a felszólalás keretébe nem fér bele, hogy valamennyi minisztérium nemzetpolitikai feladatait fel tudjam sorolni, néhány további eredményt azért elmondanék, amely a 2025. évi költségvetésnek köszönhetően biztosan bővülni, folytatódni fog.

Oktatási-nevelési támogatásban 250 ezer külhoni gyermek részesül. A támogatásokat illetően amit tudtunk, kiterjesztettünk mind a diaszpóra magyarságára, mind a határon túli nemzetrészekben élő magyarokra. Megemlítem az anyasági támogatást, amire már 21 ezer igénylést regisztráltunk. Az egyházakkal kapcsolatban elmondható, hogy 3700 templomot újjítottunk fel a Kárpát-medencében.

Az oktatási-nevelési célokat illetően a jövő évi költségvetésből kiolvasható, hogy a külhoni területeken ezer óvodát építettünk vagy újítottunk fel a magyar közösségek számára az elmúlt száz másfél évtizedben.

Tény az is, hogy a magyar állam tartja fenn a külhoni felsőoktatás egy jelentős részét. Fontos, hogy itt nem pályázatok útján elnyerhető forrásokról van szó, mivel ezen oktatási intézmények működtetéséhez kiszámítható finanszírozási háttér szükséges.

Összegezve, jövőre 84 milliárd 481 millió forint lesz elkülönítve nemzetpolitikai, határon túli feladatokra.

Tisztelt Ház! A Magyar Állandó Értekezleten Orbán Viktor miniszterelnök éppen egy hete a kormány nemzetpolitikáját az alábbiak szerint foglalta össze: az ellenfeleink az első világháború után úgy döntöttek, Magyarország legyen kicsi és szegény. Mi 2010-ben úgy döntöttünk, Magyarország legyen nagy és gazdag. A mi célunk tehát nem más, mint hogy a trianoni döntést meghozók szándékával szemben hazánk, illetve teljes nemzetünk legyen összetartó és erős. Minden nemzetrészt, vagyis az anyaországit, a határon túlit és a diaszpórában élőket támogatnunk kell, ez a magyarság fennmaradásának a kulcsa. Ezen feladatokra mindig kell hogy legyenek források.

A kormány kiemelt célja a külföldi magyar közösségek szülőföldön való boldogulásának segítése, a magyarság megmaradása. Ezért folytatja a határon túli családok támogatását és a magyar közösségek gazdasági megerősítését. A határon túli tömbökben élő magyarsággal, a szórvánnyal és a diaszpórával, a diaszpórában élőkkel való folyamatos, élő kapcsolat egyaránt fontos, és szükséges a nemzeti identitást reprodukáló intézmények hálózatának az erősítése is.

Tisztelt Ház! Tudni célszerű, hogy a határon átnyúló régiós gazdaságfejlesztési programok egyaránt hasznosak a határon túli és a határon inneni magyarságnak. A határon túli, erősödő magyar vállalkozások igen gyakran kiváló és a magyarországi partnerek számára is gyümölcsöző kereskedelmi, gazdasági kapcsolatot tartanak fenn. Tehát a gazdaságfejlesztést, de ugyanígy a kultúrát, az örökségvédelmet, a turisztikát, a civil szervezetek határon átnyúló együttműködését, a felsőoktatást érintő támogatásoknak is konkrét, direkt, az anyaországban élők millióit érintő haszna van.

A 2025. évi költségvetésitörvény-tervezet megalapozza azt a nemzetpolitikát, amiről elmondható, hogy Magyarország egyik sikerágazata. A nemzet megtartásához, megmaradásához, az ágazat további sikereihez határon innen és túl minden forrás biztosítva van, csakúgy, mint az elmúlt másfél évtizedben. Biztosítva lesz ez a következő évben is. Mindezek okán javaslom a költségvetés elfogadását. Köszönöm szépen a figyelmüket. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Megadom a szót Rétvári Bence államtitkár úrnak. Parancsoljon, államtitkár úr!

RÉTVÁRI BENCE belügyminisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Sok minden elhangzott az oktatásról, egészségügyről, biztonságról. Engedjék meg, hogy pár gondolatot én is hozzátegyek ehhez.

A következő esztendőben tovább bővülnek a legfontosabb jóléti, közszolgálati források a költségvetésben. Az oktatás területén egy közel 500 milliárd forintos növekedésről, az egészségügy területén egy 330

milliárd forintos növekedésről beszélhetünk, de több forrásból tud gazdálkodni a bűnfelderítési feladatok ellátására a katasztrófavédelmi rendszer. Nagyon fontos lesz, hogy Röske és Tompa határátkelőhelyek fejlesztésére forrásokat biztosít a költségvetés. A csengeri börtön építésének az utolsó része szintén a jövő évi költségvetésben található 8 milliárd forinttal, ami a legkorszerűbb és legkevesebb emberi beavatkozást igénylő, legokosabb börtönünk lesz, ahol, bízunk benne, hogy mindazok a bűnelkövetők, akiket a bíróság elítélt, hosszú időre és biztonságosan távol lesznek tartva a társadalomtól.

Fontos a szociális területen a „Biztos kezdet” gyerekházak, a tanodák támogatása, az Útravaló-ösztöndíjprogram. Fontos az oktatás területén a béremelés, a jövő évi, várhatóan több mint 20 százalékos béremelés, ami a 32,2 százalékos idei béremelést fogja követni. Csak a pedagógusbér-emelés többlete 323 milliárd forint a költségvetésben, de emellett 3,5 milliárd forint többlet szerepel a tankönyvellátásra is, hogy minden szülő ingyenesen kaphassa meg a tankönyveket, ez ne kerüljön pénzbe. És fontos a digitális térben, a KRÉTA-ban a KRESZ- és elsősegély-tanfolyamok megjelenítése. Ez is 2 milliárd forintos pluszszal jelentkezik a költségvetésben.

Az egészségügy területén, ahogy említettem, 330 milliárd forint plusz szerepel. Ebben nemcsak a bérek vannak benne, hanem a szervezett vastagbélűzés költségei, vagy a szoros praxisközösségek többletfinanszírozása is, hogy az alapellátás is minél jobb minőségű legyen. Ne felejtsük el, 1198 milliárd forintról indultunk az egészségügyben, és most 3700 milliárd forint környékén tartunk.

A napokban jelent meg az OECD-nek egy jelentése, amely összehasonlított sokféle bért az Európai Unión belül. Nézzük meg, hogy a számítások szerint Magyarországon az átlagbérek hányszorosa az orvosi átlagbér. Magyarországon ez 4,6-szerese. Ezzel szemben Németországban a magyarhoz képest csak 3,4-szerese, Franciaországban 2,3-szerese, Angliában 3,3-szerese, Svédországban 2,1-szerese - ehhez képest Magyarországon 4,6-szerese. Tehát az átlagbérhez képest Magyarországon a legmagasabbak az orvosbérek, és ezeknek a további fedezetét is tartalmazza a költségvetési törvény.

Nézzük meg az ápolói béreket is! Magyarországon az átlagbér 1,3-szerese az ápolói bér, az EU-s átlag 1,2. Tehát Magyarországon az emeléseknek köszönhetően az európai arányokhoz képest, az átlagbérhez képest viszonyítottan magasabb valamivel az ápolók átlagos bére. Ahogy mondtam, nálunk 1,3-szerese az átlagbérek, Hollandiában, Németországban 1,2-szerese és Dániában, Svédországban, Franciaországban is 1,2-szerese.

Az is fontos, hogy nemcsak a betegségek gyógyítására fordítottunk többletforrásokat az elmúlt években, hanem az egészség megőrzésére is. Így a WHO szerinti napi mozgást elérő fiatalok aránya Finnországban, Írországban és Magyarországon kellő mértékű. Ezek az országok teljesítenek a legjobban az Európai Unióban.

Ezek az országok teljesítik azt az elvárást, amit a WHO is elfogadott.

Arra is felhívnám a figyelmet, hogy az egészségben eltöltött évek száma tekintetében is volt egy 4,3 éves hátrányunk 2010-ben. Ezt a hátrányt ledolgozva megelőztünk nálunk gazdagabb országokat, Németországot, Ausztriát, Hollandiát, ahol lehet, hogy talán a bevándorlás miatt rosszabbak sokkal ezek a mutatók, mint azt várnánk.

(19.30)

Így a tizenegyedik legjobb helyen vagyunk az Európai Unión belül. Ezek mind-mind olyan eredmények, amelyeket a többletforrásokból sikerült elérnünk, az oktatási, egészségügyi források megerősítéséből. Ezért fontos a költségvetést támogatni, hiszen az előző évek segítettek minket ahhoz, hogy az OECD és az EU által is kimutatottan Magyarországnak ezek a mutatói érezhetően javulni tudtak. Másfél évtized után már látjuk ezeknek a pozitív következményeit. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypárti oldalon.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Megadom a szót Tóth Endrének a Momentum képviselőcsoportjából. Parancsoljon, képviselő úr!

TÓTH ENDRE (Momentum): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. A következőkben a választókerületemre, Budafok-Tétyre és Újbudára vonatkozó módosító javaslataimról beszélnék kicsit a tisztelt Háznak.

Fűtetlen, vizesedő falak, pattogzó vakolat, ürességtől kongó termék, pusztuló kert, nehéz vaslakatok a kovácsoltvas kapun. Ilyen állapotban van jelenleg Magyarország egyik legszebb barokk műemléke, a jobb sorsra érdemes nagytéyeni Száraz-Rudnyánszky-kastély. Persze nem könnyű bejárni a kastélyt, hiszen 2018 óta lényegében folyamatosan zárva tart. Jelenleg ott tartunk, hogy könnyebb egy filmforgatáshoz bérbe venni a kastélyt, mint egy nagytéyeni polgárnak belépni a kapuján. Még nekem, a körzet országgyűlési képviselőjének sem volt egyszerű feladat bejutnom idén tavasszal, hiszen megkeresésemet a fenntartó Iparművészeti Múzeum először azzal próbálta elutasítani, hogy - idézem -: „A zárva tartó nagytéyeni kastélyban a felújítási munkálatok miatt helyszínlátogatást nem áll módunkban szervezni”. Aztán miután törvényi kötelességükre emlékeztettem őket, mégis beengedtek az épületbe, de a bent tapasztalható szomorú állapotok miatt hamar megértettem, miért nem akarták, hogy körbenézzek a kastély falai között. Hiszen dehogy vannak itt felújítási munkálatok! Itt csak hideg, enyészet és pusztulás van.

Az Iparművészeti Múzeumnak még arra sincsen pénze, hogy egyáltalán bekapcsolják a fűtést, így a téli hónapokban dermesztően hideg van a kastélyban, és az épület állaga egyre jobban leromlik. Pedig 2012-ben még nagy tervei voltak a kormány helyi potentájainak a kastéllyal. Németh Zoltán fideszes politikus arról beszélt, hogy már folyik a kastélyfejlesztés

előkészítése, zajlik az engedélyeztetés, csak forrást kell találni rá. Na, ezt a forrást már 12 éve hiába keresi a Fidesz-kormány. Tavaly egyébként igazán könnyen megtalálhatták volna, hiszen már akkor is benyújtottam egy költségvetési módosítót a felújításról, de persze sikerült szépen leszavazni ezt egységesen. Még a kerületben élő Németh Zsolt országgyűlési képviselő is leszavazta, hiszen úgy látszik, szerinte is fontosabb a rogáni propagandára költeni az adófizetők pénzét, mint a nagytéyeni kastélyt, Nagytéyeni jelképét megvédeni a pusztulástól.

A fejlesztés helyett tehát inkább bezárták a kastélyt a látogatók elől, és a híres bútortörténeti kiállítás darabjait pedig az Iparművészeti Múzeum raktárába és a miniszterek irodáiba hordták szét, mert ott, ugye, kellemes meleg van. Mi hát a céljuk, kedves kormánypárti képviselőtársaim, a nagytéyeni kastéllyal? Előbb jól lerohasztják az épületet, aztán nyomott áron lehet majd privatizálni Tiborc Istvánnak azt is? Valljanak színt! Ha számít maguknak a nagytéyeni polgárok véleménye, ha számít egy kivételes műemlék sorsa, amely egy évtizede még a helyi közösség kulturális központja volt, akkor támogassák azokat a módosító javaslataimat, amelyek a kastély épületének és kertjének teljes körű felújítását célozzák.

Még egy dolgot hadd tegyek ehhez hozzá, mert tudom, hogy önök annyira szeretnek kommunizálni! Nos, az a nagy helyzet, hogy a második világháború után, a szocializmus legsötétebb időszakában is képesek voltak helyreállítani a nagytéyeni kastélyt és megnyitni a látogatók előtt. Ha annyival különbek a kommunistáknál, akkor itt az ideje, hogy ne csak szájhősök legyenek, hanem zárkózzanak fel állampárti elődeikhez, és szavazzák meg a kastély újból szükségessé vált felújítását, mert be nem váltott ígéretek miatt Dunát lehet rekeszteni Budafok-Tétyben, de a tényleges fejlesztések alig jutnak el a kerületbe.

Talán még a nagytéyeni kastélynál is rosszabb állapotban van a XXII. kerület másik ikonikus épülete, a Törley-mauzóleum. Szomorúan sokatmondó az a tény, hogy Budafok-Téty két legfontosabb szimbólumát hagyja a Fidesz-kormány teljesen szétrohadni. Törley József, Budafok leghíresebb szülőltének gyönyörű síremléke a hegytetőn épülve messzire ellátszik. Azonban az épületbelső évtizedek óta méltatlan állapotban van, így a mauzóleum nem látogatható. A szerkezeti stabilitás ellenére az épület nemes anyagokból készült díszítményei és az épületbelső felújítás nélkül az enyészete lesz. Az épület jelenleg egyházi tulajdonban van, de a tulajdonosnak bevallottan nincs elegendő forrása az épület felújítására. Javaslatot adtam be, hogy törlessze hosszú évtizedes tartozását a magyar állam, és Budafok szimbólumát hozza végre méltó állapotba. Felszólítom tehát önöket, hogy rendezzék az adósságukat és támogassák a mauzóleum felújítását.

Vannak olyan dél-budai iskolák is, amelyek sajnos nincsenek sokkal jobb állapotban a lepusztult műemlékeinknél. A budafoki Soós István Borászati Technikum és Szakképző Iskola az egyik legrégebbi

oktatási intézmény Budafokon. Sajnos az épülete jelenleg egy történelmi filmbe illik, komplex felújítása ezért már megkerülhetetlen. Szükséges többek között a nyílászárók cseréje, a belső terek felújítása, a bútorok cseréje. Emellett a borászszakma legmodernebb színvonalú oktatásához elengedhetetlen lenne a borászati gépek modernizációja is, hiszen a hetvenes évek technikáját jelentő berendezéseken ma már nem lehet megtanulni a modern borászati szakma csínját-bínját.

Az újbudai Domokos Pál Péter Általános Iskola felújítása és bővítése hosszú évek óta várat magára. Az iskola utoljára több mint ötven éve, 1973-ban volt felújítva, és jelenleg nincsen elég tanterem a diáklétszám megfelelő oktatásához, csoportbeosztások biztosításához. A jelenlegi tornaterem paraméterei sem felelnek meg a diákok igényeinek. Ráadásul az iskola beiskolázási körzetében dinamikus nő a gyermekek száma a lakásépítések következtében, így könnyen lehet, hogy a jövőben egyáltalán nem lesz képes a körzetes gyermekek oktatását sem biztosítani. Az iskola bővítésére már 2019-ben elkészült egy tervdokumentáció, a tervek megvalósítása azonban nem lehetséges a kormányzat támogatása nélkül.

Ha érdeklí önöket az újbudai és budafoki gyermekek sorsa, akkor támogassák a javaslataimat a leromlott állapotú iskoláik felújításáról. Köszönöm szépen. *(Taps az ellenzéki padsorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Megadom a szót Vinnai Győzőnek a Fidesz képviselőcsoportjából. Parancsoljon, képviselő úr!

DR. VINNAI GYŐZŐ (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Megismerve a 2025-ös költségvetést, meghallgatva Varga Mihály miniszter úr expozéját, elmondhatjuk, hogy ez a költségvetés egy új gazdaságpolitika költségvetése. De ahhoz, hogy újra sikeres legyen az ország, véget kell vetni a háborúnak, és el kell érni, hogy béke legyen Európában.

Lezárunk egy szakaszt, és perspektívákat, reményt, lehetőségeket nyitunk. A jövő évi büdzsé leginkább az emberekre, a családokra és a vállalkozásokra összpontosít, ezért a következő években Magyarország meg tudja duplázni a gyerekek után járó adókedvezményeket, a diákhitel mellett munkáshitelt tud biztosítani a dolgozó fiataloknak, új otthonteremtési és lakhatási támogatásokat tud bevezetni. 2025-ben a Demján Sándor-terv keretében soha nem látott eszközökkel tudjuk segíteni a magyar kis- és középvállalkozásokat, és jól tudjuk, hogy ezek a vállalkozások adják a magyar munkahelyek kétharmadát.

Elmondhatjuk tehát, hogy olyan intézkedések kerülnek bevezetésre, amelyek eddig nem voltak részei a magyar gazdaságpolitikának. Óriási vasúti beruházások, autópálya-felújítások és -építések indultak már el eddig is. Hadd említsem meg a választókerületemet, mert pénzügyminiszter úr délelőtt említette a Debrecen-Nyíregyháza vasúti vonal korszerűsítését, a Debrecen-Nyíregyháza közötti 4-es főút

négysávosítását és az észak-nyírségi vízfejlesztési nagy programot mint nagyberuházásokat, úgyhogy örömmel mondhatom, hogy ezek érintik a választókerületemet. Ezekkel az intézkedésekkel komoly, nagy dolgok indulnak meg, amelyek szöges ellentétben állnak mindazzal, amit Brüsszel tesz és gondol.

Tisztelt Képviselőtársaim! Felszólalásomban szeretnék a felsőoktatásról és a szakképzésről beszélni. Igen, úgy, hogy egy tudásalapú társadalomra van szükség - és nem szembeállítva a munkaalapú társadalommal, ahogy azt ellenzéki képviselőtársaim sokszor teszik - azért, mert a tudás, a szakképzettség, a képzettség, a diploma hozzásegít ahhoz, hogy a fiatalok elhelyezkedhessenek a munkaerőpiacon.

(19.40)

Mint eddig is, a kormány továbbra is garantálja a felsőoktatás és a szakképzés magas minőségű működését, megőrizzük a diákhitelt, miközben a hallgatók lakhatását kollégiumfejlesztési programmal támogatjuk. A jövő évi költségvetés több mint 1600 milliárd forintot biztosít az oktatásban dolgozók bérére, és ebben az óvoda, az általános és középiskola, valamint a felsőoktatás is benne van, ami duplája a baloldali kormány által benyújtott utolsó, 2010-es költségvetés ilyen összegének. 2020-tól több lépcsőben jelentős béremelésben részesültek a szakképzésben dolgozók és oktatók, ennek eredményeképpen 2024-re, vagyis idénre az oktatói bérek megduplázódtak.

Tisztelt Országgyűlés! Elmondhatjuk, hogy a magyar egyetemi modell megújítása sikeres, valamint komoly eredmény az is, hogy a hazai egyetemek egyre szorosabb kapcsolatban vannak a vállalati szektorral, a gazdasági élet szereplőivel, ami a kutatás-fejlesztés és az innováció záloga. Az egyetemi képzésbe bekerülők száma már két éve százezer felett van, a hallgatók fele vidéki intézményekben kezdi meg a tanulmányait. Hogy konkrét példát hozzak, és mivel magam is tanítok a Nyíregyházi Egyetemen, ezért elmondom, hogy a Nyíregyházi Egyetemet első helyen az idén több mint 40 százalékkal több hallgató jelölte meg, és a hallgatói létszám az elmúlt években dinamikus növekedett. Az ennek érdekében kialakított finanszírozási rendszernek köszönhetően 47 ezerrel növekedett a természettudományos szakokat választók száma. A cél az, hogy a szakképzés duális rendszeréhez hasonlóan az egyetemi hallgatók a tanulmányaik mellett dolgozzanak is a szakterületükön, ezzel komoly szakmai tapasztalatot szerezhettek, és bevételhez is juthatnak.

A kormány elkötelezett abban, hogy a fiatal magyar munkavállalók itt, Magyarországon kezdjenek el dolgozni és családot alapítani. Nagyon lényeges, hogy az egyetemi diplomával rendelkezők száma növekedjen, és ennek a diplomának valódi értéke legyen; olyan diplomákat szerezzenek meg a hallgatók, amelyekkel az egyének boldogulni tudnak a munkaerőpiacon, és magas hozzáadott értéket tudnak előállítani.

Tisztelt Képviselőtársaim! Azt szoktam mondani, hogy a siker vagy a tudás vagy a szakképzettség jó az egyénnek, jó a családjának, jó a közösségnek és végső soron jó az országnak is, mert Magyarország versenyképességét javítja.

Tisztelt Képviselőtársaim! Továbbá célunk a hallgatók arányának növelése a tudomány és a technológia területén nemcsak az alap-, hanem a doktori képzésben is. Az elmúlt öt évben az emelkedés elérte az 50 százalékot. Vonzó kutatóikarrier-környezetet akarunk létrehozni Magyarországon, ami nemcsak a tehetséges fiatalokat csábítja a kutatás-fejlesztésbe, hanem a külföldön élőket is arra ösztönzi, hogy hazatérjenek, és szakértelmükkel hozzájáruljanak az ország gazdaságához.

A kutatói és fejlesztői állomány létszáma, valamint a PhD-szek száma egyaránt emelkedett a tudományos technológiai ágak területén 2010 óta. Akkor a tudományos körökben, egyetemeken, kutatóintézetekben és vállalatoknál dolgozó kutatók száma mintegy 30 ezer volt; ez mára megduplázódott, tehát 60 ezer, és néhány év múlva reményeink szerint még tovább emelkedhet. Eközben a doktori fokozattal rendelkező kutatók száma is jelentősen, több mint 50 százalékkal nőtt. Magyarországon a PhD-hallgatók száma ma megközelíti a 11 ezret, míg 2018-ban 7500 PhD-hallgató volt Magyarországon.

Tisztelt Ház! Azt szoktam mondani, hogy ha valaki elvégzi az általános iskolát, a nyolc osztályt, akkor tovább kell tanulnia. Ez a kulcs, tovább kell tanulnia, és mehet szakképzésbe, technikumba, szakiskolába, és mehet gimnáziumba. Választhat, de azt gondolom, hogy ha a szakképzést választja, akkor jól választ, mert ha valakinek van szakképzettsége, van szakmája, akkor könnyen el tud helyezkedni a munkaerőpiacon. A szakképzés az elmúlt években lendületes, dinamikus oktatási rendszert alakított ki, és ezt a munkaerőpiaci szereplőkkel együtt alakította ki; olyan lehetőséget biztosít a diákoknak, ami biztos karrierúthoz, jövőképhez vezet.

Az új szakképzési rendszer nagy hangsúlyt fektet arra, hogy a diákok is motiváltak legyenek a képzés során. Ezt ösztöndíjjal is el lehet érni, az alapképzésben akár 59 ezer forint ösztöndíjat is kaphatnak a fiatalok, ezt követően pedig a duális képzésben már munkabér formájában akár 168 ezer forintot. Erre jön rá a sikeres szakmai vizsgát követően a pályakezdési, életkezdési juttatás 150 és 300 ezer forint között, amely segíti a szakmai út és a karrier elindítását. 2025-től indul a szabadon felhasználható, kamatmentes, maximum 4 millió forintos munkáshitel, amely segítséget ad azoknak a munkaerőpiacra kilépő fiataloknak, akik a köznevelés után rögtön a foglalkoztatásban vagy vállalkozóként helyezkednek el. A munkáshitel törlesztését gyermekek érkezése esetén könnyítésekkel segítik, a harmadik baba érkezésével pedig elengedik a fennmaradó kölcsön törlesztését; ez akár 300 ezer fiatal életét teheti könnyebbé.

Úgy gondolom, hogy az ösztöndíjtól kezdve a munkáshitelig olyan motivációt tudunk adni a fiataloknak,

amely azt segíti, hogy a szakképzésben, a szakma tanulásán és a szakma szeretetén keresztül sikeres karriert építhessenek maguknak. A megújult szakképzési intézményekkel kapcsolatban kiemelném, hogy a „21. századi szakképző intézményfejlesztési program” révén csaknem 100 milliárd forintból újították és újítják meg folyamatosan országszerte az intézményeket. A duális partnerek bevonásával olyan képzési környezetet tudnak biztosítani a fiataloknak, hogy - idézem -: „szeressék, amit csinálnak, szeressék meg azt a szakmát, amit tanulnak”.

A szakképzési centrumok - hogy a költségvetési számokról is szóljak -, jövőre 249 milliárd 880 millió forintos költségvetéssel számolhatnak, bevétellel vagy állami támogatással, és ez 55 milliárd 808 millió forinttal több, mint az ideiglenes - elég dinamikus növekedés. Tudom persze, hogy ebben a béremelés fedezete is benne van, de akkor is ez mindenképpen egy jelentős növekedés. 2024. január 1-jétől a szakképzésben is volt egy béremelés, átlagosan 32,2 százalékos béremelést kaptak az oktatók, és a legalacsonyabb oktatói fizetés ebben a szférában 581 680 forint lett, amihez a támogatási és kiadási előirányzat növelése volt szükséges. Továbbá a minimálbér és a garantált bérminimum növelése is többlétszámú támogatást eredményez az előirányzathoz. 2020-tól a folyamatos béremeléseknek köszönhetően az oktatói bérek a szakképzésben megduplázódtak.

Tisztelt Képviselőtársaim! Összességében elmondható, hogy a gazdaság teljesítőképességének fokozása érdekében elsődleges cél a munkaerő hatékonyságának további növelése, ami az állami szakképzési intézményrendszer hatékonyabb működési lehetőségeinek kiaknázása és a szakképzési centrumok képzési-átképzési kínálatának szélesítése, minőségének javítása, a végzettség nélküli iskolaelhagyás csökkentése révén érhető el. Tovább kell erősíteni a szakképző intézmények és a gazdasági szereplők együttműködését a munkaerőpiac változásaihoz való rugalmasabb alkalmazkodás és a szakképzési intézményrendszer hatékony működtetése érdekében. A szakmai oktatás fejlesztése érdekében szükséges a tanulási környezet, az infrastruktúra és az eszközök fejlesztésének folytatása, az oktatók technológiai fejlődést megkövetelő folyamatos továbbképzése. A munkaerőpiaci igényeknek megfelelő képzések és a 2020-ban megújult, kiterjesztett ösztöndíjrendszer a fentiekkel együtt megfelelő motivációt, biztonságos jövőképet biztosít, hosszabb távon is az öngondoskodás lehetőségét kínálja az új generációnak.

Tisztelt Képviselőtársaim! Arra kérem önöket, hogy támogassák a 2025-ös költségvetés elfogadását. Ebben a költségvetésben jelentős támogatási súllyal jelenik meg az oktatási rendszer, ezen belül a felsőoktatás és a szakképzés. Köszönöm figyelmüket. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Megadom a szót Sas Zoltánnak, a Jobbik képviselőcsoportjából. Parancsoljon, képviselő úr!

SAS ZOLTÁN (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársak! Az Országgyűlés Nemzetbiztonsági Bizottságának elnökeként az előttünk fekvő tervezetet elsősorban biztonsági kérdések alapján kívánám véleményezni.

(19.50)

Természetesen tisztában vagyok azzal, hogy a biztonság mint témakör olyan, mint egy feneketlen kút, tehát bármennyi pénzt bele lehet önteni, sosem fog megtelni. Ugyanakkor az is egy nagyon fontos kérdés, hogy tegyünk bele minél több pénzt, hiszen azáltal válik biztonságosabbá Magyarország mind belbiztonsági vagy akár nemzetbiztonsági szempontból is, és igazából az ezen a szakterületen dolgozó embereknek a megítélését, az ő munkájuk eredményét az emberek leginkább akkor látják, hogyha rosszul végzik a munkájukat, hiszen ha jól végzik a munkájukat, akkor minden rendben van.

Az előterjesztés szerint a béke költségvetése lesz a 2025. évi költségvetés, és csak reményemet tudom kifejezni minden tisztességes és jóérezésű ember nevében, hogy ez valóban így is lesz, hiszen ez jelen pillanatban azért még nem dőlt el.

Ha azt nézzük, a világ gyakorlatilag kétfelé osztott. Van egy olyan oldal, országok, emberek, nemzetek, akik abban érdekeltek és azt képviselik, hogy minél hamarabb béke legyen a világban, és ha ez a béke igazságos, akkor az talán még jobb. Ugyanakkor vannak olyanok, országok, nemzetek vagy akár egyének, akik háborús lázban égnek, akik a háborúk, a fegyveres konfliktusok fenntartásában, sőt szélesítésében érdekeltek. Ők azok, akik a harctereknek a keselyűi, akik a háborúk borzalmából, a családok tragédiájából igyekeznek egyre jobban és jobban meggazdagodni. Őket semmi más nem érdekli, egyáltalán nem érdekli őket az államok, a nemzetek vagy akár a családok, vagy az emberek érdeke, a fájdalom, csak a saját meggazdagodásuk vezényli őket.

Remélhetőleg a világban a józan ész politikája fog erősödni, és ezáltal minden egyes ember elhiszi, hogy az emberi konfliktusoknak a megoldása nem az, hogy elkezdjük kiirtani egymást vagy teljesen ki is irtjuk egymást, hiszen ez semmiképpen nem helyes. Ugyanakkor azt is látnunk kell, hogy a mai világban egy-egy fegyveres konfliktusnak, egy-egy háborúnak a lezárása nem azt jelenti, hogy vége van és eljött a világ béke ideje, hanem csak egy időszakos nyugalmat jelent, ami egyébként leginkább arra jó, hogy minden ország, minden nemzet a saját logikája szerint felkészülhessen a következő fegyveres konfliktusra.

Magyarország fegyveres védelmét, tisztelt Ház, a Magyar Honvédség látja el. A jövő évi költségvetésben a jelenlegi tudásunk szerint elegendő összeg áll rendelkezésre a honvédség által kitűzött célok megvalósítására, akár a személyi kérdésekről, akár az anyagi-technikai eszközök beszerzéséről, illetőleg a korábban megrendelt eszközök rendszerbe állításáról beszélünk.

Itt el kell mondani azt is, hogy az orosz-ukrán háború borzalmaiból egy előnyt azért mindenféleképpen ki kell emelni, az pedig az, hogy olyan fejlesztési irányok kerülnek, kerülhetnek meghatározásra, amelyeket a jelenleg zajló háborúból lehet kinyerni. Mik is lehetnek ezek?

Láthatjuk, hogy a szomszédságunkban zajló háborús konfliktus, mondhatjuk azt, hogy a drónok háborúja, így természetesen a Magyar Honvédség sem kerülheti el az ilyen dróneszközök beszerzését. A tévéből, az internetről, az újságokból új fogalmakkal ismerkedhettünk meg: kamikáze drónok, felderítő drónok, romboló drónok. Tehát rengeteg olyan új fogalmat hallunk, amelyet a katonáink nyilván sokkal jobban értenek, a beszerzésekhez hozzáértő katonák ezt tudják is értelmezni, és a drónelhárítás és a drónnal történő támadás képességét készségi szinten tudják a Magyar Honvédség keretein belül fejleszteni. Erre nagyon nagy szükség van. Azt gondolom, hogy a következő időben a legfontosabb és a legsürgetőbb kérdés ezeknek az eszközöknek a beszerzése és ezen eszközök elhárítóképességének a kiépítése lesz.

Emellett nem lehet elmenni, hiszen a világ hírei mostanában leginkább arról szólnak, hogy milyen mobil rakétatüzérségi eszközökkel melyik fél épp honnan lövi egymást, milyen távolságból, és milyen károkat okoznak. Teljesen világos, hogy Magyarországnak is szüksége van arra, hogy ilyen képességgel rendelkezzen, a mobil rakétatüzérségi eszközök beszerzése a mai világban elkerülhetetlen. Magyarországon ezen a területen eléggé gyengén áll.

A háború tapasztalatai bizonyítják azt is, hogy gyakorlatilag a légvédelem és a páncélos elhárítás is egy olyan kérdéskör, amelyre komoly hangsúlyt kell fektetni újabb és újabb eszközök beszerzésével. Ez a kérdést nagyon jól lehet kezelni. Remélhetőleg a légi-erőnk néhány évvel ezelőtt még nagyon modernnek volt mondható, különösen itt, a közép-kelet-európai régióban, de sajnos a technikai fejlődés - vagy szerencsére, nézőpont kérdése - olyan nagy mértékben halad, hogy el kell azon is gondolkodni - és ez nyilván már egy hosszabb távú befektetés vagy változtatás -, hogy bizony-bizony a légierő is gépparkváltásra, modernizációra szorul.

Az Egyesült Államokban a választásokat követő lehetőségeink reményeink szerint biztosítékot adnak arra, hogy ismételtén olyan magas színvonalú és jó minőségű, az Amerikai Egyesült Államokban gyártott katonai eszközöket is be tudjunk szerezni, amelyek a környező országokban egyébként több esetben már megtalálhatók, és Magyarország honvédelmét nagyban tudják erősíteni.

Nem szabad elmennünk a mellett a kérdés mellett sem, hogy láthatjuk az ukrán nép tragédiáját, hiszen folyamatosan rakétatalálatok érnek civil létesítményeket is. A magyar államnak fontos feladata és célja az, hogy a magyar emberek biztonságát garantálja, és itt most kifejezetten a fizikai biztonságról beszélek. Tehát gyakorlatilag a földfelszín feletti és a földfelszín alatti légoltalmi rendszerünket is felül kell

vizsgálni, hogy hogy állunk a bunkerekkel, ha így tesszük, ahol az emberi életet lehet megvédeni, kellő számban állnak-e rendelkezésre, és ha nem, akkor bizony el kell gondolkozni, hogy ezt is fejleszteni kell. Nem túl jó és szerencsés párhuzam, de a hidegháború alatt, a második világháborút követően ezek a légvédelmi óvintézkedések nagy számban előfordultak.

Magyarország a NATO elvárásainak megfelelően eléri a GDP-arányos 2 százalékos teljesítést. Itt azért ki kell emelni azt, hogy jó néhány olyan tagország van - nálunk erősebb és komoly, komolyabb hadsereggel rendelkező országok is -, amelyek ezt nem tudták teljesíteni. Ugyanakkor a hosszú távú tervezésben figyelembe kell venni azt is, hogy mind az Egyesült Államok, mind több, a NATO szövetségi rendszerébe tartozó állam ennek a számnak az emelésén akár 3, Lengyelország akár 5 százalékot is elképzelhetőnek tart. Ennek az emelésében nyilván hosszú távon kell gondolkozni.

Tisztelt Ház! A Nemzetbiztonsági Bizottság elnökeként el kell hogy mondjam, hogy a polgári és katonai titkosszolgálatok - és ez tényszerűen igaz - soha az életben nem kaptak még ennyi pénzt, mint amiből most gazdálkodhatnak. Viszont azt is hozzá kell tenni, hogy rendkívül nagy kihívások előtt állnak, és rendkívül nehéz helyzetben kell ezt a pénzt elkölteniük, és meggyőződésem, hogy e pénz minden egyes forintjának van helye, és még az elején elmondtam, természetesen a feneketlen kút elve alapján soha semmi pénz nem elég, főleg ezen a szakterületen.

Itt ki kell emelni azt a viszonylag új jelenséget, a kibertérben zajló, mintegy hidegháborús időkre emlékeztető cselekményeket - az adathalászat kérdéséről beszélek. Ez egy olyan szakterület, ahova a világ pénze nem elég, és ezzel én teljesen tisztában is vagyok, és azok a fejlesztések viszont, amelyeket idetszűnk, a magyar nemzet biztonságát és a magyar nemzet érdekérvényesítő képességét tudják erősíteni. Úgyhogy ezen a téren nagy kíváncsisággal és nagy érdeklődéssel fogom figyelni, hogy a polgári szolgálatok jogállásáról szóló törvény milyen újabb lehetőségeket fog megnyitni, ha lesz ilyen, a polgári titkosszolgálatok aktuális szakterületén.

A magyar titkosszolgálatok vonatkozásában bizony sokszor észrevehető az, hogy pártpolitikai csatározások színterévé válik. Szeretném elmondani, hogy a nemzet biztonsága olyan közös nemzeti minimum-ügyünk, ami nem a pártpolitikai csatározások helyszíne, és a legkevesbé egy olyan homokozó, ahol egyéni politikai érdekeket szeretne bárki is érvényesíteni.

A szolgálatok munkatársai kellő elhivatottsággal és nagy odafigyeléssel végzik a munkájukat. Abban a nehéz helyzetben vannak, hogy soha nem tudják magukat megvédeni, hiszen ők, akik titkosszolgák, azt sem tudják elmondani, hogy hol dolgoznak. Így a Nemzetbiztonsági Bizottság elnökeként lehetőségem van nemcsak nekik, hanem minden olyan embernek, aki Magyarország biztonságáért tesz, megköszönni a munkájukat. Nagyon komolyan és nagyon jól teljesítenek.

A bizottság több tagjával vagy akár bizottsági szinten is rendszeresen meglátogatjuk a különféle nemzetbiztonsági objektumokat, megnézzük az eszközöket, azokat a módszereket, erőket, amiket ők használnak, s ez mind a polgári, mind a katonai létesítményekre vonatkozik.

(20.00)

Meggyőződésem, hogy van mit nézni, ugyanakkor mindig lehetne újabb dolgokat nézni, hiszen rengeteg olyan új technikai újdonság van, amelyek beszerzése a szolgálatok hatékonyságát - akár az elhárító-, akár a felderítőképeséget - jelentősen tudja növelni.

Végül, de nem utolsósorban a rendvédelemről is ejtenék néhány szót. Bár a tervezet egy nagyon-nagyon jelentős összeggel támogatja ezt a szakterületet, azt is el kell mondani, hogy ez annyira szerteágazó és nagy területet fed le, nagy létszámmal és nagyon nagy feladatkörrel, hogy az elején elmondott feneketlen kút elv alapján itt is soha nem elég az a pénz, ami érkezik, mindig lenne többre igény.

Ugyanakkor azt is el kell mondjam, hogy meglátásom szerint, ha a rendőrséget akár a honvédséggel vagy a polgári titkosszolgálatokkal, vagy a katonai titkosszolgálatokkal hasonlítjuk össze, akkor arányában nézve talán a legmostohább gyerek az elmúlt időszakban a rendőrség volt, a többi szolgálati ág nál sokkal jelentősebb fejlesztésekre volt lehetőség. Ezek a fejlesztések a magyar rendőrség hatékonyságát tudják javítani. Egyébként vannak olyan közbiztonságot javító intézkedések, a rendőrség hatékonyságát javító intézkedések, amelyek nem viselnek költségvetési terheket. Ilyen az a javaslat, amely például a rendőrök önvédelmi fegyverének alanyi jogon történő biztosításáról szól, hiszen ebben az esetben az államnak semmilyen költséget nem kell viselnie, ugyanakkor a szolgálati időn kívül a rendőröknél önvédelmi fegyver van, a szolgálati törvényben meghatározott feladataikat, azaz az intézkedési kötelezettségeiket végre tudják hajtani. Azt mondhatjuk, hogy államilag, állami szempontból a legkisebb befektetéssel tudják javítani a mindennapok biztonságát.

Nagyon fontos kihívások elé állítja a rendőrséget az a kérdéskör is, amit nagyon sajnálatos módon tapasztalhattunk az elmúlt időszakban. Ez pedig az, hogy jelentősen emelkedett a jogszerű rendőri intézkedésekkel szembeni támadások száma. Itt nyilvánvalóan az egyéni védőfelszerelések beszerzése, javítása, illetőleg a testkamerák beszerzése és rendszerezése jelentős mértékben tudja javítani az állományunk nemcsak a biztonságérzetét, hanem a valós biztonságát is, és ezáltal az intézkedések hatékonyságát is lehet javítani.

Gyakorlatilag nagyon régóta zajló vita van a rendvédelmi illetményalap kérdésében, ami 38 650 forint 2008 óta, tehát elég hosszú ideje. Tudom, hogy a rendőrök további pótlékban fegyverpénzt is fognak kapni rövid időn belül, ezzel is tisztában vagyok, azonban az a meggyőződésem, hogy ha a bér és

a rendvédelmi illetményalap kérdését törvényben szabályozzuk, akkor a törvény erejénél fogva sokkal nagyobb biztonságot ad a rendőröknek.

Ez az a kérdés, ahol viszont azt is látnunk kell, hogy ezt a rendvédelmi illetményalapot bizony-bizony meg kell mozdítani, meg kell emelni, mert részben a pályaelhagyások számát csökkenti, részben pedig a hivatás vonzerejét tudja növelni. Ezáltal a rendőrök létszáma tud emelkedni, és minél több rendőr van Magyarország biztonsága érdekében, az mindannyiunk eredménye, mindannyiunk nyugalmát tudja szolgálni.

Természetesen az is nagyon fontos, hogy miután elfogták a rendőreink ezeket a bűnözőket, börtönbe kerülnek, természetesen egy jogerős bírói döntést követően. Azonban a börtöneink és a férőhelyeinek száma, annak ellenére, hogy hamarosan átadásra kerül egy nagyon új és modern börtön, ettől függetlenül ezen a területen mind a létszám befogadására alkalmas számszaki számokon kell javítani, a férőhelyszámokon, illetőleg a börtönszámokon is érdemes elgondolkozni, hogy a férőhelyeket hogyan lehetne még jobban növelni; meggyőződésem, hogy újabb börtönök építésével és korszerűsítésével.

Összességében azt tudom elmondani, hogy Magyarország biztonsága olyan közös ügyünk, amelyre - mindannyiunknak el kell fogadni - áldozni kell. Erre egyre több és több pénzt kell áldozni, hiszen a nemzetközi biztonsági környezet nem javul, hanem folyamatosan romlik, még akkor is, ha nagyon sokan mást szeretnénk. A helyzet viszont ennél sokkal rosszabb, sokkal rosszabb irányba haladnak a folyamatok. A bűncselekmények száma egyre jobban emelkedik. A bűncselekmények elkövetési módja egyre drasztikusabb lesz, és sajnálatos módon mind a médiából, mind a valóságból, a háborús helyzetről szóló hírekből azt látjuk, hogy egyre romlik ez a helyzet.

Ugyanakkor azt is látnunk kell, hogy a különféle háborús helyzetekből fakadó gazdasági problémák olyan megélhetési problémákhoz vezetnek, amelyeket láthattunk már 2007-2008-ban, amikor gyakorlatilag a gazdasági nehézségek miatt, a megélhetési problémákból adódóan teljesen érthető módon - ha nem is helyesen, de érthető módon - jó néhányan a bűn útját választották. Tehát ha nincs egy erős és hatékony rendőrségünk, hogy ezt tudja kezelni, ha nem tudjuk a gazdaságot megfelelően kezelni, akkor nagyon nagy bajban lehetünk. Nagyon fontosnak tartom azt, hogy a magyar emberek ne csak a biztonságot érezzék, mert ez is nagyon fontos, de annál is fontosabb, hogy a magyar emberek valóban biztonságban is legyenek. Köszönöm szépen a figyelmüket.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Országgyűlés! Áttérünk a kétpercesekre. Megadom a szót Kanász-Nagy Máténak, az LMP képviselőcsoportjából. Parancsoljon, képviselő úr!

KANÁSZ-NAGY MÁTÉ (LMP): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Szeretném megköszönni, hogy Banai Péter Benő államtitkár úr reagált

röviden arra, amit mondtam. Azt mondta államtitkár úr, hogy az északi országok helyes költségvetési szerkezete meg tudja alapozni a növekedést, ámbar említette Finnország és Észtország példáját, ahol most zsugorodásról vagy csökkenésről van szó. Való igaz, még a skandináv országokban is teret nyernek a neoliberais erők, amelyek gyengítik a jóléti állam politikáját. Ez igaz a skandináv országokra, ezt valóban érdemes rögzíteni.

Figyeltem Rétvári Bence államtitkár úr felszólalását is, aki példálózott orvosberekkel. Ő azt mondta, hogy a magyarországi átlaghoz képest - az OECD számát idézte - 4,6-szoros az orvosberek aránya. Ebből az is következhet, hogy nem az orvosberek magasak Magyarországon, hanem a magyarországi átlagbér alacsony.

Államtitkár úr azt nem mondta, hogy Németország esetében - ahol alacsonyabb ez a szorzószám az ottani átlagbérhez képest - mégiscsak évi 150 ezer eurót keresnek az ottani orvosok. Ez jelenleg, ha átszámoljuk, 62 millió forint éves szinten, az ottani orvosbér, ami több mint 5 millió forint havonta. Tehát ott egy orvos átlagosan több mint 5 millió forintot keres havonta. Magyarországon itt azért átlagosan még nem tartunk.

De amit hiányoltam államtitkár úr felszólalásából, az a szociális dolgozók bérhelyzete. Érdekes módon ezt nem említette. Ugye, itt is ismerjük a KSH számait. Egy itthoni szociális dolgozó átlagosan a hazai átlagbérnek csupán 52,5 százalékát keresi. Amikor itt az elmúlt hetekben államtitkár úrral vitáztunk a szociális dolgozók béremeléséről, mindig arra hivatkoztam államtitkár úr, hogy a költségvetési vitában térjünk erre vissza, hogy hogyan és miként emelkedik a szociális dolgozók bére. Hát, nem igazán látjuk a költségvetésből azt a nagyon jelentős növekedést, amit államtitkár úr esetleg jelzett számomra. Hol van ez a növekedés? Lehet, hogy egy módosító javaslat formájában fogják megfogalmazni, vagy idén is elmarad a szociális dolgozók béremelése? Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Országgyűlés! Kérésre egy rövid, ötperces technikai szünetet tartunk. A szünet után Salacz László és Kálmán Olga következnek.

(Szünet: 20.08-20.11)

Elnök: dr. Oláh Lajos

Jegyzők: Mihálffy Béla és Szabó Sándor)

ELNÖK: Tisztelt Országgyűlés! Folytatnánk a munkát. Megadom a szót Salacz Lászlónak a Fidesz képviselőcsoportjából. Parancsoljon, képviselő úr!

DR. SALACZ LÁSZLÓ (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Az elmúlt évek globális válságai, mint a koronavírus-járvány, a háború, a szankciók és az energiaválság, alapjaiban változtatták meg a világot. Brüsszel válassza a blokkosodás, mely gazdasági hidegháborút

eredményezett szankciókkal, inflációval és energiaár-robbanással.

Ez a politika káros Magyarország számára, hiszen így a nyugati blokk szélén találnánk magunkat. Ezzel szemben a magyar kormány a gazdasági semlegesség politikáját választja, ami biztosítja, hogy az ország kizárólag a saját érdekei szerint cselekedjen, és nyitott maradjon minden irányú gazdasági és energetikai együttműködésre. E politikának köszönhetően Magyarország 2025-ben kimagasló gazdasági növekedésre lehet képes, ami lehetőséget teremt a családtámogatási rendszer bővítésére, a kis- és középvállalkozások megerősítésére, valamint a béremelések dinamikus rendszerének kialakítására.

A kormány 21 pontos gazdasági akcióterve három fő pillérré épül: a jövedelmek vásárlóerejének növelésére, a megfizethető lakhatás előremozdítására és a Demján Sándor-programra, mely a kis- és középvállalkozások méretének megduplázását célozza. A program részeként egy hároméves bérmegállapodás biztosítja a minimálbér és a garantált bérminimum jelentős emelését.

Tisztelt Országgyűlés! Az állami beruházások 2025-ben sem állnak meg Magyarországon. Számos projekt kerül átadásra jövőre is, miközben új fejlesztések indulnak el, melyek hozzájárulnak az ország versenyképességének növeléséhez és a gazdasági növekedés fenntartásához. A jövőben megvalósuló infrastruktúrális fejlesztések és ipari beruházások révén a kormány biztosítja, hogy az ország továbbra is vonzó befektetési célpont maradjon a keleti és a nyugati befektetők számára egyaránt, miközben új munkahelyek jönnek létre. 2025-ben több mint 300 új beruházás indul, melyek összköltsége meghaladja a 8100 milliárd forintot. Ebben a 2025. évre eső rész 480 milliárd forint.

Tisztelt Ház! Ebben benne lesz többek között a kecskeméti ipari park villamosenergia-infrastruktúra fejlesztése is, mely hozzájárul majd az ott működő vállalkozások versenyképességének növeléséhez, termelékenységük bővüléséhez, továbbá a fejlesztéssel még vonzóbb befektetési célponttá válhat a térségben. Kecskeméten és környékén számos beruházás fog megvalósulni, melyek közül az egyik legnagyobb léptékű az Alföld történetének egyik legnagyobb vasútfejlesztése lesz. Ennek keretében először a Kiskunfélegyháza-Szeged fővonal kerül megújításra, és kétpályássá bővítése kezdődhet meg várhatóan 2025 végétől, mintegy 175 milliárd forint értékben. A lajosmizsei vasútvonalon a Kecskemét-Dabas szakasz 190 milliárd forint értékben kerül majd fejlesztésre. Ezekkel a fejlesztésekkel nemcsak a helyi személyszállítás és munkaerő-mobilitás feltételeit tudjuk javítani, hanem a nyugati országok felé történő áruszállítás körülményeit is.

Tisztelt Országgyűlés! Kecskemét városa az elmúlt években dinamikus fejlődésen ment keresztül, ami meglátszik a térségben élők és az ott közlekedők számában is. Míg tíz évvel ezelőtt még napi 160 ezer ember ingázott a városba, ma már mintegy 300 ezer.

A korábban elkészült terveknek megfelelően elkezdődhetnek a kecskeméti vasút-autóbusz csomópont felújítási munkálatai is, mely a tervek szerint a jövő évben elkezdődhet mintegy 15 milliárd forint értékben, a MÁV saját beruházásában.

A térség közúthálózata is jelentős fejlesztések előtt áll. Ezek közül az egyik legfontosabb az M44-es befejező szakasza, mely a tervek szerint jövő tavasszal elkészül. Ezzel a beruházással egybefüggő autópálya-összeköttetés létesül Budapest és Békéscsaba között, Kecskemét érintésével.

Ezen felül még három nagyobb útfejlesztésről is szeretnék beszámolni, melyek tervezése már megrendelésre került. A Mercedes gyártól a városig tartó szakaszon négysávosításra kerül sor az 5-ös főúton, mintegy 2,5 kilométer hosszban. Zöldmezős beruházásként egy 3,5 kilométeres összekötő utat építünk az 52-es és az 54-es főút között, mellyel kapcsolatot teremtünk a homokbánya és a déli iparterület között.

Négysávosításra kerül a 44-es főút az 5-ös főúttal való csomópontjától a 445-ös út becsatlakozásáig. További jó hír a térségben élők számára, hogy a Halasi úti felüljáró is felújításra fog kerülni a jövő év végéig, mintegy 3,5 milliárd forint értékben.

Tisztelt Képviselőtársaim! Fontos fejlemény, hogy Kecskeméten befejeződhet a Kada Elek Technikum megújítása is a Rudolf laktanya területén. Ez azért is szükséges lépés, mert ahhoz, hogy a településünkön működő Mercedes gyár hosszú távon stabil tartópillére maradjon a helyi gazdaságnak, elengedhetetlen a jól képzett munkaerő. Az elmúlt időszakban három épület készült el, jövőre pedig a maradék három épület felújítása is be fog fejeződni. A beruházás teljes költsége így mintegy 12 milliárd forintot fog kitenni.

Tisztelt Országgyűlés! A választókerületemhez tartozó valamennyi település 2010 óta soha nem látott mértékű fejlődésen ment keresztül. Mára ez a térség Magyarország gazdaságának egyik hajtómotorjaként funkcionál, melynek kiemelkedő nemzetgazdasági szerepét ma már senki nem kérdőjelezheti meg. Ez leginkább a kormányzati támogatásoknak, településfejlesztési programoknak, beruházás-ösztönző akcióterveknek köszönhető. Az előttünk fekvő költségvetés számai is azt mutatják, hogy minden adott ahhoz, hogy ez a típusú gazdasági lendület a jövőben is biztosított legyen.

Kecskemét és térsége nem szeretne letérni a dinamikus növekedési pályáról, ezért új fejlesztések érkeznek a térségbe, melyek tovább növelik a város és környékének élhetőségét és vonzerejét. Kecskemét kiemelt szerepet kap ezekben a beruházásokban, ami lehetővé teszi a helyi munkahelyek megőrzését és bővülését, ezáltal biztosítva a helyben élő családok anyagi biztonságát. A kormány elkötelezettsége Kecskemét és térségének fejlesztése mellett stabil alapot teremt egy még kiszámíthatóbb jövőhöz.

A 2025. évi költségvetésnek a választókerületemben élők is nyertesei lesznek, hiszen számos olyan fejlesztés fog megvalósulni vagy éppen elkezdődni, ami

az ő életminőségük javulását, valamint az őket foglalkoztató vállalkozások versenyképességének növelését fogja magával hozni.

Petőfi Sándor egykoron a „hírös” jelzöt adta Kecskemét városának, mely ma is megállja a helyét, hiszen napjainkban is Kecskemét az ország egyik legélhetőbb városa, miközben az Alföld szinte minden szépségét egyesíti. Arra biztatom képviselőtársaimat, hogy az elhangzottak alapján támogassák a jövő évi költségvetés elfogadását. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypárti padsorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Megadom a szót Kálmán Olgának, a DK képviselőcsoportjából. Parancsoljon, képviselő asszony!

KÁLMÁN OLGA (DK): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Már akkor rossz érzéseim támadtak, amikor először meghallottam, hogy önök gazdasági akciósomagot emlegetnek a jövő évi költségvetés kapcsán. Aztán a gyanúm csak erősödött, amikor azt ígérték, hogy az akciótervükkel most egy csapásra meg fogják oldani a csodálatos hirtelenséggel felismert, egyébként 14 év óta tartó és egyre mélyülő lakhatási válságot.

(20.20)

Valami gond lehet az önök reakcióidejével. B variáció, hogy nincs gond az önök reakcióidejével, hanem szándékosan hagyták, hogy elszabaduljanak a lakásárak, hogy az építőiparban érdekelt cimboráik cefetül megszedjék magukat, és most pedig elbábozzák, hogy önök megsegítik a fiatalokat, megsegítik a családokat.

A kormány számtalan ponton belenyúlt a lakáspiaci folyamatokba, az intézkedések jelentős többsége azonban vagy nem befolyásolta, hogy megfizethetőek legyenek a lakások, vagy egyenesen rontotta a helyzetet. Az Eurostat felmérése szerint 2010 és '24 között Magyarországon drágultak a második legnagyobb mértékben a lakóingatlanok, és a bérleti díjak emelkedésében is a felső harmadba tartozunk. A fizetések és az ingatlanárak közti olló a 2010-es évektől egyre csak nyílt. Hát, ne mondják nekem, hogy erről önök most hallottak először!

Az önök 14 éve alatt számos olyan program futott, amelyben háromféle cél keveredett: *(Ujjaival mutatja.)* a családok támogatása és a gyermekvállalásra ösztönzés, a lakhatás támogatása, valamint a megrendelések biztosítása az építőiparnak. És mi lett ennek a következménye? Az árakat nem csökkentették vagy szinten tartották, hanem növelték. És miért? Mert a támogatások révén a vevők egyes csoportjainak hirtelen több, ingatlanra költendő pénze lett, egy piacon pedig az eladók azonnal alkalmazkodnak ahhoz, ha a vevők tovább tudnak nyújtózkodni.

A lakhatási programokra költött közpénz nagyobb része a piaci szereplőknél csapódott le a támogatott hiteleket osztó bankok, az építési vállalkozók és

az eladók között. Ők mind jól kerestek a dolgon. Hát, alap közgazdasági tétel, ami az önök figyelmét véletlenül vagy szándékosan elkerülte, hogy ha a keresleti oldalon beavatkoznak, akkor az az árak emelkedésével jár.

Számtalan tanulmány készült, melyek szerint a klasszikus CSOK-nak például a háromnegyedét vitte el az ingyenpénz generálta áremelés. A telektulajdonosok, az építési vállalkozók és a lakáseladók egyszerűen beépítették az árba az összeg nagy részét. Az eredmény tehát: az állam által is gerjesztett infláció inkább csak bosszantó volt azoknak, akik azt tapasztalták, hogy már a CSOK-kal együtt sem tudnak jobb vagy nagyobb lakást venni; pontosabban CSOK-kal sem, meg CSOK nélkül sem.

Elmondtam már önöknek itt a parlamentben, a hétfői lakhatási vitán is a GKI adatait, de elmondom ismét, látha végre rögzül, hogy mit okoztak. Egy kétkeresős, átlagjövedelemmel rendelkező pár, ha minden hónapban a jövedelme 20 százalékát félre tudja tenni, akkor egy 60 négyzetméter körüli használt lakást több mint 14 év múlva tud megvenni, új lakáshoz pedig több mint 30 év kell. Budapesten ennél is rosszabb a helyzet: használt lakásoknál több mint 29 évnek, míg új lakások esetében több mint 41 évnek kell eltelté ahhoz, hogy össze lehessen spórolni az árát. Tehát a mai fiatal párok 50-60 éves korukban juthatnak el önerőből az első közös otthonig.

De még ez sem pontos megállapítás, hiszen a mai lakásárak és a KSH mai átlagjövedelmi adatai kellenek mindehhez. Azt meg, ugye, nem tudjuk, hogy mit hoz a holnap, csak sejtjük. A szakemberek arra számítanak, hogy a 2025-ös akciótervük még inkább fel fogja pörgetni a lakásárakat. Mert a lakhatási válságra mi az önök válasza? Adósodjon el még több család! A babaváró, a munkáshitel, a CSOK Plusz, a falusi CSOK után újabb és újabb hitelprogramokkal kívánják ösztönözni a lakosságot a hitelfelvételre. Nem kell, hogy nekem higgyenek, fogadják el azt, amit a piac szakértői mondanak. A vevőknek nyújtott újabb és újabb hitelek arra sarkallják az eladókat, az építési vállalkozókat, hogy emeljék az áraikat. Leegyszerűsíttem önöknek: kaptak hitelt? Van pénzüik? Akkor fizessenek még többet!

De van ezzel még egy probléma: a hitelképes magyar háztartások túlnyomó részének már így is van törlesztőnivalója. Nagy Márton büszkén bejelentette pár napja, hogy nemcsak a keresletet fogják növelni a kedvezményes hitelekkel, lakhatási támogatásokkal, hanem a kínálatot is. A beruházóknak pedig sok tőkét adnak a fejlesztésre. Hát, ékes példája ez annak, hogy az önök legfontosabb célja: az építőipari cimborát még jobban kitömjék közpénzzel, épüljenek még drágább lakások; aki pedig vásárolni szeretne, az adósodjon el még jobban!

Ismerem önöket, azon már meg sem lepődünk, hogy az új hitelötleteikkel is trükköznek. 5 százalékos lakáshitelkamat-plafonnal kábítanak minket. Ezzel csak az a baj, hogy a megszabott feltételek alapján nincs ilyen lakás, és nincs ilyen hitelfelvevő. A lehető

legdrágább, „A+”-os energetikai besorolással rendelkező lakásokra lehetne majd igénybe venni ezt a hitelt, amely lakásoknál már most is 1,5-2 millió forint a négyzetméterár. A hitelfelvételi feltételek között viszont az szerepel, hogy a négyzetméterár nem lehet több mint 1,2 millió forint, tehát nem lesz ilyen eladó lakás, és nem lesz ilyen hitelfelvevő sem, aki 35 év alatti és 800 ezer forint fölötti keresettel rendelkezik, ha egy 30 éves futamidőt nézünk. Az meg már csak hab a tortán, hogy semmit nem árultak el, mi lesz öt év után? Öt évig fix a kamatplafon, és utána mekkora kamat terheli majd a felvett hiteleket? Nahát, ez az önök furfangos akciótervének az egyik atomfegyvere, ami már a költségvetés vitájában is tudvalevő, hogy egy nagy kamu.

Előszóval mondják itt a számokat, hogy az elmúlt években hány család hány milliárd kedvezményes lakáshitelt vett fel az önök jóvoltából. Biztosan hallottak már arról, hogy a nominálisan emelkedő hitelkereslet fő oka a lakások emelkedése, nem pedig a lakásforgalom élénkülése. A hazai háztartások lakás- és jelzáloghitel-állományának reálértéke 2011 óta folyamatosan csökken, aminek oka tehát a lakások jelentős emelkedése.

A számítások szerint körülbelül 1,5 millió aktív háztartás hitelképes ma Magyarországon, amelyből 1 millió 200 ezer, vagyis a 80 százalékuk már jelenleg is rendelkezik ingatlan- vagy szabad felhasználású jelzáloghitellel. Tehát az önök fantasztikus akcióterve azt a csoportot célozza meg a hitelfelvételi programokkal, akik már rég eladósodtak a következő 20-30 évre.

Másik nagy kedvencem az akciótervükből a vidéki otthonteremtési program 5 ezer fő alatti településeken. De arról valahogy mindig elfelejtenek beszélni, hogy ugyan miért költözzenek a fiatalok ma Magyarországon falura, oda, ahol nincs háziorvos, nincs busz, nincs vonatközlekedés, nincs posta, már bezártak a boltok, se iskola, se óvoda, nincs munkahely? Az utak állapotáról még nem is beszéltünk! Erről miért nem szólnak önök?

És arról is részletesebben beszélhetnének az akciótervükben, hogy mennyit visz el manapság a lakások fenntartása. Az Economist nemrég 35 nagyváros lakbéréit hasonlította össze a helyi fizetésekkel. Az eredmény: egész Európában Budapesten a legdrágább a lakhatás. Tudom, most azt fogják harsogni, hogy 2025-től maximum 150 ezer forintig a munkáltatók adhatnak lakhatási támogatást. Ettől azt várják, hogy olcsóbbak lesznek a lakberek? Dehogy lesznek! Sőt, erre is azt mondják a szakemberek, hogy még inkább fel fogja hajtani az albérlési árat.

Az előbb a könnyebb megértés miatt már leegyszerűsítettem önöknek egy közgazdasági tételt vagy annak magyarázatát, hogy mire fog reagálni a piac, és hogyan fog reagálni. Kaptak hitelt, vagy ez esetben kaptak támogatást? Akkor van pénzüik, fizessenek még többet, emeljük az árakat! Már most is az a helyzet, hogy havi 100 ezer forint alatt lassan egy szobát sem adnak ki.

Ma Magyarországon több mint 2,5 millió ember él lakhatási szegénységben. A Habitat for Humanity Magyarország '24-es lakhatási jelentése szerint aki lakhatási szegénységben született, valószínűleg abban is marad, így éli le az egész életét. Tudják, ezekben a felmérésekben évek óta négy fő terület alapján sorolják be a lakhatási szegénység különböző fokozatait: a megfelelő lakhatási infrastruktúra részleges vagy teljes hiánya, a nem megfelelő fűtés lehetősége, a túlszűfoltosság, illetve a 40 százalék feletti lakásfenntartási költségek. A jelentésből kiderül, hogy a háztartások átlagos bevételeik 24,6 százalékát költik lakásfenntartási költségekre. A lakhatási szegénységben élők nem férnek hozzá az otthonfelújítási és az energetikai programokhoz.

(20.30)

Az önök által évek óta megalkotott költségvetésekből és a '25-ösből és a következőből is (*sic!*) az látszik, hogy a kormány lakhatási célú költségvetési kiadásainak több mint 90 százaléka szociálisan nem célzott.

Tudják, a megoldásra számtalan javaslatot tett már le az asztalra a Demokratikus Koalíció, és most is módosító javaslatokat fogunk benyújtani a költségvetéshez a bérlakás- és kollégiumépítésre. Persze tudjuk, hogy önök nem hallgatnak a józan, a jobbitó szóra. Egyrészt azért, mert önöknek az presztízskérdés, hogy az ellenzék javaslatait nem veszik figyelembe; másrészt önöknek más a céljuk. Nem a megoldás, nem az emberek hétköznapi megélhetésének jobbitása - dehogy! Az önök célja nagyon átlátszó: a baráti építőipari cégeket közpénzmilliárdokkal gazdagítani, a lakosságot pedig eladósítani. És a politikai céljuk is teljesen átlátszó: felpörgetik a lakásárakat, majd nagy kegyesen államilag támogatott hiteleket adnak, hogy érezzék az emberek, a jó Orbán-kormány megsegítette őket.

Mondanám, hogy ügyes, de leginkább a szégyenteljes kifejezés illik ide. Önök generálták a bajt, majd úgy tesznek, mintha önök mentenék meg a bajba jutott embereket. Ezt az alantas politikai játszmát szolgálja az önök által összehozott 2025-ös költségvetés, gazdasági akcióttervestül, mindenestül. Köszönöm szépen. (*Hegedüs Andrea tapsol.*)

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kétperces hozzászólások jönnek. Megadom a szót Bakos Bernadettnek, az LMP képviselőcsoportjából. Parancsoljon!

BAKOS BERNADETT (LMP): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Nagyon sokszor említették ma, gyakorlatilag a miniszteri expozétól kezdve minden kormánypárti felszólalásban szerepelt a lakhatás. Az nagyon jó és üdvözlendő dolog, hogy végre észrevették, hogy lakhatási válság van Magyarországon. Az a baj, hogy sajnos ezt a költségvetés számai nem igazán tükrözik.

Biztosan el fogják mondani, hogy milyen szuper adókedvezményes lakhatási támogatás lesz, meg

5 százalékos hitel. Csak az ezzel a problémám, hogy most akkor végül is megint másoktól várják a megoldást, tehát a bankszektortól, illetve a munkáltatóktól várják, hogy támogassák az embereket. Szép dolog az együttműködés, és egyet is értek ezekkel, de azért azt mondom, hogy az államnak magának is hozzá kellene járulni ahhoz, hogy a lakhatási szükségletet kielégítsék az emberek.

Eppen ezért én arról beszélnék inkább, hogy mi az, ami hiányzik ebből a költségvetésből. Hiányzik például egy bérlakásépítési alap vagy a bérlakásépítésre szánt valamilyen pénzösszeg, hiszen ezen a területen az állami szerepvállalás nagyon fontos lenne. Ez biztosságot, jogi garanciákat adna a bérlőknek.

Az önkormányzati lakások felújításáról már a hétfői lakhatási vitanapon is beszéltem, és akkor Zsigó Róbert azzal válaszolt, hogy nem érti, ha én arra panaszkodom, hogy a fővárosban 3 ezer üres önkormányzati lakás van, ez miért is az önök hibája. Hát, elmondom. Azért, mert az önkormányzatoknak azért nincsenek erre forrásaik, hogy ezeket a lakásokat lakhatóvá tegyék, felújítsák, mert önök döntöttek úgy, hogy forráshiányosak legyenek az önkormányzatok. Tehát ezen a területen is állami forrásokra lenne szükség, hogy felújíthassák, lakhatóvá tegyék ezeket a lakásokat.

Illetve továbbra sem látjuk azt, hogy megfontolnák az állami lakásügynökség létrehozását. Nagyon sokat kritizálják Budapestet, hogy nem sikerült jól ez a program. Szombathelyen is volt egyébként ilyen kezdeményezés korábban. Felhívnám a figyelmüket arra, hogy azért az ilyen rendszerek általában nagyon működnek jól, tehát ezen a területen is állami szerepvállalásra lenne szükség. Ezeket a számokat szeretnénk látni a költségvetésben. Köszönöm a figyelmüket. *(Szórványos taps az ellenzéki pártok sorában.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Visszatérünk az előre bejelentett felszólalókhöz. Megadom a szót Simon Róbert Balázsnak, a Fidesz képviselőcsoportjából. Parancsoljon, képviselő úr!

SIMON RÓBERT BALÁZS (Fidesz): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Engedjék meg, hogy néhány gondolatot mondjak általánosságban a költségvetésről, mielőtt rátérnék a köznevelés, az innováció, illetve a kultúra területére mint a magyar Országgyűlés Kulturális Bizottságának egyik alelnöke.

A most benyújtásra kerülő költségvetés-tervezet a háború lezárásával és a békével számol. A 2025-ös költségvetés az új lehetőségek és az új gazdaságpolitika, valamint a béke költségvetése. A béke lehetővé teszi, hogy a jövő évi költségvetésben több pénzt fordítsunk gazdaságfejlesztésre, béremelésre, otthonteremtésre és családpolitikára. A most tárgyalt költségvetés-tervezet garantálja a nyugdíjak értékállóságának megőrzését, valamint továbbra is számíthatnak a 13. havi nyugdíjra a nyugdíjasok.

Jövőre 770 milliárd forint értékben kerülnek támogatásra, befejezésre az elkezdett beruházások. 2025-ben 3,7 százalékos hiánnyal, valamint 3,2 százalékos éves átlagos inflációval számol a költségvetés. Az új gazdaságpolitika keretein belül csökkenhetnek a fogyasztói és a vállalkozói hitelek kamatai, ez pedig elő fogja segíteni, hogy a nagyobb hitelfelvételen keresztül a beruházások, a fogyasztás növekedésén keresztül a gazdaság erősödjön, a gazdasági növekedés 3 százalék fölötti legyen.

A költségvetésben számolnunk kell az ország védelmével is. A honvédelmi kiadások meghaladják az 1750 milliárd forintot, a rendvédelmi kiadások pedig elérik az 1400 milliárd forintot. Honvédelemre a tervezett kiadások 2025-ben is elérik a GDP 2 százalékát, egészen pontosan a 2,2 százalékát. Az inflációkövető béremelések mellett a kormány célja, hogy a rendőrök, a katonák és az összes fegyveres testület tagjai 2026 januárjától újra megkapják a fegyverpénzt.

Tisztelt Képviselőtársaim! Ahogy már a felszólalásom elején említettem, most három területről szólnék részletesebben, de röviden. Először a köznevelésről. A pedagógusok megbecsülését, a pálya népszerűségét, a pedagógusok pályán maradását történelmi mértékű béremeléssel támogatjuk. Ez folytatódik jövőre is. Összességében közel 93,5 százalékkal fog nőni a magyar pedagógusok bére. A költségvetésben 340 milliárd forint a béremelési alap. Itt megjegyzném, hogy ebben nincs uniós támogatás, ezt teljes mértékben a pedagógusok béremelésére fordítja a kormány. A tanárok, tanítók, gyógypedagógusok és óvónők bére 2024. január 1-jétől átlagosan 32,2 százalékkal emelkedett, a hátrányos helyzetű területeken dolgozóknak pedig 20 százalékkal magasabb fizetést garantál a pedagóguséletpálya-törvény.

A kormány 2030-ig vállalta, hogy a diplomásatlagbérrel együtt emeli a pedagógusok fizetését. A teljesítményalapú bér bevezetésével pedig aki többet dolgozik, többet foglalkozik a gyermekekkel, az többet is keres. A jövő évi pedagógusbér-emelés célkitűzése a 2025-ben várható diplomásatlagbér 80 százalékának elérése. A források 88 százalékát a magyar kormány, 12 százalékát pedig az Európai Unió biztosítja.

A pedagógusbér-emelés eddigi eredményeként a pedagógus-életpálya bevezetése óta nem csökkent, hanem nőtt a tankerületi központoknál foglalkoztatott pedagógusok létszáma, január 1-jétől eddig több mint 1100 fővel.

A fentiek mellett a 2025-ös költségvetés 3447 millió forinttal többet biztosít az ingyenes tankönyvellátás biztosítására is. Az elmúlt évtizedben folyamatosan bővült az érintett diákok köre, és ma már minden tanuló számára biztosított a térítésmentes tankönyvellátás. A minőségi és költséghatékony tankönyvellátás folytatása továbbra is kiemelt cél.

Eddig közel félmillió diák kapott ingyenesen laptopot. A korszerű informatikai eszközöket azok az ötödik és kilencedik évfolyamos tanulók kapják, akik korábban jelezték igényüket a KRÉTA-rendszeren keresztül. Ma már minden diák számára nagyon fontos,

hogyan hozzáférjen a digitális tartalmakhoz. A 32 milliárd forintos összköltségvetésű laptopátadási program a magyar diákok tudásának a versenyképességét szolgálja. Itt jegyezném meg, hogy a program eredetileg európai uniós forrásból valósult volna meg, de az EU nem biztosítja Magyarországnak számára a Helyreállítási Alap forrásait, ezért költségvetési forrásból, teljes mértékben állami támogatással valósul meg a program. Ebből számomra az jön le, hogy az Unió nem tartotta méltónak a magyar diákokat arra, hogy a laptopokat megkapják uniós forrásból.

A tanulói laptopok mellett intézményi eszközök is érkeztek az iskolákba. Mintegy 7 milliárd forint uniós forrást fordíthat a kormány az úgynevezett okostantermek kialakítására.

(20.40)

Megemlítem továbbá, hogy a diákok iskolába járása a 14 év alattiak számára a MÁV és a Volán járatain ingyenes, a 14 év felettiak pedig kedvezményesen kapják a diákbérletet. A vármegyebérlet pedig szélesebb körben is csökkenti az iskolába járás utazási költségeit.

Tisztelt Képviselőtársaim! Most rátérek felszólásomban az innovációra. A kormányzati céloknak megfelelően a kutatás-fejlesztési és innovációs szakterület elsődleges feladata, hogy a szakpolitika eszközeivel jelentősen hozzájáruljon a Magyarországon rendelkezésre álló tudás, humán erőforrás és kutatási infrastruktúra kamatoztatásához, a társadalom és a gazdaság számára hasznosítható termékek, szolgáltatások fejlesztéséhez. Kiemelt cél a magyar kutatási-fejlesztési és innovációs stratégiához - ami 2021-30 között valósul meg - kapcsolódóan a Neumann János-programban meghatározott intézkedéscsomagok megvalósulásának biztosítása és az egyetemközponitú innovációs ökoszisztéma támogatása.

Fontos cél, hogy Magyarország 2030-ra a világ 25, 2040-re pedig a világ 10 legjobb innovátora közé kerüljön, mert az innovatív technológiai megoldások megkönnyítik az emberek életét, és segítenek a magas hozzáadott értékű munkahelyek létrejöttében. Az európai tendenciával ellentétben viszont Magyarország innovációs teljesítménye folyamatosan emelkedik, folyamatosan növekedik. Vagyis hazánk az egyetlen uniós tagállam, amely úgy javított a pozícióján a 2023. évi európai innovációs eredménytáblán, hogy azzal magasabb teljesítménykategóriába is lépett.

A magyar kormány célja, hogy az innovációs ráfordítások elérjék a GDP 3 százalékát. A kutatás-fejlesztésre és innovációra fordított összegek az utóbbi tíz évben megháromszorozódtak. A kutató-fejlesztő munkahelyek száma az utóbbi öt évben a kétszeresére emelkedett; hasonló a fejlődés a doktoranduszok képzésében is.

Számunkra az innováció stratégiai ágazat, a magyar kutatás pedig világszínvonalú. Ezzel összhangban a kormány a kutatói hálózat költségvetési mozgásterét bővíteni tervezi. 2025-ben 18 milliárd forintnyi többletet biztosít a kutatási területre a HUN-REN

költségvetési támogatása révén, amely számottevő béremelésre is lehetőséget teremt a kutatóhálózatban.

Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Végül a kultúra területéről mondanék néhány szót. A magyar identitás meghatározója a magyar kultúra. Az ágazat kiemelt célja a kormány társadalompolitikai céljainak megvalósításához, különösen a családok megerősítéséhez, a demográfiai trendek kedvező irányba fordításához, a társadalmi mobilitás előmozdításához és általában az életminőség javításához történő hozzájárulás. Ennek érdekében két kiemelt szándék került megfogalmazásra: a kulturális alapellátás rendszerének kidolgozása és bevezetése, illetve ehhez kapcsolódóan a kulturális közösségfejlesztés, közösségi innováció, közösségi tervezés.

A kormány 2025-ben is az uniós átlagot meghaladó mértékben kívánja támogatni a kulturális életet. Ennek keretében a kulturális ágazat milliárdos nagyságrendben kap plusztámogatást azokra a megkezdett művészeti és közösségi programokra, amelyek minden korosztályt megszólítva nagy sikerrel zajlanak határokon innen és jövőre már a Kárpát-medence területén is.

A „Szatmárcseke, a Himnusz emlékhelye” komplex fejlesztési koncepció megvalósításához szükséges 2025-ös források is betervezésre kerültek a költségvetés tervezésébe. A „Szatmárcseke, a Himnusz emlékhelye” komplex fejlesztési program célja, hogy méltó emléket állítson a Himnuszunk, nemzeti imánknak és nemzeti összetartozásunk jelképének, és Szatmárcsekét a Himnusz születésének méltó emlékhelyévé emelje.

Tisztelt Képviselőtársaim! Az elmondottak alapján arra kérem önöket, hogy támogassák a 2025. évi költségvetés tervezetét a szavazásnál. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypárti sorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Megadom a szót Hegedüs Andreának, a DK-képviselőcsoportjából. Parancsoljon, képviselő asszony!

HEGEDÜS ANDREA (DK): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! A miskolciak kérdezik, hogy hol a pénz az egészségügyből. Várólisták, kevés orvos és szakasszisztencia, túlterhelt nővérek, hatalmas háziorvosi körzetek, a lakóhelytől távol lévő rendelők. Elvész a lényeg, a beteg.

Mi a helyzet a megyei kórházzal? Köztudott, hogy a miskolci megyei kórház pert vesztett a Medcenter Kft.-vel szemben, és 1,5 milliárd forintot kell kifizetnie. Kezdetben a fideszes országgyűlési képviselő testvére, dr. Tiba Sándor, majd a jelenlegi okfő, dr. Révész János, Miskolc volt kórházigazgatója nevével jegyzett ügylet súlyos pénzügyi kárt okozott a városnak, a térség betegeinek, az adófizetőknek. Ki fizeti a révést? - ez most nagyon aktuális kérdés a miskolci emberek részéről. Tudni szeretnék, hogy van-e gazdája ennek a 1,5 milliárdos büntetésnek. Érdeklí őket, hogy ezt is majd a miskolciakkal fizettetik-e meg.

Hol a pénz az oktatásból? A kormány 2024. évi karácsonyi ajándékosara: bérhány, pedagógushány, jövőképhány. Mivel szeretnék meglepni őket az ünnep közeledtével? Tusfürdővel, „köszönöm” kártyával, ezerforintos ajándékutalvánnyal vagy egy újabb NAT-vizsgálóval, egy brutálisabb teljesítményértékelési rendszerrel? Esetleg azzal, amit a napokban is lehetett olvasni friss hírként, hogy új pedagógus-továbbképzést vezetnek be. Milyen agyafűrt ötlettel készülnek megalázni őket? Vagy végre megadják nekik, ami jár, egy tisztességes béremelést most, és nem 2027-ben, ez lenne az igazi ajándék számukra így karácsony közeledtével.

Jelenleg a közoktatásban nincs más, csak elhibázott döntések sorozata. Az oktatásügyet 2010 óta a koncepciótlanság, a becsődölt újítások jellemzik. Önöknek már rég kicsengettek, de ajánlanám, hogy a parlamenti pádsorokat cseréljék iskolapadra, mert sok tanulnivalójuk van.

És hol a pénz a szociális hálóból, mely valóban háló? Lyukas, szegényes, elmaradott, hálni jár belé a lélek, ahogy szokták mondani. Csoda, hogy az itt dolgozók még húzzák az igát. No, nem önkért, hanem a rászorulókéért, a betegekért, az idősekért. Országszerre sok idősothton, így Miskolcon is egy szellemház, a nyílászárók mozognak, a sok ablak elhajlított szöggel zárul, a mosodák látványa kész időutazás, a vaságyak közepe pedig behorpadva. Fáj az ember lelke, hogy a Fidesz idejuttatta ezt a szférát is.

És hol a pénz a helyi önkormányzatokból? A bevétel minimális, korlátok viszont vannak. Egyetlen jelentős forrasszerzési lehetőség adódik számukra, ez pedig a központi költségvetés.

Hatalmas a pénzügyi bizonytalanság még a Fidesz-pártiaknál is. A miskolci fideszesek is tudják ezt, de elhittették az ott élőkkel, hogy ha ők jönnek, akkor jön a Kánaán. Pénz nincs, illetve önkök nem adnak, maradt számukra a látszatszelekedet. Az önkormányzati képviselőik Miskolcon súrolgatják a graffitiket a közterületeken, súrolószereket próbálgatnak ki, hogy melyik tisztítja le jobban a főutca járólapjait, takarítgatnak, ami inkább maszatolás. Az első 5 centiméteres hóesés megbénította a várost.

Bevezettek egy új dolgot is, járatseriffeket ültettek a közlekedési járművekre a biztonság érdekében. Hol van a pintéri közbiztonság? Rendőrök helyett amatőr seriffekre költik a pénzt, holott a közlekedés reformjával kellene foglalkozniuk, amit anno annyira kritizáltak. A seriffrendszerrel kapcsolatban pedig én úgy gondolom, hogy meg kellene nézni a kommenteket.

Olyan rendszert hoztak létre újra, ami egyszer már nem vált be, mert nincs hatáskörük. Az önkormányzatok meg vannak fosztva közszolgálati funkcióiktól és nagyrészt tulajdonuktól is. Elfogadhatatlan finanszírozási állapotok alakultak ki, a jelenlegi modell nem tekinthető önkormányzatinak, nem demokratikus, ráadásul nem is hatékony.

Hol a pénz a királynék várából? A statikai hiba és a forráselmaradás miatt mikor lesz látogatható például Diósgyőr egykori gótikus erődítménye?

(20.50)

Egy torzó évek óta, pedig fideszes kormánybiztosból lett országgyűlési képviselője van a területnek, dr. Kiss János. Történelemhamisítás, amit a várunkkal műveltek. Inog a tornya szaktudás hiánya miatt. A helyreállításához a kormánytól még mindig vár a vár kétfélmilliárd forintot.

És hol a pénz az Y-híd környékéről? Van egy új, forgalomkönnyítő, modern Y-hidunk, de a fel- és levezető utak középkoriak, nem fért bele a büdzsébe ennek az ára. Erre a hídra azért vártunk, hogy megszűnjene a reggeli és a délutáni csúcsban a dugók. Most ugyanott tartunk, és érthetetlen, hogy miért van lezárva az Y-híd gyalogosjárda. A híd mellé építettek egy milliárdos turbó körforgalmat is, amire semmi szükség nem volt, mert az erre költött pénzből belterületi utakat és járdákat kellett volna építeni.

Menjünk tovább! Hol a pénz a leégett barlangfürdő felújításához? Ez a Miskolctapolca Barlangfürdő. Mikor is történt a katasztrófa? Természetesen segíték: 2024. szeptember 6-án, közel három hónapja. Csak handabandáznak, nem elég leírni, hogy „Fel a fejjel, Miskolc!”, mert ez szerepel a fideszes propagandában. Nos, önkök haladnak lehajtott fejjel a fal mellett, szégyenkezve, mert nincs mögöttük eredmény. Mikor kezdenek már végre a barlangfürdő felújításához?

Hol a pénz a mindennapjainkat megkönnyítő járdákra és utakra? Nyakatekert, kátyús utakon közlekedik a miskolciak többsége. Rengeteg út még nem kapott aszfaltréteget sem, zúzalékos, kikerülhetetlen sártengerrel küzdenek az utakon a kertvárosban. A szebb napokat megélt sétálóutcai díszburkolat bokatorősen hiányos, a kapualjakban feltöredeztettek és balesetveszélyesek. És van egy óriáskátyú is a megyeszékhely közelében. A Fidesz által aranyárban épített M30-as autópálya Miskolcot Tornynosnémetivel összekötő szakaszáról van szó, amelynek a Miskolc és Szikszó közötti részét teljes szélességében lezárták, ráadás-ként fizetőssé tették az M30-as autópálya Miskolcot elkerülő szakaszát is.

Hol van a pénz a csatornahálózat fejlesztésére? Tegnap éppen erről beszéltem részletesebben, de most is megerősítem. Elege van már a miskolciaknak a lajtos kocsiból kapott ivóvízből. Agyonhallgatott probléma, hogy a miskolci vízszolgáltató már nem Miskolc tulajdonában áll, hanem az államéban. Azért kényszerült erre a város, mert a rezsicsökkentésnek csúfolt intézkedések teljesen tönkretették a vállalat finanszírozási rendszerét. Az elöregedő vízhálózat vesztesége napi szinten már meghaladja az 50 százalékot. Volt olyan nap, amikor egyszerre 17 csőtöréshez riasztották a szakembereket. A probléma rendezéséhez egy átfogó csőcsereprogramra van szükség, olyan egyszerű.

Hol a pénz a kereskedelem és a vendéglátás támogatására? A miskolciak többsége nagyon jól emlékszik arra, amikor még tele volt a sétálóutca kiskereskedelmi boltok egész sorával, és nagyon fáj nekik

most látni, hogy mostanság lépten-nyomon bezárt, elhagyatott, „eladó” feliratos egykori kereskedelmi egységek és vendéglátóhelyek maradványaival szembeülnek. A régi klasszikus kisboltok, családi vállalkozások szinte teljesen eltűntek. Hol a pénz, hol a pénz?!

Gondolom, sokan tudják erre a választ: a hatvanpusztai birtokon, a családtagok kastélyában, a fideszes luxusjachtokon. A haverok életében nem ismert probléma a rossz út, járda, a víznélküliség, a szegénység, az állami kórházi és szociális körülmények és a lebutított oktatási feltételek. No és nem ismert az sem, hogy mennyi, kiskereskedelemből és vendéglátásból élő kis- és középvállalkozás éneklő ügymond a hattyúdalát. A jelenlegi hatalomnak jól megy, de amire vállalkoztak, hogy képviselőként jobbá teszik a „zemberek” életét, az feledésbe merült.

A borsodi megyeszékhely 2010 óta csúszik lefelé a lejtőn, ezért Csöbör Katalin fideszes szavaival élve: a „menő város” megérdemelne egy menő költségvetést is. Legyen így! Már alig várjuk! Köszönöm a megtisztelő figyelmet.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kétperces hozzászólásra jelentkezett Maruzsa Zoltán államtitkár úr. Parancsoljon!

DR. MARUZSA ZOLTÁN VIKTOR belügyminisztériumi államtitkár: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Valóban szót kérek, hogy reagáljak Hegedüs Andrea képviselő asszony szavaira; nem mindre, de a köznevelés terén elhangzottakra mindenképpen szeretnék. Simon Róbert képviselő úr az előzőekben elég sok mindent elmondott, kiváló összefoglalót adott számos olyan változtatásról, amit a közelmúltban hajtottunk végre, illetve tervezünk végrehajtani. Ha az a kérdés, hogy hol a pénz, én azt gondolom, hogy érdemes lapozgatni a költségvetési törvényt, mert a köznevelési sorokon én vastag számokat látok, és jelentős növekedésről tudok képviselő asszonynak beszámolni.

A Klebelsberg Központ költségvetése, ugye, a tankerületi iskolák: 763 milliárdról 1011 milliárdra emelkedik, 32,5 százalékos növekedéssel. A humán sorunk, ami a magán- és egyházi intézmények támogatását biztosítja, 399 milliárdról 532 milliárdra emelkedik, ez 133,3 százalék.

Összességében a köznevelési terület kezelésében lévő fejezeti sorokon 1225 milliárd forintnyi összeg volt tavaly január 1-jén, a béremelési források átcsoportosítása előtt, jelenleg ez 1614 milliárd. Ez 31,7 százalékos növekedés a 2025-ös, jövő évi költségvetési tervekben, és ha ehhez még hozzáteszem azt, hogy a 2025. január 1-jével bevezetendő pedagógusbér-emelés fedezete egyelőre a célelőirányzat, 332,4 milliárd forintossal, és ezt, ha hozzáadjuk, akkor valójában 1225 milliárdról 1947 milliárd forintra számítok én a magyar köznevelésben, mint ami a jövő évben elkölthető, kifizethető és döntő többségében egyébként a pedagógusbér-emelésre fordítandó többlet. Ez 58,9 százalékos növekedés saját számításaim szerint.

Tehát azt gondolom, hogy itt egy valóban nagyon jelentős forrásbővítés van, érhető tetten, meg is fogják kapni a pedagógusok, 32,2 százalékot kaptak január 1-jétől idén, és újabb jelentős béremelésre számíthatnak a következő esztendőben. Ennek a fedezete benne van ebben a költségvetésben. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Megadom kétperces hozzászólásra a szót Kanász-Nagy Máténak, az LMP képviselőcsoportjából. Parancsoljon!

KANÁSZ-NAGY MÁTÉ (LMP): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Tisztelt Államtitkár Úr! Az előbb azt mondta, hogy a költségvetési törvény oktatási fejezeteit olvasva vastag számokat és jelentős növekedést tapasztalhatunk. Beszéljünk a nevelés-oktatást közvetlenül segítő munkatársakról! Én ezeket a vastag számokat és a jelentős növekedéseket nem látam az ő esetükben. Arról a közel 40 ezer kollégáról van szó, akiknek a munkája nélkül nem elképzelhető a köznevelési rendszer működése, akár óvodáról, akár iskoláról vagy más intézményekről beszélünk. Ennek ellenére nem látszik az ő bérnövekedésük a költségvetési törvényből. Tehát gyakorlatilag továbbra is az a helyzet, hogy a garantált bérminimum szintjén akarják őket tartani, plusz ott van az a 10-15 ezer forintos pótlék, amit biztosítanak a számukra. Jelenleg a garantált bérminimum összege nettó 216 ezer forint, ez, ugye, egy nem túl vastag szám, de még egyszer: a probléma az, hogy nem látjuk a növekedést.

Amiről itt az előzőekben kormánypárti képviselők beszéltek, hogy a pedagógusok esetében érvényesül valamiféle teljesítményelv, addig a NOKS-os kollégáknál nem látjuk ezt, ugyanis végzettségtől függetlenül, kortól függetlenül ugyanezt a bérezést kapják.

És ha már itt van államtitkár úr, szeretnék rákérdezni arra a sajtóban megjelent szakszervezeti értesülésre, illetve kommunikációra, miszerint néhány héttel ezelőtt volt egy egyeztetés a Belügyminisztériumban az oktatási ágazat bérkérdéséről, és állítólag ott elhangzott az, hogy a kormány szerint, amíg ennyi pénzért is hajlandók a nevelés-oktatást közvetlenül segítő kollégák betölteni ezeket a munkaköröket, addig minek fizessenek magasabb béreket számukra. Én elképedve olvastam ezt az értesülést. Szeretnék rákérdezni, hogy ez igaz-e, mert ha igaz, akkor ez rendkívül szomorú, rendkívül cinikus, rendkívül tragikus. Viszont ha nem igaz, akkor pedig hol van a bérnövekedés, a bérnövelés a NOKS-os kollégák esetében? Köszönöm szépen, várom államtitkár úr választát.

(21.00)

ELNÖK: Köszönöm szépen. Előre bejelentett felszólalók következnek. Megadom a szót Riz Gábornak, a Fidesz képviselőcsoportjából.

RIZ GÁBOR (Fidesz): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Államtitkár Urak!

Képviselőtársaim! Két olyan témához szeretnék hozzászólni, amely a magyar emberek bőrén érezhető; az egyik szűkebben, a másik pedig teljes egészében.

Messze nem közömbös, hogy Magyarország energiapolitikája hogyan alakul ebben a válságos helyzetben, amit nevezünk energiakrízisnek, nevezünk háborús körülményeknek. Hogyan tud az állam segíteni azokon, akik bizonyos szempontból kiszolgáltatottak, hiszen ettől függ, hogy a családi költségvetés egy részét fűtésre, világításra, élelmiszer megfőzésére hogyan tudják használni, és ez mennyibe kerül nekik. Éppen ezért különösen fontos, hogy a 2013 óta meglévő rezsicsökkentés intézményét hogyan tudja a kormány a jövő évi költségvetésben érvényesíteni.

A másik téma, amit szeretnék érinteni, az talán értelemeszerű. A választókerületem központja Ózd. Az ózdi fejlődés, az ózdi emberek következő időszakban történő komfortérzetének javítása fontos feladat. Sok függ attól, hogy hogyan tudják úgy érezni magukat, hogy őket is megérinti mindaz, ami Magyarország általános fejlődését jelenti. A térségben az egyik legfontosabb húzóágazat a turizmus kezd lenni, köszönhetően az Aggteleki és a Bükk Nemzeti Park közelségének.

Nézzük az első témát! Az Energetikai Albizottság elnökeként számomra különösen fontos az ellátásbiztonság, az, hogy a magyar emberek mindennapi energiaigényének a kielégítése, a magyar gazdaság energiaigényének a kielégítése hogyan, milyen biztonsággal történik. Éppen ezért fontos az, hogy a magyar családok a rezsicsökkentésnek köszönhetően Európában ma legolcsóbban jutnak hozzá az áramhoz és a gázhoz. A baloldal, illetve a brüsszeli folyamatossan támadják ezt az intézményt, a kormánynak ezt a döntését, amely kiáll minden próbát, mert a magyar emberek pontosan tudják és érzik a mindennapjaikban, hogy kiszámítható, tervezhető az a fontos költségelem a család költségvetésében, amely bizony nagy szegmenst foglal el a hónapról hónapra felmerülő költségek keretén belül.

A 2025-ös költségvetés is tartalmazza ezt az ideivel lényegében megegyező költségvetési tételt. 2024-ben 917 milliárd forint volt erre fordítható, míg 2025-ben 880 milliárd forint lesz felhasználható erre a keretre. Jogilag annyi változás történik az elköltyvelés szempontjából, hogy korábban volt egy rezsicsökkentési alap, most pedig az Energiaügyi Minisztérium kapja meg fejezeti kezelésben ugyanezt a tételt. Mint mondtam, a magyar családok Európában a legkedvezőbb áron kapják a villamos energiát, illetve a földgázt.

Mit mutat a statisztika? Azt hiszem, az Eurostatnak azért nyugodtan hihetünk mindannyian. 2024 első felére mutatták ki a legolcsóbb tételt, illetve azt, hogy eközben a svéd háztartások 12-szer, a hollandok hatszor, az olaszok, portugálok, franciák ötször magasabb árat fizetnek a gázért, mint a magyarok. Az áramnál pedig a németek, írek, dánok költségtöbblete négyszeres a magyarokéhoz képest. Az MVM-csoport folyamatosan méri a fogyasztók igényeit és lehetőségeit. Az ő adataik szerint tíz fogyasztási helyből kilencnek földgázt, tízből nyolcnak pedig

áramot kizárólag rezsicsökkentett áron számláznak. S akkor még ott van a kedvezményes sáv, hogy aki ezt túllépi, még mindig olcsóbban jut hozzá, mint piaci körülmények között.

A Századvég kutatóintézet nemzetközi kutatás eredményeként kimutatta azt, hogy Európában egyre nagyobb arányú az úgynevezett téli fűtési nehézségekkel szembesülő családok száma. A válaszadók 7 százaléka számolt be arról, hogy nem tudja megfelelően fűteni a lakását. Ez a magyarországihoz képest Európában, a 27 tagállam tekintetében nagyjából a harmada, az értéknek megfelelően. Tehát Európával szemben Magyarországon a rezsicsökkentés működésének köszönhetően kiszámítható és tervezhető az energiára fordított összeg.

Fontos ebben a közegben azt is tisztáznunk, hogy a Magyarország egyik gerincét adó mikrovállalkozások hogyan tudnak talpon maradni, és a kormány jóvoltából most már Európa által is elfogadott módon versenyképesebbé válni vagy versenyképesek maradni. Ennek egyik fontos kihívása, feltétele az, hogy hogyan jutnak olcsó energiához. Nos, úgy jutnak hozzá, hogy miközben a háború és a szankciók okozta energiaválság miatt 2022 augusztusában megváltoztak a mikrovállalkozások egyetemes szolgáltatásra jogosultságának a feltételei, aközben a jövő évtől újra változás lép életbe, és további mikrovállalkozások kerülhetnek be a támogatotti körbe. Miért fontos ez? Mert a mikrovállalkozások egy része, amelyik például családi háznál működik, egyúttal tud segíteni a családok költségvetésén is.

Nagyon fontos azt is tudnunk, hogy továbbra is folytatódik az a program - részben az uniós, részben pedig a hazai vállalkozásunk ismeretében -, hogy hogyan tudjuk a zöldenergia arányát növelni a hazai energiámixben, és hogyan tudjuk azokat a tárolási kapacitásokat bővíteni, amelyek nélkül nincs kiegyensúlyozott hálózat, nincs kiegyensúlyozott működése a magyar energiahálózatnak. A 2025-ös költségvetés több mint 230 milliárd forint értékben finanszírozhat tiszta energiahordozók fokozott hasznosítását szolgáló pályázatokat. A '24-ben indított pályázatokon már nyertek nagyon sokan, és így rugalmasabbá váltak a magyar vállalkozások, illetve a magyar családok a változó energiaköltségek tekintetében.

Tudni kell, hogy egyik fontos felülete ennek a kifizetéseknek a Napenergia Plusz program. A kormány ingatlanonként akár 5 millió forint vissza nem térítendő támogatással segíti a családokat abban, hogy olcsó, napelemek által előállított energiával és azok tárolásával tudják segíteni a saját energiafelhasználásukat és annak olcsúsítását. Több mint 20 ezer fejlesztés megvalósítását teszi lehetővé ez a program. Így összességében a háztartási méretű naperóművek száma belátható időn belül a 300 ezret is meg fogja haladni. Lényeges, hogy hogyan tároljuk, ezért a kormány a tárolásra fokozottabban figyelve további lehetőséget biztosít mind a vállalkozásoknak, mind pedig a magánszemélyeknek, s mint említettem, mind a családi, háztartási méretű naperóművek tárolási kapacitásának bővítése, mind

pedig a hálózati integrált energiátárolást ösztönző programok tekintetében lényegesen megnövekednek a támogatás mutatói.

*(Az elnöki széklet Jakab István,
az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)*

A 33 milliárd forintos állami hozzájárulásnak köszönhetően 13 helyszínen eddig összesen 38 megawatt összteljesítményű és 100 megawattóra összkapacitású tárolót telepítettünk. Az Energiaügyi Minisztérium a következő évtől két programban összesen 100 milliárd forinttal ösztönzi az ipari energiátárolók telepítését. Miért? Mert így lehet kisimítani a magyar energiahálózatot a megújuló, a zöldek által az időjárástól és az évszaktól függő változó feltételek mentén. A kormány 2030-ra összesen akár egy gigawattnyi tárolói kapacitást tervez be azért, hogy - mint említettem - biztonságosabbá tegye a hazai energiaellátást.

Két céges pályázat is ösztönzi a jövőben a magyarországi e-mobilizációt. Az elektromos autók további térnyerését segíti a kormány azzal, hogy gazdasági társaságok járművenként 2,8 és 4 millió forint közötti összeget nyerhetnek el támogatásként a tisztán elektromos hajtású járművek beszerzéséhez. A korábbi 30 milliárd forintos keretösszeg már több mint felét odaítélték a sikeresen pályázóknak, a lehetséges résztvevők körét pedig folyamatosan bővíti a kormány. Jövő évtől 28 milliárd forint áll rendelkezésre arra, hogy a vidéki elektromos töltőhálózat fehér foltjait fel tudjuk számolni, hiszen ellátó hálózat, töltő hálózat, töltő rendszerek nélkül, amelyek nagyobb keresztmetszetűek, nagyobb kapacitásúak és a gyors töltést is lehetővé teszik, nincs e-mobilizáció.

Fontos azt is elmondanunk, hogy nagy szükség van a tartós gazdasági növekedéshez, a munkahelyek megőrzéséhez, a foglalkoztatás bővítéséhez olyan térségek kiemelésére, ahol ipari parkok működnek, és ahova a jövőben nagy létszámban nagy nemzetközi exportképességgel rendelkező vállalkozások települnek. Mire van szükségük? Olyan áram-, gáz- és vízellátásra, amely segíti a munkájukat. Ezért jövőre mintegy 120 milliárd forinttal támogatja a kormány a debreceni és nyíregyházi ipari parkok szolgáltatási színvonalának fejlesztését és bővítését. Ebből látni azt, hogy az energiapiac területén elévülhetetlen felelősége van a magyar kormánynak akkor, amikor ebben a hektikus nemzetközi energiahelyzetben igyekszik a magyar polgárok, a magyar vállalkozások számára kiegyensúlyozottan biztosítani mindazt, ami nélkül nincs termék és nincs lakhatás, és tulajdonképpen nincs családi élet sem.

(21.10)

A másik terület, amihez szeretnék, mint ahogy említettem, hozzászólni: Ózd és térsége turizmusfejlesztése. A magyar államnak a Fórum Hungaricum Nonprofit Kft. keretén belül Ózdon két intézménye működik, egy digitális erőmű, és működik emellett

még egy filmtörténeti élménypark. Magyarországnak 2012 óta van úgynevezett hungarikumtörvénye. A hungarikumtörvény a magyar értékeket, azokat az unikális, csak a magyarságra jellemző értékeit próbálja összegyűjteni, amelyek egy értékpiramisban kicsúcsosodva a legnagyobb, nemzetközi viszonylatban is elismert saját szellemi termékeinket, nemzeti büszkeségeinket igyekeznek összefogni.

Ennek egyik fontos letéteményese Lakitelken a népfőiskolai hálózat által működtetett Lakitelki Bemutatóközpont is. Ózdon tervezzük mintegy 137 millió forinttal, hogy a hálózat keretén belül bővítjük azokat a kiállítási kapacitásokat, ahol be tudjuk mutatni a magyar hungarikumok mellett Borsod-Abaúj-Zemplén vármegye legfontosabb értékeit, szellemi termékeit és azokat a manifesztálódott helyi sajátosságokat, amelyek helyi értéknek megjelennek. Ilyenek többek között a csernei derelye, a borsodnádasi molnárkalács vagy a trizsi ízek. Nem kevésbé fontosak, mint ahogyan az Aggteleki Nemzeti Park, a tokaji aszú, a Tokaj környéke mint borászati vidék, illetve ugyanígy, mint a Vizsolyi Biblia.

Számomra, egykori kulturális szakemberként pedig a kiállítás nem titkolt célja az is, hogy kitekintsen a magyarság kultúrájának szerves részét képező Gömörország és Felvidék sajátos kultúrájára is. Szeretnénk, ha a hungarikumok bemutatása mellett a helyi értékek és a megyei értékek is megjelenének ezen a kiállításon, részben virtuálisan, részben pedig a maguk fizikai valóságában. Miért fontos? Mert nem nőnek föl úgy generációk határon innen s határon túl fiatalok, középkorúak és idősebbek is, akik ne ismernék meg nemzeti büszkeségeinket.

Mi erre szegődtünk, és ezért kérem, hogy a költségetekben meglévő 137 milliárd forintos hungarikumhoz illesztett támogatási igényünket támogassa a kormány, és támogassák önök is, hiszen Ózd és térségében, mint említettem, a turizmus egy fontos olyan ágazat lehet, ahol részben magunkat, részben pedig az értékeinket be tudjuk mutatni. Köszönöm megtisztelő figyelmüket.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Sebián-Petrovszki László képviselő úrnak, DK-képviselőcsoport. Parancsoljon, képviselő úr!

SEBIÁN-PETROVSZKI LÁSZLÓ (DK): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Ház! A költségvetési vita zajlik most a Ház falai között. Magyarán, arról beszélünk, hogy a kormány mire tesz javaslatot, milyen költségekre, milyen ágazatokra, területeket helyez előtérbe, és mi az, amit pedig hátrébb sorol. Jó néhány ellenzéki képviselőtársam beszélt már ennek különböző területeiről, hátrányosan kezelt ágazatokról. Én egy újabbat szeretnék idehozni és megemlíteni, ez pedig az igazságszolgáltatás. De azon belül is én most arról szeretnék elsősorban beszélni, hogy a bírák fizetése kapcsán mit művel a kormány.

Nyilvánvalóan ezzel jövök itt, és nyilván ezért hozom én ezt ide, hiszen az Igazságügyi Bizottság tagjaként az elmúlt években rendszeresen meghallgatjuk az Országos Bírósági Hivatal vezetőjét, a legfőbb bírói fórumnak, a Kúriának az elnökét. Évente beszámolnak, és ezek a beszámolók nem nélkülözik, különösen az OBH esetében azt rendszeresen, hogy a bírák alulfizettek, a bírósági rendszer komoly gondokkal küzd, utánpótlás-, rekrutációs probléma van, és ennek alapvető gondoljai a fizetésből vagy a fizetésemelés elmaradásából következnek.

Mi történt most? Azt gondoltuk, hogy most akkor egy olyan javaslat érkezik a kormánytól a jövő évre tervezett, idén benyújtott költségvetésben, ami rendezné ezt a kérdést. Azért gondoltuk ezt, merthogy az Országos Bírósági Hivatal tett egy javaslatot, amely szerint a bírói illetményalapot 35 százalékkal kellene megemelni visszamenőlegesen, január 1-jei hatállyal, és még arra is javaslatot tettek, hogy ez olyan módon történjen mostantól kezdve, úgy változzon meg a törvény, hogy mindig az előző évi bruttó átlagkeresetnek egy bizonyos százaléka legyen ez az illetményalap, konkrétan a 150 százaléka. Ez azt jelenti, hogy mivel állandóan változik természetszerűleg évről évre a bruttó átlagkereset, ezért automatizmus lépne életbe a bírák illetményalapjának növekedése kapcsán.

Ez nem új dolog a rendszerben, nem új dolog a költségvetésben, vagy nem lenne új dolog a költségvetésben, hiszen a kormánytagoknak, az országgyűlési képviselőknek, sőt egy nem olyan régi javaslat alapján a polgármestereknek a bérét is valójában így emelte a kormány, és ilyen törvényt fogadott el itt a Ház fideszes többsége. Tehát tulajdonképpen az OBH elnöke a bírák számára egy ugyanolyan mechanizmust kért, amilyen oly sok helyen már működik.

Na most, az a törvény ugyanis - és ezért reménykedtünk mi, hogy akkor ez most ide be fog jönni a költségvetési törvénybe betervezve -, hogy amit az Országos Bírósági Hivatal elnöke javasol, azt a kormánynak változtatás nélkül kellene előterjesztenie. Mi történt, tisztelt hölgyeim és uraim? Nem ezt tette a kormány. A kormány az ide beterveztett, itt előttünk tárgyalt költségvetési törvényben a régi, évek óta nem emelt illetményalapot terjesztette elő. Tehát rögtön elkövetődött egy törvénysértés, merthogy ezt előírják a jogszabályok, hogy így kellett volna eljárni.

Mondhatnák azt, hogy de hát ilyet láttunk az elmúlt 14 évben rengeteget a Fidesz-kormánytól, miért számít ez, mi ebben az újdonság. Az, hogy ezt a helyzetet úgy orvosolta a kormány, sőt én azt állítom, hogy már az eredeti költségvetés írásakor erre gondolt a kormány, hogy felhasználja ezt a helyzetet, magyarán, a bírák kiszolgáltatott helyzetét, a bírák alulfizettségét és a fizetés évek óta stagnáló állapotát arra, hogy egy politikai alkut próbáljon kötni az igazságszolgáltatási rendszerben dolgozókkal. Az a szomorú hírem van, hogy a sajtóhírek szerint ezt meg is kötötték.

Az történt ugyanis - kiszivárgott ez az anyag, először egy kiszivárgásról volt szó -, hogy tulajdonképpen úgynevezett igazságügyi reformcsomag elfogadásához

köti a kormány azt, hogy megadjon valamiféle béremelést a bírának. Vagyis az történt, hogy a kormány egy - nem tudom máshogy fogalmazni - piszkos politikai alku keretében rányomta az igazságszolgáltatásra az őáltala elvárt, mindjárt részletezem, milyen változásokat, hogy fogadják el, mind az OBH, mind az OBT, mind a Kúriának az elnöke írja alá ezt a megállapodást az igazságügyi miniszter mellett, és cserébe akkor valamiféle béremelést kapnak.

Az Országos Bírói Tanács egyébként 8:7 arányban szavazta meg, épp csak hogy többséget kapott ez a javaslat, de tény, ami tény, hogy megszavazták, és ezzel elfogadták ezt a kormánytól jött zsarolási helyzetet, hogy egy igazságszolgáltatási reformot kell végrehajtaniuk. Na most, mit is tartalmaz ez a reformcsomag? Mit is kért, követelt a kormány cserébe a béremelésért? Újra fölemelik a bírói jogviszony betölthetőségének korhatárát 70 évig. Tudják, emlékeznek rá, 2010 után, az Orbán-kormány indulása után pont az Orbán-kormány csökkentette le az akkori 70 évet az akkori öregségi nyugdíjkorhatárra. Ezzel fejezték le a bírói kart akkor, és így takarították ki a nekik nem tetsző bírókat, merthogy gyakorlatilag kényszernyugdíjba küldték őket. S hiába, hogy még az akkori Alkotmánybíróság alkotmányellenesnek minősítette, majd az Európai Unió Bírósága is jogellenesnek minősítette és elkaszáltta, de ez alkalmas módszer volt arra, hogy több mint 200 bírótól egyébként megszabaduljanak.

A javaslatcsomag, igazságügyi - idézőjelbe téve - reformcsomag tartalmaz olyat is, hogy a külső pályázókat előnyben részesítik, mindenféle adminisztratív könnyítést tartalmaz a javaslat, úgynevezett mozgó bírák rendszerét vezetik be. Egy szó, mint száz, mindenféle módon próbálják a bíróhiányt és a bírói testületben megmutakozó hiányt nem fizetésemeléssel, nem a fizetés rendezésével, nem anyagi eszközökkel, hanem mindenféle adminisztratív enyhítésekkel segíteni.

(21.20)

A Magyar Bírói Egyesület, amellyel semmilyen egyeztetés nem volt az ő nyilatkozatuk szerint, arról beszél, hogy egy blankó csekket adott a teljes magyar igazságszolgáltatás a kormánynak, és ilyet nem lehetne tenni, amivel mélységesen egyetértek, hiszen ha egy demokráciában a bíróság, illetve az igazságszolgáltatás egy független, a kormányzattól független hatalmi ág, akkor ott semmiféle deal, semmiféle megállapodás, pláne anyagiakért cserébe, nem lehetne. Tudják, rendszeresen bizottsági szakaszban, Igazságügyi Bizottságon is hallgatom önöktől, tisztelt fideszes, KDNP-s képviselők, és itt is sokszor meghallgattuk, hogy a DK hogyan teheti azt meg, hogy támadja Varga Zs. Andrást, a Kúria elnökét, és fideszes pártkatonának gondoljuk, vagy Senyei Györgyöt szintén. Hát, azért, amiért most ez történik, hogy a költségvetésben a bírói fizetések kapcsán is önök nem tisztán fizetésemelést tesznek bele, hanem egy politikai alkut tesznek mögé, és ennek reményében várhatják azt, még nem érkezett

ez meg, de ennek reményében várhatják azt a bírák, hogy valamiféle béremelésük lesz.

Mi is ez a béremelés, amit önök állítanak, hogy majd megkapnak a bírák? Az OBH által eredetileg kérthez és igényelthez képest, amit, még egyszer mondom, önöknek automatikusan kellene, kellett volna berakniuk a javaslatba, 35 százalék helyett ez valójában 15 százalékos béremelést jelent. Évekre elhúzzák a béremelési helyzetet. A lényeg az, hogy a bírósági rendszernek, az igazságszolgáltatásnak cserébe kvázi hitelesítenie kell azt, hogy a kormány ezt a bizonyos dolgot megtette, tehát hogy az igazságszolgáltatás valójában független és szabad.

Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Kormány és Fideszes, KDNP-s Képviselők! Botrány! Botrány az, hogy a bírák fizetésemelése így kerül be, ha bekerül, ha azt látjuk, hogy bekerül a költségvetési törvénybe. Ez elmarad attól, ami megoldaná a problémát, elmarad az OBH javaslatától, és egy piszkos politikai alku keretében kerül be, ezzel is önök sárba tiporva az igazságszolgáltatás függetlenségét.

Még egy megjegyzést hadd tegyek röviden, amennyire az időm engedi. Ugyanez történik vagy hasonló történik az igazságügyi szakértők, a kirendelt szakértők keretében is, annak kapcsán is. Nem látjuk a költségvetésben, hogy erre több pénz jutna, nem látjuk azt, hogy a kormány ezt rendezné, márpedig az a helyzet, tisztelt képviselőtársaim, hogy tudjuk, hogy perelniük kell az igazságügyi szakértőknek, a kirendelt szakértőknek azért, hogy megkapják a pénzt, hiszen nem adják meg, nem fizetik ki őket sem a bíróságok, sem a rendőrség. Erről a költségvetésről beszélünk, amely az igazságszolgáltatást így kezeli. Köszönöm szépen a figyelmüket. *(Taps az ellenzéki padsorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Mielőtt tovább folytatnánk a felszólalásokat, bejelentem, hogy dr. Simicskó István frakcióvezető úr, a KDNP frakcióvezetője írásban bejelentette, hogy a KDNP-frakció fennmaradó időkeretét a Fidesz-frakció részére átadja.

Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Banai Péter Benő államtitkár úrnak, miniszterhelyettesnek. Parancsoljon!

BANAI PÉTER BENŐ pénzügyminisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Erős szavakat mondott véleményem szerint Sebián-Petrovszki László képviselő úr, természetesen szíve joga, de azért a „törvénysértő” jelzót, engedje meg, képviselő úr, hogy visszautasítsam. Kénytelen vagyok én is sarkosan fogalmazni, hiszen a költségvetésitörvény-javaslat benyújtásakor a kormány a hatályos törvényeknek megfelelően járt el, a bíróság és az ügyészség fejezetnél pontosan ugyanazt a számszaki javaslatot tárgyalja a tisztelt Országgyűlés, amit a kormányzatnak a két érintett szerv megküldött. Ha a képviselő úr arra gondol, hogy egyébként elindult egy egyeztetés arról,

hogy a bíróság és az ügyészség által javasolt béremelés hogyan, milyen ütemben valósuljon meg, akkor a képviselő úrnak igaza van, de a tények azt mutatják, ismétlem, hogy egyrészt az említett két fejezet számszaki része pontosan az, amit a bíróság és az ügyészség megküldött, másrészt az egyeztetés, nem ahogyan ön fogalmazott, piszkos politikai alku, zsarolás keretében, hanem megállapodással jött létre.

Miről szól ez a megállapodás? Azért azt hadd mondjam, hogy az aláírók között a kormányon túl az Országos Bírósági Hivatal, az Országos Bírói Tanács és Kúria vezetői vannak, tehát ők az aláírók a kormány mellett. És ez a piszkos politikai alku, bocsásson meg, ön fogalmazott így, azt mutatja, hogy három lépésben, 2025-ben, 2026-ban, 2027-ben, januártól a bírák jövedelme 48 százalékkal emelkedik, a bírósági titkároké és fogalmazóké átlagosan 82 százalékkal, az egyéb bírósági alkalmazottaké pedig 100 százalékkal. Így egy átlagos bírói jövedelem el fogja érni a 2 millió 250 ezer forintot, a titkárok és fogalmazók átlagos jövedelme 1 millió 125 ezer forintra nő, a tisztviselőké pedig eléri a 850 ezer forintot. Tehát ez a megállapodás.

Képviselő úr úgy fogalmazott, hogy hát, évek óta változatlanok a bérek, amelyek most emelkednek. Akkor tényyszerűen hadd mondjam el, hogy a válság éveiben volt a legutóbbi többlépcsős béremelés: 2020 - emlékszünk, Covid -, a bírák béremelése átlagosan 32 százalék, az ügyészeké 21 százalék, ezt megelőzően volt az ügyészeknél egy emelés; 2021-ben 12 százalék emelés; 2022-ben 13 százalékos emelés. Tehát ez az évek óta stagnáló állapot azért, hogy mondjam, egy viszonylag rövid időszakot jelent. *(Sebián-Petrovszki László közbeszól.)* Képviselő úr, ezek a tények. *(Sebián-Petrovszki László: Nem!)*

Bocsásson meg, azért érzem egy kicsit méltatlannak az ön hozzászólását, mert pontosan tudjuk, hogy voltak olyan kormányok Európában, Magyarországon is, amelyek a gazdasági nehézségek idejében a béreket nem növelték, hanem csökkentették, az ön által említett területen is. Tudjuk, hogy 2020 milyen év volt. Azt is tudjuk, hogy 2022-ben meg '23-ban milyen kihívásokkal nézett szembe egész Európa és Magyarország is. Tehát pont ebben az időszakban volt béremelés. Én abban bízom, hogy a megállapodás szerint kerül majd sor arra a módosításra, ami pontosan tartalmazza, hogy mennyi az illetményalap, hogyan emelkednek a bérek, és ehhez igazodóan hogyan alakul az említett két fejezet, a bíróság fejezet és az ügyészség fejezet 2025. évi költségvetési kerete.

Ha megengedik, röviden szólnék még néhány fölvetésről. Első körben azokról, amelyeket Hegedüs Andrea képviselő asszony említett, és egy részükre Maruzsa államtitkár úr tényyszerűen reagált. De hadd folytassam azokat a válaszokat, amelyeket Maruzsa államtitkár úr elkezdett. A kérdés úgy szólt, hogy hol van a pénz erről és arról a területről. Oktatás tekintetében államtitkár úr egy pontos választ adott. Hol van a pénz az egészségügyből? Ismét elmondom, hogy mintegy 330 milliárd forinttal számolunk a 2025-ös

költségvetésben, több egészségügyi kiadással, mint 2024-ben.

És ha a képviselő asszony az orvosok és az ápolók bérét említette: itt is igaz az, hogy a legutóbbi emelések pont ebben a nehéz időszakban valósultak meg. 2021, 2022 és 2023 azok az évek, amikor az orvosok bére radikálisan emelkedett. És az ápolók tekintetében pedig ne felejtjük el, hogy az utolsó emelés 2024. március 1-jén valósult meg, aminek a mértéke átlagosan 20 százalék volt. Ez az idei évben mintegy 170 milliárd forintot tesz ki márciustól. *(Hegedűs Andrea: És mi van a betegekkel?)* Tehát a „hol van a pénz?” kérdésre, azt gondolom, az a válasz, hogy az egészségügyi pénz jelentős része a megemelkedett bérekben, a dolgozóknál van. Ismétlem, azzal természetesen egyetértek, hogy jó lenne még nagyobb mértékben emelni, de Rétvári miniszterhelyettes úr pontosan elmondta, hogy európai viszonylatban hol állunk a bérekkel, és megismétlem, 2010-hez képest 2025-re az egészségügyi bértömeg több mint négyszeresére emelkedik. Négyszeresére emelkedik!

Hol van a pénz az önkormányzatoktól? Az önök előtt lévő törvényjavaslat szerint az önkormányzati fejezet kiadása az idei eredetileg tervezett 1050 milliárd forintról 1270 milliárd forintra növekszik. Ismétlem, értem, és egyet is értek azzal, hogy jó lenne számos területen még többet adni, de azt gondolom, hogy a pénzügyi fegyelem fontosságát nem elég hangsúlyozni, nem elég sokszor hangsúlyozni. Tehát a gazdaság teljesítménye reményeink szerint meg fogja haladni az európai uniós átlagot, ennek a gazdasági teljesítménynek köszönhetően lehet emelni számos területen a kiadásokat, olyan mértékben, ami még felőltsnek tekinthető.

Hol a pénz egyes fejlesztésekről? Miskolc kapcsán képviselő asszony több ügyet említett.

(21.30)

Tényszerűen szerintem el lehetne mondani, hogy Miskolc is, mint számos más megyei jogú város, mint az összes megyei jogú város, a „Modern városok” program keretében jelentős forrásokat kapott. Sajnálom, hogy ezeket képviselő asszony nem említette, vagy nem említette az egyetemi fejlesztéseket.

Említette viszont a diósgyőri várat. Engedjék meg, hogy akkor idézzek az önök előtt lévő törvényjavaslatból. Egész hamar találni egy választ arra a kérdésre, amit a képviselő asszony feltett, nevezetesen arra, hogy a diósgyőri vár komplex fejlesztésével mi a helyzet. A törvényjavaslat 4. oldala tartalmazza, hogy melyek azok a beruházások, néhány kiemelt beruházás, amelyek 2025-ben átadásra kerülnek. Itt olvassom: a diósgyőri vár komplex fejlesztése. Tehát abban bízom, hogy a képviselő asszony a feltett kérdésekre az önök előtt lévő törvényjavaslatban válaszokat talál.

Igyekszem röviden még reflektálni Kálmán Olga képviselő asszony felvetésére, aki azt mondta, hogy alap közgazdasági tételeket nem vett figyelembe a kormányzat, amikor otthonteremtésre, otthonfelújításra

támogatásokat biztosított, és úgy fogalmazott, hogy a keresletet túlságosan növelte a kormányzat, ennek köszönhetően nőttek az árak. Bocsánat, de ha a képviselő asszony alap közgazdasági tételeket említett, akkor azt hadd mondjam el, hogy egy piacgazdaságban a kereslet és a kínálat határozza meg az árakat. Képviselő asszony mondott egy olyan tételt, az otthonfelújítási támogatásokat, amelyek kétségtelenül növelték a keresletet. De akkor tegyük hozzá, hogy vajon arról szól a javaslat, hogy ezek az otthonteremtési támogatások, amelyek a gyermeket vállaló családokra vonatkoznak, ezzel legyen visszavonva. Tehát arról szól a javaslat, hogy esetleg csökkentsük ezeket a támogatásokat? Mert ha erről van szó, akkor beszéljünk konkrétan!

A képviselő asszony azt sem említette, hogy azért a kereslet-kínálatot meghatározza, hogy van-e fizetőképes kereslet, az állam által biztosított támogatásokon túl hogyan alakul a foglalkoztatás és a reálbérek. Sokszor elmondtuk, hogy európai összevetésben - kérem, ellenőrizték az Eurostat-számokat - 2010-hez képest Európában Málta és Magyarország az a két ország, ahol a foglalkoztatottak száma és az aktivitási ráta a legnagyobb mértékben emelkedett.

A reálbérek emelkedése. Említettem a Covidot. 2020-ban 6 százalék fölött emelkedtek a reálbérek, és a 2023-as, Európa-szerte látott extrém infláció évétől eltekintve, az elmúlt időszakban gyakorlatilag minden évben növekedtek a reálbérek. Az idei évben is 9 százalékos reálbér-növekedéssel számolunk, az önök előtt lévő törvényjavaslat pedig 5 százalék körüli reálbér-emelkedéssel számol, tehát ezek a folyamatok azért benne vannak abban, hogy igen, hál' istennek, növekedett a kereslet, és igen, valóban az árak is emelkedtek. De azt a képviselő asszony ismét elfelejtette mondani, hogy egy piacgazdaságban a keresletre a kínálat reagál. Nézzük meg a statisztikai számokat! Igen, a gazdasági folyamatoknak is köszönhetően, a kormányzati támogatásoknak is köszönhetően 2010 után az új intézkedéseknek az is a hatása volt, hogy nőtt az új építésű lakások száma. Azt pedig nem említette a képviselő asszony, hogy ez együtt járt azzal, hogy a foglalkoztatottak száma ebben a szektorban jelentősen növekedett. Nagyon sok olyan ember talált munkát az építőiparban, akinek alacsonyabb végzettsége van, adott esetben új szakmát tudott megszerezni. Tehát azt gondolom, hogy az intézkedéseknek az is a hatása, hogy a foglalkoztatottak száma jelentősen nőtt.

Igen, például az otthonfelújítási támogatás azt is célozta, hogy a gazdaságnak lendületet adjunk. A számok azt mutatták, hogy ez sikerült. Covid előtt, az előző öt évben a magyar gazdaság 4,1 százalékkal bővült, míg az uniós átlag 2,1 százalék volt. Ne felejtjük el azt, hogy ezek a támogatások igenis hozzájárultak ahhoz, hogy Magyarországon a termékenységi ráta, az édesanyák által vállalt gyermekek száma növekedett, nagyobb mértékben növekedett Magyarországon, mint a környező országokban vagy Európában. Természetesen messze még az a kívánt szint, amelyet

megcélzottunk, de azt gondolom, hogy az egyes intézkedéseknek, például az otthonteremtési támogatásoknak az eredményeit nem szabad elhallgatni.

Végül ezzel hadd reagáljak Bakos Bernadett képviselő asszony egy kérdésére is, nevezetesen arra, hogy hol vannak akkor a jövő évi költségvetésben az otthonteremtési, otthonfelújítási források. Úgy érzem, hogy képviselő asszony üdvözlí azt, ha a kormány plusztámogatásokat nyújt ezen a területen. Azt tudom a tisztelt Országgyűlésnek elmondani, hogy az idei évben eredetileg a lakástámogatások előirányzata 181 milliárd forintot tartalmazott, jövőre az új intézkedéseknek is köszönhetően ez 257 milliárd forint lehet. Ebben értelemszerűen nincsenek benne azok az adókedvezmények, amelyek a lakhatáshoz társulnak.

Tehát azt gondolom, hogy természetesen vannak még előttünk feladatok, akár bérekről, akár lakástámogatásról, akár családtámogatásokról van szó, de nem mehetünk el szó nélkül az eddigi eredmények mellett sem, és azt gondolom, hogy ezek az eredmények feljogosítják a kormányt arra, hogy ha látunk eredményeket, bizonyos intézkedéseket vigyünk tovább 2025-ben is. Köszönöm, hogy meghallgattak. *(Taps a kormánypárti oldalon.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! Most kétperces felszólalások következnek. Megadom a szót Maruzsa Zoltán államtitkár úrnak. Parancsoljon!

DR. MARUZSA ZOLTÁN VIKTOR belügyminisztériumi államtitkár: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Még az előző felszólalói körben szólítottam meg a köznevelés területén a nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők bére kapcsán. Öntsünk tiszta vizet a pohárba, rögzítsük, hogy is van az ő bérszabályozásuk!

A végzettségüknek megfelelően minimálbér vagy garantált bérminimum felett 10 százalékon kell finanszírozni a béruket. Ebből 7 százalékot garantáltan megkapnak, 3 százalék pedig differenciált. Tehát ennyiből az elhangzottak pontosítandók, hogy itt is a teljesítményalapnak van szerepe. Minden évben emelkedett a viszonyítási alap, az előző években tehát minden évben kaptak béremelést. Most éppen a napokban írták alá a kormányzat és a szakszervezetek a '25-26-27. évre vonatkozó hároméves megállapodást, tehát '25-ben 9, illetve 7 százalékos, 2026-ban 13 százalékos, 2027-ben pedig 14 százalékos emelkedésre számíthat mindenképpen ez a kör.

A sajtóhírek kapcsán: mindig érdemes fenntartással kezelni a sajtóhíreket, úgy általában a szakszervezeti vezetők nyilatkozatait szintűgy. Januári egyeztetés kapcsán kaptam a kérdést. Januárban, amikor a pedagógusbérekéről egyeztettünk, és ott konstatálták, hogy ez most egy jó lépés, akkor merült fel, hogy de a NOKS-osokkal mi lesz, és ott azt állították, hogy tömeges a NOKS-osok részéről a kilépés, a pályaelhagyás, kiürülnek a NOKS-os státuszok. Én felkészült

gyerek vagyok. Természetesen voltak nálam megfelelő statisztikák, és bemutattam nekik, hogy az előző években hogyan nőtt folyamatosan minden évben a NOKS-létszám. Ez színeződött ki utána a nyilatkozatokban arra, hogy a kormányzat semmit nem akar biztosítani ennek a körnek.

Szeretném hozzátenni, hogy most is, amikor november 4-én és 19-én egyeztettünk a szakszervezetekkel, ott is szóba jött ez a kérdés. Mondtam, hogy ebben a kérdéskörben nem velem kell most megegyezniük, hanem a kormányzattal folyik a generális megállapodás előkészülete, amilyen mértékű béremelésben ott megállapodnak és aláírják, olyan mértékű lesz ennek a körnek a béremelése a köznevelés területén. Erről is azt olvastam egyébként, hogy nem lesz, de ez nem igaz. Természetesen ugyanezt az emelési mértéket ők is megkapják, ezt minden évben céltartalékból biztosítottuk, most is biztosítani fogjuk. Köszönöm. *(Taps a kormánypárti oldalon.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! Folytatjuk a kétperces felszólalásokat. Megadom a szót Bakos Bernadett képviselő asszonynak, LMP-képviselőcsoport.

BAKOS BERNADETT (LMP): Köszönöm szépen a szót. Igen, ma többször is beszélünk a lakhatásról, és valóban üdvözlöm, ha erre a területre költ a kormány, csak továbbra is azt látom, hogy sajnos nem eleget.

Ha lakhatásról beszélünk, akkor mindenképpen kell beszélnünk lakhatási minőségről, energetikai korszerűségről, hiszen ez alapvetően befolyásolja azt, hogy milyen minőségű lakásokban élnek az emberek. Ugye, átéltünk a közelmúltban egy energiaválságot, és azt láthattuk, hogy csak a 2022-23-as évben 8000 milliárd forinttal több lett az ország energiaszámlája, ez pedig jelentős lakossági terhekkkel is járt. Az a megdöbbentő számomra, hogy most sem akarnak ezen a helyzeten változtatni. Tehát azt látjuk, hogy a magyar lakások 70-80 százaléka nem felel meg a korszerű energetikai, hőtechnikai elvárásoknak. Egyébként a magyarok 25 százaléka vizesedő, penészesedő, hőhidasodó házakban él.

2010-ben Matolcsy még évi százezer lakás felújítását ígérte. Sajnos nem tettek semmit, pedig nagyon jó lett volna, és mi is ezt a mennyiséget javasoljuk minden évben költségvetési módosító formájában. Ez évi 600 milliárd forintból megoldható lenne, ami egyébként kevesebb, mint amennyiért megvették a Vodafone-t vagy a repteret. Ez lenne a valódi, hosszú távon fenntartható zöld rezsicsökkentés.

Majd biztos el fogja mondani államtitkár úr, hogy az energetikai célú otthonfelújítási program elindult júliusban. Csak azt láthatjuk, hogy az önerő miatt a rászorulóknak megint csak kiszorultak, az adminisztratív terhek annyira elriasztották az embereket, hogy mindösszesen 4000 pályázat érkezett, ami azért kevesebb, mint a 100 ezer, és ebből is 500-at fogadtak el, tehát ennyi fog elkészülni. Ez azért, én úgy gondolom, nem megfelelő mennyiségű.

(21.40)

Én csak azt szeretném kérdezni, ami még ennél is fontosabb, a számoknál is fontosabb, hogy gondolnak-e a jövőre, gondolnak-e arra, hogy mi lesz itt, ha megint megszaladnak az energiaárak, ha újabb energiaválságot kell átélnünk. Kérem, majd erre is válaszoljon. Köszönöm szépen. *(Kanász-Nagy Máté tapsol.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő asszony. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Hegedűs Andrea képviselő asszonynak, DK-képviselőcsoport.

HEGEDŰS ANDREA (DK): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Tisztelt Államtitkár Úr! Én arra szeretném önt kérni, hogy menjen be az iskolákba, nézze meg, hogy hogyan tanítanak a pedagógusok, a tanítóktól egészen az egyetemi tanárokig, és a gyakorlatból hozott információk alapján kell a pedagógusok életét reformálni. Nincs szükségük se NAT-ra, se TÉR-re, se tanfolyamra, se portfólióírássra! Én úgy gondolom, hogy portfólióírással, NAT és TÉR helyett a pedagógusokat egyszerűen csak natúr módon hagyják már tanítani. Tudnak tanítani, van, akinek egy, kettő, három, négy diplomája van. A gyerekekre csak akkor tudnak időt szánni, ha békén hagyják végre őket, és nyugodt lélekkel, tudásukkal, szakmai háttérükkel ott tudnak állni teljes gőzzel a katedrán.

És ha önök családbarát kormányának mondják magukat, akkor tiszteljék már a pedagógusok családjait is! Tudják, hogy mennyi idejük elmegy ezekre a butaságokra? Mert ezek butaságok, nem szakmai alapok. Igazi szakmai továbbképzésre akkor van szüksége egy pedagógusnak, ha valóban az intézményen belül azt kéri, és ne önök fentről döntsék már el. Tudják, miről suttognak a folyosókon? Mert én tudom, 31 évig tanítottam, és intézményvezető voltam: azt kéri, hogy végre már egyszer ne íróasztal mögül döntsenek a sorsukról. Tudják, hogy milyen jó lehetőségek vannak? Olyan egyszerű a dolog: egyszerűen más országok sikerre vitt oktatási rendszerét csak le kellene emelni a polcra és bevezetni itthon. Hagyják már, hogy statisztikákkal terhelik a pedagógusokat! Olyan egyszerű a dolog.

Ön statisztikákat mond. Akár a NOKS-osokról van szó, akár a beosztott pedagógusokról, nekik a tanításra van szükségük *(Az elnök csengetéssel jelzi az időkeret leteltét.)*, hogy a gyerekekkel több időt töltsenek. Köszönöm szépen. *(Taps az ellenzéki sorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm. Tisztelt Országgyűlés! Most további normál időkeretben előre bejelentett felszólalások következnek. Megadom a szót Hegedűs Barbara képviselő asszonynak, Fidesz-képviselőcsoport. Parancsoljon, képviselő asszony!

HEGEDŰS BARBARA (Fidesz): Köszönöm. Tisztelt Országgyűlés! A 2025. évi költségvetésről szóló törvény azon részéről szeretnék beszélni, amely az

Európai Uniótól származó források felhasználásával foglalkozik.

Mindenekelőtt azonban engedjék meg, hogy pár mondatban kiemeljem a családtámogatásokat, hiszen fiatal édesanyaként is nagyon fontosnak tartom azt, hogy a 2025-ös költségvetés biztosítja a családtámogatások folytatását, sőt kibővíti azokat, és a támogatások növelésére is sor kerül. Ugyanígy üdvözlendő az az a tervezett intézkedések, amelyek segítik a munkavállalás és a család összehangolását, például a tanulmányokat folytató fiatal családok is számíthatnak plusztámogatásokra. A családi adókedvezménynek köszönhetően több mint 500 ezer forintos többletet kaphatnak a kétgyermekes családok és 1,2 millió forintos többletet a háromgyermekes családok.

Tisztelt Képviselőtársaim! Az elmúlt években Veszprém alpolgármestereként és a Régiók Európai Bizottságának tagjaként is volt szerencsém látni azt, hogy mennyire fontos az európai unió regionális politika. Kálmán Olga DK-s képviselőtársam felszólalására reagálva fontosnak tartom kiemelni azt, hogy igenis vannak olyan fiatalok, akik szeretnének vidéken élni, szeretnének a szülőföldjükön, a településükön, a falujukban élni, ezért nagyon fontos az, hogy a 2014 és 2020 közötti időszakban az EU regionális és vidékfejlesztési forrásait Magyarország sikeresen használta fel.

Az agrár- és vidékfejlesztésre szánt uniós források 2021 és 2027 közötti felhasználása a korábbi időszakokban megszokottakhoz képest azonban jelentősen átalakul. A program kerete Magyarország számára összességében mintegy 1414 milliárd forint összegű pénzalap felhasználását teszi lehetővé, mely részben uniós, részben hazai forrásokból kerül megterítésre. Magyarország a 2021-2027-es időszakban megemelheti a programra szánt pénzügyi kereteit, így a vidékfejlesztési program 2014 és 2022 között felhasználható keretösszege több mint 2940 milliárd forintba növekedett. A program hangsúlyos elemét képezi a klímaváltozáshoz való alkalmazkodás, valamint azzal összefüggésben a környezetkímélő, fenntartható gazdálkodás, agrár-környezetgazdálkodás. Kiemelt szempontja és beavatkozási területe a vidéki térségek és közösségek lehetőségeinek bővítése, a vidéki gazdaság és a helyi közösségek fejlesztése. A XXI. századi kihívások szükségessé teszik a magyar vállalkozások technológiaváltását, digitalizációs és innovációs képességeinek megerősítését, valamint a munkavállalók képzését termelékenységük és hozzáadott értékük növelése érdekében.

A 2021 és 2027 közötti időszakra szóló GINOP Plusz keretében a cél - a 2014 és 2020 közötti időszak eredményeire építve - a magyar vállalkozások támogatása. A GINOP Plusz beavatkozásai révén kívánjuk elérni, összhangban a vonatkozó stratégiákkal, hogy a vállalkozások technológiájukat, működésüket megújítva kedvezőbb pozíciót alakítsanak ki a hazai és nemzetközi piacokon, valamint előrelépjenek a globális értékláncokban. Mindez hozzájárul a társadalom életszínvonalának növekedéséhez, a munkahelyek védelméhez,

a foglalkoztatás bővüléséhez. A GINOP Pluszt a Bizottság 2022. december 22-én elfogadta. Az operatív programban tervezett öt prioritástengely keretében a fejlett és kevésbé fejlett régiókban kerül sor vissza nem térítendő és feltételes vissza nem térítendő támogatások, pénzügyi eszközök formájában támogatás kiosztására.

Az előző programozási időszaknak megfelelően a TOP Plusz prioritásai esetében a 2021-2027-es időszakban is a megyei önkormányzatok és Budapest által kidolgozott integrált területi programok képezik az operatív program céljai megvalósításának az alapját. A főbb beavatkozási tématerületek a helyi gazdaságfejlesztés, településfejlesztés, energiahatékonyság.

A digitális átmenet integrált megközelítést megkívánó domináns célrendszerre vált, amelynek választ kell tudni adni a jelenlegi és újonnan felmerülő globális, technológiai, biztonsági és fenntarthatósági kihívásokra. A gazdasági és társadalmi versenyképesség megtartása és növelése érdekében Magyarország egy külön program, a DIMOP Plusz keretében tervezi végrehajtani ezeket a fejlesztéseket.

A kohéziós politika részeként 2021 és 2027 között is folytatódnak a transznacionális és interregionális területi együttműködési programok. A programok fontos szerepet játszanak az európai, valamint a közép-európai térség kiegyensúlyozott fejlődésében és a területi kohézió megteremtésében. Ezen programok célja olyan tevékenységek támogatása, melyeket hatékonyan csak több ország együttműködésével, az érintett területek közös erőfeszítése, fellépése és tapasztalatcseréje révén lehet kezelni. A programok nemcsak az Európai Unió kiegyensúlyozott fejlődéséhez, a belső piac hatékonyabb működéséhez és a területi kohézió előmozdításához járulnak hozzá, de azt is elősegítik, hogy hazánk kulcsszereplő legyen a közép-európai térség fejlesztéspolitikájában. A magyar gazdaság fejlődésének kulcseleme a tágabb térségi gazdasági együttműködés fokozása, ezért hazánk fontos geostratégiai feladata, hogy együttműködve a szomszédos és térségbeli országokkal minél jelentősebb szerepet töltsön be a kelet-közép-európai régióban.

Az Európai Unió nyújtotta Helyreállítási és Ellenállóképességi Eszköz, az RRF megadja a lehetőséget arra, hogy a tagállamok a koronavírus okozta járvány következményeit enyhítsék, és újra növekedési pályára állhassanak. Az uniós eszköz főként az állami beruházások és reformok felgyorsítását célozza meg. Az uniós forrás felhasználása során, ellentétben a kohéziós politika forrásaival, maga a tagállam a kedvezményezett. A terv költségvetésének nagy hányada az energetikai szektor, az egészségügy és a fenntartható zöldközlekedés fejlesztését célozza. Kiemelt fejlesztési terület továbbá a köznevelés és a felsőoktatás, valamint az energetika és a zöldátállás. Magyarország 2023. augusztus 31-én nyújtotta be az Európai Bizottság részére az objektív körülményekkel indokolható módosítási javaslatokat tartalmazó helyreállítási tervet, amelyet a Tanács jóváhagyott. A módosítás már az RRF-hitelre épülő fejlesztési irányokat is tartalmazza.

(21.50)

A helyreállítási terv módosításának elfogadásával 1497 milliárd forint összegű hitel felvételére nyílik lehetőség. Az ország minden részét érintő intézkedések elsősorban a villamosenergia-hálózat fejlesztését, az ipar zöldítését, a megújulókat fokozatos hasznosítását és az energiahatékonyság javítását célozzák. A kötelezettségvállalást jelentő hitelmegállapodás megkötését követően a Bizottság az RRF-rendeletben rögzítetteknek megfelelően teljesítette az előfinanszírozás kiutalását Magyarország részére, melynek keretében a hitelkeret 20 százalékának megfelelő előleg került kifizetésre egy összegben, mintegy 295 milliárd forint értékben.

A REPower fejezetben foglalt intézkedések végrehajtása megkezdődött. 2024 januárjában megjelent a vállalkozások elektromosjármű-beszerzését, júniusban pedig a lakossági energiahatékonysági beruházások megvalósítását segítő otthonfelújítási program pályázati felhívása, valamint a múlt hónapban az elektromos töltőhálózat fejlesztését segítő pályázat is.

Tisztelt Képviselőtársaim! Amint az előbb elhangzottakból is látható, Magyarország hatékonyan és konstruktívan működik együtt az Európai Unióval és intézményeivel. Az onnan érkező forrásokat jó gazdaként, a magyar lakosság érdekében használjuk fel, hogy hazánk egy modernebb, versenyképesebb és jelentősebb gazdasági szereplővé válhasson, és élhetőbb ország lehessen. Az uniós támogatásoknak köszönhetően jelentős fejlesztések valósultak meg az infrastruktúrában, az oktatásban és az egészségügyben.

Éppen ezért állunk értetlenül és némi indulatokkal azok előtt a döntések előtt, amelyeket politikai alapon és a magyar emberek érdekeit sértő módon hoznak meg Brüsszelben, hogy ezek a források ne vagy csak korlátozott mértékben érkezhessenek meg hozzánk. A jogállamisággal kapcsolatos, gyakran átláthatatlanul megfogalmazott vádakkal indokolt eljárások és szankciók veszélyeztetik nemcsak az uniós forrásokhoz való hozzáférést, hanem az ország szuverenitását is. Felháborító, hogy egyes brüsszeli intézmények a politikai nyomásgyakorlás eszközeként használják a Magyarországnak jogosan járó európai uniós források kérdését.

Az elmúlt években Magyarország jelentős eredményeket ért el az uniós források felhasználásában. A kormányzati intézkedések célja, hogy Magyarország versenyképessége erősödjön, a gazdaság modernizálódjon, az életminőség pedig tovább javuljon. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypárti padsorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Tisztelt Országgyűlés! Kétperces felszólalásra megadom a szót Kanász-Nagy Máté képviselő úrnak, LMP-képviselőcsoport.

KANÁSZ-NAGY MÁTÉ (LMP): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Maradva akkor a közalkalmazottak béremelésénél, és való igaz, hogy

a nevelést-oktatást közvetlenül segítő munkatársak a garantált bérminimumot plusz 7 százalékos, plusz esetleg 3 százalékos kapnak, azért azt gondolom, ezt a differenciálást, hogy valaki megkapja a 3 százalékos, valaki nem kapja meg, azért a teljesítményelv érvényesítésének nevezni egy picit túlzás. Tehát ennél lehetne differenciáltabb rendszereket alkotni.

Amit említett az államtitkár úr, hogy jövőre emelik a minimálbért, illetve a garantált bérminimumot – 7, illetve 9 százalékos emelésről van szó -, ez nettó 15-16 ezer forintot jelent. Azért ez nem egy jelentős összeg, ezt tegyük hozzá, és egészítsük ki azzal, hogy az elmúlt években ennél lendületesebb volt a minimálbér vagy a garantált bérminimum növekedése. Most ismét visszavettek ebből a növelési tempóból, ha a jövő évet nézzük egyébként.

A következő dolog pedig az, hogy itt azért alapvetően van egy szétválasztás, tehát különbséget tesznek közalkalmazott és közalkalmazott között. Ugyanis vannak olyan szférák, amelyek megkapták az életpályamodellt, és lendületes a bérnövekedés, az orvosok esetében ez egyértelmű. Hogy ez mire elég, meg tudja-e állítani ennek a szektornak a sajnos életkori okokból történő elhagyását, az egy kérdés. A pedagógusok esetében az életpályamodell számos esetben problémás, vitás kérdések vannak, de kétségtelen, hogy van. De ott vannak a NOKS-os kollégák, ott vannak a szociális dolgozók, ahol semmilyen életpályamodellről nem beszélhetünk, őket benne hagyták a közalkalmazotti bértáblában, amit befagyasztottak.

A minimálbér és a garantált bérminimum nő, az tudja följebb, hogy mondjam, a fizetéseket, de rendkívüli igazságtalanságokat eredményez, hiszen képzettségbeli különbségek, életkorbeli különbségek nem tudnak érvényesülni, ami szerintünk egy óriási probléma. Köszönöm szépen. *(Szórványos taps az LMP soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót F. Kovács Sándor képviselő úrnak, Fidesz-képviselőcsoport. Parancsoljon, képviselő úr!

F. KOVÁCS SÁNDOR (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Urak! Tisztelt Képviselőtársaim! A 2025. évi költségvetést talán nevezhetjük a remény költségvetésének, hiszen ha visszatekintünk az elmúlt öt-hat esztendőre, olyan dolgok történtek, amire senki nem volt felkészülve, senki nem lehetett felkészülve sem emberileg, sem közgazdaságilag. Hiszen egy vírusjárvány után egy olyan háborús, inflációs, szankciós időszak következett, amire igazából nem lehetett felkészülni.

A 2025. évi költségvetést talán nevezhetjük a remény költségvetésének, a béke költségvetésének, hiszen az amerikai választások után reménykedhetünk abban, hogy a tőlünk keletre lévő szomszédunkban zajló ádáz háború rövid időn belül lezárásra kerülhet, és visszatérhetünk a normális kerékvágásba, abba a normális kerékvágásba, amikor egy költségvetést

nyugodtan lehetett tervezni, amikor a gazdasági folyamatok kiszámíthatóak voltak. Én abban bízom, hogy a 2025. évi költségvetés ilyen lesz, és a számokból és a célokból ez kikövetkeztethető.

A legjobban talán a beruházások mutatják, hogy milyen évre számíthatunk a jövő évben. Még nem zárult le a háború, de reménykedhetünk abban, hogy a kormány céljai megvalósításra kerülnek, hiszen a jövő évben 300 új beruházás indul 480 milliárd forint összegben. De nemcsak az új beruházásokra lehet számítani, hanem 770 milliárd forintot költünk azokra a beruházásokra, amelyek a jövő évben fognak lezárulni, amelyek már korábban indultak. Körülbelül egy 2000 milliárd forintos beruházás megvalósítása várható jövőre, ez mindenképpen reményre adhat okot.

A beruházások között is vannak fontosak, kevésbé fontosak és a szívünkhöz közelállók. Az én szívemhez az egyik legfontosabb beruházás áll a legközelebb, hiszen az én térségemben a 4-es autópálya egy újabb szakasza a jövő évben befejezésre kerül. A Törökszentmiklós-Fegyvernek-Kenderes-Kisújszállás szakasz befejezésre kerül, és bízom benne, ahogy ez a szakasz átadásra kerül, már a Karcag-Püspökladány szakasz is folyamatosan építésre fog kerülni.

Ez azért fontos, mert a térségben nemcsak egy közlekedési beruházás ez, jó látni, amikor az ember Budapestre, a fővárosba utazik, hogy dinamikus tempóban folyik ez a beruházás. Ez azért is fontos, mert kinyitja az Alföld közepét, kinyitja közlekedésileg, gazdaságilag, hiszen ez a térség, Fegyvernek, Kenderes, Kisújszállás és Karcag közelebb kerül Budapesthez, közelebb kerül a központhoz. Kisújszállásról talán egy szűk órába kerül a Liszt Ferenc nemzetközi reptér elérése, vonzani fogja a beruházásokat.

Egyre nagyobb érdeklődés van a térségben a munkahelyteremtő beruházásokra. Karcag, Kisújszállás, Túrkeve, Kenderes és Fegyvernek egy új beruházási boomnak nézhet elébe. Nemcsak ezek az útépítési beruházások kerülnek megvalósításra, hanem megtörtént és folyamatban van a 34-es útnak a fejlesztése, tervezése is. Ez Tiszafüred és Fegyvernek között azt a régiót tárja fel, amely talán az ország egyik legszegényebb járása, a kunhegyesi régiót. A kunhegyesi régió így ki fog nyílni, és gazdaságilag újból egy aktív, virágzó időszakot élhet meg.

Ha a beruházásoknál vagyunk, örülünk annak, ha nagyberuházásokra kerül sor, hiszen a nagy építőipari cégeknek ez munkát, bevételt biztosít, de a kisebb építőipari cégek a lakásfelújítások, az új családi házak építése és az energetikai beruházások terén egyre nagyobb lehetőséget fognak kapni a jövő esztendőben.

A kormány nemcsak a nagy cégekre gondol, hanem a kisebbekre is. A Demjén Sándor-terv pontosan azokra a cégekre gondol a jövő esztendőben, a hazai tulajdonú kis- és közepes vállalkozásokra, amelyek olyan hátrányos helyzetű régiókban vannak, ahonnan nehéz a kitorés, tehát néhány tíz-, néhány százmillió forinttal csodát tudnak művelni ezek a vállalkozások.

(22.00)

Gondolnak azokra a fiatalokra, akik életet, pályát kezdenek, szakmunkások, akik el tudják indítani első vállalkozásukat, meg tudják vásárolni első munkába járó gépjárműüket, szerszámkészletüket, hogy el tudják indítani kezdő vállalkozásukat.

Ami még ebben a térségben nagyon fontos, a Tisza-tó. Ötven esztendővel ezelőtt ez a térség igazából turisztikailag értékelhetetlen volt, mert akkor adták át az úgynevezett Kiskörei-víztározót, ami turisztikailag nem számított, de most már Magyarország legfontosabb - és talán az első ötben lévő - turisztikai desztinációja. Tiszafüred ennek a Tisza-tavi régióknak a központja, a tavalyi évben 140 ezer vendégéjszakát töltöttek ott, bekerült az ötven legfontosabb turisztikai desztinációba. Beruházások történtek, Tiszafüred főterének felújítása megtörtént, vadonutáj a főtér, Tiszaderzszen a kikötőt, az önkormányzati tulajdonú kikötőt újítják fel, és folyamatosan történnek a beruházások.

Azt gondolom, hogy a jövő évi költségvetés, mint ahogy fogalmaztam, a remény költségvetése. Reményt ad azoknak a térségeknek is, amelyek most akarnak igazából beindulni, amelyek most akarnak felzárkózni a fejlettebb régiókhoz. Ez a költségvetés biztosítja azt, hogy azok a fiatalok, akik fel akarnak zárkózni, azok a vállalkozók, akik újítani és bővíteni akarnak és azok a régiók, amelyek akarják tartani a tempót, fel tudjanak zárkózni a gazdagabb és szerencsésebb régiókhoz, szerencsésebb vállalkozásokhoz.

Köszönöm szépen, és bízom benne, hogy mindannyian tudjuk támogatni ezt a költségvetést, hiszen ahogy fogalmaztam, ez a remény költségvetése. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Kettőperces felszólalások következnek. Megadom a szót Maruzsa Zoltán államtitkár úrnak.

DR. MARUZSA ZOLTÁN VIKTOR belügyminisztériumi államtitkár: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Nagyon szépen köszönöm. Gondolkoztam, hogy érdemes-e reagálni Hegedüs Andrea DK-s képviselő asszony előbbi hozzászólására, főleg azért is, mert amint elmondta, utána távozott, de aztán úgy voltam vele, hogy tényleg nem lehet szó nélkül hagyni az elhangzottakat.

Arra kértem volna elsődlegesen, hogy ne vakítsa el a kormánygyűlölet. Azt állítani egy volt igazgatónak, hogy nem kell NAT, nem kell tanügyi szabályozás, szerintem egy kicsit abszurd. Modern tanügyi rendszerek nem léteznek tanügyi szabályozás nélkül, ezek biztosítják az oktatási rendszer koherenciáját.

Az, hogy kell-e teljesítményértékelés, tegyük a kezünket a szívünkre: önmagában attól, hogy többet fizetünk a pedagógusoknak, nem fog rögtön javulni az oktatás eredményessége, az oktatás minősége. Igenis érdemes azokat, mondjuk így, a globális világban is bevált, multiknál is alkalmazott módszereket,

amelyek a munkavállalók teljesítménymérésére vonatkoznak, megpróbálni alkalmazni. Ez nyilván gyerekcipőben jár, az igazgatóknak meg a pedagógusoknak is ki kell tapasztalni a csínját-bínját. De egészen biztos vagyok abban, hogy a teljesítményértékelés egy olyan intézkedés, amely tudja javítani az oktatás eredményességét. Azon dolgozunk mindannyian - ezt mondtam az igazgatóknak is -, olyan célokat fogalmazzanak meg, amelyek hozzájárulnak az oktatási rendszer eredményességének a javulásához.

Ugyanez igaz a továbbképzési rendszerre. Élethosszig tartó tanulásra neveltek, szoktattak minket annak idején az egyetemeken, amikor az oktatási rendszerre kiképeztek bennünket. Úgy gondolom, hogy igenis az oktatási rendszerben az élethosszig tartó tanulásnak, továbbképzésnek megvan a maga szerepe.

Kanász-Nagy Máté hozzászólására talán csak annyit mondanék, hogy a mértékről - még egyszer mondom - a szakszervezetek állapodtak meg, írták alá ezt a megállapodást. Én jövő héten fogok velük újra tárgyalni. Nyilván mi is folytatjuk magunk között a mi egyeztetéseinket a '25. évi béremelésről. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm, államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Bakos Bernadett képviselő asszonynak, LMP. Parancsoljon!

BAKOS BERNADETT (LMP): Köszönöm a szót ismét. Most már így az ülés vége felé, amikor az önkormányzatok költségvetési stabilitásáról beszélnek, akkor mindig kikíváncozik belőlem egy kérdés, hogy önök közül hányan vettek már részt ilyen önkormányzati költségvetés-alkotást megelőző tárgyalásokon. Nekem volt szerencsém Kőbányán a költségvetési bizottság elnökeként ilyeneken részt venni, és hát, szóval, az a kínos feszengés örökre bennem maradt, amikor magyarázzuk az óvodapedagógusoknak, hogy miért nem tudják megkapni azt a pótlékot, amit kérnek, melyik területre miért nem jut több fejlesztési forrás, miért kell évről évre görgetni, lehúzni fejlesztéseket. Szóval, ilyen értelemben a stabilitás leginkább egy stabil, forráshiányos állapotot jelent.

Különösen kellemetlen ez egyébként olyan szituációban, amikor pont a kőbányai önkormányzat nagyon gyakran azt nézi, hogy hol tud egyébként az államtól átvenni feladatokat, hol tud olyan területen segíteni, ahol nincsen elég állami forrás, például tud-e szolgálati lakást biztosítani olyan rendőröknek, akik a kerületben szolgálnak, vagy olyan tűzoltóknak, olyan óvodapedagógusoknak.

Úgyhogy én azt javaslom, hogy amikor az önkormányzatokra gondolnak a költségvetés tervezésekor, akkor ezt az oldalát is nézzék meg a mérlegnek, hogy ezek a számok jól mutatnak az önök szintjén biztosan, de el kell menni ezekhez a települési önkormányzatokhoz, és meg kell nézni, hogy ott hogy működnek évről évre ezek a költségvetés-tervezési tárgyalások, és ezt át kell élni. Úgyhogy ezért ezt javaslom önöknek, hogy

tegyenek néha tanulmányi kirándulást ilyen helyekre, vagy adott esetben kérjék meg az önkormányzatok polgármestereit, alpolgármestereit, hogy számoljanak be erről, hogy mi a helyzet. Köszönöm szépen, hogyha megfogadják a tanácsomat. *(Taps az LMP soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő asszony. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Banai Péter Benő államtitkár úrnak, miniszterhelyettesnek. Parancsoljon!

BANAI PÉTER BENŐ pénzügyminisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen a szót. Annyi, hogy államtitkár vagyok, a miniszterhelyettesi feladatokat Tállai András miniszterhelyettes úr látja el. Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Csak nagyon röviden. Sokat beszéltünk az önkormányzatokról, és ismétlem, én elfogadom, hogy vannak olyan települések, amelyeknek kevésbé kedvező a helyzete, de azért összességében, hogy az önkormányzatok hogyan gazdálkodhatnak, szerintem ha Kőbánya iparűzésiadó-bevételeit vagy a többi adóbevételt megnézzük, akkor azért szép növekedést fogunk látni. Ebben biztos vagyok, Pont azért, mert a magyar gazdaság bővülése a Covid előtt érdemben meghaladta az uniós átlagot. Hozzáteszem, a Covid alatt is a visszaesésünk kisebb volt, mint az uniós átlag, és 2021-ben gyorsabb volt a visszapattanás, mint az uniós átlag.

De akkor a helyben járás kapcsán, hogy konkrét számokat mondjak, az összes helyi adóbevétel az önkormányzatoknál 2022-ben 1091,4 milliárd forint, a 2023-as tény 1491,7 milliárd forint, a 2024. évi várható bevétel 1591 milliárd forint, és 2025-ben ez 1700 milliárd forint fölött lehet. Tehát amikor helyben járásról beszélünk, akkor kérem, értékeljük azt, hogy a gazdasági növekedésnek is köszönhetően az önkormányzatok bevételei hogyan alakulnak. Elfogadom, hogy a kiadásoknál is van növekedés. Remélem, hogy ezekből a többletbevételekből több mindenre, adott esetben béremelésre is jut pénz.

De ismétlem, az elmúlt években is volt növekedés, és abban bízom, hogy a gazdaság teljesítményével párhuzamosan a helyi önkormányzatok is meg tudják őrizni a stabil pénzügyi helyzetüket. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypárti padsorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Ez csak a teljesítménynek szólt, ez a titulus. *(Banai Péter Benő: Köszönöm szépen.)* Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Bartos Mónika képviselő asszonynak. Parancsoljon!

BARTOS MÓNIKA (Fidesz): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Urak! Képviselőtársaim! Az Európai Unió Tanácsának magyar elnöksége erre a félére hét prioritást fogalmazott meg. Ezek a prioritások azokat a legfontosabb célokat fogalmazzák meg, amelyeket európai szinten el akarunk érni, meg akarunk valósítani, és ilyen prioritásokat tűztünk magunk elé 2011-ben is.

Ezek között az egyik a roma közösségek felemelése, felzárkóztatása volt, és nemcsak nemzeti szinten, nemzeti szinteken, hiszen a nemzetállamoknak, a tagállamoknak is ajánlottuk, hogy fogadjanak el romastratégiát, hanem uniós szinten is megfogalmaztuk ezt a célunkat. Nagyon jó látni, hogy amit 2011-ben kitűztünk magunk elé, azt folyamatosan visszük végig, tehát nemcsak egy fellángolás volt ez a magyar elnökség idejére, hanem egy olyan elköteleződés, amely a hátrányos helyzetű, illetve a roma közösségek számára egy üzenet és egy közös célkitűzés volt.

(22.10)

Én talán három dolgot emelnék ki, ami szerintem ehhez a sikerhez hozzájárul. Az egyik, amire utaltam, az a stratégiában való gondolkodás, tehát egy folyamatos építkezésszerű van szó, amelyet nagyon meggondoltan, megfontoltan, lépésről lépésre folytatunk meghatározott célok elérése érdekében. Nagyon fontos, hogy olyan célokat sikerült megfogalmazni és olyan eszközöket találni, amelyek elérik a célcsoportokat, alkalmazhatóak, befogadhatóak és elérhetőek a roma közösségek számára. A harmadik pedig, hogy van intézményi lába a romaügynek, tehát a Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság létrehozásával van egy olyan hely, ahova lehet romaüggyel fordulni. Tehát nemcsak pénzt adunk, nemcsak programok vannak, hanem van egy felelőse, van egy gazdája ennek a programnak.

És valóban stratégiában gondolkozunk, amelynek lényege a gyermekszegénység elleni küzdelem, a gyermekek esélyteremtése, a hátrányos helyzetű személyek, mélyszegénységben élők foglalkoztatási, oktatási és lakhatási helyzetének javítása, a területi, társadalmi hátrányokból fakadó esélyegyenlőtlenségek csökkentése, a közszolgáltatásokhoz történő hozzáférés. Ezt számos programon keresztül kívánjuk megvalósítani.

De amit mindenképpen szeretnék kiemelni, hogy ezeknek a programoknak fontos üzenete és fontos célja az identitás megőrzése, tehát a magyar cigányidentitás megőrzése, a kulturális gyökerek megőrzése és következő generációnak való átadása, a lelkesítés erősítése, mélyítése és közéleti ismeretek nyújtása. Azért is tartom ezt fontosnak kiemelni - különösen az identitás megőrzését -, mert úgy gondolom, hogy a mai modern, borzasztóan változó világban az, ha valaki tudja, hogy honnan származik, hova tud kapaszkodni, ha van otthona, van egy befogadó közössége, akkor igenis meg tud állni a modern kor kihívásaival szemben is, és önmaga tud maradni. És nagyon jó, hogy ezeken a felzárkóztatási, de inkább hívjuk úgy, hogy esélyteremtési programokon keresztül ezt a magyar kormány biztosítja.

És nagyon jó azt látni, hogy a 0-3 éves korú kisgyermekeknek a „Biztos kezdet” gyerekházak támogatása él, és továbbra is élni fog. Több mint kétmilliárd forinttal segíti azt, hogy be tudjanak illeszkedni, hogy a hátrányos kezdetet, a szociokulturális hátrányokat

le tudják küzdeni; olyan testi, értelmi, érzelmi és szociális fejlődési támogatást kapnak, ami által sikeres óvodai beilleszkedésük megtörténhet, családjaik és szüleik is gyermeknevelési kompetenciájukban erősítést kapnak.

Jelenleg 177 ilyen gyerekház van, és több mint 2500 gyermeknek nyújt ez segítséget.

Aztán következik a tanodák időszaka, itt 6-18 éves korban tudnak ehhez az esélynövelő támogatáshoz jutni köznevelési szakképzési jogviszonyban tanuló fiatalok, és több mint 3 milliárd, majdnem 3,5 milliárd forint áll ezen program rendelkezésére. Olyan anyagi szükségben, rossz szociális körülmények között élő gyermekek vehetik ezt igénybe, akiknek szükségük van erre a segítségre ahhoz, hogy az iskolai feltételeknek, a köznevelési rendszerben számukra támasztott követelményeknek meg tudjanak felelni. 180 ilyen tanoda működik, 6000 gyermeknek segít.

És valóban, az ösztöndíjprogramok is olyanok, amelyek évente több mint tízezer tanulót segítenek különböző célcsoportokban a középiskolába jutásban, az érettségi megszerzésében, szakma megszerzésében, diplomához való jutásban több mint két és fél milliárd forinttal.

Vannak tanulmányi ösztöndíjak 11-12. évfolyamos fiataloknak, akik érettségi előtt állnak. Ők tanulmányi ösztöndíjat kapnak, egy évben 300 ezer forint is juthat számukra. Az egyetemi diplomát szerző fiatalok számára pedig a roma szakkollégiumok nyújtanak segítséget. Tizenegy ilyen van az országban. Számos területen nyújtanak segítséget: a humánképzéstől a műszaki képzésen át nyolc egyházi és három egyetemi fenntartású roma szakkollégium van.

És azért is gondoltam ezt az ívet bemutatni, mert Magyarország Kormányára eltökélte, hogy egy évtized alatt egymillió új munkahelyet teremtsen, és jó azt látni, hogy az új munkahelyteremtési lehetőségekkel a roma származású emberek is tudnak élni, és meglett a munkának a gyümölcse. Persze még van feladat előttünk, de meglett a munkának a gyümölcse, és sokaknak tudott esélyt adni az a programsorozat és az az elköteleződés, amelyet Magyarország Kormányára a felzárkóztatási, gondoskodási, esélyteremtési politikába fektet. Köszönöm ezt a kormánynak, és köszönöm, hogy ezt a jövőben is folytathatjuk. *(Taps a kormánypárti padsorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Tisztelt Országgyűlés! Kétperces felszólalás következik. Megadom a szót Kanász-Nagy Máté képviselő úrnak, LMP. Parancsoljon!

KANÁSZ-NAGY MÁTÉ (LMP): Köszönöm a szót, tisztelt elnök úr. És akkor az időkeretünket kihasználva, továbbra is a közalkalmazottaknál maradván: több százezer ember életét érinti a jövő évi költségvetés ebből a szempontból is. És ugye, közel sem a NOKS-kollégákról vitatkozunk csupán, de annyit azért hadd említsek meg, hogy amikor államtitkár úr azt mondta, hogy a szakszervezetekkel egyeztettek és

egyeztek meg ily módon, ebből picit azt hallottam ki, mintha a szakszervezetek kérték volna ezt a bért, amit biztosít a kormány. Hát, nyilvánvalóan a szakszervezetek jóval magasabb bért képelnének el a kollégák számára.

És még egyszer: azért ez a jelenlegi nettó 216 ezer forintos garantált bérminimum igen-igen alacsony összeg, és arra is reagálnék, hogy nem csupán mértékekről beszélünk, vagy mértékekről vitatkozunk, hanem arról vitatkozunk, hogy egyáltalán ekkora összegből meg lehet-e élni, ez elég-e a valódi megbecsüléshez. Tehát bőven-bőven nem csupán finomhangolásra van szükség.

Az is egy érdekes kérdés, hogy a betöltött álláshe-lyek be vannak-e töltve. Lehet, hogy a NOKS-kollégák esetében igen, és kevés az üresen lévő álláshely, de hozzáteszem, mondjuk, más szférák esetében viszont nagyon is sok. Tehát mondjuk, a szociális szférában tipikusan látjuk azt, hogy több álláshelyet, amit az önkormányzatok meghirdetnek, egyszerűen a bérhelyzet miatt nem tudnak betölteni. Illetve mondjuk, a NOKS-kollégák esetében lehet, hogy az összes státusz vagy közel az összes státusz be van töltve, de meghirdetnek-e elég státuszt? Hiszen, mondjuk európai országokkal összehasonlítva, ahol az oktatást, a pedagógusok munkáját számos kolléga segíti, Magyarországon sajnos az a jellemző, hogy nagyon kevés az a kolléga, nagyon kevés az a NOKS-kolléga, aki általában ott van az iskolákban, óvodákban, és segíti az oktatást. Tehát ilyen szempontból lehet, hogy a státuszbővítésre is szükség lenne, ami szintén költségvetési kérdés.

Köszönöm szépen, és szeretném megköszönni képviselőtársaim részvételét és államtitkár urak aktív részvételét a vitában, és hogy válaszoltak a kérdéseinkre. Köszönöm szépen. *(Szórványos taps.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Gelencsér Attila képviselő úrnak, Fidesz-képviselőcsoport. Parancsoljon!

GELENCSÉR ATTILA (Fidesz): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Köszönöm a szót. Ma a magyar munkavállalók bérhelyzetéről és az új bérmegállapodásról szeretnék szólni, ami nemcsak a jelen gazdasági helyzetet formálja át, hanem jelentős hatással lesz az elkövetkezendő évekre is. A bérek emelkedése, a dolgozók életkörülményeinek javítása, valamint a gazdaság fenntartható növekedése mind-mind olyan célok, amelyek elérése közös érdekünk.

Az elmúlt években a magyar bérek folyamatos növekedést mutattak. A Központi Statisztikai Hivatal legfrissebb adatai alapján 2024 szeptemberében a bruttó átlagkereset 627 400 forintot tett ki, ami az előző év azonos időszakához képest közel 70 ezer forintos, azaz 12,5 százalékos emelkedést jelentett.

(22.20)

Ez a növekedés komoly mértékben hozzájárult a háztartások vásárlóerejének erősödéséhez, miközben

pozitív hatással volt a belső fogyasztásra és a gazdasági növekedésre is.

Fontos kiemelni, hogy a bérek reálértéke az infláció csökkenésével párhuzamosan újra növekedésnek indult, ami különösen fontos az elmúlt évek nehézségei után. Mindez azt mutatja, hogy a kormány gazdaságpolitikája a helyes irányba halad. Az új bérmegállapodás, amelyet a Versenyszféra és a Kormány Állandó Konzultációs Fóruma keretein belül kötöttek meg, egy hároméves időszakra szóló, átgondolt és előremutató döntés.

Ennek értelmében 2025. január 1-jétől a minimálbér 9 százalékkal, bruttó 290 800 forintra emelkedik, míg a garantált bérminimum 7 százalékkal, bruttó 348 800 forintra nő. Ez a megállapodás nemcsak a jelenlegi helyzetben nyújt azonnali segítséget a munkavállalóknak, hanem hosszú távú célkitűzéseket is megfogalmaz. A cél az, hogy 2027-re a minimálbér elérje a rendszeres bruttó átlagkereset 50 százalékát. Ez nemcsak a dolgozók megélhetésének javítását segíti elő, hanem azt is biztosítja, hogy Magyarország bérrendszere versenyképes maradjon mind a régióban, mind Európa más országaival összehasonlítva.

A béremelések gazdasági hatásai sokrétűek. Egyrészt növelik a belső keresletet, amely a gazdasági növekedés egyik motorja; másrészt ösztönzik a fogyasztást, ami különösen fontos a hazai kis- és közepes vállalkozások számára. Ezzel párhuzamosan a bérek emelkedése hozzájárul a dolgozók életszínvonalának javításához, amely a társadalmi stabilitás egyik alapköve. Fontos megemlíteni, hogy a kormány hosszú távú célja, hogy 2028-ra a minimálbér elérje az ezer eurós szintet, az átlagkereset pedig az egymillió forintos átlomhatárt. Ez nemcsak ambiciózus, de elérhető célkitűzés is, amely tovább erősíti Magyarország gazdasági pozícióját a régióban.

Tisztában vagyunk azzal, hogy a béremelések kihívásokat is jelenthetnek a munkáltatók számára, ezért a megállapodás részeként a szociális hozzájárulási adó rendszerét is úgy alakították ki, hogy az mindig az előző év minimálbére alapján kerüljön megállapításra, ne pedig az aktuális év emelt szintjén. Ez a könnyítés segíti a vállalkozásokat abban, hogy a béremelések finanszírozása mellett is megőrizhessék versenyképességüket és a meglévő munkahelyeket.

Ha nemzetközi szinten vizsgáljuk a bérek alakulását, láthatjuk, hogy Magyarország az elmúlt években jelentős lépéseket tett előre. A minimálbér jelenlegi szintje már meghaladja a régió több országának minimálbérét, és az új megállapodásnak köszönhetően várhatóan tovább növekedik a különbség.

Ezzel párhuzamosan a kormány kiemelten figyel arra, hogy a bérek emelkedése ne rőjon elviselhetetlen terheket a vállalkozásokra, hiszen a fenntartható gazdasági növekedés érdekében elengedhetetlen a munkáltatók és a munkavállalók közötti egyensúly fenntartása.

Tisztelt Képviselőtársaim! Az új bérmegállapodás egyensúlyt teremt a munkavállalók megélhetésének javítása, a vállalkozások támogatása és a gazdaság

fenntartható növekedése között. Ez az együttműködés, amelyet a kormány, a munkáltatók és a munkavállalók közösen valósítottak meg, olyan eredményeket hozott, amelyek hosszú távon biztosítják a magyar gazdaság stabilitását és fejlődését.

A 2025-ös költségvetés úgy készült, hogy minden munkabértervet segíti, támogatja, így én javasolom a tisztelt Háznak ennek az elfogadását. Megtisztelő volt a figyelmük. *(Taps a kormánypartok pad-soraiból.)*

ELNÖK: Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Selmeczi Gabriella képviselő asszonynak, Fidesz-képviselőcsoport. Parancsoljon, képviselő asszony!

DR. SELMECZI GABRIELLA (Fidesz): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Államtitkár Urak! A költségvetési törvény preambuluma nagyon fontos értékrendeket fogalmaz meg: az új gazdaságpolitika költségvetése; a 2025-ös költségvetés az új gazdaságpolitika költségvetése. A háború, az elhibázott brüsszeli szankciók és az energiaválság legyengítették Európa és Magyarország gazdaságát. A 2025. évben végre belátható közelségbe került a háború lezárása.

A béke Európa és Magyarország gazdaságára is pozitív hatással lesz. A béke lehetővé teszi, hogy a 2025-ös költségvetésben több pénzt fordítsunk gazdaságfejlesztésre, béremelésre, otthonteremtésre és családtámogatásra. A most benyújtásra kerülő költségvetés a háború lezárásával és a békével számol, ezért a következő években Magyarország meg tudja duplázni a gyermekek után járó adókedvezményeket. A diákhitel mellett munkáshitelt tud biztosítani a dolgozó fiataloknak. Új otthonteremtési és lakhatási támogatásokat tud bevezetni.

A 2025-ös költségvetés garantálja a 13. havi nyugdíjakat, a kifizetésüket, a családtámogatásokat, és magába foglalja az új gazdaságpolitikai akcióterv 21 pontjának megvalósítását. Ha a családpolitika szakterületeit nézzük, akkor elmondhatjuk, hogy a családbarát nemzet költségvetése ez az előttünk fekvő tervzet. A 2025-ös költségvetés tervzetében a magyar családokra 3750 milliárd forintnál is többet biztosítunk, ez a GDP 4,3 százaléka, és 447 milliárd forinttal több, mint 2024-ben volt. Ez 13,5 százalékkal lesz több, ha jól számoltunk. 2010-hez képest pedig megnégyszerezettük a családok támogatását, ahogy erről államtitkár úr is már többször beszélt. A családbarát adórendszerünk összesen 754 milliárd forintot hagy jövőre a magyar családok zsebében. A családi adó- és járulékkedvezmény megduplázásának első lépéseként 2025 nyarán 50 százalékos emelést hajtunk végre.

A családi kedvezményre és az első házások kedvezményére 440 milliárd forintot tervez a jövő évi költségvetés. A 30 év alatti édesanyák adókedvezményére további 20 milliárd forintot, a négygyermekes édesanyák adókedvezményére pedig 52,5 milliárd forintot fordítunk a jövő évben. A babaváró támogatás

kerete jövőre 24 milliárd forinttal nőhet, és meghaladhatja a 250 milliárd forintot. Az otthonteremtési támogatásoknál 257 milliárd forinttal kalkulálunk, ami 40 százalékos növekedést jelent. A kormány és a Fidesz-KDNP-frakció célja, hogy megfizethető lakhatást tudjon biztosítani a vidéken és a fővárosban élő fiatalok számára, ezért a CSOK Plusz és a falusi CSOK mellett új lakásprogramot hirdet a fiatalok számára.

Vidéki otthonfelújítási programot is indítunk, és megőrizzük az 5 százalékos lakásáfát. Itt hadd jegyezzem meg, hogy Kálmán Olga képviselőtársunk felszólalására Banai Péter Benő államtitkár úr reagált. Mi egyetértünk azzal, hogy a Demokratikus Koalíció ebben a parlamenti vitában támadta a Fidesz-KDNP és az Orbán-kormány otthonteremtési támogatásra, lakásfelújításra, azaz családtámogatásokra fordított minden erőfeszítésünket - mi is így értettük a hozzászólást. *(Sebián-Petrovszki László: Mert a gazdagok kapnak, azért...)*

Tisztelt Képviselőtársaink! Megemeljük a családokat segítő szolgáltatások költségvetési forrásait. Bölcsődei ellátásra és bölcsődefejlesztésre 95 milliárd forintot tervezünk, 17 milliárd forinttal többet a 2024. évinél. Az Erzsébet-táborokra 10 milliárd forintot szánunk, vagyis félmilliárd forinttal emeljük a gyerekek, iskolai közösségek kikapcsolódásának támogatását.

A saját lakáshoz jutást pedig erősítheti az az új elem, amely az 5 ezernél kevesebb lakosú településen a gyereket vállaló vagy nevelő családoknál 3 millió forint vissza nem térítendő támogatást ad az otthonuk felújítására. A munka és a magánélet egyensúlyának megteremtését a szabad döntés támogatásával segíti a kormány, hiszen akkor is biztosítja a családtámogatási ellátásokat, ha az anya akár hat hónappal a szülés után visszatér a munkába, és akkor is, ha otthon marad a gyermek hároméves koráig. Mindennek köszönhető, hogy a 2010-es 66 százalékról mostanra 78 százalékra nőtt a dolgozó anyák aránya, amely egyébként az Európai Unióban a hetedik helyet jelenti.

Az Országgyűlés most tárgyalja azt a javaslatot, amely támogatja a gyermeket vállaló házaspárokat azzal, hogy 30 éves korukig élvezhetik az állami ösztöndíj előnyeit, nem kell tehát önköltséget fizetniük, illetve az önköltséges hallgatót át kell sorolni állami ösztöndíjas képzésre.

(22.30)

A javaslat továbbá egyéni tanrendet vagy halasztási lehetőséget biztosítana az egyetem alatt gyermeket vállaló nőknek, illetve a gyermekes doktoranduszok számára lehetővé teszi, hogy a doktori értekezésük benyújtására rendelkezésre álló határidőt meghosszabbítsák, de szülőként jogosulttá válnának a gyermekek otthongondozási díjára is. Reméljük, hogy a jövőben minél több egyetemi hallgató vállal kisgyermeket egyetemi tanulmányai alatt.

A kormány és a Fidesz-KDNP-frakció azon dolgozik, hogy a magyar családokat megerősítse, és az egyedülállóan széles körű családtámogatási rendszert

még tovább bővítse. A cél az, hogy anyagilag ne járjon rosszabbul, aki gyermeket vállal. Ennek érdekében jövőre olyan intézkedéseket kell hozni, amelyek segítik a fiatalok életkezdését, erősítik a családok pénzügyi pozícióit, valamint megfizethető lakhatást biztosítanak.

A magyar kormány által 2010 óta végrehajtott családbarát fordulat eredményei már látszanak. A társadalom számos alrendszerét érintő családbarát szemléletnek és a családbarát intézkedéseknek köszönhetően 2010 és 2022 között 25 százalékkal növekedett a gyermekvállalási hajlandóság. A fertilitási ráta 1,23-ról közel 1,6-re emelkedett. Ez a bővülés egyébként a legnagyobb mértékű volt az egész Európai Unió területén. A családbarát szemlélet megjelenik az adópolitikánkban is, a foglalkoztatási politikánkban is és a gyermekekkel kapcsolatos ellátórendszerünkben is. A családbarát fordulatnak köszönhetően az elmúlt 14 évben 170-180 ezerrel több gyermek született meg, mint ha ezek az intézkedések nem lettek volna. A gyermekvállalási kedv ráadásul annak ellenére növekedett, hogy 2010 előtt mintegy 20 százalékkal magasabb volt a szülőképes korú nők száma Magyarországon. Ez egy fontos adat, mert ellenzéki képviselőtársaink előszeretettel hangoztatják azt, hogy kevesebb gyermek született Magyarországon; nem veszik figyelembe, hogy közben a szülőképes nők száma 20 százalékkal csökkent.

Magyarországon a demográfia 2010 óta van a politikai cselekvés fókuszában, és a hosszú távú stratégia mentén átgondolt és következetesen végrehajtott családpolitikán vezet keresztül.

Engedjék meg, hogy még pár szót szóljak nyugdíjas honfitársainkról is. 2010 óta fordulatot hajtottunk végre, ami megalapozta az egyensúllyal párosuló gazdasági növekedést, a versenyképesség tényezőinek erősítését és a gazdasági növekedés alapjainak megteremtését, valamint az új munkahelyek létrejöttét. Ez volt egyébként az alapja annak, hogy az első pillanattól kezdve teljesíteni tudtuk azt a vállalásunkat, hogy Magyarországon megőrizzük a nyugdíjak vásárlóértékét, de ezt sikerült felülteljesítenünk, hiszen a nyugdíjak reálértéke is emelkedett.

2022-ben 14 százalékos, 2023-ban 18,5 százalékos nyugdíjemelést hajtott végre a kormány és az Országgyűlés. 2024 januárjában a nyugdíjak összege további 6 százalékkal emelkedett. Az ideai infláció várhatóan alacsonyabb lesz 6 százaléknál, a nyugdíjak reálértéke tehát emelkedni fog. A különbség természetesen a nyugdíjasoknál marad, ahogy az 2012-15 között is történt, 2018-ban, '20-ban és '21-ben is. Tehát nagyobb mértékben emeltük az esedékes évi nyugdíjakat, mint amilyen mértékben emelkedett az infláció.

A 2021. decemberi nyugdíj összegéhez képest több mint 43 százalékkal emelkedett a nyugdíjak összege. A kormány és a parlament kormánypárti többsége intézkedéseinek hatását a nyugdíjasok is tapasztalhatták, hiszen a nyugdíjak 2010 óta több mint kétszeresükre emelkedtek, és most jön a lényeg, hogy a vásárlóerejük pedig közel 25 százalékkal javult. Az átlagnyugdíj összege egyébként 2010-ben 97 ezer forint

volt, ez 2024 novemberére 234 ezer forintra nőtt. Ez az összeg egyébként a nyugdíjas által kapott valamennyi ellátást, így például az özvegyi nyugdíjat is tartalmazza.

Tisztelt Képviselőtársaim! Kérem önöket, hogy támogassák a kormány költségvetési előterjesztését. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypárti padsorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Kara Ákos képviselő úrnak, Fidesz-képviselőcsoport. Parancsoljon, képviselő úr!

KARA ÁKOS (Fidesz): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! A kormány elsődleges foglalkoztatáspolitikai célja továbbra is az, hogy a versenyszférában minél több munkahely jöjjön létre, és minél több munkavállaló számára tudjon munkalehetőséget biztosítani. Ehhez olyan feltételeket kell teremteni, amely elősegíti a foglalkoztatotti létszám megőrzését, az új munkahelyek teremtését, a változásokhoz való alkalmazkodás képességének fejlesztését. Mindezzel a vállalkozások, kiemelten a kkv-k versenyképességének javítása, a munkaerő versenyképességének fejlesztése, az innovációs képesség növelése, valamint az ipari és szolgáltató szektor fókuszált fejlesztése kerül a foglalkoztatáspolitikai középpontjába 2025-ben.

A foglalkoztatáspolitikai célok eléréséhez és azok hatékony megvalósításához a szociális partnerekkel történő további megerősödött együttműködésre is szükség van. Az együttműködés keretében a versenyszférában működő országos szintű szociális partnerek, valamint az ágazati párbeszédbizottságok tagszervezetei számára működési támogatást biztosít a szakterület. A támogatás útján az érintett szociális partnerek magasabb szakmai színvonalon tudják ellátni a tevékenységüket, és ezzel is hozzá tudnak járulni a közmegegyezésen alapuló foglalkoztatáspolitikai céljainak hatékonyabb megvalósításához.

Tisztelt Képviselőtársaim! Az elmúlt években a közfoglalkoztatás jelentősen hozzájárult ahhoz, hogy a segélyalapú társadalmat munkaalapú társadalom váltsa fel Magyarországon. A közfoglalkoztatást a kormány továbbra is átmeneti foglalkoztatásnak tekinti, amely segély helyett munkát és jövedelmet biztosít az álláskereső számára.

Tisztelt Képviselőtársaim! Szó volt róla a nap folyamán már többször, és nemrégiben államtitkár úr is említette, hogy 2010-ben, amikor a baloldali kormányoktól átvettük a kormányzást, amikor a Fidesz-KDNP kapta a kormányalakítási megbízást, akkor nagyon mélypontra volt a foglalkoztatáspolitikai Magyarországon; Máltával voltunk az utolsó, illetve az utolsó előtti helyen. Közös munkával, a magyar emberek erőfeszítésével és hitem és meggyőződésem szerint jó kormányzati döntésekkel 2024 harmadik negyedévére, tehát az idei év harmadik negyedévére a 20-64 éves népesség foglalkoztatási rátája elérte a

81,3 százalékot. Ezzel nemhogy sereghajtók, hanem éppen ellenkezőleg, az élen állók között vagyunk az európai uniós országok tekintetében. A kormány célja, hogy a jelenlegi 81 százalékos foglalkoztatási rátát tovább emeljük 85 százalékra a 20-64 évesek körében a belső, a hazai munkaerőpiaci tartalék mozgósításával. Már ennek az esztendőnek is számos ilyen feladata és intézkedése volt, és a következő esztendőben is az a célunk, hogy újabb intézkedéseket tudjunk hozni a hazai munkaerőpiaci tartalék mozgósítására.

2024 eddig eltelt január-szeptemberi időszakában - nyilván azt lehet nézni, azt lehet vizsgálni - nemzetgazdasági szinten a bruttó és a nettó átlagkeresetek 13,7 százalékkal növekedtek. Ez egy fontos tény. Ugyanakkor azt is szeretnénk, és azt is elmondtuk a nap folyamán a Fidesz-KDNP és a kormány részéről, hogy az a célunk, hogy a reálkeresetek, vagyis a fizetések vásárlóértéke tovább emelkedjen 2025-ben is. Ez egy nagyon fontos, kiemelt célunk.

A kormány céljaival összhangban az elmúlt napokban a szociális partnerekkel közös megállapodás történt, így a minimálbér bruttó összege 9 százalékos emeléssel 2025. január 1-jétől 290 800 forintra, a garantált bérminimum pedig 7 százalékos emeléssel 348 800 forintra emelkedik.

(22.40)

Nyilván azt reméljük és azt várjuk a korábbi évek gyakorlatának megfelelően, hogy a minimálbér-emelés, illetve a garantált bérminimum emelése azt is jelenti, hogy az összes többi kereseti kategóriába tartozó munkavállalónak a bére is növekedni fog. Tehát azt várjuk és azt reméljük, hogy jelentősen nőni fognak a következő esztendőben, 2025-ben és az utána következő esztendőben is a bérek Magyarországon.

A kormány kiemelt célja tehát a jövedelmek vásárlóerejének a növelése. Ehhez a most megkötött hároméves bérmegállapodás jelentős mértékben hozzá fog járulni. A társadalmi partnerekkel a hároméves bérmegállapodás tehát 2026-ra további 13, illetve 2027-re további 14 százalékos emelést jelent. A kormány a fenti célok elérése érdekében közvetlen támogatást is nyújt a vállalkozások részére az előttünk álló három évben.

Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Elnök Úr! A 2025-ös évre 512 milliárd forint van a költségvetésben különböző foglalkoztatáspolitikai intézkedésekre. Ebben benne van a Start-munka-program és minden más olyan intézkedés, ami abban segít, hogy egyrészt egyre többen tudjanak aktívan részt venni a munkaerőpiacon, másrészt, hogy az előbb ismertetett, az előbb jelzett intézkedések meg tudjuk valósítani. S például a bérgarancia-kifizetéseket, bizonyos szakképzési támogatásokat és álláskeresői támogatásokat is tartalmazza, tehát ezt a garanciát is tudjuk biztosítani a 2025-ös évre.

Tisztelt Képviselőtársaim! A Fidesz-KDNP-frakciónak és a kormánynak az a világos célja, hogy a magyar családokat megerősítsük, és az egyedülállóan

széles körű családtámogatási rendszert tovább tudjuk bővíteni. A célunk az is, hogy anyagilag ne járjanak rosszabbul azok a családok, akik gyermeket, gyermekeket vállalnak. Ennek érdekében jövőre újabb olyan intézkedéseket hozunk, vezetünk be, amelyek tovább segítik a fiatalok életkezdését, erősítik a családok pénzügyi pozícióit, valamint megfizethető lakást biztosítanak mindenki számára.

Tisztelt Képviselőtársaim! A 2025-ös költségvetési tervezet egyik kiemelt tétele a családtámogatásokra fordítható összeg, amire több mint 3750 milliárd forint forrást biztosít a kormány. Szeretném én is ezt rögzíteni, mert ez egy nagyon jelentős eredménye a magyar embereknek, a magyar családoknak és mindazoknak, akik az elmúlt években megszavazták itt az Országgyűlésben a családokat támogató intézkedéseket. Ez a 3750 milliárd forint 2800 milliárd forinttal magasabb, mint a baloldali kormányok által megtervezett, elfogadott utolsó költségvetésben szereplő támogatások összege. Tehát 2010-hez képest négyszer többet fordít a magyar kormány a magyar családok támogatására majd 2025-ben.

Tisztelt Képviselőtársaim! Sok más fontos terveink, intézkedésünk van. Ezekről az elmúlt hetekben, hónapokban beszéltünk, de szeretnék például arról beszélni, hogy egy nagyon jó döntése volt a kormánynak, illetve az Országgyűlésnek, hogy a 25 év alattiak számára személyijövedelemadó-mentességet biztosítottunk. Hogy ezt a nagyságrendet lehessen látni, lehessen érzékelni: ez a 2025-ös költségvetésben 215 milliárd forintot jelent. Tehát ez az a pénz, ami ott marad a fiataloknál. És lesz újabb forrás is, ami ott marad a fiataloknál a következő évben, azoknál, akik a munkáshitel révén egy szabadon felhasználható hitelösszeghez juthatnak 4 millió forint értékben. Nyilván azt reméljük, azzal a céllal fogadjuk el ezt és azért is javasoltuk ennek az intézkedésnek a meghozatalát, a munkáshitel bevezetését 2025-től, mert azt reméljük, hogy a fiatalok és a családjaik ezt az életkezdésre, a pályakezdésre, ennek az életszakaszra, ennek a nagyon fontos életszakaszra a segítésére fogják felhasználni hasznosan és célirányosan. De említhetném azt is, hogy a babaváró támogatás, amely nagyon népszerű, 250 milliárd forintot jelent a költségvetésben, ez 250 milliárd forint támogatást jelent a családok számára 2025-ben.

Tisztelt Képviselőtársaim! Szeretnék szólni egy másik fontos területtel, a szakképzéssel kapcsolatban is. A szakképzésben ugyanúgy, ahogy a köznevelésben, meghatározott és előre ütemezett menetrend szerint zajlik egy béremelés. Ez a következő esztendőben például azt jelenti, hogy 67 milliárd forinttal több jut a szakképzésben dolgozó oktatók bérére. Tehát a szakképzés eleve 67 milliárd forinttal többet kap a következő évben a magyar költségvetésből. De nemcsak a bérekre fordítunk többet a szakképzésben, hanem például a jól működő szakképzési centrumok működésére is több pénzt fogunk fordítani a következő esztendőben. Ez egy közel 15 százalékos emelést fog ennek az intézményhálózatnak jelenteni.

Ez az intézményhálózat adja egyébként a megújuló szakképzés alapját.

Nyugodtan mondhatjuk, hogy 2010 után jelentőset lépett előre a szakképzési terület is Magyarországon. 2010 óta a Fidesz-KDNP parlamenti többsége biztos háttérrel ad ahhoz, hogy a szakképzés helyzetét és jövőjét az egyik legfontosabb kérdéssé tettük, mert hiszen ez a megfelelő helye és szerepe, hogy a kiemelt témák és a kiemelt kormányzati intézkedések között legyen.

Ahhoz, hogy pontosan értsük, hogy miért biztosít jelentős összeget, újabb forrásokat a 2025-ös költségvetési tervezet a szakképzés számára, látnunk kell a legfontosabb számokat. Egy ilyen szám például az, hogy szeptembertől 325 ezer tanuló kezdte meg a tanévet a szakképzésben. Ez egy nagyon jelentős szám. 2024-ben is a legtöbben a technikumokat választották az általános iskola nyolcadik osztályának az elvégzését követően.

Emlékezhetnek rá, képviselőtársaim, hogy a szakképzési rendszer átalakításával jelentős változást hozott az is, hogy minden szakképzésben tanuló diáknak, nyilván az iskolai eredmény függvényében, ösztöndíj jár. Ezt a 2025-ös költségvetésben is továbbvisszük és garantáljuk. Reméljük, hogy egyre többen kapnak ösztöndíjat, és azt is, hogy a szakképzésben ez a nagyon jelentős létszám, ez a 325 ezres tanulói létszám marad; sőt, azt is reméljük, hogy egy picit növekedik is. Ehhez a háttérrel biztosítani fogjuk. Az ösztöndíjakra majdnem 34 milliárd forintot fordít a kormány. Még egyszer mondom, azt reméljük, hogy egyre többen egyre magasabb ösztöndíjat fognak kapni a szakképzés keretében, mert az azt jelenti, hogy egyre többen egyre jobban tanulnak, és egyre jobban tudják elsajátítani a szakképzéssel kapcsolatos gyakorlati követelményeket.

Még röviden hadd mondjam el önöknek, nem az idejükkal visszaélve, hogy egy nagyon fontos intézkedése volt a Fidesz-KDNP-szaktitikáknak, illetve a kormányzati intézkedéseknek a duális képzés bevezetése. A duális képzés nemcsak szakmai előnyt, hanem kompetenciák elsajátítását is hozza a tanulók számára. A duális képzés alapvetően azt jelenti, hogy egyre több gyakorlati ismeretre tesznek szert a fiatalok, és egyre többen tudnak részt venni már egész fiatalon vállalati, üzemi körülmények között bizonyos szakmák elsajátításában. Dinamikus emelkedés van a duális képzésben. Amíg a 2021-22-es esztendőben 34 ezer, addig a 2023-24-es évben már több mint 62 ezer tanuló vett részt a duális képzésben. Szerintem ez egy jó irány. Mint ahogy az is jó irány, hogy a szakképzés ma már a felsőoktatásnak is az előszobája, hiszen a technikumokból a fiatalok nemcsak érettségivel és szakmával lépnek ki, hanem akár olyan pluszpontokkal, amelyekkel könnyebben juthatnak be az általuk kiválasztott egyetemekre. Az országban sok jó példa van, de tekintettel arra, hogy én győri képviselő vagyok, én győri példát tudok mondani. A szakképzési intézmények és a győri Széchenyi Egyetem között kiváló együttműködés van, amiért hétről

hétre, hónapról hónapra mindenki sokat tesz, nyilván a maga megfelelő intézményi helyén.

Tisztelt Képviselőtársaim! Az oktatási infrastruktúra-fejlesztések, az épületek korszerűsítése, illetve az eszközök megújítása nélkülözhetetlen ahhoz, hogy a szakoktatást, egyáltalán az oktatást, de azon belül a szakoktatást vonzóvá tegyük. Olyan minőségű épületeket, oktatótermeket, tanműhelyeket próbálunk kialakítani és alakítunk is ki, amelyek a fiatalok számára a lehető legjobb háttérrel biztosítják a színvonalas oktatásban való részvételhez, illetve a gyakorlati tudás elsajátításához.

(22.50)

A „21. századi szakképző intézményfejlesztési program” keretében 2024-ben is jelentős fejlesztések indultak, és ezeket be fogjuk fejezni a következő esztendőben. Országszerte 18 szakképzési centrum 31 intézményének 34 helyszínén valósulnak meg beruházások közel 100 milliárd forint értékben.

Győri országgyűlési képviselőként szeretném kiemelni, hogy a szakképzés területén az elmúlt időszakban Győrben, Marcalvárosban például megújult a Szent-Györgyi iskola - ez az egészségügyi, illetve a szociális oktatás bázisa. Jutott forrás kisebb léptékű fejlesztésre a Jedlik iskola vagy éppen a Lukács iskola számára. A Lukács iskola egyébként a legnagyobb bázisa az ipari parknak, a versenyszférának különböző szakmákat tekintve. De a legnagyobb léptékű fejlesztés ebben a sikeres programban, a „21. századi szakképző intézményfejlesztési programban”, kormányzati programban valósult meg Győrben, Marcalvárosban, a választókerületemben, a PÁGISZ iskolában.

Tisztelt Képviselőtársaim! Megköszönve a figyelmüket, összegezve a foglalkoztatást, szakképzést, azt tudom önöknek mondani, hogy a kormány a tudásalapú, versenyképes gazdaság működésének támogatását, folyamatos erősítését kiemelt feladatnak tekintti, amely képzett, a társadalmi változásokhoz és a munkaerőpiac folyamatosan változó kihívásaihoz alkalmazkodni képes munkaerőt igényel. Ezért a szakképzés kulcsszerepet játszik abban, hogy a tanulók, vagyis a fiatalok számára a versenyképes végzettség, a gazdaság által elvárt tudás megszerzésével vonzó karrierlehetőséget biztosítson és egy biztos pályakezdést, egy biztos, fiatal családalapítási időszakot tudjon biztosítani, amely egzisztenciát is jelent és magas jövedelmet is jelenthet a fiatalok számára. Köszönöm szépen a megtisztelő figyelmüket, és elnézést kérek, hogy túlléptem a számomra rendelkezésre álló időn. Köszönöm a figyelmet. *(Banai Péter Benő tapsol.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Erdős Norbert képviselő úrnak, Fidesz-képviselőcsoport. Parancsoljon, képviselő úr!

ERDŐS NORBERT (Fidesz): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Két környezetvédelmi,

fenntarthatósági, a vidék számára fontos témában kérek most szót.

A vidéki otthonfelújítási program jelentős előrelépést kínál környezetvédelmi, fenntarthatósági és energiahatékonysági szempontból, miközben közvetlenül támogatja a vidéki kistelepülések lakóit. Engedjék meg, hogy röviden ismertessem a program előnyeit!

A program lehetőséget nyújt az energetikai korszerűsítésekre, például nyílászárók cseréjére, szigetelésre, fűtési rendszerek megújítására. Ezek csökkentik az ingatlanok energiaigényét, hozzájárulnak az üvegházhatású gázok kibocsátásának mérsékléséhez, és támogatják Magyarország klímavédelmi céljait.

A fenntarthatóságot erősíti, hogy a program a meglévő épületek korszerűsítésére helyezi a hangsúlyt, mérsékelve az új építési anyagok iránti igényt.

Energiahatékonysági szempontból a program a modern technológiák bevezetését ösztönzi, így a háztartások energiafogyasztása tartósan csökkenthető. Az akár 3 millió forint vissza nem térítendő támogatás és a kedvezményes hitel lehetőséget ad megújuló energiaforrások alkalmazására is.

A társadalmi előnyök szintén jelentősek. Az 5 ezer fő alatti települések lakói, különösen a gyermeket nevelő családok, most kedvező feltételekkel újíthatják fel otthonaikat. Ez növeli a helyi közösségek vonzerejét, elősegíti a helyben maradást és enyhíti a vidék elnéptelenedését. A program a fenntarthatóság biztosítása mellett a vidéki életminőség javítását is szolgálja. A kezdeményezés jövő évi költségvetési fedezetének támogatása és elfogadása közös érdekünk.

Kedves Képviselőtársaim! Másodízben „a vízgazdálkodás és a fenntartható vízkezelési megoldások bevezetése az éghajlatváltozás hatásainak kezelésében” kiemelt jelentőségű témakörben szeretnék szólni. Magyarország vízügyi stratégiája a 2025-ös költségvetés keretében ambiciózus célokat tűzött ki, különös tekintettel az ivóvíz- és szennyvízhálózatok korszerűsítésére. A Hajdúhát és Észak-Nyírség térségében tervezett víziközmű-infrastruktúra fejlesztése kiemelt projektként jelenik meg, melyre 15 milliárd forintot irányoztak elő. Ez a beruházás az ivóvízhálózatok modernizációját és szennyvíztisztítók korszerűsítését célozza meg, hozzájárulva ezzel a helyi közösségek életminőségének javításához és az ökológiai lábnyom csökkentéséhez.

Hasonlóan kiemelkedő fontosságú a szigetközi fenntartható innovációs mintaprojekt, amelynek keretében a vízgazdálkodásban olyan új technológiák kerülnek bevezetésre, mint az esővíz-hasznosító rendszerek és a vízviszaforgatási technológiák. Az ilyen beruházások nemcsak az ivóvízminőséget javítják, hanem hozzájárulnak a vízhiány és az árvizek kezeléséhez is.

A vízügyi ágazat dolgozói számára biztosított 30 százalékos bérfelzárkózás szintén fontos lépés, amely elismeri az ágazatban dolgozók nélkülözhetetlen munkáját és növeli az utánpótlás esélyét ezen a területen.

Továbbá a fenntartható vízkezelés szorosan kapcsolódik a környezetvédelemhez. A Duna-Tisza közén zajló hulladékgazdálkodási fejlesztések például jelentősen csökkenthetik a talajvíz szennyezettségét. Mindezek az intézkedések azt szolgálják, hogy Magyarország vízgazdálkodása nemcsak fenntarthatóbbá, hanem ellenállóbbá váljon a globális kihívásokkal szemben. Közös érdekünk, hogy a jövő generációi számára is biztosítsuk az egészséges és fenntartható vízhasználat lehetőségét. Ezért kérem önöket, hogy a 2025. évre szóló költségvetésben támogassák ezeket a kezdeményezéseket. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Banai Péter Benő tapsol.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Gelencsér Attila képviselő úrnak, Fidesz-képviselőcsoport. Parancsoljon!

GELENCSÉR ATTILA (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Ház! A 2025-ös költségvetés tárgyalásakor mindannyian osztunk, szorzunk, lobbizunk és reménykedünk, hogy a jövő esztendő gyarapodást hoz országunknak, egyéni képviselőként a választókerületünknek.

A Somogy 1-es választókerület, Kaposvár és a Zselic ezekben a nehéz esztendőkből a legnagyobb bajban sem húzza, húzta össze magát, nem fékez, igyekszik a változásokat nem csupán túlélni, hanem nyertese is lenni azoknak. A fejlesztések, a beruházások a nehézségek ellenére sem álltak meg a településeinken. Kaposvár már régóta vallja a gazdasági semlegességet, nyitottan várja a befektetőket nem csupán nyugatról, de keletről és délről is. Ipartörténelmet ír a város, amikor jelenleg három nagy beruházás is zajlik a településen: egy kaposvári tradicionális családi mellett török és kínai befektető is építkezik a városban. Városunk életében ezek az ipari fejlesztések mérföldkövet jelentenek, hiszen mind a három gyár hamarosan megkezdheti a működését.

A Şişecam, a világ második legnagyobb üvegyára akkora léptékű beruházást hozott a vármegyeszékhelyre, amekkorát mind ez ideig nem láthattunk Kaposváron. A város történetének eddigi legnagyobb ipari beruházása ez. Az itt folyó termelés nagyot fog lendíteni a város gazdaságán, és nem mellesleg 300 embernek ad majd munkát.

A város másik végén, az R67-es úton pedig két beruházás is zajlik egymással szemben. Az út egyik oldalán a J-Star lineáris motorokat gyártó kínai üzem épül. A 23 ezer négyzetméteres gyárban a tervek szerint januárban már megkezdik a próbagyártást, és ez lesz a vállalat európai logisztikájának a központja is.

A külföldi befektetők mellett pedig büszkék vagyunk a Szabó Fogaskerékgyártó Kft. új csarnokára, melyet egyébként holnap adunk át. A gyártósor 2500 négyzetméteres üzemét bővítették egy 5 ezer négyzetméteres csarnokkal, ami az eddigi legnagyobb beruházás ennek a cégnek az életében.

Önkormányzati beruházás is van a városban. Az elmúlt években több mint 2 milliárd forintot költött

Kaposvár a Desedára, az ország egyik legszebb tavára és annak környezetére. Hamarosan pedig elkészül a modern, négycsillagos kemping is.

A fejlesztésekben pedig nem marad el Kaposvártól a Zselic többi települése sem. A '20-27-es fejlesztési ciklusban választókerületem aprófalvai sikeresen használták ki a TOP Plusz nyújtotta lehetőségeket: közel 5 milliárd forintnyi pályázat van megvalósítás alatt.

(23.00)

Kiemelendő a négy és öt számjegyű utak fejlesztése mintegy 1,2 milliárd forint összegben vagy a 300 millió forintos, turisztikai szempontból kiemelkedő Szennai Skanzen érintő turisztikai fejlesztés. Az „Élhető települések” felhívás keretében számos település vízrendezése, közlekedésbiztonsága, bel- és kültéri közösségi tere újul meg mintegy 2,3 milliárd forint összegben. E körben van olyan település, Nagyberki, ahol egyáltalán nem volt művelődési ház, és most lehetőséget kaptak az ott élők annak megépítésére.

A Zselic dombokkal tagolt falvaiban alapvető probléma a csapadékvíz elvezetése, ez a 18 beadott pályázatból 8 településen jelenik meg. Emellett komplex faluközpontot érintő, főút menti közlekedésbiztonsági beruházás is megjelenik, így például Szentbalázson. Választókerületemben az energetikai fejlesztésekkel ötvözött humáninfrastruktúra-fejlesztés is nagyon népszerű, csaknem 700 millió forint összegben lesznek ilyen fejlesztések. E körben Kaposkeresztúron orvosi rendelő, Szerdahelyen szociális alapszolgáltatási központ, Szennában általános iskola, Cserénfán pedig kultúrház újult meg.

Nagyon népszerű pályázati forma a még elbírálás alatt lévő humán szolgáltatások fejlesztése, amit több település összefogással nyújtott be több mint félmilliárd forint összegben, Kaposmérőn és Szilvaszentmártonon. A legnagyobb fejlesztési lehetőséget a most előkészítés alatt álló több zselici aprótelepülést, a SEFAG Zrt.-t és a vármegyei önkormányzatot is érintő közös konzorcium által beadandó 1,2 milliárd forintos aktív turisztikai fejlesztéstől várja a Zselic, amely mind gazdaságfejlesztési, mind turisztikai szempontból kiemelkedő projektje lesz a térségnek. E körben Kaposmérőtől Bőszénfán, Gálósán, Kelet-Zselic falvain át egészen Kaposhomokig egy komplex, kerékpáros, lovas és gyalogos útvonal létesül, mely összeköti a Zselic látnivalóit, fellendülést hozva az ott élő kis- és közepes vállalkozóknak. Ez a pályázat jelenleg előkészítés alatt áll, beadása jövő tavaszra várható.

Ezek a befektetések és fejlesztések nemcsak a növekedésünket, hanem a jövőbeli stabilitásunkat és fenntarthatóságunkat is biztosítják. Az előttünk álló sikeres beruházások kulcsszerepet játszanak abban, hogy erősebbé, versenyképesebbé váljon Kaposvár és a Zselic. Az előttünk lévő 2025-ös költségvetés mind ezen terveinket támogatja, így javaslom a tisztelt Háznak annak elfogadását. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Nagy Csaba képviselő úrnak, Fidesz-képviselőcsoport. Parancsoljon, képviselő úr, öné a szó.

NAGY CSABA (Fidesz): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Államtitkár Úr! Ha megengedik, akkor a költségvetés-törvény-javaslatához az önkormányzatok nézőpontjából szeretnék hozzászólni és kicsit szubjektív módon foglalkozni a költségvetés ezen részével. Az önkormányzati támogatási rendszer vonatkozásában szeretném önöknek kiemelni azt, hogy a kisgyermek-ellátó-rendszer hatékony megszervezése és működtetése érdekében milyen költségvetési tételekkel lehet számolni a 2025-ös költségvetési évben. Én kiírtam magamnak ezeket a számokat, engedjék meg, hogy ezeket ismertessem a felszólalásom során.

Családi bölcsődére egymilliárd forintot fogunk költeni, minibölcsődékre és bölcsődékre 94 milliárd forintot, települési önkormányzatok egyes köznevelési feladatainak támogatása címén az óvodák működtetésére pedig összességében 356 milliárd forintot fogunk költeni.

Én kiemelten szoktam mindig beszélni az intézményi gyermekétkeztetésről és a hozzá kapcsolódó szünidei étkezésről. Ennek az összege 2025-ben 141 milliárd forintra emelkedik. Összességében érdemes megjegyezni, bár államtitkár úr már említette, hogy az önkormányzati támogatások - a 9. fejezetben, a helyi önkormányzatok támogatási fejezetében olvashatjuk - 120,7 százalékra fognak nőni, ami összességében 1267 milliárd forintot jelent.

A költségvetési számsorok között láthatjuk a „Magyar falu” program megvalósulását. Ha megengedik, én erről beszélnék, mert azt gondolom, hogy a magyar kormány, a miniszterelnök úr által elindított programok közül ez az egyik legfontosabb vidékfejlesztési program, és egy olyan program, ami példa nélküli az elmúlt évtizedek vonatkozásában. Amikor a polgári kormány megalakult, akkor az első intézkedései között azt az adósságtengert, amit az önkormányzatok magukra öntöttek - ha lehet ilyen magyartalanul fogalmazni -, mintegy 85 milliárd forint értékben 1730 olyan településnél, amelyek 5 ezer fő alatti települések, az önkormányzatoktól átvette a kormányzat.

2019-ben létrehozta a kormány a „Magyar falu” programot, ami valós problémákra reagál. A kormánybiztos úr rendszeresen tart találkozókat az ország különböző területein a polgármesterekkel, és ily módon alakítják évről évre a programot, azokra az igényekre reagálva, amely igényeket a polgármesterek fogalmaznak meg. A „Magyar falu” program 2019-es indulása óta 1100 milliárd forintot fordított az állam a kistelepüléseink fejlesztésére. A „Magyar falu” program öt év alatt ezer kistelepülési óvoda és iskola fejlesztését tette lehetővé, 1800 településen, 2400 fejlesztési ponton indult el játszódvar, óvodai játszótér, játszódvar, illetve közterületi játszótér, játszódvar fejlesztése.

Kétezer helyszínen támogattunk orvosi és védőnői eszközbeszerzéseket, és 600 helyen támogattuk az orvosi rendelők megújítását. Szeretném önöknek elmondani, hogy a „Magyar falu” program otthontemertési lába, a falusi CSOK, ahol 2631 település tud részt venni ebben a programban, az 5 ezer fő alatti településeknek a 92 százaléka. 47 810 kérelmet fogadtak be az idei év szeptember végéig 273 milliárd forint értékben, és több mint 1200 olyan kistelepülés van, ahol megállt a népességfogyás a programnak köszönhetően. Ehhez kapcsolódik még az adó-visszatérítési támogatás is, és azt gondolom, hogy ezt sem szabad ebből a rendszerből kihagyni.

A Falusi Útalap keretében 2019 óta 4 ezer kilométernyi, falvakon átvezető mellékút került megújításra. A közlekedési infrastruktúra vonatkozásában 2019 óta 381 milliárd forintot költött el a kormány, 3200 útszakasz, 1700 járda és 100 kerékpárútszakasz tudott megújulni, illetve megépülni.

A gépjárműbeszerzések vonatkozásában a „Magyar falu” program két programkeretén belül a tanya- és a falugondnoki szolgáltatásokat fenntartó önkormányzatokat támogatta, illetve a falusi civil szervezeteket is.

Fontos dolognak tartom a kistelepülési üzletek támogatását. Itt 1357 darab kiskereskedelmi egység került fejlesztésre, felújításra vagy bővítésre. Megújult a program, 2023-ban összesen 2806 darab üzlet részesült 7 milliárd 567 millió forint működési támogatásban. Érdekességként tudjuk megemlíteni, hogy elindult a kistelepülési rendezvények támogatása, a MÁV-val való együttműködésben a vidéki vasútállomások fejlesztése, illetve 1630 olyan ingatlant kaptak az önkormányzatok a „Magyar falu” program keretén belül, amit a saját maguk fejlesztésére és céljára tudtak használni.

Itt érdemes elmondani, hogy a pályázók között lehetnek önkormányzatok, önkormányzati társulások, tankerületek, egyházközösségek, civil alapok, és a pályázati kiírások minden esetben százszázalékos hazai támogatással, százszázalékos előleg formájában kerültek kifizetésre.

Engedjék meg, hogy most egy kicsit egyéni képviselőként is beszéljek a „Magyar falu” programról, méghozzá azért, mert amikor a költségvetési törvény tárgyalását elkezdtük itt a mai nap reggelén, akkor egy ellenzéki képviselő éppen az én választókerületem egyik tájegységét nevezte meg a tekintetben, hogy itt semmilyen fejlesztés nem történt, és én összeírtam, hogy a „Magyar falu” programban az elmúlt években mekkora összeget tudott a magyar költségvetés a magyar forrásokból a baranyai 4-es választókerületre, földrajzilag leegyszerűsítve Nyugat-Baranyára fordítani. 2019-ben 145 nyertes pályázat került kihirdetésre 1,5 milliárd forint értékben a választókerületben. 2020-ban 192 pályázat 2,1 milliárd forint értékben, 2021-ben 261 pályázat 2,9 milliárd forint értékben, 2022-ben 134 pályázat 1,9 milliárd forint értékben, 2023-ban - itt voltak áthúzódó pályázati kiértékelések - 10 darab pályázat nyert 103 millió forint értékben, 2024-ben 59 pályázat 332 millió forint értékben.

(23.10)

Ha ehhez hozzáteszem a falusi kisboltok felújítását, a civil alapot, illetve a falusi kisboltok működésének a támogatását az elmúlt években, ez összeségében, amióta a „Magyar falu” programot a magyar miniszterelnök úr, Orbán Viktor meghirdette, 10 668 422 454 forint érkezett Baranya 4-es választókerületébe, és ebben nincsen benne többek között a falusi CSOK sem, illetve nyilván az ingyenesen átadott ingatlanok értékei sincsenek benne.

De rátérve a 2025-ös költségvetésre, a 2025. évi költségvetés központi alrendszerének főbb mérlegei között, a hazai felhalmozási, költségvetési kiadások között találjuk többek között meg az ipari parkokhoz kapcsolódó térségi infrastruktúra-fejlesztési feladatok mellett a „Magyar falu” program 35 milliárd forintos összegét is. Az előzetes tervek és elképzelések szerint várható, hogy pályázati kiírások jelennek meg út, híd, járda létesítmények építése, felújítása tárgyában, valamint az idei évben az idei évhez hasonlóan (*sic!*) az úgynevezett egyes pályázati kiírás útján kívánja a „Magyar falu” program segíteni a vidéki Magyarország településeinek fejlesztését. Számíthatunk arra is, hogy 10 milliárd forintot lehet majd fordítani az állami mellékúthálózat felújítására. Ez a 35 milliárd forint, mint már említettem, magyar forrás, a magyar települések Magyarország érdekei szerinti elköltését szolgálják.

Lezárásképpen, tisztelt képviselőtársaim, engedjék meg még egy nagyon fontos fejlesztési programnak a megemlítését itt a költségvetés tárgyalásával kapcsolatosan. Baranyai képviselőként mindenképpen el kell mondjam, hogy én annak nagyon örülök, hogy remény látszik arra, hogy a mohácsi nemzetközi kikötő befejezésre kerülhet. Annak is örülök, hogy a számításaink szerint a közeljövőben a horvátok is elkészülnek az M6-os autósútráda rájuk háruló horvátországi szakaszával, és átadhatóvá válik a már elkészült autópálya-szakasz.

Hargitai János képviselőtársam épp az elmúlt hetekben, hónapokban számolt be arról, hogy a kormány döntött arról, hogy megépítjük a mohácsi Duna-hidat, a hozzá kapcsolódó közel 29 kilométer úthálózattal együtt. Ez nekünk, Baranyának, sőt úgy gondolom, hogy hosszabb távon akár Somogy megyének is egy nagyon fontos beruházás, mert összenyitja Baranyát, illetve a Dunának ezt a részét a Duna-Tisza közével, megteremti a baranyai megyeszékhely és Szeged között az útkapcsolatot, használható gazdasági kapcsolatokat tud majd kinyitni a mi életünkben.

Végül, tisztelt képviselőtársaim, arra kérem önöket, hogy a dr. Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes által benyújtott T/9894. számú, „Magyarország 2025. évi központi költségvetéséről” címet viselő törvényjavaslatot, mely az új gazdaságpolitika költségvetése, a Fidesz-Magyar Polgári Szövetség képviselőcsoportjához hasonlóan támogassák. Köszönöm szépen a figyelmüket.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megkérdezem képviselőtársaimat, kívánnak-e felszólalni a továbbiakban még. (*Banai Péter Benő jelzésére:*) Államtitkár úr jelzi, hogy szintén nem.

Tisztelt Országgyűlés! Az általános vitát elnapolom. Folytatásra holnap reggel 8 órakor kerül sor.

Tisztelt Országgyűlés! Mai napirendi pontjaink tárgyalásának végére értünk.

Most **napirend utáni felszólalások** következnek. Megadom a szót Sebián-Petrovszki László képviselő úrnak, DK-képviselőcsoport: „Az LMBTQ-emberek elfogadása mellett szóló gazdasági érvek Magyarországon” címmel. Öné a szó.

SEBIÁN-PETROVSZKI LÁSZLÓ (DK): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Közel 200 milliárd forint, egészen pontosan 193,2 milliárd forint: ez az összeg, amelyetől Magyarország a Fidesz és az Orbán-kormány homofób politikája miatt elesett egy frissen készült szakmai felmérés szerint.

A kormányzati homofóbia, az emberi jogok sárba tiprása ugyanis közvetlen negatív gazdasági hatással jár, és erre most már kutatási eredmény is tényeket sorol, tényeket ad. Nem új dolog ez hazánk esetében egyébként, mert a korábbi hasonló kutatás, az Open for Business által készített felmérés is jelentős gazdasági veszteséget mutatott ki Magyarországon emiatt, de az elmúlt években, különösen a propagandatörvény elfogadása után ez további 42 százalékkal emelkedett a kutatók szerint.

Mire lehetne költeni ezt a kieső közel 200 milliárd forintot? Például egészségügyre. Ez az összeg az összes magyar kórházi ágy fenntartásának 40 százalékát fedezné. Vagy lehetne Budapest fejlesztésére; ez az összeg ugyanis Budapest éves költségvetésének közel fele. Vagy minden magyar állampolgár, a most született csecsemőtől az aggastyánig évi 20 ezer forinttal több állami támogatást kaphatna, vagy ennyivel kevesebbet adózhatna, ha épp a kormány így döntene.

Tehát egy nem elhanyagolható összegről beszélünk, képviselőtársaim, egy olyan időszakban, amikor a magyar gazdaság egyébként is lefelé megy, a GDP-növekedés finoman szólva is megtorpant, a versenyképességünk a kormány szerint is évről évre romlik, az ország úszik a külföldi adósságokban, és folyamatosan hitelfelvételre kényszerül. Ebben a gazdasági helyzetben az Orbán-kormány homofób politikája további anyagi, gazdasági veszteségeket okoz az országnak. Mondjuk ki, ennek a kárát a magyar emberek fizetik meg. Azaz már azért is a magyar embereknek kell fizetniük, hogy olyan törvények miatt veszítsünk közel 200 milliárd forintot, amelyekkel egyébként a társadalom többsége nem ért egyet. Bizony, kedves fideszes, KDNP-s képviselőtársaim, a társadalom többsége nem kér a homofóbiából, nem kér a melegek diszkriminatív megkülönböztetéséből. Két kutatást, két példát is sorolok erre.

A Medián által közzétett 2023-as kutatás szerint a magyar embereknek mintegy 52 százaléka támogatja

az egyenlő házasság intézményének bevezetését, 64 százalékuk szerint ugyanannyira jó szülők az azonos nemű párok, mint a heteroszexuális társaik, és szintén 64 százalék ért egyet azzal, hogy elérhetővé kell tenni azt, hogy az azonos nemű párok és az LMBTQ-emberek örökbe fogadhassanak.

De idézhetjük az Ipsosnak az idén, 2024-ben készült kutatását, amiben a magyarok fele támogatja, hogy az azonos nemű párok is örökbe fogadhassanak, valamint a társadalom 58 százaléka egyetért azzal, hogy az LMBTQ-emberek is legalább olyan jó szülők, mint a heteró párjaik.

Tehát sorra jönnek ki azok a független kutatások, amelyek nem manipulált, irányított kérdésekkel, nem nemzeti konzultációs kérdésekkel operálnak, amelyek bizonyítják, hogy hiába generálnak önök, kedves fideszes képviselőtársaim, ekkora politikai ügyet ebből, a magyar emberek valójában egyre toleránsabbak az LMBTQ-emberekkel és jogaik visszaállításával kapcsolatban.

Önök, fideszes képviselőtársaim a kisebbséget képviselik ebben az ügyben. Nézzenek ezzel szembe! Pedig remek lehetőségük van önöknek is arra, hogy megismerkedjenek a többségi választói akarat mögötti szakmai érvekkel és indoklásokkal. Erre szolgált a november 14-én, Budapesten megszervezett első nemzetközi konferencia az egyenlő házasságért, amelyen volt szerencsém részt venni személyesen is parlamentünk Sokszínú Magyarországiért képviselőcsoportjának elnökeként. Itt mutatták be ezt az előbb említett kutatást is, amelyben megdöbbentő volt olvasni arról, amit eddig csak láttunk és gondoltunk, de most független forrásból érkező bizonyítékok vannak rá. Míg a magyar emberek egyre szélesebb köre szerint egyenlő jogok illetik meg az LMBTQ-közösség tagjait, aközben mindannyian fizetünk azért, hogy az Orbán-kormány a saját politikai érdekei miatt ezzel ellentétesen cselekedjen. Értik, ugye? Rosszabbá tesz több százezer LMBTQ-ember életét ebben az országban, és közben kidobnak közel 200 milliárd forintot is.

Emellett fontos kiemelni azt is, hogy ezen kutatás szerint ez az összeg még nagyobb is lehet, hiszen a kiesett potenciált borzasztó nehéz megfelelően mérni. A Sokszínú Magyarországiért képviselőcsoport nem a konteógyártást és a szélsőségeket gondolja támogatni a magyar GDP kárára, hanem az embereket kell képviselni. Ezért alapítottuk ezt a csoportot, ezért küzdünk ezzel a csoporttal, és ezért most már azt is mondhatjuk, hogy nemcsak boldogabb életet jelent félmillió magyar LMBTQ-ember számára *(Az elnök a csengője megkocogtatásával jelzi az időkeret leteltét.)*, hanem a magyar gazdaságnak is előnyt jelentene az egyenlő bánásmód. Köszönöm szépen.

(23.20)

ELNÖK: Tisztelt Országgyűlés! Napirend utáni felszólalásra jelentkezett Erdős Norbert képviselő úr,

Fidesz-képviselőcsoport: „Nagyatádi Szabó István halálának 100. évfordulója” címmel. Öné a szó, képviselő úr.

ERDŐS NORBERT (Fidesz): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! A közelmúltban, november 1-jén ünnepeltük Nagyatádi Szabó István halálának századik évfordulóját. A leghíresebb magyar agrárpolitikusról és a Kisgazdapárt alapítójáról beszélve egy olyan kivételes személyiségre emlékezünk, aki példát mutatott nekünk hűségéből, szolgálatból és áldozatvállalásból.

A Somogy megyei Csokonyavisontán, a szülőfalujában november 2-án egy ünnepélyes koszorúzás keretében tisztelegtünk a csizmás miniszter előtt, aki egész életében a magyar vidék és a kisgazdák érdekeiért dolgozott. Nem véletlen, hogy az általam vezetett Kisgazda Polgári Egyesület Nagyatádi Szabó Istvánt szellemi atyjának tekinti.

Nagyatádi Szabó István 1863-ban született Erdőcsokonyán, a mai nevén Csokonyavisontán, egy egyszerű parasztcsalád gyermekeként. Élete és munkássága szorosan összefonódott a magyar földművelő-társadalom sorsával. Az 1920-as földreform az ő nevéhez fűződik, melynek célja a nagybirtokrendszer megreformálása volt, hogy a föld igazságosabb elosztásával javítsa a parasztság életkörülményeit. Bár a reform csak részlegesen valósult meg, Nagyatádi küzdelme példértékű volt, és sokaknak adott reményt egy igazságosabb magyar társadalom megteremtésére.

Földművelésügyi miniszterként nemcsak a földosztás kérdésével foglalkozott, hanem a vidéki infrastruktúra fejlesztésével, az Alföld fásításával és öntözési programokkal. Ezek a programok előremutatók voltak, és máig meghatározzák a fenntartható vidékfejlesztési politikánkat.

Nagyatádi Szabó István alapította a Kisgazdapártot, amely a magyar parasztság érdekeinek első számú politikai képviselőjét vállalta. Pártjának programja a földosztást, a szociális igazságot és a választójog kiterjesztését tűzte ki célul. Ahogy egy korabeli miniszterelnökünk fogalmazott: nem osztálypolitikát hirdetett, hanem a magyar egység politikáját. Ez az egységpolitika ma is érvényes üzenetet hordoz: a társadalmi harmónia megteremtése nélkül nincs fejlődés.

Az Országgyűlés 2018-ban szeptember 17-ét, Nagyatádi Szabó István születésnapját Turi-Kovács Béla javaslatára a földművesek emléknapjává nyilvánította. Ez a nap emlékeztet bennünket arra, hogy megbecsüljük a magyar gazdák kétkezi munkáját, amely nemzetünk egyik alappillére.

Nagyatádi Szabó István számára a hazaszeretet nem pusztá szónoklat volt, hanem életének alapja. Ahogy Ravasz László püspök megfogalmazta: „Nagyatádi a mennyei látás embere volt. A látást Isten adta neki, aki a magyar tehetségeket teremti.” Nem a maga népszerűségéért dolgozott, hanem embertársai javát szolgálta. Ez az alázat és küldetésstudat ma is példa minden politikus és közéleti szereplő számára.

Ma, a mostani napirend utáni felszólalásom alkalmával nemcsak egy történelmi személyiségre emlékezünk, hanem arra is, mit jelent magyarnak lenni. Nagyatádi Szabó István példája azt üzeni, hogy merjünk magyarok lenni, álljunk ki szuverenitásunkért és közösségeinkért, ahogy ő tette a legnehezebb időkben. Ahogy Illyés Gyula gondolata is összefoglalja: „A szél kihívására a fa gyökereivel válaszol.” Nagyatádi Szabó István a magyar ugar fájaként mély gyökeret vert a magyar földben, és ez erőt adott neki, hogy küzdjön a magyar parasztságért és hazánk jövőjéért.

Befejezésül engedjék meg, hogy idézzem Bethlen István miniszterelnök szavait Nagyatádi Szabó István temetéséről: „Mint tősgyökeres képviselője saját fájának, népének és társadalmi osztályának, senki sem szerette jobban a magyar hazát és ezt a nemzetet, mint Nagyatádi Szabó. Szerette népét, amellyel összeforrt. Szerette a magyar hazát, a magyar földet, amely

földre eresztette le életének, gondolkodásának gyökerét. Nem azért tette, hogy a történelemben magának nevet szerezzen, nem a dicsőségért, nem is a népszerűségért tette. Az egyik oldalon elnevezték földosztónak, a másik oldalon grófok barátjának. Csak mi, munkatársai tudjuk, mekkora veszteség érte a nemzetet. Isten veled, Nagyatádi Szabó István! Emléked éljen örökké a magyar nép lelkében!”

Ez a szellem vezessen minket, amikor Magyarországért, a magyar vidékéért és a nemzetért dolgozunk. Köszönöm, hogy meghallgattak.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! A napirend utáni felszólalások végére értünk. Megköszönöm munkájukat.

Az Országgyűlés reggel 8 órakor folytatja ülését. Az **ülést bezárom**.

(Az ülésnap 23 óra 25 perckor ért véget.)

Dr. Aradszki András s. k.
jegyző

Bakos Bernadett s. k.
jegyző

Mihálffy Béla s. k.
jegyző

Szabó Sándor s. k.
jegyző

A kiadvány hitelül:

Dr. Bárány Tibor
az Országgyűlés Hivatala törvényhozási főigazgató-helyettese

Szöveghű jegyzőkönyv

Felelős kiadó: dr. Such György, az Országgyűlés Hivatala főigazgatója

Szerkeszti és előfizetésben terjeszti: az Országgyűlés Hivatala,

Törvényhozási Igazgatóság, Jegyzői Iroda

Budapest, V. Kossuth tér 1-3.

Postacím: 1357 Budapest, Pf. 4

Telefon: 441-4222

Telefax: 441-4599

MINDEN JOG FENNTARTVA!

ISSN: 2064-6666 (Nyomtatott)

ISSN: 2064-8367 (Online)